T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

MEVLÂNA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK ARAŞTIRMALARI ANA BİLİM DALI

MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK ARAŞTIRMALARI BİLİM DALI

KONYA'DA MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK ADINA YAPILAN FAALİYETLER (2007-2019)

SİBEL ÇEŞMECİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Prof. Dr. Ali TEMİZEL

KONYA 2020

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin		
	Adı Soyadı	SİBEL ÇEŞMECİ
	Numarası	177201001003
	Ana Bilim/Bilim Dalı	Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları / Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Ali TEMİZEL
	Tezin Adı	***Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik Adına Yapılan Faaliyetler (2007-2019)***

ÖZET

1207-1273 yılları arasında yaşayan âlim, mutasavvıf Hz. Mevlâna'nın doğumunun 800. yılı olması sebebiyle 2007 yılı UNESCO tarafından Mevlâna'yı Anma Yılı olarak ilan edilmiştir. Bu çalışma, 800 yıllık süreç boyunca Mevlevîliğin nüvesi ve merkezi olan Konya'da 2007 yılından günümüze Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan faaliyetleri tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Bu çalışma, üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Mevlâna Dergâhı'nın 1925'de kabul edilen ve Resmi Gazete'de yayınlanan kanun gereğince kapatılmasından sonra Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetlerin seyrine dair genel bir değerlendirme yapılmıştır. İkinci bölümde Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına çalışmalar yapan birimler belirlenmiştir. Sorumlu ya da ilgili kişiler ile görüşülerek kurum faaliyetleri sıralanmış, çalışmaların halka yansımalarının tespiti için sosyal medya hesapları incelenmiştir. Çalışmanın devamında Mevlâna ve Mevlevilik tarikinin toplumla bütünleşmesine yardımcı olan meslek erbablarının hizmetlerinden bahsedilmiştir. Üçüncü bölümde tarihsel süreçte *Mesnevî* okumaları hakkında bilgi verildikten sonra Konya'da *Mesnevî* sohbeti yapanlara yöneltilen sorulardan elde edilen cevaplar derlenmiştir.

Çalışmanın, son dönem yapılan faaliyetlerin tasnifi, yapılanların topluma ulaşma yolları ve günümüz teknolojisi iletişim aracı olan sosyal medyanın çalışmaların tanıtımındaki etki gücünün tespit edilmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mevlâna, Mevlevîlik, Sohbet geleneği, Şeb-i Arûs, Mevlâna Yılı, *Mesnevî*.

Öğrencinin		
	Adı Soyadı	SİBEL ÇEŞMECİ
	Numarası	177201001003
	Ana Bilim/Bilim Dalı	Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları / Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒
	Tez Danışmanı	Prof. Dr. Ali TEMİZEL
	Tezin İngilizce Adı	Activities On Behalf of Mevlâna And Mevlevî In Konya (2007-2019)

SUMMARY

Due to the fact that 800th year of birth of scholar and sufi Hz. Mevlâna who lived between 1207-1273, 2007 was declared by UNESCO as the Remembrance Year of Mevlâna. This study was carried out in Konya, which has been the core and center of Mevlevi during the 800-year period, to determine the activities related to Mevlâna and Mevlevi, since 2007.

Our study consists of three parts. In the first section, a general assessment has been made on the course of the activities related to Mevlâna and Mevlevi since the closing of the Mevlâna Lodge according to the law adopted in 1925 and published in the Official Gazette. In the second part, the units that has works on behalf of Mevlâna and Mevlevi in Konya have been determined. The activities of the institutions were listed by discussing with the responsible or related people, and social media accounts were examined to determine the reflections of the works to the public. In the course of the study, the services of professionals who helped Mevlâna and Mevlevi path to integration with society were mentioned. In the third section, after giving information about the reading of the *Mesnevî* in the historical process, the answers obtained from the questions posed to the people who had the *Mesnevî* conversation in Konya were compiled.

It is thought that our study will help to identify the classification of recent activities, their ways of reaching society, and to determine the effects and power of social media which is a means of communication in today's technology.

Key Words: Mevlâna, Mevlevi, The tradition of conversation, Seb-i Arûs, Year of Mevlâna, Mesnevi

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI v
YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU vii
ÖZET ix
SUMMARY xii
İÇİNDEKİLER xiv
ÖN SÖZ xviii
KISALTMALAR xxi
GİRİŞ 1
Problem Tespiti 1
Araştırmanın Kapsamı 3
Araştırmanın Amacı, Önemi ve Temel Kaynakları 4
BİRİNCİ BÖLÜM 7
1.1. 1925 Yılı Sonrası Konya'da Yapılan Çalışmaların Genel Değerlendirmesi 7
2.1. Faaliyet Yapan Vakıflar 15
2.1.1. Dünya Mevlâna Sağlık Eğitim Ve Kültür Vakfı 15
2.1.2. Hacı Muharrem Sırrı Harputi Bendesi Mehmet Nuri Küçükiplikçi İlim Yayma ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı 26
2.1.3. Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı 32
2.1.4. Uluslararası Mevlâna Vakfı 39
2.2. Faaliyet Yapan Dernekler 69
2.2.1. Evrensel İnsanlar Derneği/Hiçhane İnsan Merkezi 69
2.2.2. Konya Kültür Sanat Derneği 79
2.2.3. Konya Kültür ve Turizm Derneği 83
2.2.4. Konya Şems ve Mevlânâ Kültürünü Tanıtma Ve Yaşatma Derneği 92
2.2.5. Mevlâna Celaleddin Rumi Torunları Derneği 98

2.2.6. Mevlana Hoşgörü, Barış, Kültür, Sanat ve Turizm Derneği 99
2.2.7. Musiki Semâ ve Mevlevî Kültürünü Araştırma Derneği/ Merkezi 111
2.2.8. Süleyman Hayati Dede Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Derneği ... 121
2.3. Faaliyet Yapan Üniversiteler 123
2.3.1. Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi 123
2.3.2. Necmettin Erbakan Üniversitesi 135
2.3.3. Selçuk Üniversitesi 152
2.4. Faaliyet Yapan Birimler 212
2.4.1. İrfan Medeniyeti Araştırma Ve Kültür Merkezi 212
2.4.2. Karatay Belediyesi 229
2.4.3. Konya Büyükşehir Belediyesi 237
2.4.4. Konya Mevlevi Topluluğu 275
2.4.5. Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu 277
2.4.6. Meram Belediyesi 290
2.4.7. Mevlâna Müzesi 299
2.4.8. Selçuklu Belediyesi 309
2.4.9. Semazen.Net 312
2.4.10. T.C. Konya Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü 324
2.4.11. Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi 363
2.5. Mevlevî Meslek Erbabları 375
2.5.1. Balıkçılar Otel 376
2.5.2. Celaleddin Mevlevî 378
2.5.3. Celalettin Berberoğlu 382
2.5.4. Melahat Ürkmez 386
2.5.5. Mustafa Holat 391
2.5.6. Nevin Halıcı 394

2.5.7. Ömer Çelik 398
2.5.8. Reha Bilir 401
2.5.9. Ulaş Tekerkaya 405
2.5.10. Üzeyir Özyurt 410
2.6. İlave Faaliyetler 414
2.7. Mevlâna ve Şems İbaresini Kullanan Fakat Çalışması Olmayan Birimler 423
2.7.1. Konya Mevlâna Doğayı ve Hayvanları Sevenler Derneği Haydosev 423
2.7.2. Konya Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği 423
2.7.3. Mevlâna Sağlık Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı 423
2.7.4. Mevlâna Sevgi Evleri Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu 424
2.7.5. Mevlâna Talasemi Hastaları ve Aileleri Yardımlaşma Derneği 424
2.7.6. Şems İlim Araştırma Vakfı 424
İKİNCİ BÖLÜM 425
3.1. Mesnevî Sohbeti Hakkında Genel Bilgi 425
3.1.1. Adnan Karaismailoğlu 429
3.1.2. Ahmet Özkan 434
3.1.3. Ali Bektaş 439
3.1.4. Ali Temizel 448
3.1.5. Betül Gürer 452
3.1.6. Bilal Kuşpınar 456
3.1.7. Faik Özdengül 461
3.1.8. Fatma Hale Sağım 468
3.1.9. Hakkı Özsoy 474
3.1.10. Hasan Yaşar 477
3.1.11. Kelim Erkan Türkmen 482
3.1.12. Mustafa Holat 486

3.1.13. Mücahit Sami Küçüktığlı 488
3.1.14. Nuri Şimşekler 493
3.1.15. Ömer Tuğrul İnançer 500
3.1.16. Tarık Masud Quadır 508
3.1.17. Yakup Şafak 513
3.1.18. Yusuf Ziya Karipek 520
SONUÇ 524
KAYNAKÇA 534

ÖN SÖZ

13. yüzyıldan itibaren insanı merkez alan, özlem duyulan barış ekseninde mesajları ile dünyaya ışık tutmaya devam eden Mevlâna, günümüz insanı için vazgeçilmez bir rol modeldir. Anadolu coğrafyasında, tarih boyunca siyasi ve sosyal yapılanmada birleştirici rol oynamasıyla topluma sirayet eden Mevlevî medeniyetinin kamuya etkileri tartışılmazdır. Cumhuriyetin ilanı akabinde, 30 Kasım 1925'de kabul edilen 677 sayılı kanun kapsamında tekke ve zaviyelerin ülke sathında kapatılması, Mevlâna Âsitanesi'nin müzeye dönüştürülmesi yapılan faaliyetlerin yön değiştirmesine ve etkisinin azalmasına sebep olmuştur. Mevlevîlik 1925 sonrası durgun bir dönem geçirmiş, eski canlılığını sürdürememiştir. 1940 yılı sonrası düzenlenmeye başlanan anma programları, ihtifal törenleri, akademik çalışmaların başması, 1973 ve 2007 yıllarının UNESCO tarafından Mevlâna Yılı olarak kabul edilmesi ile ulusal ve uluslararası platformda hareketlenen faaliyetlerin dağınık ve istikrarsız bir tablo çizmesi, Konya'da çeşitli birimler tarafından yapılan çalışmaların durumu ve topluma ne şekilde ulaştığı araştırılması gereken bir konu olarak tespit edilmiştir.

Bu çalışma, 2007 Mevlâna Yılı sonrası Konya'da Mevlevîlik ve Mevlâna konusunda yapılan faaliyetleri tespit etmek ve derlemek amacıyla ortaya çıkmıştır. 2007-2019 yılları ile sınırlandırılan çalışmada, Konya ili merkez ilçelerinde faaliyet yaptığı belirlenen vakıf, dernek, üniversite, topluluk, merkez, birim ya da şahıslar gruplandırılmış ve alfabetik olarak sıralanmıştır. Akademik ya da toplumsal anlamda yürütülen çalışmalar ve halka ulaşma yöntemlerinin ortaya konulması hedeflenmiştir. Çalışma bir giriş ve iki bölümden oluşmaktadır.

Giriş kısmında problem tespiti yapılmıştır. Çalışmanın kapsamı, amacı, önemi ve yararlanılan temel kaynaklar açıklanmıştır.

İlk bölümde Cumhuriyet sonrası dönemden günümüze kadar yapılan faaliyetlerin genel bir değerlendirmesine yer verilmiştir. Daha sonra, 2007 sonrası çalışma yaptığı belirlenen kurumların iletişim bilgileri, faaliyetlerden sorumlu kişilerin tespiti ve özgeçmişlerine ulaşılarak kendileri ile yapılan görüşmeler kaleme alınmıştır. Kurumların çalışmaları, yapılan görüşmeler ve araştırmalar neticesinde

elde edilen bilgiler doğrultusunda şekillenmiş, yazılan bilgilerin çoğu, ikinci bir görüşme ile sorumlu kişilere teyit ettirilmiştir. Şahsi olarak, bu yola hizmet eden meslek erbablarının değerli katkıları sunularak topluma farklı yollardan ulaşan kişilerin çalışmaları açıklanmıştır. İlave faaliyetler kısmında, belli bir süre yapılan veya çalışmalara destek veren kurumların ya da şahısların etkinlikleri derlenmiştir. İlgili fotoğraflara bölüm sonlarında yer verilmiştir. İlaveten, Mevlâna ve Şems ibaresini kullanan 6 kurum belirlenmiş, kendilerine bu ismi tercih etme sebepleri sorulmuş, iletişim bilgileri çalışmaya eklenmiştir. En sonda yer verilen ilave faaliyetler kısmında, belli bir dönem değerli katkılar sağlayan şahıs, kurum ya da etkinliklere kaleme alınmıştır.

İkinci bölümde *Mesnevî* okumaları geleneği hakkında yazılan genel bir bilgilendirmenin akabinde Konya'da *Mesnevî* sohbeti/ dersleri/ okumaları yapan kişilerin tespiti ve kendileri ile yapılan görüşmelere yer verilmiştir.

Sonuç bölümünün devamında Kaynakça bulunmaktadır.

Çalışmada, mümkün olduğunca yapılanların tamamının tespitine gayret edilmiş, sözlü görüşmelerden alınan bilgilerin yetersiz kaldığı durumlarda çeşitli kaynaklara başvurulmuştur. Faydalanılan eserler ve görüşme yapılan kişilerin künyesi kaynakça kısmında belirtilmiştir. Ulaşamadığımız, görüşme yapamadığımız bu anlamda çalışmada adını zikredemediğimiz birimler ya da şahısların çalışmayı mazur görmelerini diler, yüksek lisans tezinin ilim dünyasına atacağımız ilk adımlar olması hasebiyle hata ve eksiklerin hoş karşılanmasını temenni ederiz.

Çalışma, 2007 yılı sonrası Konya'da Mevlâna ile ilgili yapılan etkinliklerin derlenmesi ve Mevlevîlik medeniyetinin topluma ulaştırılma yolları ve bunun ne derece mümkün olduğunun tespiti açısından bir veri tabanı oluşturulması, tanıtılması, çalışmaların çeşitliliğinin ve uygunluğunun tartışılması noktasında son yıllarda yapılan araştırmalara bir katkı sağlaması umuduyla hazırlanmıştır.

Bilimin, bilginin ve değerlerin öneminin giderek arttığı çağımızda yol gösteren, ufkumu açan, çalışmam boyunca yoğun çalışma temposuna rağmen desteğini esirgemeyen sayın danışman hocam Prof. Dr. Ali TEMİZEL'e, çalışmam

esnasında değerli vakitlerini ayırarak sorularıma cevap veren uzman kişilere teşekkürü borç bilirim.

Sibel ÇEŞMECİ

Konya / Temmuz 2020

KISALTMALAR

ABD	: Ana Bilim Dalı
ABV	: Abdullah Baba Vakfı
AİHL	: Anadolu İmam Hatip Lisesi
AŞ	: Anonim şirket
b.	: Beyit
BBC	: British Broadcasting Corporation (İngiliz Yayın Kurumu)
bk.	: Bakınız
Cad.	: Caddesi
C	: Cilt
CRR Konser Salonu	: Cemal Reşit Rey Konser Salonu
Çev.	: Çeviren
Destegül SM	: Destegül Sanatlar Mektebi
Dr.	: Doktor
DSDK	: Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı
DTCF	: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Dü.	: Düzenleyen
d.	: Doğum
EMEV	: Eskişehir Mevlevîhanesi Kültür Derneği
FIU	: Uluslararası Florida Üniversitesi
FOB	: Havadan Erken İhbar (Forward Operation Base)
Hz.	: Hazret, Hazreti
İl Kültür	: Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası

İRFA	: İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi
IRCICA	: İslam İşbirliği Teşkilatı İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi
İş Mrkz	: İş Merkezi
KARMEK	: Karatay Belediyesi Meslek Edindirme Merkezi
Konya Bşh Bld	: Konya Büyükşehir Belediyesi
KOMEK	: Konya Büyükşehir Belediyesi Meslek Edindirme Kursları
KOTEV	: Konya Turizm Tanıtım ve Eğitim Vakfı
KTB	: Kültür ve Turizm Bakanlığı
KTO	: Konya Ticaret Odası
KTO-KÜ	: KTO Karatay Üniversitesi
Mah.	: Mahallesi
MEBKAM	: Meram Belediyesi Konevî Araştırma Merkezi
MEDAR	: Mevlâna Düşüncesi Araştırmaları Derneği
MEKDER	: Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği
MERMEK	: Meram Belediyesi Meslek Edindirme Kursu
MKM	: Mevlâna Kültür Merkezi
NATO	: Kuzey Atlantik Antlaşması Teşkilatı (North Atlantic Treaty Organization)
NEÜ	: Necmettin Erbakan Üniversitesi
No.	: Numara
NKM	: Nüve Kültür Merkezi
ö.	: ölüm
SADAM	: Selçuklu Akademik Düşünce ve Araştırma Merkezi
SADAV	: Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı

SBBF	: Siyasal ve Sosyal Bilgiler Fakültesi
SDKM	: Süleyman Demirel Kültür Merkezi
SELSİAD	: Selçuklu Sanayici İş Adamları Derneği
s.	: Sayfa
S	: Sayı
sn.	: Saniye
SİMEDER	: Sivas Mevlâna Tasavvuf Kültürü ve Semâ Derneği
SKM	: Selçuklu Kongre Merkezi
Sok.	: Sokak
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
SÛFİSİN	: Sûfi Sinema Günleri
SÜ	: Selçuk Üniversitesi
SÜMAM	: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi
SÜSAM	: SÜ Selçuklu Araştırmaları Merkezi
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
THY	: Türk Hava Yolları
TİKA	: Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TRT INT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Avrasya
TSK	: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜRSAB	: Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
TÜYAP	: Tüm Fuarcılık Yapım A.Ş.
TYB	: Türkiye Yazarlar Birliği

UETD	: Avrupalı Türk Demokratlar Birliği
UMV	: Uluslararası Mevlâna Vakfı
UNESCO	:United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu)
ÜNİKOP	: Konya Ovası Projesi Bölgesi Üniversiteler Birliği
ÜNTV	: Selçuk Üniversitesi Televizyon Kanalı
vb.	: ve başkası, ve başkaları, ve benzeri, ve benzerleri
vd.	: ve diğerleri.
YLS	: Yüksek Lisans Semineri
YLT	: Yüksek Lisans Tezi
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu
YTB	: Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

GİRİŞ

Problem Tespiti

Mevlâna Celâleddin Rûmî insanlara ilmi, bilgisi, faziletiyle yol göstermiş, yaşadığı dönemde herkesin benimsediği âlim, mutasavvıf, Hak dostu olarak mürşit olmuştur. Vefatının ardından Hüsamettin Çelebi (ö.1284) ve oğlu Sultan Veled (ö.1312), Mevlâna öğretilerini tarikatlaştırma yolunda uğraşlar vermiş, tasavvufi düstur haline gelen Mevlevîliğin yaygınlaşması için çeşitli faaliyetlerde bulunmuşlardır. 13. yüzyıldan itibaren Mevlevîlik Anadolu'da hızla benimsenmiş ve yayılmıştır. Mevlevîlerin edebiyat, musiki ve güzel sanatlarla da uğraşması birçok ünlü şair, bestekâr, hattat ve sanatçının yetişmesini sağlamış, sanatla meşgul olan halk hem nefsini terbiye etmiş, benlik gelişimini desteklemiş hem naif, zarif bir yapıya bürünmüştür.

Mevlevî dergâhları dönemin edebi tarzını şekillendirerek çok değerli eserlere ilham olmuş, topluma yol göstermiştir. 18 hizmet grubunun temel alındığı, başlı başına eğitim merkezi olan dergâhlar, toplumda gelişimin ve değişimin temel taşları olarak çalışmalarda bulunmuşlardır. Tarihsel sürece bakıldığında gerek Selçuklular gerek Osmanlılar döneminde Hz. Mevlâna ve Mevlevîliğe özel bir önem verildiği, mevlevîhanelere bağışta bulunulduğu ve Mevlevîliğin desteklendiği görülmektedir. Balkan ve I. Dünya Savaşı gibi zor zamanlarda

> "Mevlevîhaneler kimi zaman hastane, kimi zaman lojistik merkezi, kimi zaman da birer sığınak olarak vazife eda etmişlerdir. Veled Çelebi'nin postnişinliği döneminde İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin de dahliyle, bütünüyle gönüllü Mevlevî dervişlerden müteşekkil "Mücâhidîn-i Mevleviyye Alayı", bizzat Çelebi'nin kumandasında Kanal Harekâtı'na katılmak üzere Filistin Cephesi'ndeki mücadeleye iştirak etmiştir" (Topatan, 2019: 29).

Mevlâna'nın Türkiye'de ve dünyada en çok okunan eserleri ve tasavvufun temel kaynakları *Mesnevî* ve *Dîvân-ı Kebîr*'dir. En çok şerhi yapılan, başka dillere çevrilen eseri *Mesnevî*'de verilen örnekler ve mesajlar, eserin daha geniş topluluklara ulaşılmasını sağlayarak insanlığa ışık tutmuştur. Muhteviyat bakımından toplumsal

konulara değinmesi ve sorunlara din merkezli çözümler getirmesi, her kesimin anlayamayacağı konuları hikâyeler yoluyla anlatarak akılda kalıcılığı sağlaması ile *Mesnevî* her dönem birçok farklı kesimin ilgisine maruz kalmıştır. Çağdaş insanının mürşidi olan *Mesnevî* ve yol gösterici, âlim, mutasavvıf Hz. Mevlâna'nın İslam merkezli mesajları ile insanlık kendini ve ruhunu dinlemeye, dinlendirmeye, bu kargaşada kendini bulmaya halen ziyadesiyle ihtiyaç duymaktadır.

Toplumsal dayanışmanın önderlerinden biri olan Mevlevîlik medeniyeti, 1925'de kabul edilen "Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklarla Birtakım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun" ile sekteye uğramıştır. Bu kanun

> "Mevlevî uygulamalarının aktarımında esaslı değişiklikler meydana getirmiştir. Biçimsel eğitimler ve ayin uygulamaları durmuş, Şeyhlerin rolleri, resmî bir nitelik taşımaz hale gelmiş, müzisyenler (özellikle neyzen ve kudümzenler) ve semâzenler Mevlevî geleneğinin başlıca taşıyıcıları konumuna gelmiştir." (Bayru ve Sağbaş, 2008: 348).

1925 yılı sonrasında zaman içinde konferanslar, söyleşiler, Hz. Mevlâna'nın ölüm yıldönümü anma etkinlikleri, semânın tekrar programlara dâhil edilmesi, kongre ve sempozyumlarla başlayan akademik araştırma süreci ile günümüze uzanan Mevlevîlik, Selçuklu ve Osmanlı topraklarında olduğu gibi Türkiye'de de toplumun gelişimi ve değişimine olumlu yönde katkı sağlamaya devam etmektedir. Mevlâna Müzesi'nin 2019 yılı http://www.dosim.gov.tr/[1] verilerine göre 3.464.155 ziyaretçi ile Türkiye'de en çok ziyaret edilen ikinci müze olması ulusal ve uluslararası tabanda toplumun ilgisine şayan olduğunu kanıtlar niteliktedir.

1997'de Coleman Barks'ın John Moyne ile yaptığı *The Essential Rumi Translations* çeviri şiir kitabının Amerika'da en çok satılan şiir kitabı olması[2] ve Hz. Mevlâna'nın ölümünün 700. ve doğumunun 800. Yılı münasebetiyle, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu olan UNESCO tarafından 1973 ve 2007

[1] http://www.dosim.gov.tr/muze-istatistikleri, Erişim Tarihi: 30.03.2020.

[2] https://financialtribune.com/articles/art-and-culture/30372/rumi-best-selling-poet-in-us, Erişim Tarihi: 14.06.2020.

yıllarının Türkiye ve dünyada "Mevlâna Anma Yılı" kabul edilmesi, Mevlâna'nın daha geniş çevrelerde duyulması sağlanmış, yurtiçinde ve yurtdışında çalışmalar tekrar alevlenmiştir. Mevlâna ve Mevlevîlik konulu birçok kitap, makale, tez, tebliğ yazılmış, film, belgesel, video çekilmiş, birçok konferans, panel ve sempozyum düzenlenmiştir. Tüm bunlar, Mevlâna'nın uluslararası tanınırlığını arttırmış, her dönemin insanına hitap eden eserleri, gazelleri ve sözleri ile kendini geliştirme yolunda çaba harcayan insanın ruhsal ihtiyacını ön plana çıkarmıştır.

Dünyada birçok yerde bilinen, tanınan ve benimsenen tarikatlardan biri olan Mevlevîlik, günümüzde faaliyetlerine devam etmektedir.

Bu konuda aşağıdaki sorulara cevap aranamaya çalışmıştır:

Kitlelerce tanınan Hz. Mevlâna ile ilgili çalışmalar çağımız insanına ulaşma noktasında yeterli oluyor mudur?

Faaliyet çeşitliliği ne yönde seyretmektedir?

Çalışmalar halka hitap etmekte midir ve kitleleri ne derece etkilemektedir?

Zira bu sorularının cevapları bilinememektedir. Tüm bunların tespit edilmesi gereken konu olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Kapsamı

Çalışmada araştırılan Konya ilinde Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili etkinlikler, 2007-2019 yıl aralığı ile sınırlandırılmıştır. Giriş ve iki bölümden oluşan çalışmada birinci bölüm 1925 Tekke ve Zaviyeler Kanunu'nun kabulü sonrası Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetlerin genel bir değerlendirmesi, akabinde 2007 yılı sonrası çalışma yapan vakıf, dernek, merkez, üniversite gibi çeşitli birimlerin tespiti, iletişim adresleri, tanıtımı, çalışmalardan sorumlu ya da ilgili kişiler hakkındaki teorik bilgi, kendileri ile yapılan görüşme, kurum tanıtımı, belirlenen birimlerin Mevlâna ve Mevlevîlik adına yaptığı çalışmaların ortaya konulması, topluma etkileri hakkında görüşleri, varsa konu ile ilgili istatistiki veri, basılı materyalleri ve çalışmalarla ilgili görüntüler ve kendileri ile yapılan görüşmelerden oluşmaktadır. Tüm bunlar iletişim, tanıtım, kurum/dernek/vakıf vb. adına görüşme yapılan kişi, görüşme, kurum vb. çalışmaları, kurum vb. yayınları ve görseller olarak yedi alt başlıkta kaleme alınmış, gerekli görüldüğü durumlarda kısaltma ya da ekleme

yapılmıştır. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili çeşitli hizmetlerde bulunan meslek erbabları ile görüşme yapılarak sağladıkları katkılar derlenmiştir. Bunlara ilave olarak kısa süreli yapılan ya da devamı olmayan faaliyetler ve kurumsal adında Mevlâna ya da Mevlevîlik unsurlarını kullanan birimler ile bu ifadeleri kullanma amaçları da eklenmiştir. Bu sayede topluma nasıl ve ne kadar ulaşıldığı, hizmet çeşitliliği tespit edilmeye çalışılmıştır. İkinci bölümde ise gelenekten gelen ve halka direk ulaşmanın bir yolu olan *Mesnevî* sohbetinin günümüze yansımaları araştırılmıştır. *Mesnevî* sohbetinin tarihsel süreci, Konya'da aralıklı ya da mutad *Mesnevî* sohbeti yapanların tespiti, özgeçmiş bilgileri ve kendileri ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilen veriler kaleme alınmıştır. Kendilerine sohbetin ne kadar süredir devam ettiği, hedef kitleleri, sohbet esnasında kullandıkları üslup, yararlandıkları kaynaklar, kaynakları halkın anlayacağı seviyeye indirgemek için özel olarak bir çalışma yapıp yapmadıkları, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yapılanların yeterli bulunup bulunmadığı ve ne yapılabilceği konularında sorular yöneltilmiştir.

Araştırmada katkı sağlayan birimlere, çalışmalardaki ve konumlarındaki farklılıklardan dolayı "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Yöntemi" uygulanmıştır. Kendilerine yöneltilen sorularla yürüttükleri ya da katkı sağladıkları faaliyetler ve bu çalışmaların yapıldığı mekânlar araştırılmıştır. Kurumların çalışmaları, yapılan görüşmeler ve araştırmalar neticesinde elde edilen bilgiler doğrultusunda şekillenmiş, yazılan bilgilerin çoğu ikinci bir görüşme ile sorumlu kişilere teyit ettirilmiştir. Yapılan görüşme tarihi ve izin verildiği ölçüde mekân bilgisi, yapılan ikinci görüşme ile yazılanların teyidi hakkındaki detaylar dipnot kısmında ifade edilmiştir.

Araştırmanın Amacı, Önemi ve Temel Kaynakları

Hz. Mevlâna yaşadığı dönemde vaazları, sohbeti, konuşmalarıyla çağın siyasi oluşumunun, dini yaşayışının ve tasavvufi düşünce tarzı ve geleneğinin benimsenmesinde önemli rol oynamış, kurumsallaşan Mevlevîlik yüzyıllar boyunca kitleleri, edebi akımları, sanatsal gelişimi derinden etkilemiş, toplumlar arasında hoşgörünün pekişmesi, yakınlaşmanın ve barışın sağlanması konularında etkin olarak yüzyıllar boyunca konumunu muhafaza etmiştir. Araştırmanın amacı kitleleri etkilemekte bu kadar önemli rol oynayan Mevlâna öğretileri ve günümüzde yapılan

faaliyetler hakkında bilgi sahibi olmak, bu sayede Mevlevîliğe, *Mesnevî* ve diğer eserlere vakıf olmak isteyenlere ne şekilde yardımcı olunduğunu belirlemek ve topluma hizmet anlamında yapılan faaliyetlerin çeşitliliğini saptama noktasında katkı sağlamaktır. Akademik ya da toplumsal olarak günümüzde Konya için bu derece önem arz eden manevi değer Mevlâna hakkında yapılan araştırma ve çalışmaların tespitini sağlamak önem arz etmektedir.

Çalışmada, temel kaynak, Konya'da hizmet ettitği tespit edilen 4 vakıf, 8 dernek, 3 üniversite, bir Büyükşehir, 3 merkez ilçe belediyeleri, 1 merkez, 1 birlik, 2 topluluk, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 1 internet sitesi ve Mevlâna Müzesi, topluma ulaşmanın farklı yollarını seçerek hizmet veren 10 şahıs, Mevlâna veya Mevlevîlik ile ilgili isim içeriğine sahip 6 dernek, vakıf veya birim, farklı zaman ve mekânlarda *Mesnevî* sohbeti/ okuması/ dersi yapan 18 kişi ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bilgiler ve yaptıkları çalışmalarıdır. Çalışmaya altyapı oluşturması açısından tarihsel sürecin doğru aktarılması, sözlü görüşmeleri tamamlaması için yüksek lisans tezi, makale, bildiri kitapları, çalışmaların duyuru afişleri, yerel basının özel yayınları, kitapçık, etkinlik bültenleri, gazete, haber ve internet siteleri, broşür ve kitaplardan da yararlanılmıştır.

Çalışmada kullanılan fotoğraflara, karışıklığı önlemek adına biten bölümün hemen ardından gelen "Görseller" sekmesinde yer verilmiştir. Fotoğrafların çoğu tarafımızdan çekilmiş olup kişilerin arşivinden alınan fotoğraflar parantez içinde belirtilmiştir. Alıntı yapılan fotoğrafların kaynağı dipnot kısmında yazılmıştır. Afiş, poster, duyuru tarzındaki fotoğraflar kamusal olduğu için bilgi vermek amacı ile çalışmada kaynakça belirtilmeksizin yer almıştır.

Eser atıflarının yoğunlukla bulunduğu bölümlerde, parantez içinde yazar soyadı, eserin basım tarihi ve sayfa numarası belirtilmiştir. Görüşme kayıtları ve internet linklerinin yoğun olduğu vakıf, dernek, birim vb. tanıtımları bölümlerinde bağlantılar ve kişisel iletişim tarihi vb. bilgilere dipnotta yer verilmiştir. Görüşme sekmesi altında yazılanların tümü görüşme yapılan kişinin şahsi ifadeleri ve görüşleridir. Görüşme esnasında şahısların yaptığı açıklamalar, çalışmayı hazırlayan kişiye manevi ve yasal sorumluk yüklemez. Bu sebeple "Görüşme" kısmında, her paragraf sonunda açıklamayı yapan kişi, dipnot olarak işlenmiştir. Kişisel iletişimle

alınan özgeçmiş bilgisi de aynı şekilde belirtilmiş, internet sitesinden alınan bilgiler de dipnotta belirtilmiştir. Görüşme yapılan kişilerin ifadeleri, kullandığı kelime kalıplarının olduğu gibi yazılmasına dikkat edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. 1925 YILI SONRASI KONYA'DA YAPILAN ÇALIŞMALARIN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

Türk-İslam medeniyetinin günümüze yansımalarından biri olan Mevlevîliğin Pir'i Hz. Mevlâna'ya ilginin günümüzde de devam ettiği Mevlâna Müzesi'nin Türkiye'de en sık ziyaret edilen ikinci müze olmasından anlaşılmaktadır. Mevlevîliğin dini, edebi, sanatsal, ritimsel vb. etkileri toplumda her zaman hissedilmiş, başta *Mesnevî* olmak üzere Mevlâna'nın eserleri 13. yüzyıldan bu süre zarfına dek okunagelmiştir. Mevlâna muhibbi birçok kişi güzel sanatlar, musiki, dil, şiir, edebiyat, tefsir, kelam, fıkıh, semâ gibi birçok alanla ilgilenmiş ve uzmanlaşmıştır. Bu ilgi ve uzmanlaşma topluma sirayet etmiştir. Halil İnalcık Mevlevîhanelerin adeta sanat akademisi olarak işlev gördüğünü belirtmiştir (Aktaran Ösen, 2015: 262). Mevlâna'nın öğretileri, İslam merkezli açıklamaları insanları oldukça etkilemiş, topluma yol göstermiştir.

> "Mevlevîhaneler bir terbiye, bir eğitim yuvasıdır. İnsanı maddi ve manevi olgunluğa eriştirme, dergâhların ana gayesidir" (Mermer vd., 2009: 12).

Mevlevîliğin ritüellerinden olan ve Mevlevîlik denildiğinde ilk akla gelenlerden biri olan "semâ" "işitmek, duymak, dinlemek; işitilen söz, güzel ses, iyi şöhret" anlamlarına gelmekte ve genellikle "şarkı, nağme, musiki, raks" mânalarını çağrıştıracak biçimde kullanılmaktadır (Ceyhan, 2009: 455). Mevlevîlik literatüründe ise dönerek yapılan toplu zikire verilen addır. Musiki heyeti (mutribler[3]) eşliğinde belli bir düzen dâhilinde icrâ edilen Mevlevî âyinine semâ, bu âyine katılan dervişlere semâzen, âyinin icra edildiği yere semâhâne denir (Uludağ, 1991: 422). Semâ, birçok tarikatte yapılmasına rağmen Mevlevîlik ile bütünleşmiş ve halk

[3] Mutrib, Mutribân, Mutrib-hâne: Mevlevî müziğinin icra heyetinin bulunduğu yere "Mutrib", yahut "Mutrib-hâne" Bu heyete, "Mutribân" ve " Mutrib Heyeti" denir. Mevlevî mutribinde bilhassa ney, kudüm ve halîle esastır. Bundan başka, bulunuyorsa rebap, kanun, ut, hatta keman da girer. (Gölpınarlı, 1963: 28)

arasında akla ilk gelen ve mukabele adı da verilen Mevlevî zikir törenleridir (Ceyhan, 2009: 457).

> "Semâ, Mevlâna'nın ilhamıyla, Türk töresinin, tarihinin, inançlarının, kültürünün bir bölümüdür" (Çelebi, 2007:187).

Dr. Celâleddin B. Çelebi'ye göre İlk dönemlerden itibaren Hz. Pir'in Hakk'a yürüyüşünün anıldığı "Şeb-i Arûs ve kandil gecelerinde Mevlevî Dergâhı Semâhanesinde halka açık olarak Mevlevî âyini eşliğinde semâ töreni yapıldığı her törenin Segâh Niyâz Âyini ile son bulduğu, diğer zamanlardaki âyinlerin ise açık havada veya Matbah-ı Şerif'in semâ talim yerinde yapıldığı semâ'dan sonra dervişlerin sükûnet içinde hücrelerine çekilerek tefekküre dalmaktaydılar" (Aktaran Bektaş, 2007:335).

Mevlevîliğin Anadolu coğrafyasında Selçuklu ve Osmanlı döneminde hissedilen etkisi, 5 Mevlevîhanesi olan İstanbul ile Âsitane olan Konya'da daha yoğundur. 1900lü yılların başlarına kadar devam eden bu etki, Cumhiyetin ilanı ile Tekke ve Zaviyelerin kapatılmasına, ünvanların kaldırılmasına dair 13.12.1925 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan kanun[4] ile Mevlâna Dergâhı'nın, 1 Eylül 1926'da "Konya Âsâr-ı Atîka Müzesi" ismiyle hizmete açılması kararından oldukça etkilenmiştir. Alınan kararla Mehmet Yusuf Akyurt, kurulan yeni müzeye müdür olarak tayin edilmiş ve bu amaçla yeniden tanzim edilen dergâh, 2 Mart 1927 tarihinde müzeye dönüştürülmüştür (Ağaoğlu, 2013: 19). Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından Üsküdar Mevlevîhanesi'nde 1925 Aralık ayında bir grup dervişe, semâ ederken içeri giren polisler tarafından engel olunmuş, polislerden biri semâhânenin giriş kapısına asma kilit vurmuştur (Dülgeroğlu, 2016: 8 YLT). 1925 sonrası Hz. Mevlâna ile ilgili topluma sirayet eden çalışmalar, yapıldıysa ölüm yıldönümlerinde sohbet, söyleşi ve kitap yayını ile sınırlı kalmıştır. 1925 yılından başlamak üzere listelenen kitapların basımı gerçekleşerek halkın Mevlâna ile ilgili bilgileri edinmesi sağlanmıştır. Göz önünde bulundurulması gereken bir husus

[4] No: 677, Kabul Tarihi:30.11.1925, Resmi Gazetede Yayımlanma Tarihi: 13.12.1925.

olarak, Türkiye'de 1 Kasım 1928 tarihinde 1353 sayılı "Yeni Türk harflerinin kabul ve tatbiki hakkında Kanun"u kabul edilmiştir. Yeni alfabenin benimsenmesi süreci de basımı yapılan kitapların halka ulaşmasını zorlaştırmıştır. 1925-1947 yılları arası basılan kitapların, basım tarihine göre dizin sıralaması yapılmıştır.

Mithat Bahari Beytur (1925), *Destegül,* İstanbul.

Hasan Ali Yücel (1932), *Mevlâna'nın Rubaîleri*, Remzi Kitaphanesi, İstanbul.

Sadeddin Nüzhet Ergun (1932), *Mevlâna,* Kanaat Kitabevi, İstanbul.

M. Şerefettin Yaltkaya (1934), *Mevlânâ'da Türkçe Kelimeler ve Türkçe Şiirler,* Bürhaneddin Basımevi, İstanbul.

Eyüp Necati Perhiz (1934), *Kıssadan Hisseler Mesnevî'den Seçme Hikâyeler,* Ebuzziya Basımevi, İstanbul.

Mehmet Yusuf Akyurt (1936), *Konya Âsâr-ı Antika Müzesinde Mevlâna Celâleddin Rûmi'nin Sandukası,* Devlet Basımevi, İstanbul.

Hüseyin Rifat Işıl (1937), *Mevlâna Rubailerinden Seçilmiş Türkçe Manzum Tercümeler,* Numune Matbaası, İstanbul.

Feridun Nâfiz Uzluk (1937), *Mevlâna'nın Yedi Öğüdü,* Çev. M. Hulusi Karadeniz.

Feridun Nâfiz Uzluk (1937), *Mevlâna'nın Mektupları,* İstanbul.

Âsaf Hâlet Çelebi (1939), *Mevlâna'nın Rubâileri,* Kanaat Kitabevi, İstanbul.

Âsaf Hâlet Çelebi (1939), *Mevlâna Hayatı, Şahsiyeti, Eserlerinden Parçalar,* Kanaat Kitabevi, İstanbul.

Türk Musikisi Klasiklerinden Mevlevi Âyinleri, I – XXX, (1934-1939), İstanbul Konservatuarı Yay. İstanbul.

Feridun Nâfiz Uzluk (1941), *Divan-ı Sultan Veled*, Uzluk Basımevi, Ankara.

Sultan Veled (1941), *Maarif,* Çev. M.Ülker Anbarcıoğlu, M.E.B. Yay., Ankara.

Sadeddin Nüzhet Ergun (1942), *Türk Musikisi Antolojisi*, y.y., İstanbul.

Sadeddin Nüzhet Ergun (1942), *Türk Musikisi Antolojisi-Dini Eserler,* İstanbul, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.

Ziya Şakir Soko (1943), *Hazret-i Mevlâna,* İst. Anadolu Türk Ktb F.G. Yay.

Muzaffer Esen (1943), *Mevlâna,* Gençlik kitapları Yay.,İstanbul.

Mahmut Nedim Güntel (1943), *Mevlâna (Şiir)*, Ekekon Basımevi, Konya.

Âsaf Hâlet Çelebi (1944), *Seçme Rubailer*, İstanbul.

Şehabettin Uzluk (1945), *Mevlâna'nın Ressamları,* Yeni Kitap Basm., Ankara.

Feyzullah Sacit Ülkü (1945), *Mesnevi-i Şerif-Manzum Tercüme,* Türkiye Yay.

Şehabettin Uzluk (1946), *Mevlâna'nın Türbesi*, Yeni Kitap Basm., Konya.

Haydar Alkor (1946), *Mevlevîlik ve Bektaşilik,* Yeni Kitap Basımevi, Konya.

Muhammed Şahin (1946), *Mesnevî'nin Tenkidi,* Güven Basımevi, İstanbul.

Tahir Olgun (1946), *Mesnevî'nin Eski ve Yeni Muterizleri,* 1946, İstanbul.

Tahir Olgun (1947), *Mesnevî'nin Yeni Muterizine İkinci Cevap,* Rıza Koşkun Basımevi, İstanbul (Tekin, 2007: 345-398).

1925'den 1940 yılına yapılmış kadar halka açık bir çalışma tespit edilmemiştir. Sonrasında ise Mevlâna vefat ettiği Aralık ayında anılmaya başlanmıştır. Konya'da yapılan ihtifallerle ilgili Neyzen Selami Bertuğ (ö.2004)[5], Refi Cevad Ulunay

[5] Selami Bertuğ:1 Kasım 1924'te İstanbul'da doğdu. Erzurum'dabaşlayıp İstanbul'da tamamladığı orta ve lise öğreniminden sonra 1944 yılındaHarp Okuluna girdi. 1946'da harita subayı olarak katıldığı ordudan 1968 yılındakendi isteğiyle harita mühendis yarbay olarak ayrıldı. Görevi nedeniyle Anadolu'yu yakından tanıma fırsatını buldu. Neyzen Tevfik'i tanıdıktan sonra ney ile ilgilenmeye başladı. Şevki Sevgin, Halil Can, Süleyman Erguner gibi ney üstatlarından istifade etti.
Ney yapımını ise Neyzen Hayri Tümer'den öğrendi. Hamparsum notası ile Arap ve Ermeni alfabelerini öğrenerek eski nota koleksiyonlarını inceledi. 1950 yılında İstanbul Radyosuna, 1955'te de Ankara Radyosuna girdi. Dışişleri Bakanlığınca düzenlenen çeşitli yurt dışı gezilerinde Afganistan, Pakistan, Bangladeş, Lübnan, Irak, Suriye, Ürdün, Mısır, Tunus, Cezâyir, Rusya, İngiltere ve Kuzey Kıbrıs'ta konserlere katıldı. Ankara Radyosunda ilmi kurullarda ve repertuar kurulunda görev aldı. 1966-1982yılları arasında TRT tarafından sanatçı yetiştirmek üzere açılan kurslarda öğretmenlik yaptı. 1975-1980'de Ankara Radyosu Saz Eserleri'ni yönetti. 1985'te isteğiyle İzmir Radyosuna geçti. 1985-1992 yıllarında İzmir Radyosunda Saz Eserleri Topluluğunu yönetti. 1989-1990'de Ege Üniversitesi Konservatuarında ney ve dinî musikî dersleri verdi. Aynı yılda, 9 Eylül Üniversitesi Müzikoloji Bölümünde ney hocalığı yaptı. 14 Mart 1992'de 42 yıllık radyo hizmeti sona erdi. Neyzen Selami Bertuğ, 30 Mayıs 2004 yılında İzmir'de vefât etmiştir.
(https://www.neyzenim.com/selamibertug.html e.t. 30.03.2020)

(ö.1968)[6]'ın anıları ve tutmuş oldukları notlar temel kaynak niteliğindedir. Konya'da halka açık ve genel olarak yapılan ilk faaliyet, Konya Halkevi'nde 1940 yılında Abdülbaki Gölpınarlı (ö.1982)'nın Mevlâna konulu bir konferanstır. 24 Nisan 1940 tarihli yerel Ekekon gazetesinde duyurulmuştur (Aktaran Ağaoğlu, 2013: 19). Sonraki sene Ağustos 1941'de Yaman Dede lakabıyla tanınan Diyamendi Keçeoğlu (ö.1962) Konya Halkevinde Mevlâna ve *Mesnevî*'si üzerine bir konferans vermiştir (Orak, 2014: 518). İlk defa, Mevlâna Celâleddin-i Rûmî'nin 670. Ölüm Yıldönümü münasebeti ile 17 Aralık 1942 tarihinde Konya Halkevi'nde[7] bir anma programı tertip edilmiştir (Ağaoğlu, 2013: 19). Bu bilgi araştırıldığında Hz. Mevlâna'nın 670. Ölüm Yıldönümünün 1943 senesine denk gelmesi gerekmektedir. 1943 yılında Konya Halkevi Kültür Dergisi tarafından Özel Sayı olarak basılan *"Mevlâna"* dergisinde

> "Mevlâna Celâleddini Rumi'nin ölümünün 670 inci yılını anma için 17 B. Kânun 942 tarihinde, Halkevinde yapılan Mevlâna Gecesi münasebetile Konya Halkevi büyük ölünün ruhunu taziz eder" (Mevlâna Özel Sayısı, 1943:3).

olarak yazılmıştır. Buradan anlaşıldığı üzere 1942 yılında Konya Halkevinde Mevlâna Gecesi tertip edilmiştir. Gecede okunmak üzere dönemin Maarif Vekili Hasan Âli Yücel tarafından 10/XII/1942 (Mevlâna Özel Sayısı, 1943: 8-9), Üstat Veled Çelebi tarafından 22 Teşrinievvel 1942 (Mevlâna Özel Sayısı, 1943: 10-11), ve Üstat Ferit Kam tarafından 25/X/942 (Mevlâna Özel Sayısı, 1943: 12), tarihli yazılar 1942'de gecenin tertip edildiğini ve gönderilen yazıların orada bulunanlarla paylaşıldığını ifade etmektedir. Bazı kaynaklara göre ise ilk ihtifal Konya Halkevi öncülüğünde Hz. Mevlâna'nın ölümünün 673. yıldönümüne rastlayan 17 Aralık 1946

[6] Refi Cevad Ulunay(d. 1890, Şam - ö. 4 Kasım 1968), II. Meşrutiyet döneminin ve Yüzelliliklер arasında sürgün edildiği 1924-1938 arası dışında, 1968'de ölümüne kadar da Cumhuriyet döneminin en etkili gazeteci ve yazarları arasında yer almış Türk basınının tarihi simalarındandır. https://tr.wikipedia.org/wiki/Refi%27_Cevad_Ulunay e.t. 30.03.2020

[7] Konya Halkevi 19 Şubat 1932 tarihinde kurulmuştur. İlk kurulan 14 Halkevinden biridir. 8 Ağustos 1951 tarihinde kapatılmıştır (Kaynar, 2007: 66 YLT).

Salı günü saat 11:00' de Halkevi'nde toplanmanın ardından Mevlâna'nın türbesine gidilmesi ile olmuştur.[8]

1943-1946 arasındaki yıllarda sadece konferans verilmiş ya da hiçbir çalışma yapılmamıştır. 1946 yılında Hz. Mevlâna'nın 673. Ölüm Yıldönümü için Konya Halkevi tarafından anma programı düzenlenmiş (Ağaoğlu, 2013: 31), 1947'de yapılmamış (Ağaoğlu, 2013: 37), 1948'de ilk defa konferans arasında ney ile musiki yapılmış (Ağaoğlu, 2013: 38), Mevlâna'yı Sevenler Derneği de kurulmuştur (Orak, 2014: 520). 1950 yılı anma törenleri mekân değişikliği ile Şahin Sineması'nda düzenlenmiş ve gelenlere giriş kartları verilmiştir (Orak, 2014: 521). 9 Mart 1952 tarihinde Amerikan Büyükelçi McGhee ve eşinin Konya'yı ziyaretiyle İstanbul'dan ve Ankara'dan getirilen müzisyenlerden oluşan mutrib ekibi ile Mevlevî musikisinden örnekler sergilenmiş sonrasında törenlerinin organizasyonu için bir turizm derneği kurulması üzerine durulmuştur (Ağaoğlu, 2013: 31). Bu ziyaretin akabinde 17 Aralık 1952'de ilk defa tören programı oluşturularak Ankara'dan ney heyeti gelmiştir (Ağaoğlu, 2013: 72). 1953 anma törenleri için Belediye başkanı Rüştü Özel başkanlığında Mevlâna İhtifali Tertip komitesi toplanmış, ilk defa broşür basılmıştır (Ağaoğlu, 2013: 83). Selami Bertuğ'un notlarına göre sinema salonunda tören yapılmış fakat baştan sona bir âyin icra edilmemiş, makamlardan icra edilen örneklerle temsili olarak semâzenler vazife yapmışladır (Ağaoğlu, 2013: 83). Refi Cevad Ulunay'ın ifadesi ile "ilk âyin gösterisi" 1953'de başlamış ve ondan sonra her sene âyin okunarak devam etmiştir (Özcan, 2003: 107). 1954 yılında 16 Aralık Perşembe günü başlayan 681. Ölüm Yıldönümü Törenleri iki gün yapılmıştır. 25 Aralık 1954 tarihinde Mevlâna İhtifali Tertip komitesi tarafından dergâhta bir âyin icra edilmiş ve belgesel olarak yayınlanmıştır. Bu tarihten sonra artan halkın ilgisi ile düzenlenen etkinliklerin içeriği de yavaş yavaş değişmiştir (Orak, 2014: 524). Mehmet Önder (ö.2004)'in önerisiyle 1955 yılının Aralık ayında çekilen ilk semâ belgesel filmindeki semâzenlerin hemen hepsi de mevlevîhanelerde semâ çıkarmıştı. Aynı ekip, Refi C. Ulunay'ın anılarında belirttiği ifade ile 1955 yılı Şeb'i Arus

[8] http://w1.semazen.net/sp.php?id=71&page_id=1&menu_id=id17, Erişim Tarihi: 21.02.2020.

törenlerinde de semâ gösterisi yapmıştır (Önder, 2013: 151). Bu tarihten sonra Mevlâna İhtifallerinde semâ ağırlık kazanmıştır. 1959 yılında Mevlâna Haftası olarak 7 gün kutlanan törenler, 1960 yılı 687. Anma Töreni Konya Turizm Derneği'ne devredilerek, daha büyük olan Kapalı Spor Salonunda farklı gün ve seans sayıları ile yapılmaya devam edilmiştir. Dernek bünyesinde semâ kursları açılmış, Mustafa Holat, Mehmet Özçakıl, Tahir Küçük, Ziya Ercan, Celal Loras, Bülent Ergene, Ercüment Ergene, Adem Top gibi değerli isimlerin yetişmesi sağlanmıştır (Önder, 2013: 155). Konya Mevlâna İhtifalleri Semâ grubu 1967 yılından itibaren semâ gösterilerini yurtdışında icra etmeye başlamış ve birçok ülkede gösteriler yapılmıştır (Önder, 2013: 158).

UNESCO'nun, 1973 yılını Hz. Mevlâna'nın ölümünün 700. Yılı olması dolayısıyla Mevlâna Yılı ilan etmesi ile Ankara'da 15-17 Aralık tarihinde "Uluslararası Mevlâna Semineri" düzenlenmiş, seminer sırasında semâ âyini Konya Lisesi spor salonunda yapılmıştır (Lewis, 2008: 518). Bu yıl yapılan törene Cumhurbaşkanı ve eşi de katılım sağlayarak Türkiye'de en üst makam tarafından temsil edilmiştir. Prof. Dr. Annemarie Schimmel (ö.2003), Dr. Eva de Vitray Meyerovitch (1999), Prof. Dr. Anna Masala (ö.2015) gibi alanda önemli isimlerin katılım sağladığı kongre tertip edilmiş ve sunulan tebliğler kitap haline gelerek akademik çalışmalara önderlik etmiştir (Önder, 2013: 155). Ankara ve Konya'da yapılan Milletlerarası Mevlâna Kongrelerinden sonra, her yıl ya da iki yılda bir Konya Turizm Derneği milli ve milletlerarası düzeyde bu kongreleri yapmıştır. Dönemin rektörü Prof. Dr. Halil Cin'in gayretleriyle Selçuklular dönemi tarihi ile birlikte Mevlâna ve Mevlevîlik kültürünü de incelemek amacıyla 2 Mayıs 1985'te Selçuklu Araştırmaları Merkezi (SÜSAM) kurulmuştur. 1985-2002 yılları arasında 10 Milli Mevlâna Kongresi, 1987- 1990 tarihleri arasında 2 Milletlerarası Mevlâna Kongresi, 1996-2000 yılları arasında 7 Mevlâna paneli düzenlenmiştir. Selçuk Üniversitesi 2005 yılında kurulan Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi (SÜMAM) ve 2010 yılında kurulan Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ile akademik çalışmalara devam etmektedir (Şimşekler, 2010: 71–90).

Hz. Mevlâna'yı Anma Törenleri, 1987-1988 yıllarında Konya Belediyesi'ne, 1989 yılında Kültür Bakanlığı himayesinde Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm

Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Kurulan "Mevlâna'yı Anma Törenleri Tertip Komitesi"ne Konya Valisi (Necati Çetinkaya) başkanlık etmiş, Büyükşehir Belediye Başkanı (Doç. Dr. Halil Ürün) ve Selçuk Üniversitesi Rektörü (Prof. Dr. Halil Cin) katılımı ile üst kurul oluşturulmuştur (Bektaş, 2007: 335). 1991 yılında Kültür Bakanlığı tarafından Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır. 14 Mart 1996 tarihinde İstanbul'da kurulan Uluslararası Mevlâna Vakfı çalışmalarıyla 2005 yılında "Semâ ve Mevlevî Müziğinin Koruma Altına Alınması" projesini hayata geçirerek Semâ ve Mevlevî müziğinin UNESCO tarafından "insanlığa bırakılan sözlü ve manevi başyapıtlar" kapsamına alınmasını sağlamıştır (Bayru ve Sağbaş, 2008: 409). Bu çalışmalara ilaveten

> "UNESCO'nun 3 - 21 Ekim 2005 tarihlerinde gerçekleştirilen 33. Genel Konferansı'nda 33 C/12 sayılı belgesi çerçevesinde alınan karar gereğince "Mevlânâ Celâleddîn-î Belh-î Rûmî'nin Doğumunun 800. Yıl Dönümü" 2007 UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmıştır." [9]

Bu tarihten sonra dünyanın ve Türkiye'nin Mevlâna'ya olan ilgisi daha da artmış, Mevlâna ve Mevlevilikle ilgili pek çok etkinlik düzenlenmiştir. Doğu ve Batı dünyası da ilgisini Mevlâna üzerine yoğunlaştırmıştır. Toplumsal etki olarak bakıldığında bunun sebebini Cambridge Üniversitesi Şark Dilleri kürsünde araştırmalar yapan A.J. Arberry şu şekilde izah eder:

> "Hayatımdan geriye kalan senelerimi yalnız Hazreti Mevlâna'nın eserlerini tetkike hasr edeceğim. Çünkü Mevlâna'nın eserlerinde asrımızın hastalıkları için ruhani ilaç ve teselliler bulmak mümkündür" (Aktaran: Can, 1995: 256).

Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet tarihi boyunca topluma bu derece etki eden Mevlâna, eserleri ve Mevlevilik medeniyeti ile ilgili son dönemde yapılan

---

[9] http://www.unesco.org.tr/Pages/132/149/Anma-ve-Kutlama-Y%C4%B1l-D%C3%B6n%C3%BCmleri, Erişim tarihi: 18.04.2020.

çalışmaların muhtevitayı ve çeşitliliği önemlidir. Bu açıdan çalışma Mevlâna Yılı olarak ses getiren 2007 tarihi sonrası Konya merkez ilçelerinde Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmaları kapsamaktadır.

2.1. FAALİYET YAPAN VAKIFLAR

Çalışma için yapılan araştırmada Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına faaliyet yapan 4 vakıf tespit edilmiş ve alfabetik olarak göre sıralanmıştır. Vakıf adına Ercan Uslu, Esin Çelebi Bayru, Hakkı Gürsoy, Muharrem Küçükiplikçiler ve Ömer Faruk Keser ile görüşme yapılmış, çalışmalar hakkında bilgi alınmıştır.

2.1.1. DÜNYA MEVLÂNA SAĞLIK EĞİTİM VE KÜLTÜR VAKFI

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Şehit Nazımbey Cad. No: 10 Karatay

Telefon: (332) 352 82 82

Eposta: bilgi@mevlevider.net

İnternet Adresi: http://www.mevlevider.net/

http://www.mevlevider.org.tr/

http://muhammedi.net/

Tanıtım

2010 yılı Aralık ayında dernek olarak hizmete başlayan Dünya Mevlânâ Sağlık Eğitim ve Kültür Vakfı, derneğin mevcut talepleri karşılayamaması ve yetersiz kalması sebebiyle vakfa dönüşerek çalışmalarına devam etmektedir. Dernek Hz. Mevlânâ Eserleri Semâ Tanıtma Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği adıyla halen aktif olarak faaliyet göstermektedir. Dernek ile vakfın kurucusu ve başkanı Hakkı Özsoy'dur (H. Özsoy ile kişisel iletişim, 21 Şubat 2019).

Görüşme Yapılan Kişi

Vakfın internet sitesinden alınan özgeçmişe göre; Hakkı Özsoy, 1952 yılında Konya'nın Karapınar ilçesinde dünyaya geldi. İlk ve ortaokulu Karapınar'da okuduktan sonra liseyi Konya Ereğli'de bitirdi. Üç yıl Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngilizce bölümüne devam ettikten sonra oradan kaydını alarak tekrar üniversite seçme sınavı ile o tarihte Maliye Bakanlığı'na bağlı olan Maliye Yüksek Okuluna girdi ve 1981 yılında mezun oldu. Antalya, Niğde, Ankara'da uzun yıllar vergi dairesi müdürlüğü yaptı. Son olarak Konya'ya tayinini isteyerek Takdir Komisyonu Başkanlığı görevinde bulundu ve buradan emekli olarak memleketi olan Konya'ya yerleşerek çalışmalarına burada devam etmektedir. Evli ve iki erkek çocuk babasıdır.

Sadettin Kaynak (ö.1961)'ın talebesi olan bestekâr ve hafız Tahir Karagöz (ö. 1994)'den aralıksız devam eden tasavvuf dersleri almıştır. Tahir Karagöz'ün 1994 yılında Hakk'ın rahmetine kavuşması mürşidi ve efendisi Hacı Ahmet Kayhan Hakk'ın rahmetine kavuşuncaya kadar (3 Ağustos 1998) feyz almaya devam etmiştir ve internet sitesinde yer alan ifadeyle 4. kuşak Mesnevîhandır.[10]

Görüşme[11]

Yapılan görüşmede Hakkı Özsoy'un sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifadesi kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla sesli görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Hakkı Özsoy'un belirttiği üzere, Hz. Mevlâna *Mesnevî*'nin ilk 18 beyitinde bizzat "Herkes kendi zannınca benim yoldaşım oldu; içimdeki sırra kimse talip olmadı" buyurmakta ve bu beyit 800 senedir güncelliğini korumaktadır. Hz. Mevlâna'nın o zamanda belirttiği gibi herkesin kendi zihninde yarattığı ve oluşturduğu bir Mevlâna ve Mevlevîlik oluşmuş, işin hakikatinde Hz. Mevlâna'nın içindeki sırra kimse talip olmadığı için Hz. Mevlâna ve Mevlevîk bir arabesk,

[10] http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=244&ln=tr, Erişim Tarihi: 30.02.2020.

[11] Vakıf çalışmaları hakkında bilgi almak için 21.01.2019 tarihinde belirtilen adresteki vakıf binasında Hakkı Özsoy ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yazılanlar 20.01.2020'de yapılan ikinci görüşme ile teyit ettirilmiştir

folklorik unsur olarak algılanmıştır. Pir'i magazinsel açıdan görmeye çalışanlar dahi olmuştur. Hakkı Özsoy, Hz. Mevlâna ve eserlerinin bu görüşlerin tamamen dışında olduğunu vurgulamıştır. Bunun en bariz örneği Mevlâna'nın rubaisinde "Ben yaşadığım süre zarfında Kur'an'ın kulu, Hz. Peygamberin ayağının tozuyum. Sözlerimden, eserlerimden kim başka mana çıkarırsa bizarım, uzağım, davacıyım" demesinden anlaşılmaktadır. Buna rağmen günümüzde Hz. Mevlâna sanki bu sözleri söylememiş gibi herkes kendi meşrebine göre bir Mevlâna oluşturmuş ve bu kulvarda onu devam ettirmeye çalışmaktadır. Konya'da yaşayan biri olarak Hz. Mevlâna'nın bu şekilde anlaşılmasına gönlü razı olmayan Hakkı Özsoy, bu beyit hükmünde kendisini ifade eden Hz. Mevlâna'yı, eserlerini, semâyı, tasavvufu ve tasavvuf musikisini 800 yıl önceki orijinal haliyle tanıtmak ve yaşatmak, hiçbir kültür emperyalizmine maruz kalmadan ileriki yıllara ve nesillere orijinal haliyle aktarmak için bu dernek ve vakfı kurduğunu ifade etmiştir. [12]

Vakıf olarak hedefleri arasında, Hz. Mevlâna ve Tasavvuf konuları ile ilgili derinlemesine çalışmaların yapılmasının hedeflendiği üniversite ve külliye kurma çalışması mevcuttur. Vakıf, tüzük değişikliği ile karşı çıkılan üniversite kuruluşuna mahkeme kararı itiraz etmiştir. Yargıtay aşamasında olan bu itirazın sonuçlanmasıyla, bu hizmeti gerçekleştirmek gayesiyle Ankara yoluna cepheli 40. km.de bir arazi satın alınmıştır.[13]

Derneğe gelen ve devam eden gayrimüslimlerden 6 kişinin Müslüman olmasına vesile olan vakfa ve derneğe, Litvanya, Hollanda, İngiltere, Almanya, Amerika, Miami, Doğu Türkistan, Güney Afrika, Yunanistan, Japonya, Fas, İran ve Meksika gibi ülkelerden gelen ziyaretçiler yoğun ilgi göstermektedir. Vakfın faaliyetlerini benimseyen, değer veren ve doğru bulan insanlar, sayılan ülkeler başta olmak üzere vakfa gelip faaliyetlere dahil olmayı talep etmektedirler.[14]

---

[12] Hakkı Özsoy, Emekli, 68 Yaşında.

[13] Hakkı Özsoy.

[14] Hakkı Özsoy.

Hakkı Özsoy'a göre Konya'da Mevlevîlik ritüelleri yadırganmaktadır. Mevlânâ ve eserlerini sevdiğini söyleyip edebe aykırı olduğunu, ritüellerin selamlaşmanın edebe aykırı olduğunu düşünenler mevcuttur.[15]

Vakıf, her zaman ve her şartta devletimizin yanında yer aldığını ve alacağını ifade etmekte ve her çağda devletin bekasını kendi bekaları olarak kabul ederek faaliyetlerine devam etmektedir.[16]

Mevlâna törenlerinin dini boyutu hasebiyle Konya dışında yapılması uygun bulmayan vakıf yönetimi, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmaları da yetersiz olarak nitelendirmektedirler.[17]

Mevlâna ile ilgisi olmadığını düşündükleri Mistik Müzik Festivalinin bu şekilde yansıtılmasının hoş olmadığını belirten Hakkı Özsoy, bizzat Mistik müziğin Mevlâna ile ilgisinin olmadığını vurgulamıştır. Aynı konu ile ilgili olarak 30 Eylül olarak belirlenen bu tarihin de doğru bir bilgi olmadığını ifade etmiştir.[18]

Vakıf Çalışmaları

Hizmet için vakıf talebeleriyle beraber kurulan dernek ve vakıf, amaç doğrultusunda çalışmalarını devam ettirmektedir. Adı sanı ne olursa olsun kültür emperyalizmine maruz kalmış Mevlâna ve Mevlevîliğin amacı dışına çıkarılmış olduğunu ifade eden Hakkı Özsoy, bu oluşumları kabul etmemektedir. Hz. Mevlâna'nın eserlerinin tümünün, Kur'an, din, İslam merkezli olduğunu ifade ederek 25.576 beyit olan *Mesnevî-i Şerif*'de Allah'tan, Kur'an'dan, Peygamberimizden, hadislerinden ve tasavvuftan bahsedilmemiş bir tek sayfa dahi olmadığını belirtmiştir. İnsanların Hz. Mevlâna ve eserlerine bakarak onu sadece hümanist, dönen, semâ eden bilge kişi konumunda görmeleri Hz. Mevlâna'nın yeterince anlaşılamadığını göstermektedir. Özsoy'un ifadeleriyle; derinlemesine

[15] Hakkı Özsoy.

[16] Hakkı Özsoy.

[17] Hakkı Özsoy.

[18] Hakkı Özsoy.

araştırıldığında Mevlâna ve eserlerinin bu tabire uymadığı görülür ve vakfın amaçlarından biri de kültür emperyalizmine uğratılmış, raylarından çıkarılmış, yanlış mecralara taşınmış Hz. Mevlâna ve eserlerinin doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlamak, bu konuda talebi olan herkese yardımcı olmaktır. Vakfın hizmet anlayışını ve amaçlarını iyi bilen ve takip edenler tarafından gerek Türkiye kamuoyundan gerek yurtdışında belli merkezlerden vakfa çok büyük rağbet gösterildiği belirtilmiştir. Derneğin resmi ve gayri resmi üyesi pozisyonunda 5/6 bin üyesi mevcuttur. Vakfın sevilmesi ve ilgi görmesinin yegâne sebebi Hz. Mevlâna ve eserlerinin 800 sene önceki orijinalliği ile günümüze ve ileriki yıllarda taşıma gayreti olarak belirtilmiştir. Bu konudaki hassasiyetleri bilinen vakıf, çalışmalarına devam etmektedir.[19]

Vakfın kurucusu Hakkı Özsoy, 1988 yılında ilk önce İngiliz Profesör Nicholson (ö.1945)'ın eserlerinden Hz. Mevlâna'yı öğrenerek bu yola koyulmuştur. Hayatındaki birtakım gelişmeler sonucunda, bu işi yaşam tarzı edinen birkaç kişi ve Allah dostları ile tanışması sonrasında Hz. Mevlâna ve eserlerinin kamuoyunda bilinen Mevlâna ve eserlerinden farklı olduğunu kanısına varmıştır. Dünya çapında bu kadar ilgiye mazhar olan Hz. Mevlâna'yı iyi tanımak ve tanıtmanın günümüz Türkiye'sinde son derece önemli olduğunu düşünmektedir. [20]

1993 yılında Ankara'da *Mesnevî* ve Tasavvuf dersleri vermeye başlayan Hakkı Özsoy, Haziran 2003 yılından bu yana Meram Mevlevîhanesi adı verilen mekânda dersleri sürdürmektedir. Mevlevîhane, bugünkü şeklini 2008 yılında almıştır. Halen Perşembe akşamları Tasavvuf dersleri ve Cumartesi akşamları *Mesnevî* şerhi Hakkı Özsoy tarafından devam ettirilmektedir. Cumartesi geceleri genel olarak Semâ âyini ve Tasavvuf musikisi vardır. Vakıf bünyesinde Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yürütülen çalışmaların başında ücretsiz olarak verilen Kur'an-ı Kerim, Arapça, Farsça, semâ ve tasavvuf dersleri gelmektedir. Kurslar, bay ve bayan herkese açıktır. Herhangi bir yaş grubu gözetmeksizin herkes faaliyetlerde yer alabilir. Kurslar, cumartesi günleri haftada bir kez olmak suretiyle devam etmektedir. İlaveten,

[19] Hakkı Özsoy.

[20] Hakkı Özsoy.

perşembe günleri Meram'daki dergâhta *Mesnevî Şerif* şerhi Hakkı Özsoy tarafından yapılmaktadır. Vakfa ait www.muhammedi.net ve www.mevlevi.der sitelerinden, sosyal medya yayınlarını ve yapılan çalışmaları takip etmek mümkündür. Semâ mukabelelerinde semâ edenler ve müzisyenler, vakıf bünyesinde yetiştirilmiş olup sadece vakfa ait semâ alanında semâ etme şartıyla eğitime tabi tutulmaktadırlar. Nasıl namaz camide kılınıyorsa, semâda semâhanede, dergâhta yapılmalıdır düsturuyla hareket edilmektedir.[21]

Mevlevîhane bünyesinde, 2006 yılında Hacı Ahmet Kayhan Aşevi hizmete açılmıştır. Bu hizmet kapsamında, 2019 yılı başlarına kadar Yorgancı Mahallesi Tavusbaba Sokakta hizmete başladığı ilk günden itibaren 60 ila 100 kişiye gün aşırı öğlen yemeği dağıtılmakta ve üç çeşit sıcak yemek, sefer tasları ile yardıma muhtaç ailelerin kapılarına kadar vakıf minibüsü vasıtasıyla taşınmaktaydı. 2019 yılı ilk aylarından itibaren sıcak yemek yerine iaşe yardımı yapılmaya başlanmıştır. Bu yardımlar, hayırsever vatandaşların katkılarıyla devam etmektedir. [22]

Yurt içi ve yurt dışından gelen misafirleri, Mevlevîlik misyonuna uygun olarak ağırlamak, onlara evlerini aratmayacak bir ortam sunmak gayesi ile Aziziye Mahallesi Şehit Nazımbey Caddesi No: 10 Karatay / Konya adresteki mülkiyeti vakfa ait olan 47 yataklı misafirhane/pansiyon satın alınmıştır. Bu binalar, anıt bina olup restore edildikten sonra hizmete açılmıştır. İki binada 19 oda, 37 yatak mevcuttur. Tek kişilik, iki kişilik ve üç kişilik oda seçenekleri mevcut olup odalarda banyo, tuvalet, her an sıcak su ve internet bağlantısı bulunmaktadır. İsteyenlere sabah kahvaltısı hizmeti de sunulmaktadır. Bu pansiyondan elde edinilen gelirle vakfın giderleri tedarik edilmektedir.[23]

Tüm bu çalışmalara ilaveten, vakıf tarafından mahalle muhtarları ve imamlar tarafından tespit edilmiş 54 kişiye kuru gıda yardımı yapmaktadır. Her yıl Ramazan ayında 150 aileye Ramazan kolisi hazırlanıp teslim edilmektedir. Lise ve üniversite

[21] Hakkı Özsoy.

[22] Hakkı Özsoy.

[23] Hakkı Özsoy.

seviyesinde 6 öğrenciye burs sağlanmaktadır. TSK tarafından yürütülmüş olan Fırat Kalkanı operasyonu esnasında dernek, vakıf gönülleri ve çalışanları tarafından toplanan 37 ton un Afrin'e, 13 Ocak 2020 tarihinde 1 tırı (39 ton) dolduracak 480 çuval un İdlib'e gönderilmiştir. Kızılay Derneği ile kan toplama konusunda kardeş dernek olarak faaliyet yürütülmektedir. Geçmiş yıllarda binlerce litre kan toplanıp bağışlanmıştır. Vakfın ilaveten yürüttüğü çalışmaları bu şekilde sıralamak mümkündür.[24]

Vakfın Yayınları

• Hakkı Özsoy, *Alemlerin Kimliği***,** Konya: 2009, Öz Hür Ofset, 250 s.

5 bölümden oluşan kitabında Hakkı Özsoy ilahi hakikatleri, Kur'an-ı Kerim ayetlerine, kutsi hadis ve hadislere dayandırarak açıklamaktadır. [25]

• Hakkı Özsoy, *İnsanın Hakiki Kimliği*, Konya: 2012, Hür Ofset, 285 s.

Hakkı Özsoy'un verdiği tasavvuf derslerinin de bir özeti şeklindeki kitap, 6 bölümden oluşmaktadır. Kitapta, insanın maddi ve manevi varlığı, ruh, nefis, akıl, vicdan, gönül gibi bazı temel tasavvufi kavramlar açıklanmakta, nefis tezkiye basamakları, İslam ve bilim karşılaştırılması, şeriat ve tasavvuf, beşeriyet ve vasıfları, kader ve kaza konularına açıklık getirilmektedir.[26]

•Hakkı Özsoy (sadeleştiren), *Niyazî-i Mısrî Divanı*, Konya 2012, Öz Hür Ofset, 205 s.

Niyazî-i Mısrî'nin eserinin Hakkı Özsoy tarafından günümüz Türkçesine çevrilmesi ile ortaya çıkmış bir eserdir.

•Şemseddin Yeşil, *Maneviyat Bahçesi, Evliyaullah Sözleri, Arifler Sofrası***,** sadeleştiren Hakkı Özsoy, Konya 2013, ÖzHÜR Ofset, 285 s.

---

[24] Hakkı Özsoy.

[25] http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=259, Erişim Tarihi: 30.03.2020.

[26] http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=258, Erişim Tarihi: 30.03.2020.

Şemseddin Yeşil'in Maneviyat Bahçesi, Evliyaullah Sözleri ve Arifler Sofrası bölümlerinden oluşan eserinin Hakkı Özsoy tarafından günümüz lisanına aktarılması ile oluşmuştur.

Görseller

Fotoğraf 1 Vakıf Misafirhanesi

Fotoğraf 2 Meram Mevlevîhanesi [27]

Fotoğraf 3 Akademi Duyuru Afişi

[27] http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=235&ln=tr, Erişim Tarihi: 10.06.2020.

Fotoğraf 4 Vakıf Program Duyurusu

Fotoğraf 5 Vakıf Yayınları

Fotoğraf 6 Vakıf Un Yardımı

Fotoğraf 7 Vakıf Misafirhanesi

2.1.2. HACI MUHARREM SIRRI HARPUTİ BENDESİ MEHMET NURİ KÜÇÜKİPLİKÇİ İLİM YAYMA VE SOSYAL YARDIMLAŞMA VAKFI

İletişim

Adres: Küçük İhsaniye Dr. Hulusi Baybal Cad. Hazım Uluşahin İş Mrkz. B Blok No: 5 / 517 42100 Selçuklu

Telefon: 0332 353 65 05/ +90 535 799 6085

İnternet Adresi: http://jeomon.wixsite.com/sirrivakfi

Vakıf Misafirhanesi Adres: Aziziye Mah. Şehit Nazım Bey Cad. Karatay

Tanıtım

Vakıf Aziziye Mahallesi Şehit Nazım Bey Caddesi üzerinde bahçeli bir evde faaliyet yapmaktadır.

Vakıf Adına Görüşme Yapılan Kişi

Vakfı, Kılcı Nuri Efendi'nin torunu Muharrem Küçükiplikçi temsil etmektedir (M. Küçükiplikçi ile kişisel iletişim, 21.01.2019).

Görüşme[28]

Vakıf çalışmaları ile ilgili Muharrem Küçükiplikçive Celaleddin Berberoğlu ile konuşulmuş ve vakıf çalışmaları hakkında verdikleri bilgiler belirtilmiştir.

Vakfın Çalışmaları

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Muharrem Küçükiplikçi ile Celalettin Berberoğlu'nun sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla sesli görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

[28] Vakıf çalışmaları hakkında bilgi almak için 21.01.2019 tarihinde Muharrem Küçükiplikçi ve Celalettin Berberoğlu ile görüşme yapılmış ve kendilerinin söylemiş oldukları yazılmıştır. 05.04.2020 tarihinde yapılan ikinci bir görüşmede yazılanlar teyit ettirilmiştir.

Vakfın adına kurulduğu Kılcı Nuri Efendi'nin her zaman tekrar etmiş olduğu "Halka hizmet Hakk'a hizmet" anlayışıyla çalışmalar yapılmaktadır. Belirtilen vakıf misafirhane adresinde, her Cumartesi akşam namazı sonrası Muharrem Küçükiplikçi önderliğinde cemaat toplanmaktadır. Sosyal dayanışma ve yardımlaşmayı her daim ön planda tutan misafirhanede, hal hatır sorulduktan sonra Kur'an-ı Kerim okunmakta, hadis ve sünnetler, edep, adab ve toplumsal konular konuşulmaktadır. Sohbete, ney eşliğinde tasavvuf musikisi icrası ve dinî ritüellerin yerine getirilmesiyle devam edilmektedir. Bazı Cumartesi akşamları yemek sofraları kurulmakta, Ramazan-ı Şerif ayında toplumsal kaynaşmaya vesile iftar yemekleri düzenlenmektedir. Mevlâna Türbesi'nin arkasındaki bu misafirhanede Hacı Abdullah Horasanî'nin türbesi de yer almaktadır. Misafirhane yerli yabancı herkese açık olup özellikle Hz. Mevlâna ile ilintilendirilmiş özel tarihlerde semâ âyinleri düzenlenmektedir. Mistik Müzik Festivali ve Şeb-i Arûs döneminde, özellikle yabancı turistler tarafından 25 numara olarak bilinen mekân, oldukça rağbet görmektedir. [29]

Efendisinin "Nuri oğlum, biz mahlûkata hizmetle memuruz." emrini kendisine rehber edinmiş olan Nuri Baba; birçok fakiri gözetmiş, iş sahibi yapmış, okul, camii hayratı ve ihtiyaç sahibi birçok genci evlendirerek, bir ömür kendisini halka hizmete adamış biridir. Her yıl Muharrem ayının 10. günü aşure geleneğini 45 yıl boyunca yaşatmış, Ehli Beyt'e olan bağlılık ve muhabbetini, vefatına kadar her ortamda dile getirmiştir. Yurtiçi ve yurtdışından birçok insanın, sohbetiyle irşada erdiği, yaşadığı hal üzere örnek bir şahsiyet olan Hacı M. Nuri Efendi, 19 Ekim 1998 tarihinde dar-ı bekaya irtihal etmiştir. Üçler mezarlığında medfun olup, efendisi ve kendi isimleriyle yaşatılan vakıf tarafından, vefatından hemen önce inşa ettirdiği misafirhanede, hizmetler devam ettirilmektedir.[30]

Mehmet Nuri Küçükiplikçi (Kılcı Nuri Baba) tasavvufta söylendiği gibi müritlerini bularak onlara irşad göreviyle kendilerine yardımcı olmuştur. Kendisinde

---

[29] Muharrem Küçükiplikçi, Vakıf Temsilcisi

[30] Kılcı Hacı M. Nuri Küçükiplikçi'nin hayatı için bk. https://jeomon.wixsite.com/sirrivakfi/services

var olan Şâzelî, Kadirî, Şettârî, Nakşî ve Mevlevî yollarından, Mevlânaîlik yolundadır. Son yüzyıllarda mevcut dejenerasyondan dolayı yara almış olan Mevlevîliği, son dönemde aşkı ve o öğretiyi ön planda tutan, usulden, şekilden biraz daha beri ve sır olarak yaşamış bir kişidir. Özünde Mevlâna'yı yaşamakta olan misafirhane, yurtdışından gelen yabancıların uğrak mekânıdır. Özellikle Şeb-i Arûs döneminde Akşam namazına müteakip yemek ikramı yapılıp tasavvuf musikisi ve zikir programları icra edilerek sabaha kadar açık olan misafirhane gelen herkesi kucaklayan, aç olanı doyuran, onlara bu yolun gönül boyutunu anlatmaya çalışarak hizmet veren bir yerdir.[31]

Yaz tatili ya da ara tatil dönemlerinde ailece katılım sağlanan gezilerle ailelerin ve özellikle çocukların, gençlerin milli ve dini sevgilerini güçlendirmek amacıyla yurt içi ve yurt dışı seyahatler, piknikler yapılmaktadır. Deprem, yangın, afet gibi özel durumlarda ya da Ramazan ayında yardımlaşarak gıda ya da giysi yardımları ihtiyaç sahiplerine gönderilmektedir (C. Berberoğlu, ile kişisel iletişim, 28.01.2020).

19 Ekim 1998 yılında Nuri Baba'nın Hakk'a yürümesiyle Ali Baba ve sonrasında Muharrem Baba olarak bilinen Muharrem Küçükiplikçi vakıf çalışmaları ile ilgilenmekte, evvelden yapılan çalışmaları devam ettirmektedir.

Vakfa ait internet sitesi anasayfasında mevcut 4 sekmede, Muharrem Sırrı ve Kılcı Hacı Nuri'nin hayatları hakkında bilgi verilmiştir. İletişiim bölümünde yer alan bilgiler dışında başka bir paylaşıma rastlanmamıştır. "Sirri Vakfi" kullanıcı adıyla açılan youtube hesabına sonuncusu 4 Ağustos 2015 olmak üzere iki video yüklenmiştir. Hesabı 49 kişi takip etmektedir.[32] Kılcı Nuri Küçükiplikçi'nin hayatının tanıtıldığı, özel günlerin tebrik edildiği, kişisel facebook bir kişisel hesabı açılmıştır. [33]

---

[31] Muharrem Küçükiplikçi.

[32] https://www.youtube.com/channel/UCUNttfCEZTOf2xjQ-pj9G4A/featured, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

[33] https://www.facebook.com/kilcinuri, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

Vakfın Yayınları

Vakıf bünyesinde basılmış herhangi bir yayın yoktur.

Görseller

Fotoğraf 8 Vakıf Misafirhanesi

Fotoğraf 9 Vakıf Etkinlik Duyurusu

Fotoğraf 10 Misafirhaneden Görüntüler

Fotoğraf 11 Vakıf Tanıtım

Fotoğraf 12 Hacı Abdullah Horasani Türbesi Girişi

Fotoğraf 13 Hacı Abdullah Horasani Türbesi İçeriden Görüntü

2.1.3. SOSYAL ARAŞTIRMALAR VE DAYANIŞMA VAKFI

İletişim

Adres: Köyceğiz Mah. Konuk Sok. No:11/3 42140 Meram

Eposta: info@sadav.org.tr

İnternet Adresi: www.sadav.org.tr

Kurum Tanıtımı

Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı (SADAV) kriz bölgelerine (savaş, deprem vb.) yardım etme amacıyla kurucu başkanı olan Ercan Uslu'nun öncülüğünde 1994 yılında kurulmuştur.[34] Bunun yanında yabancı uyruklu öğrencilerin barınma, yeme içme gibi giderleri karşılanarak eğitimlerine destek olunmaktadır. Doğrudan Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili olmaksızın yoluna hizmet etmek amacıyla çalışmalar yapmaya gayret eden bir vakıftır (Ö. Faruk Keser ile kişisel iletişim, 28.01.2020). 2019 yılı itibariyle dernek başkanı Ömer Faruk Keser'dir.

Mevcut yönetim kurulu Ömer Faruk Keser başkanlığında, Bşk. Yrd. Sefer Demirok, Mustafa Yılmaz, Mahmut Alan, Harun Avcu, Murat Şimşek ve Osman Hakkı Zabunoğlu'ndan oluşmaktadır.

Görüşme Yapılan Kişi

SADAV başkanı Ömer Faruk Keser, 1970 yılında Konya'da doğdu. İlk ve orta öğrenimimi Konya'da tamamladıktan sonra Uludağ Üniversitesi lisans eğitimi akabinde Celal Bayar Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversiteleri'nde lisansüstü çalışmalarını tamamladı. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Konya Üniversitesi ve son olarak da Konya Necmettin Erbakan Üniversitesinde akademik görevlerde bulundu.

Halen Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Uzay ve Uydu Mühendisliği bölümünde öğretim üyesi olarak görev

[34] Vakıf Senedi için bk. http://www.sadav.org.tr/page_detail.php?page_id=4.

yapmakta ve akademik ve lisansüstü derslerine devam etmektedir. Aynı zamanda 2014 yılından bu yana TÜBİTAK'da tam zamanlı ve görevli olarak çalışmaktadır. 2019 yılından beri gelen teklif üzerine parçası olmayı arzu ettiği, önemli ve gerekli faaliyetlerinden etkilendiği SADAV'ın başkanlık görevini yürütmektedir.[35]

Görüşme[36]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ömer Faruk Keser ile Ercan Uslu'nun sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı, memleketimizin birlik ve huzur içinde kalkınma ve gelişmesine katkıda bulunmak, sosyal, ekonomik, hukuki, teknolojik, sosyolojik, stratejik vesair her türlü bilimsel araştırmalar yapmak, geleceğimizin teminatı olan insanımızı inançlı, vatansever, kültürlü, ilmi seviyesi yüksek, çağdaş bilim, akademik kariyer ve teknolojik bilgilere sahip birer şahsiyet olarak yetiştirmek amacıyla kurulmuştur.[37]

Yurt içinde veya yurt dışında yangın, sel, deprem gibi tabii afetler ile sıcak savaş gibi sosyal, kültürel, ekonomik, sebeplerden kaynaklanan felaketlerin insani boyutları göz önünde bulundurularak halkımızın birlik ve beraberliği içinde felaketzedelerle dayanışmasını sağlayacak her türlü faaliyette bulunmak vakfın amaçları arasındadır. Bu amaçlara hizmet doğrultusunda Konya geleneği de olan vakfın haftalık sohbetlerinde 2000 yılında *Mesnevî* dersleri başlatılmıştır.[38]

Vakfın Çalışmaları

Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmalara destek olmakta ve yer almaktadır. SADAV'ın yıllardır

---

[35] https://www.konya.bel.tr/kurumsalayrinti4.php?id=34, Erişim Tarihi: 11.04.2020.

[36] Vakıf çalışmaları hakkında bilgi almak için 18.03.2020 tarihinde Konya Büyükşehir Belediyesi Ana Binası Genel Sekreterliğinde Ercan Uslu ve Ömer faruk Keser ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

[37] Ercan Uslu, Konya Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri, 57 Yaşında.

[38] Ercan Uslu.

istikrarla takip edilen *Mesnevî* sohbetini düzenleyen ilk ve tek vakıf olduğu söylenebilir. Vakıf binasında 2000 yılından itibaren haftalık, 2007'den günümüze karar 15'er günlük ve bir aylık dönemlerle yapılan sohbetler Doç. Dr. Yakup Şafak tarafından sıralı okuma şeklinde devam etmektedir. Ramazan akşamlarında daha uzun süreli olarak gerçekleştirilmiş olan *Mesnevî* sohbeti, son zamanlarda Konya Büyükşehir Belediyesi ile birlikte Konya Okulu programı kapsamında halka açık yapılmaktadır. Youtube üzerinden çekilen kayıtlar yayınlanmaktadır.[39] Vakfın, sosyal medyada "Konya Okulu" kullanıcı adıyla Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile birlikte 166 kişi tarafından takip edilen bir hesabı bulunmaktadır.[40] Vakıf ile ilgili çalışmaları, vakıf internet sitesinde takip etmek mümkündür.[41]

Yapılan sohbette, *Mesnevî* 1.ciltten başlayarak tamamı üzerinden takip edilmektedir. Tasavvufi anlayışa uygun olarak anlatımlar ve diğer tasavvufi eserlerden de örnekleme yapılmaktadır. Vakıf binasında gerçekleştirilen derslerde Farsça orijinal metinlerden ve Tahirü'l Mevlevî'nin *Mesnevî* şerhinden yararlanılmaktadır. Sohbete, ilk etapta vakıf üyeleri ve aileleri katılım sağlamış, son zamanlarda ise halka açık olarak devam etmiştir. Ortalama 30 kişilik bir gruptan söz etmek mümkündür.[42]

Vakfın yaptığı önemli çalışmalara, Mevlâna Kalkınma Ajansından sağlanan destekle, 1 Nisan 2011 itibariyle uygulamaya koyulan Semâ Okulu projesi örnek verilebilir. Bu proje, SADAV koordinatörlüğünde, Konya Büyükşehir Belediyesi ve Karatay Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü ortaklığıyla gerçekleştirilen ve Mevlevîlik kültürünün daha doğru ve aslına uygun bir şekilde yaşanır hale gelmesi, uygulanmasının amaçlandığı bir MEVKA projesidir. Proje kapsamında, 12 aylık bir süreçte, 16-30 yaş aralığında 20 engelli, 20 dezavantajlı ve 40 Konyalı genç olmak

---

[39] https://www.youtube.com/channel/UCC8LOHnFOYuP5KDKhd-UbSQ/featured, Erişim Tarihi: 19.04.2020.

[40] https://twitter.com/konya_okulu, Erişim Tarihi: 19.04.2020.

[41] www.sadav.org.tr, Erişim Tarihi: 19.04.2020.

[42] Ömer Faruk Keser, Akademisyen, 50 yaşında.

üzere toplam 80 vatandaşa, Zazadin Han'da Semâ ve Mevlevîlik eğitimi verilmiştir. Projenin hedefi; kültürel mirasımızın müşahhas örneklerinden olan semânın usul ve erkân üzere öğretilmesi, geniş kitlelere tanıtılarak icrasının yeni nesillere ilk elden aktarılması, gençlerin ve dezavantajlı grupların semâ ile tanıştırılması, Tasavvufa ve Hz. Mevlâna'ya yönelerek doğru bilgi arayışına giren bireylerin sağlıklı koşullarda yetiştirilerek istihdamının sağlanmasıdır (SADAV Semâ Okulu Projesi El Kitabı).

Semâ Okulu projesi ile Temel Ahlak Eğitimi, Temel İslam Sanatları Eğitimi, Musiki, Mevlevilik ve Tasavvuf Eğitimi, Semâ Talimi konusunda kursiyerlere 480 saat süren bir eğitim programı uygulanarak bu alanda donanımlı fertlerin topluma kazandırılması hedeflenmiştir. Proje fikri çıktısı olarak T.C. MEB Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü bünyesinde Semâzen Eğitimi Modüler Programı hazırlanmıştır. Tasavvuf Kültürü hakkında bilgiye sahip olmak, Meşk Tahtasında Semâ Talimi yapabilmek, Topluluk Halinde Semâ Etmek, Mukabele-i Şerif İcra Etmek şeklinde 40 saatlik 4 modül olarak belirlenmiştir (SADAV Semâ Okulu Projesi El Kitabı).

Bu eğitimin kapsamı, içeriği ve eğitim fotoğrafları kitap halinde sunulmuştur. 2011 yılında gerçekleştirilen proje kapsamında eğitim gören engelli bireylerden oluşan grup, Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı ve Nevşehir Üniversitesi tarafından, Dünya Engelliler Haftası dolayısıyla 'Aşk Her Engeli Aşar' ismi altında düzenlenen Semâ programı gerçekleştirmiştir.[43]

Konya'da yapılan çalışmaları değerlendiren Ömer faruk Keser, Mevlâna ve Mevlevilik ile ilgili Konya Büyükşehir Belediyesi'nin yürüttüğü, *Mesnevî*'nin 26 dile çevrilme çalışması, Anma Törenleri, basılı yayınları gibi birçok faaliyetin büyük önem arz ettiğini belirtmiştir. Yapılan çalışmalara ilave olarak Mevlâna üzerine çalışma yapan ve yetkinliği olan kişilerin ön plana çıkarılması, TV kanalları, sosyal

[43] Ercan Uslu.

medya vb. yerlerde daha çok yer almasının, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmalara katkı sağlayacağını düşünmektedir. [44]

Vakfın Yayınları

SADAV, *Nev-Niyâz Semâ Okulu Projesi El Kitabı*, t.y. 384s.

Görseller

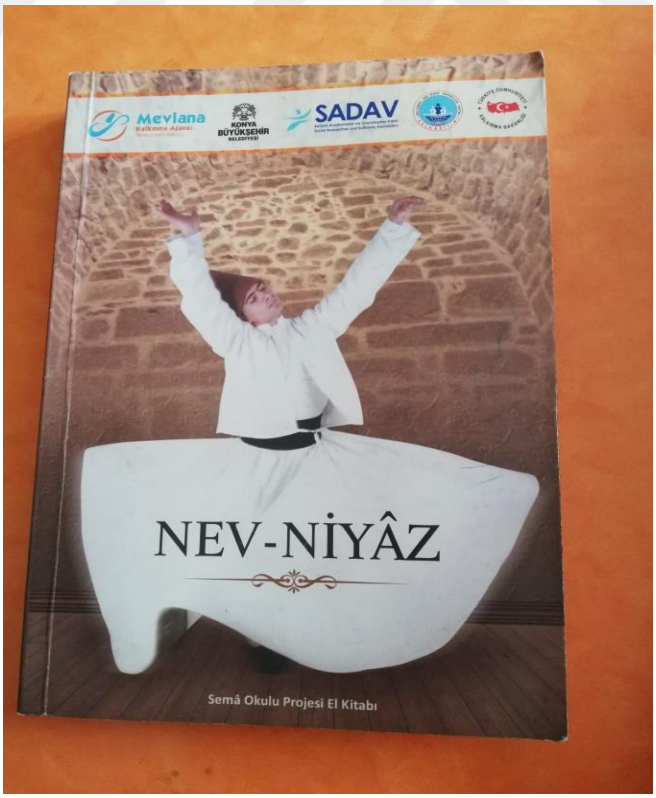

Fotoğraf 14 Vakıf Mesnevî Sohbetinden Görüntü (Yakup Şafak Arşivinden)

[44] Ercan Uslu.

Fotoğraf 15 Vakıf Sohbetlerinden Görüntü (Yakup Şafak Arşivinden)

Fotoğraf 16 Vakıf Yayını Nev-Niyâz Kitabı

Fotoğraf 17 Semâ Okulu Basın Toplantısı [45]

Fotoğraf 18 Semâ Okulu Projesi Duyurusu[46]

---

[45] https://www.sondakika.com/haber/haber-tarihi-zazadin-hani-sema-okulu-olarak-hizmet-2722786/, Erişim Tarihi: 04.06.2020.

[46] http://www.konyaninsesi.com.tr/konyada-semayi-okulda-ogrenecekler-627h.htm, Erişim Tarihi: 04.06.2020.

2.1.4. ULUSLARARASI MEVLÂNA VAKFI

İletişim

Adres: UMV Konya Merkezi Aziziye Mah. Aslanlı Kışla Cd. Eflaki Dede Sk. No2 Konya

Telefon: 0530 782 2297

Eposta: umv@mevlana.net

İnternet Adresi: http://mevlanafoundation.com/index_tr.html

Tanıtım

Uluslararası Mevlâna Vakfı, Celâlettin Bâkır Çelebi'nin isteği ve manevi önderliğinde, 14 Mart 1996 tarihinde İstanbul'da aile ve aile yakınlarının birlikte kurmuş olduğu bir vakıftır. Kuruluş amacı, büyük mütefekkir, bilgin ve şair Mevlâna Celâleddin-i Rûmi'nin eser ve fikirleri üzerinde araştırmalar yapmak, Mevlâna'nın fikir hazinesini gelecek nesillere aktarmak, bu konuda gerek yurtiçi, gerekse yurtdışındaki çalışmalara yardımcı olmak, Hz. Mevlâna'nın öğretilerini dünya ile paylaşmaktır. Vakıf, dünyada Hz. Mevlâna için yapılmak istenen programlarda danışmanlık hizmetleri de vermektedir. Vakıf Başkanlığını Faruk Hemdem Çelebi, Başkan Vekilliğini de Esin Çelebi Bayru yürütmektedir. Vakıf Konya Şubesi, 3 Mayıs 2011'de kurulmuştur (E. Bayru Çelebi ile kişisel iletişim, 04.05.2019).

Görüşme Yapılan Kişi

Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Esin Çelebi, 2 Nisan 1949 tarihinde Halep'te dünyaya geldi. İlk, orta ve lise tahsilini İstanbul Özel Işık Lisesi'nde tamamladı. Daha sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi bölümünde tahsil gördü. 1996 yılında kurulan Uluslararası Mevlânâ Vakfı'nın Başkan Vekili oldu. Esin Çelebi'nin, *Hz. Mevlâna Okyanusundan*, *Yüzyıllar Boyu Mevlânâ ve Mevlevîlik*, *Mevlâna'dan Mevlâ'ya Ulaşanlar*, *Evet Aşk Güzel Şeydir* isimli yazdığı, derlediği veya editörlüğünü yaptığı kitapları; çeşitli dergilerde yayınlanmış makaleleri ve söyleşileri vardır. Ulusal ve uluslararası TV programlarına, yurt içi ve yurt dışındaki çeşitli üniversite ve okullara konuşmacı olarak davet edilmekte; Hz. Mevlâna'yı, onun evrensel fikirlerini, örnek yaşam

tarzını ve edep yolu olan Mevlevî kültürünü anlatmaya gayret sarf etmektedir. Esin Çelebi'ye Mayıs 2011 tarihinde "Dünya Birliği, Barış ve Adalet" konularında yaptığı çalışmalar ve katkılarından dolayı Berkeley California Starr King School For The Ministry tarafından ABD'de "Fahrî Doktora" unvanı verilmiştir. Esin Çelebi, evli ve iki çocuk annesidir.[47]

Görüşme[48]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Esin Çelebi'nin sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

1996 yılında Celâleddin Bâkır Çelebi isteği ile kurulan UMV'nin amacı, Hz. Mevlâna öğretilerini dünyayla paylaşmaktır. 1925 yılında Tekke ve Zaviyelerin kapatılması kanunuyla Türkiye'deki tüm mevlevîhaneler kapatılmıştır. Konya'daki son Mevlevî şeyhi Abdülhalim Çelebi, 1920'de açılan ilk BMM' de Başkan Vekili seçilmiştir. Mustafa Kemal'in yakın dostu olan dönemin makam çelebisi Abdülhalim Çelebi Atatürk'le beraber karar vererek, Türkiye sınırları dışındaki Mevlevîhanelerin yaşatılması niyetiyle, 1925 sonrası Mevleviliğin merkezi olan Suriye'nin Halep şehrine, oğlu Bâkır Çelebi'yi (ö.1944) makam çelebisi olarak göndermiştir. Abdülhalim Çelebi'nin vefat etmesiyle Türkiye sınırları dışında olan tüm Mevlevîhane şeyhleri, Bâkır Çelebi'ye biat etmişlerdir. Bir süre Halep'ten idare edilen Mevlevîhane çalışmaları, Bâkır Çelebi'nin 42 yaşında vefatıyla, 18 yaşında olan oğlu Celâleddin Çelebi (ö.1966)'ye biat edilmesiyle devam etmiştir. Makam Çelebiliği, Türkiye konsolosluğunda çalışan amca Şems-ül Vâhid Çelebi'ye memur olması dolayısıyla verilmemiştir, kendisi manevi olarak yardımcı olmuştur. Bundan 2 yıl sonra Suriye hükümeti de mevlevîhanenin kapatılmasına istemesiyle aile

[47] https://nefesyayinevi.com/yazarlar/esin-celebi-bayru/, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

[48] Vakıf çalışmaları hakkında bilgi almak için 04.05.2019 tarihinde belirtilen adresteki vakıf binasında Ayşe Esin Bayru Çelebi ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. 28.01.2020 tarihinde yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

Türkiye'ye dönmüş ve 1996 kurdukları vakıfla hizmet anlayışına devam etmeyi gaye edinmiştir (E. Bayru Çelebi ile kişisel iletişim, 04.05.2019).

Hz. Mevlâna yolunda hizmet manevi hizmettir. Konya Mevlevîhanesi Tekke ve Zaviye Kanunuyla kapatılıp müze olarak Kültür Bakanlığı'na bağlanmıştır. Tüm Mevlevîhaneler emanet edilmiştir. Vakıf, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmalara destek vermek, yanlış uygulamaları Kültür Bakanlığına bildirmek, doğrusu hakkında bilgilendirmek suretiyle hizmetlerini bu yolun esaslarını bozmadan devam ettirmeye çalışmaktadır.[49]

Hz. Mevlâna Hakk'a yürüdüğü günün Şeb-i Arûs (düğün gecesi) olarak anılmasını istemiştir. 1925 yılından 1940 yılı sonlarına kadar anılmayan bu özel gün, sonraki yıllar düzenlenen konferanslar, 1950 başlarında mûsiki ilavesi ve semâ âyinleriyle anılmaya başlanmıştır. Anma programları, zaman içinde bir günden 3 güne, bir haftaya süre çıkarak yapılmış, hatta 2007'de vakfın bir çalışması olan "Hz. Mevlâna 800 yaşında" projesiyle 1 -17 Aralık arasında 15 günden fazla bir süre devam etmiştir. Sonraki yıl bir hafta boyunca anılmıştır. Vakfın çalışmaları neticesinde, 30 Eylül günü, Hz. Mevlâna'nın doğum günü olarak anılmaya başlanmıştır. Belh'ten Anadolu topraklarına, Karaman'a gelerek 7 yıl kalan aile 3-5 Mayıs tarihleri arasında Konya'ya gelmiştir. 3-5 Mayıs net bir tarih olmamasına rağmen ailenin gelişi, özellikle Konya için çok önemlidir ve bunun anılması gerektiğini düşünerek, vakıf o tarihlerde Karaman'da ve Konya'da projeler geliştirmiştir. "Sevgi ve Barış Yürüyüşü" kapsamında önce Karaman'da bir Semâ âyini düzenlenmekte, Karaman'dan uğurlanma ve Konya'da karşılanma töreni yapılmaktadır. 2019 itibariyle bu yürüyüşün 4.sü tamamlanmıştır. 27 Nisan'da Hz. Mevlâna'nın annesinin türbesi önünden dua edildikten sonra yola çıkılarak 5 gün boyunca 130 km. olan yol, kafile halinde yürünmüştür. Bu yolculuk, gece çadırlarda kalarak, köylerde konaklayarak tamamlanmıştır. Yolculuğun başında tedirgin duran simalar, 5. gün sonunda birbirlerinden ayrılmak istememekte, bir yandan yapılan

[49] Esin Çelebi Bayru, UMV Vakfı Başkan Vekili, 71 Yaşında.

içsel yolculukla da çok güzel bir dostluk, beraberlik ve bilgi paylaşımı ortamı oluşmaktadır.[50]

Cumhuriyet tarihi geçmişine bakıldığında, kapatılan mevlevîhaneler Celâleddin Bâkır Çelebi'nin çalışmalarıyla üniversitelerde, Konya'da ve İstanbul'daki Türk Tasavvuf Musikisi Semâ Topluluğu'nda yer bulmuştur. Hz. Mevlâna yaşadığı dönemde kendisi bir tarik kurmamıştır. Oğlu Sultan Veled ve torunu Ulu Arif Çelebi Hz. Mevlâna'nın bilgisini nesiller boyu paylaşabilmek adına Mevlevîliği kurmuştur ve Mevlevîhaneler dönemin eğitim merkezi görevini üstlenmişlerdir. İlk Mevlevîhane türbe olmuş, sonrasında Osmanlılar zamanında birçok mevlevîhane açılmıştır. *Mesnevî* her dönemde rehber kitap olmuştur. Dolayısıyla Hz. Mevlâna'nın yaşantısı ve eserleri yoluyla öğretilerini yaşamak mümkündür. Öğretilerin iyi aktarılması ve bilinmesi halinde bu bilgi üs edinilecek ve insanlarla paylaşılacaktır.[51]

Bu yolda hizmet etmek isteyen herkesin birlik olması gerekmektedir. Dünyanın her yerinden Hz. Mevlâna hakkında bilgi almaya gelen insanların ilgisi gün geçtikçe artmaktadır. Bu ilgiyi karşılamanın tek yolu daha çok öğrenmek ve paylaşmaktır. Gençlerin bizzat içinde bulunduğu çalışmalar yapmak gerekmektedir. Vakıf olarak yürütülen "Benim Mevlâna'm" projesinde çocuk odak noktadır. Çocuk öğrenirse, eve öğretir mantığıyla Hz. Mevlâna'nın bizlere verdiği yaşam şekli, hayat görüşü nasıl olmalıdır sorusunun cevabı insanları hayata hazırlamaktadır. İnsanlar ancak maddi hayatla manevi hayatı dengeye koyarsanız mutlu olabilir. "Benim Mevlâna'm Projesi" ile çocuklar ve gençlere Mevlâna Celâleddin-i Rumi'nin sevgi ve hoşgörü anlayışı öğretilmektedir. Hz Mevlâna'nın öğretilerinin doğru bir şekilde öğrenilerek topluma aktarılması halinde başarılı olunacaktır.[52]

---

[50] Esin Çelebi Bayru.

[51] Esin Çelebi Bayru.

[52] Esin Çelebi Bayru.

Vakıf çalışmalarında hedef kitle küçükten büyüğe, her milletten tüm Dünya'dır.[53]

Mevlâna Türbesinde resmi olarak çalışan görevli kişiler hizmet ettikleri kapının önemine haiz, bu anlamda bilgili, rehberlik yapanlar mutlaka bu alanda eğitim almış kişiler olmalıdır. Bu konuda çok büyük yanlışlar yapılmaktadır. Vakıf, türbe etrafında Hz. Mevlâna'nın adını kullanıp Hz. Pir ile hiç alakası olmayan kuruluşlara izin verilmemesi gerektiğini savunmaktadır. 2005'de vakfın çalışmasıyla UNESCO tarafından kabul edilen ve insanlığın sözel mirası başyapıtı proje olarak kabul edilen "Semâ ve Mevlevî Müziğinin Koruma Altına Alınması" projesi gereği Kültür Bakanı ve bakanlık görevlileri bu konuyu takip edeceklerini ifade etmişlerdir. Bu projenin içeriğinde tüm Türkiye'de ve dünyadaki Mevlevîhanelerin tamir edilip tadilattan geçirilmesi, yaşayan müze olarak açılması vardır. Vakıf, Mevlâna ve Mevlevîlik le ilgili kelimelerin devlet korumasına alınması gerektiğini belirterek fark ettikleri yanlışları bildirmektedirler. Bakanlığın da bu konuda daha hassas olup takibini yapmaları gerektiğini, bu kültürü karikatürize etmek kastıyla ortaya çıkmış insanlara fırsat tanımamaları gerektiğini düşünmektedirler. 800 yıllık bir gelenekten, örf, adetten bahsedildiği düşünülürse, korunmasının önemi daha da kıymetlenecektir.[54]

Vakıf yapmayı hedefledikleri fakat şu ana kadar yapamadıkları proje olarak, Konya'da 13. yüzyıl Konya mahallesi stiliyle "Hz. Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî Kültür Köyü" projesini belirtmiştir. Gelen ziyaretçilere, mevlevîhanede verilen derslerin Türkçe ve İngilizce olarak gösterildiği bir kültür köyüne, bütün dünyanın ihtiyacı olduğunu düşünerek 7-8 senedir çalışmakta olan vakıf, bu konuda ümidini yitirmeden çalışmalarına devam etmektedir.[55]

Törenlerin sadece Konya ile sınırlandırılmaması gerektiğini düşünen Esin Çelebi, Selçuklu ve Osmanlı döneminde devlet sınırlarının gittiği yerlerde

[53] Esin Çelebi Bayru.

[54] Esin Çelebi Bayru.

[55] Esin Çelebi Bayru.

mevlevîhanelerin açıldığını, hizmet edildiğini ve buralarda Şeb-i Arûs kutlandığını belirtmiştir. Semâ âyinleri sadece Şeb-i Arûs'da değil ihya gecesi denilen Perşembeyi Cumaya bağlayan gecelerde her yerde yapılmıştır. Konya'ya ait bir şey değildir. Hz. Pir her yerdedir ve bugün bunu dünyanın dört bir yanından vakfı ziyaret etmeye gelenlerden anlamak mümkündür.[56]

Semâ icraları asıllarına uygun şekilde yapılma gayreti içindedir. Belli kriterler dâhilinde davet edilen her yerde âyin düzenlemekte olan vakıf çalışmalarında, âyin öncesi Esin Çelebi tarafından bilgilendirme konuşması yapılmaktadır. Mevlevîhanelerin yaşayan müze haline getirilmesi ve belli zamanlarda âyin yapılması vakfın temennisidir. Şu an birçoğu yıkılmış, harap olmuş, birçoğu da cami olan Mevlevîhanelerin eski haline getirilmesi çok zor görünmektedir. Bazı belediyeler, bu harap olmuş mevlevîhaneleri restore ederek günümüze kazandırmaktadırlar. Tokat Mevlevîhanesi buna çok güzel bir örnektir.[57]

Konya'daki Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmaları yeterli bulmayan Esin Çelebi Bayru, faaliyetlerin mutlaka bir şemsiye altında toplanması ve tek elden yürütülmesi gerektiğini belirtmiştir. Kurumların bu konudaki gayretinin bağımsız olmasının, amaca ulaşılmasının engellediğini ifade etmiştir.[58]

Almanya, İsviçre, Hollanda, Amerika vb. ülkelerde kurulan dernekler ile iletişimde olan, İran vb. ülkelerde yapılan çalışmalara manevi destek veren vakıf, kendileri ile çalışmak isteyen her kuruma yardımcı olmaya çaba göstermektedir.[59]

Vakfın Çalışmaları

Uluslararası Mevlâna Vakfı, Mevlâna ve Mevlevîlik konusunu projelendirerek Milli ve Manevi değerlerimize katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu bağlam içerisinde vakfın, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı işbirliğiyle

[56] Esin Çelebi Bayru.

[57] Esin Çelebi Bayru.

[58] Esin Çelebi Bayru.

[59] Esin Çelebi Bayru.

hazırladığı iki proje UNESCO tarafından kabul edilmiştir. Bu projeler sonucunda, 'Semâ ve Mevlevî Müziği' UNESCO tarafından İnsanlığa Bırakılan Sözlü ve Manevi Baş Yapıtlar kapsamına alınmıştır.[60]

Diğer proje ise Hz. Mevlâna'nın 800.doğum yılı dolayısı ile 2007 yılının bütün dünyada Mevlâna Celâleddin-i Rûmi yılı ilan edilmesidir. UNESCO tarafından 2007 yılının hem Türkiye'de hem de dünyada "Mevlâna Yılı" ilan edilmesi ile Mevlâna ve Mevlevîlikle ilgili pek çok etkinlik düzenlenmiştir.[61]

Vakfın yaptığı çalışmalar ana hatlarıyla sıralanırsa;

2007 yılından itibaren;

* TRT'nin hazırladığı Mevlâna belgeseline danışmanlık;

* Film yapımcıları, tiyatro yazarları, moda ve mücevher tasarımcılarına danışmanlık yapılmıştır.

* FIU Florida International Üniversitesinde Mevlânâ ve Mevlevîlik konusunda konferans verilmiştir.

* Yurtiçinde Kanal D (Genç Bakış), Kanal 7 (Kırk Ambar), TRT INT (Aydın Bakışı), Konya ÜNTV [Üniversite Televizyonu], Haber Türk (Serfiraz Ergun ile Aktüalite); Yurtdışında BBC, El Cezire ve Endonezya, Kore, Tacikistan, Azerbaycan, İran devlet ve özel kanallarında söyleşiler yapılmıştır.

* 8 Mart 2007 Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle Selçuk Üniversitesi'nde "Mevlâna ve Kadın" konulu konferans verilmiştir.

* Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği "Uluslararası Mevlâna Sempozyumu"nda açılış konuşması yapılmıştır.

* İran'da ilk önce yapılan "Abdülbaki Gölpınarlı", daha sonra "Hz. Mevlâna" sempozyumlarında bildiriler sunulmuştur.

---

[60] Esin Çelebi Bayru.

[61] Esin Çelebi Bayru.

* Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın davetlisi olarak UNESCO merkezinde yapılan "Mevlâna" ile ilgili toplantıya gidilmiştir.

* İzmir- 9 Eylül, Kars-Kafkas Üniversitelerinde düzenlenen "Mevlâna" sempozyumlarında bildiri;

* Azerbaycan-Bakü Devlet Üniversitesinde "Mevlâna" sempozyumunda bildiri sunulmuştur.

* Pakistan Kültür Bakanı ile "Mevlâna" konulu toplantı yapıldı, bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

* Yurt çapında; sivil toplum örgütlerinin, İlköğretim okullarının ve liselerin hazırladıkları programlarda Hz. Mevlâna'yı tanıtıcı konuşmalar;

* Tahran'da Hz. Mevlâna Sempozyumunda açılış konuşması;

* Amerika ve Kanada'da on dört ayrı şehirde Hz. Mevlâna ve Mevlevîliği anlatan programlar ve Semâ Âyinleri yapılmıştır.

* Trabzon Valiliği'nin hazırladığı "Mevlâna Günleri" programında bilgi sunulmuştur.

2008'de:

* Çeşitli gazete ve dergilerde bilgiler paylaşılmıştır.

* Konserler düzenlenmiştir.

* İlköğretim, lise ve çeşitli Sivil Toplum kuruluşlarında konferanslar verilmiştir.

* *Mevlevî Evrâd-ı Şerifi* Türkçe tercümeli olarak yeniden basılmıştır.

* UNESCO'ya sunulan proje dosyası kitap formunda yeniden hazırlayıp Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanmıştır. (*Yüzyıllar Boyunca Mevlâna ve Mevlevîlik*)

* Yerli ve yabancı pek çok TV programlarında konu ile ilgili aydınlatıcı bilgiler verilmiştir.

* ODTÜ'deki çalıştaya katılım sağlanmıştır.

* İstanbul- Şişli'de yıl boyunca 15 günde bir *Mesnevî* sohbetleri yapıldı

* 8 Mart 2008 Dünya Kadınlar Gününde, Bandırma Lions kulübüne "Mevlânâ ve Kadın" konulu konferans verildi,

* Vakfın Başkanı Faruk Hemdem Çelebi'nin başkanlığında New York Metropolitan Müzesi, Yale Üniversitesi, Princeton Üniversitesi'nde Mevlânâ ile ilgili bilgi verildi ve Semâ töreni yapıldı.

2009'da:

2009 senesinde akreditasyon için başvuran vakıf, UNESCO tarafından akredite olmuştur.

* Yerli ve yabancı pek çok TV programlarında konu ile ilgili aydınlatıcı bilgiler verilmiştir.

* Çeşitli gazete ve dergilerde bilgiler paylaşılmıştır.

* İlköğretim, lise ve çeşitli Sivil Toplum kuruluşlarında konferanslar verilmiştir.

* Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün daveti üzerine gidilen "Yenikapı Mevlevîhânesi nasıl kullanılmalıdır?" isimli toplantıya proje hazırlanmıştır.

* Yaz mevsimi boyunca Konya Mevlâna Müzesi bahçesinde Semâ Âyini yapılmıştır.

* Mevlevi Order of Amerika derneğinin daveti ile Amerika'da 2 hafta süren bilgilendirme kamplarına gidilmiştir.

* İstanbul'daki İsveç Konsolosluğunda, Yeditepe Üniversitesinde, Konya İş Kadınları derneği toplantısında bildiriler sunulmuştur.

2010'da:

2010 senesinde ise Vakıf ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan "Mevlevî Kültürünün Anlatımı ve Semâ Tören"' isimli proje, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı tarafından desteklenmesi uygun görülen projeler arasında yerini almıştır. Haziran ayında başlayan proje, 2010 senesinin sonuna kadar sürmüştür.

* Yerli ve yabancı pek çok TV programlarında konu ile ilgili aydınlatıcı bilgiler verilmiştir.

* Çeşitli gazete ve dergilerde bilgiler paylaşılmıştır.

* İlköğretim, lise ve çeşitli Sivil Toplum kuruluşlarında konferanslar verilmiştir.

* Yaz mevsimi boyunca Salı ve Perşembe günleri Konya Mevlâna Müzesi bahçesinde Semâ Âyini yapılmıştır.

* İstanbul'da CRR Konser salonunda konserler verilmiştir.

* *Mevlevî Evrâd-ı Şerifi* Türkçe tercümeli olarak yeniden basılmıştır.

* Katar Emiresinin davetlisi olarak Doha'da konuşma ve Semâ Âyini yapılmıştır.

* İstanbul, Afyon, Yozgat Üniversitelerindeki Sempozyumlara konuşmacı olarak;

* İran da yapılan Şems-i Tebrizi ve Hâfız-ı Şirazi Sempozyumuna katılmak için önce Şiraz'a, sonra Tebriz, Urumiye ve Hoy'a gidilmiştir.

*Vakıf, yapılan başvuru ve çalışmalar neticesi UNESCO tarafından Mevlevîlik konusunda dünyaca kabul edilmiş tek vakıf olarak ilan edilmiştir. (Akredite edildi). Yapılan kabul toplantısı için UNESCO'nun merkezi Paris'e gidilmiştir.

* 2010 İstanbul Kültür Başkenti Projesi kapsamında, Haziran ayıdan başlayarak İstanbul Yenikapı Mevlevîhânesinde Vakıf Mütevellisi Gevher Çelebi'nin koordinatörlüğünde ayda bir konser, bir tasavvuf sohbeti, her pazar Semâ Âyini gerçekleştirilmiştir.

* 7-17 Aralıkta, Konya Valiliğinin başkanlığında yapdan anma törenlerine Vakıf olarak bir konser ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile birlikte organize ettiğimiz bir çalıştay ile destek verilmiştir.

2011'de:

* Antalya Rehberler Odası, İstanbul Bayrampaşa Rotary Kulübü, Boğaziçi Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Afyon Sultan Divani Mevlevîhâne Müzesi Yaşatma Derneği, Konya-Karatay İstiklal İlköğretim Okulu, Konya-Sille Gökyurt İlköğretim Okulu, Bergama ve Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde "Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik" konusunda konferans ve söyleşi gerçekleştirilmiştir.

* Konya'ya gelmiş olan Dünya Barış Elçileri ile "Hz.Mevlânâ ve Mevlevîlik" konusunda bilgilendirme çalıştayı yapılmış, konferanslar verilmiştir..

* Hz. Mevlâna Ailesinin Konya'yı teşrifleri etkinlikleri çerçevesinde Konya Valisi Aydın Nezih Doğan, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, UMV

Başkan Vekili Esin Çelebi Bayru ve diğer protokol üyeleri ve Mevlâna dostlarının katılımı ile 3 Mayıs günü Uluslararası Mevlânâ Vakfı Konya Şubesi açılmıştır. Bu çerçevede fotoğraf sanatçısı Reha Bilir tarafından bir sergi açılmıştır.

* İstanbul Dede Efendi Evi, Karaman, Kars, Manisa ve Bursa'da "Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik" konferansı verilmiştir. Vakfın Semâ Gurubu tarafından Abdurrahman Nedim Karnıbüyükler'in postnişinliğinde Âyin-i Şerif, yine Antalya Kepez ve Mersin'de Âyin-i Şerif icra edilmiştir.

* Afyon, Konya Mevlâna Üniversitesi ve İzmir Katip Çelebi Üniversitesi'nde Dünya Kadınlar Günü nedeniyle "Tarihte Kadın ve Mevlevîlikte Kadının Yeri" başlıklı konferans ve bildiri sunulmuştur.

* Hollanda TV, El Cezire TV, CNNTÜRK, TRT gibi ulusal ve uluslararası kanallar ve Kon TV, Konya TV gibi Konya merkezli kanallarda Hz. Mevlâna, Mevlevîlik Kültürü ve yurt içi ve dışında bu konuda yapılanlar konusunda röportaj, söyleşi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca South Florida Üniversitesi Dinler Tarihi Profesörü Mitchel Mozella tarafından Vakıf Konya Şubesinin katkı ve bilimsel desteği ile Konya'da Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik Yolu ile ilgili belgesel çekimi gerçekleştirilmiştir.

* Esin Çelebi Bayru tarafından İran İslam Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı Hamit Bakai'nin daveti üzerine Tahran'a ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Urumiye Üniversitesi'ndeki Sempozyum'da Hz. Mevlâna üzerine bir bildiri sunulmuş, ABD-California Berkeley Üniversitesi, Samuel Meritt Üniversitesi ve Chaplaincy Enstitüsünde "Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik" konulu konferanslar verilmiştir.

* Fransa Strasburg Avrupa Konsey Salonunda; Avusturya Viyana'da, Litvanya Vilnus'ta Semâ Âyini icra edilmiş ve bilgilendirme konuşmaları yapılmıştır.

* İsviçre ve Brezilya'da (Sao Paulo) bulunan Mevlevîlerin davetiyle bu ülkelerde konferanslar verildi ve Hz. Mevlâna ve Mevlevi Kültürü'nün daha doğru anlaşılması ve anlatılması üzerine çalıştay ve kamplara katılım sağlanmştır.

* Konya Huzur-u Pir Gül Bahçesinde Engelliler Olimpiyatı çerçevesinde, Kayseri'de ve Nevşehir Üniversitesi'nde Vakfın Engelliler Semâ Grubu Semâ Âyini icra etmiştir.

* Haziran-Eylül ayları arası Mevlânâ Türbesi Gül Bahçesinde Salı ve Perşembe günleri saat 20.00'de Semâ töreni icra edilmiştir.

* Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile koordineli olarak "Çocuklara Hz. Mevlânâ'yı anlatmak" adıyla pilot olarak seçilen İlköğretim okulunda çalışma yapılarak velilere açık dinleti düzenlenmiştir.

* UMV mütevellisi Dr. Nuri Şimşekler tarafından vakfın Konya Şubesinde Ramazan ayı boyunca haftada bir kez "*Mesnevî* Dersleri" düzenlenmiştir.

* Mistik Müzik Festivali çerçevesinde (22-30 Eylül) Konya'da Güvenç Nursen Güven resim sergisi açılmış, Prof. Dr. Baha Tanman tarafından Türkiye Mevlevîhâneleri, Esin Çelebi Bayru tarafından da Mevlevîlik hakkında konferans verilmiştir.

* Şeb-i Arûs etkinlikler çerçevesinde TÜRKKAD tarafından İstanbul ve Konya'da düzenlenen "Uluslararası Sultan Veled Sempozyumu"nda Esin Çelebi Bayru tarafından açılış konuşması yapılmıştır.

Bu etkinliklerin yanı sıra 19 Mayıs 2011 günü Uluslararası Mevlâna Vakfı Başkan Vekili Esin Çelebi Bayru Amerika'ya davet edilerek California Berkeley Üniversitesi tarafından "Starr King School for the Ministry" Fahri Doktora unvanı verilmiştir.

Vakıf mütevellisi Hüseyin Top tarafından vakıf adına hazırlanan *Mesnevî* Şerhi'nin 3. cildi Rumi Yayınları arasında Yönetim Kurulu üyesi Neslipir Çelebi Sayar'ın gayretleriyle yayınlanmıştır. Ayrıca Uluslararası Mevlânâ Vakfı Başkanı Faruk Hemdem Çelebi'nin görevlendirmesi ile Vakıf Başkan Vekili Esin Çelebi Bayru, Konya Şube Başkanı Abdurrahman Nedim Karnıbüyükler, Şube Başkan Yardımcısı Dr. Nuri Şimşekler yurt içi ve dışından gelen talepler doğrultusunda, 2011 yılı boyunca bir çok, konferans, panel, açık oturum, sempozyum, söyleşi ve yerel ve ulusal televizyon programına katılmışlardır.

2012’de

* Suudi Arabistan-Riyad Türk ilkokulunda öğrencilere bilgilendirme konuşması; Riyad büyükelçiliğinde diğer ülkelerin büyükelçilerinin eşlerine ayrıca orada bulunan işadamlarına "Mevlâna ve Mevlevîlik Kültürü" hakkında ana hatlarıyla konuşma yapılmıştır.

* Konya SÜ Mesleki Eğitim Fakültesi, Ankara Çankaya Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Antalya Rehberler Odasında konferans verildi, bildiri sunulmuştur.

* Konya'da bulunan İstiklal - Rızvanoğlu -Özel Gençlik - Özel Armağan ve Harmancı TOKİ İlköğretim Okullarında konferans verilmiştir.

* Karaman, Gaziantep Şehit Kamil, Kastamonu, Konya Ilgın Belediyesi ve Van Valiliği'nin davetleri üzerine konferans verilmiş, Semâ Âyini icrâ edilmiştir.

* İstanbul, ABD ve İngiltere'den Konya'ya gelen guruplara Mevlevî Kültürü ile ilgili bilgiler verilmiş, sunumlar yapılmıştır.

* Bulgaristan Plovdiv (Filibe) Mevlevîhânesi'nde konferans verilmiş, Semâ Âyini icrâ edilmiştir.

* TRT Avaz, TRT Anadolu ve Fransa ve Lübnan TV kanallarında konuşmalar yapılmıştır.

* Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Konya Büyükşehir Belediyesiyle birlikte Haziran-Eylül ayları arasında Mevlâna Türbesi Gül Bahçesinde salı ve perşembe günleri saat 21.00'de Semâ töreni yapılmasına karar verilmiştir (Şimşekler ve Bayru, 2012: 175-190).

* 11 Aralık 2012’de MKM Sultan Veled Salonunda İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ile “Hakk’a Yürüyüşünün 700. Yılında Sultan Veled” sempozyumu düzenlenmiştir. 2 oturum halinde Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Prof. Dr. Emine Yeniterzi başkanlığında Prof. Dr. Veyis Değirmençay, Prof. Dr. Hülya Küçük, Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak, Cemalnur Sargut, Prof. Dr. Cihan Okuyucu, Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu ve Prof. Dr. Ahmet Sevgi’nin katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

* 16 Aralık 2012 tarihinde "Hz. Mevlâna'nın Dünya'da Yansıması" başlıklı bir çalıştay düzenlenmiştir. 13.30- 18.00 saatleri arası yapılan çalıştaya Faruk Hemden Çelebi, Esin Çelebi Bayru, Mehmet Celaleddin Çelebi ile ABD'den Craig Victor Fenter, Afganistan'dan Ziba Ali Ayeen, Rusya'dan Natalia Alexiouk, Filistin'den Adbulrahman Walid El-Samhuri ve Bulgaristan'dan Vasil Trifonov Tosev katılmışlardır.

2013'te

* 10 Aralık 2013'te SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü'nin düzenlediği "Günümüzde Yurt İçi Mevlevîhanelerinin Durum ve Konumları" ulusal sempozyumuna katılım sağlanmıştır.

* 14 Aralık 2013 tarihinde "Hz. Mevlâna ve Ruhun Safası" başlıklı panel Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç, Prof. Dr. Aliye Mavili Aktaş, Doç. Dr. Mehmet Ak, Uzm. Dr. Mustafa Erter, PhD. Faik Özdengül ve PhD. Mehmet Zararsızoğlu'ın katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

* MKM Sultan Veled Salonunda Elif Bilge Kurtuldu sanat yönetmenliğinde Rûmî Türk Musikisi Topluluğu Dürr-i Yektâ Türk Tasavvuf Müziği Konseri düzenlenmiştir.

* "Hz. Mevlâna'nın Dünya'da Yansıması III" başlıklı çalıştay 16 Aralık 2013'te Konya İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonu'nda düzenlenmiştir.

2014'te

* Konya İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonunda 13 Aralık 2014'te "Hz. Mevlâna Yolunda" başlıklı panel düzenlenmiştir.

* 16 Aralık 2014'te Konya İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonunda "Hz. Mevlâna'nın Dünya'da Yansıması IV" başlıklı çalıştay düzenlenmiştir.

2015'te

* 11 Aralık 2015 tarihinde KTO Karatay Üniversitesi tarafından hazırlanan "Mevlâna'da Sevgi ve Barış" başlıklı panele katılım sağlanmıştır.

* 15 Aralık 2015'te MKM Sultan Veled Salonunda "Mevlevî Müziği Üzerine Düşünceler ve Hatıralar" konulu panel ve sanat yönetmenliğini Serhat Sarpel'in yaptığı "Mevlevî Müziğinden Seçmeler" konseri düzenlenmiştir.

* Konya İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonunda yapılan "Mevlâna'dan Mevla'ya Ulaşanlar" çalıştayı 16 Aralık'ta yurtdışından gelen Fred Fischher, Patricia Collins, Mohammed Abdül Khader Jeelani ve Firuzande Erbabi'nin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2016'da

* 15 Aralık'ta Dedeman Konya Otel Sempozyum Salonunda Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kerim Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı ve TÜRKKAD ile paydaş olarak düzenlenen uluslararası "Hz. Mevlâna'da Peygamber Sevgisi" başlıklı panel ve "Lâ Edrî" topluluğu tarafından Türk Tasavvuf Musikisi konseri icra edilmiş ve akabinde ve 13. "Dost" İslâm'a Hizmet Ödülleri takdim edilmiştir.

2017'de

* 8 Aralık'ta yazar Özcan Yüksek tarafından "Mevlâna Yolu" kitabın imza töreni MKM Sultan Veled Salonunda,

* Şeb-i Arûs dönemi boyunca ziyarete açık olacak "Mevlâna Yolu Fotoğraf Sergisi" düzenlenmiştir.

* "Mevlevî Bestekârlar" Türk Tasavvuf Müziği Konseri 12 Aralık'ta düzenlenmiştir.

*16 Aralık 2017 tarihinde MKM Sultan Veled Salonunda Faruk Hemdem Çelebi moderatörlüğünde Esin Çelebi Bayru, Prof. Dr. Kenan Gürsoy, Prof. Dr. Mim Kemal Öke katılımcılığında "Hz. Mevlâna'da Birlik Anlayışı" isminde çalıştay düzenlenmiştir.

2018'de

* Hattat Hamit Aytaç Talebesi Güzide Çelebi Hat Sergisi Şeb-i Arûs dönemi boyunca sergilenmiştir.

* 13 Aralık'ta Konya İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonunda Prof. Dr. Mim Kemal Öke'nin konuşmacı olduğu "Hazreti Mevlâna'nın Eserlerinde Muhabbetullah" konferansı düzenlenmiştir.

* Esin Çelebi Bayru ve Prof. Dr. Mim Kemal Öke'nin imza günü MKM Sultan Veled Salonunda 14 Aralık'ta yapılmıştır.

2019'da

* Hikmet Barutçugil'in "Ebru Üzerine Resim ile *Mesnevî* Hikayeleri" sergisi Şeb-i Arûs dönemi boyunca ziyaretçiler tarafında gezilmiştir.

* 10 Aralık'ta Selsebil Tasavvuf Müziği Konserleri kapsamında Uluslararası Mevlâna Vakfı Korosu Della Miles konseri MKM Sultan Veled Salonunda gerçekleştirilmiştir.

* Esin Çelebi Bayru'nun kitabını imzaladığı imza günü 10 -11 Aralık'ta yapılmıştır.

* MKM Sultan Veled Salonunda "Mevlâna ve Mevlevîlik Yolunda Vefâ" paneli 11 Aralık 2019 tarihinde düzenlenmiştir.[62]

Deriş Patent ve Marka Acentalığı'nın Uluslararası Mevlâna Vakfı adına yaptığı başvuru üzerine Mevlâna başta olmak üzere; Mevlâna öğretisine ait ibareler Türk Patent Enstitüsü'nce devlet tarafından koruma altına alınmıştır.[63]

Böylece Mevlâna ve Mevlâna öğretisine ait 9 ibarenin üçüncü kişiler tarafından marka olarak tescil edilmesinin önüne geçilmiştir. 9 ibare ise şunlardır: 'Mevlevî ', 'Mesnevîhan', 'Şeb-i Arûs', 'Semâzen', 'Rumi', 'Semâhane', 'Şems-i Tebrizi', 'Mıtrıp Heyeti', 'Semâ Âyin-i Şerifi'.[64]

---

[62] 2012 senesinden sonraki etkinlikler İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından hazırlanmış Şeb-i Arûs etkinlik kitapçıklarından derlenmiştir.

[63] http://mevlanafoundation.com/about_tr.html, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

[64] Esin Çelebi Bayru.

19 Temmuz 2013'te alınan karar sayesinde, ilgili ibareleri barındıran marka başvurularının Enstitü tarafından reddedilmesiyle kültürel mirasa zarar veren sonuçların doğmasına engel olması beklenmektedir.[65]

Uluslararası Mevlâna Vakfı, UNESCO Türk Milli Komisyonu XXVI. Dönem Yönetim Kuruluna seçilmiştir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetmeliğinin 14. Maddesine göre toplanan XXVI. Genel Kurul, 2014-2018 yılları arasında görev yapacaktır. XXVII. Dönem Genel Kurul üyelerinin yanı sıra, XXVI. Dönem Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyelerini seçmiştir. Bazı STK'ların da yönetim kurulunda görev almasına karar verilmiştir. Bunların arasında yer alan Uluslararası Mevlâna Vakfı'nı Vakıf Yönetim Kurulu üyesi, Sayın Işın Çelebi'nin temsil etmesine karar verilmiştir.[66]

Vakıf bünyesinde Konya Mevlâna Türbesi bahçesinde havaların ısınmasıyla Perşembe akşamları saat 20.30'da Semâ yapılmaktadır. İlaveten vakıf binasında çeşitli kurslar, etkinlikler düzenlenmekte yurtdışından ve yurtiçinden gelen binlerce kişi ağırlanmakta Hz. Mevlâna anlatılmaya çalışılmaktadır.

2019-2020 eğitim-öğretim yılında uygulanmak üzere Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile paydaş olarak "Benim Mevlâna'm" projesi etkinliklerinin gerçekleştirilmesi için gerekli protokol hazırlanmıştır. Projenin amacı, Konya ilindeki öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik Hz. Mevlâna ve eserleri içerikli etkinlikler planlamak, Hz. Mevlâna'nın tüm dünyaya kazandırdığı evrensel değerlere toplumun yabancılaşmasını önlemek ve eserlerinin mana derinliğine inilmesini sağlamak; başta Konya ili olmak üzere tüm dünyanın önem ve değer verdiği Mevlâna'yi öğrencilerin dünyalarında şahsiyeti yaşayışı, düşünceleri ve eserleri bir temsil haline getirmek, değerler eğitiminde onu bütün yönleriyle ön plana çıkarmak ve insanlara temessül ettirmek, hoşgörülü bir toplum olabilmek adına küçük yaştan

---

[65] Esin Çelebi Bayru.

[66] http://mevlanafoundation.com/about_tr.html, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

itibaren tüm bireyleri kapsayacak farkındalık oluşturucu etkinlikler planlamak ve ilin önemli bir değeri olan Hz. Mevlâna'yı Konya İl MEM öncülüğünde, hedef kitleye, doğru tanıtmaktır (Konya İl MEM Konya İnsan Mektebi Etkinlik Kataloğu, 105). Bu proje kapsamında yapılması planlanan etkinlikler:

Benim Mevlâna'm Konferansı,

Hz. Mevlâna Temalı Boyama Kitapları Basımı

Hz. Mevlâna Temalı Kuklalar

Benim Mevlâna'm Temalı Etkinlikler

Hz. Mevlâna'nın Yedi Öğüdü İçerikli Kısa Film

Hz. Mevlâna Temalı Bilgi Yarışması

Hz. Mevlâna'ya Mektup

Mesnevî Hikâyeleri Resim Yarışması

Hz. Mevlâna Temalı Liseler Arası Kompozisyon Yarışması

Hz. Mevlâna Temalı Tiyatro Gösterimi

"Mevlevî Sofrası" Hazırlanması

Hz. Mevlâna'nın Belh'ten Gelişinin Resmedildiği Resim Yarışması

Hz. Mevlâna'nın Konya'ya Geliş Etkinlikleri

Kulüplerin Sevgi ve Barış Yürüyüşüne Katılmaları

Hz. Mevlâna Temalı Kitap Tahlilleri

Hz. Mevlâna Temalı Film İzlenmesi

Öğretmenlere Yönelik Hz. Mevlâna Söyleşisi

"Şerbet-i Veladet" Etkinliği (Konya İl MEM Konya İnsan Mektebi Projesi Etkinlik Kataloğu, 29).

Vakfın sosyal medya hesapları mevcuttur. Şahsi olarak da Esin Çelebi sosyal medyayı etkin bir şekilde kullanmaktadır.[67]

Vakıf adına açılan sosyal medya hesabı, 3,266 kişi tarafından beğenilmiş, 3685 kişi tarafından takip edilmektedir.[68] Hesapta, vakfın İstanbul ve Konya şubelerindeki çalışmalarının duyurusu, bazı özel gün ve gecelerin yâdı ve Hz. Mevlâna'nın eserlerinden çeşitli alıntılar paylaşılmaktadır.

Diğer bir sosyal medya hesabında toplam 1.889 paylaşım mevcuttur. Hesap 6731 kişi tarafından takip edilmektedir. Hesap paylaşımlarında amaç, Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik hakkında doğru bilgileri paylaşmak ve vakıf olarak yapılan etkinlikleri duyurmaktır.[69]

Vakıf çalışmalarını detaylı bir şekilde anlatmak için bir web sitesi hizmet vermektedir. Türkçe ve İngilizce dil seçenekleriyle vakfın çalışmalarını Ana Sayfa, Mevlevîlik, Mevlâna ve Eserleri, Vakıf ve Haberler, Etkinlikler, Seminerler olmak üzere 6 ana başlıkta 2010'dan beri duyurmaktadır.[70]

Vakfın aylık çalışması aybaşında yayınlanmakta ve yapılacak faaliyetlerin duyurusu önceden yapılmaktadır. Bir aylık örnek çalışma programı aşağıdaki tabloda incelenebilir.[71]

---

[67] Esin Çelebi Bayru.

[68] https://www.facebook.com/mevlanafoundation/, Erişim Tarihi: 19.03.2020.

[69] https://www.instagram.com/uluslararasimevlanavakfi/, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

[70] http://mevlanafoundation.com/index_tr.html, Erişim Tarihi: 18.04.2019.

[71] http://mevlanafoundation.com/index_tr.html, Erişim Tarihi: 19.04.2019.

<table>
<tr><th colspan="7">Etkinlikler Programı | NİSAN 2019</th></tr>
<tr><th>PAZARTESİ</th><th>SALI</th><th>ÇARŞAMBA</th><th>PERŞEMBE</th><th>CUMA</th><th>CUMARTESİ</th><th>PAZAR</th></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td></tr>
<tr><td colspan="7">MESNEVÎ'DEN TUVALE AKAN RENKLER
TÜLAY GÜRSES RESİM SERGİSİ</td></tr>
<tr><td>12:00 - 14:00
Felsefeden Tasavvufa
Prof. Kenan Gürsoy</td><td rowspan="3"></td><td rowspan="2">14:00 - 15:30
Hz. Mevlâna Eserlerinden Seçmeler ve İlahi Dinletileri
Prof. Mim Kemal Öke</td><td rowspan="3">11:00 - 18:30
Nefese Merhaba
Nefes Koçu
Dilek Dursunoğlu</td><td>17:00 - 17:45
Bendir Atölyesi
Engin Baykal</td><td>14:00 - 16:00
Anadolu Türküleri Dinletisi
Sıla Uğurçağ - Mehmet Evren Hacıoğlu</td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>15:00 - 17:00
Ebru Atölyesi
Sanatçı Hatice Demirel</td><td rowspan="2">18:00 - 19:30
Musiki Korosu Çalışmaları
Şef Serhat Sarpel</td><td rowspan="2">Konya
14:00- 17:00
Musiki Çalışması
Ses Sanatkarı
Nebahat Konu</td></tr>
<tr><td>18:30 - 19:30
Musiki Korosu Çalışmaları
Şef Serhat Sarpel</td><td>Konya
16:00- 18:00
Bendir Atölyesi
Mustafa Yalçın İldaş</td></tr>
</table>

8	9	10	11	12	13	14
***MESNEVÎ*'DEN TUVALE AKAN RENKLER** TÜLAY GÜRSES RESİM SERGİSİ						
15:00 - 17:00 **Ebru Atölyesi** Sanatçı Hatice Demirel		14:00 - 15:30 ***Mesnevî*'den Hikmet ve Hikâyeler ile** Prof. Dr. Cihan Okuyucu	11:00 - 18:30 **Nefese Merhaba** **Nefes Koçu** Dilek Dursunoğlu	17:00 - 17:45 **Bendir Atölyesi** Engin Baykal	14:00 - 16:00 **Cumartesi Sohbetleri** Esin Çelebi Bayru	
18:30 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel		Konya 16:00- 18:00 **Bendir Atölyesi** Mustafa Yalçın İldaş		18:00 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel	Konya 14:00- 17:00 **Musiki Çalışması** **Ses S.** Nebahat Konu	
15	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**
12:00 - 14:00 **Felsefeden Tasavvufa** Prof. Kenan Gürsoy		14:00 - 15:30 **Hz. Mevlâna Eserlerinden Seçmeler ve İlahi Dinletileri** Prof. Mim Kemal Öke	11:00 - 18:30 **Nefese Merhaba** **Nefes Koçu** Dilek Dursunoğlu	17:00 - 17:45 **Bendir Atölyesi** Engin Baykal	14:00 - 16:00 **Cumartesi Sohbetleri** Baha Tanman	

15:00 - 17:00 **Ebru Atölyesi** Sanatçı Hatice Demirel 18:30 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel		**Konya** 16:00- 18:00 **Bendir Atölyesi** Mustafa Yalçın İldaş		18:00 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel	**Konya** 14:00- 17:00 **Musiki Çalışması** **Ses Sanatkarı** Nebahat Konu	
22	**23**	**24**	**25**	**26**	**27**	**28**
15:00 - 17:30 **Ebru Atölyesi** Sanatçı Hatice Demirel		14:00 - 15:30 **Mesnevi'den Hikmet ve Hikâyeler ile** Prof Cihan Okuyucu	11:00 - 18:30 **Nefese Merhaba** **Nefes Koçu** Dilek Dursunoğlu	20.00 **UMV KOROSU** **FASL-I BAHAR VE EROL SAYAN ŞARKILARI KONSERİ** **KARAMAN** Lütfi Elvan	**SEVGİ VE BARIŞ YÜRÜYÜŞÜ KONYA**	
18:00 - 19:30 **Musiki**		**Konya** 16:00- 18:00 **Bendir**			14:00 - 16:00 **Cumartesi Sohbetleri** Nail Kesova	

Korosu Çalışmaları Şef Serhat Sarpel		**Atölyesi** Mustafa Yalçın İldaş		Fuar ve Kongre Merkezi	18:30 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel	
29	30	1 Mayıs	2 Mayıs	3 Mayıs	4 Mayıs	5May
SEVGİ VE BARIŞ YÜRÜYÜŞÜ KONYA					Konya 14:00- 17:00 **Musiki Çalışması** **Ses Sanatkarı** Nebahat Konu	
12:00 - 14:00 **Felsefeden Tasavvufa** Prof. Kenan Gürsoy		14:00 - 15:30 **Hz. Mevlâna Eserlerinden Seçmeler ve İlahi Dinletileri** Prof. Mim Kemal Öke	11:00 - 18:30 **Nefese Merhaba** **Nefes Koçu** Dilek Dursunoğlu	17:00 - 17:45 **Bendir Atölyesi** Engin Baykal		
15:00 - 17:00 **Ebru Atölyesi** Hatice Demirel		Konya 16:00- 18:00 **Bendir Atölyesi** Mustafa Yalçın İldaş		18:00 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel		
18:30 - 19:30 **Musiki Korosu Çalışmaları** Şef Serhat Sarpel						

Vakfın Yayınları

- Dr. Celâleddin B. Çelebi (1992), *Hz. Mevlâna Okyanusundan*, Konya: Konya Valiliği İl Kültür Yayınları, 256 s.

Esin Çelebi Bayru'nun vakıf adına derlediği babası Celâleddin Bâkır Çelebi'nin konferans ve sempozyum bildirilerinden oluşan kitaptır.

- Esin Çelebi Bayru, Bekir Reha Sağbaş (Yayına hazırlayan ve düzenleyenler)(2008), *Yüzyıllar boyu Mevlâna ve Mevlevîlik*, İstanbul: UMV / Kültür ve Turizm Bakanlığı, 436 s.

Mevlevî âdab, erkân, semâ ve mûsikisî konusu saha bilim adamları tarafından kaleme alınarak aktarılmıştır.

- Nuri Şimşekler, Esin Çelebi Bayru (2013), *Mevlâna'dan Mevlâ'ya Ulaşanlar*, Konya: Uluslararası Mevlâna Vakfı, 191 s.

Bu kitap, Esin Çelebi Bayru ile Nuri Şimşekler tarafından beraber derlenmiş ve yurtdışındaki yabancı Mevlevîleri konu almıştır.

- Esin Çelebi Bayru, *Evet Aşk Güzel Şeydir*, İstanbul: Nefes Yayıncılık 2018, 214 s.

Nehir söyleşi tarzında yazılmış olan kitap, Suriye'nin Halep şehrinde doğan Esin Çelebi Bayru'nun İstanbul'a gelişi, aile ile ilgili hatıraları ve UMV'nin başkan vekilliği görevini yürütmesi ve vakıf çalışmaları şekilinde 3 bölümde hazırlanmıştır. Kitabın geliri vakfa bağışlanmıştır.

Görseller

Fotoğraf 19 Vakıf Haftalık Programı Örneği

Fotoğraf 20 Vakıf Program Duyuruları

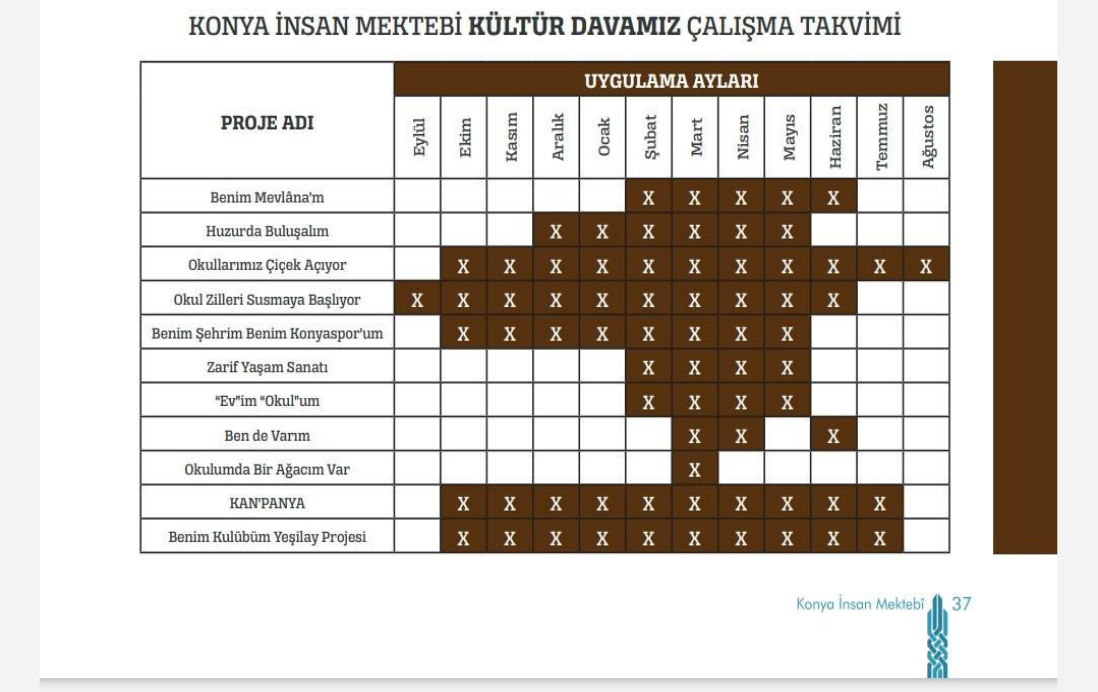
Fotoğraf 21 Vakıf Etkinlik Afişi

Fotoğraf 22 Vakıf Semâ Duyuru Afişi

Fotoğraf 23 Vakıf Yayınlarından Örnekler

KONYA İNSAN MEKTEBİ **KÜLTÜR DAVAMIZ** ÇALIŞMA TAKVİMİ

PROJE ADI	UYGULAMA AYLARI											
	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos
Benim Mevlâna'm						X	X	X	X	X		
Huzur'da Buluşalım				X	X	X	X	X	X			
Okullarımız Çiçek Açıyor		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Okul Zilleri Susmaya Başlıyor	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
Benim Şehrim Benim Konyaspor'um		X	X	X	X	X	X	X	X			
Zarif Yaşam Sanatı						X	X	X	X			
"Ev"im "Okul"um						X	X	X	X			
Ben de Varım							X	X		X		
Okulumda Bir Ağacım Var							X					
KAN'PANYA		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
Benim Kulübüm Yeşilay Projesi		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	

Fotoğraf 24 Benim Mevlanâ'm Projesi Çalışma Takvimi

Fotoğraf 25 Çocuklar İçin Düzenlenen Mesnevî'den Hikâyeler Etkinliği

Fotoğraf 26 Etkinlik Afişi

Fotoğraf 27 Vakıf Çalıştay Duyuru Afişi

Fotoğraf 28 UMV Canlı Yayın Duyuru Afişi

Fotoğraf 29 UMV Panel Duyuru Afişi

2.2. FAALİYET YAPAN DERNEKLER

Çalışma için yapılan araştırmada Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına faaliyet yapan 8 dernek tespit edilmiş ve alfabetik sıraya göre sıralanmıştır. Dernekler adına Ahmet Çalışır, Konya Şems ve Mevlâna Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği ismini vermek istemeyen görevli, Mehmet Çipan, Mustafa Konukcu, emekli Prof. Dr. Nilgün Çelebi ve Volkan Çakır ile görüşme yapılmış, bilgi alınmıştır.

2.2.1. EVRENSEL İNSANLAR DERNEĞİ/HİÇHANE İNSAN MERKEZİ

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Sokullu Mehmet Paşa Sokak No:6 Karatay

Eposta: hic@hic.com.tr

Telefon: 0532 632 01 02

İnternet Adresi: www.hic.com.tr

Tanıtım

İnsan merkezli dernek ilk olarak 2007'de "Semâ ve Sanat Derneği" olarak kurulmuş, "Evrensel İnsanlar Derneği" olarak adı değiştirilmiştir. Özellikle Şeb-i Arûs zamanında yurtdışından gelenlerin uğrak yeri olan mekân, yurtiçinden ve yurtdışından gelen ziyaretçilere semâ eğitimi, ney ve ebru kursları hizmet veren bir merkez konumundadır.

Derneğin kuruluş amacı dünyanın her yerinden Hz. Mevlâna'nın öğretilerine ilgi duyan, bu felsefeye yakınlık duyarak gelenlere, bu kültürü tüm güzelliği ile aktarabilmek, öğrenmek isteyenlere tasavvuf müziği, semâ ve Klasik İslam sanatlarının öğretildiği bir kültür merkezi kurmaktır. 2007'de Nene Hatun Parkı içinde bu amaca hizmet vermek için bir merkez kurulmuştur. 2015 yılına kadar hizmet veren mekânda Klasik Türk Sanatları, Klasik İslam Sanatları, semâ, tasavvuf müziği gibi alanlarda eğitimler verilmiştir. Çalışmalarını tamamen Hiçhane'de yoğunlaştıran Konukcu, 7 senedir bu eğitimleri vermektedir. (M. Konukcu ile kişisel iletişim, 27.01.2020).

Dernek Adına Görüşme Yapılan Kişi

Mustafa Konukcu, 1984 yılında Konya'da doğdu. İlkokul, ortaokul ve liseyi Konya'da okuduktan sonra 2001 yılında Denizli'de İşletme Fakültesini kazandı ve bir süre Denizli'de yaşadıktan sonra Konya'ya geri dönerek Hiçhane'yi açtı. Semâzen, neyzen ve ebru sanatçısı olan Konukcu bu alanlarda çalışmalarına devam etmektedir. Evrensel İnsan Derneği / Humanistic International Community kurucu başkanıdır.[72]

Görüşme[73]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mustafa Konukcu'nun sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Dernek çalışmaları bölümünde daha detaylı verilen çalışmalar, Mustafa Konukcu önderliğinde başlatılmıştır. Özellikle Şeb-i Arûs döneminde yoğun ilgi gören mekân, en iyi şekilde hizmet vermeye çalışmaktadır. Konukcu, ülkenin son zamanlardaki yurtdışı politikalarının olumsuz neticesi olarak batıdan gelen turistlerin sayısında ciddi bir azalma görüldüğünü buna mukabil, İranlı ziyaretçilerin sayısında artış meydana geldiğini belirtmiştir. Dernek çalışmaları kapsamında, yurtiçinden katılımcılara olduğu kadar yurtdışında çeşitli ülkelerde düzenlenen ve yaklaşık bir hafta süren atölyelerde ilgi duyanlara semâ dönme, ney üfleme ve ebru sanatının incelikleri anlatılmıştır. 2007 yılının UNESCO tarafından Mevlâna Yılı olarak ilan edilmesiyle birkaç sene boyunca bu alanla ilgili çalışmaları takip eden ve akabinde ney üfleyen, tasavvufa ilgi duyan ve öğretici konumuna gelen kişilerin sayısında ciddi ölçüde artış olduğunu belirtmiştir. Hz. Mevlâna, yeni bir söz söylemek lazımdır derken kendisinin söylediklerini devamlı aktarmanın yanı sıra bu alana katkıda bulunulmasını istemektedir. Bu anlamda Konya'da yeni ne yapılabilir düşüncesiyle türbenin yanındaki mekânda çalışmalara devam edilmektedir. Kiralanmış olan ve tek

[72] Mustafa Konukcu, Evrensel İnsanlar Derneği Başkanı, 36 yaşında.
[73] Dernek çalışmaları hakkında bilgi almak için 27.01.2020 tarihinde belirtilen adresteki Hiçhane binasında Mustafa Konukcu ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan diğer bir görüşmede yazılanlar teyit ettirilmiştir.

bir masa ile çıkılan bu yolda, mekânın etrafında terkedilmiş durumdaki binaların da tadilatıyla mekân, bugünkü konumuna gelmiştir.[74]

Konukcu, yapılan faaliyetlerle varlıklarını ispat ettiklerini ve bu işin tekniğini, içeriğini bilen, uygulayan bir mekân olarak varlıklarıyla yollarına devam edeceklerini ifade etmiştir. Bu yola girdikten sonra kişisel anlamda değiştiğini belirterek bu kültürü, sanatı içlerinde yaşadıklarını, Mevlâna'nın ne dediğini, klasik Türk müziğinin, İslam sanatlarının, tasavvufun, semânın ne olduğunu önce kendi içlerinde hissettiklerini ve gelenlere aktarma konusunda yeterli olduklarını belirtmiştir.[75]

Derneğin internet sitesi[76] ve 10.427 kişi tarafından takip edilen ve 10.336 kişinin beğendiği sosyal medya hesabı[77] mevcuttur. 6.217 kişi mekân ile ilgili yer bildiriminde bulunmuş ve 361 kişi mekân ile ilgili olumlu yorum yazmıştır. Sosyal medya paylaşımları, yapılacak etkinliklerin duyurusu niteliğindedir. Sitede ise verilen kurslar, düzenlenen atölyeler, kulüpler, sahne, hiç ürünler, blog başlıkları altında bilgiler ve iletişim bilgileri mevcuttur.

Evrensel İnsanlar Derneği olarak Mevlâna bakışı ile yeni bir söz olmaya dair dışavurumlar niteliğinde paylaşımlar yapılmaktadır. Bu anlamda hedef kitle olarak öncelikle yurtdışından ya da şehir dışından gelen insanlar, sonrasında ise Konya halkıdır. Son dönemde yaşanan maddi sıkıntılar sebebiyle, öncelik yabancılar ve onlara yapılan hizmetlerden ziyade Konya halkı, Anadolu coğrafyasında bu işlerle ilgilenenlerdir. Fakat asıl hedef tüm dünyaya hitap edebilmektir. Bu yüzden, dernek çalışmalarını hedefe ulaşmış olarak görmemektedir.[78]

Konukcu, Konya'da Hz. Mevlâna'ya hizmet etme yolunda birçok dernek, birçok kurumun mevcut olduğunu, buna rağmen yaşayan bir oluşum göremediğini

---

[74] Mustafa Konukcu.

[75] Mustafa Konukcu.

[76] https://www.hic.com.tr/, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

[77] https://www.facebook.com/hic.com.tr, Erişim Tarihi: 28.02.2020.

[78] Mustafa Konukcu.

belirtmiştir. Hiçhane'ye gelenler, bu yaşayan mekânda kapıdan içeri girdikten sonra semâ ile ilgili her şeyi öğrenebilmektedir. Bu konu ile ilgili her türlü sohbeti yapabilecek insanlar, Hiçhane çatısı altında birbirini bulabilmektedir. Türkçe ya da İngilizce olarak bu hizmeti veren başka bir mekân olmadığını belirten Konukcu, yaşam dolu olmayan yerlerde Mevlevîliğin anlatılmasının mümkün olmadığını belirtmiştir. Özellikle devlet kurumları ya da bir otoritenin gözetimi altında belli yerlere hesap verme durumunda olan yerlerin, kısıtlanmış olduklarının göze çarpmakta olduğunu vurgulamıştır. Hakları olmadığı halde gereksiz korumacı yaklaşım sergileyenlerin, Mevlâna'ya ait olan her şeyi bir görme düşüncesinin dışında olduklarını belirterek, bu halde olmalarına rağmen diğer birimler tarafından yapılan çalışmalara müdahale etme hakkını kendilerinde gördüklerini ifade etmiştir. Yaşayan bir oluşum olarak çok farklı bir konumda hizmet veren, muhabbet etmek, semâ dönmek ya da ney üflemek isteyen herkes için açık kapı olduklarını aktarmıştır.[79]

Mekân, dünya çapında isim yapmış kişileri ağırlayarak, büyük ölçekteki faaliyetlerin yapılabilir olduğunu kanıtlamıştır. Tüm dünyaya hitap edebilecek etkinlikleri, mekân ve maddi imkânsızlıklar dolayısıyla yapılamadığı ve bunun hedeflendiği söylenebilir. Bunlara ek olarak hicri takvime göre Hz. Mevlâna'yı anma çalışmaları düzenlemek dernek hedefleri arasındadır. Anma törenlerinin hicri takvime göre düzenlemesi fikrinin temelinde Aralık ayının yılın en soğuk ayı olması gerçeği vardır. Dernek bünyesinde yazarlık atölyesi kurulması da hedeflenen diğer bir çalışmadır.[80]

Dernek ve mekân, Konya'da gelinebilecek en iyi konuma geldiklerini, yapılan faaliyetlerin çeşitliliği, katılımcı sayısı anlamında en iyisini yaptıklarını ifade ederek bunun daha üzerine çıkmanın yeni misyonları olduğunu belirtmiştir. Farklı ülkelerden gelen ve birbirini tanımayan insanlar, hep beraber mekânda meşk etmiş ve huzurla ayrılmışlardır. Mevlâna'yı Anma Törenleri döneminde Konya dışından

[79] Mustafa Konukcu.

[80] Mustafa Konukcu.

gelenlerin underground olarak tabir edilen ve yasal olmayan dergâhlarda bulamadıkları evrenselliği mekânın sağlaması, gönül birliğinin kurulması, kapının herkese açık olunduğunun bilinmesi burayı değerli kılmaktadır. Mekân, bu anlamda İngilitere'den gelen bir ekip tarafından Beşar Esad'ın hapise attığı mahkumlara yapmış olduğu eziyeti konu alan ve bunun semâ ve Mevlevîlik üzerinden anlatıldığı 3 dakikalık bir kamu spotunun çekimine ev sahipliği yapmıştır. Almanya ve Japonya'dan gelen iki farklı ekip, Mustafa Konukcu'yu konu alan iki belgesel çekmiştir. Bu anlamda yapılmış sesli ya da görsel birçok çalışma mevcuttur.[81]

Konukcu, Şeb-i Arûs törenleri her yer yapılabileceğini, belli makamların kabulü ve izniyle herhangi bir tekele girmeden, belli bir adaba göre semâ icralarının da her yerde yapılabilinmesi gerektiğini ifade etmiştir. Düğünlerde, açılış törenlerinde ya da Konya pilav merasimlerinde semâ yapılması hoş görülmemektedir.[82]

Konukcu, Konya'da yapılan faaliyetlerde hareketlenme olmakla beraber Konya'da bu iş için ayrılan ciddi anlamda bütçe ve maaşı devlet tarafından karşılanan çok sayıda personel bulunduğunu vurgulamıştır. Buna rağmen, bu medeniyeti yaşayan mekânların olmaması ve hala bu konuda ilerlenememesi sebebiyle yapılan faaliyetler kesinlikle yetersiz olduğunu düşünmektedir.[83]

Dernek Çalışmaları

2012 yılında Hiçhane adıyla kurulan mekân, insan merkezi olarak hizmet vermektedir. Mekânda muhtelif içerikli sanat, kişisel gelişim ile ilgili atölyeler düzenlenmekte, mekânın sahnesinde farklı türde müzik konserleri yapılmaktadır. Dernek çalışmaları, Hiçhane İnsan Merkezi hizmetleri kapsamında yürütülmektedir. Konser, söyleşi, sanat programları, film gösterimleri, çeşitli alanlarda atölye çalışmaları devam etmektedir. Mekânda, her sene, 10 gün süren Mevlâna'yı Anma

[81] Mustafa Konukcu.

[82] Mustafa Konukcu.

[83] Mustafa Konukcu.

Törenleri ve Eylül ayı Mistik Müzik Festivali döneminde Hz. Mevlâna'dan esinlenmiş kişilerin şiirleri, söyleşileri, konserleri, semâları ve sergileri düzenlenmektedir.

Dernek bünyesinde, Konukcu tarafından belli bir ücret karşılığında ney kursları da verilmektedir. Bu etkinlik ve kurslarda belli bir yaş grubu ya da cinsiyet gözetilmemektedir. Talep eden gruplara da semâ eğitimi veren Konukcu, önce ney üfleyerek o manevi havayı hissettirmeye çalışmakta, semânın ne olduğunu, nasıl yapıldığını veya gelen sorulara karşılık olarak semâ hakkında herşeyi Türkçe ve İngilizce olarak anlatmaktadır. Türkçe bilmenin dışarıya açılmak, ilgi duyanların talebini karşılamak için yeterli olmadığını ifade etmiştir.[84]

Dernek, sanat ve semâ eğitimlerini Hiçhane adı verilen mekânda vermektedir. Küçük gruplar halinde, talep edenlere belirli aralıklarla atölyeler ve kurslar düzenlenmektedir. Bunlara ilaveten, belirli tarihlerde birçok farklı etkinlik mekânda belli bir miktar ücret karşılığında organize edilmektedir. Bunlar arasında yapılan taramaya göre Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili olanları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür. *Rumi Aşkın Terapi* kitabının yazarı olan Dr. Faik Özdengül, *Mesnevî*'den paylaşımlar yaparak ve Mevlâna iklimini yaşatmaya çalışmıştır. Etkinlik için katılım sınırsız çay ve ikramlar ile birlikte 20 tl. ücret belirlenmiştir. Her Çarşamba Murat Soydan 'Ebru Atölyesi' yapılmaktadır. Diğer faaliyetler, Mustafa Konukcu ile yapılan görüşmede belirtilmiştir.

Dernek Yayınları

Derneğin herhangi bir yayını bulunmamakla beraber bu konuda çalışmalar devam etmektedir.

[84] Mustafa Konukcu.

Görseller

Fotoğraf 30 Dernek Binası

Fotoğraf 31 Mustafa Konukcu

Fotoğraf 32 Hiçhane İnsan Merkezi

Fotoğraf 33 Hiçhane Etkinlik Duyurusu

Fotoğraf 34 Hiçhane Etkinlik Duyurusu

Fotoğraf 35 Hiçhane Etkinlik Duyurusu

Fotoğraf 36 Hiçhane Etkinlik Duyurusu

Fotoğraf 37 Hiçhane Etkinlik Duyurusu

2.2.2. KONYA KÜLTÜR SANAT DERNEĞİ

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Köprübaşı Cd. Pakman İşyeri - No:4/201 Konya

Aziziye Mah. Ada Sokak No:4 42030 Karatay

Telefon: 0 332 350 9998

Eposta: konyakultursanat@hotmail.com

İnternet Adresi: www.konyakultursanat.com.tr (Erişim yoktur.)

Tanıtım

Konya Kültür Sanat Derneği, Konya kültürünün aynı zamanda Türk İslam felsefesinin de temel direklerini oluşturan Mevlevî kültür ve sanatını devam ettirmek, yeni nesle taşıyabilmek ve en önemlisi yaşatabilmek adına kurulmuş bir dernektir. Mehmet Şükrü Çipan derneğin başkanıdır. Çipan'ın belirttiği üzere, dernek yönetim kurulunun tamamı, sembolik de olsa çilehane eğitimi almış, çilehaneden geçmiş Mevlevî dervişleridir (M. Çipan ile kişisel iletişim, 02 Haziran 2020).

Derneğin kuruluş tarihini ve kurumsal yapısının tam olarak oluşma tarihini 16 Mayıs 1241 olarak ifade eden Çipan, bu tarihten bu yana Hz. Peygamber'in, Kur'an-ı Kerim'in, hadislerin ve sünnetlerin, Allah-insan, insan-doğa, insan-insan ilişkisinin tam olarak anlaşılabilmesi ve bunun da sünnet, hadis ve Kur'an-ı Kerim ayetlerine dayalı olarak net ifadelerle yerini bulabilmesi dolayısıyla insanın, özünün özünün özüne dönebilmesi, Allah kavramının insandan gayri olmadığını, Vahdet-i Vücud'un ne olduğunun anlatılabilmesi için çalışan bir sosyal yapı olduklarını belirtmiştir (M. Çipan ile kişisel iletişim, 13 Mart 2020).

Dernek Adına Görüşme Yapılan Kişi

Mehmet Şükrü Çipan, yaşayan son çelebilerin ekseriyetle kabul edilen görüşüne göre olan kültürle yetiştirildiğini ifade etmiş, Mevlâna'yı temsil makamında postnişin ünvanı ile ünvanlandırılmış ve kamuoyuna gazeteler ve basın toplantıları aracılığıyla duyurulmuş Mevlevî postnişini olduğunu belirtmiştir. Mevlevî

postnişinliği dışında dünyevi, şahsı ile ilgili meseleleri kendisinden gayri görmektedir. Veled İzbudak'ın halefi olan Mehmet Hazım Yarkın Çelebi Efendi'nin talebesidir. Mehmet Hazım Yarkın Çelebi Efendi tarafından ilk icazetnamesi tanzim edilmiş, ardından gelen merhum Faruk Yarkın Çelebi Efendi tarafından da icazetlendirilmiş halen de icazetli Mevlevî postnişinidir. *Olduğun Gibi Görün Hazret-i Mevlâna- Mevlevîyye Dualar* isimli kitabın yazarıdır.[85]

Görüşme[86]

Bu bölüme, özgeçmiş kısmında olduğu gibi yapılan görüşme sonucunda Mehmet Çipan'nın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Derneğin Hazreti Pir ve Mevlevî kültürü adına yaptığı ve yapabildiği en önemli unsur, 1953 yılında Veled İzbudak Çelebi'nin Hakk'a vuslatından sonra başta Abdülbaki Gölpınarlı olmak üzere farklı meşreplerden Mevlevîliğe empoze edilmeye çalışılan bir takım anlatım yanlışlıkları, usul hataları ya da Mevlevîliği Kalenderîlik gibi başka yolların içerisinde eritmeye çalışan hareketlere karşı durmak, bir yandan da Mevlevî gibi görünenlerin farklı faaliyetler yürütmelerini engellemektir. Dernek, Cerrâhî ve Kalenderî tekkelerinin, devlet kurumları ve korumaları aracılığıyla Mevlâna ve Mevlevîlik adına çok konuşup ve yazanların, başkaca pirlerin hal ve tutumlarını, söylemlerini bir şekilde Mevlevîliğe mal etmeye çalışanların yanlışlarını düzeltmeye çalışmaktır. Dernek, bunu gerek mahkemeler gerek yayınlar yoluyla yapılan açıklamalarla tesis edilmeye çalışmaktadır.[87]

Dernek faaliyetlerinde, tekke ve zaviyeler kapalı olsa da mekândan münezzeh bir şekilde, kadim kültürde uygulanmış çilehane unsurlarının da içinde barındırıldığı

---

[85] Mehmet Şükrü Çipan, Mevlevî Postnişini.

[86] Dernek çalışmaları hakkında bilgi almak için 21.01.2020 ve 02.06.2020 tarihinde yüzyüze ve sosyal medya aracılığı ile Mehmet Şükrü Çipan ile görüşme sağlanmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[87] Mehmet Çipan.

bütün hizmetlerin birebir aynısı tesis edilmeye çalışılmaktadır. İnsan fıtratı ve nefsinin özelliği değişmeyen bir gerçektir. Nefs, bugün farklı teknolojik imkanlar veya insan gelişiminin getirdiği farklı unsurlarla yoğrulsa da aynı şekilde terbiye edilmektedir. İnsan fıtratı değişmediği sürece de böyle devam edecektir. Mevlevîliğe yeniden dizayn vermeye çalışmak hadsizliktir. Dolayısıyla Hazreti Pir'den itibaren kadim kültür içerisinde ne uygulandıysa aynısı uygulanmaya çalışılmaktadır. Her ne kadar meydanları süpürülecek bir dergâh olmasa da temizlenmesi gereken çok fazla meydan olduğunu belirten Çipan, bugün teknolojideki gelişim sebebiyle kandil uyandırmaya ya da uyutmaya gerek olmadığını, değişikliğin sadece kandil yerine kullanılacak lamba kelimesi gibi ufak nüanslarla da olsa aynı edep ve haya içerisinde uygulanan eğitimlerin halen yasal çerçeveler dahilinde sembolik olarak mevcut olduğunu ifade etmiştir.[88]

Derneğe ait, 468 kişi tarafından takip edilen ve 469 kişi tarafından beğenilen bir sosyal medya sayfası bulunmaktadır. Çok aktif paylaşımların yapılmadığı sayfada, dernek temsilcilerinin basına verdiği demeçler, gazete haberleri, çalışmalar ile ilgili birkaç duyuru bulunmaktadır.[89] 29 Ocak 2015'dan sonra paylaşım yapılmamıştır. Sosyal medyada yapılan paylaşımların zihinsel kirlilik oluşturduğunu belirten Çipan, sosyal medya üzerinden Mevlevî yolu, meşrebi, kültürü, eserler hakkında paylaşım yapmama kararı alındığını ifade etmiştir.[90]

Derneğin hedefi kitlesi İslam'ın tebliğ edildiği, mükellef olan herkes olarak vurgulanmıştır. Ancak önemli olanın niyaz olduğu belirtilerek niyazda bulunan herkesle musafahalaşmak istenmektedir.[91]

Çipan, Hz. Mevlâna'nın yılın her günü Mevlevîler tarafından anıldığını, Şeb-i Arûs törenlerinin mevcut uygulamaların yanlış olması sebebiyle hangi şehirde

---

[88] Mehmet Çipan.

[89] https://www.facebook.com/Konya-K%C3%BClt%C3%BCr-Sanat-Derne%C4%9Fi-295676767151639/, Erişim Tarihi: 02.06.2020.

[90] Mehmet Çipan.

[91] Mehmet Çipan.

yapılırsa yapılsın önem arz etmeyeceğini belirtmiştir. Dernek, bu konu ile ilgili gerekli şikayetleri resmi kurumlara bildirmiştir. Zikirde bulunması gereken haller, yapılan zikirler içinde yer almamaktadır. Hazret-i Pir'in Allah'tan ayrılık günü olarak tanımladığı doğum gününün müzik töreni olarak yansıtılmasının, dernek ya da Mevlevî olan herhangi biri tarafından tasvip edilebilecek bir çalışma olmadığını, karşılama töreninin de bu kapsama alınması gerektiğini ifade etmiştir. [92]

Görseller

Fotoğraf 38 Dernek Sosyal Medya paylaşımı[93]

[92] Mehmet Çipan.
[93] https://www.facebook.com/295676767151639/photos/a.303517406367575/313404708712178/?type=3&theater, Erişim Tarihi: 15.06.2020.

2.2.3. KONYA KÜLTÜR VE TURİZM DERNEĞİ

İletişim

Adres: Ferhuniye Mah. Nalçacı Cad. Hukukçular Sitesi B Blok16/11 Selçuklu

Tanıtım

Konya'da kültür ve turizmle ilgili bir derneğin kurulmasının Konya'nın kültür birikiminin tanıtılmasına katkıda bulunacağı düşüncesiyle dönemin Konya Valisi Kemal Hadimli başkanlığında, dönemin Belediye Başkanı Rüştü Özal ve Konya'nın önde gelen şahsiyetlerinin katılımıyla geniş katılımlı bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıda alınan kararla 1952 yılında Konya Turizm Cemiyeti kurulmuştur. Derneğin kurucu üyeleri Mehmet Önder, Dr. Fethi Ferit Uğur, Celaleddin Kişmir, Sofu Tuğrul, Tevfik Ceylani, Şadan Dinçer'dir. Cemiyet devletin maddi ve manevi desteğiyle Mevlâna Celaleddin için anma törenleri düzenlemiştir. Konya Turizm Cemiyeti 1959 yılında yeniden örgütlenerek 6 Nisan 1959'da Konya Turizm Derneği adını almıştır. Konya Turizm Derneğinin kurucu listesi şu adlardan oluşur: Feyzi Halıcı, Sıtkı Bilgin, Muammer Çelik, Mustafa Güzelkılıç, İzzet Koyunoğlu, Celaleddin Kişmir, Emin Ergene. Konya Turizm Derneği 28 Ocak 1965 yılında 24259 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Kamu Yararına Çalışan Dernek statüsü almıştır. Konya Turizm Derneği 1977 yılında adını Konya Kültür ve Turizm Derneği olarak değiştirir ve faaliyetlerini aynı adla kurulan Vakıf ile birlikte yürütmeye başlamıştır. Vakfın kendi kararıyla faaliyelerini durdurmasıyla dernek Konya kültürünün tanıtılması yönündeki çalışmalarını Konya Kültür ve Turizm Derneği olarak yürütmeyi sürdürmüştür. Feyzi Halıcı başkanlığında Konya'nın Türkiye'nin kültür başkenti olarak tanınmasına hizmette bulunan Konya Kültür ve Turizm Derneği'nin parlak dönemi Feyzi Halıcı'nın ilerleyen yaşı nedeniyle geriye çekilmesiyle duraklamaya girmiştir. İlerleyen yıllarda Dernek Başkanlığı görevini 20 yılı aşan bir süreyle Hasan Halıcı, altı yıl süreyle Dr. Nevin Halıcı, iki yıl süreyle Seyit Küçükbezirci yürütmüştür. Konya Kültür ve Turizm Derneğinin Başkanlığı görevini 2018 yılından itibaren Prof. Dr. Nilgün Çelebi yürütmektedir. (N. Çelebi ile kişisel iletişim, 29 Mart 2020).

Dernek Adına Görüşme Yapılan Kişi

Prof. Dr. Nilgün Çelebi 1950 yılında Konya'da doğdu. Lisans ve lisansüstü eğitimini Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. 1975 yılında Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünden Kamu Yönetimi Uzmanı olarak mezun oldu. 1980 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde doktor, 1982 yılında Ege Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde yardımcı doçent olan Çelebi, 1983 yılında İngiltere Sussex Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde Post doktora yaptı. 1987 yılında Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde Genel Sosyoloji ve Metodoloji dalında doçent, 1993 yılında Ankara Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde Genel Sosyoloji ve Metodoloji dalında profesör unvanlarını aldı. Çeşitli üniversitelerde dersler vermenin yanında her kademede idari ve akademik görevler yapan Çelebi ayrıca kamu kurumlarında da çeşitli kademelerde üst düzey görevler yaptı. Prof. Çelebi 2009 yılında Muğla Üniversitesi Sosyoloji bölümünden emekli oldu.[94]

Görüşme ve Dernek Çalışmaları[95]

Derneğin kuruluş amacı tüzüğünde şöyle belirtilmiştir: Konya'nın doğal, tarihi, arkeolojik, sanat ve folklor ile ilgili kültür ve turizm varlığın meydana çıkarmak, değerlendirmek, geliştirmek, korumak, yurt ölçüsünde kültür ve turizm kapasitesini Konya'nın en önemli ekonomik ve sosyal konusu haline getirmek. Dernek bu amaçları doğrultusunda uzun yıllar düzenli olarak çeşitli etkinlikler, bilimsel toplantılar ve yayınlar gerçekleştirmiştir. Bunların önde gelenleri şöyle özetlenebilir:

Etkinlikler Mevlâna Anma Törenleri, Türkiye Âşıklar Bayramı, Geleneksel Konya Yemekleri Yarışmaları, Geleneksel Gül Yarışması, Güvercin Yarışması, Rahvan At Yarışları, Atlı Cirit Oyunları, Beste ve Saz Eserleri Yarışması.

---

[94] https://www.fikircografyasi.com/makale/prof-dr-nilgun-celebi-ile-turkiyede-sosyolojinin-meseleleri-uzerine-soylesi, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[95] Dernek çalışmaları hakkında bilgi almak için 29.03.2020 tarihinde Ankara'da ikamet eden Nilgün Çelebi ile telefon aracılığı ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.Sonraki görüşme ile yazılanların doğruluğu teyit ettirilmiştir.

Bilimsel Toplantılar: Mevlâna Sempozyumları, Uluslararası Yemek Kongreleri, Geleneksel Türk Mutfağı Sempozyumları, Türk Halk Edebiyatı ve Folklor Sempozyumları, Geleneksel Türk Sporları Sempozyumu, Yunus Emre, Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türk Dili Sempozyumları, Neolitik Çağdan Günümüze Konya'nın Arkeolojik, Mimari, Kültür-Sanat Değerleri Bilimsel Toplantısı.

Konya Kültür ve Turizm Derneği kuruluşundan itibaren Konya'nın bilgi ve kültür dünyasına bir sivil toplum kuruluşu olmanın ötesinde adeta bir akademi gibi katkıda bulunmuştur. Dernek faaliyet, toplantı ve yayınları ile Konya'nın sesini Türkiye'ye duyurmakla kalmamış, Konya özelinden hareketle Türkiye'nin adını yurt dışına duyurarak Konya'nın ve Türkiye'nin tanıtılmasında etkili olmuştur. Konya Kültür ve Turizm Derneği günümüzde Konya'nın bilgi, bilim, kültür, sanat dallarında başarılı eserler sergilemiş adları için Anma ve Saygı Günleri düzenlemektedir.[96]

Konya Kültür ve Turizm Derneği'nin etkinlikleri derneğin adını taşıyan 24 Aralık 2018 tarihinde kurulmuş, 124 üyesi olan sosyal medya adresinden takip edilebilir. [97]

Dernek Çalışmaları

Bu bölüme, yapılan telefon görüşmesi sonucunda Nilgün Çelebi'nin sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

1959 yılında kurulan Konya Turizm Derneği başkanlığına getirilen Feyzi Halıcı Konya'da turizm faaliyetlerini canlandırmak ve geliştirmek adına birçok çalışmaya imza atmıştır. İlerleyen yıllarda Konya Kültür ve Turizm Derneği adını alan derneğin faaliyetleri kapsamında en dikkati çeken 1960'lı yıllardan itibaren düzenlenen Mevlâna Anma Törenleridir. Her yıl Mevlâna Celaleddin Rumi'nin Şeb-i

[96] Nilgün Çelebi, Emekli Akademisyen, 70 yaşında.

[97] https://www.facebook.com/groups/380740912695884/, Erişim Tarihi: 04.06.2020.

Arûs olarak nitelendirdiği günü önceleyen tarihlerde başlayan Anma Törenleri kapsamında Konya'ya dünyanın her köşesinden binlerce insan akın etmiş, Konya Türkiye'nin ilk kültür turizmi merkezi konumuna gelmiştir. Konya Kültür ve Turizm Derneği 1960'lardan 1980'lerin sonlarına kadar geçen dönemde Mevlâna temalı çok sayıda akademik nitelikli toplantı, sempozyum ve kongreler düzenlemiş, sunulan tebliğleri kitap halinde yayımlamıştır. Konya Kültür ve Turizm Derneği Mevlâna törenlerinin yanı sıra pek çok başka kültür faaliyetini de gerçekleştirmiştir. Bunlar arasında Mevlâna'nın Aşçıbaşısı Âteş Bâz-ı Velî Veli'nin ölümünün 700. Yılında başlatılan ve iki yıl arayla beş kez yinelenen Uluslararası Yemek Kongreleri Konya ve Türk Mutfağının dünyaya tanıtılmasında bir dönüm noktası olarak dikkat çeker. Konya Kültür ve Turizm Derneğinin düzenlediği Âşıklar Bayramı Anadolu halk şiiri ve müziğinin özgün bileşimi olan âşıklık geleneğini yöresel bir folklorik öge olmaktan çıkartıp Konya potasında toplayan ve gelecek kuşaklara aktaran bir kültürel mirası koruma etkinliği olarak tarihteki yerini almıştır. Konya Kültür ve Turizm Derneği bu faaliyetlerini yayın dünyasına da taşımış, Mevlâna, Türk Edebiyatı, Türk Mutfağı, Yöresel Mutfaklar başta olmak üzere pek çok konuda telif kitaplar ile sempozyum ve kongre bildirilerinin toplandığı kitapları yayımlamıştır. Konya Kültür ve Turizm Derneği uluslararası nitelikli bu etkinliklerinin yanı sıra ulusal düzeyde Güvercin yarışması, Gül Yarışması, Atlı Cirit Oyunları, Rahvan At Yarışları gibi etkinlikler de düzenleyerek Anadolu kültürünün önemli unsurlarının günümüze taşınmasına katkıda bulunmuştur. Konya Kültür ve Turizm Derneği 1980'li yılların sonlarına doğru Mevlâna Anma Törenlerinin düzenlenmesini Kültür ve Turizm Bakanlığı, Selçuk Üniversitesi ve Konya Belediyesi'nden oluşan bir konsorsiyuma devretmiştir. Âşıklar Bayramı etkinlikleri ise Selçuk Üniversitesi'ne devredilmiştir. Seyit Küçükbezirci döneminde 2017 yılında Mevlâna ve Şems Düşüncesini Özümseme toplantıları düzenlenmiştir. Dernek, halen Prof. Dr. Nilgün Çelebi başkanlığında düzenlediği aylık Anma ve Saygı Toplantıları kapsamında Mevlâna Celaleddin Rumi ve Mevlevîlik düşüncesine katkıda bulunan müteveffa ve yaşayan kültür insanlarımıza da yer vermeye özen göstermektedir. Kurucumuz Feyzi Halıcı, Dr. Mehmet Önder, Hulki Amil Keymen, Muvaffak Sami Onat, Ahmet Hilmi Nalçacı, Muhlis Koner, Dr. Nevin Halıcı, Ahmet Sefa Odabaşı, Saim Sakaoğlu, Dr.

Necdet Subaşı ile Konyalıları yetiştiren öğretmenlerimiz için gerçekleştirilen toplantılar bu kapsamda değerlendirilebilir. [98]

Dernek Yayınları

Konya Kültür ve Turizm Vakfının yüze yakın kitap yayını olmuştur. Dernek tarafından düzenlenen bilimsel toplantılarda sunulan bildirileri içeren sempozyum kitaplarının ve diğer kitapların basımı 2007 yılı öncesinde yapılmıştır. Fakat Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yapılan değerli katkılarından dolayı yayınlara yer verilmiştir. Geleneksel Konya Yemekleri, Ege Bölgesi Yemekleri, Akdeniz Bölgesi Yemekleri, Skandinavya'da Turizm, Struga Şiir Akşamları, Konya Fıkraları gibi kültürel ve sosyal içerekli yayınların yanı sıra Mevlâna ve Mevlevilik ile ilgili olan kitapların bazıları kronolojik olarak sıralanmıştır.

Feyzi Halıcı, *Mevlâna Mesnevî 1 1001 Beyit*, t.y. 96 s.

Feyzi Halıcı, *Mevlâna*, Konya: Konya Turizm Derneği Yayınları, t.y. 67 s.

680. Ölüm Yıldönümünde Mevlâna, hzl. Konya Turizm Cemiyeti Mevlâna İhtifâlini Tertip Heyeti, Konya: Yenikitap Basımevi, 1953.

683. Ölüm Yıldönümünde Mevlâna, hzl. Konya Turizm Cemiyeti Mevlâna İhtifâlini Tertip Heyeti, Konya: Yenikitap Basımevi, 1956.

686. Ölüm Yıldönümünde Mevlâna, hzl. Konya Turizm Cemiyeti Mevlâna İhtifâlini Tertip Heyeti, Konya: Yenikitap Basımevi, 1959.

687. Ölüm Yıldönümünde Mevlâna, hzl. Konya Turizm Cemiyeti Mevlâna İhtifâlini Tertip Heyeti, Konya: Yenikitap Basımevi, 1959.

Mevlâna Celâleddîn-i Rumî Kimdir?, nşr. Konya Turizm Cemiyeti, Konya 1961.

688. Yıldönümünde Mevlâna", Konya: Yenikitap Basımevi,1961, 10 s.

[98] Nilgün Çelebi.

689. Ölüm Yıldönümünde Mevlâna, hzl. Konya Turizm Cemiyeti Mevlâna İhtifâlini Tertip Heyeti, Konya: Yenikitap Basımevi, 1962.

Mevlâna Güldestesi, hzl. Feyzi Halıcı-Bahar Gökfiliz, Ankara: Yücel Ofset, t.y.,216 s. (Şiir Antolojisi)

Mevlâna Güldestesi (Tebliğler), I-VIII, Konya Turizm Derneği Yayınları Konya 1964;1965; Ankara 1966;1967;1968; 1969;1971;1974.

Mevlâna Güldestesi 1964, Konya: Konya Turizm Derneği,1964.

Mevlâna Güldestesi 1965, Konya: Konya Turizm Derneği,1965.

Mevlâna'yı Anma Töreni (1965 Konya), Konya: Konya Turizm Derneği,1965.

Abdülbâki Gölpınarlı, *Mecâlis-i Sab'a Yedi Meclis*, Konya: Konya Turizm Derneği Yayını 1965,138s.

Mevlâna Güldestesi 1966, Konya Turizm Derneği, Ankara: Güven Mtb.,1966, 92s.

Mevlâna Güldestesi 1967, Konya: Konya Turizm Derneği,1967.

Mevlâna Güldestesi 1968, Konya: Konya Turizm Derneği,1968.

Mevlâna Güldestesi 1969, Konya: Konya Turizm Derneği,1969.

Mevlâna'yı Anma Töreni (1970 Konya), hzl. O. Sağdıç, Ankara: Konya Turizm Derneği,1970

Mevlâna Güldestesi 1970, Konya: Konya Turizm Derneği,1971.

Mehmet Önder, *Mevlâna Şehri Konya*, Konya Turizm Derneği Yayınları, Konya 1971.

Mevlâna Güldestesi 1971, hzl. Annemarie Schimmel, Ankara: Konya Turizm Derneği,1971.

Mevlâna Güldestesi 1972, hzl. Mehmet Önder, Ankara: Konya Turizm Derneği,1972.

Mevlâna Güldestesi 1973, Konya Turizm Derneği, Ankara: Güven Mtb., 1973, 67s.

Mevlâna Güldestesi 1974, Konya Turizm Derneği Yay., Ankara: 1974.

Mevlâna Güldestesi 1975, Ankara: 1975.

Seçil Heper, *Mevlevî Ayinleri*, (hzl. Sadettin Heper) Konya Turizm Derneği Yayınları, Konya 1975, 560s.

Sultan Veled, *İbtidâ-nâme*, çev. Abdülbaki Gölpınarlı, Konya Turizm Derneği Yayınları, Konya 1976, 542s.

Sadi Irmak, *Lirizm'in İki Doruğu Mevlâna ve Gazali*, Ankara: Güven Matbaası 1976, 45 s.

Uluslararası İkinci Mevlâna Semineri Bildirileri (15-17 Aralık 1976), Konya: Konya Turizm Derneği, 1977, 91s.

Feyzi Halıcı, *Mevlâna ve Yaşama Sevinci*, Ankara: Konya Turizm Derneği Yayınları, 1978, 300 s.

Hasan Halıcı, *Amerika'da Mevlâna Törenleri*, Ankara: Konya Turizm Derneği Yayınları 1979, 78 s.

Feyzi Halıcı, *Mevlâna Sevgisi,* Konya: Konya Turizm Derneği Yayınları 1981, 109 s.

Konya Turizm Derneği, *Uluslararası Mevlâna Semineri 4(15-17Aralık 1980, Konya)*, hzl. Feyzi Halıcı, Konya: Selçuk Üniversitesi, 1981.

Feyzi Halıcı, *Mevlâna Celâleddîn*, Konya 1982. (Türkçe-İngilizce-Almanca-Fransızca)

Feyzi Halıcı, *Mevlâna - Bildiriler Yirmi Altı Bilim Adamının Mevlâna Üzerine Araştırmaları (V. Uluslararası Mevlâna Kongresi- 13.12.1982, Konya/Tebliğler)*, hzl. Feyzi Halıcı, Konya: Ülkü Bsm., 1983.

Feyzi Halıcı, *Mevlâna Celâleddîn; Hayatı ve Eserleri*, Konya: Doğuş Mtb., 1986.

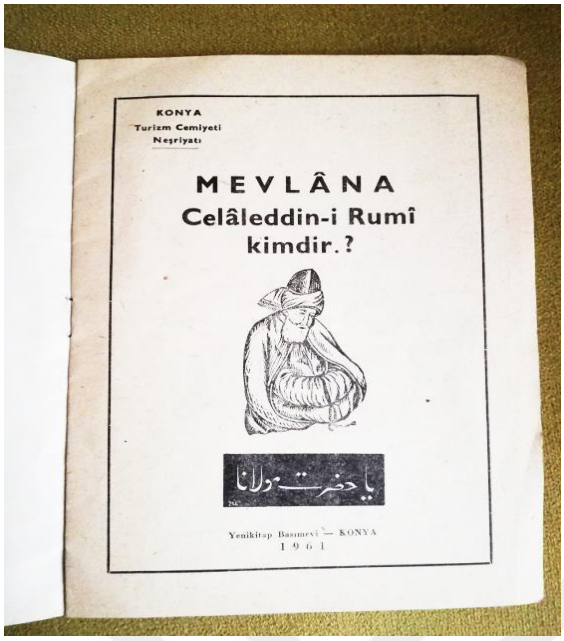
Feyzi Halıcı, *Mevlâna ve Musiki*, Ankara: Sevinç Mtb., 1986.

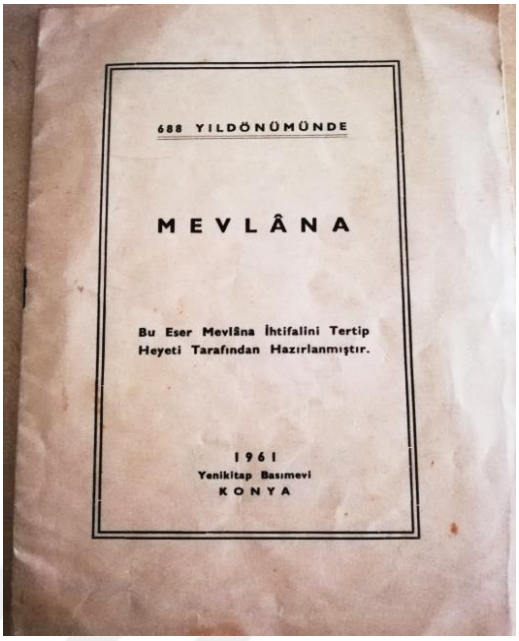
Görseller

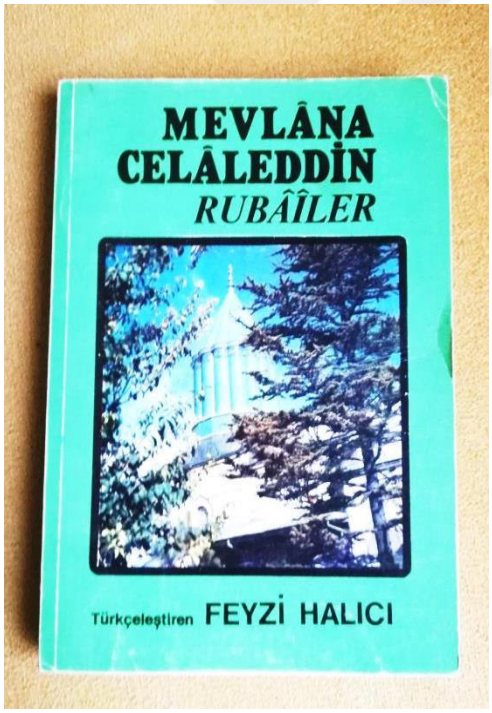
Fotoğraf 39 Konya Kültür ve Turizm Derneği Genel Kurul (3 Şubat 2018)[99]

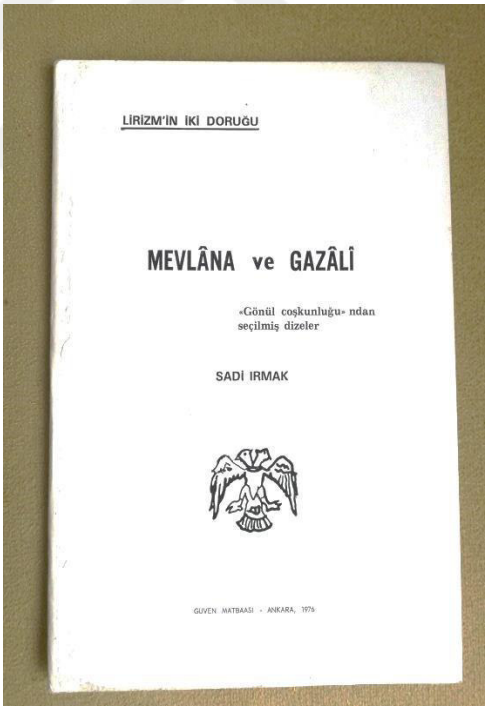
[99] https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10157099316548069&set=g.380740912695884&type=1&theater&ifg=1, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

Fotoğraf 40 Dernek Yayınlarından Örnekler

Fotoğraf 41 Dernek Yayınlarından Örnekler

2.2.4. KONYA ŞEMS VE MEVLÂNÂ KÜLTÜRÜNÜ TANITMA VE YAŞATMA DERNEĞİ

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Celal Sok. No:27 42030 Karatay

Eposta: semsvemevlanadernegi@gmail.com

bilgi@abdullahbabavakfi.org

Telefon: 0533 370 2016

İnternet Adresi: http://www.abdullahbabavakfi.com/index.php

http://www.abdullahbaba.com/default.asp

Tanıtım

Abdullah Gürbüz'ün[100] hayatta olduğu dönemde, Nevşehir Kale Camiinin yapımı ile başlatmış olduğu hayır faaliyetleri, günümüze kadar farklı mecralarda varlığını sürdürmüş, 2019 yılı itibariyle "Abdullah Baba Vakfı"nın kurulmasıyla da resmî bir hüviyet kazanmıştır. Nevşehir, Bursa illerinde de açılmış olan Abdullah Baba Vakfı, Konya'da Konya Şems ve Mevlâna Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği adıyla çalışmalarına devam etmektedir.[101]

Vakfın kuruluş amacı, Abdullah Gürbüz'ün fikirlerini, maneviyatını ve öğretilerini yaşatmak, yeni nesillere tanıtmak, insani yardım faaliyetlerinde bulunmak, ibadethaneler ve Mevlevîhaneler inşa etmek, eğitim-öğretim işlerinde bulunmak ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaktır. Bu anlamda vakfın amacı insani yardım faaliyetlerinde bulunmak üzere her türlü; burs, aşevi, barınma ihtiyaçları, giyinme ihtiyaçları, eğitim ve öğretim hizmetleri, gıda ve eşya yardımları, vakfın

[100] Abdullah Baba hakkında daha fazla bilgi için bk. http://www.abdullahbaba.com/default.asp

[101] http://www.abdullahbabavakfi.com/sayfa-hakkimizda-48.html, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

menfaatleri doğrultusunda ticari faaliyetler, çeşitli organizasyonlar ve milli birlik ve beraberliğe yönelik hizmetlerde bulunmaktır.[102]

Görüşme[103]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda ismini açıklamak istemeyen vakıf görevlisinin sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Vakıf görevlisi tarafından yapılan açıklamalara göre; Abdullah Gürbüz'ün 2004 yılında kurduğu Konya Şems ve Mevlâna Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği, Mevlâna'nın topluma yanlış anlatıldığını düşünerek bu konudaki yanlışları topluma bildirmek ve düzeltmek amacıyla kurulmuştur. Hz. Mevlâna ile ilgili bilinen yanlışlardan biri, kendisinin filozof olarak gösterilmesi çabasıdır. Hz. Mevlâna bir tarikat ehli, âlim bir zat ve Allah dostudur. Hz. Şems kendisinin üstadıdır ve Şems ile tanışmasıyla "Ayım Şems, Güneşim Şems" diyerek üstadının yolundan gitmiş Şems'in kendisine Peygamber ahlakını, ümmetin derdiyle dertlenmeyi öğrettiğini belirtmiştir. Abdullah Gürbüz de Hz. Mevlâna'nın Peygamber efendimizden gelen usullerini, silsile ile beraber öğretmiştir. Mevlevîliğin, semânın usulleri, günümüze nasıl uyarlanması gerektiği derneğin temel çalışmalarıdır. Dernek Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Ethem Mendi'dir. Yönetim Kurulu üyeleri ise Ramazan Ceviz, Halil İbrahim Söğütlü, Ahmet Demir, Ahmet Necati Güçlü ve Fikri Kılıç'tır. Abdullah Baba vakfı ile çalışmalar ortaklaşa olarak yürütülmektedir. Abdullah Baba'nın yanında yetişmiş zakir Nuri Köroğlu tarafından 1997 yılından beri Meram Lalebahçe'de bulunan müstakil evde sohbetler verilmekte, esaslar ve usuller anlatılmaktadır. Bayanlar Cuma namazı vakitleri mekân üst katında zikir çekmekte ve toplu namaz kılmakta; erkekler ise Pazartesi ve Perşembe günleri toplanmaktadır.

---

[102] Vakıf senedi ile ilgili daha fazla bilgi için bk. http://www.abdullahbabavakfi.com/sayfa-vakif-senedi-59.html

[103] Vakıf bünyesindeki dernek hizmetlerine ulaşılamamıştır. Dernekte bulunanlar araştırmayı yürütenin bayan olması hasebiyle detaylı görüşmeyi kabul etmemiş, kısa bir görüşmede verilen bilgilerden sonra araştırmacı vakıf ve dernek web sitesine yönlendirilmiştir.
İlerleyen zamanlarda belirtilen adreste 28.01.2020 tarihinde ismini ve görüntüsünü vermek istemeyen Abdullah Baba Vakfı İnsani Yardım Derneği'nde yurtiçi ve yurtdışı faaliyetleri ve sosyal medyadaki çalışmaları yürüten görevliyle görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Semâzen de yetiştiren derneğin hedefi usulüne uygun bir mevlevîhane kurmak, günümüzde Mevlâna'nın nasıl bir zat olduğunu doğru şekilde insanlara nakledebilmektir. Yeni bir binaya geçilmesi akabinde çalışmalar da genişletilerek devam edecektir. Bunlara ilaveten insani yardım, su kuyusu, kurban ve sosyal ve kültürel hizmetler de verilmektedir. Bugüne kadar Bangladeş Arakan Kampları bölgesinde 5 su kuyusu açılmış, Kenya, Somali ve Etiyopya gibi ülkeleri etkisi altına alan çekirge istilasına uğrayan bölgelere gıda yardımı yapılmış, yine bu bölgelerdeki insanlara bedelsiz Kur'an-ı Kerim dağıtılmıştır. 2019 ve 2020 yılında Elazığ, Malatya ve çevre illerinde yaşanan depremlerde ihtiyaç sahiplerine çadır ve ısıtıcı ulaştırılmıştır. Afrika kıtasında muhtelif ülkelerde katarakt rahatsızlığından muzdarip kişilerin ameliyat masraflarının üstlenilmesi için yardım kampanyaları başlatılmıştır. Yurtiçi ve yurtdışındaki ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmak üzere adak, akika, şükür vb. kurbanların kesim ve dağıtımı yapılmaktadır (Abdullah Baba Vakfı görevlisi ile kişisel iletişim, 28 Ocak 2020).

Dernek Çalışmaları

Dernek çalışmaları hakkında bilgi edinmek amacıyla yapılan incelemelerde vakıf internet sitesinde, Abdullah Gürbüz'ün hayatı ile ilgili bilgiler yer aldığı görülmüştür.[104] Soru – Cevap, Sultanımdan Gönüllere, Vuslat, Video Galeri, Foto Galeri, sol sekmede ise Tarih başlığı altında 2019- 2018-2017-2016-2015-2014-2013-2012 yıllarına ait Nuri Köroğlu'nun konuşmalarını bulmak mümkündür. "Ses Sohbetleri" kısmında Abdullah Gürbüz'e ait sohbetlerden derlenen toplam 25 ses dosyası; Resimleri kısmıda Abdullah Gürbüz'ün yaşadığı dönemde çekilmiş 83 fotoğraf karesi görülebilir. "Hikmetli Sözleri" ve "Vasiyeti" kısmı da mevcuttur.

Sorulan sorular içinde yer alan "abdullahbaba.com da yer alan Mevlevî Dersini herkes çekebilir mi? Ders çekmek için biat şart mı?"[105], "Semâ yapmak sünnet midir, farz mıdır? Peygamber (sav) Efendimiz de semâ yapmış mıdır? Semâ hakkında bilgi

[104] http://www.abdullahbaba.com/default.asp, Erişim Tarihi: 11.04.2020.

[105] http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=457#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

verebilir misiniz?"[106], "Hz. Mevlâna'nın İrşadı kitabında Hüsamettin Çelebi dini musikilerde rebap çalmaya muhalefet eden bir kişiye "Onun (Hz. Mevlâna) nazarının iksiriyle haramlığı helale tebdil oldu."[107] Sözünü açıklayabilir misiniz?", "Hz. Mevlâna'nın "Gönül, han değil, dergâhtır. Paldır küldür girip çıkılmaz, günahtır." sözünü açıklar mısınız?"[108], "Hazreti Mevlâna "İstedim de vermedi deme istemeyi bilmedin bari yalan söyleme" buyurarak ne anlatmak istemiştir?"[109] soruları direk olarak Mevlevîlikle ilgili olup soruların cevaplarına ilgili yerlerde yer verilmiştir. İlaveten "abdullahbaba.com da yer alan Mevlevî Dersini herkes çekebilir mi? Ders çekmek için biat şart mı?" sorusuna cevap verilmiş ve Mevlevî dersi eklenmiştir.

İnternet sitelerinde 2019 itibarıyla Konya merkezli kurulduğu belirtilen vakıf, internet adresinde Vakıf Senedi, Vakıf Amaçları, Yönetim Kurulu gibi bilgilere yer verilmiş fakat Hz Mevlâna ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.[110]

Derneğin mevcut sosyal medya hesabı 503 kişi tarafından takip edilmektedir. 461 kişi tarafından beğenilmiştir. Hesapta Abdullah Gürbüz'ün sözleri, Hz. Mevlâna'dan sözler, Mevlâna türbesi fotoğrafları mevcuttur.[111] Aynı fotoğraf ve görüntülerden oluşan 28 gönderi "semsvemevlanadernegi" kullanıcı adıyla diğer bir sosyal medya hesabında paylaşılmıştır. Hesap 413 kişi tarafından takip edilmektedir.[112]

Dernek Yayınları

- Nuri Köroğlu (2002), *Hz.Mevlâna'nın İrşadı*, Konya: Adım Matbaacılık, 302 s.

---

[106] http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=418#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[107] http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=950#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[108] http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=825#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[109] http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=771#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[110] http://www.abdullahbabavakfi.com/index.php, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[111] https://www.facebook.com/semsvemevlanakulturunutanitmaveyasatmadernegi/, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

[112] https://www.instagram.com/semsvemevlanadernegi/, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

Derneğin 2002 yılında basılmış yayını Nuri Köroğlu tarafından hazırlanmıştır. Hz. Mevlâna'nın Hayatı, Şems-i Tebrizi ve Mevlâna Hazretleri, Aşk Deryası Mevlâna, Hz. Mevlâna'nın Kerametleri, Hz. Mevlâna'nın Vefatı, *Mesnevî*'de İbadetler, *Mesnevî*'den Hikâyeler bölümlerini içermektedir.

Vakıf Lamelif adında aylık yayınlanan ilim, ahlak, kültür ve tasavvuf dergisi de çıkarmaktadır.

Görseller

Fotoğraf 42 Vakıf, Dernek Binası

Fotoğraf 43 Dernek Program Duyurusu

Fotoğraf 44 Vakıf, Dernek Binası

Fotoğraf 45 Dernek Logosu

2.2.5. MEVLÂNA CELALEDDİN RUMİ TORUNLARI DERNEĞİ

İletişim[113]

Adres: Şems-i Tebrizi Mah. Donatıcı Sk. Hacı Mahmut İş Merkezi Blok No: 5/E Karatay

Tanıtım

Derneğin başkanı Ali Saim Yarkın, genel sekreterliğini de Mehmet Şükrü Çipan yürütmektedir.

Derneğin kurulma amacı geçmişten bugüne süregelen soyağacını var olan mevcut yasalar çerçevesinde kayıt altına almak, yeni nesil torunlarını kaydetmek suretiyle şecereyi oluşturmaktır. Şu an 23. Kuşak ve 24. Kuşak torunlar kayıt altına alınmaktır. Mevlevî postnişini Mehmet Şükrü Çipan'la yapılan görüşme sonrası kendisinin söyledikleri Konya Kültür Sanat Derneği bölümünde belirtilmiştir. Mehmet Çipan beyan ettiklerinin her iki dernek içinde geçerli olduğunu ifade etmiştir.[114]

[113] https://bilgece.net/konya-ili-mevlana-celaleddin-i-rumi-torunlari-dernegi, Erişim Tarihi: 02.06.2020.

[114] Dernek çalışmaları hakkında bilgi almak için 21.01.2020 ve 02.06.2020 tarihinde yüzyüze ve sosyal medya aracılığı ileMehmet Şükrü Çipan ile görüşme sağlanmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

2.2.6. MEVLANA HOŞGÖRÜ, BARIŞ, KÜLTÜR, SANAT VE TURİZM DERNEĞİ

İletişim

Adres: İhsaniye Mah. İhsaniye Cd. No:41A Selçuklu

Telefon: 0 850 304 64 75

Eposta: bilgi@mevlanahosgorubaris.org

İnternet adresi: http://www.mevlanahosgorubaris.org/

Tanıtım

Mevlâna Hoşgörü, Barış, Kültür, Sanat ve Turizm Derneği, Konya için çalışmak isteyen 40 kişinin bir araya gelmesiyle 26 Aralık 2014 tarihinde kurulmuştur. Dernek üyeleri arasında akademisyenler, doktorlar, mali müşavirler, sanatçılar, eğitimciler, sporcular gibi toplumun her kesimini kucaklayan meslek dallarına sahip isimler bulunmaktadır. Dernek tüzüğü Madde 2'de "Dernek ulusal ve uluslararası alanda Konya merkez ve ilçelerinde Konya'nın ve Mevlâna'nın kültürünü, turizmini, tarihini, Mevlâna'nın felsefesini, yaşamını, eserlerini ve tanıtımını sağlamak, Konya'nın ve Mevlâna'nın korunması, gelişmesi, tanıtımını içeren faaliyetlerde bulunmak, yardımcı olmak, Konya ve ilçelerinin kültürel ve turizm imkânlarının geliştirilmesi, yöresel giyim, müzik ve folklorunun canlandırılması ve özelliklerinin korunmasını sağlamak, Konya'ya bir Mevlâna Kültür Evi açılması için çalışmalar yapmak, bahsedilen konularla ilgili başta Kültür ve Turizm Bakanlığı ve diğer Bakanlıklara proje hazırlamak ve yardım almak" olarak ifade edilmiştir.[115]

Dernek Adına Görüşme Yapılan Kişi

Volkan Çakır, Medya F Group Yönetim Kurulu Başkanı, Mevlâna Hoşgörü, Barış, Kültür ve Sanat Derneği Başkanıdır.

---

[115] http://www.mevlanahosgorubaris.org/dernek-tuzugu/, Erişim Tarihi: 01.09.2019.

1980 yılında Konya'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Konya'da tamamladıktan sonra Akdeniz Üniversitesi Mühendislik ve İşletme bölümlerinden mezun oldu. Üniversite tahsilini tamamladıktan sonra İstanbul'da birçok ünlü sanatçıya menajerlik yaptı, organizasyon görevi üstlendi. 2005 yılında basılan *9 İnsan 10 Karakter* kitabından sonra yazdığı *Düşünce Öğretisi* ve *Söylenemeyen Duygular* isimli 3 kitabın yazarıdır. Kitap yazarlığı yanı sıra yerel ve ulusal alanda televizyon programcılığı ve sunuculuk yaptı, birçok basın organında yazıları ve çektiği programlarla yer aldı. 2008 yılında Konya Düğün Dergisi ve Konya Vizyon Dergisi'ni Konya basın hayatına kazandırdı. Bunların yanı sıra birçok ulusal ve uluslararası organizasyonu ülkemizde icra ederek organizasyon yetimizi bir adım ileri taşımıştır. 2010 yılından beri Konya Vizyon Başarı Ödülleri organizasyonu ile hayalini kurduğu Uluslararası Hz. Mevlâna Hoşgörü ve Barış Ödülleri'ni Konya'ya kazandırmak için halen çalışmaktadır. Evli ve bir çocuk babasıdır. (V. Çakır ile kişisel iletişim, 13 Temmuz 2020).

Görüşme[116]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Volkan Çakır'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Derneğin kurulmasındaki amaç dinamiti, bombayı icat etmiş kişilere verilen ve asıl amacı misyonerlik olan Nobel Barış Ödülleri adı altında takdim edilen uluslararası ödüller yerine, Hz. Mevlâna gibi barışla özdeşleşmiş bir ismi ön plana çıkararak ulusal ödül töreni oluşturmaktır. Konya'da Hz. Mevlâna'yı Anma Törenleri, sadece 17 Aralık tarihi ile Cumhurbaşkanımızın teşrifi halinde ulusal basının dikkatini geçen bir tören olarak sınırlandırılmıştır. Konya'da Hz. Mevlâna'nın türbesi turizm açısından bakıldığında İstanbul Ayasofya Müzesinden sonra ikinci sırada yer almaktadır. Konya'daki esnaf bu dönemde Konya'ya gelen

[116] Dernek çalışmaları hakkında bilgi almak için 13.07.2019 tarihinde belirtilen adreste Volkan Çakır ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile konuşulanlar teyit ettirilmiştir.

turisti Konya'da tutamamaktan şikâyet etmektedir. Dünya bu felsefeyi bu bakış açısını öğrenmek ve algılamak istemektedir. Fakat dernek Konya'daki bu değerin yeteri kadar duyurulamadığını düşünmektedir[117].

Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, Bekir Şahin, Yrd. Doç. Dr. Yaşar Erdemir, Ahmet Aytaç gibi akademisyenlerden, işadamlarından doktorlardan ve avukatlar ve serbest piyasada iş yapan kişilerden oluşan yönetim kurulu ile 40 kişilik bir üyesi olan dernek, rahmetli Erol Olçak'ın önerisiyle kurulmuştur. Mevlâna isminin dernek vesair oluşumlarda kullanılmasına dair getirilen yasağın uygulanmasından önce kurulma önerisi verilen dernek, bu yasaktan etkilenmemiş, Mevlâna adını taşıyan son dernek olarak Aralık 2014'te kurulmuştur.[118]

Dernek, henüz hedefine ulaştığını düşünmese de dünyadaki tüm ödül törenlerini takip ederek bu konudaki çalışmalarını sürdürmektedir. İncelediğinde, dünya üzerinde ödüllerin açılan belli kategoriler üzerinden verilmekte olduğu görülmektedir. Bu törenlerde komisyonlar toplanır ve dünya üzerinde yapılan araştırmalara göre isimler belirlenir. Başarıdan ziyade Nobel Ödül Törenlerinde amaç misyonerlik çalışmasıdır. Mevlâna'nın felsefesini insanlara duyurmanın en güzel yolu, ses getirecek böylesi bir çalışmadır. Dernek, İslamda, doğada, Hz. Mevlâna öğretilerinde özel bir yeri olan 7 rakamına atıfta bulunarak 7 kategoride ödül vermeyi hedeflemektedir.[119]

Mevlâna'nın 22. kuşak torunu olan Esin Çelebi Bayru derneğin onursal başkanıdır ve UMV ile ortak çalışmaları mevcuttur. UMV, yapılan Çarşamba söyleşilerine, yemek organizasyonlarına katılım sağlamakta, bir araya gelinerek konu ile ilgili beyin fırtınası yapılmaktadır. Esin Çelebi derneğin projesinden haberdardır

[117] Volkan Çakır, Medya F Group Yönetim Kurulu Başkanı, 40 Yaşında.

[118] Volkan Çakır.

[119] Volkan Çakır.

ve desteklemektedir fakat Konya'daki resmi kurumlar derneğin varlığından haberdar değildir.[120]

Dernek başkanı Volkan Çakır, Mevlâna'yı doğru anlamak ve anlatmanın lazım geldiğini, bunun içinde Mevlâna'nın eserlerinin okunması, Mevlâna'yı ve dönemini anlamak ve doğru bir şekilde anlatmak, görmek, dokunmak için yaşayan bir mevlevîhane olması gerektiği görüşündedir.[121]

Derneğin "Mevlâna Hoşgörü Bariş Kültür Ve Sanat Derneği" kullanıcı adıyla oluşturulmuş sosyal medya grubu 532 kişi tarafından takip edilmektedir. Hesapta etkinliklerin duyurusu yapılmakta ve düzenlenmiş ödül törenlerinden görüntüler bulunmaktadır.[122]

Derneğin hedef kitlesi hoşgörü barış isteyen herkestir. Hedeflenen kitleye tam anlamıyla ulaşılmış değildir.[123]

Yapılması hedeflenen çalışmalar arasında Uluslararası Mevlâna filmi çekmek vardır fakat çalışma bir derneğin bütçesini aşmaktadır. Uluslararası Mevlâna Barış ödüllerinin eyleme geçirilmesi temel hedeftir. Çakır, kitlesel etkileşimde daha etkili olması gereken bir toplum olarak evrensel etkinliklerle daha başarılı olunabileceği görüşündedir. Mevlâna'nın bir islam âlimi, düşünce adamı, aynı zamanda dünya çapında bir filozof olarak bilinmesi ve bu bilginin paylaşılması için üzerlerine düşeni yapma gayretinde olduklarını ifade etmişlerdir.[124]

"Törenlerin en büyüğü Konya'da yapılmalıdır" görüşünde olan Çakır, İstanbul'da yapılan törenlerin daha etkili ve büyük salonlarda yapılması Konya'daki törenlerin ikinci plan düşmesine sebep olduğunu düşünmektedir. Fakat bunda Konya'da yıllarca basket potası altında tören yapmasının etkisinin de yoğun

---

[120] Volkan Çakır.

[121] Volkan Çakır.

[122] https://www.facebook.com/mevlanahosgorubariskulturvesanatdernegi, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[123] Volkan Çakır.

[124] Volkan Çakır.

olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte, İstanbul'daki törenleri izleyen bir çocuk "Mevlâna kimdir?" diye araştırıyorsa törenler amacına ulaşmıştır ve nerede tören yapıldığının önemi yoktur. Yine de aslının Konya'da yapılmasını uygun görmektedir. [125]

Konya'da yapılan faaliyetler yetersiz bulunmaktadır. Derneğin, yurtdışında Almanya ve Amerika'da irtibatları olduysa da çok etkin çalışmalar yapılamamıştır, faaliyetleri yurtiçindekilere yöneliktir. [126]

Vakfın gelir kaynağı üye aidatlarıdır. Üyelik şartı olarak yönetim kurulundan üç kişinin onayı gerekmektedir. [127]

Derneğin Çalışmaları

4 yıldır faaliyette olan dernek, ilk etkinliği olan "Mevlâna Hoşgörü ve Barış Ödülleri"ni Konya Vizyon Dergisi ile ortaklaşa 24 Şubat 2014 tarihinde Konya Rixos Otelde "Spor ve Sağlık" temasıyla sanat, siyaset ve sağlık dünyasının önemli isimlerine takdim ederek gerçekleştirmiştir. Ödül gecesi ile ilgili ulusal ve yerel basında 649 haber yapılarak Konya'nın tanıtımına katkı sağlanmıştır. Sonraki yıllarda dernek, 2016, 2017, 26 Nisan 2018 (Grand Pera İstanbul) ve en son olarak 19 Nisan 2019 tarihinde ödül törenini Konya Rixos otelde gerçekleştirmiştir.[128]

Dernek Şeb-i Arûs ve Mevlâna Hoşgörü ve Barış Ödülleri'nin birleşmesinin her iki organizasyona da faydalı olacağı görüşündedir. Çakır, ödül töreninin Şeb-i Arûs etkinliklerinin kapsamının artması, daha fazla insana ulaşılmasını sağlayacağından, tamamlayıcı nitelikte olacağı kanaatindedir. İlaveten bu yolla anma etkinliklerinde organizasyon merkezi Türkiye ve Konya'da kalacak, Kültür Bakanlığı'nın etkinliği de artacak ve tüm dünya tarafından benimsenen Şeb-i Arûs

[125] Volkan Çakır.

[126] Volkan Çakır.

[127] Volkan Çakır.

[128] Volkan Çakır.

sayesinde Mevlâna Hoşgörü ve Barış Ödülleri de tüm dünya tarafından benimsenecektir. Bu anlamda siyasi otoritenin de dikkatini çekmek amaçlanmıştır.[129]

Derneğin Yayınları

Dernek 13 Mayıs 2015 tarihinde başlattığı Çarşamba Sohbetleri ile bir Hayat Üniversitesi olarak hizmet vermektedir. Bu sohbetlerden derlenenler 42 haftada bir çıkarılan bir almanakta yayınlanmaktadır. Yayınlanan almanakta verilen bilgiler bugüne kadar Hz. Mevlâna ile ilgili başka yerde yer almayan ilginç bilgilerdir.[130]

Görseller

Fotoğraf 46 Derneği Başkanı Volkan Çakır (V. Çakır Arşivinden)

[129] Volkan Çakır.

[130] Volkan Çakır.

Fotoğraf 47 3. Mevlâna Barış Kültür ve Sanat Ödülleri Takdim Edilen Değerli İsimler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 48 Mevlâna Hoşgörü ve Barış Ödülü ve Kitapçığı

Fotoğraf 49 Mevlâna Hoşgörü ve Barış Ödülü ve Kitapçığı

Fotoğraf 50 3. Mevlâna Barış Kültür ve Sanat Ödülleri Ödül Alan Bazı İsimler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 51 Ödül Töreninden Görüntüler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 52 2. Mevlâna Barış Kültür ve Sanat Ödülleri Ödül Alan Bazı İsimler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 53 Ödül Töreninden Görüntüler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 54 1. Mevlâna Barış Kültür ve Sanat Ödülleri Ödül Alan Bazı İsimler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 55 Ödül Töreninden Görüntüler (V. Çakır Arşivinden)

Fotoğraf 56 Etkinlik Duyuru Afiş Örnekleri

Fotoğraf 57 Etkinlik Duyuru Afiş Örnekleri

Fotoğraf 58 Dernek Almanağı

2.2.7. MUSİKİ SEMÂ VE MEVLEVÎ KÜLTÜRÜNÜ ARAŞTIRMA DERNEĞİ/ MERKEZİ

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Sokullu Mehmet Paşa Sk. 16 Karatay

Telefon: 0332 350 0354

Tanıtım

1998 yılında Mevader ismi ile bir araya gelmiş olan dernek, daha sonra bu dernekten bağımsız olarak, Müsemmâ ismiyle 2006 yılında tekrar oluşturulmuştur. "Mûsikî, Semâ ve Mevlevî Kültürünü Araştırma Derneği" açılımı ve görev alanı ile genel sanat yönetmeni Ahmet Çalışır, Kültür Balkanlığı korosu riyasetinde çalışmalarına halen devam etmektedir. Topluluk, Amerika, Kanada, İngiltere, Almanya, İsviçre, Belçika, Danimarka, Hollanda, Romanya, Tunus, Avusturya, Pakistan, Yunanistan, Bosna, Makedonya, İran ve daha birçok yerde konserler icra etmiştir. Derneğin amacı; Hz. Mevlâna'nın dillendirmiş olduğu "İlahi Aşk" çağrısını O'nun sözleri, fikirleri ve görsel mirası ile ulaşabildiğimiz kadar, uzak-yakın bütün insanlığa duyurmaktır.[131]

Dernek Adına Görüşme Yapılan Kişi

Ahmet Çalışır, 18 Aralık 1966 tarihinde doğdu. Devlet Korosu Sanatçısıdır. 1977-1980 yılları arasında hafızlık eğitimi aldı. 1987'de Konya İmam-Hatip Lisesi'nden, 1996'da SÜ Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. 2007'de SÜ Sosyoloji anabilim dalında yüksek lisans eğitimini tamamladı.

Mesleki kariyerine 1988'de Konya Selimiye Camii Müezzini olarak başladı, 1999'de Kültür ve Turizm Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Musikisi Topluluğu Ses Sanatkârı, 1996 Kültür ve Turizm Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Musikisi Topluluğu Genel Sanat Yönetmenliği, 1998 Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Devlet Türk Müziği Topluluğu Ses Sanatkârlığı, 2014 Kültür ve Turizm Bakanlığı

[131] http://konyalife.com.tr/haber/5-konya-mistik-muzik-festivali-3259.html, Erişim Tarihi: 23.01.2020

Konya Türk Tasavvuf Musikisi Topluluğu Genel Sanat Yönetmen Yardımcılığı görevlerini üstlendi.

Bunlara ilaveten Konya NEÜ İlahiyat Fakültesi ve Gazi Üniversitesi Devlet Türk Müziği Konservatuvarında misafir öğretim görevlisi, Bilkent Üniversitesi Türk Musikisi Kulübünde misafir eğitmen olarak çalıştı.

2004-2009 yılları arasında Odunpazarı Belediyesi Kültür ve Sanatsal Projeler Danışmanlığı, 2004-2007 Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Proje Danışmanlığı ve Koordinatörlüğü, 2007 Kültür ve Turizm Bakanlığı Unesco Hz. Mevlâna Yılı Üst Kurul Üyeliği, 2010 Kültür ve Turizm Bakanlığı Unesco Yürütme Kurulu Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Temsilcisi, 2013 Konya Büyükşehir Belediyesi Komek Müzik ve Kur'an Hocaları Koordinatörlüğü yaptı. Kendisinin birçok Cd ve beste Çalışmasının yanı sıra Çizgi Kitabevinden çıkan "*Beste-i Kadimden Beste-i Cedide Mevlevi Âyinleri*" isimli bir kitabı da mevcuttur. Birçok ülkede festival ve sempozyuma katılım sağlamıştır.

1998 yılında İstanbul Devlet Türk Müziği Topluluğu'na tâyin olan Ahmet Çalışır, 2003 yılında tekrar Konya Türk Tasavvuf Mûsikîsi Topluluğu'na dönmüş ve sanat hayatına bu kurumda devâm etmektedir.[132]

Görüşme[133]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ahmet Çalışır'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Kısa adı MÜSEMMA olan Musiki Semâ ve Mevlevî Kültürünü Araştırma Derneği, sanat eğitiminin yanı sıra İslam ahlakı ve tasavvufu ile bütünleşmiş olarak topluma hizmet verme gayesindedir. Tarihsel süreç incelendiğinde, mevlevîhanelerin Güzel Sanatlar Fakültesi olarak hizmet etmiş olduğu görülmektedir. Fakat aslen

[132] http://www.ahmetcalisir.com/, Erişim Tarihi: 08.05.19.
[133] Dernek çalışmaları hakkında bilgi almak için 08.05.2019 tarihinde belirtilen adresteki dernek binasında Ahmet Çalışır ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan görüşme 01.04.2020 tarihinde gönderilmiş, yazılanlar teyit edilmiştir.

dergâh olması hasebiyle sanat eğitimin yanı sıra Kur'an medeniyetinin yaşandığı yerlerdir ve İslam tasavvufundan yoksun bir sanat ahlakı yoktur. Ahmet Çalışır, Yesrib'i Medine, medeniyet yapan Kur'an medeniyetinde yaşanıyor ve Hz. Mevlâna Ben Kur'an'ın kölesiyim diyorsa, bütün bu sanatların Kur'an bağlamında değerlendirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Yazana hattat denilmesiyle hat sanatı; süsleyene müzehhib, müzehibbe denilmesiyle tezhip sanatı; rahlesini yapana kündekari denilmesiyle ahşap sanatı; kutusunu yapana sedefkâr denilmesiyle sedef sanatı; cildini kaplayana mücellit denilmesiyle ciltçilik sanatı; okuyana kari denilmesiyle de musiki sanatı ortaya çıkmıştır. Hangi sanatla uğraşılırsa uğraşılsın tüm başarılı sanatçıların hafız olduğunu görülmektedir. Hafız Kani Karaca, Hafız Rakım el Kutlu, Hafız Zekai Dede Efendi, Hafız Sadettin Kaynak, Bekir Sıtkı Sezgin gibi isimler buna çok güzel örnekler teşkil eder. Dolayısıyla Kur'an etrafında bir sanat halesi oluşturmuştur. Mevlevîlik tarikatında da bu noktaya azami derecede dikkat edilerek Kur'an eksenli bir sanat eğitimi verilmiştir. Bu anlamda var olan dernek, vakıf vb. kurumların bu yönünün eksik kaldığını düşüncesiyle kurumda Kur'an eğitimi ve Kur'ani sanatlar olarak adlandırılan musiki, tezhip, hüsn-i hat eğitimi vermektedir. Derneğin kuruluş gayesi budur. Kur'an, Kur'an medeniyeti ve bu bağlamdaki Kur'ani sanatlar, derneğin temel konusudur. Ahmet Çalışır derneğin kurucusu ve başkanı olarak görev yapmaktadır (A. Çalışır ile kişisel iletişim, 08 Mayıs 2019).

Dernekte yapılmaya devam eden faaliyetler, yeterli bulunmamakla beraber doğru eksende gidildiği düşünülmektedir. Ahmet Çalışır, Konya genelinde yürütülen faaliyetlerin ana sıkıntısının Kur'an ekseninden ayrılmış olunmasından kaynaklandığını belirtmiştir. Aynı zamanda Konya Tasavvuf Topluluğu idari görevinde hizmet vermekte olan Çalışır, yürütmekte olduğu görevler hasebiyle tüm oluşumlara vakıf olduğunu belirterek genelde musiki ve semâ etrafında yoğunlaşmış faaliyetlerin bu kısırlıktan kurtulması ve zenginleştirilmesine dernek olarak katkı sağlama çabasında olduklarını ifade etmiştir. Konya'da yapılan birçok hatalı durumun farkında olarak bir üst kurul kurulup müeyyidelerin sağlanması konusunda fikrini beyan etmektedir. Fakat bu konuda söylenenler karşılık ve muhattap bulmamakta ve bu da sıkıntının giderek büyümesinde sebebiyet vermektedir. Düğün

salonlarında, sahnelerde semâ yapılması, Hz. Mevlâna'nın adının ticari metalarda, dükkân ya da ürünlerde denetimsiz bir şekilde kullanılması, yapılan faaliyetlerin ticari kaygıyla yapılması bu konudaki en büyük sıkıntılardan bazısıdır. Neticeye matuf çalışmaların yapılması gerekmektedir. Dernek, bu anlamda lokal ve ferdi olarak bu konudaki sıkıntıyı her ortamda dile getirmektedir. Yolun sahibinin yolu koruyacağı inancıyla kendi çalışmaları ile ilgilenmekte ve Allah, Rasûlu ve onların aşığı Mevlâna'nın söylediklerini doğru bir şekilde uygulama ve aktarma çabasıyla faaliyetlerini yürütmektedirler. Bu anlamda Müsemma, Konya'da diğer dernek, vakıf, merkez vesair kurumlarla ve Allah ve Rasûlu yolunda hizmet eden herkesle iletişimdedir ve yeri geldiğinde çalışmakta, bu yol dışında olanlardan ise ırak durmaya çalışmaktadır.[134]

Semânın bu kadar çok, haftada iki üç ya da daha fazla yapılması ya da bu gayret içinde bulunulması Çalışır tarafından uygun bulunmamaktadır. Semâ, sevgiliyle buluşma anı, bir tür ibadettir. Büyük sahneler ardında, çok kişiye yönelik yapılan icralar amacına ulaşmamaktadır. Kişinin sevgiliyle buluşma anı özeldir, daha sakin, az insanın olduğu uygun mekânlarda yapılmalıdır. Semâyı bu kadar kolay hale getirmek, değerini düşürecek ve sıradanlaştıracaktır. Semâ hali, Allah'la buluşma haliyse herkesin gözü önünde yapılmasını uygun değildir.[135]

Çalışır, Mevlevîlik medeniyetinin, Kur'an ve sünnet eksenli olarak korunduğu takdirde diğer bir deyişle aslı gibi olduğu sürece topluma fayda sağlayacağı görüşündedir. Şu anki toplumun başında fenalık olarak katilden, hırsıza, hanımına şiddet uygulayandan, caniliğe kadar her şey Kur'an'dan uzaklaşmış olmaktan kaynaklanmaktadır. Mevlevî medeniyeti yani İslam tasavvufu medeniyeti, Kur'an'ın, Kur'an medeniyetinin hakim olduğu ortamda olduğu sürece toplumda huzur, sükûn, ahlak, edep olacaktır ve mesele kalmayacaktır. Bu medeniyetin sürdürülmesi

[134] Ahmet Çalışır, Devlet Korosu Sanatçısı, 54 yaşında.

[135] Ahmet Çalışır.

toplumsal anlamda rehabilitasyona dolayısıyla inkişafa, terakkiye vesile olacak ve yeniden dirilişi sağlayacaktır.[136]

Derneğin sosyal medya hesabı bulunmamaktadır. Ahmet Çalışır şahsına ait sosyal medya hesabı ve internet sitesinde[137] medeniyete matuf paylaşımlar yapmaya çalışmaktadır. Ahmet Çalışır'ın kendi adıyla açılmış bir youtube kanalı mevcuttur. 451 takipçisi olan bu kanalda ilki 9 Aralık 2014'ta sonuncusunun 23 Kasım 2019'da yüklendiği ve çoğunluğunun kendisinin Diyanet TV'de yaptığı Dilhane programından 1 saat ile 1 dakika arasında değişen sürelerde 101 videosu bulunmaktadır.[138]

Derneğin hedef kitlesi herkestir. Kurslar herkese açıktır. 55-60 yaşa kadar kursiyer çalışmalara devam etmekle beraber dernek, çoğunlukla üniversite öğrencilerini hedef almaktadır. Öğrencilerin yüzde 90'ı hanım öğrencilerdir. Neslin annede şekillendiğinden yola çıkarak münevver ve mefkûre bir anne profili ile neslin daha sağlam ve daha kolay ayağa kalkacağı inancıyla eve geldiğinde bir sanatla ya da musikiyle meşgul olan annenin yetiştirdiği evladın topluma daha hayırlı olacağına gönülden inanılmaktadır. Dernek, hedef kitleye kısmen ulaşıldığı düşüncesindedir. Toplumun kurslara olan ilgisi temel alındığında, devam edenlerin değişimi gözlemlenmektedir.[139]

Çalışır, Konya'da Mevlevîlik adına yürütülen faaliyetlerin iyi niyete yönelik olduğunu düşünmekle beraber uygulama noktasında hatalar olduğu düşüncesinin baskın olduğunu belirtmiştir. Uygulanan yöntemlerde yanlışlıklar olduğunu düşünülmekle beraber iyi niyetin hakim olduğu ifade etmiştir. [140]

Sanat akademisi olarak faaliyet gösteren derneğin yapmayı hedeflediği faaliyetlerin başında, mevcut tezhib ve musiki kurslarının ötesine geçerek

---

[136] Ahmet Çalışır.

[137] Bk. http://www.ahmetcalisir.com/.

[138] https://www.youtube.com/user/ahmetcalisir, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[139] Ahmet Çalışır.

[140] Ahmet Çalışır.

bünyesinde hüsn-i hat, ebru, edebiyat, minyatür gibi sanatların da kursunun açılması gelmektedir. Bu anlamda yapılmasını planlanan ve üzerine çalışılan proje bir mimara çizdirilmiş durumdadır. Planlanan oluşum, 3-4 katlı bir binanın üst katının Mevlevîhane, semâhane olarak tahsis edilebilecek çok amaçlı olan, aşağısında yemekhane ve misafirhane, girişinde güzel sanatlar anlamında yapılan çalışmaların sergilendiği fuariyenin olduğu, üstünde hem Kur'an hem Hadis hem Arapça derslerinin verildiği bir tarafında musiki, tezhib, kündekari, sedefkârlık, ebru, cildhane vb. sanatların öğretildiği bir akademi kurmaktır.[141]

Çalışır, Hz. Mevlâna ile ilgili törenlerin doğru zemin, doğru zaman olduğu sürece her tarafta yapılması gerektiği görüşündedir. Ticari kaygı gütmeden geniş pencereden bakılmalıdır. Mevlevîhanelerin kurulmuş olduğu bu medeniyetin taşındığı her yerde, aslına uygun olduğu müddetçe, törenler de Şeb-i Arûs da olabilir. Semâzenlerin eğitimlerinin iyi bir şekilde verilmesi ve bu medeniyeti en doğru şekilde temsil etmeleri sağlanmalıdır. Ticari gaye gütmeden, hizmet anlayışıyla yurtdışı çalışmalara katkı sağlanmalıdır. Yurtdışındaki seyahatlerinde Hint, Yunan felsefesi hatta Tantra felsefesi ile harmanlanmaya çalışılan ama İslam Tasavvufundan yoksun bir sufizmin oluşturulma çabası fark edilmektedir. Ve Hz. Mevlâna'yı bu suni anlayışın peygamberi yapma çabası mevcuttur. Bunun reddini sağlamak ve doğru olanı anlatabilmek için çok iyi şekilde alana vakıf olunmalı, İslam ve Mevlevîlik medeniyeti doğru bir şekilde anlatılabilmelidir. Sorulan sorulara cevap verme potansiyeline sahip, dini alt yapısı güçlü, dervişliğin ne olduğunu tam anlamıyla anlatabilen, İslam ve Kur'an ahlakına vakıf, sünnet bilgisi, İslam tasavvufu bilgisi kuvvetli, Hz. Mevlâna'yı bilen ve tanıyan, *Mesnevî* ve Kur'an meali okumuş, hadis bilgisi olan kişiler yetiştirilmelidir. Bu kişiler, törenler nerede yapılırsa yapılsın fark etmeksizin insanlara ışık olacaktır. Bunun dışındaki meseleler teferruattır. Âsitane Konya'dır, bu anlamda ağırlığı bellidir. Yapılan tartışmaların niyeti sorgulanmalıdır. Turistik niyetle yapılıyorsa zaten hedefine ulaşmayacaktır, en doğru şekilde Konya'da yapıldığına inanılıyorsa bu yüzden karşı çıkılıyorsa zaten buna

[141] Ahmet Çalışır.

gölge düşürülemeyecektir. Dolayısıyla bu tartışmaların niyeti önemlidir. Niyetler amellerin lokomotifidir.[142]

Günümüzdeki semâ icralarının tarihsel süreçteki asıllarına uygun olarak yapıldığını düşünmemekle beraber Çalışır, en az hatayla yapıldığı görüşündedir. [143]

Pazartesi ve Perşembe dergâhta adeti olduğu üzere semâ edilmesi uygundur. Fazlası değerini düşürecektir. 3 bin-10 bin kişi önünde semâ yapılması samimiyetsizliktir, "kültür aktarımı" adıyla yapılmaya çalışılan sadece sebep aramaktır. Mümin, muvahhid insan, tevhid ehli bir kişi olarak maya insan olma çabasıyla bulunduğu ortamı fermente eden, kendine benzeten kişi olmalıdır. Eğer kişi fermente edecekse doğru şeyi fermente etmelidir. Şarap da fermente usulü ortaya çıkan bir üründür. Üzüm suyu maya katılınca fermente olur ve şaraba döner. Mümin, muvahhid insan olarak Allah'ın verdiği sanat kabiliyetini, kimliğini vazife gereği içinde yaşadığımız topluluğu mayalamamız, kendimize benzetmemiz gerekir. Bunun da tek şartı evvela kendimizin iyi olmasıdır. Önce kendi yırtıklarımızı kapatarak, daha büyük bir yamayla yamalayarak eksiklerimiz giderecek ve toplumu şekillendirilmeye başlanacaktır. Ayıplarımızı kapatıp tamir edip maya olmaya niyet etmeliyiz. Dert sahibi olmak gerekir. Âşık Veysel'in "Anlatamam derdimi dertsiz insana. Dert çekmeyen dert kıymetin bilemez." dediği gibi kişi dertlendiği takdirde her şeye fayda olacaktır.[144]

İslam ahlakı, insana iyi bir örnek olma sorumluluğu yüklemektedir. İlim artık herkesin elinin altın, kolaylıkla ulaşabileceği yerdedir. Dolayısıyla sorumluluk bilinciyle ilmi doğru şekilde kullanıp hanım ya da erkek topluma faydalı olma çabasında olunmalıdır. Derneğin amaçlarından biri de bu sorumluluk bilincini aşılamaktır. Günümüz insanının zerafet yoksunluğu, zerafet yoksulluğu da bu derneğin kuruluş gayelerinden biridir. "Mümin zarif insandır" sözünden yola çıkarak, zarif nesil güzel sanatlarla meşgul olması halinde gelişir. Sathilik içeren nezaketten

---

[142] Ahmet Çalışır.

[143] Ahmet Çalışır.

[144] Ahmet Çalışır.

ziyade nazenin olmak, nazenin bir nesil yetiştirme derdine sahip olarak "teşekkür etmeyi" bilenleri yetiştirmek gayemizdir. Hz. Peygamber (asm) şöyle buyurmuştur: "İnsanlara teşekkür etmeyen Allah'a şükretmez." Bu hadiste belirtildiği üzere dernek olarak derdimiz gelenlere irfani bakış kazandırmaktır.[145]

Konya'da yapılan faaliyetlerin yeterli olmadığı söylenebilir. Daha fazla kişiye ulaşmalı, daha fazla dert sahibi olmalı, daha fazla insanın derdiyle dertlenmeli, daha fazla kişiye maya olunmalıdır. [146]

Derneğin, dünyanın her tarafında inorganik şekilde kurulmuş şubeleri şeklinde çalışan farklı derneklerle çalışmaları ve iletişimi mevcuttur. Dernekler yasaya göre şube kuramamaktadır fakat Fransa'da Müsemma derneğini örnek alarak çalışan dernekler vardır ve bu oluşumlarla irtibat devam edilmektedir. Bunun gibi Avusturya, Almanya, İsviçre gibi ülkelerden gelip giden kişiler vardır. Fakat müessese olarak derneğin şubesi ya da devamı niteliğinde bir dernek mevcut değildir.[147]

Farklı dillerde yayın olarak Ahmet Çalışır'ın şahsen çıkarmış olduğu bazı kitapların Türkçe, İngilizce ve Fransızca olarak 3 dilde neşri mevcuttur. Hafız Zekai Dede külliyatı, cd.si Zekai Dede'nin hayatının anlatıldığı ve Mevlevî âyinleri kitabı vardır ama baskısı bitmiştir. Dernek süreli bir neşriyata sahip değildir.

Dernek Çalışmaları

Kur'an Akademisi ve Güzel Sanatlar Eğitimi Merkezi adı altında öğlene kadar hafızlarla, öğleden sonra ise hıfzına devam eden hem de musikiye temayüz etmek isteyenlerle ilgilenilmektedir.[148]

200 öğrencisiyle Kur'an Akademisi ve Daru'l Huffaz olarak vazife yapan kurum, iki ana kalemde eğitim vermektedir. Hafızlığını tamamlamak isteyenler ya da

---

[145] Ahmet Çalışır.

[146] Ahmet Çalışır.

[147] Ahmet Çalışır.

[148] Ahmet Çalışır.

hafızlığını sağlayanlar için ücretsiz eğitim verilmektedir. Yurtdışından, Avusturalya'dan hafızlığını yapan kişilere sosyal medya araçlarıyla yardımcı olunmaktadır. İlahiyat fakültesinden gelen öğrencilerinin Kur'an okumalarını daha iyi hale getirme, Tashih-i Huruf harflerin tadili, ileri derecede Kur'an-ı Kerim okuma teknikleri dersi, dışardan gelen insanlara durumlarına göre Kur'an-ı Kerim ilimlerini geliştirme dersleri verilmektedir. Kurani sanatlar dersi bağlamında tezhip ve musiki dersi de verilmektedir. Mekân sıkıntısından dolayı diğer sanatların kursları açılamamıştır. Mevcut bina, Tahir Akyürek döneminde derneğe tahsis edilmiş, Uğur İbrahim Altay'ın belediye başkanı olmasıyla verilen destek, meclis kararıyla da devam etmiştir. Derneğin kira, su ve elektrik bedeli de Konya Bşh Bld tarafından karşılanmaktadır. Kurs veren herkes gönüllülük esasına dayanan ücret almadan çalışmaktadır. Vakıf, daha büyük bir mekânda akademik bir bünyede hizmete devam etmek gayesindedir. Cuma günleri "Kitap Okuma Günleri" kapsamında dışardan gelen katılımcılar tarafından seminer verilmektedir. Konya Bşh Bld destekli kurulan Türk İslam Sanatları Akademisinde el sanatlarının yanında Farsça, Osmanlıca, Sanat Felsefesi ve Edebiyat dersleri mecburidir. Bediyyat denilen Latincesi estetik olan ilm-i cemal eğitimini sağlamak, şiir, kitap okumak edebiyatla meşgul olmakla, ecdadın bize bıraktığı mirası hazmedebilmekle mümkündür. İlk etapta zor gelse de devam edip zaman içinde olumlu dönütler ve gelişimlerin alındığını gören Çalışır, dernek olarak kişinin iç âlemindeki inkılabı mümkün mertebe destekleme çabasında olduklarını belirtmiştir. [149]

Derneğin Yayınları

Derneğe ait görsel ya da basılı bir yayın bulunmamaktadır.

[149] Ahmet Çalışır.

Görseller

Fotoğraf 59 Merkez Binası

Fotoğraf 60 Ahmet Çalışır

2.2.8. SÜLEYMAN HAYATİ DEDE MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ

İletişim

Eposta: hayatidedekonya@gmail.com

Tanıtım

Konya'da çalışmaları olduğunu tespit ettiğimiz dernek ile ilgili yapılan araştırmada bulanan eposta aracılığı ile iletişime geçilmeye çalışılmış, dernek çalışmaları hakkında bilgi istenmiştir.[150] "Bilge" imzasıyla yanıt veren kişi, "10-16 Nisan arasinda dergahimizda bir kamp olacak, yurt disindan ogrencilerin katilimiyla. Mevleviliye ilginiz varsa, katilim icin konusabiliriz. Ya da Nisan ayinin baska bir zamaninda Dede ile gorusme firsatiniz olabilir." cevabı ile maili yanıtlamıştır.

Bu cevap üzerine internet üzerinden yapılan araştırmada, derneğin sosyal medya hesabı bulunmuştur. "Süleyman Hayati Dede Mevlâna ve Mevlevilik Araştırmaları Derneği" kullanıcı adıyla mevcut sosyal medya hesabından en son paylaşım 3 Ağustos 2015'te yapılmıştır. Paylaşıma göre dernek 08.08.2015 tarihi itibariyle her Cumartesi saat 21:00'de *Mesnevî* Sohbeti ve semâ dersleri Nar-ı Aşk Sanat Galerisinde yapılmaktadır. Adı geçen mekân yetkilisi ile yapılan görüşmede dernek faaliyeti doğrulanmış, fakat çalışmanın bir dönem devam ettiği ve bittiği ifade edilmiştir.

Bahsi geçen sosyal medya hesabında 'hakkında' kısmında Süleyman Hayati Dede ile ilgili verilen bilginin son kısmında Süleyman Hayati Dede'nin 1985 yılında vefat ettiğini ve yerini oğlu Celalettin'e bıraktığı yazılmıştır.[151]

Soyadı belirtilmeyen Celalettin'in Celalettin Loras olduğu tarafımızdan tespit edilmiştir. Kendisi ile ilgili yaptığımız araştırmalarda kendisinin Amerika'da yaşadığı ve zaman zaman Konya'ya geldiği belirlenmiştir. Ünlü Amerikalı Profesör

---

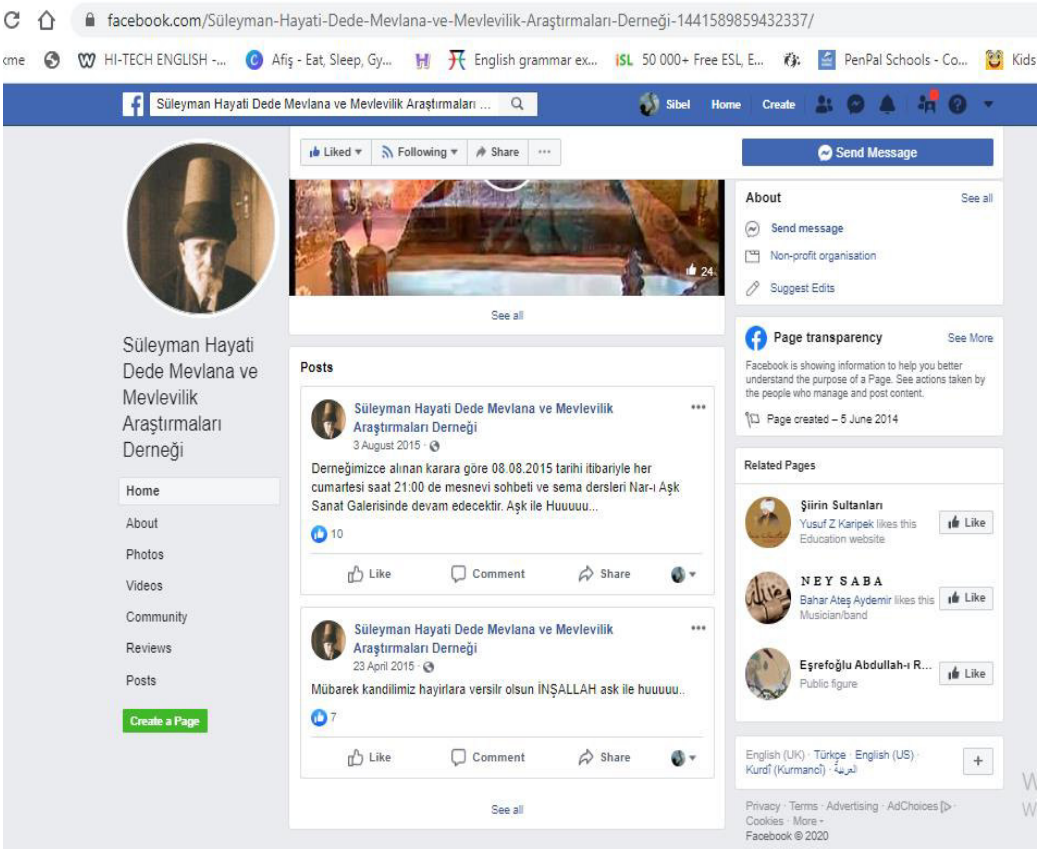
[150] http://www.hayatidede.org/contact-us/, Erişim Tarihi: 02.04.2020.
[151] https://www.facebook.com/pg/S%C3%BCleyman-Hayati-Dede-Mevlana-ve-Mevlevilik-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-Derne%C4%9Fi-1441589859432337/about/?ref=page_internal, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Shems Friedlander'ın *Kış Hasadı: Bob Dylan'dan Mevlânâ'ya* kitabında Süleyman Hayati Dede ve oğlu Celalettin Loras'tan bahsetmektedir. Celalettin Loras ile ilgili yapılan araştırmada adına kurulan sitede kendisinden

> "Celaleddin Loras Amerikan Mevlevî Dergâhının kurucusu ve yöneticisi. Amerika Birleşik Devletlerine 1985 yılında Konya Mevlevî şeyhi olan babası Süleyman Loras'ın teşvikiyle 1978 yılında gelmiştir. O yıldan itibaren Kaliforniya, New York ve Hawaii'deki sufi topluluklara Mevlevî öğretisini ve semâ dönüşünü öğretmiştir." [152]

şeklinde bahsedilir. Dernek hakkında ulaşılabilen bilgiler bunlarla sınırlıdır.

Görseller

Fotoğraf 61 Dernek Sosyal Medya Hesabı Sayfası

[152] http://www.onethroughlove.org/tr/lovers/jelaleddin-loras/, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

2.3. FAALİYET YAPAN ÜNİVERSİTELER

Çalışma için yapılan araştırmada Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına faaliyet yapan 3 üniversite tespit edilmiş ve alfabetik sıraya göre sıralanmıştır. Üniversitelerin Mevlâna ve Mevlevîlik adına yürütülen faaliyetleri, 2 merkez ve 1 enstitü kapsamında yer almaktadır. Çalışmaların tespit edilmesi için Prof. Dr. Ali Temizel, Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, Prof. Dr. Hayri Erten, Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ ve KARSET çalışmaları ile ilgilenen İletişim Koordinatörü Sema Bilken ile görüşme yapılmış, bilgi alınmıştır.

2.3.1. KONYA TİCARET ODASI KARATAY ÜNİVERSİTESİ

İletişim

Adres: Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 42020 Karatay

Telefon: 444 12 51

Eposta: bilgi@karatay.edu.tr

İnternet Adresi: https://www.karatay.edu.tr/Karset.html

Kurum Tanıtım

KTO Karatay Üniversitesi, Konya Karatay ve Selçuklu Uygulama ve Araştırma Merkezi (KARSUM) 25 Aralık 2012 tarih ve 28508 sayılı resmî gazete de yayınlanan yönetmeliği çerçevesine uygun olarak kurulmuştur. Daha sonra bu yönetmelik ve Uygulama, Araştırma Merkezi ismi, 16 Ekim 2017 tarih ve 28508 sayılı resmi gazete de yayınlanan yönetmeliği çerçevesine uygun KTO Karatay Üniversitesi Selçuklu Kültürü ve Tarihi Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (KARSET) olarak değiştirilmiştir. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetler bu merkez üzerinden yürütülmektedir.

Genel olarak merkezin amacı;

Konya ilinin tarihi, kültürel, sosyal ve ekonomik birikiminin ortaya çıkarılması, Selçuklu döneminin sosyal tarihi, kültürel ve ekonomik yönleriyle derinlemesine incelenmesi ve bu döneme damgasını vurmuş Mevlâna Celaleddin-i Rumi, Emir Celalettin Karatay, Ahi Evran gibi önemli şahsiyetlerin hayatları, eserleri, Ahilik,

Mevlevîlik düsturlarının ve miraslarının günümüz ve gelecek kuşaklarına aktarılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmaktır.[153]

Görüşme[154]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ'ın sözleri ve KARSET çalışmaları ile ilgilenen İletişim Koordinatörü Sema Bilken'in mail yoluyla gönderdiği bilgiler yazılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Başkanı Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, üniversite olarak başta Tarih bölümü olmak üzere ders müfredatlarında veya içeriklerinde Mevlâna ve Mevlevîlik konularına yer verildiğini, üniversite bünyesinde ulusal veya uluslarası sempozyum, konferans, söyleşi, panel vb. düzenlendiğini ve diğer kurumların düzenlediği akademik çalışmalara, öğrencilerle beraber katılım sağlandığını belirtmiştir. Ayrıca Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili makaleler yayınlanmaktadır. Bunlara ilaveten Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ tarafından yazılan ve Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından 2014 yılında basılan *Konya'nın Kırk Tekkesi* kitabında, Âteş-Bâz Zaviyesi, Cemel Ali/Turud Zaviyesi, Fahrünnisa Zaviyesi, Mevlâna Dergâhı ve Şems-i Tebrizi Dergâhı anlatılmaktadır (Y. Küçükdağ ile kişisel iletişim, 24.01.2020).

Küçükdağ, bilimsel yayınların devam etmesi gerektiğini, amatör çalışmaların İslam dışı birtakım söylemlerle öne çıkarak Mevlâna'nın yanlış tanınmasına sebep olduğunu belirtmiştir. Dolayısıyla bilim adamlarının proje olarak farklı dallarda Mevlâna'ya yönelik çalışmalar yapmaları gerekmekte, bu da üniversitelerin bu konuda sorumluluğunu arttırmaktadır. KTO Karatay Üniversitesi tarafından

---

[153] https://www.karatay.edu.tr/Karset.html, Erişim Tarihi: 25.01.2020.

[154]Merkez çalışmaları hakkında bilgi almak için 24.01.2020 tarihinde KTO Karatay Üniversitesi'ndeki odasında Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ ve 14.04.2020 tarihinde KARSET çalışmaları ile ilgilenen İletişim Koordinatörü Sema Bilken ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

düzenlenen "Uluslararası Mevlâna Düşüncesinde Beşerî Münasebetler Sempozyumu" gibi akademik çalışmalarla Mevlâna'yı değişik yönlerle ele almak gerekmektedir. SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü'nün de açılış amacına uygun olarak derinlemesine araştırmalar yapmak gerekir. Özellikle Mevlâna'yı iyi tanımak ve Mevlâna'dan sonraki dönemde üzerine inşa edilen fikirlerinin anlaşılması önemlidir. Bu zamana kadar yapılan yüzeysel çalışmaların ötesine geçilip SÜ ve Konya'da mevcut 4 üniversite ile beraber akademik ve aktif birimlerin oluşturulması, halka Mevlâna'nın tanıtılması gerekmektedir.[155]

Küçükdağ, tekke ve zaviyelerin kapatılmasıyla Mevlâna dergâhı müzeye dönüştürüldüğünü fakat günümüzde silsilesi belli olmayan, kimin atadığı belli olmayan dergâh adı altında yürütülen çalışmaların, anlamsız ve sakıncalı olduğunu ifade etmiştir.[156]

Geçmişe bakıldığında, Selçuklu ve Osmanlı Döneminde korunmuş olan Mevlevî kültür ve medeniyeti, 1925 kanunu sonrası diğer tarikatların çalışmalarına nazaran korunmuştur ve devamlılığı sağlanmıştır. Bununla birlikte, Mevlevî ayinleri folklorik düzeyde kalmış, özü bırakılma durumunda kalmıştır. Bu da bir kopukluğa sebep olmuştur. Günümüzde yapılan faaliyetlere, fikir hürriyeti kanunu sebebiyle çok fazla müdahale edilememekte ve yapılan faaliyetlerin ne derece Mevleviliğe uyduğu kontrol edilememektedir. Kontrol edecek kurum da mevcut değildir. Küçükdağ, bu konuda dikkatli olunması gerektiğini belirtmiştir.[157]

Kurum Çalışmaları

Üniversite bünyesinde, Mevlâna Celâleddin-i Rumi ve ailesinin Konya'ya gelişi, Hz. Mevlâna'yı anma vuslat yıl dönümü ve Hz. Mevlâna'nın doğum yıl dönümü münasebetiyle birçok program düzenlenmiştir. Düzenlenen programlarla

[155] Yusuf Küçükdağ, Akademisyen, 71 Yaşında.

[156] Yusuf Küçükdağ.

[157] Yusuf Küçükdağ.

ilgili düzenli bir kayıt tutulmamış olmakla beraber, yapılan görüşmeler ve araştırmalar sonucunda, tespit edilen çalışmalar belirtilmiştir.

2019 Yılı Etkinlikleri

746. Vuslat Yıl Dönümü Anma Etkinlikleri düzenlenen resim sergisi ve uluslararası sempozyum şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Sergi: "MEVLÂNA'YA SAYGI II RESİM SERGİSİ"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi B Blok Fuaye Alanı

Tarih: 7-17 Aralık 2019 Açılış: 06 Aralık 2019

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi Resim Bölümü

Sempozyum: "ULUSLARARASI MEVLÂNA DÜŞÜNCESİNDE BEŞERÎ MÜNASEBETLER SEMPOZYUMU"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi C Blok Konferans Salonu

Tarih: 11 Aralık 2019

Açılış: 11 Aralık 2019 09:00

Oturumlar: 10:00-12:00 13:30-15:30 15:45-18:30

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi ve Konya Fikir, Sanat, Kültür Adamları Birliği Derneği

KTO Karatay Üniversitesi olarak, her yıl Mevlâna Anma Törenlerini kapsayan programlar düzenlenmektedir. 2019 yılında, Hz. Mevlâna'yı anmak, hatırlamak ve anlamak amacıyla 4 oturum halinde bir sempozyum düzenlenmiş ve Mevlâna düşüncesinde dost, dostluk, üslup, manevi ahlak, beşerî münasebetler konuları ele alınmıştır. Farklı üniversitelerden gelen Mevlâna ve eserleri üzerinde çalışmalar yapan bilim insanları, Mevlâna Düşüncesinde dost, dostluk, üslup, manevi ahlak, beşeri münasebetleri anlatmış, sempozyumda sunulan bildiriler kitap haline getirilerek basılmıştır.

2018 Yılı Etkinlikleri

745. Vuslat Yıl Dönümü Anma Etkinlikleri kapsamında düzenlenen etkinlikler Selam Vakti yürüyüşü ile başlamıştır.

Panel: "MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi Sosyal Tesisler Konferans Salonu

Tarih: 14 Aralık 2018 14:30

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi

Katılımcılar: Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, Prof. Dr. Erkan Türkmen, Dr. Yaşar Erdemir, Bekir Şahin

Konferans: "MEVLÂNA VE MUHAMMED İKBAL"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi Sosyal Tesisler Konferans Salonu

Tarih: 15 Aralık 2018

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi

Konuşmacı**:** Prof. Dr. Erkan Türkmen

Sergi: "MEVLÂNA'YA SAYGI I RESİM SERGİSİ"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi B Blok Fuaye Alanı

Tarih: 7-17 Aralık 2018

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi KTO Karatay Üniversitesi Resim Bölümü ve Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Resim Bölümü akademisyen ve öğrencileri

Sergi: "HATTAT HÜSEYİN ÖKSÜZ'ÜN MEVLÂNA İSTİFLİ TABLOLAR"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi A Blok Fuaye Alanı

Tarih: 7-17 Aralık 2018

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi

Panel: "MEVLÂNA'DAN GÜNÜMÜZE MESAJLAR"

Tarih: 10 Aralık 2018

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi Tarih Topluluğu

Katılımcılar: Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, Prof. Dr. Caner Arabacı, Dr. Zehra Odabaşı

Hz. Mevlâna ve öğretilerini daha iyi anlamak amacıyla, KTO Karatay Üniversitesi Tarih Topluluğu tarafından "Mevlâna'dan Günümüze Mesajlar" paneli düzenlenmiştir. Panelde KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi Tarih Bölüm Başkanı Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, Mevlâna Celâleddin Rûmî'nin hayatını, yaşadığı coğrafyayı ve göç yollarını özetledikten sonra Mevlânâ'nın, köklü bir aileden geldiğini ve Konya'nın, onun döneminde nitelikli bir kültür ortamına kavuştuğunu belirtmiştir. NEÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Caner Arabacı ise Mevlâna'nın yedi öğüdünün günümüz dünyasında yaşanan tüm sorunlara farklı bir bakış açısı sunması dolayısıyla öğütlere, günlük hayatta yer verilmesi gerekliliğinden bahsetmiş, ardından SÜ Öğretim Üyesi Dr. Zehra Odabaşı, Hz. Mevlâna'ya ilişkin kıssa ve öğretileri katılımcılar ile paylaşmıştır.

Konferans: "MEVLÂNA VE HİNDİSTAN"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi Sosyal Tesisler Konferans Salonu

Tarih: 12 Aralık 2018

Konuşmacı: Prof. Dr. Erkan Türkmen

2017 Yılı Etkinlikleri

Söyleşi: "TİCARET AHLAKI VE HELAL KAZANÇ KAVRAMINDA MEVLÂNÂ"

Yer: Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi

Tarih: 14 Aralık 2017

744. Vuslat Yıl Dönümü Anma Etkinlikleri kapsamında düzenlenen söyleşi Prof. Dr. Hamdi Döndüren moderatörlüğünde, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü'nün katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

2016 Yılı Etkinlikleri

Sempozyum: "ULUSLARARASI İSLÂM MEDENİYETİNDE KONYA SEMPOZYUMU"

Yer: Novotel Konya

Tarih: 17 Aralık 2016 16.00

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi, IRCICA, Konya Büyükşehir Belediyesi

Prof. Dr. Bayram Sade, Doç. Dr. Halit Eren, Selçuk Öztürk, Tahir Akyürek, Yakup Canpolat, Dr. Yusuf Bin Ahmed Al-Othaimeen ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

2015 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "MEVLÂNA CELÂLEDDİN-İ RUMİ VE AİLESİNİN KONYA'YA GELİŞİNİN 787. YILDÖNÜMÜ"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi

Tarih: 05 Mayıs 2015

Konuşmacı: Prof. Dr. Erkan Türkmen

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi Mürekkep Düşünce Topluluğu

Mevlâna Celâleddin-i Rumi ve ailesinin Konya'ya gelişinin 787. Yıl Dönümü etkinliği kapsamında düzenlenen ve KTO Karatay Üniversitesi Karatay, Selçuklular Araştırma, Uygulama ve İnceleme Merkezi (KARSUM) Müdürü Prof. Dr. Erkan Türkmen'in konuşmacı olduğu konferansta Hz. Mevlâna ve ailesinin göç kararı ve Konya'ya geliş süreci anlatılmıştır.[158]

Panel: "MEVLÂNA'DA SEVGİ VE BARIŞ"

Yer: KTO Konferans Salonu

Tarih: 11 Aralık 2015 14.00-16.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Erkan Türkmen

---

158 http://www.merhabahaber.com/mevlananin-konyaya-gelisi-kto-karatay-universitesinde-anildi-451660h.htm, Erişim Tarihi: 04.04.2020.

Düzenleyen: KTO ve KTO Karatay Üniversitesi Karatay ve Selçuklu Uygulama ve Araştırma Merkezi

Prof. Dr. Erkan Türkmen moderatörlüğünde Doç. Dr. Nuri Şimşekler, M. Veysi Dörtbudak, Memiş Kütükçü ve Esin Çelebi Bayru'nun katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2014 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'NIN ESERLERİNDE İNSAN SEVGİSİNİN KAYNAKLARI"

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Tarih: 15 Aralık 2014 14:00

Düzenleyen**:** KTO Karatay Üniversitesi

741. Vuslat Yıl Dönümü Anma Etkinlikleri kapsamında düzenlenmiştir.

2013 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "HZ.MEVLÂNA'DA MUSİKİ KAVRAMI"

Yer: KTO Karatay Üniversitesi Konferans Salonu

Tarih: 23 Eylül 2013

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi

Konuşmacı: Prof. Dr. Erkan Türkmen

Hz. Mevlâna'nın 806. doğum yıl dönümü kapsamında KTO Karatay Üniversitesi öğretim görevlisi Prof. Dr. Erkan Türkmen, konferansa katılım sağlayanlara Şems-i Tebrizi'nin Hz. Mevlâna'nın hayatındaki yerinden bahsederek Hz. Mevlâna'nın yaşamı ve musiki kavramlarını anlatmıştır.[159]

[159] http://www.iha.com.tr/konya-haberleri/kto-karatay-universitesinde-hz-mevlanada-musiki-kavrami-konferansi-konya-555978/, Erişim tarihi: 14.04.2020.

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'NIN MESNEVİSİNİN ÖNEMİ VE EVRENSELLİĞİ"

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Tarih: 08 Aralık 2013

Konuşmacı: Prof. Dr. Erkan Türkmen

740. Vuslat Yıl Dönümü Anma Etkinlikleri kapsamında düzenlenen konferansta KTO Karatay Üniversitesi öğretim görevlisi Prof. Dr. Erkan Türkmen, tüm dünyadan farklı dinlere mensup birçok insanın kendi dininden gelen gerçekleri Mesnevi'de gördüğünü belirterek Mevlâna'dan etkilendiklerini bu yüzden Mesnevi'nin Konya'ya gelen misafirlere İngilizce olarak da anlatılması gerektiğinden bahsetmiştir.[160]

2012 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "CONCEPT OF NEY (FLUTE) IN RUMI'S MASNAVI" (Farsça ve İngilizce)

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Tarih: 09 Aralık 2012 14:00

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi Rektörlüğü

Konuşmacı: Prof. Dr. Erkan Türkmen

Üniversite/Merkez Yayınları

- Erkan Türkmen, *Gönül Sarayı,* Konya: KTO Yayınları, 2014, 393s.

Görseller

[160] https://www.haberler.com/mevlana-nin-740-vuslat-yildonumu-anma-torenleri-5400836-haberi/, Erişim Tarihi: 14.04.2020.

Fotoğraf 62 Üniversite Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Başkanı Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ

Fotoğraf 63 Sempozyum Duyuru Afiş

Fotoğraf 64 KTO Karatay Üniversitesi Etkinlik Afişi

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

Hz. Mevlânâ'nın 745. Vuslat Yıl Dönümü Uluslararası Anma Törenleri kapsamında düzenlenecek olan "Mevlânâ ve Hindistan" adlı konferansa katılımlarınız bizleri onurlandıracaktır.

Prof. Dr. Bayram SADE
Rektör

Selçuk ÖZTÜRK
Mütevelli Heyeti Başkanı

Tarih : 12 Aralık 2018
Sergi Açılış Saati : 14.00
Yer : KTO Karatay Üniversitesi Sosyal Tesisler Konferans Salonu
Konuşmacı : Prof. Dr. Erkan TÜRKMEN

Fotoğraf 65 KTO Karatay Üniversitesi Konferans Davetiyesi

Fotoğraf 66 Sempozyum Duyuru Afişi

Fotoğraf 67 Konferans Duyuru Afişi

2.3.2. NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

İletişim

Telefon: (0 332) 221-06-85 /(0332)221-06-84

Eposta: rumizaman@konya.edu.tr

İnternet Adresi: https://www.erbakan.edu.tr/rumi

Tanıtım

Üniversite, farklı birimler ile Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmalara katılmakla beraber Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi konu ile ilgili çalışmaları yürütmektedir. 9 Aralık 2013 Pazartesi günü 28846 sayı ile Resmî Gazete'de yayınlanan Yönetmelik gereği Necmettin Erbakan Üniversitesi'nde NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi adıyla kurulmuş ve yönetmeliği yayınlanmıştır. Merkez yürüttüğü çalışmaların yanında aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmek için kurulmuştur.

-Medeniyetler hakkında çeşitli ulusal ve ulusalar arası seminerler konferans ve sempozyumlar organize etmek,

-Dünya kültür ve medeniyetleri hakkında çeşitli dillerde yazılmış ve basılmış kitaplar gazeteler tarihi dokümanlar resimler ve filmlerden oluşan özel bir kütüphane kurmak,

-Ulusal ve uluslararası benzer amaçlarla kurulmuş merkez ve enstitülerle öğrenci ve akademisyen değişimi yapmak ve ortak girişimlerde bulunmak,

-Çalışmalarında medeniyet araştırmalarıyla ilgilenen öğrenci ve akademisyenlere yardımcı olmak,

-Türkçe ve İngilizce olarak medeniyetler üzerine süreli yayınlar çıkartmak,

-Medeniyetler arasında projeler araştırma ve çalışmaları desteklemek yardımcı olmak,

-Birleşmiş milletler medeniyetler ittifakı forumu ile bağlantılı olarak çalışan yerel bölgesel ve uluslararası merkez ve enstitülerin faaliyetlerinde yer almak ve desteklemek.[161]

Merkez Adına Görüşme Yapılan Kişi: Prof. Dr. Hayri Erten

1985 Ilgın İmam Hatip Lisesi

1990 Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

1994 Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Sosyolojisi ABD Yüksek Lisans

1996-1997 Ürdün Üniveritesi Merkezü'l Lüğat, Burslu

2000 Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Din Sosyolojisi ABD Doktora

2002-2005 Azerbaycan Bakü Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Profesör ve Bölüm Başkanlığı

2005 Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Sosyolojisi ABD Yrd. Doç.

2009 Ocak Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Sosyolojisi ABD Doçent

2014 Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Sosyolojisi ABD Profesör[162]

09/2019'dan beri Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürüdür.

Görüşme[163]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Prof. Dr. Hayri Erten'in ve Prof. Dr. Bilal Kuşpınar'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait

---

[161] https://www.erbakan.edu.tr/rumi/sayfa/404, Erişim Tarihi: 23.01.2020.

[162] http://www.ilahiyat.konya.edu.tr/index_v2.0.php?pid=34, Erişim Tarihi: 24.01.2020.

[163] Merkez çalışmaları hakkında bilgi almak için 23.09.2019 tarihinde NEÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanlığı odasında Bilal Kuşpınar ve 21.01.2020 tarihinde NEÜ İlahiyat Fakültesindeki Prof. Dr. Hayri Erten'in odasında kendisi ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi, kuruluş tarihi olan 2013 yılından beri medeniyetleri araştıran bir merkezdir. Bunun içerisinde, Mevlâna ve Anadolu medeniyetleri dediğimiz Anadolu coğrafyasında yetişmiş mütefekkirler, sufiler, bilim insanları da bu medeniyetler bağlamında araştırma konusudur. Mevlâna ve Mevlevîlik bu konunun bir kısmıdır. Üniversite merkezi tamamıyla kendisini Mevlevîlik ve Mevlâna'yı araştırmaya yöneltmiş bir merkez olmamakla beraber, merkez uhdesinde ulusal ve uluslararası ölçekte konu ile ilgili faaliyetler yapılmıştır. Çalışmalar, sadece ihtifal haftası ile sınırlı kalmamıştır. Bu çalışmalar arasında, hemen hemen her ay bir medeniyet konferansı, panel ve İnce Minareli Medresesi'nde Darü-l Hadis Konferansları yapılmıştır. İhtifal haftasında ağırlık Mevlâna ve Mevlevîlik kültürü üzerine olmuş fakat diğer zamanlarda ülkemizi ilgilendiren Hadis ilmi, İslami İlimler, Sosyal Bilimler, Bilim, Kültür, Medeniyet anlayışı gibi farklı konular da sahanın uzmanları tarafından tartışılmıştır. Diğer medeniyetlerle ve araştırma merkezleriyle uluslararası bağlamda işbirliği yapmak, medeniyetleri kuran ya da medeniyetlere dem vuran şahsiyetler olan Mevlâna, Sadreddin-i Konevî, İbnü'l Arabî, Yunus Emre, Hacı Bektaş-i Veli vb. hakkında seminerler yapmak, diğer kültürlerde bu isimlere denk gelen kişilerle mukayese etmek çalışmaları hedefler arasındadır. (B. Kuşpınar ile kişisel iletişim, 23.09.2019).

Eylül 2019 itibariyle Merkez Müdürlüğü görevini Prof. Dr. Hayri Erten yürütmektedir. Merkez her yıl Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılmakta olan çalışmalara destek vermekte, yapılacak çalışmalar ile ilgili duyuruları üniversite internet sayfası ve basılı afişler yoluyla yapmaktadır. 343 kişi tarafından takip edilen sosyal medya aracında "The International Rumi Center for the Study of

Civilizations" kullanıcı adıyla anasayfa linkinde yapılacak olan çalışmalarını duyurmaktadır.[164]

Merkezin hedef kitlesi gençler, öğrenciler ve ilim ehli talep eden, ilgi duyan tüm insanlar olmakla birlikte yüksek lisans ve doktora öğrencileri, ihtisas sahibi kişilerdir. Konferanslara gösterilen ilgi hedeflenilen kitleye ulaşıldığının göstermektedir. (H. Erten ile kişisel iletişim, 21.01.2020).

Konya'da mevcut bu kadar yer, üniversite, kültürel birikim, belediye ve farklı birimler olmasına rağmen Mevlevî ahlak ve medeniyetinin topluma ne kadar verildiği konusunda, istenilen noktaya ulaşılamadığı düşüncesi hakimdir. Bununla beraber, yapılacaklar hakkında ümitsiz tutum da sergilenmemektedir. Ahlakı İslam, peygamber, Kur'an ahlakı olan Hz. Mevlâna, türbe önünde hatıralık olarak anahtarlıklara indirgenmiş, asıl Mevlâna medeniyetinden uzaklaşılmıştır. [165]

Merkez Çalışmaları

2013 yılında kurulan merkezin, Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetleri, merkez personeli Ahmet Müştak Er'den alınan bilgiler ve yapılan araştırmalara göre aşağıdaki gibi derlenmiştir.[166]

Merkez bünyesinde, İhtifal haftasında liselerde ve eğitim kurumlarda merkezin görevlendirdiği öğretim görevlileri Mevlâna'nın İslami yönü, toplum görüşü gibi farklı yönlerini anlatmışlardır. Genç beyinlerin bu konu hakkında bilgi almaları için, gidilen yerlerde de sergiler düzenlenmiştir. Düzenlenen uluslararası konferanslara katılım sağlanmış, Mevlâna hakkında tebliğler sunulmuştur. Mevlâna'nın topluma ve gençlere verdiği mesajlar anlatılmaya çalışılmıştır.[167]

---

[164] https://www.facebook.com/The-International-Rumi-Center-for-the-Study-of-Civilizations-783917991662944/, Erişim Tarihi: 24.01.2020.

[165] Bilal Kuşpınar, Akademisyen, 59 Yaşında.

[166] https://www.erbakan.edu.tr/rumi/duyurular, Erişim Tarihi: 24.01.2020.

[167] Hayri Erten, Akademisyen.

2019 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "MEVLÂNA'NIN GÜNÜMÜZ GENÇLERİNE MESAJI"

Yer: KTÜN Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Halil Cin Konferans Salonu

Tarih: 17.12.2019

Mevlâna'nın 746. Vuslat Yıl Dönümü Uluslararası Anma Törenleri kapsamında, Konya Teknik Üniversitesinde NEÜ İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Betül Gürer tarafından "Mevlâna'nın Günümüz Gençlerine Mesajı" konulu konferans verilmiştir. KTÜN Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ferruh Yıldız, Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Bilgehan Kekeç, öğretim üyeleri ve çok sayıda öğrenci katılımıyla gerçekleşen konferansta Mevlâna'nın hayatı ve eserlerine ilişkin anlatım gerçekleştirilmiştir.[168]

Sergi: SANATTA HOŞGÖRÜ SERGİSİ

Yer: Medaş Sanat Galerisi

Tarih: 10 Aralık 2019 11.00 17.00

Düzenleyen: NEÜ Güzel Sanatlar Fakültesi

Konferans: MEVLÂNA DÜŞÜNCESİNDE ERDEM

Yer: Sosyal Bilimler Lisesi Konferans Salonu

Tarih: 10 Aralık 2019 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Naim Şahin

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi- Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Konferans: HAZRET-İ MEVLÂNA'DA İNSAN VE VEFA

Yer: Mahmut Sami Ramazanoğlu AİHL

Tarih: 11 Aralık 2019 14.00

---

[168] http://ktun.edu.tr/Home/Duyuru/923, Erişim Tarihi: 14.04.2020.

Konuşmacı: Dr. Öğr. Üyesi Ali Çoban

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi- Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Konferans: HAZRET-İ MEVLÂNA'DA İNSAN VE VEFA

Yer: Selçuklu Anadolu Lisesi

Tarih: 13 Aralık 2019 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Ali Temizel

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi- Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü

2018 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "MEVLÂNA CELALEDDİN RUMİ'NİN İRFANI VE DÜŞÜNCESİNİN DÜNYA MEDENİYETLERİNE ETKİSİ"

Yer: Kanada McGill Üniversitesi

Tarih: Aralık 2018

İçerik: McGill Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Dini Çalışmalar Fakültesi, İslami Çalışmalar Enstitüsü ve Antropoloji Bölümünün ortaklaşa düzenlediği konferansta Merkez Müdürü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, dünyadaki farklı Mevlâna algılarından bahsederek kısaca Hz. Mevlâna'nın hayatı ve eserlerini tanıtıp onun kendine has tasavvufi anlatım metodundan örnekler sundu.

Panel: "MEVLÂNA'NIN İRFANÎ MİRASI VE DÜNYAYA ETKİLERİ"

Yer: Konya İl Halk Kütüphanesi

Tarih: 14 Aralık 2018 14.00

İçerik: Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü etkinlikleri kapsamında Prof. Dr. Bilal Kuşpınar'ın moderatörlüğünde düzenlenen panele, İngiltere Manchester Üniversitesi'nden Prof. Dr. Alan V. Williams, İstanbul Marmara Üniversitesi'nden Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç ve Makedonya Tetova Üniversitesi'nden Prof. Dr. Metin İzeti'nin katılımlarıyla gerçekleşmiştir.

2017 Yılı Etkinlikleri

Konferans: "MEVLÂNA VE İRFANI"

Yer: İnce Minareli Medrese

Tarih: 16 Aralık 2017

İçerik: Mevlâna'nın İrfanî Mirası ve Dünyaya Etkisi İnce Minare Darü-l Hadis Konferansları kapsamında Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç'ın katılımlarıyla gerçekleşmiştir.

Konferans: "MEVLÂNA DÜŞÜNCESİNDE İNSAN"

Yer: İstanbul Bahçeşehir Üniversitesinin Güney Kampüsü

Tarih: 31 Mart 2017

İçerik**:** Merkez Müdürü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar'ın konuşmacı olduğu "Mevlâna Düşüncesinde İnsan" konulu konferans 31 Mart 2017 tarihinde düzenlemiştir.

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'NIN HADİSÇİLİĞİ"

Yer: NEÜ İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu

Tarih: 11 Aralık 2016

Konuşmacı: Prof. Dr. Fikret Karapınar

Düzenleyen: NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi

2016 Yılı Etkinlikleri

Dersler: "*MESNEVÎ*'DEN DAMLALAR"

Yer: NEÜ İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu

İçerik: NEÜ İlahiyat Fak Öğr. Üyesi Prof. Dr. Mohammad Shahriari tarafından Farsça verilen dersler 05.03.2015, 26.03.2015, 14.05.2015, 3.11.2015 tarihlerinde saat 13:00-14:30 arasında, 17.03.2016, 24.03.2016, 28.04.2016, 05.05.2016, 12.05.2016, 19.05.2016, 26.05.2016, 6.10.2016, 13.10.2016, 20.10.2016, 27.10.2016, 24.11.2016 tarihlerinde saat 13:30/15:30 arası gerçekleştirilmiştir.

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'DAN HADİS SOHBETİ"

Yer: Konya İnce Minareli Medrese

Tarih: Aralık 2016

İçerik: Mevlâna'yı Anma ve 743. Vuslat Yıldönümü Programı kapsamında Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu'nun katılımıyla konferans düzenlenmiştir.

Konferans: "MEVLÂNA DÜŞÜNCESİNİN TEMELLERİ"

Yer: Mahmut Sami Ramazanoğlu AİHL

Tarih: 07 Aralık 2016 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Ali Akpınar

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'NIN AİLESİ VE SOSYAL ÇEVRESİ"

Yer: Konya Anadolu İmam Hatip Lisesi

Tarih: 08 Aralık 2016 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Hülya Küçük

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "MEVLÂNA VE İNSAN"

Yer: Uluslararası Mevlâna AİHL

Tarih: 09 Aralık 2016 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Dilaver Gürer

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "*MESNEVÎ* BİZE NE SÖYLER?"

Yer: Konya Anadolu Lisesi

Tarih: 12 Aralık 2015 14.00

Konuşmacı: Doç. Dr. Hikmet Atik

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "HZ.MEVLÂNA'DA BİRLİKTE YAŞAMA KÜLTÜRÜ"

Yer: Mehmet Zahid Kotku AİHL

Tarih: 13 Aralık 2016 14.00

Katılımcılar: Prof. Dr. Ramazan Altıntaş

Konferans: "HZ.MEVLÂNA'DA BİRLİK VE BERABERLİK"

Yer: Konya Türk Telekom Erol Güngör Sosyal Bilimler Lisesi

Tarih: 14 Aralık 2016 14.00

Katılımcılar: Prof. Dr. Fikret Karapınar

Panel: "SURİYELİLERİN GÖZÜNDE HZ. MEVLÂNA VE KONYA"

Yer: İl Halk Kütüphanesi

Tarih: 14 Aralık 2016 14.00

Düzenleyen: NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi

Doç. Dr. Ahmet Koyuncu'nun başkanlığında Kemal Kijjeh, Sami Naddah, Hamza Mansor'un katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Konferans: "MEVLÂNA VE BİZ"

Yer: Meram Fen Lisesi

Tarih: 15 Aralık 2016 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Erdal Baykan

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

2015 Yılı Etkinlikleri

Konferans : "MEVLÂNA RUMİ VE TASAVVUF GELENEĞİ"

Tarih: Eylül 2015

İçerik: Merkez Müdürü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar tarafından verilen konferans Kanada'da gerçekleştirilmiştir.

Sergi: MEVLÂNA'YI ANMA VE 741.VUSLAT YILDÖNÜMÜ PROGRAMI *MESNEVÎ* ŞERHLERİ VE TERCÜMELERİ ŞERHLERİ SERGİSİ

MEB Meram Fen Lisesi 02/04.03.2015

MEB Meram Anadolu Lisesi 06/08.03.2015

MEB Meram İbrahim Ethem İmam-Hatip Lisesi 09/11.03.2015

MEB Karatay Anadolu Lisesi 14/16.03.2015

MEB Selçuklu Adil Karaağaç Anadolu Lisesi 26/29.03.2015

MEB Selçuklu Uluslararası Mevlâna AİHL 30/31.03.2015

MEVLÂNA'YI ANMA VE 742.VUSLAT YILDÖNÜMÜ PROGRAMI

Sergi: *MESNEVÎ* ŞERHLERİ VE TERCÜMELERİ ŞERHLERİ SERGİSİ

NEÜ İlahiyat Fakültesi Giriş Alanı 7.12.2015

MEB Meram Tahir Büyükkörükçü AİHL 08/09.12.2015

MEB Karatay Mevlâna Anadolu İmam-Hatip Lisesi 09/10.12.2015

MEB Karatay Konya Türk Telekom Erol Güngör SBL 10/11.12.2015

NEÜ Ahmet Keleşoğlu Fakültesi Fuaye Alanı 12/13/14/15/16/17.12.2015

MEB Selçuklu Mahmut Sami Ramazanoğlu AİHL 14/15.12.2015

MEB Selçuklu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi 16/17.12.2015

NEÜ Meram Tıp Fakültesi Giriş Alanı 22/23.12.2015

NEÜ SBBF Giriş Alanı 24/25/26.12.2015

NEÜ Ereğli Eğitim Giriş Alanı 29/30.12.2015

NEÜ Seydişehir Ahmet Cengiz Müh. Fak. Giriş Alanı 31.12.2015

Panel: "HZ. MEVLÂNA GÜNÜMÜZE NE MESAJ VERİYOR?"

Yer: NEÜ İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu

Tarih: 17 Aralık 2015 13:30

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

İçerik: Hz. Mevlâna'yı Anma ve 742.Vuslat Yıldönümü Programı kapsamında Prof. Dr. Kenan Gürsoy ve Prof. Dr. Bilal Kuşpınar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Konferans: "KUR'ÂN'IN ÖĞRENCİSİ HZ. MEVLÂNA"

Yer: NEÜ Eğitim Fakültesi Konferans Salonu

Tarih: 09 Aralık 2015 13.30

Konuşmacı: Konya Müftüsü Prof. Dr. Ali Akpınar

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "TASAVVUF TARİHİNDE HZ. MEVLÂNA'NIN YERİ VE ETKİLERİ"

Yer: NEÜ Meram Tıp Fakültesi Konferans Salonu

Tarih: 10 Aralık 2015 13.30

Konuşmacı: Prof. Dr. Dilaver Gürer

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "*MESNEVÎ* BİZE NE SÖYLER?"

Yer: NEÜ İlahiyat Fakültesi Konferans Salonu

Tarih: 10 Aralık 2015 14.00

Konuşmacı: Doç. Dr. Hikmet Atik

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'DAN HADİS SOHBETİ"

Yer: İnce Minare Müzesi

Tarih: 10 Aralık 2015 15.00

Konuşmacı: Mevlâna'yı Anma ve 742. Vuslat Yıldönümü Programı kapsamında Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu'nun katılımıyla konferans düzenlenmiştir. Düzenleyen: NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi

Panel: "HZ. MEVLÂNA'NIN ÖĞRETİSİ VE ULUSLARARASI ETKİLERİ"

Yer: NEÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

Tarih: 15 Aralık 2015 14.00

Düzenleyen: NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi

Merkez müdürü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar moderatörlüğünde Prof. Dr. Elfine Sıbgatullina, Prof. Dr. Osman Bakar, Prof. Dr. Mehmet Şeker'in katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Konferans: "HZ. MEVLÂNA'NIN 18.-19. YÜZYIL ALMAN DÜŞÜNÜRLERİNE ETKİLERİ"

Yer: NEÜ Köyceğiz Kampüsü SBBF Konferans Salonu

Tarih: 16 Aralık 2015 14.00

Konuşmacı: Prof. Dr. Naim Şahin

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: "MEVLÂNA MUHAMMAD CELALEDDİN RUMİ, HAYATI, ESERLERİ VE TEMEL ÖĞRETİLERİ"

Yer: Viyana Yunus Emre Enstitüsü

Tarih: 26 Ağustos 2015

İçerik: Merkez müdürü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar tarafından Avusturya'nın Başkenti Viyana'da 25-28 Ağustos tarihleri arasında Yunus Emre Enstitüsü'nün düzenlemiş olduğu, Uluslararası Değişen Dünya ve Sosyal Bilimlerde Araştırmalar I.Bilimsel Kongresinin "İslam Medeniyetinde Çoğulculuk" İngilizce açılış konuşması ve "Hz. Mevlâna ve Öğretilerinin Temel Prensipleri" başlıklı konferansın İngilizce sunumunu gerçekleştirilmiştir.

Konferansta Hz. Mevlâna'nın hayatı ve entelektüel birikimine dair kısa bir tanıtımdan sonra, bu büyük Müslüman düşünürün insanlık, doğa, evren ve Tanrı arasında nasıl bir ilişki tasavvur ettiği görüşüldü.

2014 Yılı Etkinlikleri

Sergi: *MESNEVÎ* ŞERHLERİ VE TERCÜMELERİ ŞERHLERİ SERGİSİ

Yer: NEÜ Ahmet Keleşoğlu Fakültesi Fuaye Alanı

Tarih: 17.12.2014 Saat:10.00

Konferans: HZ. MEVLÂNA DÖNEMİ VE GÜNÜMÜZDE, TRAVMA VE TEDAVİSİ

Yer: NEÜ Asım Duman Konferans Salonu

Tarih: 12 Aralık 2014

Konuşmacı: Prof. Dr. Nevzat Tarhan

Düzenleyen: Meram Tıp Fakültesi

Panel: "BİR İSLAM ÂLİMİ OLARAK HZ.MEVLÂNA"

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Tarih: 08 Aralık 2014 Pazartesi 14.00

Katılımcılar: Prof. Dr. Bilal Kuşpınar'ın moderatör olduğu panel, Prof. Dr. Ramazan Altıntaş, Prof. Dr. Ali Akpınar, Prof. Dr. Hülya Küçük, Prof. Dr. Naim Şahin ve Doç. Dr. Fikret Karapınar katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

2013 Yılı Etkinlikleri

Uluslarası Panel: "MEVLÂNA'NIN ESERLERİNİN FARKLI DİLLERE ÇEVİRİLERİ, YORUMLARI VE ETKİLERİ"

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Tarih: 16 Aralık 2013 Pazartesi 13.30 – 16.45

Katılımcılar: İki oturum olarak düzenlenen panel, Prof. Dr. Bilal Kuşpınar başkanlığında birçok akademisyenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2012 Yılı Etkinlikleri

PANEL: "MEVLÂNA CELÂLEDDİN-İ RÛMÎ'NİN ÖĞRETİLERİNDE DOĞA VE ÇEVRE"

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Tarih: 17 Aralık 2012 Pazartesi 10.00 - 13.00

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğü

Katılımcılar**:** Prof. Dr. Bilal Kuşpınar Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim Özdemir Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Lynda Clarke Kanada Concordia Üniversitesi

Prof. Dr. Mohammad Shahriari Necmettin Erbakan Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Tarik Quadir Mevlâna Üniversitesi

Merkez Yayınları

- Bilal Kuşpınar, *Mevlâna ve İslam*, Konya: NEÜ 2017, 358 s.

Editörlüğünü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar'ın yaptığı, Türkçe ve İngilizce iki bölümden oluşan kitapta üniversite bünyesinde yapılan panel ve konferanslarda çeşitli akademisyenler tarafından sunulan tebliğler yer almaktadır ve üniversite bünyesinde basılmıştır.

- Uluslararası Rumi Medeniyetler ve Uygulama Merkezi, *3 Dilde Mesnevî'den Damlalar*, Konya: NEÜ.

Merkez bünyesinde "*Mesnevî'den Damlalar*" adıyla seçilmiş beyitler ve kısaca *Mesnevî* üzerine yapılmış şerhlerin tanıtımlarının olduğu kitapçık basılmıştır.

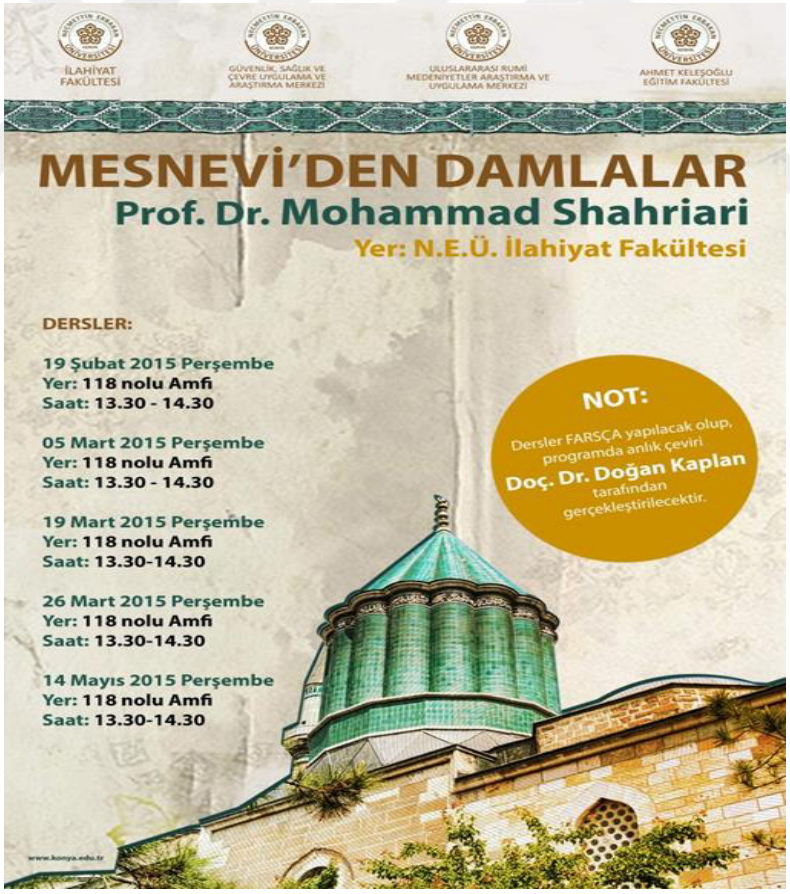
Görseller

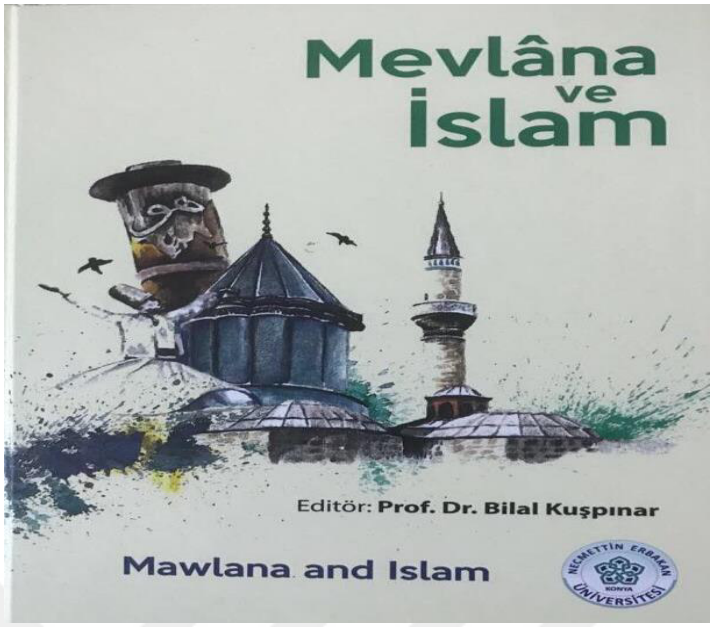
Fotoğraf 68 Merkez Müdürü Prof.Dr. Hayri Erten

Fotoğraf 69 NEÜ İlahiyat Fak Öğr. Üyesi Prof. Dr. Mohammad Shahriari tarafından verilen Mesnevî'den Damlalar Konferansından Görüntü

Fotoğraf 70 Mesnevî'den Damlalar Dersi Duyuru Afişi

Fotoğraf 71 Merkez Yayını

Fotoğraf 72 Mevlâna Celaleddin Rumi'nin İrfanı Ve Düşüncesinin Dünya Medeniyetlerine Etkisi Konferansı Afişi

Fotoğraf 73 Necmettin Erbakan Üniversitesi Panel Duyuru Afişi

Fotoğraf 74 NEÜ Şeb-i Arûs Etkinlik Program Afişi

2.3.3. SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

İletişim

Adres: Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Yerleşkesi Müze Binası (Rektörlük Yanı) Kat 1 42079 Selçuklu

Telefon: 0 332 223 08 14 - 08 08

Eposta: mevlana@selcuk.edu.tr

İnternet Adresi: https://www.selcuk.edu.tr/mevlana_arastirma_ens/tr

Tanıtımı

Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi (SÜMAM), Selçuk Üniversitesi Rektörlüğünün girişimiyle 2004 yılında YÖK'e sunulan "Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi" açma başvurusuna karşılık; YÖK'ün 11 Mart 2005 günü yaptığı Genel Kurul toplantısında Merkez'e onay vermesi ve gerekli diğer aşamaların ardından 17 Mayıs 2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazete'de yönetmeliği yayınlanmasıyla resmî statüye kavuşmuştur (Şimşekler, 2010: 74).

2009 yılında, Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin uluslararası katılımlı bir "Enstitü"ye dönüştürülmesi konusundaki çalışmalar tamamlanmış, 2010 yılının Şubat ayında gerekli dosya hazırlanarak YÖK'e resmen başvurulmuş; YÖK, 4 Mart 2010 tarihinde yaptığı Genel Kurul toplantısında "Olur" kararı vermiştir. Söz konusu dosya Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) ve Devlet Personel Dairesi Başkanlığı'nın uygun görmesiyle Başbakanlık makamının "Olur"una sunulmuştur. Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın da olumlu görüş beyan etmesiyle 28 Temmuz 2010 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından imzalanan Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü, onay için Cumhurbaşkanı Doç. Dr. Abdullah Gül'e arz edilmiş, makamca onaylanan Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü'nün açılmasına dair Bakanlar Kurulu kararı da 22 Ağustos 2010 tarih ve 27680 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Rektör Prof. Dr. Süleyman Okudan Enstitü kurulması çalışmalarını yürüten Doç. Dr. Nuri Şimşekler'i 23 Eylül 2010 tarihinde Enstitü Müdürü olarak görevlendirmiştir. Mart 2015

tarihinden itibaren bu görevi Prof. Dr. Ali Temizel yürütmektedir (Babahanoğlu, 2015: 6).

Görüşme Yapılan Kişi

Prof. Dr. Ali Temizel, 1963 yılında Kahramanmaraş'ın Yenicekale köyünde doğdu. İlk ve orta öğrenimini 1982 yılında Kahramanmaraş'ta tamamladı. 1987'de Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalından mezun oldu. 1996'da Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalında Yüksek Lisansını ve 2002'de Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalında "Ahmedî'nin Farsça Eserleri-Tenkitli Metin, İnceleme, Tercüme ve İndeks" isimli çalışmasıyla Doktora öğrenimini bitirdi. Öğretmenlik, Farsça tercüman-sekreterliği ve banka memuruluğu farklı alanlarda deneyimleri olan Temizel, yurtdışındaki üniversitelerde Türkçe Okutmanı olarak da hizmet vermiştir. 2017 Ekim ayında Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümünde Profesör unvanını alan Prof. Dr. Ali Temizel'in kendi alanı ve Mevlâna ile ilgili Türkiye, İran, Azerbaycan, Bosna-Hersek ve Kosova'da yayınlanmış Türkçe ve Farsça kitapları ve makaleleri vardır. Farsça, Azerbaycan Türkçesi ve Almanca bilmektedir. Mart 2015'den beri SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü görevini yürütmektedir. (A. Temizel ile kişisel iletişim, 16.07.2019)

Görüşme[169]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Prof. Dr. Ali Temizel'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü yaptığı akademik araştırmalar ve çalışmalar yoluyla Mevlâna ve Mevlevîlik konusunda yapılan faaliyetlere katkı sağlamaktadır. Enstitü, SÜ kampüs alanında Aralık ayında Mevlâna'yı anma adına

[169] Enstitü çalışmaları hakkında bilgi almak için 16.07.2019 tarihinde SÜ Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı bölümündeki odasında Ali Temizel ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme yazılanlar teyit ettirilmiştir.

yapılan programlar kapsamında Konya'nın merkez ilçelerinde söyleşi düzenlemektedir. Her yıl kampüs içerisinde "Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri" programı adıyla alanında uzman kişilerle açık oturum şeklinde yapılan programa, SÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, oturum başkanı ya da moderatör olarak katılım sağlamakta ve kurumu desteklemektedir. Yıl içinde ulusal ya da uluslararası düzeyde hazırlanan Mevlâna, Mevlâna'nın bir eseri, Mevlevîlik ya da Mevlevîliğin önemli isimlerinden biri için düzenlenmiş programlar yapılmaktadır. Konya'nın merkez ilçelerinde Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü yüksek lisans öğrencileri tarafından "Genç Gönüllerde Mevlâna" adında programlar da düzenlenmektedir. İlçelerde SÜ Meslek Yüksekokulu ya da kampüsünde her yıl Mevlâna ile ilgili konferans verilmektedir. Bunların yanı sıra, Mayıs ayında Hz. Mevlâna'nın ailesinin Konya'ya gelişleri vesilesiyle 2-3 ya da 4 Mayıs'a denk gelen tarihlerde tek kişilik konferans, 4-5 kişilik panel ya da uluslararası sempozyumlar düzenlenmektedir. İlaveten Konya'daki Mistik Müzik Festivali çerçevesinde Eylül ayının son haftasında yapılan Mevlâna ya da Tasavvuf Musikisini konu olan konferanslar hazırlanmaktadır. Bunların dışında Konya'ya geleceği önceden bilinen, alanda değerli kişiler Konya'da bulunacakları tarihte enstitüye davet edilerek tek kişilik ya da daha fazla katılımcısı olan konferanslarla kendilerinden istifade edilmektedir. Konya Bşh Bld'nin Koyunoğlu Müzesi'nde gerçekleştirdiği İkindi Sohbetleri programında, her ay bir haftasonu Cumartesi günü Mevlâna ile ilgili sohbet programını enstitü hazırlamıştır. Bu program, Konya Bşh Bld tarafından 2019 Yaz dönemine kadar devam ettirilmiştir.[170]

Mevlâna ile ilgili halka açık programların yanı sıra SÜ bünyesinde, her yıl 15 ile 20 arasında değişen sayılarda yüksek lisans öğrencisi alınarak akademik anlamda katkı sağlayacak uzman kişiler yetiştirilmektedir. Geçtiğimiz yıllarda yabancı öğrencilerin de katıldığı yüksek lisans programına 3-4 yıldır yabancı öğrenci başvurusu alınamamaktadır. Bu konuda YTB'nin Mevlâna Araştırmaları Enstitüsünü sehven sistemin dışına çıkardığı sanılmaktadır. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili

[170] Ali Temizel, Akademisyen, 57 Yaşında.

yapılan derslere, Farsça, Osmanlı Türkçesi, Tasavvuf tarihi, Selçuklu Dönemi Konya Tarihi Dersleri vb. gibi tasavvufu ön planda tutan dersler ile akademik olarak katkı sağlanmaktadır. Lisans eğitimini tamamlamış öğrenciler, disiplinler arası çalışma zihniyetine uygun olarak farklı branşlardan ve alandan olabilmekteler. 20'nin üzerinde farklı alandan yüksek lisans programı için başvuru alınmaktadır. Bunların duyurusu SÜ web sitesinden, enstitü web sitesinden ve enstitü sosyal medya araçları yoluyla yapılmaktadır. Enstitü, bünyesindeki Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı'nın yanı sıra Türk Din Musikisi Bilim Dalı ve Mevlevîlik ve Türk İslam Sanatları Bilim Dalı adıyla, iki yeni yüksek lisans ve doktora programı açma çalışmalarını halen sürdürmektedir. Üniversite senatosunun tarafından kabul edilen karar, YÖK tarafından verilecek onayın alınması halinde yürürlüğe koyulacaktır. Böylece toplam 3 bilim dalında öğrenci kabul edilecektir. 2015 yılında yüksek lisans seviyesinde mezun vermeye başlayan enstitü, 2020 yılı ilk çeyreği itibariyle 26. Öğrencisini mezun etmiştir.[171]

Sene içinde yapılan sempozyumlarda sunulan bildiriler, enstitü imkânları ölçüsünde kitaba dönüştürülmektedir. "Söz uçar, yazı kalır." atasözünden hareketle sempozyumların kalıcılığı ve literatüre geçirilmesini sağlamak amacıyla bildiriler basılmaktadır. Kurulun uygun görmesi ve bütçenin yeterli olması halinde alanla ilgili çalışma yapan kişilerin kitaplarının basımı da yapılmıştır. Üniversitenin SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsüne vermiş olduğu kaynaklarla bütün bu etkinlikler yapılmaya çalışılmaktadır.[172]

Enstitü, Mevlâna'nın folklorik yapısından ziyade akademik ve tasavvufi olarak daha iyi anlaşılması ve anlatılması yolunda gayret göstermekte, semâ ya da Mevlevîlik ile ilgili halk tarafından merak edilen mitolojik, zaman zaman hamasi duyguların önüne geçerek gerçekleri sunma çabasındadır. Bu söylenti ve duyumların kitaplardaki yerini bularak halkı bilinçlendirme gayreti gösterilmektedir. Mevlâna, kendi dünyasını tarif ederken "Benim bir ayağım şeriatta, diğer ayağım ise 72

[171] Ali Temizel.

[172] Ali Temizel.

millettedir" sözleri ile aslında kendisinin bizzat Kur'an ve şeriattan beslendiğini belirtmektedir. Mutasavvıf, aynı zamanda bir arif, öğrenci yetiştiren bir öğretmen, bir vaiz, din adamı olan Mevlâna'nın ve Mevlevîliğin İslam'ın kuralları içerisinde yaşaması ve yaşatılması gerekmektedir. Folklorik bir profilden ziyade Mevlâna, İslam öğretileri ve emirleri çerçevesinde yaşanan bir tasavvufi ekoldür. Enstitü, gerçekler üzerinde yoğunlaşarak, asıl Mevlâna'yı halkı tanıtmak, bu konuda bilgilendirmek, Mevlâna'yı İslam'ın dışına çıkaran bir görüntü ile sunma niyetinde olan Batılılar ya da Doğuların farklı felsefi yaklaşımlarla çizmeye çalıştıkları Mevlâna profilinin yanlışlığını anlatabilme çabası içindedir. Bu konuda 13. yüzyıldan beri yazılmış eserler titizlikle incelenmekte, çeviri tercüme çalışmaları yapılmakta, tenkitli eser okumaları vb. çalışmalarla alana katkı sağlanmaktadır. Temizel, Mevlâna ve eserleri üzerinden İslamiyet'e daha yakın olma, Anadolu'daki irfani kültürü İslamiyet içinde yoğurarak insanların yaşam biçimine entegre edebilme, yaşayışları İslam dairesinde tasavvuf kültüründe yaşamanın yollarını aramakta olduklarını ifade ederek bunun yolunun da Mevlâna'nın eserlerinin çok iyi bilinmesi ile olacağını vurgulamıştır. Batılı felsefecilerin görüşleri ve dayatmalarından ziyade kabuğu aşıp öze ulaşarak açıklanan Kur'an ayetleri ve Peygamberimizin ya da diğer peygamberlerin hayatlarını anlatan eserler, dini kurallara daha yakın durma ve daha iyi yaşama derdiyle okunmalıdır.[173]

Sosyal medya hesabı olarak kişisel twitter hesabı mevcut olan Temizel, bu hesabı şahsi ya da enstitüde olarak yapılacak etkinliklerin ve programların duyurularını paylaşma amacıyla kullanmaktadır. Yapılan etkinlikler, mahalli gazeteler ve basın organları yoluyla halka yansıtılmaktadır. Ancak yerel basının popüler kültür ürünü olan etkinliklere daha fazla ilgi göstermesi programların gölgede kalmasına sebep olabilmektedir. Yurtdışında ses getiren ve basında yer bulan enstitü programları zaman zaman yerel basında yayınlanmayabilmektedir. Herhangi bir siyasi, dini vb. oluşumların içinde yer alınmaması ya da programlara halk tarafından çok tanınan kişilerin çağrılmaması, basının da yapılan etkinliğe

[173] Ali Temizel.

rağbet etmemesine ve dolayısıyla program salonunun boş kalmasına sebep olmaktadır.[174]

Yapılan çalışmalarda enstitünün hedef kitlesi, âlemlerin Rabbi olan Allah'ın adına hamd ederek başlanan her türlü ibadette olduğu gibi, öncelikle kendi nefsimiz, daha sonra tüm insanlık ve âlemdir. Mesaj, Müslüman olsun ya da olmasın şükrettiğimiz âlemlerin Rabbinin yarattığı herkes olarak ifade edilmiştir.[175]

Temizel, ülkenin kültürel diplomasisi olarak Mevlâna'nın soft power gücünden yararlanılması ve "Mevlâna pasaportunun" iyi kullanılması gerektiği görüşündedir. Mevlâna ile ilgili yapılacak bir program vasıtasıyla ülkenin siyasi, kültürel ya da ekonomik ilişkileri iyi olsun ya da olmasın, gidilemeyecek ülkenin olmadığı kanaatinde olarak bu konuda yeterli çalışmaların yapılması gerektiğini belirtmektedir.[176]

Enstitü, akademik çalışmalar yapan öğrenciler anlamında yeterli sayıya sahip olsa da yüksek lisans yaparak mezun olan kişilerin diğer bölümler tarafından tanınırlığının önemli bir kriter olduğunu ifade edilmiştir. Bugüne kadar mezun olan yaklaşık 20 öğrenci arasında Tarih, Tasavvuf, Eski ve Yeni Türk Edebiyatı gibi farklı bölümlerinden olmak üzere 4 adet doktora programına devam eden öğrenci bulunmaktadır. Enstitünün devlet kurumlarına istihdam etmeye yönelik bir faaliyeti olmaması sebebiyle öğrenciler yüksek lisans programını tercih etmede çekimser davranabilmektedirler. Bölüm mezunu öğrencilere doktora programı başvurularında menfi davranışlarla yaklaşıldığını görmek üzücüdür ve zarar vermektedir.[177]

---

[174] Ali Temizel.

[175] Ali Temizel.

[176] Ali Temizel.

[177] Ali Temizel.

Halka ulaşma noktasında ise hedeflenen kitlenin yanı sıra kampüs içinde öğrencilere bile ulaşmada zaman zaman sıkıntı yaşanmaktadır. Akademisyenler ve enstitü olarak eksikler tespit edilip telafi yoluna gitmeye çalışılmaktadır.[178]

Mevlâna yolunda çalışan birimlerin daha çok turizm odaklı düşünceler içinde Mevlevîliğe yaklaştığını görmek üzüntü vericidir. Mevlâna müzesini ziyaret ederek ya da semâ izleyerek Mevlevî müntesibi olmak, bu kültürü öğrenmek veya anlamak mümkün değildir. Akademik boyutta araştırma yapan kurum olarak, Konya halkının Mevlâna'ya çok yakın durmadığını gözlemlenmiştir. Bu sorunu, üst makamlardaki yöneticilerin de dile getirdikleri ifade edilmiştir. Hz. Mevlâna eserlerinde tasavvuf, irfan, tevazu ve hoşgörüyü vurgular. Fakat bu alanda faaliyet gösteren birimlerin bu meziyetlerden yoksun olmaları sebebiyle halkla bütünleşemedikleri görülmektedir.[179]

Temizel, Mevlevî ahlakı olarak toplumun yapısını etkileyecek faaliyetler konusunda, enstitü bazında toplumla yeteri kadar iç içe olunamadığını ifade etmiştir. Davet edilmeleri halinde programlara, okul söyleşilerine katılım sağlanmakta, Mevlâna ve eserleri hakkında bilgi verilmeye çalışılmaktadır. Yapılan çalışmalar, hiçbir zaman yeterli değildir ve olduğu düşünülmemelidir. Çünkü her günü eşit olan zarardadır. Topluma ulaşma noktasında, genellikle baz alınan kesim eğitim kurumuna devam eden gençlerdir. Halbuki üniversiteye giden gençlik, mevcut potansiyelin çok az bir kısmını teşkil etmektedir. Eğitime devam etmemiş, ara vermiş, çalışmayan ya da sanayi vb. yerlerde çalışan gençlik her zaman ikinci plana itilerek sahipsiz bırakılmaktadır. Farklı toplulukların ve bizlerin onlara da ulaşması ve Mevlevîliği anlatması gerekir. Çünkü Mevlâna'nın herkese söyleyecek sözü vardır. Bu üzerinde durulması gereken en önemli konuların başında gelmektedir. Diğer bir çalışma olarak halkın en önemli temsilcisi olan Muhtarlar Birliği ile irtibata geçilip belli aralıklarla ya da ayda bir olmak suretiyle her defa farklı bir mahallede olacak şekilde yapılacak sohbetlerin halka ulaşma ve Mevlâna'yı tanıtma anlamında faydalı olacağı düşünülmektedir. Sosyal ve kültürel sorumluluk projelerine ağırlık

[178] Ali Temizel.

[179] Ali Temizel.

vermekle bu konuyu belli oranda çözmek mümkün gözükmektedir. Örneğin büyük alışveriş merkezleri ya da plazalarda kamu yararına bir çalışma olarak etkinlik alanları oluşturulabilir. Bu alanlarda yapılacak *Mesnevî* sohbetleri de bu anlamda çok güzel bir etkinlik olacaktır. Sohbeti dinleyenler alışveriş için orada bulunan kişiler olabileceği gibi mağaza çalışanlarını kapsayan bir çalışma da yapmak mümkündür. Alışveriş merkezlerine yapılacak 20-25 kişilik ufak bir salon dahi bunun için yeterli olacaktır. Yapılması halinde oldukça işe yarayacağı kanaatiyle bir öneri olarak dikkate alınması faydalı olacaktır.[180]

Enstitü olarak yapılması hedeflenen faaliyetler olarak enstitü bünyesinde ilgi duyan herkese açık *Mesnevî* sohbeti yapılması ve Farsça, İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanacak uluslararası bir dergi çıkarmak olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmalar eksiklik olarak görülmektedir.[181]

Hz. Mevlâna ile ilgili törenlerde niyet, turizmde yüksek gelir ise törenlerin Konya içinde yapılması bile gereksizdir. Eğer Allah rızası gözetilerek ve Mevlevîlik düsturlarına uygun olarak Allah'a yakınlaşmaya vesile olacak her türlü etkinliğin dünyanın her yerinde yapılmasında fayda vardır.[182]

Konya'da çalışmaların Mevlevîlik ve Mevlâna üzerinden turizm gelirini çoğaltmaya yönelik olarak tertip edilmesi, bu işle ilgilenenlerin bir şekilde program yürütülsün mantığıyla hareket etmeleri ya da yapılan programlarda kendini ön plana çıkarma gayesinden hareketle yapılan faaliyet, her türlü çalışma, Allah rızasından uzaklaşmış programlar olmaktan öte geçemeyecek ve dolayısıyla hedefine ulaşmayacaktır. Bir İslam âlimi olan Mevlâna ile ilgili yapılacak her programda sadece halka hizmet ve Allah rızası gözetilmelidir.[183]

---

[180] Ali Temizel.

[181] Ali Temizel.

[182] Ali Temizel.

[183] Ali Temizel.

Semâ âyini, Mevlevîlik ile ilgili bir ritüel olması sebebiyle Mevlevîhanelerde yapılmalıdır. Özellikle düğün, açılış programı, mezuniyet, bir devlet büyüğü karşılaması veya önem arz eden herhangi bir gün için semâ yapılması kesinlikle uygun değildir. Semâ, Mevlevî tarikatının adabıdır. Semâzen, Mevlevî müntesibi olup hem kalbiyle hem diliyle hem de bedeniyle Allah'ı zikreden kişidir. Semâzenler de abdestli, vakit namazını aksatmayan, dini vazifelerinde hassas kişiler olmalıdır. Yoksa semâ folklorik bir unsur olmaktan öte geçemez ve anlamını yitirir. Semânın toplumun Mevlevîliği tanıma adına dikkat çekici özelliği vardır fakat semâ öncesi verilen müzikalli konserlerin semâda yeri yoktur ve hatadır. Semânın bunlardan kurtarılması gerekmektedir.[184]

Enstitü, yurtdışında anadili Farsça olan Afganistan, Tacikistan, İran başta olmak üzere Mevlâna'nın doğduğu ve hayatını geçirdiği coğrafyadaki ülkelerde Mevlevîlik, *Mesnevî* ve Mevlâna ile ilgili çalışma yürüten birimler ya da akademisyenlerle irtibat halindedir. 3 Mayıs 2019 tarihinde enstitü olarak düzenlenen Mevlâna'nın tasavvufi göçü konulu program Mevlevîliğin coğrafi mekânları olarak sayılabilecek birçok ülkeden katılımcılarla gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Amerika, Kanada, Meksika ya da Avrupa'nın farklı ülkesinden gelen birçok araştırmacı ve akademisyene yardımcı olmaya çalışılmaktadır. 2018'de enstitü ve TİKA öncülüğünde Tacikistan'da uluslararası bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Barış mesajlarıyla günümüze ışık tutan Mevlâna, Türkiye'nin kültürel ilişkilerini geliştirmesine vesile olacak bu tarz etkinlikler için önemli bir değerdir. Enstitü, SÜ rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin'in destek ve katılımıyla, uluslararası olarak düzenlenen sempozyum çalışmalarına etkin bir şekilde katılım sağlama gayreti içindedir. Enstitü olarak hazırlanan uluslararası sempozyumlar için gelen akademisyenler de bildirilerini kendi dillerinde sunmaktadırlar. Bu da gönül diliyle anlaşan herkes için bir zenginlik olarak karşımıza çıkmaktadır.[185]

---

[184] Ali Temizel.

[185] Ali Temizel.

SÜ bünyesinde Enstitüler sekmesinde yer alan resmi kurum internet sitesinde ana sayfasında bulunan 10 sekme Anabilim Dalları, Hakkında, Yönetim, Akademik bağlantılar, Yayınlar, Etkinlikler, Formlar, İç Kontrol ve İletişim bölümleri içerisinde kurum ile ilgili bilgiler paylaşılmaktadır.[186]

SÜ Mevlâna Arş. Ens. @MevlanaEnstitu kullanıcı adıyla Haziran 2012'de açılan hesapta 213 tweet yazılmış, 159 fotoğraf veya video paylaşılmıştır. 50 beğeni alan hesabın 927 takipçisi bulunmaktadır. Hesapta enstitü ile ilgili duyurular yapılmaktadır.[187]

27 Nisan 2012'de kurulan diğer bir sosyal medya hesabı Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü @mevlanaenstitusu kullanıcı adıyla 2.058 kişi tarafında takip edilmektedir. 2.076 kişi tarafından beğenilmiştir. Enstitünün düzenlediği programlar ve çalışmaların duyurusu yapılmaktadır.[188]

Kurum, sosyal medyada yapmış olduğu paylaşımları, yapılacak etkinlikleri duyurmak amacıyla kullanmaktadır. Enstitü, sosyal medya aracılığıyla mutat bir şekilde yaptığı Hz. Mevlâna'nın eserlerinden alınan anlamlı sözleri kaynak, beyit numarası belirterek görsel bir şablon içerinde paylaşmıştır. Her paylaşımda Hz. Mevlâna'nın sözlerinin kaynak gösterilerek paylaşılması ve doğru bir şekilde öğrenilmesi gerektiğini küçük bir notla poster içine yerleştirerek belirtmiştir. Bu şekilde bilgi kirliliğinin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Enstitü Çalışmaları

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü etkin olduğu 2005 yılından beri birçok panel, sempozyum, söyleşi, konferans vb. düzenlemiş, bildiri kitabı yayınlamış, yapılan araştırmalar, kıymetli akademisyenler danışmanlığında yüksek lisans seviyesinde yetiştirilmekte olan öğrencilerle devam etmektedir. 2007 ile

---

[186] https://www.selcuk.edu.tr/mevlana_arastirma_ens/tr, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[187] https://twitter.com/MevlanaEnstitu, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[188] https://www.facebook.com/mevlanaenstitusu, Erişim Tarihi: 11.04.2020.

sınırlandırılan çalışma dahilinde, enstitünün 2007 itibariyle yaptığı faaliyetler kronolojik olarak sıralanmıştır.

2019 Yılı Etkinlikleri

Mevlâna ve Mevlevîlik Konferansları "SULTAN ŞAİRLER VE BESTEKÂRLAR"

Tarih: 23 Aralık 2019 15.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü öğretim Üyesi Dr. Mustafa Çıpan 'Sultan Şairler ve Bestekârlar' başlığı ile bir konuşma yapmıştır. Müzik dinletisinin ardından plaket takdimi gerçekleştirildi. Konferansa, Selçuk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Kağan Karabulut, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Ali Temizel, Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Çıpan, akademisyenler ve öğrenciler katılım sağlamıştır.

Konferans "GENÇ GÖNÜLLERDE HAZRETİ MEVLÂNA"

Tarih: 13-16 Aralık 2019 10.00

Yer: Bosna Hersek Anadolu İmam Hatip Lisesi

Mehmet Halil İbrahim Hekimoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Hz. Mevlâna'nın 746. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitünün Milli Eğitim Müdürlüğü ile düzenlediği ve belirlenen ortaöğretim kurumlarında yapılan Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna başlıklı konferanslar Bosna Hersek Anadolu İmam Hatip Lisesi ve Mehmet Halil İbrahim Hekimoğlu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde yüksek lisans öğrencileri Avukat Leylâ Betül Küçük ve Dr. B. Taha Hidayetoğlu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Mevlâna ve Mevlevîlik Konferansları "HZ. MEVLÂNA, İSLAM DÜNYASINDA VEFÂ"

Tarih: 16 Aralık 2019 14.00

Yer: SÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferans Salonu

Bu yıl "Hz. Mevlâna, İslam Dünyasında Vefâ" başlığı ile yapılan konferansta Emekli Büyükelçi Hüsnü Gürcan Türkoğlu İslam dünyasının içinde bulunduğu sıkıntılı durumu vefâ ve sadakat bağlamında anlatmıştır. Öğrencilerin soruları ile devam eden konferans plaket takdimi ile sona ermiştir.

VI. Uluslararası Mevlâna Sempozyumu "HAZRETİ MEVLÂNA VE MEDENİYETLERDE VEFA" IV. OTURUM

Tarih: 10-11 Aralık 2019 09.30- 18.00

Yer: SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müze Binası Konferans Salonu

Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ve Yakın Doğu Üniversitesi Avrasya Araştırmaları Merkezi iş birliğiyle Atatürk Dil Tarih ve Kültür Yüksek Kurumu ile Atatürk Kültür Merkezi'nin de destekleriyle VI. Uluslararası Mevlâna Sempozyumu, "Hz. Mevlâna ve Medeniyetlerde Vefa" temasıyla gerçekleştirilmiştir. Sempozyuma; AK Parti Konya Milletvekili Prof. Dr. Hacı Ahmet Özdemir, Selçuk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Kağan Karabulut, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Ali Temizel, Atatürk Kültür Merkezi Başkan Yardımcısı Dr. Adem Uzun, Yakın Doğu Üniversitesi Avrasya Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ghadir Golkırıan, Prof. Dr. Şaban Halis Çalış, sempozyum konuşmacıları ve öğrenciler katılmıştır. Türkiye, Azerbaycan, İran, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kazakistan ve Bosna Hersek'ten 30 bilim adamı sempozyuma sunumlarıyla katkı vermişlerdir.

'Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ-X *MESNEVÎ* – HAZRETİ MEVLÂNA VE VEFA"

Tarih: 09 Aralık 2019 13.30

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin başkanlığında gerçekleşen söyleşiye, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı İhsan Şener ve Kültür ve Turizm eski Bakanı Atilla Koç konuşmacı olarak katılmıştır. Mevlâna'yı anlamak için yaşadığı dönemin incelenmesi gerektiğini dile getiren Kültür ve Turizm eski Bakanı Atilla Koç, Mevlâna'yı anlamak için Mesnevi'yi okumak gerektiğinden bahsetmiştir.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı İhsan Şener ise Konya'nın Hz. Mevlâna dostları ve barışın semboli bir merkez olduğunu kaydetmiştir. Konuşmaların ardından program hediye ve plaket takdimi ile sona ermiştir.

Tiyatro "KENDİ"

Tarih: 8 Aralık 2019 20.00

Yer: SÜ Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Büyük Sahnesi

Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarının düzenlediği 'Kendi' isimli tek perdelik tiyatro 8 Aralık 2019 tarihinde Devlet Konservatuvarı salonunda ücretsiz olarak izleyicilerle buluştu. Hazreti Mevlâna ve eserlerinden hareketle oluşturulmuş oyun Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Müdüresi Prof. Dr. Dilek Zerenler'in Koordinatörlüğünde ve Öğr. Görevlisi Tolga Özenç Özençel'in yönetmenliğinde oynanmıştır. Tiyatroya Konya Valisi Cüneyit Orhan Toprak ve eşi Dr. Funda Toprak, SÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Müdürü Prof. Dr. Dilek Zerenler, Müdür Yardımcıları Doç. Dr. Oğuz Karakaya ve Öğretim Görevlisi Muhammet Koç, Tiyatro Oyun Yönetmeni Öğretim Görevlisi Tolga Özenç Özençel, dekanlar, akademisyenler ve öğrenciler katılmıştır.

Panel "MEVLÂNA TEACHINGS AND POEMS"

Tarih: 20 Kasım 2019 10.00

Yer: SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müze Binası

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ve Edebiyat Fakültesi Urdu Dili ve Edebiyatı Bölümü tarafından düzenlenen "Mevlâna Öğretileri ve Şiirleri" isimli panele İngiltere, Almanya ve Hindistan'dan katılan 4 değerli konuşmacı Mevlâna'nın şiirleri, gazelleri, öğretileri ve şiirlerin nakledilişi yöntemleri ile ilgili sunumlar yapmışlardır. Panele üniversite personeli, öğrenci ve halktan katılım sağlanmıştır.

Konferans "İRAN BASININDA 15 TEMMUZ"

Tarih: 12 Temmuz 2019 10.30

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü Anma Etkinlikleri münasebetiyle Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından "İran Basınında 15 Temmuz" isimli konferans düzenlemiştir. Konuşmacı olarak katılan Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Ali Temizel 15 Temmuz'da yaşananların İran Basınında yansımaları hakkında bilgi vermiştir.

Konferans "MEVLÂNA'DA MANEVİ EĞİTİM"

Tarih: 14 Mayıs 2019 14.00

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

Ramazan ayı münasebetiyle Enstitü tarafından düzenlenen "Mevlâna'da Manevi Eğitim" başlıklı konferansta SÜ İslami İlimler Fakültesi öğretim görevlisi Doç. Dr. İbrahim Işıtan manevi gelişim ve önemi hakkında bilgi vermiştir.

Konferans "DOĞAL DÜNYA DÜZENİ AÇISINDAN VAKIF MÜESSESESİNİN MEDENİYET BOYUTU"

Tarih: 08 Mayıs 2019 11:00

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

Vakıf Medeniyetinde Ramazan Ayı- isimli program çerçevesinde Enstitü ve Turizm Fakültesi ile Konya Vakıflar Bölge Müdürlüğünün ortaklaşa düzenlemiş olduğu "Doğal Dünya Düzeni Açısından Vakıf Müessesesinin Medeniyet Boyutu" isimli konferansa Vakıflar Uzmanı Dr. Nazif Öztürk değerli konuşmalarıyla katılım sağlamıştır.

Sempozyum "V. ULUSLARARASI MEVLÂNA SEMPOZYUMU - HZ. MEVLÂNA VE İRFANİ GÖÇ"

Tarih: 3-4 Mayıs 2019 09:30 – 18:00

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'yı Teşriflerinin 791. Yıldönümü Anma Etkinlikleri kapsamında Enstitü tarafından V. Uluslararası Mevlâna Sempozyumu - Hz. Mevlâna ve İrfani Göç isimli sempozyum düzenlenmiştir. Farklı ülkelerden birçok konuşmacının yer aldığı sempozyumda katılımcılar göç temalı bildirilerini

sunmuşlardır. Bildiriler Türkçe, Farsça ve İngilizce olarak sunulmuştur. İki gün süren sempozyum katılımcıları değerli bilgiler paylaşmışlardır.

Konser "TASAVVUFİ HALK MÜZİĞİ KONSERİ"

Tarih: 3 Mayıs 2019 20:00

Yer: SÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'yı Teşriflerinin 791. Yıldönümü Anma Etkinlikleri kapsamında Enstitü yüksek lisans öğrencileri tarafından bir tasavvufi halk müziği konseri düzenlenmiştir.

Konferans "WHY THE 21ST CENTURY'S WORLD NEEDS THE MAVLANA TEACHİNGS?"

Tarih: 4 Mart 2019 10:30

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

Kanada The Scarborough Hastanesi'nde çalışmakta olan Dr. Syed Taghi Abedi tarafından İngilizce olarak sunulan "Why the 21st Century's World Needs The Mavlana Teachings?" konulu konferans verilmiştir. 21. yüzyılın dünyasında Mevlâna öğretilerine neden bu kadar ilgi gösterildiğini açıklayan Abedi slayt sunumlarıyla konuyu derinlemesine anlatmıştır.

Konferans "MEVLÂNA'NIN KÜLTÜREL MİRASI"

Tarih: 11 Şubat 2019 10:30

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

"Mevlâna'nın Kültürel Mirası" konulu konferans Prof. Dr. Ali Temizel, İran Meşhed Üniversitesi'nden psikiyatrist Dr. Mohammad Reza Sargolzadee ve İran Soroosh-e Mowlana Derneği Maryam Moosavi tarafından düzenlenmiştir.

2018 Yılı Etkinlikleri

Sempozyum "ULUSAL MEVLÂNA VE MESNEVÎ SEMPOZYUMU"

Tarih: 12 Aralık 2018 10:00-18:00

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Konferans Salonu

Mesnevî şarihi A. Avni Konuk'un vefatının 80. Ölüm yıldönümü anısına Ulusal Mevlâna ve *Mesnevî* sempozyumu düzenlenmiştir. Çeşitli üniversitelerden katılan değerli akademisyenler konu hakkında çalışmalarını dinleyenlerle paylaşmışlardır.

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ - MECÂLİS-İ SEBA - HZ. MEVLÂNA VE EĞİTİM"

Tarih: 11 Aralık 2018

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitünün düzenlediği üçüncü etkinlik olan Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri - Mecâlis-i Seb'a - Hz. Mevlâna ve Eğitim konulu Prof. Dr. Mustafa Şahin, Prof. Dr. Birol Akgün, Dr. Murat Yılmaz, Karadağ'dan Rifat Fejzic katılım sağlayarak değerli bilgilerini dinleyicilerle paylaşmışlardır.

Panel "MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK MEVLÂNA ARAŞTIRMALARI YÜKSEK LİSANS MEZUN ÖĞRENCİLER GÖZÜYLE"

Tarih: 10.12.2018 13:30

Yer: Enstitü Binası Konferans Salonu

Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitünün düzenlediği ikinci etkinlik olan Mevlâna Araştırmaları Yüksek Lisans Mezun Öğrenciler Paneli başlıklı program Enstitü Binası Konferans Salonu'nda yapılmaktadır. SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Yüksek Lisans Mezun Öğrencilerinin katıldığı Mevlâna ve Mevlevîlik panelinde; Öğr. Gör. Aliye Serap İncidağı, Öğr. Cüneyt Uzunlu, Öğr. Derviş Küçükyıldırım ve Cihanbeyli Müftüsü Hasan Nacar konuşma yapmışlardır.

Konferans "GENÇ GÖNÜLLERDE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 10 - 13 Aralık 2018 10.00 - 14.00

Yer: Dr. Ali Rıza Bahadır Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi

Meram Fen Lisesi

Mahmut Celaleddin Ökten Anadolu İmam Hatip Lisesi

Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitünün Milli Eğitim Müdürlüğü ile düzenlediği ve belirlenen ortaöğretim kurumlarında yapılan Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna başlıklı konferansın Dr. Ali Rıza Bahadır Kız Anadolu İmam-Hatip Lisesi, Meram Fen Lisesi ve Mahmut Celaleddin Ökten Anadolu İmam Hatip Lisesinde yüksek lisans öğrencileri Öğretmen Öznur Keskin, Avukat Leylâ Betül Küçük ve Dr. B. Taha Hidayetoğlu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Panel "MEVLÂNA'NIN YOLUNDAN MEVLA'YA GÖÇENLER"

Tarih: 4 Mayıs 2018 10:30

Yer: Alaeddin Keykubat Yerleşkesi SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'yı Teşriflerinin 790. Yılı münasebetiyle Enstitü tarafından düzenlenecek olan panele Selçuk Üniversitesi Rektör yardımcısı Prof. Dr. Hüseyin Kara, NEÜ İlahiyat Fakültesi Öğr. Üyesi Prof. Dr. Dilaver Gürer, Ankara Üniversitesi DTCF Öğr. Üyesi Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç ve SÜ Edebiyat Fakültesi Öğr. Üyesi Ali Temizel konuşmacı olarak katılmışlardır.

2017 Yılı Etkinlikleri

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ -FÎH-İ MÂ FÎH YÖNETİCİLER VE HZ MEVLÂNA"

Tarih: 15 Aralık 2017 14:00 -16:00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Hz. Mevlâna'nın 744. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitünün düzenledigi Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri -Fih-i Mâ Fih yöneticiler ve Hz Mevlâna başlıklı söyleşiye konuşmacı olarak SÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, Tunceli Valisi Tuncay Sonel, Erciyes Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muhammet Güven, NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Uyg. Ve Arş. Merkezi Müdürü Prof. Dr. Bilal Kuşpınar ve Afganistan Belh İl Genel Meclis İdari İşler Müdürü katılmışlardır.

Konferans "GENÇ GÖNÜLLERDE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 13-14 Aralık 2017

Yer: Karatay Fen Lisesi

Mahmut Sami Ramazanoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi

Yüksel Bahadır Alaylı Bilim ve Sanat Merkezi

Meram Anadolu Lisesi

Hz. Mevlâna'nın 744. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitünün Milli Eğitim Müdürlüğü ile düzenlediği ve Karatay Fen Lisesi, Mahmut Sami Ramazanoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi, Yüksel Bahadır Alaylı Bilim ve Sanat Merkezi ve Meram Anadolu Lisesi'nde yapılan Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna başlıklı konferans Yüksek Lisans Öğrencileri Ali Emrah Görmek, Nergiz Ayar ve Avukat Leylâ Betül Küçük ve Dr. B. Taha Hidayetoğlu tarafından gerçekleştirilmiştir.

Fakülte Konferansları "HZ. MEVLÂNA, KARDEŞLİK VE SOSYAL YAŞAM"

Tarih: 12 Aralık 2017 – 11 Aralık 2017 13:30 -10:00

Yer: Akşehir Kültür Merkezi - Tıp Fakültesi Konevi Amfisi

SÜ Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile ortaklaşa düzenlenen Hz. Mevlâna, Kardeşlik ve Sosyal Yaşam konulu konferansta Sayın Rektör Yardımcısı Hüseyin Kara tarafından Akşehir Belediyesinde program öncesinde ziyaret gerçekleştirdi. Akabinde yapılan konferansta Mevlâna dostlarına Hz. Mevlâna'yı anlatarak değerli bilgiler vermiştir. Fakülte konferanslarının ikincisi Üniversitemiz Tıp Fakültesi ile ortaklaşa düzenlenen Hz. Mevlâna, Kardeşlik ve Sosyal Yaşam konulu konferansta Sayın Rektör Yardımcısı A.Kağan Karabulut konuşmalarını gerçekleştirmişlerdir.

Sempozyum "IV. ULUSLARARASI MEVLÂNA SEMPOZYUMU "HZ. MEVLÂNA VE İSLAM DÜNYASINDA KARDEŞLİK"

Tarih: 8-9 Aralık 2017 09.30 – 18.00

Yer: SÜ İktisat Fakültesi, Enstitü Binası Konferans Salonu

8-9 Aralık 2017 tarihlerinde düzenlenen IV. Uluslararası Mevlâna Sempozyumu "Hz. Mevlâna ve İslam Dünyasında Kardeşlik" sempozyumu kapsamında açılış oturumunu Ankara Milletvekili Emrullah İşler, İran Araştırmaları Merkezi başkanı Ahmet Uysal, Maarif Vakfı Başkanı Birol Akgün ve SÜ Rektörü Mustafa Şahin'in konuşmalarıyla başlamış, bir değerlendirme ve 7 bildiri oturumu yapılmıştır. Farklı ülkelerden gelen değerli katılımcılar bildirilerini sunmuşlardır.

Sergi "HARFLERİN DİLİ"

Tarih: 7 Aralık 2017

Yer: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü

Hz. Mevlâna'nın 744. Vuslat Yıldönümü etkinlikleri kapsamında SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü olarak düzenlenen ilk faaliyet olan "Harflerin Dili" sergisi Rektör Prof. Dr. Mustafa Şahin ve Rektör yardımcısı hocaların katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Konferans "HZ. MEVLÂNANIN ESERLERİNDE ORUÇ: ORUÇLUNUN GÜLÜMSEMESİ"

Tarih: 20 Haziran 2017 14.00

Yer: Alaeddin Keykubat Yerleşkesi Müze ve Sergi Salonu

Enstitünün Ramazan ayı münasebetiyle düzenlemiş olduğu "Hz. Mevlâna'nın Eserlerinde Oruç: Oruçlunun Gülümsemesi" başlıklı konferansta T.C. Kırgızistan/ Bişkek Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşaviri Nuri Şimşekler konuşmasını gerçekleştirdi. Rektör yardımcıları Ahmet Kağan Karabulut ve Hüseyin Kara'nın da katkı sağladığı konferansta değerli bilgiler paylaşıldı.

Konferans "AŞKA GÖÇENLER"

Tarih: 2 Mayıs 2017 17.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'yı Teşriflerinin 789. Yılı münasebetiyle Enstitü tarafından düzenlenen konferansta Hayati İnanç Şeyh Galib ve Fuzuli eşliğinde manevi göçü anlatmıştır.

2016 Yılı Etkinlikleri

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ-VII" "KÜLTÜR VE MEDENİYETİMİZDE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 15 Aralık 2016 13.30 – 16.00

Yer: Enstitü Binası Konferans Salonu

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından 'Hz. Mevlâna'nın 743. Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri' kapsamında düzenlenen 'Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri'nde bu yıl Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin'in moderatörlüğünde 'Kültür ve Medeniyetimizde Hz. Mevlâna' konusu tartışıldı.

Selçuk Üniversitesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen söyleşiye SÜ Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Mehmet Okka ve Prof. Dr. Ahmet Kağan Karabulut, dekanlar, müdürler, öğretim üyeleri ve öğrenciler katıldı. Söyleşiye, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Derya Örs, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İbrahim Taş, Kırıkkale Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Yıldız ise konuşmacı olarak katıldı.

Konferans "GENÇ GÖNÜLLERDE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 9 - 11 Aralık 2016 10.00 - 14.00

Yer: Karatay Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Meram Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Mahmut Sami Ramazanoğlu AİHL.

Hz. Mevlâna'nın 743. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri çerçevesinde her yıl düzenli olarak organize edilen ve liseli öğrencilerle Enstitü öğrencilerini buluşturan "Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna" konulu konferansları Karatay ilçesi Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Meram Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Mahmut Sami Ramazanoğlu Anadolu İmam-Hatip Lisesi nde düzenlendi. Programda konuşan enstitü yüksek lisans öğrencileri öğretmen M. Enes Hamza, Avukat Leyla Betül Küçük ve Dr. Bahaüddin Taha Hidayetoğlu öğrencilere Hz. Mevlâna hakkında değerli bilgiler paylaşmışlardır.

Konferans “HZ. MEVLÂNA'DA YARDIMLAŞMA VE DOSTLUK”

Tarih: 13 Aralık 2016

Hz. Mevlâna'nın 743. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri çerçevesinde Mühendislik Fakültesi ile ortaklaşa düzenlenen ve Prof. Dr. Erdal Baykan'ın konuşmacı olarak katıldığı "Hz. Mevlâna'da Yardımlaşma ve Dostluk" konulu konferans yapılmıştır.

Tiyatro Oyunu “BARSİSA”

Tarih: 8 Aralık 2017

743. Vuslat Yıldönümü Şeb-i Arûs Etkinlikleri kapsamında Üniversite Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı ile "Barsisa" isimli tiyatro sahnelenmiştir.

Panel “MEVLÂNA EKSENİNDE SELÇUKLU'DAN GÜNÜMÜZE KONYA'YA GÖÇ”

Tarih: 8 Aralık 2016 10.00 -13.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

743. Vuslat Yıldönümünde “Mevlâna Ekseninde Selçuklu'dan Günümüze Konya'ya Göç” konulu panel düzenlenmiştir.

Konferans “MEVLEVÎ MÜZİĞİNİN TARİHİ KAYNAKLARI”

Tarih: 29 Eylül 2016

Saat: 14.00

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Hz. Mevlâna'nın Doğumunun 809. Yılı Anma Etkinlikleri çerçevesinde Enstitü tarafından Mevlâna Kültür Merkezi'nde düzenlenen “Mevlevî Müziğinin Tarihi Kaynakları” konulu konferansa Timuçin Çevikoğlu konuşmacı olarak katılmıştır.

2015 Yılı Etkinlikleri

Konferans “GENÇ GÖNÜLLERDE HZ. MEVLÂNA”

Tarih: 9 - 11 Aralık 2015 10.00 - 14.00

Yer: Bosna Hersek AİHL, Meram Mesleki ve Teknik Lisesi, Karatay Türk Telekom Sosyal Bilimler Lisesi

İkincisi düzenlenen konferanslarda Konya merkezde bulunan Bosna Hersek AİHL, Meram Mesleki ve Anadolu Teknik Lisesi, ve Karatay Türk Telekom Sosyal Bilimler Liselerinde konferanslar verilmiştir. Enstitünün Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalında öğretim gören yüksek lisans programı öğrencileri tarafından verilen konferanslarda Hz. Mevlâna'nın hayatı ve öğretileri anlatılmıştır. Konferanslar geleceğimizin teminatı gençlerimize Hz. Mevlâna'yı doğru bir şekilde anlatma ve faydalanmalarını sağlamak amacını taşımaktadır.

Panel "BİRLİKTELİK KÜLTÜRÜ VE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 8 Aralık 2015 14.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Panel başkanlığını Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanının yaptığı programda, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ramazan Altuntaş, İlahiyat Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Dilaver Gürer, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Sevgi ve Trakya Üniversitesi Balkan Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Rıdvan Canım konuşmalarıyla katkıda bulunarak Hz. Mevlâna'nın düşüncesinin birliktelik kültürüne yaptığı katkılarını anlatmışlardır.

Konferans "MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK KONFERANSLARI"

Tarih: 9-10 Aralık 2015 15.30 -13.30

Yer: SÜ Diş Hekimliği Fakültesi

SÜ Sarayönü Meslek Yüksekokulu

" HZ. MEVLÂNA ÖĞRETİLERİ İLE BİR ARADA YAŞAM KÜLTÜRÜ"

Bu yıl üçüncüsü düzenlenen programda, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Nuri Şimşekler Hz. Mevlâna ve Birliktelik içerikli bir sunumla akademisyen, öğrenci ve fakülte çalışanlarına görüşlerini aktarmıştır.

Konferans 'HZ. MEVLÂNA'DA BİRLİK VE KARDEŞLİK'

Mevlâna ve Mevlevilik Konferansları dâhilinde ikinci program, Kırıkkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak'ın konuşmacı olarak katılımı ile gerçekleşmiştir.

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ -VI -BİLİM DÜNYASI VE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 16 Aralık 2015 14.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Geleneksel olarak beş yıldır aralıksız sürdürülen ve bu yıl altıncısını düzenlenen söyleşiye Konya'da bulunan beş üniversitenin rektörü katılmıştır. Moderatörlüğünü Selçuk Üniversitesi Rektörü yaptığı programda Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Şeker, Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Bayram Sade, Mevlâna Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tankut Yalçınöz ve Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin Avni Öktem Hz. Mevlâna'ya bilim dünyasının bakışını ve etkileri ile ilgili düşüncelerini dinleyicilerle paylaşmışlardır.

Konferans "MEVLEVÎ MÛSIKÎSİ VE MEVLEVÎ BESTEKÂRLARI"

Tarih: 30 Eylül 2015 14.00

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi

Panel "HZ. MEVLÂNA'NIN YOLUNDAN: HOŞGELDİNİZ"

Tarih: 4 Mayıs 2015 14.00

Yer: SÜ Hukuk Fakültesi

Mevlâna ve ailesinin Konya'yı teşriflerinin 787. yıl dönümü dolayısıyla Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından panel düzenlenmiştir. Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mustafa Demirci'nin başkan olduğu Panele, Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dekanı Prof. Dr. Zafer Erginli, "Mevlâna Düşüncesinde Adem - İnsan-Beşer", Necmeddin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Erdal

Baykan “Mevlâna ve Biz” Diyanet İşleri Başkanlığı Strateji Geliştirme Başkanı Dr. Necdet Subaşı “Mevlâna Bugün Bize Ne Söylüyor” başlıklı konulara değinmişlerdir.

2014 Yılı Etkinlikleri

Panel “TASAVVUF KÜLTÜRÜNDE HZ. MEVLÂNA”

Tarih: 9 Aralık 2014 10.00

Yer: SÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi

Selçuk Üniversitesi, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından Hz. Mevlâna’nın 741. Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri kapsamında “Tasavvuf Kültüründe Hz. Mevlâna” konulu panel gerçekleştirildi. Panelde konuşan Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Mustafa Aşkar, 'Türkiye'de çok ciddi bir Mevlâna sömürüsünün olduğunu ve ne yazık ki insanlarımızın bu sömürüye alet olduklarını dile getirmiştir.

Süleyman Demirel Kültür Merkezi Malazgirt Konferans Salonu’nda gerçekleşen panele, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Müdür Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Hakan Kuyumcu, akademisyenler ve öğrenciler katılmıştır. Oturum Başkanlığı’nı SÜ Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Sevgi’nin yaptığı panele, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Aşkar, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ayşe Sıdıka Oktay, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Fatma Asiye Şenat ve Selçuk Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi Dr. Yakup Şafak konuşmacı olarak katılmışlardır.

Söyleşi “GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ –V”

Tarih: 16 Aralık 2014 14.00

Yer: SÜ Süleyman Demirel kültür Merkezi

Hz. Mevlâna’nın 740. Vuslat Yıldönümü “Şeb-i Arûs” etkinlikleri çerçevesinde Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen ve bu yıl beşincisi tertip edilen “Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri”ne; onursal konuk olarak Kutbu’n-nâyî Niyazi Sayın, SÜ Mimarlık fakültesi Dekanı Ahmet Alkan, Tıp

Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bülent Behlül Altunkeser, Güzel Sanatlar Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. İlham Enveroğlu, Tıp Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Fahrettin Acar katılmıştır.

Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde düzenlenen ve Rektörlük makamıyla çok sayıda öğrencinin bulunduğu söyleşide konuşmacılar, Mevlâna'ya olan ilgilerini, Mevlâna hakkındaki düşünce ve duygularını anlatmışlardır.

Konferanslar "MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK KONFERANSLARI"

Tarih: 11- 12 Aralık 2014 13.30 - 13.30

Yer: SÜ Hukuk Fakültesi

SÜ Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi

Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından Hz. Mevlâna'nın "741. Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri" kapsamında Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi ve Hukuk Fakültesi ile ortaklaşa düzenlenen ve iki gün süren "Mevlâna ve Mevlevîlik Konferansları'na birinci gün (11 Aralık 2014) Kırıkkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü başkanı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu "Mevlâna ve Düşünce Dünyası" konulu konferansa konuşmacı olarak katılmıştır.

12 Aralık 2014 tarihinde Hukuk Fakültesi konferans salonunda gerçekleştirilen "İnsan Hakları ve Hz. Mevlâna" konulu konferansa Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Dr. Ergin Ergül konuşmacı olarak katılmıştır. Konferansa Adalet Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Müdürü Serdar Atabey, Selçuk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Musa Özcan, Hukuk Fakültesi dekanı, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Nuri Şimşekler, öğretim üyeleri ve öğrenciler katılmıştır.

Konferans "GENÇ GÖNÜLLERDE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 8-9 Aralık 2014 10.00 - 14.00

Yer: Erbil Koru Lisesi, Merkez İmam-Hatip Lisesi, Karatay İMKB Zübeyde Hanım Lisesi, Meram Anadolu Lisesi

8-9 Aralık 2014 tarihlerinde Konya merkez ilçelerindeki dört farklı orta öğretim kurumunda Enstitü Yüksek Lisans öğrencileri tarafından yapılan "Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna" başlıklı konferanslarda Enstitü yüksek lisans öğrencileri gençlere Hz. Mevlâna'yı anlatmışlardır.

Konferans "MEVLEVÎLİKTE MÛSIKÎ DÜŞÜNCESİ VE MEVLEVÎ MÛSIKÎSİNİN OSMANLI MÛSIKÎSİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ"

Tarih: 29 Eylül 2014 14.00

Yer: SÜ Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı

Enstitümüz ile Dilek Sabancı Devlet Konservatuarı işbirliğinde Hz. Mevlâna'nın 807. Doğum Yılı Kutlamaları kapsamında "Mevlevîlikte Mûsikî Düşüncesi ve Mevlevî Mûsıkîsinin Osmanlı Mûsıkîsi Üzerindeki Etkileri" konulu konferans düzenlendi. Dilek Sabancı Devlet Konservatuarı Konferans Salonu'nda gerçekleşen ve İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yalçın Çetinkaya'nın konuşmacı olarak katıldığı konferansa Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Konservatuarı Müdürü Doç. Dr. Dilek Zerenler, Enstitü Müdür Vekili Doç. Dr. Ali Temizel, akademisyenler ve öğrenciler katıldı. Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuarı Geleneksel Türk Müziği Bölümü öğretim elemanları ve öğrencileri tarafından icra edilen mini konserin ardından konferansa geçen Çetinkaya'ya Dilek Sabancı Devlet Konservatuarı Müdürü Doç. Dr. Dilek Zerenler ve Mevlâna Araştırma Enstitüsü Müdür Vekili Doç. Dr. Ali Temizel tarafından hediye ve onurluk takdim edilmesinin ardından program son bulmuştur.

Konferans "MEVLEVÎLİĞİN DÜNÜ BUGÜNÜ"

Tarih: 3 Mayıs 2014 19.30

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Enstitü tarafından Hz. Mevlâna ve ailesinin Konya'yı teşriflerinin 786. yılı anısına düzenlenen konferansta Araştırmacı-Yazar M. Fatih Çıtlak Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled salonunda dinleyicilerle buluştu. Konuşmasına Kuran-ı Kerim'den "Rahman ve Raûf" sıfatlarıyla ilgili ayetlerin

tefsiri ile başlayan Çıtlak, merhametin sevgiyle taçlandırılarak anlam kazanacağını dile getirmiştir.

Konferansa Selçuk Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Musa Özcan, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Makam Çelebisi Faruk Hemdem Çelebi ile akademisyenler ve vatandaşlar katıldı.

Panel "MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK PANELİ"

Tarih: 2 Mayıs 2014 10.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'yı teşriflerinin 786. yıl dönümü münasebetiyle Enstitü tarafından panel düzenlendi. Beykent Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ahmet Güner Sayar, Ankara Üniversitesinden Dr. Halil İbrahim Sarıoğlu ve Selçuk Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi Dr. Yakup Şafak'ın katılımıyla gerçekleştirilen panelde Hz. Mevlâna, Mevlevîlik ve Tasavvufun önemi anlatıldı.

2013 Yılı Etkinlikleri

Sempozyum "GÜNÜMÜZDE YURT İÇİ MEVLEVÎHÂNELERİNİN DURUM VE KONUMLARI"

Tarih: 09 - 10 Aralık 2013 09.00 -17.00

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi

Konya Büyükşehir Belediyesi ile Enstitü tarafından ortaklaşa düzenlenen ve Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu'nda gerçekleştirilen "Günümüzde Yurt İçi Mevlevîhânelerinin Durum ve Konumları" başlıklı sempozyuma akademisyenler, kurum yöneticileri ve alanında uzman araştırmacılar olmak üzere 41 kişi katılmıştır. Altı Oturum dışında bir özel oturum ve bir değerlendirme oturumu ile iki gün süren sempozyumda; Türkiye'de bulunan Mevlevîhânelerin geçmişteki ve günümüzdeki durumları özellikle görseller eşliğinde ele alınmıştır. Ayrıca Mevlevîhânelerin insan yetiştirmedeki rolleri, Mevlevî Musikisi ve Semâ algısı gibi farklı konularla Mevlâna ve Mevlevîlik her yönüyle tartışılmıştır.

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ-IV"

Tarih: 16 Aralık 2013 14.00

Yer: SÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi

Enstitü tarafından Hz. Mevlâna'nın 740. Vuslat Yıldönümü "Şeb-i Arûs" etkinlikleri çerçevesinde gerçekleştirilen ve bu yıl dördüncüsü tertip edilen "Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri"ne; Helvacızade A.Ş. Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tahir Büyükhelvacıgil, Rixos Otelleri Yönetim Kurulu Üyesi Cem Kınay, İntekno Şirketler Topluluğu Yönetim Kurulu Başkanı Halil Kulluk, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükçü ve Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk gibi iş dünyasının tanınmış simaları katılmıştır. "İş Dünyası ve Hz. Mevlâna" başlığıyla yapılan söyleşide katılımcılar; iş adamlarının Hz. Mevlâna'sını ve iş dünyasına Hz. Mevlâna'nın yansımalarını paylaşmışlardır. SDKM'de düzenlenen ve Rektörlük makamıyla çok sayıda öğrencinin bulunduğu söyleşide konuşmacılar; Konya'ya olan bağlılıklarını, Mevlâna'ya olan ilgilerini, Mevlâna'nın iş dünyası için önemini paylaşmışlardır. Konuşmacılara programın sonunda günün anısına plaket ve hediyeler takdim edildi.

Konferanslar "MEVLÂNA VE MEVLEVÎLİK KONFERANSLARI"

Tarih: 11-13 Aralık 2013 10.00 -14.00

Yer: Selçuk Üniversitesi

11-13 Aralık 2013 tarihleri arasında Üniversite bünyesindeki beş farklı fakülte ve Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı'nda düzenlenmiş "Mevlâna ve Mevlevîlik Konferansları"na Kırıkkale Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Sabahattin Zaim Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Adem Esen, Okan Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erguner, Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Alkan, Cemalnur Sargut ve Enstitü müdürü Doç. Dr. Nuri Şimşekler konuşmacı olarak katılmıştır. Konuşmacılar, Hz. Mevlâna'nın Türk Edebiyatına yansımalarını, Hz. Mevlâna'nın iktisat anlayışını, Mevlevîliğin güzel sanatlara katkılarını, Mevlevî mûsıkîsinin önemini ve Mevlâna Dergâhı'nın son durumunu dinleyicilerle paylaşmışlardır.

Sergi "TÜRKİYE MEVLEVÎHÂNELERİ"

Tarih: 7- 17 Aralık 2013 09.00 - 22.00

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi

7-17 Aralık 2013 tarihleri arasında Konya Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Fuaye Salonu'nda sergilenen ve Selçuklu Belediyesi işbirliği ile düzenlenen, Feyzi Şimşek, İbrahim Dıvarcı ile Ahmet Kuş'un hazırladığı "Türkiye Mevlevîhâneleri" sergisinde; Türkiye'de bulunan Mevlevîhânelerin geçmiş ve yakın tarihteki durumlarını anlatan resimler, etkinlikler boyunca ilgililerle paylaşılmıştır.

Konferans "GENÇ GÖNÜLLERDE HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 12-13 Aralık 2013 10.00 - 14.00

Yer: Konya Lisesi, Karatay Mevlâna AİHL, Konevi Selçuklu Lisesi

12-13 Aralık 2013 tarihlerinde Konya merkez ilçelerindeki üç farklı orta öğretim kurumunda Enstitü Yüksek Lisans öğrencileri tarafından yapılan "Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna" başlıklı konferanslarda yüksek lisans öğrencileri gençlere Hz. Mevlâna'yı anlatmışlardır.

Panel "HANIMLARIN DİLİNDEN HZ. MEVLÂNA"

Tarih: 4 Mayıs 2013 14.00

Yer: İl Halk Kütüphanesi

Hz. Mevlâna ve ailesinin Konya'ya gelişlerinin 785. yıldönümü kapsamında SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ve Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi ile ortaklaşa düzenlenen panel İl Halk Kütüphanesinde çok geniş bir katılımla gerçekleştirilmiştir. Panele çok değerli akademisyenler ve öğrencilerin yanı sıra sanatçı Gülben Ergen ve Av. Nezih Dağdeviren gibi isimler de katılmıştır. Açılış konuşmasını Hz. Mevlâna'nın 22. Kuşaktan torunu Esin Çelebi Bayru'nun yaptığı panelin başkanlığını ise Prof. Dr. Emine Yeniterzi yapmıştır.

Şefik Can Uluslararası Mevlâna Eğitim ve Araştırma Derneği Başkanı H. Nur Artıran, Yazar Melahat Ürkmez, Yazar Fatma Polat ve Film Yapımcısı Elif Dağdeviren gönüllerindeki Mevlâna'yı dinleyicilerle paylaşmıştır.

Program kapsamında ayrıca "Geleneksel Sanatlar Sunusu" gerçekleştirildi. Melike Eldek, Ayşe Totan Kart, Naciye Detseli, Elif Başhan, Rabia Girgiç ve Nilgün Akder, hat, tezhip, ebru, naht, keçe ve resim alanında eserlerini sergilediler. Programın sonunda günün anısına panelistlere ve sanatçılara katılım belgesi ve plaket takdim edildi.

2012 Yılı Etkinlikleri

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ-III"

Tarih: 13 Aralık 2012 14.00

Yer: SÜ SDKM 30 Ağustos Salonu

Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen ve Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu, Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği'nin de katkı sağladığı söyleşi, SÜ Rektörünün yanı sıra Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Esin Çelebi, Konyaspor Başkanı Ahmet Şen ve çok sayıda öğrencinin katılımıyla gerçekleştirildi. Eski Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin yöneticiliğini yaptığı söyleşiye Spor Genel Müdürü Mehmet Baykan, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ziya Koruç, Beşiktaşlı eski futbolcu – teknik direktör Ali Gültiken ve Dünya Fair Play Komisyonu Üyesi Erdoğan Arıpınar panelist olarak katılmıştır.

Söyleşide katılımcılar; Fair Play ve Hz. Mevlâna'nın hoşgörüsü çerçevesinde ülkemizde artık spor alanında şiddetin, hoşgörüsüzlüğün ve de düşmanlığın sona erdirilmesi olgusuna vurgu yaptılar. Söyleşi sonunda konuşmacılar, dinleyicilerin sorularını cevaplandırdılar. Programın sonunda günün anısına katılımcılara heykel ve çeşitli hediyeler takdim edildi.

Çalıştay "MEVLÂNA ARAŞTIRMACILARI ÇALIŞTAYI"

Tarih: 10 Aralık 2012 10.00

Yer: Dedeman Otel

Hz. Mevlâna'nın 739. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri çerçevesinde üniversite Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen "Mevlâna Araştırmacıları Çalıştayı"na Selçuk Üniversitesi başta olmak üzere 14

farklı üniversiteden Mevlâna konusunda uzmanlaşmış yaklaşık 40 kadar bilim insanı katılmıştır. Gerçekleştirilmiş olan çalıştayda; üniversitelerimizde Mevlâna ve Mevlevîlik üzerine yapılan araştırmaların ortak bir çalışmaya ihtiyacının olup olmadığı, yeni ve kapsamlı çalışmaların ne olması gerektiği, yazma ve matbu eserlerin günümüze kazandırılmasının gerekliliği gibi konular konuşulmuştur.

Çalıştayda alınan kararlar çerçevesinde özellikle Mevlâna ve Mevlevîlik Ansiklopedisinin ve uluslararası nitelikte bir internet sitesinin oluşturulması, ülkemizde ve tüm dünyada yayınlanan Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili eserlerin, yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin bir nüshasının enstitümüz kitaplığına kazandırılması ayrıca Mevlâna konulu bir film senaryosunun hazırlanmasında akademik olarak destek olunması gibi konular öne çıkmıştır.

Konferans "MEVLÂNA VE ŞEMS'E GÖRE "İRADET" KAVRAMI"

Tarih:11 Ekim 2012 14.00

Yer: SÜ Edebiyat Fakültesi

Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen "Mevlâna ve Şems'e Göre İradet Kavramı" konulu konferans SÜ Edebiyat Fakültesi Kâzım Karabekir Anfisinde gerçekleştirildi. Konferansa konuşmacı olarak Tahran İslam Ansiklopedisi Merkezi İslam Dünyası Ansiklopedisi Edebiyat Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Mehran Afshari katıldı.

Konferans öncesi İran'daki Mevlâna araştırmaları hakkında Fars Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Doç.Dr. Ali Temizel bilgi verdi. Daha sonra kürsüye gelen müdür Doç.Dr. Nuri Şimşekler, Enstitü olarak farklı bilim dallarını kapsayan Mevlâna ve Mevlevilik araştırmalarının interdisipliner bir çalışmayla yürütülmesine özen gösterdiklerini belirtti. Ardından konferansa geçilerek "Mevlâna ve Şems'e Göre İradet Kavramı" başlığıyla Tahran İslam Ansiklopedisi Merkezi İslam Dünyası Ansiklopedisi Edebiyat Bölümü Öğretim Üyesi Dr. Mehran Afshari tarafından bir sunum gerçekleştirildi. Konferansın ardından öğrencilerin sorularını cevaplayan Dr. Afshari'ye Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Doç.Dr. Nuri Şimşekler tarafından teşekkür plaketi ve Enstitü yayınları takdim edildi.

Panel “AŞKIN SADÂSINDA NÂBÎ VE ITRÎ"

Tarih: 25 Eylül 2012 14.00

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

UNESCO'nun 2012 yılını Nâbî ve Itrî Yılı ilan etmesi ile Hz. Mevlâna’nın doğumunun 805. yıldönümü anma etkinlikleri kapsamında Enstitü tarafından “Aşkın Sadâsında Nâbî ve Itrî” konulu panel düzenlenmiştir. Nâbî ve Itrî’nin ele alındığı panelde; kendisi de Mevlevî olan ve Mevlevî mukabelesinde okunan bir Segâh âyin besteleyen Itrî Efendi’nin Türk müziği için nasıl bir dönüm noktası olduğu konusuyla dîvân şiirinde hikemî tarzın temsilcisi olarak bilinen Şair Nâbî’nin Türk şiirine etkileri ve hayatından kesitler anlatılmıştır.

Prof. Dr. Bülent Behlül Altunkeser’in yönettiği panele Neyzen Niyazi Sayın, Prof. Rûhi Ayangil, Yrd. Doç. Dr. Nuri Özcan ve Yrd. Doç. Dr. Mustafa Çıpan konuşmacı olarak katılmışlardır. Rektör, Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Esin Çelebi, fakülte dekanları ve çok sayıda öğrencinin katıldığı panelde programın sonunda günün anısına katılımcılara katılım belgesi takdim edilmiştir.

Sempozyum “ULUSLARARASI "KONYA KRİTERLERİ"

Tarih: 7 Mayıs 2012 09.30

Yer: SÜ SDKM Malazgirt Salonu

Enstitü ve Avrupalı Türk Demokratlar Birliği tarafından Hz. Mevlâna ve Ailesinin 784. Konya'yı teşrifleri çerçevesinde gerçekleştirilen "Uluslararası Konya Kriterleri”ne; Prof.Dr. Emine Yeniterzi (İstanbul Medeniyet Üniversitesi), Prof.Dr. Derya Örs (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler (SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü), Veyis Güngör (UETD Hollanda Başkanı), Sadık Yemni (Hollanda Türk Yazarlar Kulübü Başkanı), Abdulwahid van Bommel (araştırmacı-Yazar), Prof.Dr. Bilal Kuşpınar (Ahlia Üniversitesi-Bahreyn) konuşmacı olarak katılmıştır.

SDKM'de düzenlenen ve Konya valisi, İl Kültür ve Turizm Müdürü, Milletvekilleri, Rektör Yardımcısı, fakülte dekanlarıyla çok sayıda öğrencinin

bulunduğu söyleşide konuşmacılar; Mevlâna'nın yol göstericiliği ile verdiği evrensel mesajları "Konya Kriterleri" çerçevesinde tartışmışlardır.

Program "GÜNÜMÜZDEKİ TÜRKİYE MEVLEVÎHÂNELERİ"

Tarih: 5 Mayıs 2012 16.00

Yer: İl Halk Kütüphanesi

Türkiye Yazarlar Birliği' nin 2012 Kültürel Etkinlikleri çerçevesinde Enstitü tarafından hazırlanan "Günümüzdeki Türkiye Mevlevîhâneleri" başlıklı programda Enstitü Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Edebiyat Fakültesi hocalarından Doç. Dr. Ali Temizel, Yrd. Doç. Dr. Semra Tunç ve enstitü personelleri Şubat ayında gezilen Türkiye'deki bazı Mevlevîhânelerin genel durumlarıyla birlikte eksik ve hatalı yönlerini de bir sunum eşliğinde dinleyicilerle paylaşmışlardır.

2011 Yılı Etkinlikleri

Söyleşi "GÖNLÜMÜZDEKİ MEVLÂNA SÖYLEŞİLERİ-II"

Tarih: 16 Aralık 2011 14.00

Yer: SÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi

Enstitü tarafından Hz. Mevlâna'nın 738. vuslat yıldönümü "Şeb-i Arûs" etkinlikleri çerçevesinde gerçekleştirilen ve bu yıl ikincisi tertip edilen "Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri"ne; Prof. Dr. Süleyman Ateş (Eski Diyanet İşleri Başkanı), Avni Özgürel (Gazeteci-Yazar), Nevin Halıcı (Araştırmacı-Yazar), Nevval Sevindi (Gazeteci-Yazar) konuşmacı olarak katılmıştır.

SDKM'de düzenlenen ve fakülte dekanlarıyla çok sayıda öğrencinin bulunduğu söyleşide konuşmacılar; Konya ile olan gönül bağlarını, Mevlâna hakkındaki duygu ve düşüncelerini, Mevlâna'nın eğitimdeki önemini, Mevlevî mutfağının bilinmeyen yanlarını paylaşmışlardır. Öğrencilerin sorularını da cevaplayan konuşmacılara; programın sonunda günün anısına heykel takdim edildi.

Söyleşi "Aşka Dönenler- Konya'nın Dünyaya Açılan Yüzü: Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu"

Tarih: 12-13 Aralık 2011 10.00

Yer: SÜ Edebiyat Fakültesi / Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi

Enstitünün gerçekleştirmiş olduğu söyleşiye, Kültür ve Turizm Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu üyelerinden; Yusuf Kayya (Topluluk Sanat Yönetmeni), Ömer Faruk Belviranlı (Topluluk Müdürü), Mustafa Holat (Postnişîn), Fahri Özçakıl (Postnişîn), M. Emin Holat (Semâzenbaşı), Orhan Tekelioğlu (Semâzen) konuşmacı olarak katılmıştır. Edebiyat Fakültesi ve A. Keleşoğlu Eğitim Fakültesi'nde düzenlenen ve Mevlâna'nın 22. kuşaktan torunu Esin Çelebi Bayru, fakülte dekanları ve çok sayıda öğrencinin bulunduğu söyleşide konuşmacılar; topluluk olarak yaptıkları faaliyetleri, "Mevlâna ve Semâ" konusunun bilinmeyen yanlarını, semânın nasıl ve nerelerde yapılması gerektiğini dile getirmişlerdir.

Sempozyum "Tarihî Süreçte Mevlâna ve Eserleri - IV Oturum"

Tarih: 08-10 Aralık 2011 09.30-12.00 / 14.00-16.00

Yer: SÜ Süleyman Demirel Kültür Merkezi

Enstitü tarafından düzenlenen sempozyuma SÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kürşat Turgut, Konya Kültür ve Turizm Müdürü Yrd. Doç. Dr. Mustafa Çıpan, Mevlâna'nın 22. kuşaktan torunu Esin Çelebi Bayru, farklı üniversitelerden çok sayıda öğretim üyesi ve öğrenciler katıldı. 2 gün süren ve IV oturum olarak gerçekleştirilen sempozyumun açılışında SÜ Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı öğretim elemanı ve öğrencileri tarafından Mevlevî Bestekârlardan Seçme Eserler adıyla kısa bir konser verildi.

Sempozyum boyunca konuşmacılar, birbirinden farklı konuları ile Mevlâna ve eserlerinin geçmişten günümüze nasıl bir gelişme gösterdiğinin, tüm insanlarca nasıl yorumlandığının, bundan sonra nelerin yapılması gerektiğinin altını çizdi.

Seminer "MEVLÂNA ŞEHRİNDE OLMAK"

Tarih: 1 Aralık 2011 10.00

Yer: Konya Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi

Enstitünün öncülüğünü yaptığı ve Konya Valiliği, Konya Büyükşehir Belediyesi ile Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği'nin katkılarıyla düzenlenen seminerde Turizm işletmecilerine, lokantacılara, taksicilere ve Mevlâna çevresindeki

esnaflara yönelik eğitici bilgiler verildi. Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu'nda düzenlenen seminere Konya Valisi Aydın Nezih Doğan, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, İl Kültür ve Turizm Müdürü Mustafa Çıpan, Yrd. Doç. Dr. Yaşar Erdemir, Uğur Özteke, Mehmet Yünden, Doç. Dr. Hüseyin Altunbaş esnaf odalarının temsilcileri, esnaflar ve turizm işletmecileri katıldı.

Konferans "İSVİÇRE'DE MEVLEVÎLİK"

Tarih: 14 Ekim 2011

Yer: SÜ Edebiyat Fakültesi Kazım Karabekir Anfisi

Konuşmacı: Hüseyin Peter Cunz (İsviçreli Mevlevî Dedesi)

Enstitü tarafından düzenlenen "İsviçre'de Mevlevîlik" konulu konferansa konuşmacı olarak katılan İsviçreli Mevlevi Dedesi Hüseyin Peter Cunz Konya'ya Mevlâna'yı öğrenmek için defalarca geldiğini, Mevlâna'nın açtığı yolda ışığı bulduğunu ve Allah'a ulaştığını söyleyerek artık arayışlarının sona erdiğini belirtti.

Panel "BELH'TEN KONYA'YA"

Mevlâna Celâleddin Rumî ve Ailesinin Konya'yı Teşriflerinin 783. Yıldönümü Anısına

Tarih: 4 Mayıs 2011

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi / Sultan Veled Salonu

Konuşmacı: Prof. Dr. İsmail Yakıt

Mevlâna Celâleddin Rumi ve Ailesinin Konya'yı teşriflerinin 783. yıldönümü anısına 4 Mayıs 2011 tarihinde Konya Valiliği ve Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü işbirliği ile düzenlenen etkinlikler çerçevesinde; Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. İsmail Yakıt "Belh'ten Konya'ya" isimli konferansımıza konuşmacı olarak katılmıştır.

2010 Yılı Etkinlikleri

Panel "Batıda Mevlâna ve *Mesnevî*'ye Tercüman Olanlar"

Tarih: 03 Mayıs 2010

Yer: SÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferans Salonu

Mevlâna ailesinin Konya'yı teşriflerinin 782. Yıldönümü nedeniyle düzenlenen panelde, batıda Mevlâna ve Mesnevi üzerine çalışma yapanlar. Panele Ankara Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Halil Cin başkanlık etmiş; SÜ Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ABD Öğretim Üyesi Doç. Dr. Abdullah Öztürk, SÜ Edebiyat Fakültesi Fars Dili ABD Başkanı Doç. Dr. Yusuf Öz, SÜ Edebiyat Fakültesi Fars Dili Öğretim Üyesi (Sümam Müdürü) Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve SÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet Büyükçanga birer bildiri ile katılmışlardır.

Panel "Mevlâna Araştırmalarında Kaynak Kullanımının Önemi"

Tarih: 13 Aralık 2010

Yer: SÜ SDKM – Malazgirt Salonu

Hz. Mevlâna'nın 737. Vuslat Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından "Mevlâna Araştırmalarında Kaynak Kullanımının Önemi" ana temalı iki oturumlu bir panel düzenlenmiştir. Panelin 1. oturumuna Kırıkkale Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ, Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Safi Arpaguş, TRT İstanbul Radyosu Sanatçısı R. Hakan Talu birer bildiri ile katıldılar. Panelin 2. oturumuna Selçuk Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Nuri Köstüklü, Mevlâna Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emine Yeniterzi, Kırıkkale Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Yusuf Öz birer bildiri ile katıldılar.

Sergi "Harflerdeki Mânâ"

Mevlâna'nın Eserlerinin Yazma Nüshaları Fotoğraf Sergisi

Tarih: 7 – 17 Aralık 2010

Yer: Kule Site: 7 Aralık 2010 saat 17.00 M1 Tepe: 7 Aralık 2010 saat 18.00

Enstitü tarafından düzenlenen "Harflerdeki Mânâ" adlı sergi, Kule Site-Konya ve M1 Tepe-Konya alışveriş merkezlerinde açıldı, Sergi Mevlâna Celâleddin-i Rûmî'nin 737. Vuslat Yıl Dönümü anma törenleri kapsamında düzenlenmiştir. Doç.Dr. Yusuf Öz, Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Yrd. Doç. Dr. Hakan Kuyumcu tarafından iki yıllık bir çalışma ile hazırlanan sergide, Mevlâna'nın eserlerinin tuval üzerine baskısından oluşan çalışmalar sergilendi. Sergide ülkemizin belli başlı yazma eserler kütüphanelerinde bulunan Mevlâna'nın yazma eserlerinin fotoğrafları yer aldı. Sergi Uluslararası Mevlâna Vakfı II Başkanı Esin Çelebi Bayru, ve Enstitü Yönetim Kurulu Üyelerinin de bulunduğu geniş bir misafir topluluğu tarafından açıldı.

Mevlâna Sunumları "Selçuk Üniversitesi Öğrencileri Mevlâna Okuyor"

Tarih: 09 Aralık 2010

Yer: SÜ SDKM – Malazgirt Salonu

Enstitü tarafından düzenlenen etkinliğe Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatları öğrencileri tarafından birer bildiri ile katılmışlardır.

Söyleşi "Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri-I"

Tarih: 16 Aralık 2010

Yer: SÜ SDKM – 30 Ağustos Salonu

Hz. Mevlâna'nın 737. Vuslat Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen "Gönlümüzdeki Mevlâna" konulu söyleşi düzenlenmiştir. Söyleşiye katılan Sanatçılar Ahmet Özhan, Emel Sayın ve Gökhan Özoğuz, Mevlâna hakkındaki düşünce ve duygularını anlattı. Misafirlerin ve öğrencilerin sorularını da cevaplayarak geniş katılımlı bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

2009 Yılı Etkinlikleri

Panel "Âşıkların Gıdası Mevlevî Musikisi"

Tarih: 05 Mayıs 2009

Yer: SÜ Dilek Sabancı Konservatuarı Salonu

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'ya Gelişinin 781. Yıldönümü Anma Etkinlikleri çerçevesinde Uluslararası Mevlâna Vakfı, SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü organizesiyle "Âşıkların Gıdası: Mevlevî Mûsıkîsi" başlıklı bir Panel düzenlenmiştir. Prof. Dr. Kenan Gürsoy / Galatasaray Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı başkanlık etmiş; Prof. Dr. M. Yaşar Kaltakcı / SÜ Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı Müdürü "Mevlevî Bestekârlar ve Klâsik Türk Mûsıkîsine Etkileri", Yrd. Doç. Dr. Mustafa Çıpan / İl Kültür ve Turizm Müdürü, "Mevlevî Şairler ve Mûsıkî", Reha Sağbaş / TRT Sanatçısı-Araştırmacı-Yazar "Korunmaya Değer Bir İnsanlık Kültür Mirası: Mevlevî Âyinleri" ve Yusuf Kayya / Konya Tarihi Türk Müziği Topluluğu Sanat Yönetmeni "Mevlevî Âyinlerinin Teknik Özellikleri ve Diğer Formlarla Mukayesesi" adlı birer bildiri ile katılmışlardır.

Konser "Mevlevî Bestekârlar Klâsik Türk Musikisi Konseri"

Tarih: 04 Mayıs 2009

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'ya gelişinin 781. Yıldönümü Anma Etkinlikleri çerçevesinde SÜ Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı öğretim görevlisi ve öğrencileri tarafından "Mevlevî Bestekârlar Klasik Türk Musikisi Konseri" adlı bir konser icra edilmiştir. Uluslararası Mevlâna Vakfı, SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi ve Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından organize edilen konserin Öğr. Gör. Elif Bilge Kurtuldu solist ve yönetmenliğini yapmıştır.

Harflerdeki Mânâ "Mevlâna'nın Eserlerinin Yazma Nüshaları Fotoğraf Sergisi"

Tarih: 8 – 17 Aralık 2009

Yer: SÜ SDKM ve Mevlâna Kültür Merkezi-Konya

Merkez tarafından düzenlenen "Harflerdeki Mânâ" adlı sergi, Selçuk Üniversitesi SDKM ve Mevlâna Kültür Merkezinde açıldı, Sergi Mevlâna Celâleddin-i Rûmî'nin 736. Vuslat Yıl Dönümü anma törenleri kapsamında düzenlenmiştir. Doç. Dr. Yusuf Öz, Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Yrd. Doç Dr.

Hakan Kuyumcu tarafından iki yıllık bir çalışma ile hazırlanan sergi, Mevlâna'nın eserlerinin tuval üzerine baskısından oluşan çalışmalar sergilendi. Sergide ülkemizin belli başlı yazma eserler kütüphanelerinde bulunan Mevlâna'nın yazma eserlerinin fotoğrafları yer aldı.

Belgesel Gösterimi "TRT Mevlâna Celâleddin-i Rumî Belgeseli Gösterimi ve Yönetmenle Söyleşi"

Tarih: 14 Aralık 2009

Yer: SÜ SDKM

2009 yılı Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin 736. Şeb-i Arûs vuslat yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde Mevlâna Celâleddin-i Rumî Belgeseli'nin Gösterimi ve Yönetmenle Söyleşi etkinliği düzenlenmiştir. TRT, Mevlâna'nın 800. doğum yılı kutlamalarına bir belgesel projesi ile 2007 yılında yönetmen Tülay Akca tarafından Mevlâna Celâleddin-i Rumî Belgeseli çekmişti. Belgeselin danışmanlığını ise Mevlâna'nın 22. kuşaktan torunu Faruk Hemdem Çelebi ve merkez müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler üstlenmiştir.

Film Gösterimi "Mevlâna Celâleddin-i Rumî "Aşkın Dansı" Film Gösterimi ve Yönetmenle Söyleşi"

Tarih: 15 Aralık 2009

Yer: SÜ SDKM

2009 yılı Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin 736. Şeb-i Arûs Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri çerçevesinde Merkezimiz tarafından Mevlâna Celâleddin-i Rumî "Aşkın Dansı" Film Gösterimi yapıldı ve Yönetmenle Söyleşi düzenlendi. 2007 yılında çekimi tamamlanan ve ülkemiz sinemaları ile birlikte dünya sinemalarında da gösterime giren filmin danışmanları arasında merkezimiz de bulunmaktadır.

Konferans "Bab-ı Esrar Romanı Hakkında Konferans ve Söyleşi"

Tarih: 16 Aralık 2009

Yer: SÜ SDKM

2009 yılı Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin 736. Şeb-i Arûs Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri çerçevesinde Bab-ı Esrar romanı yazarı Ahmet Ümit ile Konferans ve Söyleşi düzenlendi. Konferansta Bab-ı Esrar'daki konuları kaleme alma sebeplerini anlatan Ahmet Ümit daha sonra öğrencilerin sorularını cevaplayarak eserlerini imzaladı.

2008 Yılı Etkinlikleri

Panel "Mevlâna'nın Konyası"

Tarih: 01 Mayıs 2008

Yer: SÜ S. Demirel Kültür Merkezi

Mevlâna ailesinin Konya'yı teşriflerinin 780. Yıldönümü nedeniyle düzenlenen panelde, Anadolu'nun ve özellikle Konya'nın İslamiyet öncesi ve Selçukluların fethinden sonraki dönemin fiziksel, sosyal ve kültürel ortamı konunun uzman bilim adamları tarafından ele alınmıştır. Ayrıca Mevlâna dönemi Konya'sının düşünce ortamının ve bu ortamda Mevlâna düşüncesinin yerinin de önemi aktarılmaya çalışılmıştır. Panele Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Fayda başkanlık etmiş; Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Bahar, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tuncer Baykara, Hacettepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak ve Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şeker birer bildiri ile katılmışlardır.

Panel "Mesnevî'yi Bugün Okumak"

Tarih: 16 Aralık 2008

Yer: SÜ S. Demirel Kültür Merkezi

Mevlâna'nın 798. Doğum Yıldönümü Anma Toplantısı

Hz. Mevlâna'nın 735. Vuslat Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi olarak "*Mesnevî*'yi Bugün Okumak" ana temalı bir panel düzenlenmiştir. Bahse konu panelde, içinde barındırdığı malzeme zenginliğiyle her kesimden ve her dönem insanına hitap edebilen *Mesnevî*'yi günümüz insanının nasıl okuması gerektiği; ayrıca bu klasik eserimizden nasıl faydalanılabileceği de

işlenmeye çalışılmıştır. Panele Kırıkkale Üniversitesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Selçuk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Emine Yeniterzi, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Demirci ve Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyeleri Doç. Dr. Hicabi Kırlangıç ve Doç. Dr. Derya Örs birer bildiri ile katıldılar.

2007 Yılı Etkinlikleri

Konferans "Mevlâna'da Anne ve Çocuk Eğitimi"

Tarih: 26 Nisan 2007

Yer: Selçuklu Belediyesi Nikâh Salonu

Selçuklu Kız Meslek Lisesi öğrenci ve öğretmenleri için düzenlenen konferansta SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Mevlâna'da Anne ve Çocuk Eğitimi üzerine bir konferans vermiştir.

Uluslararası Sempozyum "2007 Unesco Mevlâna Yılında Uluslararası VII. Dil, Yazın, Deyişbilim Sempozyumu"

Tarih: 2–5 Mayıs 2007

Yer: SÜ S. Demirel Kültür Merkezi

2007 UNESCO Mevlâna Yılında VII. Dil, Yazın, Deyişbilim Sempozyumu 02–05 Mayıs 2007 tarihleri arasında Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ve Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından uluslararası katılımlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Mevlâna Sempozyumu "2007 Mevlâna Celâleddin Rûmi 800. Doğum Yıl Dönümü"

Tarih: 8–12 Mayıs 2007

Yer: The Marmara Oteli/ İstanbul, Mevlâna Kültür Merkezi/ Konya

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından düzenlenen, ülkemizden ve dünyadan 200'e yakın bilim adamının tebliğ sunduğu bu konferans Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili her türlü konuya açık olmuştur. İstanbul ve Konya'da gerçekleştirilen olan

konferans Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç başkanlığında Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Ekrem Işın'dan oluşan Tertip Heyetiyle, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın organizesinde Dış İşleri Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, TİKA, IRCICA, THY, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Galata Mevlevihaneesi Müzesi, Konya Mevlâna Müzesi ve SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Kongre "2007 Mevlâna Celâleddin Belhi'nin 800. Doğum Yıl Dönümü Anısına"

Tarih: 13–15 Mayıs 2007

Yer: Kabil Intercontinental Otel/Afganistan

Afganistan Kültür Bakanlığı tarafından Mevlâna'nın 800. Doğum Yıldönümü anısına düzenlenen uluslararası kongredir. Başkent Kabil'de düzenlenen kongreye Türkiye adına SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Kırıkkale Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu ve Ankara Üniversitesi DTCF'den Doç. Dr. Derya Örs birer bildiri ile katılmışlardır. Değişik ülkelerden 30'a yakın bilim adamının katıldığı sempozyumun açılışını Afganistan Cumhurbaşkanı Hamit Karzai ve Afganistan Kültür Bakanı Abdülkerim Hürrem yaptı.

Panel "Ahîlîk, Hasan Harekânî ve Mevlâna"

Tarih: 25–26 Mayıs 2007

Yer: Kafkas Üniversitesi/ Kars

Kars Kafkas Üniversitesinden gelen teklifle Merkeze bağlı 5 Öğretim Üyesi ile bir panel düzenleyerek Mevlâna'nın insanlığa verdiği mesajlar işlenmiştir. Açılışını Kafkas Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abamüslüm Güven'in yaptığı panele SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi, Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu ve Uluslararası Mevlâna Vakfı II. Başkanı Esin Çelebi Bayru, SÜMAM Genel Kurul Üyesi ve Selçuk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Yusuf Öz Mevlâna'nın eserleri ve günümüze

mesajlarını içeren birer bildiri ile katıldılar. Kafkas Üniversitesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Cihat Göktepe'nin başkanlığını yürüttüğü panelde yine aynı üniversiteden Yrd. Doç. Dr. Cem Tüysüz de Ahîlik ve Hasan-ı Harekânî hakkında bir bildiri sundu.

Sempozyum "Mevlâna ve İnsan"

Tarih: 08 Haziran 2007

Yer: Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi İzmir

Türk Diyanet Vakfı ve İzmir Konyalılar Vakfı koordinesi ile Ege Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezinde düzenlenen Mevlâna ve İnsan Sempozyumuna SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ile SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi ve Selçuk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Emine Yeniterzi bildiri sundu. 10 bilim adamının tebliğ sunduğu sempozyum Dokuz Eylül Üniversitesinden 8 bilim adamı ve Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Görmez'in danışmanlığıyla düzenlenmiştir.

3.Konya Belediye İhtiyaçları Fuarı "Mevlâna'nın Günümüze Bıraktığı Miras Paneli"

Tarih: 07–11 Haziran 2007

Yer: TÜYAP/Konya

Konya Belediyeler Birliği tarafından TÜYAP'ta düzenlenen "3. Konya Belediye İhtiyaçları Fuarı"nda Merkez olarak "Mevlâna'nın Günümüze Bıraktığı Miras" başlığıyla bir panel düzenlendi. Panele SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ile SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi ve Selçuk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Emine Yeniterzi, yine aynı üniversiteden İlahiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Abdullah Özbek ve emekli öğretim üyesi Dr. Yakup Şafak birer bildiri ile katıldılar.

Sempozyum "Üstad Abdülbaki Gölpınarlı'yı Anma"

Tarih: 25–26 Haziran 2007

Yer: Tahran Üniversitesi/İran

İran Kültür Bakanlığı ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı organizesiyle düzenlenen Üstad Abdülbaki Gölpınarlı sempozyumuna Bakanlığımız adına öğretim üyeleriyle katıldı. Sempozyumda SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, SÜMAM Genel Kurul Üyesi ve Selçuk Üniversitesi Fars Dili ve Edebiyatı ABD Başkanı Yrd. Doç. Dr. Yusuf Öz, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Mustafa Çiçekler ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi, Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî'nin 22. kuşak torunu ve Uluslararası Mevlâna vakfı II. Başkanı Esin Çelebi Bayru Abdülbaki Gölpınarlı ile ilgili birer bildiri sundu.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı adına da Araştırma ve Eğitim Genel Müdürü Celil Güngör sempozyuma katılarak UNESCO 2007 Mevlâna Yılında ülkemizin yaptığı ve yapacağı çalışmalar hakkında bilgi verdi. Açılışını İran Meclis Başkanı Gulamali Haddad Adil'in yaptığı sempozyumda, İranlı 9 bilim adamı da Üstad Abdülbaki Gölpınarlı hakkında birer tebliğ sundular.

Uluslararası Sempozyum "Mevlâna'yı Günümüzde Yaşatmak, Yaşamak"

Tarih: 02–04 Ekim 2007

Yer: Bakü Devlet Üniversitesi Konferans Salonu/Azerbaycan

Azerbaycan Türkiye İş Adamları Birliği (ATİB), Uluslararası Mevlâna Vakfı, Bakü Devlet Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin katkılarıyla düzenlenen uluslararası sempozyum, 3 Ekim'de akşam 18.30'da semâ gösterisi ile başlamış, semâ gösterisini Konya ve İstanbul'dan katılan gönüllü semâzenler yapmıştır. Mıtrıb Heyetini ise Selçuk Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda görev alan öğretim üyeleri ve öğrenciler oluşturmuştur.

Yerli ve yabancı bilim adamlarının katıldığı sempozyuma, ülkemizden SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi, Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu ve Uluslararası Mevlâna Vakfı II. Başkanı Esin Çelebi Bayru, SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi ve Selçuk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı Prof. Dr. Emine Yeniterzi, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mahmud Erol Kılıç, Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İsmail Yakıt, Kırıkkale Üniversitesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölüm Başkanı Prof. Dr. Adnan

Karaismailoğlu, Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Derya Örs birer bildiri ile katılmışlardır

Uluslararası Sempozyum "Dünyada Mevlâna İzleri"

Tarih: 13–15 Aralık 2007

Yer: SÜ Alaaddin Keykubat Kampüsü SDKM

SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi (SÜMAM), Konya Büyükşehir Belediyesi ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün katkılarıyla "Dünya'da Mevlâna İzleri" konulu uluslararası bir sempozyum düzenlendi. Sempozyuma ülkemizden ve yurtdışından yaklaşık 70 bilim adamı başvuru yapmış, Bilim Kurulu tarafından yapılan değerlendirmelerden sonra bu tebliğlerin 41 adedi sunulmaya değer görülmüştür.

TRT Gap Diyarbakır Radyosu

TRT GAP Diyarbakır Radyosu da 2007 yılı boyunca her hafta "Şeb-i Arûs" adıyla Mevlâna ve *Mesnevî*'den sohbetlerin yer aldığı bir program başlattı. Her Pazartesi Saat 11:10'da canlı yayınlanan programda Selçuk Üniversitesi SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı ve SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Emine Yeniterzi ve Kırıkkale Üniversitesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölüm Başkanı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu'nun sohbetleri yer aldı.

İlki 1 Ocak 2007 tarihinde yayınlanan ve 15–20 dakika süren programda Mevlâna'nın evrensel değerleriyle insanların öncelikle kendi iç huzurlarını bulmaları, daha sonra çevresiyle barışık yaşamaları, insanlık şuuru, ahlâk ve ahlâkî değerler, dünya insanlarının daha güzel ve insanca bir yaşam sürebilmeleri gibi Mevlâna'nın günümüz insanlarına verdiği mesajlar işlendi.

Hoşgörü Sâzendeleri "Aşk'ın sesi, sessizce ve tek nefeste"

Tarih: 6 Mart 2007

Yer: İstanbul Teknik Üniversitesi, Mustafa Kemal Anfisi, Maçka

Mevlâna Celâleddin-i Rumî'nin 800. Doğum Yıl Dönümü etkinlikleri kapsamında İstanbul Teknik Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi ve İntekno Şirketler Topluluğu tarafından organize edilen Hoşgörü Sâzendeleri konserinin gerçekleştiği bir etkinliktir.

SÜMAM Mutrib Heyeti

2006 yılının ortalarında Merkez tarafından kurulan ve SÜ Devlet Konservatuvarı Öğretim Üyeleri ve öğrencilerinden oluşan 25 kişilik Mutrib Heyeti, Mevlâna Kültür Merkezinde periyodik olarak yapılan semâ gösterilerine katkı sağlamaktadır.

SÜMAM Genel Kurul Üyesi ve SÜ Devlet Konservatuvarı Öğretim Görevlisi Oğuz Karakaya'nın gözetimi ve idaresinde oluşturulan Mutrib Heyeti UNESCO'nun Kasım 2005 tarihinde almış olduğu "Mevlevî Müziğini ve Kültürünü Koruma Altına Alma" kararı ile gelecekte bu sahada bilimsel çalışmalar yapmayı da planlamaktadır. Mevlevî müziğinin doğru ve ehil sanatçılar tarafından icra edilmesi gerektiği bilinciyle çalışmalarına devam eden Mutrib Heyeti, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türk Tasavvuf Müziği Konya Korosu ile de işbirliği içerisinde bilgi ve birikim alışverişinde de bulunmaktadır.

Belgesel "TRT Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî"

Yayın Tarihi: 19 Haziran 2007, Saat 22.10 (TRT–2)

Yayın Tekrarı: 19 Temmuz 2007, Saat 20.30 (TRT–1)

Belgesel, Mevlâna'nın günümüz insanı için ne ifade ettiğini araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmada dünyada farklı ülkelerden Mevlevîler ve konuyla ilgili araştırma yapan veya çevirileriyle farklı toplumlara onu tanıtan Marcel Derkse, Peter Cunz, Erika de Dren Von Jperen, Jouche Post, Joachim Kugler, Masood Khalili, Seyit Mahdum Rehin, Haydari Vucudi, Esin Çelebi Bayru, Prof. Dr. Talât S. Halman ve Prof. Dr. Ahmet Güner Sayar gibi uzman ve araştırmacılara yer verildi.

Yer ve isim belirleme, gerekli bağlantıları kurma aşamasında Mevlâna'nın 22. kuşak torunları olan Esin Çelebi Bayru ve Faruk Hemdem Çelebi'den destek alındı.

Faruk Hemdem Çelebi projenin danışmanlığını da üstlendi. Projenin diğer danışmanı ise SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler idi.

Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî Sergisi "Aşk Ocağında Can Olmak-İnsanlığın Mirası: Mevlâna Celâleddin-i Rûmî"

Tarih: 19 Haziran 2007 – 12 Ağustos 2007

Yer: İstanbul Ayasofya Müzesi

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından "Aşk Ocağında Can Olmak-İnsanlığın Mirası: Mevlâna Celâleddin-i Rûmî" sergisi, Ayasofya Müzesi'nde açılan sergi, Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî'nin 800. Doğum Yıl Dönümü kutlamaları kapsamında düzenlenmiştir. Prof. Dr. Mahmud Erol Kılıç, Prof. Dr. Nurhan Atasoy, Prof. Uğur Derman, Tuğrul İnançer, SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler ve Ekrem Işın'dan oluşan Danışma Kurulunun yol göstericiliğinde hazırlanan serginin küratörlüğünü Ekrem Işın yaptı.

Sergide, Mevlâna ve 800 yıl boyunca müzik, edebiyat, hat gibi güzel sanatlar alanlarında toplumu derinden etkileyen Mevlevîlik kültürünü anlatan eserlere yer verildi. Ayasofya Müzesi'nde özel olarak tasarlanmış geçici bir bölüm içinde gerçekleşen sergide, Konya Mevlâna Müzesi, Konya ve Ankara Etnografya Müzeleri, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesi, İstanbul Divan Edebiyatı Müzesi, Topkapı Sarayı Müzesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yıldız Şehir Müzesi ve İstanbul Sadberk Hanım Müzesi'nden derlenen 200'ye yakın özgün eser yer aldı.

Mevlâna ve Gençlik Etkinlikleri Projesi "Mevlâna Hoşgörüsünde Uluslararası Gençlik Buluşması"

Tarih: 19–26 Ağustos 2007

Yer: Konya

UNESCO tarafından "Mevlâna Yılı" ilan edilen 2007 Ağustos ayında Konya'da buluşacak gençler, Dünya'yı Anadolu topraklarından bir kez daha sevgi ve barışa davet edeceklerdir. Bu gençlik projesinin basına tanıtım toplantısı 5 Haziran 2007 tarihinde Konya Rixos Hotel'de yapıldı.

Bilimsel Danışmanlığı ve verilecek konferansları SÜMAM'ın üstlendiği projenin danışmanları SÜMAM Danışma Kurulu Üyesi, Mevlâna'nın 22. kuşak torunu ve Uluslararası Mevlâna Vakfı II. Başkanı Esin Çelebi Bayru, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Türk İslam Eserleri Müzesi Başkanı ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç ve SÜMAM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler'di.

Defile "Sanatın Mevlâna Aşkı"

Tarih: 16 Aralık 2007

Yer: : Mevlâna Kültür Merkezi / Sultan Veled Salonu

"Sanatın Mevlâna Aşkı" isimli defile Selçuk Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi, Giyim Endüstrisi ve Giyim Sanatları Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Miyase Çağdaş rehberliğinde Arş. Gör Nurhan Özkan katkılarıyla Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi işbirliği ile düzenlenmiştir.

Enstitü 2005'ten bu yana düzenlediği 30'a yakın kongre, konferans, sempozyum ve panel; 25 sergi, tiyatro, dinleti söyleşi, belgesel, defile ve konserde ulusal ve uluslararası birçok akademisyen yüzlerce bildiri sunmuş; birçok sanatçı, araştırmacı, yazar ve gazeteci Mevlâna ile ilgili görüşlerini paylaşmış; yurt içi ve dışı düzenlenen sergilerde ise ülkemiz Yazma Eserler Kütüphanelerinde bulunan Mevlâna'nın eserlerinin tuval üzerine baskıları ve fotoğrafları ilgililerle paylaşılmıştır.[189]

Enstitünün asıl amaçları arasında yer alan bünyesinde anabilim dalı ve bilim dalları açma konusundaki teklifi ise 09.08.2012 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında incelenmiş ve Enstitüde, Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları Ana Bilim Dalı ile bu ana bilim dalında Yüksek Lisans Programı açılması uygun görülmüştür. Enstitü bünyesinde 26 yüksek lisans öğrencisi mezun olmuş, 37

[189] Ali Temizel.

öğrenci öğrenim görmektedir. Bu öğrencilerin 4'ü Malezya, Hindistanlı ve İranlı olmak üzere yabancı uyrukludur.[190]

Enstitüde Mevlâna, eserleri, fikirleri, yurtiçi ve dışında yapılan araştırmaları konu alan derslerin yanı sıra Mevlevî Kültürünün önemli parçaları olan Mevlevî sanatı, musikisi, Semâ, Mevlevîhaneler ve özellikle Osmanlı tarihi boyunca bu konuda yapılmış ancak gün yüzüne çıkarılamamış eserleri de içeren dersler verilmektedir. [191]

Enstitümüzün, doktora ve tezsiz yüksek lisans programları açma çalışmalarının dışında halka yönelik olarak Mevlâna ile Farsça, Eserleriyle Mevlâna'yı Anlama, Hat, Tezhip, Ebru, Ciltçilik, Minyatür, Mevlevî Kıyafetleri Yapımı, Keçe, Semâ, Ney, Rebab vb. gibi alanlarda sertifika verilen kurslar açma çalışmaları da devam etmektedir.[192]

Enstitü Yayınları

Üniversite 1985 yılında başlattığı Ulusal ve Uluslararası Sempozyum, Panel ve Kongre gibi bilimsel etkinliklerde sunulan tebliğleri şu ana kadar 16 kitapta toplayarak bilim dünyasının hizmetine sunmuştur. 2005 yılından itibaren Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi (SÜMAM) tarafından düzenlenen bu etkinliklerin bildirileri de kitaplaştırılarak araştırmacı ve okuyucuların istifadesine sunulmuştur.[193]

- *Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlâna ve Mevlevîlik-Bildiriler, Ulusal Sempozyum*, 14–16 Aralık 2006, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2007, 612 s.
- *Dil, Yazın ve Deyişbilim Sempozyumu Bilidirileri – 2 Cilt, Uluslararası Sempozyum*, 2-5 Mayıs 2007, Konya: SÜ Basım Evi, 2007, c. I, 656 s.

---

[190] Ali Temizel.

[191] Ali Temizel.

[192] Ali Temizel.

[193] Enstitünün yapmış olduğu çalışmalar için bk. Babahanoğlu, Didem, Selçuk Üniversitesi'nin Kuruluşundan Bu Yana Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik İle İlgili Yapılan Çalışmalar (Kongreler, Sempozyumlar, Paneller, Yayınlar), Konya 2015, Yüksek Lisans Semineri.

- *Dil, Yazın ve Deyişbilim Sempozyumu Bilidirileri – 2 Cilt, Uluslararası Sempozyum*, 2-5 Mayıs 2007, Konya: SÜ Basım Evi, 2007, c.II, 806 s.
- *Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Dergisi (Sayı 1-2),* 2007, 213 s.
- Kemal Yavuz, *Mu'înî'nin Mesnevî-i Murâdiyye'si (2 cilt)*, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2007, I.cilt 423 s, II. cilt 631s.
- Ali Temizel, *Mevlâna Çevresindekiler, Mevlevîlik ve Eserleriyle İlgili Eski Harfli Türkçe Eserler,* Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2009, 235 s.
- Ekrem Bektaş, *Sırr-ı Ma'nevî (Muhammed Nazmî-i Halvetî),* Konya: SÜ Yayınları, 2009, 406 s.
- *Dünyada Mevlâna İzleri-Bildiriler Uluslararası Sempozyum*, 13-15 Aralık 2007, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2010, 577 s.
- Nuri Şimşekler, *Merkez'den Enstitü'ye (Mevlâna Araştırmalarının Kurumsallaşma Hikâyesi),* Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2011, 332 s.
- Nuri Şimşekler, *Mutfakta Pişen Canlar Yüzyılların Birikimi Mevlevî Kültürü,* Konya: Life Production, 2011.
- Nuri Şimşekler, *Harflerdeki Mânâ (Mevlâna Eserlerinin Yazmaları),* Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2011, 80 s.
- Nuri Şimşekler, *Dinle Mevlâna'dan (Mesnevî'den Öğütler- Özlü Sözler),* Konya: SÜ Yayınları, 2012, 118 s.
- *Günümüze Kadar Ulaşan Mevlevîhâneler-İnceleme-Rapor(Mevka Projesi),* Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2012, 83 s.
- *Nuri Şimşekler, Mevlâna Şiirleriyle Gönle Yolculuk -Kandil Oldum Doğudan Batıya,* Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2013, 192s.
- *Günümüzde Yurt İçi Mevlevîhânelerinin Durum ve Konumları Bildiriler – Sunumlar*, *Ulusal Sempozyum*, 9–10 Aralık 2013, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2017, 628 s.
- *Tarihî Süreçte Mevlâna ve Eserleri-Bildiriler, Ulusal Sempozyum,* 9 - 10 Aralık 2011, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2014, 321 s.

- *Pîr-i Aşk (Fotoğrafların Dili)*, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 2017, 84 s.
- *Hz. Mevlâna ve İslam Dünyasında Kardeşlik-Bildiriler IV. Uluslararası Mevlâna Sempozyumu,* 8-9 Aralık 2017, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2018, 473 s.
- *Hz. Mevlâna ve İslam Dünyasında Kardeşlik IV. Uluslararası Mevlâna Sempozyumu,* Program Bildiri ve Özet Kitapçığı, 8-9 Aralık 2017, Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2017, 110 s.
- *Mesnevî Şârihi Ahmed Avni Konuk - Vefatının 80. Yıldönümü Anısına,* Konya: SÜ Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları 2019, 247 s.

Bu yayınlardan ayrı olarak üniversitenin ilk kurulduğu yıllarda Mevlâna adına çıkarılmış tebliğ kitapları da vardır. Bu kitapların kimisi üniversite, kimisi de o tarihlerde üniversite bünyesindeki tek merkez olan Selçuklu Araştırmaları merkezi adına çıkarılmıştır:

1. 1 - 10. Milli Mevlâna Sempozyumları - Tebliğler
2. I- III. Milletlerarası Mevlâna Kongreleri - Tebliğler
3. III. Uluslararası Mevlâna Kongresi - Bildiriler
4. Mevlâna Panellerinde Sunulan Bildiriler –I
5. 7. Milli Mevlâna Sempozyumu
6. İnsan Hakları, Hoşgörü ve Mevlâna Sempozyumu - 1994

Görseller

Fotoğraf 75 SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr Ali Temizel

Fotoğraf 76 Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna Programı Katılımcıları

Fotoğraf 77 Enstitü Müdürü Prof. Dr. Ali Temizel'in Yerel Televizyon Kanalındaki Program Katılımı

Fotoğraf 78 Enstitü Sempozyum Programı Görüntüsü

Fotoğraf 79 Enstitü Etkinlik Duyuru Afişleri

Fotoğraf 80 Enstitü Etkinlik Duyuru Afişleri

Fotoğraf 81 Enstitü Etkinlik Duyuru Afişleri

Fotoğraf 82 Enstitü Etkinlik Duyuru Afişi

Fotoğraf 83 Enstitü Sosyal Medya Paylaşımı

Fotoğraf 84 Enstitü Etkinlik Duyuru Afişi

Fotoğraf 85 Enstitü Yayınlarından Örnekler

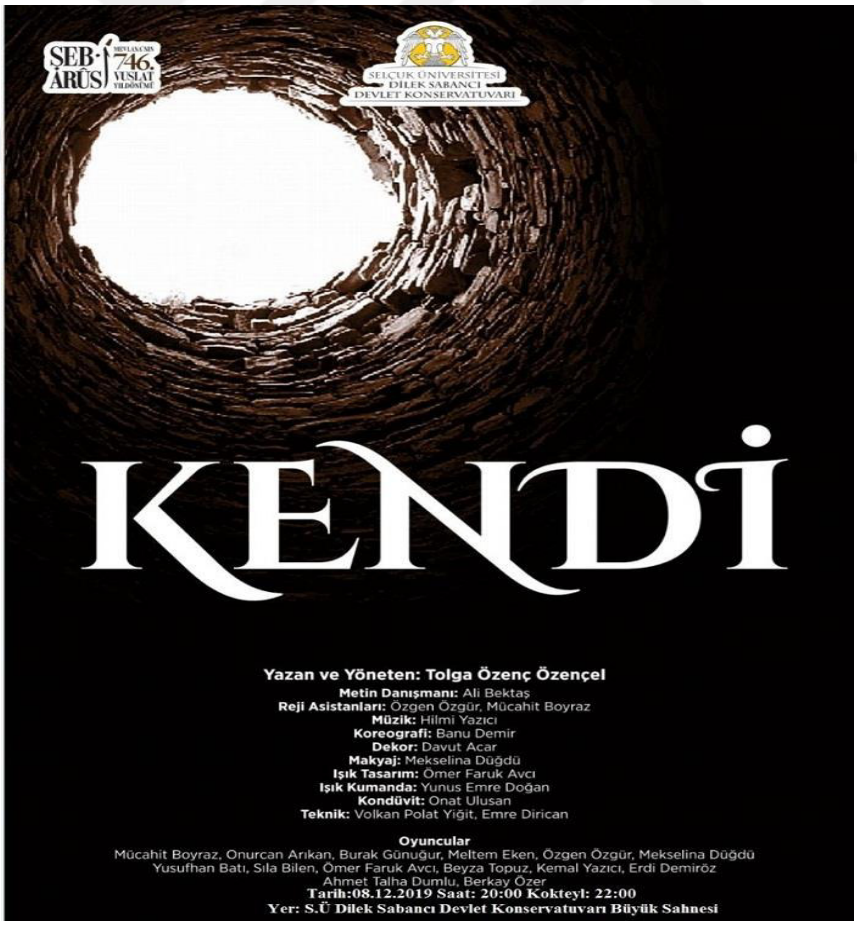
Fotoğraf 86 Enstitü Kongre Kitaplarından Örnekler

Fotoğraf 87 Enstitü Sempozyum Kitaplarından Örnekler

Fotoğraf 88 Enstitü Yayınlarından Örnekler

Fotoğraf 89 Selçuk Üniversitesi 'Kendi' Tiyatro Oyunu Afişi

Fotoğraf 90 Söyleşi

Fotoğraf 91 Selçuk Üniversitesi 'Barsisa' Tiyatro Oyunu Afişi

2.4. FAALİYET YAPAN BİRİMLER

Çalışma için yapılan araştırmada Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına faaliyet yapan 1 Büyükşehir, 3 İlçe Merkez Belediyesi, bir merkez, Kültür Bakanlığı adına İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2 topluluk, Mevlâna Müzesi, bir internet sitesi ve bir birlik tespit edilmiş ve alfabetik sıraya göre sıralanmıştır. Birimler adına Ahmet Köseoğlu, Fahri Özçakıl, Mehmet Karaca, Mehmet Yünden, Mehmet Emin Holat, M.Mithat Özçakıl, Naci Bakırcı, Nadir Karnıbüyükler, Selim Yücel Güleç, Sinan Kabak, Süleyman Portakal ve Zübeyr Belviranlı ile görüşme yapılmış, çalışmalar hakkında bilgi alınmıştır.

2.4.1. İRFAN MEDENİYETİ ARAŞTIRMA VE KÜLTÜR MERKEZİ

İletişim

Adres: Aslanlı Kışla Cd. No: 6/1 Karatay

Telefon: 0332 352 30 30

İnternet Adresi: http://www.irfanmedeniyeti.org/

Eposta: bilgi@irfanmedeniyeti.org

Tanıtım

Konya Büyükşehir Belediyesi ile İnsan ve İrfan Vakfı işbirliğiyle hizmet veren İrfan Medeniyeti Araştırma Merkezi (İRFA), medeniyetimizden miras kalan güzelliklerin korunması ve aslına uygun şekilde ihya edilmesiyle cemiyete faydalı bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir kuruluştur. Merkezin oluşumu, zaman içinde yapılan istişarelerle şekillenmiş ve Mehmet Fatih Çıtlak'ın başında olduğu İstanbul menşeli İnsan ve İrfan Vakfı'na 5 yıllığına devredilmesi uygun görülmüştür. Tahir Akyürek'in milletvekili olması sonrası kendisinin yerine gelen Uğur İbrahim Altay'da uygulamanın bu şekilde devamına karar vererek Konya Bşh Bld desteğiyle çalışmalar devam etmektedir. 7 Aralık 2017 tarihinde Şeb-i Arûs haftasında açılan ve 2 yılını dolduran vakfın çalışanları vakıf tarafından önerilerek ve Konya Bşh Bld tarafından istihdam edilmiştir (M. Mithat Özçakıl ile kişisel iletişim 21.01.2019).

Merkez Adına Görüşme Yapılan Kişi

Zübeyr Belviranlı, 1985 Konya Meram'da doğdu. Selçuk Üniversitesi İktisat Bölümü'nden 2011'de mezun oldu. Öğrencilik yıllarından itibaren yaklaşık 3 yıl özel sektörde farklı firmalarda çalıştı. Üniversite yıllarında neyle tanışmasıyla Konya Tasavvuf Topluluğu Sanat Yönetmeni Yusuf Kayya ile 8 yıl kadar süren meşk eğitimi sonrası 2013'de KOMEK'de ney hocası olarak, 2017'de merkezde Ney atölyesi sorumlusu olarak çalışmaya başladı. 2018 Temmuz itibariyle de yönetici olarak görevlendirilmiştir. [194]

Görüşme[195]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Zübeyr Belviranlı'nın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Merkezin adı olan "İrfa" kelimesinin anlamı "Yükselme, Yükselmek" anlamına gelmektedir. Bu anlamda "İrfa" hem medeniyet seviyemizi yükseltmek ve çalışanların kendi medeniyet seviyesine katkıda bulunmak, hem de yaşanılan şehre hizmet edip toplumun manevi kalkınma seviyesini yükseltmek amacıyla tercih edilen bir kelimedir. Tasavvuf kültürü ve tekke kültürünü göstermek ve yaşatmak adına yürütülen çalışmalar dahilinde, merkezde yapılan devranlar sadece Mevlevî semâsı değil aynı zamanda, Kadiri devranı, Halveti zikri, Rufai âyinini de içermektedir. Eskiden var olan ve uygulanan bütün bu faaliyetleri devam ettirip halka tanıtan ve Türkiye'de bu anlamda hizmet veren tek kurum olan merkez, Belediyeler ya da Kültür Bakanlığı desteğiyle her ilde uygulanmasını sağlamak için örnek teşkil etmektedir (Zübeyr Belviranlı ile kişisel iletişim 04.02.2019).

---

[194] Zübeyr Belviranlı, Merkez Müdürü /Neyzen, 35 Yaşında.

[195] Kurum ile bilgi almak için 21.01.2019 ve 04.02.2019 tarihlerinde İRFA Rehberlik ve Danışma sorumlularından M. Mithat Özçakıl ve Merkez Müdürü Zübeyr Belviranlı ile Mevlânâ Müzesi karşısında, Aslanlı Kışla Caddesi üzerinde bulunan İrfan Medeniyeti Araştırma Merkezi (İRFA)'nde görüşme yapılmıştır.

Kurslar açısından merkez hedeflediği kişi sayısına ulaşamadığını düşünmektedir. Semâ mukabelesi ya da meşke katılan belli bir sayıda kitle oluşmuş durumdadır. Tanıtım ve duyuru için sosyal medya kanallarını etkin kullanan merkezin tüm etkinlik ve duyuruları internet sayfası ve sosyal medya hesaplarından yapılmaktadır. Meşk usulünü tam anlamında uygulamak için yeterli sayıyı yakaladığını düşünen merkez, bazı kurslarda artık kayıt alamamaktadır.[196]

Konya'da Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili var olan kurum kuruluşların arasında anlaşmazlık olduğunun farkına varan merkez, gül büyüdükçe dikeni de büyür benzetmesiyle, bu oluşumların hoş bir durum olarak görülmese de gülün büyüdüğüne, kokusunu yaydığına işaret olduğunu belirtmiştir. Kurum olarak doğru olanı yapmaya ve göstermeye çalışarak toplumda oluşan bilinçle zamanla bu oluşumların sonlanacağını düşünmektedir. Halka en doğru şekilde hizmet etmenin bilincinde yollarına devam edeceklerini ve bunun da kendi seyr-i sülûkları olacağını ifade etmişlerdir. Çeşitli merasimlerde ya da düğün törenlerinde, bu medeniyetin yozlaştırıldığına şahit olunduğunu ve yanlışlığını dile getirerek tepki verdiklerini, bu tarz dernek, organizasyon şirketlerinin yaptığı merasimlerin amaç hizmet ettiğini asla düşünmediklerini belirtmektedirler. [197]

Merkez, bünyesinde eksiklik olarak kütüphane kısmında tasavvufi kaynakların daha zengin olduğu ihtisas kütüphanesi olmasını elzem görmektedir. Bu konuda eksikliklerini ifade etmişler ve giderilmesi konusunda çalışmalar devam etmektedir. [198]

Hz. Mevlâna ve Mevlevîlikle ilgili olarak yapılanlar konusunda tarihte sayısı 120'den fazla olan mevlevîhanelerde Konya merkez olmak üzere çeşitli faaliyetler düzenlenmekte olduğunu ve günümüzde de olmasının toplum yararına olacağını belirtmişlerdir. Fakat yapılan faaliyetlerin aslına uygun olarak icra edilmesi gereklidir. Halka ve Hakk'a hizmet mantığında yapılması gereken Şeb-i Arûs

[196] Zübeyr Belviranlı, Neyzen, 35 Yaşında.

[197] Zübeyr Belviranlı.

[198] Zübeyr Belviranlı.

törenlerinin Konya'da yapılmasının uygun olduğu fakat 7-17 Aralık tarihi dışında farklı yerlerde de icra edilebileceğini ifade etmektedirler.[199]

Yurtdışından gelen turistler turlar vasıtasıyla merkeze ulaşmaktadır. Merkez iletişim dâhilinde önce müze turu ve akabinde 50'den fazla kişiden oluşan büyük gruplara semâ mukabelesi yapma şeklinde hizmet vermektedir. Bağımsız olarak merkezin yurtdışı ile bağlantısı yoktur.[200]

Merkez Çalışmaları

Panoramik Konyanümâ Müzesi ve Külliye Binası olarak iki binadan oluşan İRFA, Geleneksel Türk İslam sanatına uygun şekilde bir külliye olarak inşa edilmiştir. Birinci kısım Semâhane, konferans salonu, atölye ve derslikler, ikinci kısım ise dünya mevlevîhanelerinin minyatürlerinden oluşan Mevlevîhaneler, Hz. Mevlâna'nın hayatından bazı kesitlerin sunulduğu yağlı boya kısmı ve panorama alanını içeren Konyanümâ'dan oluşmaktadır. Konyanümâ'da giriş bölümünde yurtiçindeki Mevlevîhanelerin maketleri sergilenmektedir. Panorama kısmında SÜ Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğretim üyelerinin danışmanlığında yapılan resimlerle XIII. Yüzyılın temsil edildiği Alaeddin Cami, Köşk, Eflatun Mescidi, Karatay Medresesi, İplikçi Camii, İç Sur, Sırçalı Medrese ve Bedesten Çarşısı ile Selçuklu dönemi Konya'sı tasvir edilmiştir. Bu panorama Türkiye'de İstanbul'dan sonra hizmete giren ikinci tam panoramadır. Alt katta Hz. Mevlâna'nın çocukluğu, Konya'ya gelişleri, I. Alaeddin Keykubat'ın aileyi karşılaması, Hz. Mevlâna'nın ilimde derinleşmek için Halep ve Şam seyahati, Şems ile karşılaşması ve yaşanan havuz hadisesi, Moğolların Konya'yı işgali, Hz. Mevlâna'nın rahatsızlanması ve vefatı gibi Hz. Mevlâna'nın hayatından bazı kesitlerin resmedildiği farklı ebatlarda yağlıboya tablolar mevcuttur. İngilizce ve Almanca bilen görevliler rehberi olmayan gruplara ya da ihtiyaç halinde herkese müzenin tanıtımını yapmaktadırlar. Müzeyi gezenler Hz Mevlâna'yı ve Mevlevîlik kültürünü tanımakta, dönemin Konya'sının

[199] Zübeyr Belviranlı.

[200] Zübeyr Belviranlı.

resmedildiği tablolar ve maketlerle tasvir edilen Mevlevîhaneleri inceleyerek külliye kısmında ise uygulamasına şahit olmaktadırlar. [201]

Merkezin külliye kısmında bir mevlevîhanede mutlaka bulunması gereken sanat atölyelerine yer verilmiştir. Merkez 500 kadar kursiyerin kurslardan faydalanmasına yardımcı olmaktadır. Kurum bünyesinde 'usta' olarak kabul edilen kişiler tarafından Kültür Sanat Dersleri kapsamında fotoğrafçılık; Geleneksel Sanat Dersleri kapsamında tezhip, keçe, çini, cild; Musiki Dersleri kapsamında kanun, klasik kemençe, ud, tanbur, rebab, ney, ritim, keman, Türk musikisi nazariyatı ve ritmik okuma; Dil Dersleri kapsamında İngilizce, Farsça, Arapça, Osmanlı Türkçesi, Kur'an-ı Kerim (hanım/ erkek/ çocuk özel sınıfı) dersleri verilmektedir. İslami ilimler eğitimleri kapsamında Konya Bşh Bld ile İnsan ve İrfan Vakfı işbirliğiyle istihdam edilen eğitimciler tarafından Kıraat, Tefsir, Fıkıh, Hadis, Siyer, İslam Tarihi gibi alanlarda eğitim faaliyetleri sürdürülmektedir. Bunun yanı sıra İslam medeniyetinde temel kaynak eser olarak görülen *Mesnevî*, Kimya-i Saadet, Hikem-i Ataiyye gibi eserlerin birlikte mütalaa edildiği okuma grupları oluşturulmakta, bu gruplar da bir eğitimci önderliğinde çalışmalarını sürdürmektedirler. Sanat ağırlıklı yaşayan kültür merkezi konumunda olan kurum hem gelenekli sanatları hem enstrümental sanatları öğretme ve bu kültürü yaşatma adına bir kurs merkezi görevi de görmektedir. Terzihane (derviş çeyizi), tesbihhane, çini ve hat alanlarında da eğitim yapılmaya başlanacaktır. Toplamda 20 branşta atölye çalışmasının bulunduğu merkezde meşk usulü eğitim verilmektedir. Merkez, Konya Bşh Bld 6 ayın sonunda yeniden kayıt yapılan KOMEK kurslarından farklı olarak meşk usulünde, bu sanatlarda geleneği takip ederek kursiyerlerin icazetlerini almalarını sağlayarak uzman yetiştirme amacındadır. Merkez, kendi tüzüğünü oluşturarak çalışmalarını bu doğrultuda şekillendirmektedir. Kursun içeriğine göre değişmekle beraber lise çağı yaş grubundan başlayarak öğrenci kabul eden merkezde kurs hocaları tarafından başvuru formu dikkatle incelenerek kursiyerin kursu talep etmekteki amacı, yeterliliği gibi durumlara bakılmaktadır. Kısa bir bilgilendirme sonrasında

[201] M.Mithat Özçakıl, Semazen.

öğrencilerle yapılan mülakat sonrasında kursa kabul sağlanmaktadırlar. Kursun başlaması akabinde kabiliyet görülmezse kursiyer farklı alanlara yönlendirilmektedir. 2019 itibariyle kurum bünyesinde semâ' talimi kursu düzenlenmektedir. Kurs neticesinde yeterli niteliğe erişen semâzen adayları, "Semâ' Dedesi"nin uygun görmesi halinde İRFA semâhanesi ve etkinliklerinde semâzen olma imkânı elde edebilmektedir. İlaveten semâ eğitimi için İRFA'ya gelerek talepte bulunan Karatay Özel Eğitim Meslek Okulu hafif zihinsel engelli 14 öğrenci, semâzen Yakup İnam'ın öğreticiliğinde bir yıl eğitim almışlardır. Semânın yanı sıra Mevlâna öğretilerini de öğrenen Down sendromlu ve otizmli öğrenciler bir yıllık emeklerinin sonunda 16 kişi olarak başladıkları eğitimi 14 kişi ile tamamlayarak, İRFA Musiki Topluluğu eşliğinde ilk semâ gösterilerini de icra etmişlerdir.[202]

Verilen kurslar, Konya'da ikamet eden küçük yaşlardan olgun yaşlara sahip kişilere, (kursa göre değişebilmekte) alanda hiçbir bilgiye sahip olmayandan belli bir seviyedeki öğrenciye olmak üzere herkese açıktır. Merkez, müze kısmına şehir dışından ya da yurtdışından gelen ziyaretçiler için verilen bilgilendirmelerle de hizmet etmektedir. Müzeyi gezen ziyaretçiler kültürü daha yakından tanımakta, derviş nedir, ne yapar sorusuna yanıtlar alabilmektedir.[203]

Haftanın her günü aktif olarak kullanılan İRFA bünyesinde, eğitimler verilerek atölyeler tertip edildiği gibi panel ve seminerler düzenlenmekte, her Pazar (Nisan ayından itibaren her Cuma saat 20.30'da) Semâ Mukabelesi ve her pazartesi Meşk icra edilmektedir. Semâ ve meşk programlarına katılan ortalama 200 izleyici sayısı Nisan ve Mayıs ayı itibariyle 300-350 kişiye ulaşmıştır. [204]

Açıldığı tarihten itibaren toplamda 64'den fazla Meşk, çok daha fazla semâ programı icra edilmiştir. İRFA açıldığı günden bu yana 2018 Aralık, 2019 Ocak ve Şubat ayları içerisinde günlük 300, 2019 Mart, Nisan ve Mayıs aylarında günlük 600-700 toplamda ise yaklaşık 250.000 ziyaretçi ağırlamıştır.

---

[202] Zübeyr Belviranlı.

[203] Zübeyr Belviranlı.

[204] Zübeyr Belviranlı.

2017 Aralık ayından itibaren Kitap Günleri, Geleneksel Sanatlar Sergisi, Derviş Çeyizi Sergisi, resim sergisi, KOMEK Altın Dokunuşlar Sergisi ve Ahmet Özkan Tasavvuf Tarifi gibi program ve konferanslar yapılmıştır. Hazret-i Mevlâna'nın vuslat yıldönümü Şeb-i Arûs Haftası (7-17 Aralık) etkinlikleri kapsamında İRFA bünyesindeki Panoramik Konya Müzesi "Konyanümâ"da "Hazret-i Mevlâna ve Mevlevîlik" temalı eserlerin yer aldığı kitap fuarı düzenlenmiştir.[205]

Merkez 2017 Aralık ayından itibaren Vuslat Yıldönümü etkinliklerine etkin katılım sağlamıştır. 744. Şeb-i Arûs Etkinliklerinde İRFA 10 gün boyunca ziyaret edilebilecek "Mevlâna ve Mevlevîlik Konulu Kitaplar", "Geçmişten Günümüzden Şeb-i Arûs Fotoğrafları", "Geleneksel Sanatlar" sergisi düzenlenmiştir. 745. Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri Atölye çalışmaları kapsamında M. Sadreddin Özçimi Ebru ve Fotoğraf Sergisi, Gelenekli Sanatlar Sergisi düzenlendi. 8 Aralık'ta M. Ali Orak'ın konuşmacı olduğu "Selçuklu Dönemi Konya Türbeleri" konferansı ve Mevlevî İlahileri konseri düzenlenmiştir. 9 Aralık'ta Doç. Dr. Betül Gürer tarafından "Hazret-i Mevlâna ve Eserlerinin Doğru Anlaşılmasının Önemi", 10 Aralık'ta Prof. Dr.Dilaver Gürer'den "Hazret-i Mevlâna, İnsan ve Toplum", 11 Aralık'ta Doç. Dr. M. Ali Hacıgökmen tarafından "Hazret-i Mevlâna Celaleddin Döneminde Selçuklu Türkiyesi", 12 Aralık'ta Mustafa Yıldırım'ın konuşmacı olduğu "Türk Din Musikisi Tarihi", 13 Aralık'ta Mustafa Holat tarafından "Cumhuriyetten Günümüze Mevlevîlik" başlıklı, 14 Aralık'ta Ahmet Özkan'ın "Hazret-i Mevlâna ve İnsan", 15 Aralık'ta Doç. Dr. İbrahim Kunt tarafından "Hazret-i Mevlâna", 16 Aralık'ta "Bir Kur'an Tefsiri Olarak Hazret-i Mevlâna'nın Mesnevîsi" ve 17Aralık'ta M. Fatih Çıtlak tarafından "Şeb-i Arûs" konulu konferanslar verilmiştir. Ayrıca 13 Aralık'ta Rebab-Ney dinletisi, 14 Aralıkta "Mevlevî Geleneğinde Sikke Giyme Merasimi" sunumu yapılmıştır."Semâ Nedir Bilir Misin?" söyleşileri ve Tekke Musikisi Meşk etkinlikleri hafta boyu tekrar etmiştir. 746. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri kapsamında İRFA Geleneksel Tekke Musikisi Meşk, Geleneksel Sanatlar olan tezhip, ebru, keçe ve cild atölye çalışmaları düzenlemiştir."İrfan Medeniyetinde

[205] Zübeyr Belviranlı.

Tezyini Sanatlar" resim sergisi anma töreni boyunca ziyaretçilere açık olmuştur. 13-17 Aralık arasında Musiki ile Semâ anlatılmıştır.[206]

Konya'da Mevlâna adına yürütülen faaliyetlere verilen kursların yanı sıra merkez, Konya'yı ziyarete gelen ve semâ töreni izlemek isteyen misafirlere Pazar günü saat 14.30 da semâ mukabelesiyle hizmet etmektedir. 2019 Nisan ayı itibariyle semâ programı Cuma 20.30 olmak başlatılmış sonra Perşembe günleri 19.30'da yapılmak üzere haftada üç sefere çıkarılmıştır. Yaklaşık 250 kişilik kapasitesi ile semâ mukabelesi için olması gereken ebatlara sahip olan salon amaca hizmet etmektedir. Pazar günü semâ mukabelesi öncesinde saat 13.30'da hanımlara yönelik NEÜ Öğretim Üyesi Doç. Dr. Betül Gürer tarafından *Mesnevî* sohbeti verilmektedir. Geleneksel yapı takip edilerek icra edilmeye çalışılan Semâ mukabelesi, *Mesnevî* sohbeti sonrasında okunan duayla 4 selam ve peşrev varsa peşrev ya da Devr-î Veled usulüne göre ney taksimi eşliğinde aslına uygun olarak yapılmaktadır. Her hafta Cuma akşamları saat 19.00'da Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Vaizi Ahmet Özkan tarafından tefsir sohbeti, beylere özel her Cuma saat 17.30'da Hasan Yaşar ile Abidin Paşa Şerhi Osmanlı Türkçesi ile *Mesnevî-i Şerif* okuması ve Pazar günü 13.30'da Ahmet Küçükkömürler ile İlmihal Okumaları yapılmaktadır. İlaveten her pazartesi Pazartesi günü saat 20.00'da, kasidelerle bir makamın geçildiği, tasavvuf müziği ilahilerinin okunduğu geleneksel tekke musikisi meşkleri icra edilmektedir. Meydana serilen postların üzerinde müzisyenler, eskiden tekkelerde olan usulü günümüze aktarmaktadır.[207]

Kurumda 4 daimi personel, temizlik, güvenlik, teknik ve büro görevlileri dahil 09.00-18.00 mesai saati arası çalışan 15'i daimi yaklaşık 35 personel ve 20 kadar ücret almaksızın yardımcı olan gönüllüler hizmet vermektedir.[208]

Toplumu Mevlevîlik medeniyetiyle şekillendirme anlamında semâ veya sanat eğitiminin önemine haiz olan kurum, temel amaç olarak kişinin ahvalinin değişmesi,

---

[206] Mevlâna'nın 744.-745.-746. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri kitapçıklarından derlenmiştir.

[207] M. Mithat Özçakıl.

[208] Zübeyr Belviranlı.

sanat öğrenirken sabırlı ve kararlı olması, yalnız başına kalıp kendini dinlemesi, ilham alması, bir nevi tefekkür haliyle Allah ile olan bağını güçlendirmesi gibi tekkelerde verilen tüm eğitimler ve meşklerin bir araç olarak kullanıldığını bilerek geçmişimizde var olan bu medeniyetin tekrar inşasını amaçlamaktadır. Tekkelerde insanın kendini tanıması, kendi hakikatine ulaşmasına yardımcı olma hedeftir. Günümüz insanı için uygulaması ayrıca zor olan bu durum, 1925'de tekke ve zaviyelerin kapatılması ile durma noktasına gelen bu medeniyetin içeriğindeki bazı unsurların unutulmasına sebep olmuş, dolayısıyla uygulamada bazı tereddütlü hususlar oluşmuştur. Avamın çok bilmediği bazı usuller zamanla unutulagelmiş ya da şaibeli duruma düşmüştür. Cemiyetler, vakıflar ya da şahıslarca kendilerince doğru olan farklı uygulamaların oluşmasına, tam olarak doğru uygulamanın bilinememesine sebep olmuştur. Meydana girerken eşiğe basılıp basılmayacağı, eşiğe girmeden önce mi yoksa sonra mı selam verilmesi gerektiği buna örnek verilebilecek muallakta kalmış hususlardan yalnızca birkaçıdır. Avamın anlayamayacağı ama önemli olan bu mevzular önemsenerek en doğru şeklinde icrasına çalışılmaktadır. Merkez idaresi, yapılan mutat istişare toplantılarda bu gibi konuları araştırmakta, yazılmış başvuru kitaplarını incelemekte ve bu yolda yetişmiş uzman kişilere danışarak doğru uygulamayı icra etmeye çalışarak bu medeniyeti gelecek nesillere bozulmamış, aslına uygun bir şekilde aktarma gayesi içindedir.[209]

Yaz aylarında alanında uzman öğretmenlerle 20-30 çocukla beraber yaz kursu yapılmaktadır. Merkezde verilen tüm eğitimler çocuklara gösterilmektedir. Kurs sonunda çocuklar ebru atölyesine katılmış, tezhip yapan, musikiyle uğraşarak kudüm, bendir çalan sofyan usulünü öğrenen çocuklara dönüşmüşlerdir. Çocuklara öğretilen usul, erkân sayesinde ben merkezli yaklaşımlardan uzaklaşmaları sağlanmıştır. Bu şekilde bir yaklaşımla büyüklerine hitap etme, söz dinlemeyi vb. öğrenen nesil toplumu olumlu şekilde etkileyecektir. 2019 Yaz sezonu için de kurs açılmış olup 7-13 yaş arası 40 öğrenci kurstan faydalanmaktadır. 1 Temmuz- 2 Ağustos 2019 tarihleri arasında yapılan kursta, ücret karşılığında 13.00-17.00

[209] Zübeyr Belviranlı.

saatlerinde Kur'an ağırlıklı dersler verilmiştir. Dersler çocukların seviyesine göre düzenlenmiş, farklı etkinliklerle eğlenceli hale getirilmiş eğitimler planlanmıştır.[210]

Merkez sosyal medyayı etkin bir şekilde kullanmaktadır. irfanmedeniyeti kullanıcı adıyla instagram sosyal medya kanalında 1000 gönderi paylaşılmıştır. 5.816 takipçiye sahiptir. Paylaşımların hepsi yapılan çalışmalardan kesitlerin sunulduğu video ya da fotoğraflar ile yapılacak çalışmaların duyuru afişleridir.[211]

@irfanmedeniyeti kullanıcı adıyla twitter sosyal medya kanalında Kasım 2017'de oluşturulan hesabın 2103 takipçisi vardır. Hesaptan 687 tweet atılmış, 134 beğeni almıştır. [212]

Youtube sosyal medya kanalında 'İrfan Medeniyeti' kullanıcı adıyla 1.470 takipçiye sahiptir. 4 Mayıs 2018'de açılan hesap 30,906 görüntülenme almıştır. 02.04.2020 itibariyle kanala 71 video yüklenmiştir. Videolar 12 ile 4.400 arası izlenme oranına sahiptir. Tüm sosyal medya hesapları tamamen yapılacak etkinliklerin duyurusu ve yapılmış etkinliklerin paylaşımı için kullanılmaktadır.[213]

İrfa resmi web sitesi ile hizmet vermektedir. Ana sayfada Hakkımızda/ İrfan Medeniyeti/ Faaliyetler/ Atölyeler/ Eğitimler/ Etkinlikler/ Konyanümâ olarak 7 başlıkta hizmet vermektedir. Yapılan faaliyetleri duyuruları ve içerikleri sitede mevcuttur ve sürekli olarak güncellenmektedir. Açıılan sosyal medya kanallarında farklı dilden yayın yapılmamaktadır.[214]

Merkez Yayınları

Merkez adına yayınlanmış etkinlik ve tanıtım broşürleri dışında basılı yayın bulunmamaktadır.

---

[210] Zübeyr Belviranlı.

[211] https://www.instagram.com/irfanmedeniyeti/?hl=tr, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[212] https://twitter.com/irfanmedeniyeti, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[213] https://www.youtube.com/channel/UCVfFlQihv3qfp4eTtvHP20w/featured, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[214] http://www.irfanmedeniyeti.org/, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Görseller

Fotoğraf 92 İRFA Bina

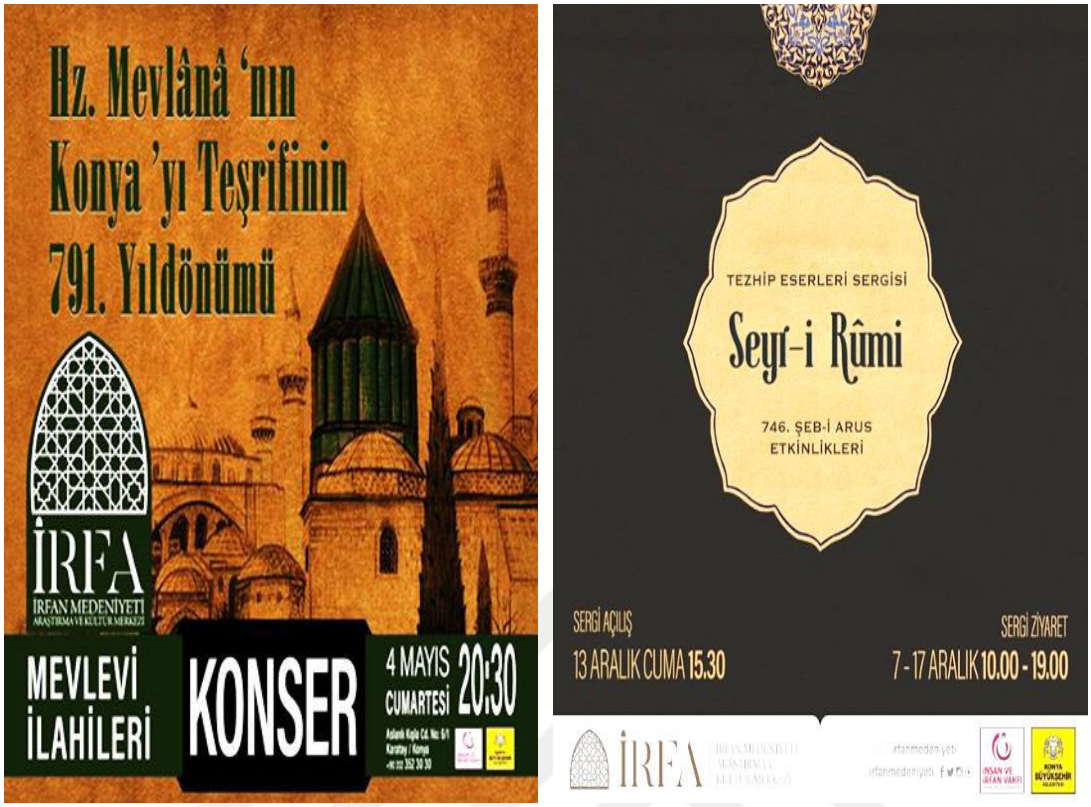
Fotoğraf 93 Konyanümâ Bina

Fotoğraf 94 iRFA Müdürü Zübeyr Belviranlı

Fotoğraf 95 İRFA Semâ Programı Afişleri

Fotoğraf 96 İRFA Konser /Sergi /Konferans Duyuru Afişleri

Fotoğraf 97 İRFA Kitap Fuarı Duyuru Afişi& İhtifal Haftası Program Duyuru Afişi

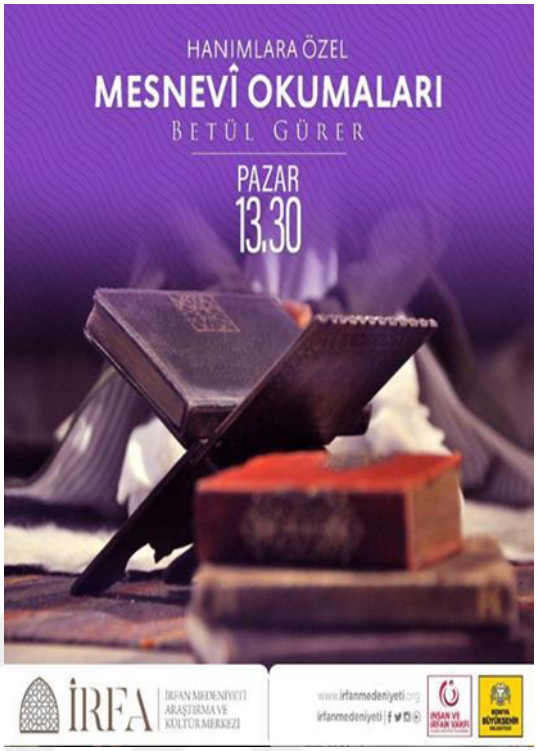

Fotoğraf 98 İRFA Meşk ve Semâ Duyuru Afişi

Fotoğraf 99 İRFA Sohbet Afişleri

Fotoğraf 100 İRFA Tasavvuf Sohbeti ve Mesnevî Okumaları Afişleri

Fotoğraf 101 İRFA Etkinlik Sonrası

Fotoğraf 102 İRFA Semâ Salonu

Fotoğraf 103 İRFA Keçe Atölyesi

Fotoğraf 104 İRFA İhtifal Haftası Etkinlik Duyuru Afişi

2.4.2. KARATAY BELEDİYESİ

İletişim

Adres: Akçeşme Mah. Garaj Cd. No: 5 42020 Karatay

Telefon: 0332 350 13 13

Eposta: iletisim@karatay.bel.tr

İnternet Adresi: https://www.karatay.bel.tr/

Tanıtım

Karatay ilçesi 323.659 nüfusu, 80 mahallesi ve 2.746 km^2 ilçe yüzölçümü ile Konya'nın 3 merkez ilçesinden biridir. Bugün müze olarak kullanılmakta olan Mevlâna Dergâhı'nın Karatay ilçesinde olması onu diğer ilçelerden farklı kılmaktadır.

Görüşme ve Kurum Çalışmaları[215]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mehmet Karaca'nın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Mehmet Karaca, Hz. Mevlâna ile ilgili çalışmaların yoğunlukla Konya Bşh Bld tarafından yapıldığını belirterek Mevlâna Müzesinin Karatay Belediyesi sınırları içinde olması hasebiyle Hz. Mevlâna ile ilgili yapılan çalışmaların titizlikle takip edildiğini ifade etmiştir. Bu anlamda şehirde yapılan anma törenlerinde Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, çevre düzenlemeleri ve mekân sağlama noktasında asıl yetkili Konya Büyükşehir Belediyesidir. Karatay Belediyesi belirlenen çalışmalara destekçi konumdadır. Belediye 742. Vuslat Yıldönümü etkinliklerinden itibaren 7-17 Aralık tarihleri arasında Mevlâna Kültür Merkezi'ndeki törenleri izleyen misafirlere, her akşam sahlep ve törenlerin son günü ya da son üç gününde Şems-i Tebrizi

[215] Kurum hakkında bilgi almak için 21.01.2020 tarihinde belirtilen adresteki Karatay Belediye binasında Kültür İşleri Müdürlüğü'nden Mehmet Karaca ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Türbesi ve camisini ziyaret eden konuklara çorba ikramında bulunmaktadır. 732. Mevlâna'yı anma Vuslat Yıldönümü etkinliklerinde Karatay, Mevlâna ve Konya'yı tanıtan CD'ler dağıltılmıştır. Bu tarz çalışmalara ilaveten müze ve etrafının bahçe düzenlemesinin taraflarından yapılacağını, meydandan başlayıp Alaaddin Tepesi çevresine kadar olan alanda sokak sağlıklaştırması çalışmasında Konya Bşh Bld esas yapıcı konumda olacak şekilde çevre düzenlemeleri ve otel projeleriyle birlikte bir kültür yürüyüş aksı oluşturulmak hedeflenmiştir. Yapılması planlanan çalışmanın 2021 yılının Şeb-i Arûs'una yetiştirilmesi öngörülmektedir. (Mehmet Karaca ile kişisel iletişim 21.01.2020).

Karatay Belediyesi 2019'da "Kadim Medeniyetin Manevi Temelleri-Mihrimah" adında çizgi roman tarzında resimlendirilmiş kitabı, Türkiye'nin ilk sosyal medya çizgi serisi olarak yayınlanan bir çalışmanın basılı hali niteliğindedir. Mevlâna Celâleddin-i Rumi ile Şems-i Tebrizi'nin manevi yolculuklarını konu alan #Mihrimah, Karatay Belediyesi'nin destekleriyle ilk olarak 18 Kasım 2019 tarihinde yayınlanmıştır. 27 sn. ile 1.41 sn. arasında değişen uzunluklarda toplam 30 videodan oluşan sosyal medya çizgi serisinin toplamı 33.06 sn. uzunluğunda tek bir videoda toplanmış ve 17 Aralık 2019'da yayınlanmış ve 85. 576 kez görüntülenme başarısı yakalamıştır.[216] Karatay Belediyesi bu sosyal medya çizgi serisi ile "tarihe ve yüreklere yeniden tanıklık etmek, onu yeniden anlayıp yaşayabilmek adına çalıştık"larını belirterek Mevlâna'yı anlayabilmek ve anlatabilmeyi hedeflemiştir. Çizgi seri, diğer manevi mimarlarımızın öğretileri ile devam edecektir.

Bu çalışmalar ilaveten 29 Haziran 2019 tarihinde Mevlâna Gül Bahçesi açık semâ alanında Konya Valiliği ve TYB Konya şubesi ile organize edilen 9. Geleneksel Mevlâna Şiir Şöleni yapılmıştır. Saat 20.30'da gerçekleştirilen programa onur Konuğu olarak Bosna Hersek Milli Şairi Cemalettin Latiç ve Şairler Ahmet Aka, Ahmet Efe, Ahmet Kot, Emre Öztürk, Hasan Bozdaş, Hasan Hüseyin Çağıran, Hatice Toprak Çevik, Hüseyin Atlansoy, M. Ali Köseoğlu, Mustafa Özçelik,

[216] https://www.youtube.com/watch?v=a6gcrz0sYew&t=12s, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Nurullah Genç, Osman Özbahçe, Özcan Ünlü, Şaban Halis Çalış, Şener İşleyen katılım sağlamışlardır.[217]

Kurum internet sitesinde ana sayfa sağ tarafta 'Karatay' sekmesi içinde Mevlâna adında bir bölüm oluşturulmuş ve Hazret-i Mevlâna'nın Hayatı, Doğum Yeri ve Yılı, Nesebi (Soyu), Babası Bahaeddin Veled Hazretleri'nin Şahsiyeti, Hazret-i Mevlâna'nın Babası ile Belh'ten Çıkışları ve Konya'ya Gelişleri, Göç Yolunda Hazret-i Mevlâna'ya Teveccühte Bulunan Mutasavvıflar, Hazret-i Mevlâna'nın Evlenmesi, Hazret-i Mevlâna'yı Yetiştiren Mutasavvıflar, Hazret-i Mevlâna'nın Konya Dışına Seyahatleri, Şam'da Şems-i Tebrîzi Hazretleri ile Bir Anlık Görüşme, Hazret-i Mevlâna Kâmil Bir Mürşid, Hazret-i Mevlâna ile Hazret-i Şems'in Buluşmaları, Hazret-i Mevlâna ile Şems Hakkında, Şems-i Tebrîzi Hazretleri'nin Konya'dan Ayrılışı, Hazret-i Şems'in Konya'ya Dönüşü, Hazret-i Şems'in Kayboluşu, Hazret-i Mevlâna'nın, Şems-i Tebrîzi Hazretleri'ni Aramak İçin Şam'a Gidişi, *Mesnevî*'nin Yazılışı, Hazret-i Mevlâna'nın Baki Aleme Göçüşü, Hazret-i Mevlâna'nın Vasiyeti, Hazret-i Mevlâna'nın Cenaze Merasimi ve Cenaze Namazı, Hazret-i Mevlâna'ya Yeşil Kubbe, Hazret-i Mevlâna'nın Ölüme ve Mezara Bakışı, Şeyh Selahaddin Hazretleri'nin Ebedi Aleme Göçüşü olmak üzere 24 bölümde kısaca başlığı yazılmış konular hakkında bilgi verilmiştir. Bunun dışında bir bilgi yer almamaktadır. Sitenin yabancı dil desteği mevcut değildir. [218]

14-15. yüzyılda yaşamış ilk Mevlevî hatun olduğu bilinen Fahrunnisa Zaviyesi, Yavuz Sultan Selim'in son, Kanuni'nin de ilk sadrazamı olan Pîrî Mehmet Paşa Zaviyesi ve Mevlâna'nın mürşiti Şems-i Tebrizî Zaviyesi Karatay Belediyesi sınırlarında ziyaretçilere açıktır.

Karatay Belediyesi, Hz. Mevlâna'nın 746. Vuslat Yıldönümü dolayısıyla "Hoşgörüye, Sevgiye, Tabiata ve Aşka Vefa Vakti" ana temasıyla fotoğraf yarışması düzenlemiştir. Hz. Mevlâna'yı ve Mevlâna diyarı Karatay'ın ruhunu, anlamının yanı

---

[217] https://www.konhaber.com/haber-konya_9_mevlana_siir_soleni_nde_siire_doydu-1015392.html, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[218] https://www.karatay.bel.tr/mevlana, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

sıra güzelliklerini yansıtan tüm unsurları farklı bakış açılarıyla geleceğe taşıma hedefinde olan belediye, bu yarışmayı Konya ve Karatay'ın sahip olduğu eşsiz değerleri fotoğraf kareleriyle ölümsüzleştirmek ve şehrin tanıtımına katkı sağlamak amacıyla planlamıştır. Karatay Belediyesi olarak yarışma ile düşünceleri, eserleri, öğretileri ve ilahi aşka adadığı 66 yıllık ömrüyle yüzyıllardır insanlığa ışık tutan Hz. Mevlâna'yı ve Mevlâna diyarı Karatay'ı geleceğe taşıma gayretiyle Mevlâna dostlarını, yüzyıllardır olduğu gibi bu yıl da Konya'da buluşturmak ve Mevlâna Celâleddin-i Rumi'yi anmaya niyet edilmiştir. Yarışmaya katılan fotoğraf sanatçıları, bu işe gönül vermiş vatandaşlar ve Hz. Mevlâna dostlarından; Mevlâna Türbesi'nin keşfedilmeyi bekleyen açılarını, bilinen açılarının tüm hallerini, Mevlevîlikte gönüllerin aşkla dolup taştığı Semâ törenlerinde aşkın vücut bulmuş en güzel görüntülerini, şehrin atmosferini yansıtacak kareleri ve Hz. Şems-i Tebrizi gibi Karatay ilçesinin manevi yönünü yansıtan değerleri ile tarihi alanların gönüllere dokunan tüm açılarını en iyi şekilde yansıtmaları beklenmiştir. Yarışmaya katılan eserler, Fotoğrafçı Reha Bilir, Mustafa Binol ve Erkan Mumcu, Anadolu Ajansı fotoğrafçılarından Orhan Şeref Akkanat ile Abdullah Coşkun ve Kerim Arı'dan oluşan jüri değerlendirmesini yapmış ve buna göre 353 katılımcı arasından birinci olan yarışmacıya 3 bin TL, ikinciye 2 bin TL, üçüncüye ise 1000 TL takdim edilmiştir. Dereceye giren 5 adet mansiyon eserin her birine de 500 TL, yarışmada sergilemeye layık görülen 60 eser için ise eser başına 150 TL ödül verilmiştir.[219]

Karatay Belediyesi çalışmalarında içinde bulunabilen faaliyetler yazılmıştır. Belediye bünyesinde düzenli olarak geçmişe dönük yapılan çalışmalara dair herhangi bir kayıt bulunamıştır. Dolayısıyla yapılanların sağlıklı bir istatistiği tutulamamıştır. Araştırmacı internet sitelerine yönlendirilmiştir. Yapılan araştırmalara göre derlenen çalışmalara ilaveten 2007 Mevlâna Yılı ilk paneli Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırmaları Merkezi ve Karatay Belediyesi tarafından düzenlenmiştir. Mevlâna, Mevlevîlik ve Sanat konulu panel Alaaddin Keykubat Konferans Salonun da yoğun

---

[219] https://www.karatay.bel.tr/haberdetay/4098/karatay-belediyesinden-vefali-fotograf-yarismasi, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

bir katılımla gerçekleşmiştir. Dönemin Belediye başkanı Mehmet Hançerli ve Selçuklu Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ'ın ev sahipliği yaptığı panel protokol konuşmaları ile açılmış, programa katılan Mevlâna dostlarına ney taksimi eşliğinde şiir dinletisi sunulmuştur. Ardından Prof. Dr. Hüseyin Ayan'ın başkanlığın da Prof Dr. Yusuf Küçükdağ 'Konya'da Mevlevî Tekke ve Zaviyeleri', Prof Dr. Adnan Karaismailoğlu 'Mevlâna'nın Düşünce Dünyası', Prof. Dr. Şerafettin Gölcük 'Evrensel Değer Mevlâna', Yrd. Doç. Dr. Mustafa Çıpan 'Mevlevîlik Öğretisinde Sanatın Yeri', ve son olarak Bekir Şahin 'Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'nde Mevlâna ve Mevlevîlikle ilgili Osmanlı dönemine ait yazma ve basma eserler ile ilgili bilgiler vermiştir. [220]

Kurum Yayınları

Karatay Belediyesi "Kültürel Yayınlar Listesi"nde 1997 yılından bu çalışmanın yapıldığı zamana kadar "Karatay Belediyesi Yayını" olarak toplam 31 kitabın basımı yapılmıştır. Bunların arasında listesi verilen 7 kitap Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgilidir.

Karatay Belediyesi Kültürel Yayınlar Listesi

- *Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevîlik,* Editör Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekleri, Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2007, 379 s.
- *Mevlâna Şiir Akşamı Şiir Seçkisi*, Konya, TYB & Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2009, 125 s.
- Fahri Özparlak, *Konya, Hz. Mevlâna ve Sanat,* Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2012, 120 s.
- Yakup Şafak, *Mevlâna Celâleddin Rumî Bütün Eserleri (Seçmeler)*, Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2013, 120 s.
- Ülker Erke, *Âlem Dönüyor Minyatürlerle Mevlevîlik ve Mevlevîhaneler*, Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

---

[220] https://karatay.bel.tr/haberdetay/593/2007-mevlana-y%C4%B1l%C4%B1-ilk-panelini-sel%C3%A7uk-universitesi, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

- *Kadim Medeniyetin Manevi Temelleri-Mihrimah*, Konya: Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.
- *9. Geleneksel Mevlâna Şiir Şöleni Şiir Seçkisi*, Konya: TYB & Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, 2009, 94 s.

Görseller

Fotoğraf 105 Karatay Belediyesi Hz. Mevlâna'nın 746. Vuslat Yıldönümü Fotoğraf Yarışması Kazananı

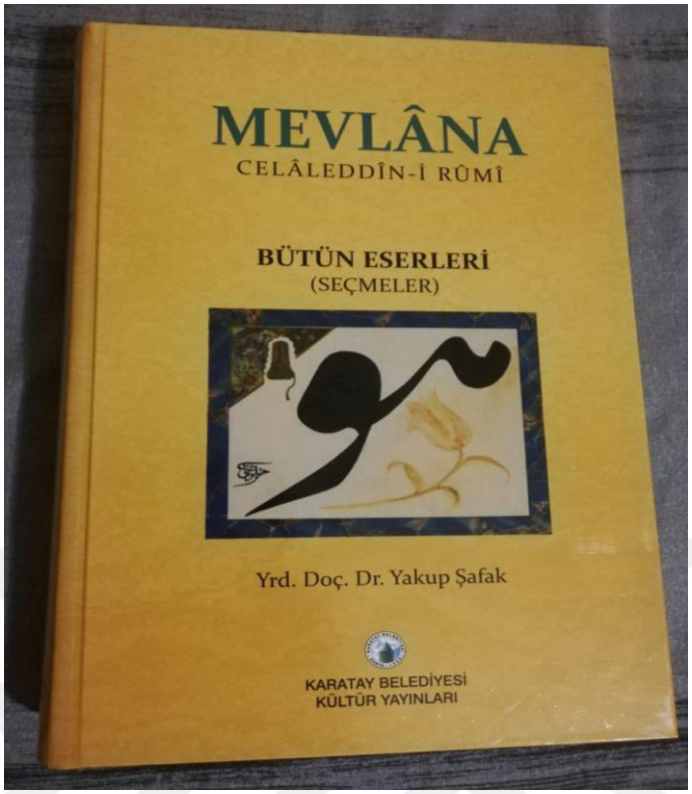
Fotoğraf 106 Karatay Belediyesi Yayını

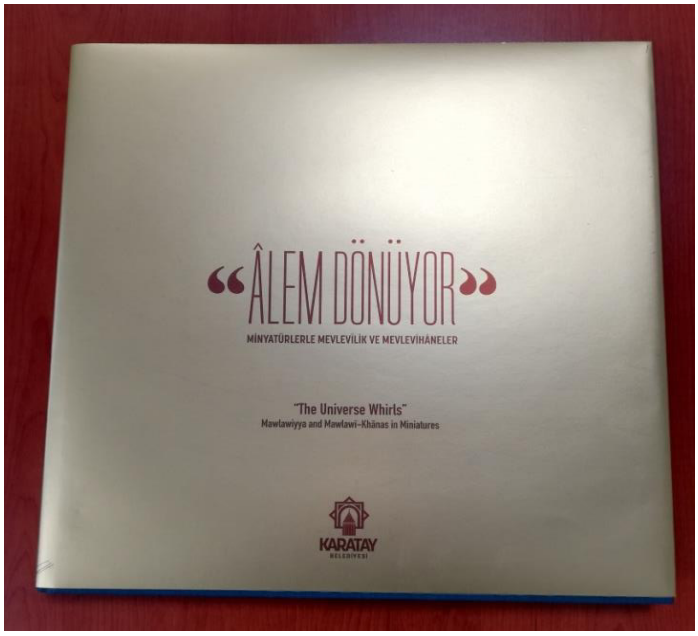
Fotoğraf 107 Karatay Belediyesi Hz. Mevlâna'nın 746. Vuslat Yıldönümü Fotoğraf Yarışması Duyuru Afişi

Fotoğraf 108 TYB ile Karatay Belediyesi'nin Ortaklaşa Gerçekleştirdiği Mevlâna Şiir Şöleni Afişi Mevlâna Şiir Şöleni Duyuru Afişi

Fotoğraf 109 Karatay Belediyesi Yayını

Fotoğraf 110 Karatay Belediyesi Yayını

2.4.3. KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İletişim

Adres: Nişantaş Mahallesi Vatan Caddesi No: 2 42060 Selçuklu

Telefon: + 90 332 221 14 00

İnternet Sitesi: http://www.konya.bel.tr

https://www.konyakultur.com/

Kurum Tanıtım

Konya Büyükşehir Belediyesi Konya'da Hz. Mevlâna ile ilgili yürütülen faaliyetlere mekân, insan gücü, teknik destek sağlayan, yapmış olduğu yayınlarla halka önemli derecede ulaşan kamu kurumlardan biridir. Yapılan faaliyetlerle ilgili Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür, Turizm ve Dış İlişkileri Daire Başkanı olarak görev yapmakta olan Selim Yücel Güleç ve Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığında yayınlardan sorumlu Şube Müdürü Hasan Yaşar ile görüşülmüştür.

Kurum Adına Görüşme Yapılan Kişi

1966 Tokat doğumlu olan Selim Yücel Güleç, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür, Turizm ve Dış İlişkileri Başkanlığında daire başkanı olarak çalışmaktadır. 2012 yılında Konya Bşh Bld'ne Dış İlişkiler Daire Başkanı olarak göreve başladı. Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi mezunudur. Japonya Tokyo Üniversitesi'nde yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamladıktan sonra Tokyo Büyükelçiliği'nde çalıştı. Bir süre Japonya Kyoto Üniversitesi'nde akademisyen olarak çalıştıktan sonra Türkiye'ye dönüş yaparak Konya Büyükşehir Belediyesi'nde görev almıştır (Selim Yücel Güleç ile kişisel iletişim 08.12.2019).

Görüşme[221]

[221] Kurum hakkında bilgi almak için 08.12.2019 tarihinde Konya Bşh Bld MKM'de Selim Yücel Güleç ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Selim Yücel Güleç ve Hasan Yaşar'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Selim Yücel Güleç, Konya'da Hz. Mevlâna ile ilgili yapılan çalışmaların globalleşen dünya ekseninde hiçbir zaman yeterli olmayacağını belirtmiştir. Her anlamda daha fazla çalışmanın, manuel çalışmalardan ziyade digital çalışmalara ağırlık vermenin gerektiğini belirtmiştir. Şu ana kadar çalışanlar Hz. Mevlâna ile ilgili birçok kaynak üretmişler ve yayınlamışlardır. Bu kaynakların, kütüphanenin digital ortama aktarılması ve tanıtım turizm faaliyetlerinin digital ortamda yer alması, akıllı şehir, akıllı turizm uygulamaları vasıtasıyla herkesin ulaşabileceği şekilde yeni düzenlerin yapılması gerekmektedir. Teknoloji ilerledikçe bu yenilemeleri takip edip uygulamak şarttır.[222]

Güleç'in beyanına göre; tarihsel süreç incelendiğinde bazı şeyler zamanla gelenekselleşmekte ve gelenekselleşen şeylerin turizm ürüne haline dönüşebilmesi için yılın belli tarihlerine sabitlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla şu an yapılan Şeb-i Arûs etkinlikleri bunun bir örneğidir. Sadece isim ve tarih anlamında bakılırsa sanki her yıl tekrarı yapılıyormuş gibi söylenebilir ama her yıl içerik olarak törenler farklılaşmaktadır. Her yıl belirlenen tematik konu ile her daim yapılan işler de farklılık göstermekte, her yapılan iş yenilenmekte ve daha iyisi uygulanmaktadır.[223]

Konya Bşh Bld çalışmalarında Kayzem metodu uygulanmaktadır. Sürekli yenilikler eklenerek gittiği için drastik değişiklikler olmamaktadır. Her zaman eklenen küçük katkılar sürekli gelişim ve değişim içermektedir. Bu çalışmalarda çok ilgi görmeyenler terk edilebilir. 2019 yaz ödemi itibariyle *Mesnevî* sohbetlerinin yapıldığı Konya Okulu ve Medeniyet Okulu kapsamında Konya Bşh Bld tiyatro ekibi birçok ilkokul, ortaokul ve lise de öğrencilerin derslerine katılıp değerlerimizi anlatmaktadır. İnsanlar değişse bile değerler değişmez. Konya'da değerlerden

---

[222] Selim Yücel Güleç, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür, Turizm ve Dış İlişkileri Daire Başkanı,54 Yaşında.

[223] Selim Yücel Güleç.

bahsedilirken Hz. Mevlâna'dan etkilenmeyen, örnek verilmeyen bir değer düşünülemez. Dolayısıyla sürekli *Mesnevî*'den bir sahne canlandırılmak suretiyle değerlerimizle iç içe bir anlatım sergilenmektedir. Bu da demek oluyor ki, Medeniyet Okulu gündemi de *Mesnevî* ve Mevlâna ile devam etmektedir. Konya Okulu çalışmaları ise önceden bir vakıf (SADAV) vasıtasıyla yürütülmekteyken kurumsallaşma yoluna gidilmiş ve 2019 itibarıyla Kültür Dairesi olarak kurum bünyesine devredilmiştir. Koyunoğlu Müzesi altında yapılan reform işleri sonucunda sınıflar oluşturulmuştur. MKM bünyesindeki Mevlâna İhtisas Kütüphanesi de müzeye taşınmış, orada daha kurumsal bir halde işlev görecektir. Konya Okulu kapsamında yapılmakta olan *Mesnevî* Sohbetleri 2019 Şubat ayı itibariyle başlamıştır. İkindi sohbetlerini ise Konya Okulu çatısı altında birleştirerek canlandırma düşüncesi mevcuttur. Koyunoğlu Müzesi'nin fiziksel mekân düzenlemeleri Hasan Yaşar önderliğinde devam etmektedir. Çalışmaların tamamlanması halinde oluşturulan program dahilinde faaliyetlere başlanacaktır.[224]

Mevlevîliğin kültürel niteliklerinin korumasında topluma katkı konusunda UNESCO tarih mirası olan semâ veya Mevlâna ile alakalı olarak hem ulusal hem uluslararası alanda koruma ve tanıtma konusunda çalışmalar yapılmaktadır. Globalleşen ve digitalleşen dünyada şehir ya da ülke sınırları kavramı kalmamıştır. Bu sayede tanıtımlar çok geniş kitlelere ulaşabilmektedir. Yapılan çalışmalar ilk etapta tanınırlık sağlamaktadır. Konya denilince tam olarak çıkarılamayan şehir Mevlâna ismi ile daha bilinir bir konuma taşınmaktadır. Kıymetli şeylerin değeri asla kaybolmaz.[225]

@konya kültür kullanıcı adıyla sosyal medyada yer alan Konya Bşh Bld, çok aktif bir şekilde facebook ve twitter'da hizmet vermektedir. Yapılan çalışmalar devamlı olarak paylaşılmaktadır. Konya Şehir tiyatrosu çalışmasında da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilintili konular sürekli olarak işlenmekte, uygun senaryolar yazılmakta ve bu anlamda halka ulaşmaktadır. Duyuruları devamlı yenilenmekte ve

[224] Selim Yücel Güleç.

[225] Selim Yücel Güleç.

paylaşılmaktadır. Hedef kitle bütün dünyadır ve Konya Bşh Bld kitleye ulaşabildiğini düşünmektedir.

Konya Bşh Bld yaptığı çalışmalarla, farklı dillerde geliştirdikleri uygulama ile 26 farklı dilde *Mesnevî*'ye ulaşmak mümkündür. Onun dışında turizm tanıtım hattından farklı dillerde yardımcı olunmaktadır. Bu çalışmalara kolayca ulaşıp bilgi almak mümkündür. Farklı dillerde basılı materyalleri de mevcut olan Konya Bşh Bld, 26 dilde yapılan çalışmalar tamamlanmış ve yayınlanmış, en çok konuşulan ve kullanılan 4 dil daha eklenerek *Mesnevî* çevirisinin 30 dile tamamlanması hedeflenmektedirler. Daha sonra, *Mesnevî* ve Mevlâna hakkında hiçbir şey bilmeyen ve merak eden kişiler için daha basit ve yalın bir şekilde hazırlanması planlanan diğer bir çalışma da Prof. Dr. Hülya Küçük ve Prof. Dr. Mustafa Kara ile yürütülecektir. *Mesnevî*'nin tek ciltte toplanacağı bir basılı kaynak üzerinde çalışılmaktadır. Önceden yapılan *Mesnevî'den Seçmeler* eserlerinin güncellenerek yeni bir baskıyla halka sunulması planlanmaktadır.[226]

Konya Bşh Bld dünyada yapılmakta olan turizm fuarlarına semâ ekipleri ile katılmaya gayret ederek tanıtım çalışmalarını devam ettirmeyi hedeflemektedirler. İlaveten, tanıtım için farklı ülkelerden heyetler Konya'ya davet edilmektedir. Konya tanıtımının başrol oyuncu hiç değişmez bir şekilde Hz. Mevlâna ve *Mesnevî* olduğunun bilincinde olan belediye çalışmalarına bu ağırlıkta yön vermiştir.[227]

Konya'da mevcut kurum, dernek vb. bazında bakılacak olursa herkes bireysel çalışmalarına devam etse de Konya'nın tanıtımına samimi bir şekilde gayret ettiği görülmektedir. Kurum olarak Konya Bşh Bld'ne yapılan çalışmalara destek olunması talebiyle gelinmektedir. Şehrin genel stratejisi doğrultusunda, Konya Bşh Bld bu talepleri desteklemektedir. Şehrin tanıtılması konusunda hizmet vermek amacıyla KOTEV, Konya Valiliği, Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve çeşitli STK'ler ile birlikte bir konsersus kurulmuştur. Bu çalışma kapsamında belli

[226] Selim Yücel Güleç.

[227] Selim Yücel Güleç.

zamanlarda bir araya gelerek durum istişaresi yapılmakta, şehri daha ileri götürme noktasında planlamalar düzenlenmektedir. Örneğin Mayıs ayında yapılan Teşrif-i Konya etkinliklerinin kapsamı genişletilerek üç gün olarak yürütülmekte olan etkinliklerin bir hafta boyunca yapılması planlanmaktadır. Şeb-i Arûs etkinliklerinin yaz versiyonu niteliğinde yapılacak ve mevsimsel sınırlama olmaksızın şehre hareket katacaktır.[228]

Toplumda Mevlevî ahlak kültür yapısını etkileyen faaliyetler olarak Değerler eğitimi, Medeniyet Okulu, Selçuklu Belediyesi ile ortaklaşa yürütülen SEDEP bu kapsamda düşünülebilir. Türkiye'de Konya denilince akla gelen tasvirin nüvesini teşkil eden Mevlâna ve Mevlevîliktir. Tüketim toplumunu çılgınlaştıkça Konya'nın değeri daha fazla anlaşılacak, Konya'nın farkı hissedilecektir. Tüm dünyadan gelen ziyaretçilere her anlamda şehri hazırlamak gerekmektedir.[229]

Konya'nın tanıtım imkânlarını ve insanların Konya'ya geliş vesilelerini çoğaltmak gerekmektedir. Konya'yı yerli turistin yanı sıra yabancı turistin de istifade edebileceği şekilde bir turizm ürünü haline getirebilmek gerekmektedir. Bu anlamda Aralık ayı ve Mayıs ayında yapılan faaliyetleri turizm ürünü haline getirilmesi ile Konya'nın tanıtımını sağlamak planlanmaktadır. Bunun yanı sıra Eylül-Ekim aylarında da gastronomi üzerine bir çalışma olan Âteş Bâz-ı Velî Ocağı canlandırılması planlamalar arasındadır. Genel algının tersine aslında yeme kültüründen ziyade yememe kültürünü temsil eden, bu yönüyle farklı ve ön plana çıkarması gereken, dünyada türbesi bilinen, uluslararası alanda tanınan bir zat olan Âteş Bâz-ı Velî ile ilgili mutfak sanatları konusunda bir çalışma yapılması düşünülmektedir. Konya Bşh Bld ve İl Kültür Müdürlüğü ve İstanbul menşeli bir firma ile ortaklaşa çalışmalar sonucunda 2 yıl yapılan Âteş Bâz-ı Velî ödülleri verilmiştir. Konya misyonu ile örtüşmeyen ödüller verilmesi durumu oluşunca Meram Belediyesi ile çalışılarak yerel bazda devam etmiştir. Konya Bşh Bld, 2020 Eylül-Ekim ayı itibariyle tekrar Âteş Baz-ı Veli Mutfak Sanatlarını canlandırma

[228] Selim Yücel Güleç.

[229] Selim Yücel Güleç.

kararı almış bulunmaktır. Yiyeceğin kıymetine vakıf olunması, aslında tüketilen nice nimetin ne kadar değerli olduğu ve israf edilmemesi gerektiğinin, insanların bizim yemeyip ikram edebileceğimiz şeylerle hayat bulabilecekleri konusuna Konya misyonuna yakışır bir şekilde vurgulama yapılması hedeflenmiştir. [230]

Kurum Çalışmaları

Konya Bşh Bld'nin kamuya hizmet anlamında yürüttüğü faaliyetlerin en önemlisi *Mesnevî*'nin diğer dillere çevrilmesi konusundaki çalışmalarıdır. Şu anda Farsça aslı ile birlikte Türkçe, Arapça, İngilizce, Almanca, İsveççe, İtalyanca, Urduca, Fransızca, Japonca, Arnavutça, İspanyolca, Türkmence, Tacikçe, Çince, Kazakça, Özbekçe, Flemenkçe, Yunanca, Malayca, Rusça, Azerice, Boşnakça, Kürtçe ve Svahilice olarak 26 dile yapılan tercüme çalışması tamamlanmış, Portekizce, Lehçe, Amharca, Uygurca, Osmanlı Türkçesi, Moğolca, Hintçe, Kırgızca ile birlikte 7 dilde çeviri çalışması yapılmakta olup hedef İbranice, Çekçe, Ermenice, Litvanca, Kırımca, Ukranice, Süryanice, Tatarca[231] dilleriyle birlikte 50 dile ulaşmaktır.

Mobil Mesnevî uygulaması da dijital dünyaya hitap etme açısından önemli bir çalışmadır. Başta Türkçe, İngilizce, İspanyolca, Çince, Fransızca, Kazakça, Özbekçe, Tacikçe, İsveççe, Urduca, Arnavutça ve Arapça olmak üzere 21 dilde uygulamaya konulan "Mobil Mesnevî" uygulaması Android ve IOS işletim sisteminden rahatlıkla indirilebilmektedir. *Mesnevî*'yi ciltler halinde okuma imkânı sağlayan ve 300 binden fazla kişi tarafından indirilen uygulamada; ney taksimleri dinleme, ekleme, okunan bölümleri işaretleyebilme, okunan bölümler hakkında not alabilme, dipnotlara bakabilme, içindekileri liste halinde görebilme ve ilgili sayfaya gidebilme, Mevlâna Müzesi fotoğraflarından oluşan albümü inceleyebilme, *Mesnevî*'den alınmış kısa sözleri SMS veya sosyal medyada paylaşabilme gibi özellikleri bulunmaktadır. Mobil Mesnevi uygulaması, Türkiye'den sonra en fazla Amerika Birleşik Devletleri,

[230] Selim Yücel Güleç.

[231] Konya Büyükşehir Kitaplığı Konya Büyükşehir Belediyesi Yayın Kataloğu, 2015.

İngiltere, Almanya ve Hollanda gibi ülkelerde mobil cihazlara indirilmiştir.[232] Konya Büyükşehir Belediyesi yayınları http://www.dijitalkitabim.com/ internet adresinden ücretsiz olarak dijital platformda ilgililerin istifadesine sunulmaya başlanmıştır. Verilen internet adresinde Doç. Dr. Yakup Şafak'ın *Mesnevi'den Seçmeler*, *Bütün Eserlerinden Seçmeler* ve Yavuz Selim Ağaoğlu'nun *Hazret-i Mevlâna'yı Anma Törenleri (1942-1974)* eserleri olmak üzere 3 kitabın digital ortama aktarıldığı tespit edilmiştir.[233] Konya Bşh Bld tarafından basılan yayınları internet üzerinden sipariş vererek almak mümkündür. https://www.konyakitapcisi.com/ internet adresinden başta farklı dillere çevrilmiş *Mesnevî* ve diğer eserler satın alınabilir.[234]

Buna ilaveten Hz. Mevlâna'nın eserleri *Dîvân-ı Kebîr*, *Fîhi Mâ Fîh*, *Mecâlis-i Seb'a*'nın çevirileri Konya Bşh Bld tarafından yapılmıştır. Birkaç şerh çalışması da mevcuttur. Konya Bşh Bld, Doç. Dr. İbrahim Kunt'un yazarı olduğu Hasan-ı Zarîfî'nin *Mesnevî Şerhi*, Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu'nun *Mesnevî Gülbahçesi (Seçmeler)*, Doç. Dr. Yakup Şafak'ın *Mevlâna'nın Eserlerinden Seçmeler ve Ulu Ârif Çelebi Dîvânı*, Mevlâna'nın eserleri ile ilgili ilk 18 beyitin tercüme ve şerhi gibi kitapların da yayınlanmasını sağlayarak önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Çocuklar için Doç. Dr. Yakup Şafak'ın yazarlığını yaptığı *Mesnevî'den Hikâyeler 1/2/3/4/5* ve M. Akif Sarıkaya'nın *Mesnevî'den Hikâyeler 6* kitapları 2007 yılında basılmıştır. Konya Bşh Bld Mevlâna ile ilgili yayınladığı tespit ettiğimiz 73 eserin listesi Kurum Yayınları bölümünde verilmiştir.

Konya Bşh Bld 7-17 Aralık Şeb-i Arûs Törenleri etkinlikleri kapsamında da çok değerli hizmetler sunmaktadır. Etkinliklerin yapıldığı MKM ile Şeb-i Arûs töreninin yapıldığı Spor ve Kongre Merkezindeki salonlarda ses ve ışık düzenlemeleri, mekân, malzeme, teknik destek, tanıtım ve güvenlik konularında birinci derece destekleyici konumundadır. 7-17 Aralık tarihleri arasında her akşam 19.00'da MKM'nde *Mesnevî* Sohbetleri ve Hz. Mevlâna'nın Vuslat Yıldönümü

---

[232] https://www.konya.bel.tr/haberayrinti.php?haberID=6972, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[233] http://www.dijitalkitabim.com/, Erişim Tarihi: 18.06.2020.

[234] https://www.konyakitapcisi.com/, Erişim Tarihi: 18.06.2020.

Etkinlikleri kapsamında iki yılda bir düzenlenen ve 2018'de 2.si yapılmış olan Uluslararası İslam Sanatları Yarışması'nın ödül töreninin düzenlenmesinde katkı sağlamaktadır.

Konya Bşh Bld, Anma Törenleri kapsamında gün gün etkinlikleri ayrıntılı bir şekilde duyurmak amacıyla hazırladığı broşürleri otogar, tren garı, havalimanı, oteller, Mevlâna Türbesi ve MKM'de vatandaşlara düzenli olarak dağıtılmaktadır. Yapılması planlanan etkinliklerin duyurusu önceden basılan broşürlerde detaylı olarak anlatılmaktadır. Broşürler halkın kolay ulaşabileceği önemli noktalara yerleştirilmekte, ayrıca internet sitesine yüklenmektedir. Fakat geçmiş ayların bültenleri yayından kaldırılmıştır. Bu da geriye dönük faaliyet taraması yapmayı zorlaştırmaktadır.

Konya Bşh Bld olarak 2019'da organize edilen ve desteklenen diğer bir etkinlik ise "Teşrif-i Konya" etkinliği olmuştur. Etkinlik, Hz. Mevlâna ve ailesinin Konya'ya gelişlerinin 791. Yıldönümü münasebetiyle düzenlenmiştir. Mevlâna'nın 22. kuşaktan torunu Esin Çelebi ve ailesinin Karaman'dan Konya'ya aynı güzergâh üzerinden düzenledikleri yürüyüşle ailenin Konya'yı teşrifini anmak amacıyla bir etkinlik düzenlemiş, Konya Valisi Cüneyit Orhan Toprak ve Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay tarafından Mevlâna Meydanı'nda karşılanmışlardır.

Konya Valiliği ile beraber organize edilen etkinlik, bu yıl ilk kez İstanbul'dan Konya'ya düzenlenen Rumî Tren seferiyle başlamıştır. Trenle Konya'ya siyaset, sanat, spor, basın ve akademi dünyasından önemli isimler gelmiştir. Karşılama töreninde Hz. Mevlâna'nın 22. kuşak torunu Esin Çelebi tarafından Konya Valisi Cüneyit Orhan Toprak'a ve Konya Bşh Bld Başkanı Uğur İbrahim Altay'a Türk Bayrağı takdim edilmiş sonrasında Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay da Anadolu'nun kadim şehirleri arasında yer alan Konya'nın bundan sekiz asır önce Belh'ten uzun bir yolculuk sonunda bu topraklara gelen Hz. Mevlâna ve ailesini kucaklayan merkez olduğunu belirterek Hz. Mevlâna'nın Konya'ya gelişinin 791. yılını çeşitli etkinliklerle kutladıklarını ifade etmiştir. Temsili karşılama töreni ardından Hz. Mevlâna'nın sandukası başında Gülbang duası okunmuştur.

İlaveten etkinlikler kapsamında Selçuklu Kongre Merkezi'nde semâ gösterisi ve Vuslat isimli tiyatro oyunu gerçekleştirilmiştir.

Konya Büyükşehir Belediyesi talep halinde diğer kurumlarla ortaklaşa sempozyum, konferans, söyleşi vb. düzenlemekte, bu gibi organizasyonlara mekân desteği sağlamaktadır. Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi ile birlikte organize edilen 8. Mevlâna Şiir Şöleni 2018 Temmuz ayında Mevlâna Müzesi Gül Bahçesi Açık Semâ Alanı'nda gerçekleştirilmiş, halk birçok değerli şairin şiirlerini dinleme fırsatı yakalamıştır.

Bilindiği üzere İslam Devleti olarak 800 yıldan uzun süredir Selçuklular ya da Osmanlılar hüküm sürdükleri farklı şehirlerde Mevlevîhaneler vasıtasıyla toplumlar üzerinde sosyal, kültürel, politik ve iktisadi olarak önemli izler bırakmıştır. Bu anlamda Mevlevîliğin eğitici rolü yadsınamaz.

> "Mevlâna dergâhının en mühim kısımlarından biri Matbâh-ı Şerîf, en mühim şahsiyetlerinden biri de Ateşbâz-ı Velî ve temsil ettiği makamdır. Tam bir teslimiyet makamı olan ve 1001 gün süren çilenin (manevi terbiye) sevk ve idare edildiği Matbâh-ı Şerîf'te Ateşbâz-ı Velî 'nin gözetiminde yüzyıllar boyunca hem aş hem de gönüller pişirilmiştir" (Aksoy, Akbulut, & İflazoğlu, 2016:101).

> "Mevlevîlik bu etkinliği, sahip olduğu "terbiyecilik" vasfı ile sağlamıştır. Bu etkinlikler, Mevlevî dergâhlarında belli bir sistem ve kadro tarafından tahakkuk ettirilmiştir. Kendi çapında bir müessese durumunda olan bu terbiye sisteminin yetkilisi, Ateşbâz-ı Velî 'dir" (Özönder, 2007: 179).

Mevlevîlik tedrisatını hayata geçirmenin, günümüz insanına aktarma, mutfak bilincinin geliştirilmesi gibi amaçlarla 2015'den itibaren yaklaşık 3 yıl boyunca Konya Büyükşehir Belediyesi ve bir sene de Meram Belediyesi tarafından Ateşbâz-ı Velî Mutfak Kültürü Ödülleri verilmiştir. Bu kültür ve edebin en iyi temsilcisi Ateşbâz-ı Velî adına verilen mutfak ödülleri, 7 kategoride belirlenen ilk üç yarışmacıya takdim edilmektedir. Seçici kurula sunulan kategoriler şunladır:

1- Araştırma / İnceleme / Kitap
2- Mutfak Endüstrisi Firma

3- Resmi Ya Da Özel Kurumlar, Sivil Toplum Kuruluşları
4- Görsel Medya
5- Gıda Üretimi ve Dağıtımı Firma
6- Hizmet Sektörü
7- İşletmeler

Ödüllerin tespitinde dikkate alınan yedi kriteri şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Ulusal başarı,
2. Uluslararası başarı,
3. Türk Mutfağına kurumsal olarak somut katkı,
4. Türk Mutfağına bireysel olarak somut katkı,
5. Türk Mutfağının uluslararası platformlarda bilinirliğini artırma,
6. Türk Mutfağı adına araştırma, inceleme, arşivleme, kayıt altına alma ve yazılı hâle dönüştürme çalışması,
7. Ürün geliştirme.[235]

Bu yarışma için kurulmuş web sitesi adreslerinden tanıtım, program ve verilen ödüllere ulaşmak mümkündür.[236] Yapılacak yarışmanın duyurulması ve başvuru şartları detaylı bir şekilde sitede yayınlanmıştır.[237]

Konya Büyükşehir Belediyesi Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan faaliyetlerde yapılanları gruplandırmak gerekirse en önemli birimleri sıralamak mümkündür.

Mevlâna Kültür Merkezi

Konya Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi, Mevlâna Müzesi'ne yaklaşık bir kilometre uzaklıkta, tarihi Üçler Mezarlığı'na yakın konumdadır. Yaklaşık 108.000 m²'lik bir alana sahiptir. İçerisinde 8 blokta 3 bin kişi kapasiteli dünyanın en büyük Kapalı Semâ Salonu ve açık Semâ alanı olmak üzere 2 İhtifal

[235] https://2016.atesbaziveli.gov.tr/yediodul, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[236] https://2016.atesbaziveli.gov.tr/anasayfa, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[237] https://atesbaziveli.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Salonu (Semâhâne), 2.500 m ana giriş ve Fuaye, sergi salonları, kafeterya, Mevlâna ve Konya İhtisas Kütüphanesi, 600 kişilik Sultan Veled Salonu, araştırma merkezi ve Büyükşehir Belediyesinin çeşitli hizmet birimleri yer almaktadır. Gelen misafirler için ücretsiz 400 araçlık otoparkı da bulunmaktadır.

Dünyanın dört bir tarafından Konya'ya gelen Hazret-i Mevlâna dostlarını ağırlayan bu mekânın yapımı için 17 Eylül 1990'da bir proje yarışması düzenlenmiş ve 69 projenin katıldığı 'Mevlâna Kültür Merkezi Proje Yarışması'nda birinciliği İTÜ'den Prof. Dr. Hasan Şener'in projesi almıştır. 8 Haziran 2004'te Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Konya Büyükşehir Belediyesi arasında düzenlenen bir protokolle MKM inşaatını Büyükşehir Belediyesi ihaleye çıkararak devralmış ve kalan kısmını 100 günde tamamlamıştır. [238]

7-17 Aralık Vuslat Yıl dönümü ihtifalleri kapsamında bir hafta boyunca sergi, konser, *Mesnevî* sohbeti ve birçok etkinlik MKM Kongre ve gösteri salonlarında düzenlenmektedir. Bu hafta dışındaki günlerde her cumartesi saat 19.00'da semâ töreni ücretsiz olarak düzenlenmektedir. Her hafta yaklaşık 2 bin 500 kişinin izlediği semâ programları öncesi Türkçe ve İngilizce *Mesnevî* sohbetleri de düzenlenerek Hazreti Mevlâna'nın çağları aşan sevgi, barış, hoşgörü ve kardeşlik felsefesi anlatılmaktadır.

Mevlâna Kültür Merkezi çalışmalarına web sitesinden ulaşmak mümkündür. Sitede Mevlâna Kültür Merkezi sol tarafta Medeniyet Okulu/Etkinlik Takvimi/Konum/Sanal Tur/Benim İçin Mevlâna bölümlerinde yapılan etkinlikler incelenebilir. Benim İçin Mevlâna bölümünde şu an içerik bulunmamaktadır. Sitede üst bölümde yer alan 7 kısım başlığı Hakkımızda bölümü içerisinde yer alan Kurumsal ve Tarihçe kısmında MKM kısaca tanıtılmakta ve bina yapılış süreci anlatılmaktadır. Diğer bölümler ise Hz. Mevlâna, Salonlar, Etkinlikler, Yayınlar, Kütüphane, İletişim olarak belirtilmiştir. Hz. Mevlâna başlığı altında Hz. Mevlâna Hayatı, Hz. Mevlâna Semâ, Hz. Mevlâna'nın Dostları, Hz. Mevlâna'nın Eserleri,

[238] http://www.mkm.gov.tr/sayfadetay.php?mID=98&ustID=82, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Mevlâna Müzesi hakkında kısa bilgiler; Salonlar başlığında MKM'de olan 4 salonun fotoğrafları yer almaktadır. Etkinlikler başlığı altında herhangi bir paylaşım yapılmamıştır. Yayınlar başlığı altında sol tarafta yer alan Basılı Yayınlar, Sesli& Görüntülü Yayınlar, Özel Yayınlar kısmında herhangi bir bilgi ya da yazı mevcut değildir. Kütüphane bölümünde Mevlâna Konya İhtisas Kütüphanesi hakkında kısa bir bilgi ve 3 fotoğraf yer almaktadır. Son sekmede ise kurum iletişim adresleri paylaşılmıştır.[239]

Konya Bşh Bld tarafından 2006 yılından bu yana her hafta Cumartesi günleri gerçekleştirilen ve büyük ilgi gören semâ programları öncesi yerli ve yabancı misafirler için Türkçe ve İngilizce *Mesnevî* dersi verilerek Semâ ve Mevlevîlik anlatılmaktadır. Sultan Veled Salonu'nda saat 19.00'da yapılan İngilizce *Mesnevî* sohbetini dönem dönem değişmek suretiyle Dr. Tarik Quadir, Prof. Dr. Erkan Türkmen, Prof. Dr. Mohammad Shahriari, Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, Yusuf Ziya Karipek vermişlerdir, Kapalı Semâ Salonu'nda saat 20.00'da (yaz saatinde) / 19.00'da (kış saatinde) başlayan semâ öncesi Türkçe *Mesnevî* sohbetini ise Ali Bektaş ve Hüseyin Alagöz gerçekleştirmektedir. *Mesnevî*'den beyitlerin okunarak ve semâ hakkında bilgilerin verilerek gerçekleştirildiği sohbetler yaklaşık 50 dk. sürmektedir. Yapılan sohbetler kayda alınarak "Konya Büyükşehir Belediyesi *Mesnevî* Sohbetleri" Youtube kanalından yayınlanmaktadır. Kanal, 11 aboneye sahiptir. Kanalda *Mesnevî* dersleri ve *Mesnevî* Sohbetleri başlıklarında Hüseyin Alagöz tarafından verilen 29 Mart 2019 - 30 Aralık 2017 tarihleri arası çekilmiş 18 video bulunmaktadır. Videolar 10 ile 103 izlenme oranına sahiptir. [240]

Yapılan İngilizce sohbetler ise "Konya Mun. Mathnawi Talks in Different Languages" kullanıcı adıyla oluşturulan kanaldan yayınlanmaktadır ve 168 aboneye sahiptir. Kanala 26 Nis 2019-28 Kasım 2017 tarihleri arasında yüklenmiş 90 tanesi Prof. Dr. Erkan Türkmen, 3 tanesi Prof.Dr. Bilal Kuşpınar, 8 tanesi Tariq Masud

[239] http://www.mkm.gov.tr/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[240] https://www.youtube.com/channel/UCldS6SD9V9-blNs3nzqKwGQ, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Quadir ve 8 Tanesi Yusuf Ziya Karipek tarafından verilmiş 109 video yüklenmiştir. Videolar 10 ile 559 arası izlenme sayısına sahiptir.[241]

2018 Bahar aylarına her Cumartesi yapılan bu program artık devam etmemektedir. Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından oluşturulan diğer internet sitesi de Türkçe, İngilizce, Arapça, Fransızca ve Farsça olarak Hz. Mevlâna'nın hayatı, eserleri, dostları, mevlevîhaneler, seyr-i sulük, Türkiye'deki mevlevîhaneler, Mevlevilik ve silsile konularında bilgilendirmek için kurulmuş fakat henüz tamamlanmamıştır.[242]

MKM Ulusal ve Uluslararası olarak düzenlenen sempozyum, konferans, söyleşi vb çalışmalara da ev sahipliği yapmakta, Konya Büyükşehir Belediyesi çalışmalara destek sağlamaktadır. TÜRKKAD İstanbul Şubesi 11-16 Aralık 2009 tarihleri arasında Hz. Şems hakkında "Güneşle Aydınlananlar" başlıklı bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. 4 farklı ülkeden konu ile ilgili otorite olarak kabul edilen 25 ilim adamı ve uzmanın davet edildiği sempozyumun dört günü Konya'da Mevlâna Kültür Merkezi'nde açılış ve 5 oturum olarak uygulanmıştır.[243] TÜRKKAD İstanbul Şubesi tarafından 2 gün 10-11 Aralık'ta İstanbul oturumunun ardından 15-16 Aralık 2011 tarihlerinde MKM'de "Sultan Veled Sempozyumu" saat 9.00-18.00 arasında düzenlenmiştir. Halka açık olan sempozyum açılış konuşmaları ve 7 oturum, değerlendirme ve soruların ardından tamamlanmıştır.[244]

Bilgehane

Konya Bşh Bld çalışmalarına ek olarak bir dönem Koyunoğlu Müzesi'nde başlatılan ve Bilgehane'de devam eden Osmanlıca *Mesnevî* okumaları çalışması vardır. Abidin Paşa'nın *Mesnevî* şerhinden her hafta düzenli bir şekilde Osmanlı

---

[241] https://www.youtube.com/channel/UCqfMS-2BdyTC1hzQBifQabQ, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[242] http://konya.com.tr/en/mevlana-celaleddin-i-rumi/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[243] https://turkkad.org/hizmet/gunesle-aydinlananlar-uluslararasi-hz-sems-sempozyumu, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[244] https://turkkad.org/hizmet/sirrin-sirri-uluslar-arasi-sultan-veled-sempozyumu/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Türkçesi olarak okumalar yapılmıştır. Bir süre Koyunoğlu Müzesi İkindi Sohbetleri başlamadan hemen önce yapılmakta olan okumalar daha sonra Konya Bşh Bld'ye bağlı açılan Keykavus Bilgehanesi'nde saat 17.00'de gençlere, çocuklara ve ailelere bir nevi *Mesnevî*'den bir demet gül, nasihat, güzel söz sadedinde sunumlar, konuşmalar halinde 2018-2019 eğitim öğretim yılı boyunca bir yıl devam etmiştir. Dersin Osmanlı Türkçesi ile devam etmesi söz konusu olunca lise ve üstü katılımcılar kabul edilmektedirler (Hasan Yaşar ile kişisel görüşme, 28.01.2019). 2019-2020 yılında bu çalışmaya İRFA bünyesinde devam edilmektedir.

Sultan Selim Camii Mesnevî Sohbetleri

Yıllar boyu Sultan Selim Camii'nde Sıdkî Dede tarafından *Mesnevî* dersi yapılmış ve Sıdkî Dede (1824-1905) ile şarihlik de bitmiştir. Sıdkı Dede ile Sultan Selim Camii'nde yapılan ve dedenin vefatıyla devam ettirilmeyen *Mesnevî* sohbeti geleneğini canlandırma amacıyla 2018 Konya Bşh Bld Medeniyet Okulu projesi kapsamında hayata geçirilen ve 2017'den beri devam eden Sultan Selim Camii'nde her Cumartesi günü öğle namazı sonrası *Mesnevî* sohbeti ve şerhi yapılmaktadır. Camii cemaatinin hedef kitle olduğu sohbeti, Diyanet İşleri Başkanlığı Başkanlık Vaizi olan Ahmet Özkan hoca devam ettirmiştir. Arapça ve Farsçayı çok iyi bilen ve dini altyapısı kuvvetli olan Özkan, aynı zamanda tasavvufi alt yapısı ile halkı bilgilendirmektedir. Yapılan bu çalışmayla hem eski bir gelenek olan ve son yüzyıla kadar devam etmekte olan *Mesnevî* Sohbeti canlanmış hem de halkla *Mesnevî* en uygun yer ve zamanda buluşturularak, halkta Hazreti Mevlâna'nın *Mesnevî*sinden örneklerle Mevlevîlik konusunda farkındalık oluşması sağlanmıştır. Yerli ve yabancı turistler tarafından da yoğun ilgi gören sohbet devam etmektedir.

Mesnevî Sohbetlerinin Kontv tarafından çekimi yapılmakta videosu düzenli olarak Kontv Youtube kanalında[245] yayınlanmaktadır. Ortalama olarak 45 dk. olan videoların 4 Şubat 2019 tarihi itibariyle 53.sü yayına sunulmuştur. Cami cemaatinin hedef kitle olduğu sohbete sosyal medya kanalı aracılığı ile dileyen herkes istediği

[245] https://www.youtube.com/watch?v=yoSAuntQFlM, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

gün ve saatte erişebilmektedir. Dili Türkçe'dir. Bu çalışma 2019 ortalarından itibaren Konya Bşh Bld kapsamından çıkmıştır.

Koyunoğlu Müzesi ve Kütüphanesi (Konya ve Mevlâna İhtisas Kütüphanesi)

Konya Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür merkezi zemin katta olan kütüphane 17 Aralık 2013 tarihinde "Mevlâna ve Konya İhtisas Kütüphanesi" adı altında 300 m^2 kapalı alanda hizmete girmiştir. Kütüphane dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm olan Konya Kitapları adı verilen kısımda Konya ile ilgili 990 adet, ikinci bölüm olan Mevlâna kitapları bölümünde Hz. Mevlâna, Sufizm, Mevlevîlik ve Tasavvuf konuları ile ilgili Türkçe ve İngilizce, Arapça ve Farsça dillerinde 1200 adet civarı, üçüncü bölümde araştırmacı-yazar Mehmet Ali Uz'a ait muhtelif konularda yaklaşık 3000 adet, dördüncü bölümde ise Prof. Dr. Fuat Yöndemli'nin önemli sayıda bağış kitabı bulunmaktadır. Kütüphanede ayrıca 100 adet tasavvuf kitabı, ansiklopedi ve süreli yayınlar bölümü yer almakta, günlük yerel gazeteler ve Konya Ansiklopedisi arşivi de bulundurulmaktadır.

Kütüphane aynı anda 60 kişinin çalışma yapabileceği yer kapasitesine sahip olup 6 adet internet bağlantılı bilgisayar fotokopi ve tarama makinası da araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

3 yıldır devam eden her hafta Cumartesi günleri Mevlâna Kültür Merkezi'nde saat 19.00'da yapılmakta olan Semâ öncesi saat 18.00'de Necmettin Erbakan Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi araştırma görevlisi Yusuf Ziya Karipek ve Dr. Tarik Quadir tarafından İngilizce *Mesnevî* sohbeti burada yapılmıştır. 2019 Yazı itibariyle İhtisas Kütüphanesi Koyunoğlu Müzesi'ne taşınmış, gerekli düzenlemelerden sonra hizmete sunulacaktır.

Koyunoğlu Müzesi'nde Konya Büyükşehir Belediyesi ile Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ve bazen Konya Fikir ve Sanat Adamları Derneği'nin ortaklaşa düzenlediği Yaşayan Konya Hafızası İkindi Sohbetleri ayda bir hafta olmak suretiyle Hz. Mevlâna'yı konu edinen bir konferans düzenlemektedir. 2018-2019 döneminde İletişimci Yazar Cemil Paslı tarafından "Mevlâna ve İletişim"

konulu bir konferans, Selçuk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Temel İslâm Bilimleri Bölümü Kelâm ve İtikâdî İslâm Mezhepleri Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Hüseyin Aydın tarafından "Mevlâna ve Çevre", Kırıkkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Farsça Mütercim Tercümanlık ABD Doç. Dr. Yakup Şafak ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Acıduman tarafından "Feridun Nafiz Uzluk ve Uzluk Ailesi", Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Tasavvuf ABD Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hülya Küçük tarafından "Postnişin Abdülhâlim Çelebi ve Siyasî Hayatı", Necmettin Erbakan Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ramazan Altıntaş tarafından "Mevlâna'da Gönül Kelâmı" konulu bir konferans, Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Veyis Değirmençay "Ulu Ârif Çelebi", Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Heykel Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Mutluhan Taş tarafından "Mevlâna ve Sanat", Selçuk Üniversitesi İslamî İlimler Fakültesi Temel İslam Bilimleri Bölümü Tasavvuf Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. İbrahim Işıtan tarafından "Mevlâna ve Barış" konulu konferans verilmiştir.

İlaveten, Koyunoğlu Müzesinde 23 Şubat 2008 tarihi itibariyle İbrahim Kunt tarafından *Mesnevî* Okumaları ve ileri Farsça dersleri düzenlenmiştir. 2 yıl kadar devam eden çalışmada *Mesnevî*'den 1000 beyit kadar okunmuş ve şerh edilmiştir [246] (Doç. Dr. İbrahim Kunt, kişisel iletişim 13.06.2020). Daha sonra Fars Dili ve Edebiyatı bölüm mezunu ve kokartlı olarak Farsça turist rehberliği yapan Ali Cahit Selvi Halk Eğitim bünyesinde Koyunoğlu Müzesi salonunda her Cumartesi-Pazar sabah 09.00-12.00 saatleri arası Farsça dersleri vermektedir. 2019 sonu itibariyle dersler sona ermiştir. İkinci dönemde yine Halk eğitim bünyesinde sertifika verilmek üzere ileri seviyede Osmanlı Türkçesi dersi vermeyi planlanmaktadır. Bu sayede Osmanlı Türkçesi ile yazılmış şerhlerden yararlanarak okunacak *Mesnevî*'den beyitler dersi daha verimli hale gelecektir. 2019 Yaz dönemi itibariyle MKM'de bulunan Mevlâna İhtisas Kütüphanesi'nin Koyunoğlu Müzesi'ne taşınmasıyla müze

[246] http://akademik.semazen.net/news_detail.php?id=6186, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

daha aktif bir rol alacaktır. Gerekli düzenlemeler halen yapılmakla beraber en kısa sürede halkın hizmetine sunulması beklenmektedir. Müzedeki tüm çalışmaların gerekli düzenlemelerden sonra kaldığı terden devam etmesi beklenmektedir.

Yapılan sohbetlerin duyurusu ve sohbet sonrası konuşulan konu hakkında özet bilgi müze sosyal medya hesabı üzerinden takipçilerle paylaşılmaktadır.[247] Yapılan sohbetler, Koyunoğlu Şehir Müze ve Kütüphanesi kullanıcı adı adresinde youtube kanalına yüklenerek paylaşılmaktadır. Kanalda yüklenmiş 183 video 903 ile 9 arası izlenme sayısına sahiptir. 116 takipçisi olan kanala yüklenen videolardan 21 tanesi Hz. Mevlâna ile ilgili düzenlenmiş sohbetlerin görüntülü kayıtlarıdır.[248]

Millet Kıraathaneleri

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin çalışması olan "Öğrenen Kıraathaneler" sloganıyla yapılan etkinlikler kapsamında çok sayıda program gerçekleştirilmektedir. 5 binin üzerinde kitabın bulunduğu kıraathanede çocuklar, kitap okuyup ödevlerini yaparken; gençler ve emekliler de bir araya gelerek sohbet etme imkânı bulmaktadır. Bu etkinliklerden biri de Konya Bşh Bld Dede Bahçesi Millet Kıraathanesi'nde 13, 20 ve 27 Şubat ve 8,15, 22 ve 29 Mayıs 2019 tarihinde Konya İl Müftülüğü Vaizesi Fatma Hale Sağım tarafından yapılmış olan 'Günümüz Diliyle *Mesnevî*' sohbetidir. Fatma Hale Hanım, her yaştan vatandaşa *Mesnevî* konusunda sohbet vermiştir.

Kılıçarslan Gençlik Merkezi

17.11.2010 açılışı yapılan Bosna-Hersek Mahallesi girişindeki Kılıçarslan Gençlik Merkezi 31.12.2014 tarihi itibariyle 16.000 üye sayısı ile aylık ortalama 30.000 tekel kişi tarafından ziyaret edilmektedir. Üniversite öğrenci toplulukları ve STK'lere çeşitli kurslar düzenlenmektedir.

Merkezde "Dinle *Mesnevî*'den" başlıklı *Mesnevî* Okumaları Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Dr. Nuri Şimşekler tarafından

---

[247] https://www.facebook.com/konyakoyunoglumuzesi/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[248] https://www.youtube.com/channel/UCzwW6SgrzhSUUK_W0YnWKrg, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

gerçekleştirilmiştir. Herkese açık olarak yapılan programda, *Mesnevî*'nin ilk on sekiz beyiti şerhiyle başlanmış ve devamı programlarda Mevlâna ve *Mesnevî* aracılığı ile insanı tanımak, kendini keşfetmek; bu anlam çerçevesinde *Mesnevî*'den öğütler, nasihatler ve özdeyişler işlenmiştir. Program, 2011 yılında Pazar günleri saat 14.00'de düzenlenmiş ve bir yıl devam etmiştir.[249] Merkezde 2012 yılında üniversite öğrencilerine yönelik Ali Bektaş tarafından verilen *Mesnevî* sohbeti bir yıl sürmüştür. Kurulduğu tarihten itibaren de her yıl zaman zaman Konya Büyükşehir Belediyesi Gençlik Meclisi, Kılıçarslan Gençlik Merkezi ve Kredi ve Yurtlar Kurumu (YURTKUR) Bölge Müdürlüğü'nün organizasyonuyla, Konya'da yurtlarda kalan üniversite öğrencilerinin Hz. Mevlâna'nın vuslat yıldönümü anma etkinliklerine katılımları sağlanmaktadır. Türlü vesileler ile merkeze gelen misafirlere *Mesnevî* hediye edilmektedir.

Konya Şehir Tiyatrosu

2014 7-17 Aralık Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri kapsamında Konya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu çalışmaları kapsamında Çağatay Çiftçi yönetmenliğinde "Mevlâna ve Hoşgörü" tiyatro oyunu MKM Sultan Veled Salonunda, 742. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinliklerinde Yusuf Koç yönetmenliğinde "Ertuğrul, Osman ve Mevlâna", 744. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri için 4. ve 5. sınıf öğrencilerine yönelik Çat Kapı saatinde "Diğergamlık" oyunu sergilenmiştir.

2017-2018 tarihinden itibaren Selçuklu Kongre Merkezi'nde izleyici ile buluşan Konya Şehir Tiyatrosu ilk sezonu 14 Kasım 2017'de başlamış, 24 Nisan 2018'de son bulmuştur. Konya Şehir Tiyatrosu kapsamında "Vuslat-Dinle Neyden" oyunu Bahaeddin Veled ve ailesinin Belh şehrinden Konya'ya yaptığı yolculukla beraber aynı zamanda Mevlâna'nın manevi yolculuğunun başlangıcı ve kadim şehir Konya'ya gelişini konu almıştır. N. Taner Büyükarman tarafından yazılan ve Ömer

[249] http://w1.semazen.net/announcement_detail.php?id=80, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Naci Topçu tarafından yönetilen oyun 3-4-5 Mayıs 2019 tarihinde SKM'de gösterime girmiştir.

Medeniyet/Konya Okulu

Konya Okulu projesi kapsamında Doç. Dr. Yakup Şafak'ın katılımlarıyla *Mesnevî* Okumaları her Pazar İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonu'nda ikindi namazını müteakiben yapılmaktadır. Yakup Şafak'ın sağlık durumları ile alakalı olarak verilen aranın ardından *Mesnevî* Okumaları MKM'de Şubat 2020 itibariyle saat 14.00'da başlamıştır. Aynı tarihte her Pazar saat 12.00'de Yakup Şafak tarafından Konya Okulu kapsamında Farsça kursu da başlamıştır. Konya Okulu kapsamında Mart ayı itibariyle Faik Özdengül tarafından Kılıçarslan Gençlik Merkezinde ve zaman zaman ilçe gençlik merkezlerinde "Rumi Aşkın Terapi" devam etmektedir. 14 Mart 2020'de Prof. Dr. Ahmet Öğke tarafından Hz. Mevlâna'da Sembolik konulu bir konuşma da yapılmıştır.

2020 Şubat itibariyle Konya Okulu ile ilgili çalışmalar planlanmış ve uygulamaya konmuştur. 2020 Mart itibariyle tüm dünyada ilan edilen pandemi sürecinde çalışmalar bir ay kadar duraksamış sonrasında youtube kanalı üzerinden canlı sohbetler şeklinde devam etmiş, çalışmaların kaydedilerek kanalda yayınlanmıştır.

Medeniyet Okulu Sınıf Tiyatroları kapsamında "Sevgi (Hz. Mevlâna)" konulu değeri anlatan "Sevgi ve Selâm" ismi verilen oyun, Konya'da 31 ilçede 1210 okulda 2600 oyunla 67.800 ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencilerine toplamda 3 bin 500 derslikte sahnelenmiştir. Yine 741. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kapsamında Konya Büyükşehir Belediye Tiyatrosu Medeniyet Okulu Projesi kapsamında Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu'nda "Derviş" adlı oyun sahnelenmiştir. Hüseyin Şen'in yazdığı, Mustafa Uzman'ın yönettiği oyun Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî*'si üzerine kurgulanmıştır. Hoşgörü temalı tek perdelik oyunda bir demircinin nefsiyle mücadelesi anlatılmıştır. Şeb-i Arûs dönemi haricinde okullarda bu oyunlar sergilenmiştir.

Yapılmakta olan etkinlikler ana başlıklarıyla bunlardır ve Konya için yeterli olmamakla beraber yeni projeler her zaman planlanmaktadır.

Konya Bşh Bld internet sitesinden duyurularını ve yapılan faaliyetlerin paylaşımlarını düzenli ve güncel bir şekilde yapmaktadır. Sitede 10 başlıktan biri olan Mevlâna bölümünde Hayatı, Dostları, Eserleri, Mevlevîlik, Seyr-î Sulûk, Mevlevîhaneler, Silsile, Semâ, İhtifaller ve Türkiye'deki Mevlevîhaneler bölümlerinde birçok akademisyenin konu ile ilgili bilgilendirici yazıları vardır.[250] Web sitesi yanı sıra sosyal medya hesabı 61,932 kişi tarafından beğenilmiş ve 65,783 kişi tarafından takip edilmektedir.[251] Diğer bir sosyal medya iletişim aracında @Konyabuyuksehir kullanıcı adıyla 8.314 tweetin paylaşıldığı hesap, 201,200 kişi tarafından takip edilmektedir ve 6.287 fotoğraf ve video paylaşılmıştır.[252] Videoların paylaşıldığı, 7850 takipçisi olan youtube kanalı 24 Aralık 2019'da Konya Metropolitan Municipality kullanıcı adıyla açılmıştır ve 255 video paylaşılmıştır. Bu videolardan 4 tanesi farklı televizyon kanallarının dönemin belediye başkanı Uğur İbrahim Altay ile Şeb-i Arûs zamanı yapılan röportaj ve 2019 yılı teması olan Vefa Vakti Şeb-i Arûs tanıtımı, Belediye başkanı Uğur İbrahim Altay'ın 746. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Etkinlikleri kapanış açıklaması ve Mevlâna Meydanı Dezenfekte Çalışmalarını içeren 3 video daha vardır. Bir tane video da Medeniyet Okulu kapsamında hazırlanmış Türkiye'de *Mesnevî*'den hikayelerin anlatıldığı ilk gölge oyunu olma özelliğini taşıyan 20 dakikalık "Mesnevi'den Hikayeler" videosudur. Özellikle çocuklara hitap eden bu video 23 Mart 2020'de paylaşılmış, kısa sürede 1940 kişi tarafından izlenmiş takdire şayan bir çalışmadır.[253] Konya Büyükşehir Belediyesi hesabından ulaşılabilen instagram hesabı da yapılan faaliyetlerin duyurusu, arşivlenmesi ve kamuoyu bilgilendirmesi amacıyla kullanılmaktadır. 551 gönderinin paylaşıldığı konyabuyuksehir kullanıcı adıyla ulaşılabilen hesabı 34.100 kişi takip etmektedir. Hesapta yaklaşık 55 paylaşım semâ töreni anında çekilen, Mevlâna Türbesi'nin ve Selimiye Camiisi'nin olduğu

[250] http://www.konya.bel.tr/index.php, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[251] https://www.facebook.com/konyabuyuksehir, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[252] https://twitter.com/konyabuyuksehir, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[253] https://www.youtube.com/channel/UC_4nHId6II3WyrS2dVxOxbA, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

paylaşımlardır. Mevlâna ile alakalı olan bir videoda türbenin içinde çekilmiş ve tanıtıcı niteliktedir.[254]

Kurum Yayınları

2007 yılı sonrası Konya Büyükşehir Belediyesinin yayınlarını şu şekilde sıralamak mümkündür.

NO	BASIM TARİHİ	ESER ADI	YAZAR	ISBN
1	2007	*Hazret-i Mevlâna'nın Bütün Eserlerinden Seçmeler*	Yakup Şafak	978-605-000-002-3
2	2007	*Mesnevî*/Türkmence	Ramazan Doğan/ Sohbet Tajiyev	978-9944-913-57-7
3	2007	Çizgi Roman 1/ *Mesnevî'den Hikayeler*	Tahir Kasımov (Resimleyen)/ Yakup Şafak (Yazan)	978-9944-913-64-5
4	2007	Mevlâna Celaleddin Rumi Kitapçığı / Türkçe	Yakup Şafak	978-9944-913-74-4
5	2007	*Mesnevi*/İspanyolca	Chister Oxentierna	978-9944-913-67-6
6	2007	*Mesnevi*/İngilizce	Reynold A. Nicholson	978-605-389-073-7
7	2007	*Mesnevi*/Arnavutça	Dr. Mithat Hoxha	978-9944-913-75-1
8	2007	Çizgi Roman 2/ *Mesnevî'den Hikâyeler*	Tahir Kasımov (Resimleyen)/ Yakup Şafak (Yazan)	978-9944-913-82-9
9	2006	*Mesnevî*/Japonca	Miyuki İkeda/Horuku Mori/Megumi Katayanki	978-9944-913-51-5

[254] https://www.instagram.com/konyabuyuksehir, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

10	2006	*Mesnevî*/Arapca	İbrahim Desuki Şita	978-605-389-176-5
11	2007	Çizgi Roman 3/ *Mesnevî'den Hikâyeler*	Tahir Kasımov /Yakup Şafak (Yazan)	978-9944-913-98-0
12	2007	Mevlâna Celaleddin Rumi Kitapçığı / İngilizce	Yakup Şafak	978-605-000-003-0
13	2007	*Mesnevî*/ Türkçe/ 2. çeviri	Derya Örs/Hicabi Kırlangıç	978-605-000-0004-7
14	2007	Mevlâna Şarkıları 2007 (Albüm /Cd)	M. Ali Orak (Editör)	978-605-000-005-4
15	2007	Çizgi Roman 4/ *Mesnevî'den Hikâyeler*	Tahir Kasımov (Resimleyen)/ Yakup Şafak (Yazan)	978-605-000-008-5
16	2007	*Şerh-i Cezire-i Mesnevî*	Mehmet Atalay Turgut Karabey	978-605-000-000-9
17	2007	*Mesnevî*/İsveçce	Chister Oxentierna	978-9944-913-91-1
18	2008	Çizgi Roman 5/ *Mesnevî'den Hikâyeler*	Tahir Kasımov (Resimleyen)/ Yakup Şafak (Yazan)	978-605-389-007-2
19	2008	*Mevlâna ve Sultan Veled'in Türkçe Şiirleri*	Yakup Şafak	978-605-389-003-4
20	2008	*Mecalis-i Seb'a (Yedi Vaaz) Sohbetler*	Dilaver Gürer	978-605-389-012-6
21	2008	*Mesnevî* Tek Cilt / Türkçe	Derya Örs/Hicabi Kırlangıç	978-605-389-010-2
22	2008	*Mesnevî* Tek Cilt / İngilizce	Reynold A. Nicholson	978-605-389-011-9
23	2008	*Mesnevî*/Tacikçe	Kamaj Kamaj	978-605-389-013-3
24	2008	*Mevlâna Kültür Merkezi "Yılan*	Nuri Şimşekler	978-605-389-

		Hikâyesinden Gerçeğe Dönüşen Proje"		019-5
25	2009	*Mesnevî* /Boşnakça/1. Cilt	Fejzullah Hadzibajiric	978-605-389-015-7
26	2009	*Mesnevî* /Kazakça	Doç. Dr. Dosay Kencetay	978-605-389-018-8
27	2009	*Mesnevî* /Özbekçe	Kamaj Kamaj	978-605-389-002-7
28	2009	*Rumi ve Aşkın Terapi 2*	Dr.Faik Özdengül	978-605-389-021-8
29	2009	*Mesnevî* /Çince	Mu Hong Yang/Zhang Hui/Song Pifang	978-605-389-022-5
30	2011	*Mesnevî* /Yunanca	Liana Mystakidou	978-605-389-042-3
31	2011	Lüks Baskı *Mesnevî*/ Türkçe	Derya Örs/Hicabi Kırlangıç	978-605-389-103-1
32	2011	Lüks Baskı *Mesnevî*/ İngilizce	Reynold A. Nicholson	978-605-389-028-7
33	2011	Lüks Baskı *Mesnevî*/ Almanca	Bernhard Meyer	978-605-389-055-2
34	2011	Lüks Baskı *Mesnevî* / İspanyolca	Chister Oxentierna	978-605-389-052-2
35	2011	*Mesnevî*/Flemenkçe	Abdulwahid Van Bommel	978-605-389-060-7
36	2011	*Mesnevî 2*. Baskı/ İngilizce	Reynold A. Nicholson	978-605-389-073-7
37	2011	*18 Beyit Dinle Mesnevî İle 18 Beyitinin Şehri ile seslenişi*	M. Fatih Çıtlak	978-975-8264-55-1
38	2012	*Rumi ve Aşkın Terapi 1*	Faik Özdengül	978-605-389-086-7

39	2012	*Rumi ve Aşkın Terapi 1*	Faik Özdengül Çev. Saim Kayadibi	978-605-389-086
40	2012	Türkçe Tek Cilt *Mesnevî*	Derya Örs-Hicabi Kırlangıç	678-605-378-010-2
41	2013	*18 Beyit Dinle Mesnevî İle 18 Beyitinin Şehri ile seslenişi*	M. Fatih Çıtlak	978-975-5215-21-7
42	2013	*Mesnevî* (6 Cilt)	Derya Örs-Hicabi Kırlangıç	978-605-389-097-3
43	2013	*Mevlâna'dan Hikâyeler 6*	M. Akif Sarıkaya	978-605-389-104-8
44	2013	Lüks Baskı *Mesnevî*/ Türkçe	Derya Örs/Hicabi Kırlangıç	978-605-389-103-1
45	2013	*Mesnevî* / Rusça	Abuzer İbrahim	978-605-389-110-9
46	2013	*Mesnevî* İngilizce (Tek Cilt)	Reynold A. Nicholson	978-605-389-011-9
47	2013	*Mesnevî* Türkçe (4. Baskı)	Derya Örs/Hicabi Kırlangıç	978-605-000-0004-7
48	2013	*Mesnevî* Malayca	Mohd Khanngadir	978-605-389-112-3
49	2013	*Ulu Ârif Çelebi Divanı*	İbrahim Kunt	978-605-389-117-8
50	2013	*Semâ*	M. Ali Orak	
51	2013	*Neyzen Selami Bertuğ'un Anılarında Hazret-i Mevlâna'yı Anma Törenleri (1942-1974)*	Yavuz Selim Ağaoğlu	978-605-389-115-4
52	2014	*Mesnevî* / Azerice	Əbülfəz Quliyev (Amanoğlu)	978-605-389-131-4
53	2014	*Konya'nın Kırk Tekkesi*	Yusuf Küçükdağ	978-605-389-

				137-6
54	2014	*Mesnevî'den Hikâyeler 7 (Cömert Padişah)*	Vural Kaya	978-605-389-141-3
55	2015	*Mesnevî Gülbahçesi (Seçmeler)*	Adnan Karaismailoğlu	978-605-389-143-7
56	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 8 (Hoşgörü)*	Vural Kaya	978-605-389-144-4
57	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 9 (İki Kölenin Hikâyesi)*	Vural Kaya	978-605-389-148-2
58	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 10 (Sevgi ile Tatlı Olur Acılar)*	Vural Kaya	978-605-389-173-4
59	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 11 (Ümit Rüya Hazinesi)*	Vural Kaya	978-605-351-174-1
60	2015	*Mesnevî/* Kürtçe	Mela Ahmet Şerefxani	978-605-389-181-9
61	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 12 (Şeyh İle Müridin Hikâyesi)*	Vural Kaya	978-605-389-182-6
62	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 13 (Avcının Hilesi)*	Vural Kaya	978-605-389-184-0
63	2015	*Mesnevî'den Hikâyeler 14 (Arslanın Adaleti)*	Vural Kaya	978-605-389-187-1
64	2015	*Sultan Veled Divânı*		
65	2015	*Hasan-ı Zarifî Mesnevî Şerhi*	İbrahim Kunt	978-605-389-215-1
66	2016	*Tek Cilt Mesnevî*	Yeniden Gözden Geçirilmiş	978-605-389-239-7
67	2016	*Mesnevî Lüks*	Veled Çelebi İzbudak	975-6299-01-0
68	2016	Fransızca *Mesnevî* 6 Cilt	Eva de Vitray Meyerowitch	9944-913-24-3

69	2016	İngilizce *Mesnevî* 6 Cilt	Reynold A. Nicholson	978-605-389-073-7
70	2017	*Mesnevî* Kırgızca	Barçınay Kimsanova I. II. III. ciltleri, Ermamat Ergeşov IV. V. VI. ciltleri	
71	2017	*Mevlâna Şiir Şöleni*	TYB ile ortak	978-605-389-289-2
72	2018	*Mesnevî* Arapça	İbrahim Desuki Şita	978-605-389-176-5
73	2020	*Hz. Mevlâna'nın Türbesi ve Pûşîdeleri*	Mustafa Çıpan	978-605-389-356-1

Görseller

Fotoğraf 111 Konya Büyükşehir Belediyesi digital ortama aktarılmış kitapları

Fotoğraf 112 Konya Bşh Bld Gençlik Söyleşileri Afişi

Fotoğraf 113 Hz. Mevlâna'nın Ailesinin Konya'ya Gelmesi ile İlgili Afiş

Fotoğraf 114 Konya Okulu Afişi

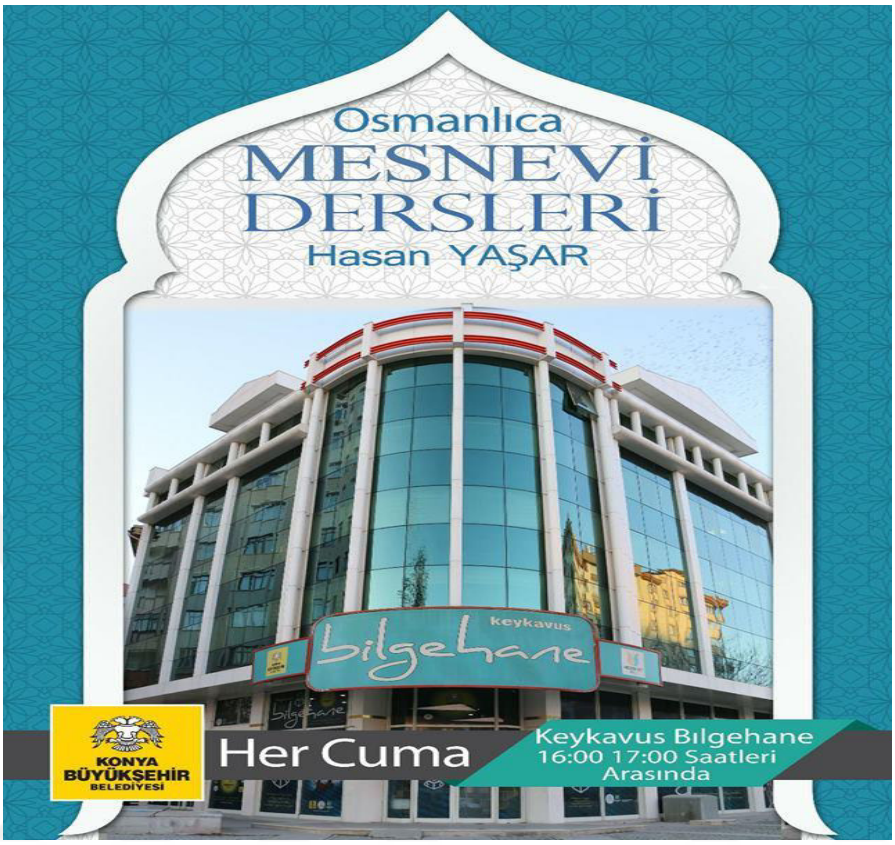
Fotoğraf 115 TYB ile Ortaklaşa Gerçekleştirilen Mevlâna Şiir Şöleni Afişi

Fotoğraf 116 Konya Bşh Bld Semâ Topluluğu Etkinlik Afişi

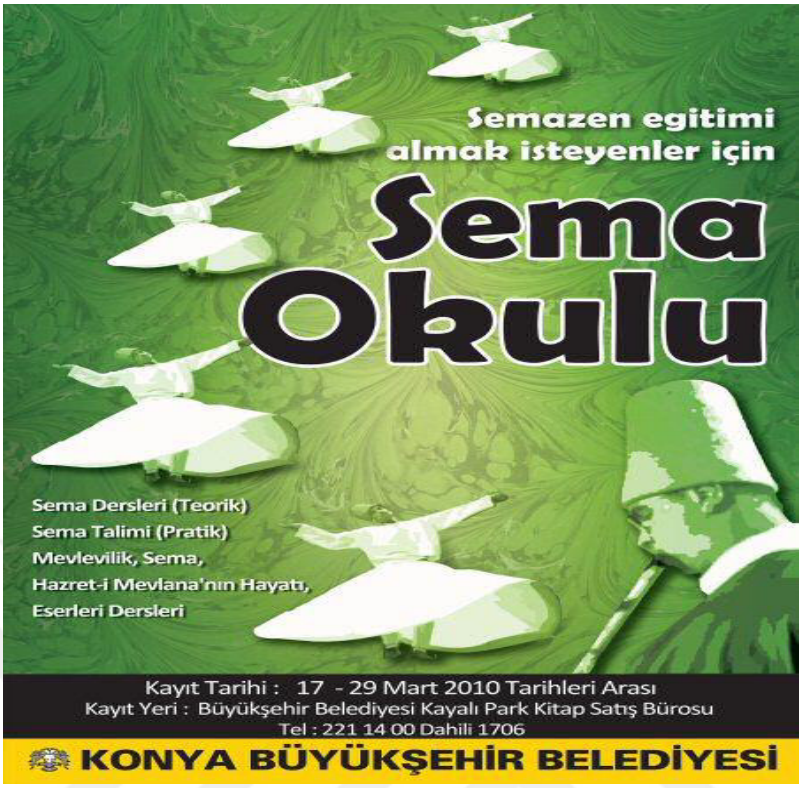
Fotoğraf 117 Şehir Tiyatrosu Duyuru Afişi

Fotoğraf 118 Bilgehane Mesnevî Dersi Duyuru Afişi

Fotoğraf 119 Semâ Duyuru Afişi

Fotoğraf 120 Semâ Okulu Duyuru Afişi

Fotoğraf 121 Fotoğraf Sergisi Duyuru Afişi

Fotoğraf 122 Mevlâna Kültür Merkezi Semâ Salonu

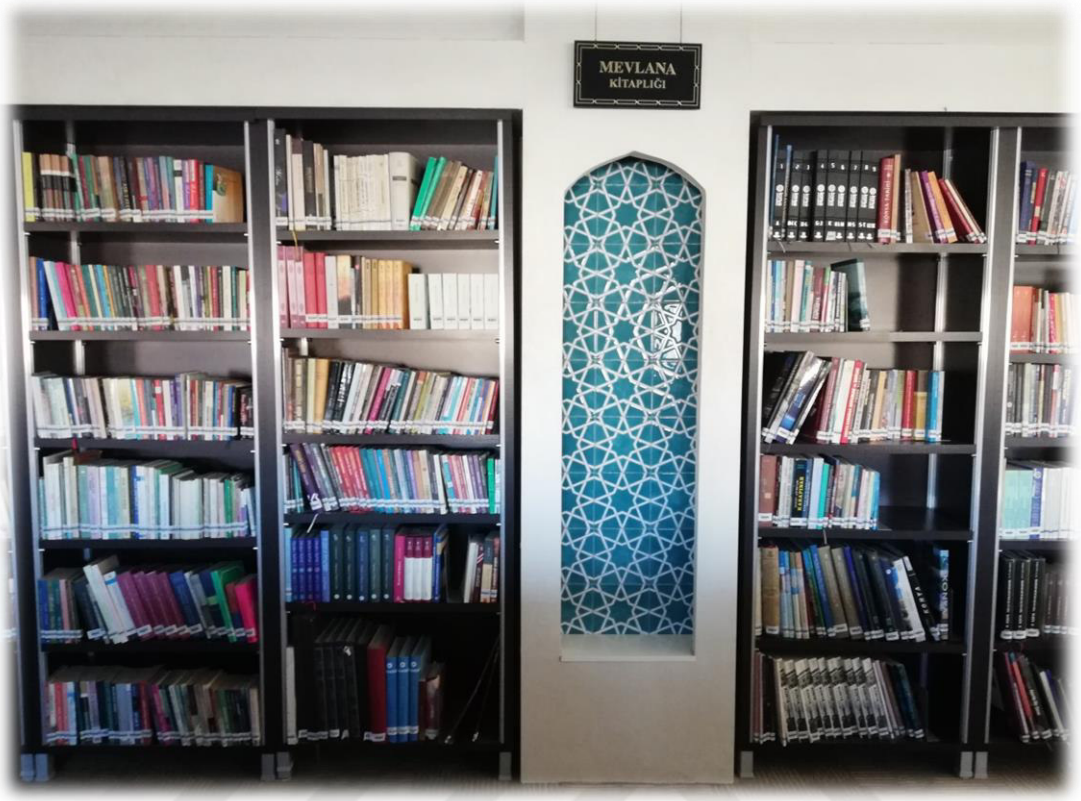
Fotoğraf 123 MKM Fuaye Alanı

Fotoğraf 124 MKM Fuaye Alanı Sergisi

Fotoğraf 125 MKM İhtisas Kütüphanesi Sohbet Alanı

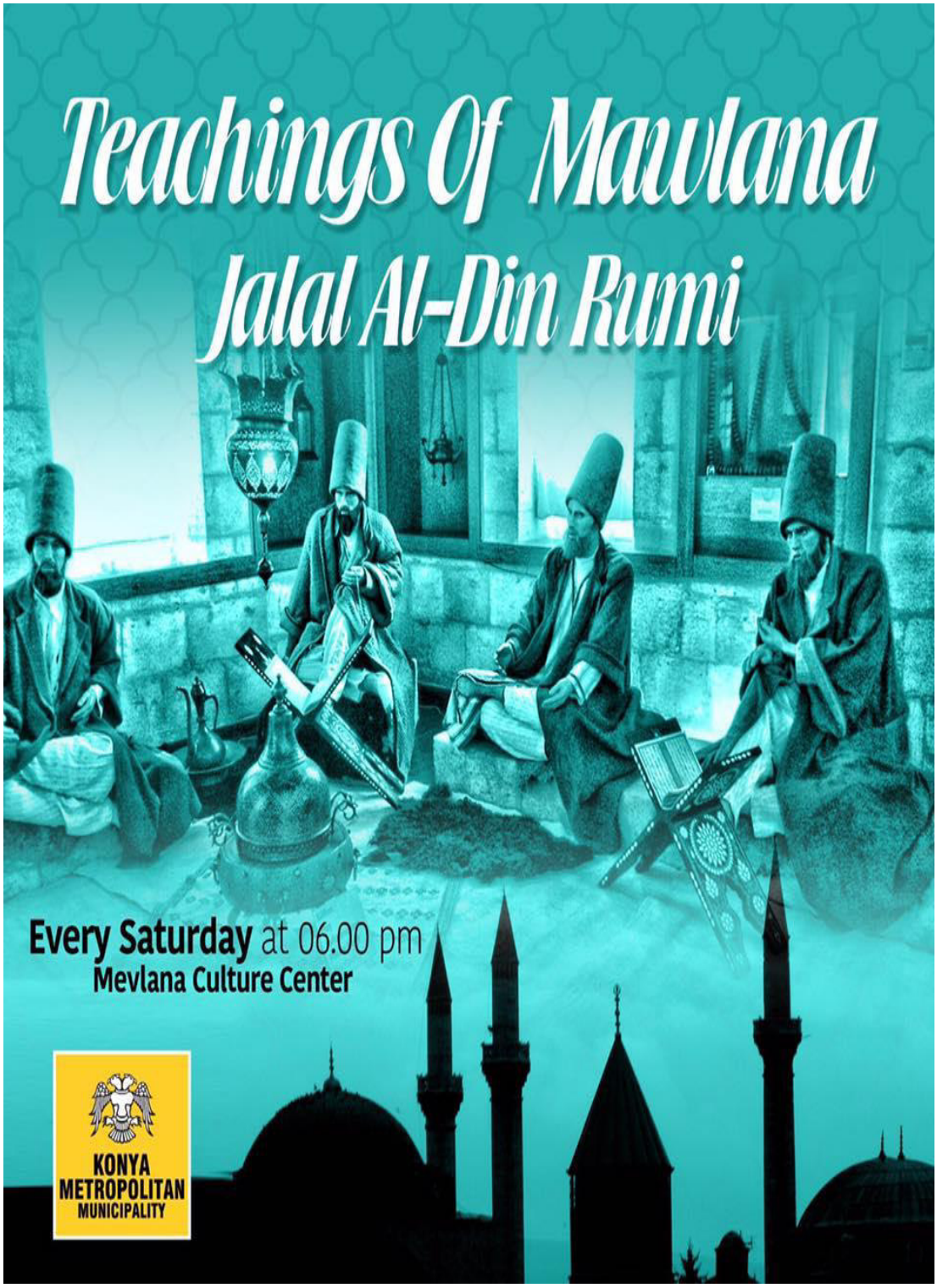
Fotoğraf 126 MKM İhtisas Kütüphanesi

Fotoğraf 127 Konya Bşh Bld Koyunoğlu Müzesi İkindi Sohbetleri

Fotoğraf 128 Konya Okulu Çalışmaları Duyuru Afişi

Fotoğraf 129 Bir Dönem Yapılan İngilizce Mesnevî Sohbeti Duyuru Afişi

Fotoğraf 130 Şehir Tiyatrosu Etkinlikleri Afişi

Fotoğraf 131 Semâ ve Mesnevî Dersi Duyuru Afişi

Fotoğraf 132 Teşrif-i Konya Etkinlik Afişi

Fotoğraf 133 Konya Okulu Doç. Dr. Yakup Şafak Mesnevî Sohbeti

2.4.4. KONYA MEVLEVİ TOPLULUĞU

İletişim

Adres: Şükran Mah Furkan Dede Cad Furkan st Kat/4 Meram

Telefon: 0 532 220 74 73

Eposta: nadirkarnibuyukler@hotmail.com

İnternet Adresi: http://www.konyamevlevi.com/

Tanıtım

Konya Mevlevi Topluluğu 1986'da Hz. Mevlâna'nın yirmi ikinci kuşaktan torunu günümüz makam Çelebisi Faruk Hemdem Çelebi Efendi'den icazet almış olan Postnişin Abdurrahman Nedim (Nadir) Karnıbüyükler tarafından kurulmuştur.

Görüşme[255]

09.07.2019'da Nadir Karnıbüyükler ile yapılan görüşmede topluluğun 1986'da kurulduğunu, 1996'da Uluslararası Mevlâna Vakfı'nın ve 2011'de vakfın Konya'da şubesinin oluşturulmasının ardından topluluk çalışmalarının tamamen UMV etkinlikleri içerisinde yer aldığını belirtmiştir. Kendisinin UMV Konya Şube Başkanı olduğunu belirterek, UMV tarafından yapılan tüm faaliyetlerin beraber planlandığı ve uygulandığını belirtmiştir. Bu anlamda Esin Çelebi Bayru ile ortak hareket ettiklerini ve kendilerine destek olduklarını ifade etmiştir.[256]

Çalışmalar

Topluluğun ana kuruluş amacı Hz. Mevlâna'nın kişiliği ile düşüncelerini ve yedi yüz yıllık geçmişi olan Mevlevîlik kültürünü bütün dinlerden ve ırklardan insanlara tanıtmaktır. Mevlevi kültürünün en başlıca bölümlerini oluşturan müzik,

[255] Topluluk çalışmaları hakkında bilgi almak için 09.07.2019 tarihinde UMV'de Nadir Karnıbüyükler ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[256] Nadir Karnıbüyükler.

edebiyat, güzel sanatlarının diğer kolları ve semâyı tanıtmak da topluluğun ana gayesidir (N. Karnıbüyükler ile Kişisel iletişim, 09.07.2019).

Uzun yıllardan bu yana gerek Türkiye'de gerekse Avrupa, Amerika ve Avustralya'da birçok tasavvuf müziği konseri, semâ törenleri ve sempozyumlara katılan Nadir Karnıbüyükler'e sohbet ve muhabbet temelli bir topluluk kurması birçok kişi tarafından söylenmiş ve Nadir Karnıbüyükler oluşan yoğun ısrarlar neticesinde Konya Mevlevîleri topluluğunu kurmuştur.[257]

Nadir Karnıbüyükler'in bu topluluğu kurmasının bir amacı da artık günümüzde unutulmaya başlayan klasik Semâzen yetiştirme öğretimini de göz önünde bulundurmasıdır. Kendi mekânında zaten Türkiye ve Türkiye dışından birçok semâzen yetiştiren Karnıbüyükler bundan böyle topluluk çatısı altında semâzen olmak isteyen birçok kişiye daha kolay ulaşabileceğini düşünmektedir.[258]

Görseller

Fotoğraf 134 İletişim Görüntüsü

[257] Nadir Karnıbüyükler, Postnişin.

[258] Nadir Karnıbüyükler.

2.4.5. KONYA TÜRK TASAVVUF MÜZİĞİ TOPLULUĞU

İletişim

Adres: Konya Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Çimenlik Mah Aslanlı Kışla Cad 42030 Karatay

Telefon: 0332 350 42 29 - 30

İnternet Adresi: www.kttmt.com http://konyakorosu.com/

Eposta: info@kttmt.com bilgi@konyakorosu.com

Tanıtım

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu, 11 Eylül 1989 tarih ve 89/14537 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kurulmuştur. 1990 yılında Kültür Bakanlığınca açılan sınav neticesinde topluluk oluşturulmuştur ve 1991 yılı Nisan ayında Konya'da Genel Sanat Yönetmeni Tevfik Soyata (1990-1997) yönetiminde çalışmalarına başlamıştır.

> "718. (1991), 719. (1992) ve 720. (1993) Vuslat Yıl Dönümü Anma Törenlerinin müzik ve semâ icrası Kültür Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu (Şef Tevfik Soyata) ile Kültür Bakanlığı İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu (Şef Ahmet Özhan) tarafından müşterek yürütülmüştür" (Bektaş, 2007:336).

Daha sonra sırasıyla Ahmet Çalışır (1997-1998) ve Ahmet Yılmaz (1998-2004) bu göreve getirilmişlerdir. Halen Topluluk Sanat Yönetmenliğini Yusuf Kayya yürütmektedir. http://konyakorosu.com/ resmi web sitesinde yer alan ve görüşme yaptığımız Topluluk Müdürü Vekili Fahri Özçakıl'ın da teyit ettiği bilgilere göre topluluğun amaç ve faaliyeti aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

Amaç:

Topluluğun kuruluş amacı, her yıl Aralık ayında Konya'da düzenlenen Hz. Mevlâna'yı anma ve Şeb-i Arûs Törenlerini daha düzenli bir şekilde yapmak, Hz. Mevlâna'nın düşünce, sevgi ve hoşgörüsünü yaymak, bu vesileyle milli birlik ve

beraberliğimizi pekiştirmek, yurtdışından ve turistik yörelerimizden gelen yoğun talepleri karşılamaktır.

Faaliyeti:

Topluluk, Türk Tasavvuf Müziği alanında ülkemizde kurulan ilk ve tek resmi sanat kurumudur. Çalışmalarına başladığı günden itibaren başta Mevlevî müziği ve semâ olmak üzere Tasavvuf Müziğinin bütün formlarından geçmişten intikal etmiş eserlerle birlikte günümüzde bestelenen eserler de geleneksel icra tarzına sadık kalarak icra etmektedir.

Konya'da gerçekleştirdiği periyodik programlarda, Mevlevî Âyini, Tevşih, Naat, Durak, İlahi, Nefes gibi dini müzik formları ile birlikte, Türk Müziğinin dini olmayan formlarından oluşturduğu konser programlarıyla da sanatseverlerin huzuruna çıkmaktadır.

Kuruluş amacına uygun olarak yurtiçi ve yurtdışında çok yoğun konser faaliyetleri devam etmektedir. Yaklaşık elli ülkede, sayısız konser vermiş ve semâ programı icra etmiştir.

1991 yılında Polonya'nın Bdygosh şehrinde yapılan Dünya Müzik yarışmasında "En iyi şef" ve "En iyi müzik" ödülünü almış, 2009 yılında Türkiye Yazarlar Birliği tarafından "Türk Müziği" dalında büyük ödüle layık görülmüştür.[259]

Topluluk Adına Görüşme Yapılan Kişi

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu'nu temsilen Topluluk Müdür Vekili Fahri Özçakıl ile görüşme yapılmıştır. 20 Nisan 1961 yılında Konya'da doğan Fahri Özçakıl Akçeşme İlkokulundan sonra Konya İmam-Hatip Lisesi'nde Ortaokulu, liseyi Karatay Lisesi'nde ve yüksekokulu ise Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nde okuyarak 1990 yılında mezun olmuştur.

Lise yıllarında okul harici zamanlarda birtakım özel işyerlerinde muhasebe üzerine çalışmalar da yapan Özçakıl üniversiteye devam ederken de işine daha aktif

[259] http://konyakorosu.com/hakkinda/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

olarak devam etmiştir. Babasının da semâzen olması üzerine 1973 yılında açılan kursa katılıp başarı göstererek Konya Turizm Derneği'nde semâzenliğe 12 yaşında başlamıştır. 1991 yılında kurulan Kültür Bakanlığı Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu'nda açılan imtihanı kazanarak bu topluluğa semâzen sanatçı olarak girmiş halen toplulukta Postnişin olarak görev yapmaktadır (F. Özçakıl ile Kişisel iletişim, 21.01.2019).

Görüşme[260]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Fahri Özçakıl'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Fahri Özçakıl'ın beyanına göre; topluluk, Semâ mukabelesinin manasını, amacını anlatarak bilgi eksikliği ya da yanlış tarafa çekilme ihtimalinin önüne geçmeyi hedeflemiştir. Hz. Mevlâna'nın "Gel" çağrısını sadece semâ ederek gerçekleştirebileceğini düşünen ya da Hz. Mevlâna'yı bir din kurucusu olarak tanıtmaya çalışan, ticari menfaat elde etmeyi isteyen kötü niyetli kişilerin önüne, doğrusunu göstererek geçileceğini bilen topluluk, bu konuda toplumu bilinçlendirme görevi üstlenmiştir. Topluluk Müdür vekili Özçakıl "Mevlevîlik tarikat olarak tasavvufun ikinci basamağında yer alır, birinci kısmı ise şeriattır. Şeriat ise İslami yaşantıdır. Bu yaşantıdan sonra Mevlevîlik tarikatlar kısmında kalmaktadır. Sonrasında semâ ederek hakikat ve marifet gibi tasavvufun evrelerine kavuşulabilir ki bu Allah'a yakın olma ve zikir düşüncesi ile yapılır. Topluluk da bu kapsamda zikir düşüncesi dâhilinde icra etme niyetindedir. Bu manevi atmosferde kulağa hitap eden musiki ve göze, gönüle hitap eden semâ ile insanların yoğun duygulara kapılarak maneviyatı daha kolay yaşadıklarını görülmektedir. Topluluğun asıl amacı

[260] Topluluk çalışmaları hakkında bilgi almak için 21.01.2019 tarihinde topluluk adresindeki odasında Fahri Özçakıl ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

semâyı dejenerasyona fırsat vermeden Hz Mevlâna'nın vecd haliyle yapılan coşkunluğunu insanların anlamasına yardımcı olmak ve aktarabilmektir."[261]

Hz. Mevlâna'nın vefatıyla oğlu Sultan Veled ve torunu Ulu Arif Çelebi'nin sistemleştirdiği ve Hz Mevlâna'nın dini yaşantısı ritüel halini alarak tarikatlaştırılmış, yaşanır ve yaşatılır olmuştur. Mevlevîhaneler Konya Âsitanesine bağlı olarak ihtisas edilmiş, toplumu etkileyen ve şekillendiren kültürel yaşantıya dönüştürülmüş ve 1001 günlük çile akabinde dedeler yetiştirmiştir. Matbâh-ı Şerîf kısmına teslim edilen Mevlevî adayı mutfakta yemek pişirmek suretiyle aslında kendini pişirmiş, kendi kişisel gelişimine devam etmiştir. Kabiliyetine göre müzik, hat, semâ, ebru, tezhip gibi güzel sanatlarla ilgilenip ilmi veya zahiri ilimlerle meşgul olup diğer mevlevîhanelerde insanlara faydalı olmaya, topluma şekillendirmeye başlamışlardır. Tarihsel süreçte özellikle Osmanlı döneminde Osmanlının gittiği her yere mevlevîhane kurularak İslam'ın yaygınlaştırılmasında rol oynamışlar, topluma kâmil insan yetiştirme tarzıyla örnek insanlar olarak toplumsal hayatta nasıl olunması gerektiğini anlatmışlardır. Tevazu, sabır, hoşgörü timsali gayrimüslümleri de etkileyerek İslam'ın genişlemesine ve kalıcılığının uzun sürmesinde etkin rol oynamışlardır. Osmanlı döneminde Mevlevîhanelerin toplum üzerinde oynadığı etkin rolü şu anda öncelikle kendi toplumumuz, kendi insanımız içerisinde yaşatmaya fazlasıyla ihtiyacımız vardır. Yurtdışında özellikle Mevlevî dervişleri gelmiş denerek büyük ilgiyle karşılaşan topluluk üyeleri toplumların üzerinde Mevlevîliğin etkisini bizzat gözlemlemektedir. Tüm bu heyecan, eskiden kalan ve süregelen Mevlevî edebinin sirayetidir ve insanların zihninde şekillenen ahlaklı, naif, sanatçı ruhlu insan yapısı etkileri devam etmekte ve önyargılı Müslüman tutumlarını yerle bir etmektedir. Mevlevîlik, insanların İslamiyet'e bakış açılarının değiştirebilecek bir oluşumdur. Bu anlamda tanınması ve desteklenmesi her yönden elzemdir. Konya'da temeli atılan yaşatılan bu kültürün tanıtılması ve yaşatılmasıyla toplumsal barışın sağlanması, hoşgörü kavramını aktarabilmek, sahip olduğumuz bu değerin topluma kattıklarını diğer insanlara yansıtabilmek ve aktarabilmek gereklidir. Trafikteki

[261] Fahri Özçakıl, Postnişin, 59 Yaşında.

sabırsızlığın, ufak bir sözle başlayan tartışmaların ölümle sonuçlandığı bir süreçte, insanları birbirine gösterdiği saygısızlık, art niyet vb. önüne geçmenin en güzel yolu bu kültürü yaşatmaktır. Gözlemlendiğinde semâ töreninden çıkan insanların rahatlamış huzur bulmuş ruh dinginliği içerisinde ayrıldıklarına şahit olunmaktadır. Bu hali toplumda kalıcı hale getirmenin yolu bu kültürü yaşatmaktır.[262]

Semâ törenlerini icra ile iç içe olan topluluk postnişini Özçakıl, bu işin temel noktasında Mevlevî kültürünün yatmakta olduğunu belirtmiştir. Semâ bu işin sadece yüzde onluk kısmıdır. Geri kalan kısım bir yaşam biçimidir. Bunu kurumsal olarak yapmak olanaksız olduğu için ferdi olarak yapma gayreti gösterilmektedir. Semâzenlerin Mevlevî dervişleri imajını taşımalarından dolayı, hal ve hareketleri Mevlevîliğe mal edilmektedir. Bu da topluluk üyelerine büyük bir sorumluluk yüklemektedir. Mevlevîlik tarikatının devam etmesi ve yaygınlaştırılması, daha çok insana ulaşılması toplum için çok faydalı olacaktır. Çevreye bakıldığında insanların böylesi bir arayış içinde olduğu gözlemlenmektedir. Hatta topluluğa gelip çocuklarını semâzen olarak yetiştirilmesini isteyen çok fazla ebeveyn vardır. Topluluğun resmi bir kurum olması münasebetiyle ve böyle bir misyonu olmadığı için taleplere karşılık veremediklerini ifade eden topluluk çok ısrar eden ve devamlı gelen velilerin iletişim numaralarını almakta ve uygun zamanda kendileriyle irtibata geçilmeye çalışılmaktadır. 2016 yılında bir sefere mahsus 2016 Şeb-i Arûs törenlerine yetiştirilmek üzere ücretsiz bir kurs açılmıştır. Hiçbir ücret almadan yapılan kurs için 10-25 yaş arası 43 genç kayıt olmuştur. Yaklaşık 7-8 ay sonunda 19 kişi kursu başarıyla tamamlamıştır. Gelen gençlere önce neden semâ öğrenmek istediği sorulduktan sonra Mevlevîliğin manasının farkında olmayan ya da semâzenliği meslek olarak görenlere yardımcı olunamamıştır. Bu kültürü yaşamak isteyenlere semâdan öte Mevlevî adap ve kültürünü gösterme, kâmil insan görüşünü anlatarak başlanan program başarıyla bitirilmiştir.[263]

---

[262] Fahri Özçakıl.

[263] Fahri Özçakıl.

1972'den itibaren semâ mukabelelerine devam eden Özçakıl yurtdışından çok fazla talep gördüklerini, uzun yıllardır yurtiçi ve yurtdışında birçok programa katıldığını ve en fazla Amerika, Fransa, Almanya, İsveç, Norveç, Finlandiya, İngiltere, Hollanda, Belçika, İtalya, İspanya, Avusturalya, Pakistan, Hindistan, Bosna Hersek, Japonya gibi ülkelerden alaka gördüklerini belirtmiştir. Topluluk, bu ülkelerdeki vakıf, dernek gibi kurumlar tarafından davet edilmek suretiyle programlara katılım sağlamaktadır. Bunu dışında Dışişleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı ve Yunus Emre Enstitüsü ile bağlantılı kurumlar tarafından çağrılmaktadırlar. TİKA, Maarif Koleji yurtdışı temsilcilikleri, kültür ataşelikleri ve müşavirlikler aracılığıyla yapılan programlara, bunlara ilaveten yabancı kurumlar, vakıflar, dernekler, belediyelerin daveti ve özel festivallere katılım amacıyla çağrılar da almaktalar. Türk kültürünün tanıtımı oradaki insanlara yansıtılması ile ilgili Dışişleri Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı izniyle bakanlık personeli olarak yürütülen çalışmalara katkı sağlamaktadırlar.[264]

1972 itibariyle bu etkinliklerle hemhal olan Özçakıl, yıllardır yapılanları gözlemleme fırsatı yakalayarak Hz. Mevlâna'yı her sene daha çok insan anlamaya çalışmakta olduğunu belirtmiştir. Bu yüzden yapılan etkinliklerin de artarak, zenginleştirilerek devam etmesi gerektiğini ifade etmiştir. 1972'de Konya Turizm Derneği çatısı altında yürütülen faaliyetlerin Konya Bşh Bld özellikle semâ icraları bölümünü üstlenmiştir. 1989'den itibaren de Kültür Bakanlığı tarafından devralınan törenler aslına uygun olarak yapılmakta ve en üst kurum tarafından temsil edilmektedir. Turgut Özal'ın Cumhurbaşkanlığı döneminde Kültür Bakanı olarak görev yapan Namık Kemal Zeybek gayreti ve iktidar partisi Konya Milletvekilleri olan Adil Küçük ve Ziya Ercan'ın semâzen olmaları ve Mevlevîliği yakından tanımaları sayesinde semâ mukabelesi resmileşerek bakanlık statüsüne geçirilmiştir.

[264] Fahri Özçakıl.

Yurtdışında büyükelçiliklerin verdikleri resepsiyonlarda yapılan semâ tanıtım noktasında kültür elçisi rolü görmüştür.[265]

Günümüzde yapılan törenlerde Topluluk semâ mukabelesi kısmıyla belli sayıda kişiye hitap etmektedir. Bunu biraz daha zenginleştirilerek Mevlevîlik medeniyetini ve yaşantısını, hayat tarzını insanlara daha fazla yansıtmak gerekmektedir. Zaman kısıtlığından dolayı sadece semâ ederek bitirilen programlara katılanlar bu medeniyetin özünü kavrayamadan mekândan ayrılmaktadırlar. İzlediklerinin bir Mevlevî zikri olduğunu, Allah'a ulaşma gayesiyle yapılan bir âyin olduğunu iyi anlatmak gerekir. Bu anlatılmazsa yapılan sadece görsel bir şov olarak kalacaktır ve bu maneviyattan nasiplenemeyeceklerdir. Zaman zaman bu konuda yetersiz kalabildiklerini belirten Özçakıl en kısa zamanda bu eksikliği gidererek daha iyiye ulaşacaklarını düşünmektedir.[266]

Topluluğun her ay düzenlediği konserlerde Mevlevîlikle ilgili program yapılmaktadır. Halka açık programlar yıllardır devam etmekte ve ücretsiz bir şekilde yapılmakta iken 7 Eylül 2019 T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın aldığı karar doğrultusunda ücret talep edilmektedir. Semâ programları biletleri https://www.biletinial.com/ üzerinden temin edilebilmektedir. Bilet gelirleri Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından oluşturan fona aktarılmaktadır. İsteyenler tam bilete 15, öğrenci ise 10 TL ücret ödeyerek semâ mukabelesini izleyebilmektedir. Her hafta Cumartesi günleri yapılan semâ icrası Konya için oldukça önemli bir etkinlik olarak yerini almıştır. Konya'ya gezi turları düzenleyen şirketler programlarını bu etkinliğe göre düzenlemektedirler. Bu da Konya'nın tanıtımı açısından önemli faaliyettir.[267]

Faaliyetlerin Konya dışında yapılabileceği düşüncesinde olan Özçakıl, nerede olursa olsun aslına uygun şekilde yapmanın doğru olacağını belirtmiştir. Önceki yıllarda İstanbul'da yapılacağı duyurulan semâ mukabelesi öncesi konser vermek üzere çağrılan popüler ve Mevlevîlikle alakası olmayan isimler yapılmak istenen

[265] Fahri Özçakıl.

[266] Fahri Özçakıl.

[267] Fahri Özçakıl.

faaliyetin anlam ve önemini yitirip değersizleşmesine sebep olmuşlardır. Semâ âyininin rahatsızlık verici bu durumlara mahal vermeden aslına uygun olarak, dejenere etmeden ve ticarileştirmeden yapılması gerekmektedir.[268]

Topluluğun hedef kitlesi, Mevlâna'nın hedef kitlesinde olduğu gibi halk ve tüm insanlıktır fakat gerek fikir ve düşüncelerinin yönlendirilmeye gerek semâ yapmayı öğrenmeye daha müsait olmaları sebebiyle gençlere ayrı bir önem verilmektedir.[269]

Özçakıl, kurum olarak semâ mukabelesini aslına en uygun ve örnek teşkil edecek şekilde yapmakta olduklarını ve bu konuda topluluk olarak bir eksiklik hissetmediklerini belirtmektedir. Dikkat edilmesi gereken nokta yaşantıya dönüştürmede olması gerekmektedir. Bu mevzuda daha dikkatli ve bilinçli olunması gerektiğini ifade etmektedir. Semâ öncesi yapılan Mesnevî sohbetlerinin daha zengin ve doyurucu olması görüşünde olan Özçakıl, Konya'da Mesnevîhan sayısının yeterli olmadığını, gerçek bir Mevlevî şeyhi etrafında yapılan *Mesnevî* sohbetlerinin akabinde yapılan semâ mukabelesinin çok daha anlamlı olacağını belirtmiştir. Müdahale edilmesi gereken en büyük eksikliğin bu olduğunu aktarmıştır. Semâ âyini uygun ortam ve mekân temin edilmesi halinde yapılabilir, yoksa sadece bir şov olarak kalacaktır.[270]

MKM törenler için artık yeterli olmamaktadır. Geçmişe nazaran çok daha iyi şartlara haiz olmasına rağmen 7-17 Aralık'ta artık buranın da yeterli olmadığını fark edilmektedir.[271]

Topluluk Çalışmaları

Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulmuş olan Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu olarak 1991 yılında faaliyete başlamıştır. 1998 yılında çıkan kanunla kurulmuştur. 1990 yılında yapılan sanatçı

[268] Fahri Özçakıl.

[269] Fahri Özçakıl.

[270] Fahri Özçakıl.

[271] Fahri Özçakıl.

alımlarıyla 1991 yılı Nisan ayından itibaren Konya'da faaliyetlerini sürdürmeye devam etmektedir. Topluluğun kuruluş amacı Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik kültürünü Semâ Mukabelesi vasıtasıyla dejenerasyona uğramasına mahal vermeden aslını uygulamak suretiyle icra etmektir. Kuruluştan itibaren yurtiçi ve yurtdışında Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik Kültürünü en iyi şekilde icra etmek semâ mukabeleleriyle bu faaliyetleri yürütmek amacıyla kuruldu. 2007'den itibaren her hafta sonu cumartesi akşamları halka açık olarak semâ mukabelesi icra edilmektedir. İlaveten her yıl Aralık ayında Hz. Mevlâna'yı Anma Vuslat Yıldönümü programlarını da topluluk icra etmektedir. 100'e yakın farklı ülkede de Semâ Mukabelesiyle Hz. Mevlâna ve Mevlevîliği tanıtmaya gayret eden topluluk bulunulan yerlerde semâ mukabelesi evvelinde yapılan konuşmalar ve sinevizyon gösteriyle tanıtımlarda Mevlevîlik kültürünü ve Hz. Mevlâna'yı yurt içinde ve dışında bulunan insanlara aktarmakta akabinde insanın gönlüne, gözüne ve ruhuna hitap eden semâ mukabelesini icra etmektedir. Yurtdışında Müslüman ya da Müslüman olmayan, Hz. Mevlâna'yı az veya çok bilen kişiler etkinliklere gelirken Semâ, Mevlevîlik, *Mesnevî*, Tasavvuf ile ilgili zihinlerinde oluşan birçok soruyu program sonunda sorma fırsatı da yakalamaktadır. Hz. Mevlâna düşüncesi, eserleri ve eserlerinde işlediği birçok konu, yaşam tarzı insanların çok fazla ilgisini çekmektedir. İnsanlara Müslüman olsun olmasın eşit göze bakan Mevlâna'nın insan odaklı yaşantısı örnek teşkil etmiş, günümüze kadar okunagelmiş *Mesnevî* en iyi bilinen ve sevilen, insanların Müslümanlığı tanımasında en etkili kaynaklardan biri olmuştur. Dolayısıyla Kur'an ve sünneti temel kaynak alan Mevlâna'yı farklı şekillerde yanlış tanıyan ve tanıtan kurum kuruluş veya şahıslara mahal vermeden en doğru şekilde tanıtmak topluluğun amaçlarından biridir.[272]

http://konyakorosu.com/ web sitesi aracılığıyla faaliyetler yayınlanmaktadır. Bunun yanı sıra topluluğun twitter, youtube ve instagram hesapları mevcuttur.

Sosyal medya ağında Konya Korosu kullanıcı adıyla 1 Kasım 2018'de açılan kanal 5 kişi tarafından takip edilmektedir. Kanala yüklenmiş Türk Müziği konseri

[272] Fahri Özçakıl.

Hisarbuselik Takım adıyla 1 video bulunmaktadır. 34:53 süresi olan video 192 kere izlenmiştir. [273]

Topluluğun @KonyaKorosu kullanıcı adıyla kayıtlı Eylül 2017'de açılmış twitter hesabı vardır. Hesapta paylaşılmış 63 tweet vardır. 35 kişi tarafından takip edilmektedir.[274] Topluluğun çalışmalarının duyuruları yapılmaktadır.

Diğer bir sosyal medya aracında "konya_korosu" kullanıcı adıyla yer alan topluluk 61 gönderi paylaşmıştır. 362 takipçiye sahiptir.[275] Diğer sosyal medya iletişim ağları ile aynı paylaşımlar mevcuttur. Facebook sosyal medya aracında ise Konya Korosu adıyla kurulmuş olan bir grupta etkinlik duyuruları yapılmaktadır. Grup 12 Ekim 2011'de kurulmuştur ve 471 üyesi mevcuttur.[276] Kurum resmi web sitesi ve sosyal medya araçları etkinlik duyuruları için aktif kullanılmaktadır. Yapılmış etkinlikler web sitesinde yayınlanmıştır. Sitenin dil seçeneği mevcut değildir.

Toplulukta görev yapmakta olan semâzenlerden bir kısmının ferdi olarak oluşturduğu www.semazen.net ve http://www.mutriban.com/ web siteleri bu alana ciddi anlamda hizmet vermektedirler.

Topluluk Yayınları

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu "Vuslat" adıyla bir Tasavvuf Müziği albümüyle birlikte, Rast, Uşşak, Hicaz, Çargah, Acembuselik, Dügah, Karcığar ve Suzidil Mevlevi Âyinlerinin seslendirildiği toplam dokuz albümü yayınlanmıştır.

Görseller

---

[273] https://www.youtube.com/channel/UCM9WiCxm-Iouph2blHmhB4A, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[274] https://twitter.com/search?q=%40KonyaKorosu%20&src=typd, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[275] https://www.instagram.com/konya_korosu/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

[276] https://www.facebook.com/groups/264070636971539, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Fotoğraf 135 Topluluk Binası Girişi

Fotoğraf 136 Topluluk Müdür Vekili Postnişin Fahri Özçakıl

Fotoğraf 137 Program Afişleri

Fotoğraf 138 Program Afişleri

2.4.6. MERAM BELEDİYESİ

İletişim

Adres: Yenişehir Mah. Azerbaycan Cd. No: 5 42010 Meram

Telefon: 0332 320 10 00

Eposta: bizimmeram@meram.bel.tr

Tanıtım

15 Haziran 1987 'de Bakanlar Kurulu kararıyla Büyükşehir olan Konya'da merkez, Büyükşehir'le birlikte 3 ilçeye ayrılmıştır. Bunlardan biri olan Meram ilçesi, 26 Mart 1989 seçimlerinden bu yana ilçe belediyesi olarak çalışmalarını yürütmektedir.[277]

Görüşme[278]

Meram Belediyesine ait Mevlâna ve Mevlevilik ile ilgili herhangi bir çalışma hakkında görüşme yapılan Sinan Kabak geçmişte yapılan çalışmaların kayıtlarının tutulmadığını belirtmiş, Belediye bünyesinde kitap basıldığını ve son dönemde Vuslat Yıl Dönümü Anma dönemine özel bazı okulların veya kurumların dergilerine maddi destek sağladıklarını ifade etmiştir[279] (S. Kabak ile Kişisel İletişim, 21.01.2020). Resmi kayıtla CİMER yoluyla yapılanların tarafımıza bildirmesine yönelik verilen dilekçeye "2007 yılı itibariyle Hz. Mevlâna'nın hayatı vb. konularla ilgili yayınımız bulunmamaktadır" şeklinde cevap yazılmıştır.

Belediye Çalışmaları

Yapılan araştırmada, afiş üzerinde bulunan bilgilere istinaden 26 Kasım 2016 tarihinde M. Fatih Çıtlak Konevi Kültür Merkezi'nde "Hak Söz Dinlemek İçin

---

[277] https://meram.bel.tr/tr/icerik/69/18/tarihce.aspx, Erişim Tarihi: 25.01.2020.

[278] Kurum çalışmaları hakkında bilgi almak için 21.01.2020 tarihinde Meram Belediyesindeki odasında Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü Sinan KABAK ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[279] Sinan Kabak, Meram Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü.

Mevlâna" konulu söyleşi yapıldığı tespit edilmiştir.[280] 28 Eylül 2017'de "Ateşbâz-ı Veli Aşçı Dede Mutfak Kültürü Günleri" konulu bir program düzenlenmiştir.[281] 2017'de Meram Belediyesi bünyesinde kurulan Konevi Araştırma Merkezi kapsamında NEÜ işbirliği ile birçok atölye kurulmuş ve 2017-2018 eğitim öğretim yılında *Mesnevî* okumaları yapılmış ve Prof. Dr. Ali Temizel tarafından Farsça kursu verilmiştir. Tam tarihi tespit edilememekle beraber Meram Belediyesi ve TÜRKKAD (Türk Kadınları Kültür Derneği) Konya Şubesi tarafından "Hz.Mevlâna ve Şems" konulu konferans düzenlenmiş ve konuşmacı olarak TÜRKKAD İstanbul Şubesi Başkanı, Mutasavvıf-Yazar Cemalnûr Sargut davet edilmiştir.[282]

Meram Belediyesine ait websitesinde Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir paylaşıma rastlanmamıştır.[283] Meram Belediyesi bünyesinde kurulan Konevi Araştırma Merkezi (MEBKAM), Sadreddin-i Konevi Hazretleri'nin hayatını, eserlerini, ilmi ve edebi kişiliğini araştırmak üzere dönemin belediye başkanı Refik Tuzcuoğlu önderliğinde Ocak 2007 tarihinde kurulmuştur. Mevlâna ile aynı dönemde yaşamış olan Konevî Hazretleri ile ilgili yapılan çalışmalarda Mevlâna ve Mevlevîlik konularından bahsedildiği tespit edilmişitr. Merkez olarak 11 Aralık 2015'te Neyzen Ahmet Şahin tarafından "Mevlevi Musikisi ve Dini Türk Musikisi" konseri, 16 Aralık 2014 tarihi saat 14.00 'da MKM Sultan Veled Salonunda "Hz. Mevlâna ve Sadreddin Konevî İlişkileri" konulu bir konferans düzenlenmiştir. Kurulan internet sitesinde çalışmalara yer verilmiş olup merkez bünyesinde basılan 7 yayından biri Prof. Dr. Dilaver Gürer'e ait "Füsüsu'l Hikem ve Mesnevi'de Peygamber Hikâyeleri" kitabıdır. Kitap, MEBKAM'ın ikinci yayını olmakla beraber 2007 Mevlâna yılı anısına basılmıştır. MEBKAM adına basılmış diğer kitaba da

---

280 https://www.meram.bel.tr/Content.aspx?CategoryID=23&ContentID=3518, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

281 https://www.haberler.com/atesbaz-i-veli-asci-dede-mutfak-kulturu-gunleri-10076974-haberi/, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

282 http://cemalnur.org/contents/detail/cemalnur-sargut/372, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

283 https://meram.bel.tr/, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ikinci sırada yer verilmiştir. Bu iki kitap, merkezin Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yayınlarıdır.[284]

- Dilaver Gürer, "*Fusüsu'l Hikem ve Mesnevî'de Peygamber Öyküleri-II"*, Konya: MEBKAM/ Meram Belediyesi Konevi Araştırma Merkezi, 2007, 324 s.
- "*Meram Kitabı Mevlâna-Konevî-Meram*" ed. Dilaver Gürer, Bekir Şahin, MEBKAM / Meram Belediyesi Konevi Araştırma Merkezi, 2015, 270 s.

Mebkam'a ait sitenin "Makaleler" kısmında yayınlanmış 25 makale bulunmaktadır. Bunların arasından 06.02.2011 tarihinde yayınlanmış Naci Bakırcı tarafından "Konya Müzelerinde Bulunan Mevlevî Sancakları", Nuri Şimşekler tarafından "Mevlâna'dan Günümüze Kalan", Sezai Küçük tarafından "Aşkın Mekânları: Mevlevîhaneler" ve Mehmet Demirci tarafından yazılmış "Sadrettin Konevî ile Mevlâna Celâleddin'in Münasebetleri Hakkında" başlıklarıyla 4 makale Mevlevîlik ile ilgilidir.[285]

Mevlâna Celâleddin-i Rumi öğrencisi ve aşçısı olan Âteşbâz-ı Velî Zaviyesi ve türbesi, Mevlâna'nın lalası ve yakını Cemel Ali Dede Zaviyesi ve Türbesi Meram Belediyesi sınırların içinde ziyaretçilere açıktır.

Dünyada türbesi olan tek aşçı olan Âteşbâz-ı Velî'yi tanıtmak amacıyla Meram Belediyesi sitesinde yer verilmiştir.[286] Meram Belediyesi tarafından Eylül 2018'de düzenlenen 'Âteşbâz-ı Velî Aşçı Dede Mutfak Kültürü Günleri' etkinlikleri de belediye internet sitesinde paylaşılmıştır. Habere göre

> "'Âteşbâz-ı Velî Aşçı Dede Mutfak Kültürü Günleri' etkinlikleri, Mevlâna ile Âteşbâz-ı Velî türbelerinde edilen dualar ve 'Kazan Açma Merasimi' ile başladı. İlk ziyaret Mevlâna Müzesi'ne gerçekleştirildi. Mutfak Günlerinin yerli ve yabancı davetlileri ile programı takip eden yerel

---

[284] http://www.mebkam.com/mebkam.asp?dil=53&SiD=4, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[285] http://www.mebkam.com/makaleler.asp?dil=53, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[286] http://m.meram.bel.tr/icerik/62/3558/atesbazi-veli-.aspx, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ve ulusal basın temsilcileri, Mevlâna Müzesinde okudukları duanın ardından Âteşbâz-ı Velî'nin Türbesine geçtiler. Burada okunan Kur'an-ı Kerim'in ardından programa geçildi."[287]

Konuşmaların ardından 'Kazan Açma Merasimi'ne geçilmiş ve misafirlere, kazanlarda pişen Tekke Pilavı ve tümü Türk Dünyasından gelen malzemelerin karışımı ile yapılan aşure çorbası ikram edilmiştir. Mevlevîlikte mutfak kültürüne dair bir canlandırma yapıldıktan sonra Türk Dünyası ve Yedi Bölge Yedi Lezzet Stantları ile Mutfak Avadanlıkları Sergileri gezilmiş ve Selçuklu Otağında Konya Mutfağı Yöresel Yemek Yarışması gerçekleştirilmiştir. Sonraki yıllarda tekrarlanmayan program ile ilgili paylaşılanları bu şekilde sıralamak mümkündür. Hz. Mevlâna'nın 744. Vuslat Yıldönümü Etkinlikleri kapsamında 80 Binde Devr-i Alem Parkı'nın 7-17 Aralık tarihleri arasında ücretsiz gezilebilmesi imkânı sağlanmıştır.

Meram Belediyesi tarafından Uluırmak Ali Hoca Mahallesi Çaybaşı Caddesi üzerinde temeli atılan sosyal tesise Hz. Mevlâna'nın ilk kadın müritlerinden olan Fahrünnisa Hatun'un ismi verilmiştir.[288]

Meram Belediyesi Konevi Tiyatro Topluluğu tarafından hazırlanan "Aşkın Dili-Yunus ve Mevlâna" adlı tiyatral gösteri, Konevi Kültür Merkezinde 12-13-14 Ekim tarihlerinde saat 20.00'de sahnelenmiştir.[289]

Meram Belediyesi tarafından Şeb-i Arûs etkinlikleri kapsamında hazırlanan "Gönül Gözüyle Mevlâna" adlı tiyatronun ilk seansı 11 Aralık'ta sahnelenmiştir.[290]

Yapılan taramalar sonucunda Meram Belediyesinin Mevlâna ve Mevlevîlik konusunda yapmış olduğu çalışmalar bunlardır.

---

[287] http://m.meram.bel.tr/icerik/23/4207/meramin-asinda-da-ask-var-.aspx, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[288] https://www.sabah.com.tr/konya-bolge/2017/05/12/fahrunnisa-hatunun-adi-bu-tesiste-yasatilacak, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[289] https://www.dunyabizim.com/havadis/askin-dili-yunus-ve-mevlana-sahnede-h11223.html, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

[290] http://www.hakimiyet.com/gonul-gozuyle-mevlana-35864h.htm, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Kurum Yayınları

Meram Belediyesi Kültür Yayınları tarafından kitap basımı yapılmaktadır. Bu kitaplar içinde tespit edilebilmiş konu ile alakalı olanlar kronolojik olarak sıralanmıştır.

- M. Akif Kuruçay, "*Mevlevî Âyininde Manevi İşaretler",* Konya: Meram Belediyesi Kültür Yayınları, 2005, 80 s.
- Nuri Baş, "*Mânâ ve Mefhumuyla Mesnevî'den Parıltılar"*, Konya: Meram Belediyesi Kültür Yayınları, 2006, 284 s.
- "*Sırların Dili Rubailer*", Haz. Ziya Avşar, Konya: Meram Belediyesi Kültür Yayınları, 2007, 590 s.
- Mehmet Ali Uz*," Konya Âlimleri ve Velileri",* Konya: Meram Belediyesi Kültür Yayınları, 2015, 608 s.

Görseller

Fotoğraf 139 Etkinlik Afişi

Fotoğraf 140 Âteşbâz-ı Velî Aşcı Dede Mutfak Kültürü Günleri Program Afişi

Fotoğraf 141 Âteşbâz-ı Velî Aşcı Dede Mutfak Kültürü Günleri Afişi

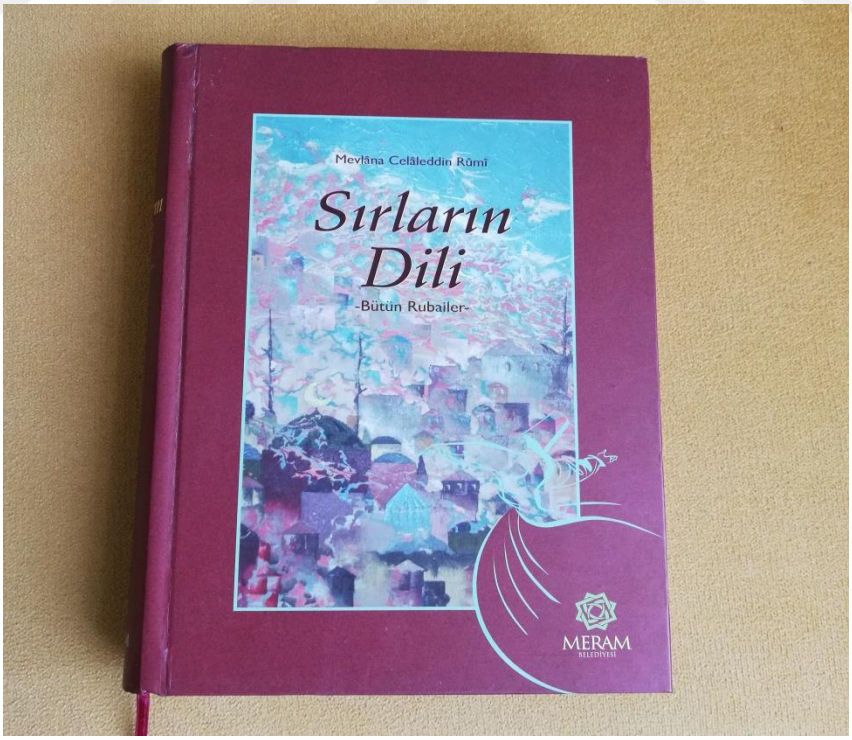
Fotoğraf 142 Âteşbâz-ı Velî Aşcı Dede Mutfak Kültürü Günleri Afişi

Fotoğraf 143 Tiyatro Topluluğu Etkinliği

Fotoğraf 144 Tiyatro Topluluğu Etkinliği

Fotoğraf 145 Meram Belediyesi Yayını Örneği

Fotoğraf 146 Meram Düşünce Akademisi Çalışmaları Afişi

Fotoğraf 147 MEBKAM Konferans Duyuru Afişi

2.4.7. MEVLÂNA MÜZESİ

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Mevlâna Cd. No:1 42030 Karatay

Eposta: bilgi@mevlanamuzesi.com

Tanıtım

Mevlâna Müzesi'nin bulunduğu yer, Mevlâna Celâleddin Rûmi'nin babası Sultânü'l Ulemâ Bahâeddin Veled'e Selçuklu Sultanı Alâeddin Keykubad tarafından hediye edilmiştir. Müze içerisindeki Gül Bahçesi'ne vefatının ardından defnedilen Hz. Mevlâna'nın kabri üzerine 1274 yılında bir türbe, 1396 yılında da çini kaplı külâh ve kubbe yaptırılmıştır. Konya Mevlâna Dergâhı 1925 yılında tekke ve zaviyelerin kapatıldığı tarihe kadar Mevlevîliğin Merkez Asitânesi olmuştur. Dergâh 1926 yılında Konya Âsâr-ı Atîka Müzesi (Eski Tarihi Eserler Müzesi) olarak düzenlenmiş ve 1927 yılında da hizmete açılmıştır. 1954 yılında da Mehmet Önder'in Müze Müdürlüğü zamanında yeniden yapılan teşhir ve tanzimle Mevlâna Müzesi olarak düzenlenmiştir.[291] Müze Müdürü olarak Ekim 2018 itibariyle Ömer Faruk Türkan atanmıştır.

Kurum Adına Görüşme Yapılan Kişi

Mevlâna Müzesi Müdürlüğünü temsilen Mevlâna Müzesi Müdür Vekili Dr. Naci Bakırcı ile görüşme yapılmıştır. 1962 yılında Konya'nın Kadınhanı ilçesinde doğan Naci Bakırcı, 1985 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi bölümünden mezun oldu. 2000 yılında Selçuk Üniversitesi'nde 'Mevlevî Mezar Taşları' üzerine doktora çalışmasını tamamlayan Bakırcı'nın, yurt içi ve yurt dışı birçok yayımlanmış makale ve yazıları bulunmaktadır. 1986 yılından itibaren Mevlâna Müzesi'nde görev yapmaktadır (N. Bakırcı ile kişisel iletişim, 21.01.2019).

[291] Daha fazla bilgi için bk. Naci Bakırcı, *Konya Mevlâna Dergahı*. 2007.

Görüşme[292]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Naci Bakırcı'nın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Mevlâna Müzesi Müdürü Naci Bakırcı ile yapılan görüşmede, müzede 2007 "Mevlâna Yılı" sonrası yapılan çalışmalar hakkında konuşulmuş, yapılan faaliyetler kurum hizmetleri bölümünde belirtilmiştir. Bakırcı, sosyal medya kullanımı konusunda daha yeterli olunması gerektiğini belirterek farklı dil seçenekleri sunulabilecek bir web sitesi çalışmasının yapıldığını belirtmiştir. Son zamanlarda Çin, Kore gibi ülkelerden yoğun turist ilgili ile karşılaştıklarını ve Çince ve diğer dillerden yazılı ya da sesli hizmet verebilecek materyal gereksinimleri olduğunu ifade etmiştir.[293]

Bunun dışında müzenin tamiri, bakım ve onarımı konusunda titiz davranılarak her türlü eksikliğe derhal müdahale edildiğini ve tedbirlerin alındığını belirtmiştir. Bu kadar çok sayıda turistin ziyaret ettiği müzede temizlik vb. konularda herhangi bir sorun yaşamadan ziyaretçilere hizmet verildiği ifade edilmiştir.[294]

Yapılan çalışmalarda hedeflerinin her zaman daha iyi olduğunu belirterek kendilerine gelen talep doğrultusunda uygunluğuna onay verilmesi halinde tüm kurum, kuruluş, vakıf, dernek vb. ile ortak çalışma yapılabileceğini aktarmıştır. [295]

Kurum Çalışmaları

Kurtuluş Savaşı sonrası 1925'de çıkarılan yasayla yeni kurulan Türkiye'deki tüm tüm tekke ve zaviyelerin kapanmasıyla[296] Mevlâna Âsitanesi, Mevlâna

---

[292] Çalışmalar hakkında bilgi almak için 21.01.2019 tarihinde adresindeki İdare odasında Müze Müdür Vekili Naci Bakırcı ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[293] Naci Bakırcı, Mevlâna Müzesi Müdür Vekili, 58 Yaşında.

[294] Naci Bakırcı.

[295] Naci Bakırcı.

Müzesine dönüştürülmüş ve Mevlevî Dergâhında kullanılan eşyalar muhafaza edilerek müze kapsamında sergilenmeye başlanmıştır. Bugün müze olarak kullanılmakta olan Mevlâna Dergâhı'nın yeri, eskiden Selçuklu Sarayının gül bahçesi olarak hizmet vermiş ve Sultan Alâeddin Keykubad tarafından Mevlâna'nın babası Sultânü'l-Ulemâ Bâhaeddin Veled'e hediye olarak sunulmuştur. Gelen ziyaretçilere Hz. Mevlâna'nın Kubbe-i Hadra (Yeşil Türbe) olarak anılan türbesi, 1925 öncesi dergâhtan kalan Mevlevîlik kültürü ile ilgili eşyaların tanıtımı, bu kültürü yaşatmanın önemi, koleksiyon parçalarının bakımı ve gelen ziyaretçilerin karşılanması ile ilgili işlemler Mevlâna Müzesi tarafından yapılmaktadır.[297]

Müze bünyesinde Semâhâne, semâhânenin batı yönünde bulunan Mescit, müzenin batı yönünde Derviş Hücreleri, Derviş Hücreleri ile birlikte 1584 yılında yaptırılan mutfak, Şeyh Efendi ile dergâhta görevli diğer Mevlevî dedelerin sabah namazından sonra kahve içtikleri ve murakebe yaptıkları Meydan-ı Şerif, müzenin kuzey batısında Derviş Hücreleri'nin arka tarafındaki bahçe içerisinde yer alan Çelebi Dairesi, Hz. Mevlâna'nın Türbesi'nin güney yönünde İhtisas Kütüphanesi'nin içerisinde yer alan Niyaz Penceresi, Osmanlı Sultanı Yavuz Sultan Selim tarafından yaptırılan Şadırvan, Derviş Hücrelerinin önünde bulunan Şebi Arûs Havuzu ve bahçenin kuzeyinde Derviş Hücreleri'nin önünde bulunan Selsebil ziyaretçilere açıktır. İlaveten Müze içerisinde bulunan Eflaki Dede Türbesi, Tuzcu Baba Türbesi, Mehmet Bey Türbesi, Fatma Hatun Türbesi, Hasan Paşa Türbesi, Sinan Paşa Türbesi ve Hürrem Paşa Türbeleri ziyaretçiler tarafından gezilmektedir (Bakırcı, 2007).

Müzede yurtiçi ve yurtdışından gelen ziyaretçilere, 9 dilde rehberlik sistemi ile müze tanıtılmaktadır. 80 noktada yapılan tanıtımlardan faydalanmak isteyen ziyaretçiler 2tl karşılığında bu hizmetten faydalanabilmektedirler. Son 3 yılda ortalama 2.850.000 kişiyle en çok ziyaret edilen müze konumunda olan Mevlâna Müzesi, ortalama 500 binden fazla yabancı, 2.400.000'den fazla yerli turisti

---

[296] "Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklarla Birtakım Ünvanların Men ve İlgasına Dair Kanun" 30.11.1341 (1925) tarihinde kabul edilip 13.12.1341 (1925) tarihinde 243 Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

[297] Naci Bakırcı.

ağırlamıştır. 2018 Yılında yayınlanan istatistiklere göre en çok ziyaret edilen 10 Müze arasında 2.817.386 ziyaretçiyle İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi ve İstanbul Ayasofya Müzesi'nden sonra Konya Mevlâna Müzesi 3. Sırada yer almıştır.[298] 2019 yılında ise Konya Mevlâna Müzesi 3.464.155 kişi ziyaretçi sayısı ile istatistiklerde ikinci sırayı almıştır.[299] Son yıllarda en çok ziyaret eden turist topluluğu, ülkelerin birbirleriyle ikili ilişkilerinin de kuvvetlenmesi sonucu Çin, Tayvan ve Malezya'dan yaklaşık 300 bin ve 20 bin ziyaretçiyle İran'dan oluşmaktadır.[300]

Müze 15 Nisan/2 Ekim arasında Yaz Ziyaret Açılış Saati: 09:00 Kapanış Saati: 19:00; 3 Ekim/14 Nisan tarihleri arasında Kış Ziyaret Açılış Saati: 09:00 Kapanış Saati: 17:00 olarak belirtilen saatlerde tatil günü olmaksızın giriş ücreti alınmadan halkın ziyaretine açıktır ve hizmet vermektedir.

Mevlâna Müzesi, Devlet Tiyatrosunda sergilenen oyunlara katkı sağlamakta, yaz sezonunda Nisan ayından itibaren Mevlâna Müzesi bahçesinde Salı ve Perşembe günleri olmak üzere haftada iki gün akşam saat 21.00'de Uluslararası Mevlâna Vakfı işbirliği ile Semâ töreni tertip etmektedir.[301]

Müzede yürütülmekte olan restorasyon çalışmaları devam etmekte olup 2011'de derviş hücrelerinin tamamı orijinal haline dönüştürülmüştür. Sergilemenin bir kısmı halen bu bölümde yapılmaktadır.[302]

Hz. Mevlâna'nın kendi türbesi içindeki kalem işi süslemeleri müze müdürlüğü katkılarıyla Konya Ticaret Odası, Sanayi Odası ve Ticaret Borsası finansmanlığında 750 bin liralık bütçeyle klasik dönem kalem işi ustası hem üniversite eğitim almış

---

[298] http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-43336/muze-istatistikleri.html, Erişim Tarihi: 20.02.019.

[299] http://www.dosim.gov.tr/assets/documents/2019-ZIYARETCI-WEB-SITESI.pdf, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[300] Naci Bakırcı.

[301] Naci Bakırcı.

[302] Naci Bakırcı.

hem de alaylı olan Semir İrteş tarafından yürütülmüş ve 2018 bahar aylarında bitirilmiştir. [303]

Hz. Mevlâna'nın sandukası üzerindeki pûşide restorasyonu İstanbul Restorasyon ve Konservasyon Merkezi tarafından Bölge Laboratuvar Müdürlüğü denetiminde tamamlanmıştır.[304]

Konya Valiliği tarafından yürütülmüş olan bir çalışma ile Hz. Mevlâna'ya gönül vermiş yakın arkadaşları Hz. Şems ve Celâleddin Karatay'ın puşide örtüleri sim sırma işlenerek tamamen değiştirilmiştir.[305]

Aralık 2017'de Mevlâna Müzesi'nde bulunan sancaklarının imitasyonları Konya Olgunlaştırma Enstitüsü vasıtasıyla orijinallerinin yıpranması sebebiyle teşhir amacıyla yaptırılmış ve sergilerde kullanılmaktadır.[306]

Müze İhtisas Kütüphanesi

Mevlânâ Dergâhı kurulduğu günden beri dergâh içinde bir kitaplık hep olmakla beraber Konya Mevlâna Dergâhında ilk resmi kütüphane 1854 yılında Postnişin Mehmed Said Hemdem Çelebi tarafından kurulmuştur. Çelebi dergâhta bulunan kitaplar ile dergâha vakfettiği kendi kitaplarından bir kütüphane kurmuş ve bütün kitapları mühürleyerek kayıt altına almıştır.

Önceleri Mevlâna Türbesi'nin muhtelif bölümlerinde muhafaza edilen kitaplar için 1954 yılında Türbenin güney bitişiğinde "Çelebi Dairesi" adı verilen ve yirminci yüzyılın başlarında yaptırılan -Niyaz Penceresinin de içinde bulunduğu- camekânlı, geniş salon kütüphane olarak tahsis edilmiştir.[307]

Mevlâna'nın vuslatından sonra kütüphaneye ve türbeye önemli bir kısmı el yazması eserlerden oluşan binlerce kitap bağışı yapılmıştır. Hâlihazırda bu eserlerin

---

[303] Naci Bakırcı.

[304] Naci Bakırcı.

[305] Naci Bakırcı.

[306] Naci Bakırcı.

[307] http://www.mevlanamuzesi.com/2016/11/08/ihtisas-kutuphanesi/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

bir kısmı müze içerisinde sergilenmekte, bir kısmı müzedeki İhtisas Kütüphanesi'nde, bir kısmı da Yazma Eserler Kütüphanesi'ndeki koleksiyonlar arasında yer almaktadır. İhtisas Kütüphanesi, Selçuklu döneminden itibaren oluşturulmuş bir kütüphanedir. Dolayısıyla Selçuklu, Karamanoğulları ve Osmanlı döneminin karma bir koleksiyonunu oluşturmaktadır. Kütüphane içerisinde 9. ve 10. yüzyıla ait yazma eserler ile 13. ve 14. yüzyıllarda Selçuklu dönemindeki beyliklere ait toplam 2750 yazma eser bulunmaktadır. Ayrıca Mevlâna'nın eserlerinin yanı sıra Osmanlı döneminde hazırlanmış 150 divân yer almaktadır. Ağırlıklı olarak Mevlâna ve Mevlevîlikle ilgili yazma eserler mevcuttur. Selçuklu dönemi kitap sanatları ile ilgili bilgi verecek ciltler, ebrular ve tezhip örneklerini de görmek mümkündür. İhtisas Kütüphanesi'nde bulunan 3 bine yakın yazma eserin tamamını dijital ortama aktarılmış ve Genel Müdürlükten alınacak izinle bu eserlere internet ortamından erişilebilirliğin sağlanmasına çalışılmaktadır (Uz&Işık, 2009: 210).

Sosyal medyada kendine ait bir sitesi bulunmayan Mevlâna Müzesi T.C. Kültür ve Turizm bakanlığı[308] ve Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğüne ait site[309] linkinde erişime açıktır. Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü tarafından düzenlenmiş bu sitede herhangi bir bilgiye rastlanamakla beraber T.C. Kültür ve Turizm bakanlığı'nın hazırladığı web sitesi İngilizce olarak da kullanıma açıktır. Çok detaylı bilgiler olmasa da genel bilgi edinimi için yeterlidir.

http://www.mevlanamuzesi.com/ olarak "resmi web sitesi değildir." ibaresiyle müzeyi tanıtmak amaçlı hazırlanmış bir sitedir. Oldukça kapsamlı olan site müze ve Mevlâna hakkında detaylı bilgi vermektedir.[310]

Müze'nin sosyal medya ağında 9 Ocak 2016'da oluşturulmuş hesabı 3,153 kişi tarafından beğeni alarak 3,243 kişi tarafından takip edilmektedir. Yapılan paylaşımlar müzeden fotoğraflar ve kısa videolardan oluşmaktadır. Tamamen tanıtım

[308] https://muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=MEV01&DistId=MEV, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[309] https://konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/pages&page_id=32, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[310] http://www.mevlanamuzesi.com/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

amaçlıdır. Mevlâna Müzesi @rumi.mevlanamuzesi kullanıcı adıyla da hesaba ulaşma mümkündür.[311]

Ocak 2018 tarihinde açılan diğer bir sosyal medya hesabı 24 takipçiye sahiptir. 08.04.2020 itibariyle 21 Oca 2018- 3 Mayıs 2019 tarihleri arasında 92 tweet paylaşılmış, hesaba 13 video ve fotoğraf yüklenmiştir. Paylaşımların neredeyse hepsi diğer sosyal medya hesabında yapılan paylaşımların linklerinden ibarettir.[312]

Görseller

Fotoğraf 148 Konya Mevlâna Müzesi

[311] https://www.facebook.com/rumi.mevlanamuzesi/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[312] https://twitter.com/mevlanamuzesi, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Fotoğraf 149 Konya Mevlâna Müzesi İç Kısım

Fotoğraf 150 Mevlâna Müzesi Müdürü Naci Bakırcı

Fotoğraf 151 Mevlâna Müzesi bölümlerinden görüntüler

Fotoğraf 152 Mevlâna Müzesi Matbâh-ı Şerîf Girişi

Fotoğraf 153 Mevlevîhane Sancak Örnekleri

2.4.8. SELÇUKLU BELEDİYESİ

İletişim

Adres: Şeyh Şamil Mah. Doç. Dr. Halil Ürün Cd. No: 19 42070 Selçuklu

Telefon: 444 99 19

Eposta: belediye@selcuklu.bel.tr

İnternet Adresi: www.selcuklu.bel.tr

Tanıtım

Konya Bşh Bld 3 merkez ilçesinden biri olan Selçuklu nüfus yoğunluğu açısından en kalabalık ilçesidir. [313]

Görüşme[314]

Selçuklu Belediyesi olarak Selçuklu dönemi ve bu dönemde varolan değerlere önem verildiğini belirten Portakal Hz. Mevlâna ile direk bağlantılı herhangi bir etkinliğin son dönemde yapılmadığını ve geçmişe dair düzenli kayıt tutulmadığını belirtmiştir (S. Portakal ile kişisel iletişim, 03.02.2020).

Belediye Çalışmaları

Hz. Mevlâna Türbesi'nin Karatay ilçesinde olması sebebiyle Selçuklu Belediyesi Selçuklu dönemine odaklanmıştır. Basılan kitaplar ve yapılan etkinlikler sıralanmıştır. Adını aldığı Selçuklu medeniyetini tanıtmak üzere kurulmuş internet sitesinde Selçuklu Belediyesi, mimari bölümünde Hz. Mevlâna'nın türbesi için bir sayfa ayrılmıştır.[315]

---

[313] https://www.selcuklu.bel.tr/ilcemiz/detay/277/nufus-dagilimi.html, Erişim Tarihi: 03.02.2020.

[314] Belediye çalışmaları hakkında bilgi almak için 03.02.2020 tarihinde belirtilen adresteki Selçuklu Belediyesi binasında Belediye Kültür Müdürlüğü personeli Süleyman Portakal ile görüşülmüş ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[315] http://www.selcuklumirasi.com/architecture-detail/mevlana-turbesi, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Çocuklar için Selçuklu Belediyesi tarafından kurulan www.selcuklucocuk.com sitesinde Mevlâna Müzesi tanıtılmıştır.[316]

30 Eylül 2019'da Türkiye Bisiklet Federasyonu öncülüğünde, Konya Bşh Bld ile Selçuklu, Meram ve Karatay belediyelerinin sponsorluklarıyla düzenlenen Uluslararası Mevlâna Bisiklet Turu yapılmıştır.[317]

Selçuklu Bld, NEÜ ve Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklaşa çalışmasıyla hazırlanan Selçuklu Değerler Eğitimi Projesi (SEDEP) kapsamında 2019 yılında 34 liseden 2000 öğrenci ile 90 idareciye "Ertuğrul, Osman ve Mevlâna" tiyatro gösterisi izletilmiştir.[318]

2010 yılından beri Selçuklu Bld tarafından düzenlenen "Şehrimi Tanıyorum" gezilerinde, 13 yaş ve üzeri mahalle sakinleri, okullar, dernekler ve diğer kurumlardan kişiler ücret talep edilmeksizin Mevlâna Müzesi'ne götürülmektedir. 2019 yılına kadar 100.000'den fazla kişi bu hizmetten yararlanmıştır.[319]

Belediye Yayınları

Yılı	Kitap İsmi	Yazar İsmi	ISBN NO
2007	Konya Tarihi ve Hz. Mevlâna	Eva de Vitray Meyerovitch	
2007	Hamdım... Çizdim... Mesnevi'den Çizgiler (I Was Raw... I Draw... Drawings From Mesnevî)	Ali Kocamaz	978-9944-5000-2-9
2012	Mevlâna Âşığı Konyalı Bir Şair Veysel Öksüz ve Şiirleri	Emine Yeniterzi	978-605-62657-1-6
2012	Şehri Sufi'nin Silüetleri	Uğur Özteke, Cahit Sağlık	978-605-62657-3-0

[316] http://www.selcuklucocuk.com/Blog/Details/103/Mevlana-Muzesi-, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[317] Süleyman Portakal, Selçuklu Belediyesi personeli.

[318] Süleyman Portakal.

[319] Süleyman Portakal.

2016	Mevlevi Âyinleri - Beste-i Kadimden Beste-i Cedide - 3 CD'Lİ	Ahmet Çalışır	978-605-60380-6-8

Görseller

Fotoğraf 154 Selçuklu Belediyesi Yayın Örneği

2.4.9. SEMAZEN.NET

İletişim

Eposta: bilgi@semazen.net

İnternet Adresi: https://semazen.net/

Tanıtım

http://semazen.net/index.php internet adresinden erişim sağlanabilen semazen.net bir web sitesidir ve bu site üzerinden hizmetlerini sürdürmektedir. Şu an yayında olan ve içeriğinde Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik konusunda ciddi anlamda birçok bilgi barındıran site, günlük haberler, etkinlik duyuruları, seçkin yazarları ile hizmet vermektedir.

İngilizce dil seçeneği de bulunan sitenin diğer dillerde de yayınlanması planlanmaktadır. Her gün içeriği zenginleşen site hizmet etmeye devam etmektedir.

Görüşme Yapılan Kişi

Semazen.net internet sitesi kurucusu Mehmet Emin Holat, 1965 yılında Konya'da doğdu. 1983 yılında Semâ etmeye ve başladı. Konya Turizm Derneği ve Konya Belediyesi'nin organize ettiği semâ programlarına katıldı. 1991 yılında Kültür Bakanlığı bünyesinde Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu sınavlarına girdi ve sınavı kazandığı tarihten itibaren Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğunda semâzen sanatçı olarak görev yapmaktadır (M. E. Holat ile kişisel iletişim, 04.02.2019).

Görüşme[320]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mehmet Emin Holat'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

---

[320] Çalışmalar hakkında bilgi almak için 04.02.2019 tarihinde Konya Bşh Bld MKM Konya Türk Tasavvuf Topluluğu Müdürü Fahri Özçakıl'ın odasında Mehmet Emin Holat ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yazılanlar mail yoluyla yapılan ikinci görüşmede teyit ettirilmiştir.

Mehmet Emin Holat'ın beyanına göre; 2003 yılında Hz. Mevlâna ve Mevlevîliği tanıtan bir internet sitesi açma fikri siteyi hayata geçirdi. Sitenin kurulma amacı; internetin yeni yaygınlaşmaya başladığı dönemde oluşan boşluğu doldurmaktır. Mehmet Emin Holat, internetin ve akıllı telefonların yeni kullanılmaya başlandığı dönemlerde Mevlâna ile ilgili bilgilerin internet ortamında çok fazla mevcut olmadığını fark ederek, Hz. Mevlâna'yı ve Mevlevîliği doğru bir şekilde anlatmak niyetiyle siteyi tasarlamaya ve kurmaya başlamıştır. Sonrasında birçok akademisyenle tanışarak, kendilerinden Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yazılarını istemiş ve site zamanla bir kütüphane formatına dönüşmeye başlamıştır. Bir külliyat olarak şekillenen site son 5 seneye kadar düzenli olarak güncellenmiştir. Sitedeki yazıların, duyuruların, paylaşımların güncellenmesine maddi sıkıntılardan dolayı bir dönem ara verilmiştir. Teknik kısımdaki masraflar ve reklam gelirinin az olması gibi sebeplerden dolayı oluşan maddi sorunlar aşılamamış, site bir dönem kapanma tehlikesiyle yüz yüze gelmiştir. Konya'da yaşayan bir hayırseverin sitenin maddi masraflarını üstlenmesi ile güncellenmeden en son haliyle kalmıştır ve çalışmalarına devam etmiştir. Site yönetimi bu konuda net davranarak mevcut çizgilerini bozmaksızın, herhangi bir cemaate ya da gruba bağımlı olmadan, bu işi ticarete dökmeden faaliyetlerine devam etmek niyetindedir. Bu sebeple gelen reklam tekliflerini değerlendirmekte ve çoğunu kabul etmemektedirler. Ekim 2019 itibariyle site maddi sorunlarını aşmış ve yeni bir ara yüzle güncellenmiştir. Hali hazırda basılmış olan kitapların, yazılmış makalelerin çoğunun siteye aktarımı yapılmış, eserler titizlikle incelenerek insanlara faydalı olan kaynaklara en kolay şekilde ulaşılması hedeflenmiştir. Amerika'da yaşayan İbrahim Gamard, sitenin İngilizceye çevrilmesi noktasında yardımcı olmuştur.[321]

Sitede paylaşılan her türlü bilgi, kitap, yazı veya makale için izin alınmıştır. Ünlü *Mesnevî* şarihi Reynold A. Nicholson'ın değerli çalışmaları, ailesi ve ülkesinden izin alınarak, herhangi bir ticari kaygı güdülmediği de vurgulanarak sitede yer almıştır. İzni alınamamış hiçbir esere sitede yer verilmemiştir. Şemsi

[321] Mehmet Emin Holat, Semazen, 55 Yaşında.

Tebrizi'nin Makalat'ı ilk olarak www.semazen.net sitesinde yayınlanmıştır. Kitabın 1960'lı yıllardan kalan bir baskısını bulan site yöneticisi eserin Genç Osman'a ait bir baskısını taramış, fakat izin için aileye ulaşılamamıştır. İş Bankası Yayınları'ndan çıkan bu eseri, yayınevi semazen.net sitesinden alarak yayınlamıştır. Birçok baskı yapan eser, avukat kanalıyla baskısını bizzat semazen.net sitesinden aldığı eser için, site yönetimine yazı göndererek eserin siteden kaldırılmasını istemiştir. Piyasada var olan birçok *Mesnevî* hikâyesi de semazen.net sitesinden alınmadır.[322]

2007 yılının Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Hz. Mevlâna'nın doğumunun 800. yılı nedeniyle "Dünya Mevlâna Yılı" ilan edilmesiyle Hz. Mevlâna konusunda bir furya oluşmuş ve Hz. Mevlâna ile ilgili eserler yazılmaya ve basılmaya başlanmıştır. Yapılanın olumlu bir çaba olmasına rağmen mevcut kaynakların çevirilerinde var olan sorunlar, doğru kaynaklara ulaşılamaması gibi sıkıntılar insanlara yanlış bilgiler aktarılmasına sebep olmuştur. Bunun fark eden Holat, yanlış olarak gördüğü bazı şeyleri ilgili kişilere ve makamlara ileterek düzeltilmesini talep etmiştir. Ancak kurum, kuruluş ya da şahısların yanlışlarında ısrarı umursanmadığı hissi yaratarak zaman içinde sitenin bu konuda nispeten daha pasif kalmasına sebep olmuştur. Holat, siteye yüklemek için birçok kitap okumuş, taramış bu anlamda Hz. Mevlâna ile ilgili farklı alanlarda bilgi sahibi olmuştur. Üniversitelerde yapılan ve yapılmış olan kongre, sempozyum ve bildiriler takip edilmiş ve siteye yüklenmiştir. Akademisyenler ve yazarlar ile iletişime geçilmiş, yazıları sitede yayınlanmıştır. İsmail Güleç, Faik Özdengül siteye düzenli yazı gönderen yazarlardandır. Gönderilen çalışmalar okunduktan hemen sonra siteye yüklenmektedir. Bir dönem iş yoğunluğu sebebiyle yüklemelere ara verilmiş, bu da bir dinlenme süreci olmuştur. Sitenin içerik olarak kapsamlı olması iş yükünü de arttırmaktadır. Fakat herşeye rağmen bir hayal olarak görülen bu projenin bu konuma gelmiş olması sevinç vericidir.[323]

---

[322] Mehmet Emin Holat.

[323] Mehmet Emin Holat.

Her sohbetinde Mevlevîlik ve Hz. Mevlâna'dan bahsettiğini bilinen Osman Nuri Topbaş Hoca'ya ulaşılmış, kendisi ile röportaj yapılmıştır. Âsitane Mevlevî Kültür Dergisi'nde kendisine sorulan soruların cevapları sohbet şeklinde site yönetimine yollanmış ve dergide yayınlanmıştır. Aynı şekilde M. Fatih Çıtlak hocanın çalışması yayınlanmış, 9 sayının çıkarıldığı dergi projesini de hayata geçirme şansı yakalanmıştr. Derginin basımı için Konya Bşh Bld, belediye hizmetleri kapsamında olması şartı ile basma talebinde bulunmuş, site yönetimi tarafından bu koşul kabul edilmemiştir. Aynı şekilde bazı özel yayınevlerinden teklif gelmiş fakat basım, yayınlama ve ulaşım maliyetlerinin hayli yüksek olması sebebiyle interaktif olarak siteye yüklenmesi uygun bulunmuştur. [324]

Diğer proje olan internet radyosu ve televizyonu yayını çalışması yapılmış ve hizmet vermektedir, deneme yapılmıştır fakat şimdilik yayın yapılmamaktadır. Bu anlamda ilk olmak ve yapılabilecek çalışmaları sunmak dahi bir hizmet olarak düşünülmektedir. [325]

Sitenin İngilizceye çevrilmesi konusu Amerika'da yaşayan bir gönüllü Selin Mccallum tarafından üstlenilmiş, sitenin bir kısmı İngilizce olarak hizmet verir konuma gelmiştir. İbrahim Gamard da bu konuda ciddi katkılar sağlamıştır.[326]

Cemâlnur Sargut ve Mahmut Erol Kılıç site için yardımcı olan diğer isimlerdendir. Sitenin kuruluş aşamasında tanıştıktan sonra görüşülmeye devam edilerek yazı temin etmek için aranılan kişilerle ve daha sonra ahbap olarak görüşmeleri devam etmiştir. Bu anlamda sitenin kazandırdığı akademik bilgi yanında samimi dostluklar da olmuştur.

Sitede kaynak belirtilmeden hiç bir kitap ya da hiç bir eserden beyit alınmamasına azami ölçüde dikkat edilmiştir. Holat, bu manada birçok kişiye de örnek olunduğunu düşünmektedir. Çünkü Hz. Mevlâna ile ilgili çok fazla bilgi

---

[324] Mehmet Emin Holat.

[325] Mehmet Emin Holat.

[326] Mehmet Emin Holat.

kirliliği mevcuttur ve bunun önüne geçmenin tek yolu da alıntı yapılan beyitleri doğru bir şekilde belirtmek olacaktır. Bu yüzden site kullanılan her kaynağı araştırarak, kaynak belirterek çalışmalarını yayınlamaktadır. Birçok çalışmaya referans olan site bu şekilde çalışmaya gayret ederek hassasiyetini belirtmiştir. Günümüzde bilgiyi arama motorlarında tarayan insanlar internet sitelerin yol göstermesi ile bilgi edinme yoluna gitmektedir. Bu anlamda güvenilirliği kanıtlanmış bir site olmak ve bu algıyı bozmamak da ayrı bir emektir. Asıl amaçları bilinmeyen akademik ya da edebiyatla ilgilenen kesimin arasından ismini sayılabilecek birçok kişi Mevlâna ve Mevlevîliği bilerek karalayarak ya da yanlış bilgilendirmeler yaparak yanlış tanıtmaktadır. Bunun önlemenin tek yolu da sosyal medyayı aktif kullanan insanların Hz. Mevlâna ya da Mevlevîlik terimlerini araştırdıkları zaman doğru bilgilere ulaşmalarına vesile olmaktır. Bu durum, sitenin vermiş olduğu hizmeti daha anlamlı kılmaktadır.[327]

2007 yılının UNESCO tarafından Mevlâna Yılı ilan edilmesi Hz. Mevlâna'ya olan ilgiyi arttırmakla beraber Hz. Mevlâna'nın adından gerek ticari gerek popüler faydalar elde etmeye kalkanların da sayısını arttırmıştır. Holat, Hz. Mevlâna'yı tanıtmanın kendi başına gerçekten iddialı bir konu olduğunu ve Mevlâna'nın Kendisi yolunu tanıtmaya muktedir olduğunu belirtmiştir. Site bu anlamda yardımcı olma gayretindedir. Konya bu alanda zengin bir hazinedir fakat Konya'da yaşayan birçok kişi bile bu hazinenin, bu değerin maalesef farkında değildir. Konya'da Karatay ilçesinin Hz. Mevlâna sayesinde önemi ve bilinirliği kat kat artmıştır. Mevlâna Dergâhının yer aldığı bir ilçe olarak Karatay Belediyesi'nin çalışmalara daha değerli katkılar sağlaması beklenmektedir. [328]

Holat, mevlevîliğin öz niteliklerinin hassasiyetle korunarak toplumakültürel katkı sağlayacağına inanmaktadır. İnsanların birbirine olan hoşgörüsü artacak, empati duygusu gelişecektir. Komşunun komşusundan bihaber olduğu bir duruma gelen toplumda Hz. Mevlâna öğretileri en çok ihtiyaç duyulan ve yokluğu her geçen

[327] Mehmet Emin Holat.

[328] Mehmet Emin Holat.

gün daha fazla hissedilen manevi duyguları kazanmanın en güzel yoludur. Holat, tüm kurumlara kapılarının açık olduğunu, ortaklaşa çalışma yapmak isteyen herkesle çalışabiliceklerini belirtmiştir.[329]

Günde ortalama 7500 kişinin erişim sağladığı sitenin kilitlendiği zamanlar da olmakla beraber dönemsel ihtiyaç ve ilgiye göre sayı değişse de oldukça geniş bir kitle tarafından erişim sağlanmıştır. Bu anlamda hedeflenilen kitleye ulaşılmıştır fakat son zamanlarda zaman ve maddi sıkıntılardan dolayı sitenin güncellenememesi popülerliğini yitirmesine sebep olmuştur. Bir dönem var olan yoğun ilgi şu an devam etmese de erişim sayısı yüksektir. Sitede yazılarını paylaşan değerli yazarların da katkıları ile önemli sayılara ulaşılmıştır. Bu sayıdan toplumun ilgisini ölçmek mümkündür.[330]

Holat, semâ icrasının kişilerin isteğine göre yapılmasına karşı çıktığını belirtmiştir. Bu durum semâyı gösteriye dönüştürmüştür. Her yerde olduğu gibi semânın da ritüeli ve belli zamanı vardır, ona göre yapılmalıdır. Semâ Mevlevîliğin küçük bir parçasıdır. Bununla birlikte semâyı anlatmak, ne olduğunu hissettirmek Mevlevilik hakkında söylenmesi gerekenlere ağırlık vermedikten sonra gelenlere sadece semâ izlettirmek çok sığ kalacak ve itibarını düşürecektir. Öncelikle semâzenlerin Mevlâna ve Mevlevîliği iyi bilmesi, iyi temsil edebilmesi sonrasında toplumda her yönüyle yansıtabilmesi gerekir.[331]

2005 yılı sonrası kurulan sitenin yeni teknolojik sisteme entegre edilmesi, sitenin dil seçeneğinin arttırılması, daha güncel ve aktif bir site olması hedeflenmektedir. Semâzen Yayın grubu içinde oluşturulan Mevlevî Haber Ajansı ile de ziyaretçilerin bulundukları yerlerde yapılan Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik üzerine

[329] Mehmet Emin Holat.

[330] Mehmet Emin Holat.

[331] Mehmet Emin Holat.

yapılan faaliyetleri bildirebilecekleri ve takip edecekleri bir gönüllü yapı oluşturulmak planlanmaktadır.[332]

Şeb-i Arûs veya anma törenleri her yerde yapılabilir. Özellikle eskiden Mevlevîhanelerin olduğu her yerde başlatılıp yaygınlaştırılması söz konusu olabilir. Sadece semâ olarak değil *Mesnevî* sohbeti, anma törenleri ya da farklı etkinlikliklerle Hz. Mevlâna'yı her zaman yâd etmek mümkündür. [333]

Site Çalışmaları

Semâzen Yayın Grubu olarak 7 farklı web sitesi aracılığıyla hizmet veren site link ve bölümlerini şu şekilde sıralamak mümkündür.

Web Sayfaları:

- İngilizce içerik için http://w1.semazen.net/eng/index.php [334]

Sitenin içeriği İngilizceye çevrilmiş ve sunulmuştur. Bu anlamda Hz. Mevlâna ve Mevleviliği merak eden, araştıran ve öğrenmek isteyen ve İngilizce bilenler için muazzam bir içeriğe sahiptir. Akademik bir kaynaktır. [335]

- Akademik http://akademik.semazen.net/ [336]

Sanal bir Mevlâna akademisi olarak düşünülen ve Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik konusundaki bütün yayınları (kitap-araştırma-tez-makale) bulunduracak site yayındadır ve makale, kitap yüklemeleri, konferans vb. duyuruları yapmaya devam etmektedir.

- Mutriban http://www.mutriban.com/ [337]

---

[332] Mehmet Emin Holat.

[333] Mehmet Emin Holat.

[334] http://w1.semazen.net/eng/index.php, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

[335] https://semazen.net/wp-content/uploads/2019/08/eng.jpg, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[336] http://akademik.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[337] http://www.mutriban.com/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

semazen.net site yönetimi tarafından Türk Tasavvuf Musikisine hizmet amacı ile kurulmuştur. İçeriğinde Mevlevî musikisi ile alakalı konuların ve özel kayıtların bulunduğu web sitesidir. Sitede mevcut Anasayfa, Haber, Mevlevî Âyini Dinle, Albüm Dinle, Yazarlar, Videolar, Mevlevî Mûsikîsi, Videolar, Resim Galerileri, Künye-İletişim bölümleri mevcut olup her bölümde konu ile ilgili birçok yazı, ses dosyası, makale, alanda değerli isimlerle söyleşiler, kitap ya da albüm tanıtımı gibi birçok bilgiyi bulmak mümkündür.

- Video http://video.semazen.net/ [338]

İçeriğinde Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili söyleşi, belgesel, âyin, konser videosu vardır. Alanda değerli birçok akademisyen veya Mevlevî muhibbinin farklı zamanlarda ve mekânlarda yapmış oldukları *Mesnevî* okumaları, şerhleri, sohbeti vb. çalışmalarının videoları da yüklenmiştir.

- Mevlâna Müzesi http://muze.semazen.net/ [339]

Hz. Mevlâna Dergâhı (Müzesi) tanıtımı için hazırlanmış. Müzenin sanal olarak her noktasının gezilebileceği, bilgi sahibi olunabileceği Türkçe hazırlanan site yayında ve yüklemeler devam etmektedir. Kaynak bulunması durumunda İngilizce olarak yayınlar yapılmaktadır.

- Dergi https://semazen.net/asitane-mevlevi-kultur-dergisi/ [340]

Verilen linkte Ocak - Ekim 2010 yılında internet ortamında yayınlanan "Asitane Mevlevi Kültür Dergisi"nin 9 sayısı yayınlanmaktadır.

- Çocuk http://cocuklar.semazen.net/ [341]

---

[338] http://video.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020

[339] http://muze.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[340] https://semazen.net/asitane-mevlevi-kultur-dergisi/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[341] http://cocuklar.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Çocuklar için Anasayfa, Dini Bilgiler, Mesnevî'den Hikâyeler, Oyunlar, Boyama, Kitaplar, Videolar, Çocuk TV bölümlerinden oluşan site yayındadır ve yeni yüklemeler yapmaya devam etmektedir.

- Hazret-i Sultan Veled Köşesi http://sultanveled.semazen.net/ [342]

Sultan Veled'in 700. Vuslat Yıldönümü münasebetiyle hazırlanan köşede sol tarafta Sultan Veled'in hayatı ve eserlerini tanıtan iki sekme bulunmaktadır. Bu iki sekmenin altına oluşturulan diğer iki sekmede Sultan Veled ile ilgili yazılmış Makaleler bölümü ve değerli akademisyenlerin çeşitli sempozyun ve konferanslarda Sultan Veled ile ilgili sunmuş oldukları bildirilerin videoları bulunmaktadır.

- Sesli Mesnevî http://mesnevi.semazen.net/ [343]

Anasayfada üst bölümde Anasayfa /Mesnevi Şerif /Yükle/ Videolar/ Yorumlar/ Dinle sekmeleri ile karşımıza çıkan sitede, *Mesnevî*'nin 6 cildini Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu'nun çevirisinden Radyo-TV programcısı olan Metin Köse'nin sesinden dinlemek mümkündür.

Bu görüşmeden sonra semazen.net sitesi 15.10.2019 tarihinde yeni bir arayüzle güncellenmiş olarak karşımıza çıkmıştır. Site her kesime hitap edecek şekilde tasarlanmış ve farklı yaş grubu ya da ilgi alanlarına göre 7 farklı sitede hizmet vermeye devam etmektedir. Hz. Mevlâna ile ilgili kapsamlı ve nitelikli çalışmalar mevcuttur. Anasayfada ayrılmış bir sekmeden eski siteye ulaşım sağlanabilmektedir. Devamındaki sekmeklerde Haberler/ Yazarlar/ Akademik Sayfalar/ Videolar/ Galeriler/ İletişim ve Etkinliker sekmesi bulunmaktadır. Hemen aşağısında Hz. Mevlâna, Eserleri, Mevlevî Büyükleri, Mevlevîlik, Adab ve Erkân, Mevlevî Mûsikîsi alt başlıklarında bölüm ile ilgili kapsamlı bilgiler yer almaktadır. Sağ üst köşeden alt köşeye doğru giden alanda yazarlar bölümünde çeşitli yazar ve akademisyenin Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yazıları, devamındaki bölümlerde Kur'an-ı Kerim, Hz. Peygamber (s.a.v.), Hz. Mevlâna (k.s.), Mevlevîlik başlıklarında faydalı bilgiler bulunmaktadır. Devamında

[342] http://sultanveled.semazen.net/, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

[343] http://mesnevi.semazen.net/, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

Türkçe, İngilizce, Farsça *Mesnevî-i Manevi* sesli olarak tam metin halinde yüklenmiş olarak, Metin Köse'nin sesinden Sesli Mesnevî ve Âsitâne Mevlevî Dergisine ulaşmak için kısa yollar mevcuttur.[344]

Site semazen.net olarak sosyal medya kanallarında hesaplara sahiptir. @semazen.net kullanıcı adıyla facebook hesabında 15 kişi tarafından takip edilmekte ve 14 kişi tarafından beğenilmiştir. semazen.net'de yayınlanan yeni içeriklerin paylaşımları yapılmaktadır.[345]

@SemazenNet kullanıcı adıyla 7.823 kişi tarafından takip edilen Twitter hesabı Temmuz 2010'da kurulmuştur. Paylaşımlar facebook da yapılan paylaşımların aynısıdır. [346]

Semazen kullanıcı adıyla 28 Temmuz 2006 itibariyle hizmet veren kanalda 21 Temmuz 2011 ile 21 Aralık 2019 tarihleri arasında yüklenmiş 472 video bulunmaktadır. Alanda değerli Cihan Okuyucu, Mehmet Fatih Çıtlak, Ahmet Çalışır, Abdurrrahman Büyükkörükçü, Ö. Tuğrul İnançer, Mahmut Erol Kılıç, Hasan Kâmil Yılmaz gibi hocaların sohbetleri, sempozyum konuşmaları, Şeb-i Arûs törenleri, televizyon programları vb. çalışmaların videolarına yer verilmiştir. Videolar 2.346.614 görüntülenme oranına sahiptir.[347]

semazennet kullanıcı adıyla instagram sosyal medya hesabında paylaşımda bulunulmaktadır. Paylaşılan 131 gönderi 68 kişi tarafından takip edilmektedir. Paylaşımlar çalışmaların duyurusu ve semazen.net sitesinden bazı alıntılardır.[348]

Site Yayınları

Sitenin basılı bir yayını bulunmamakla beraber 2010 yılında edergi olarak "Âsitane Mevlevî Kültür Dergisi" adıyla 9 sayı yayınlanmıştır.

---

[344] https://semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[345] https://www.facebook.com/www.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[346] https://twitter.com/SemazenNet, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

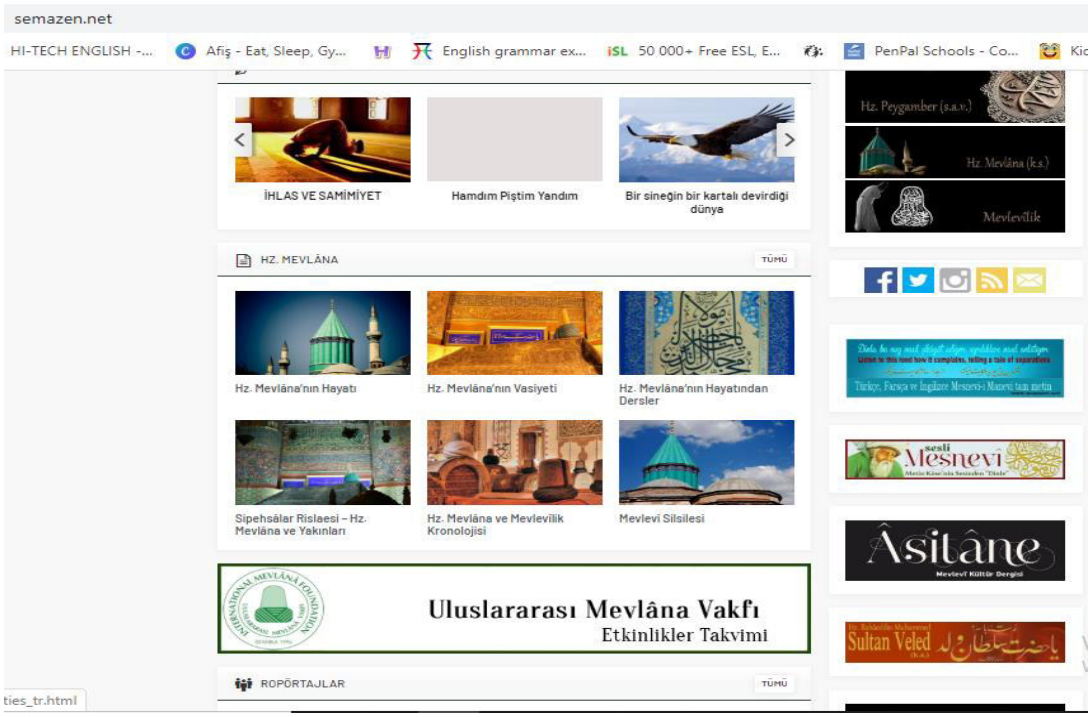
[347] https://www.youtube.com/user/semazen401/featured, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

[348] https://www.instagram.com/semazennet/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

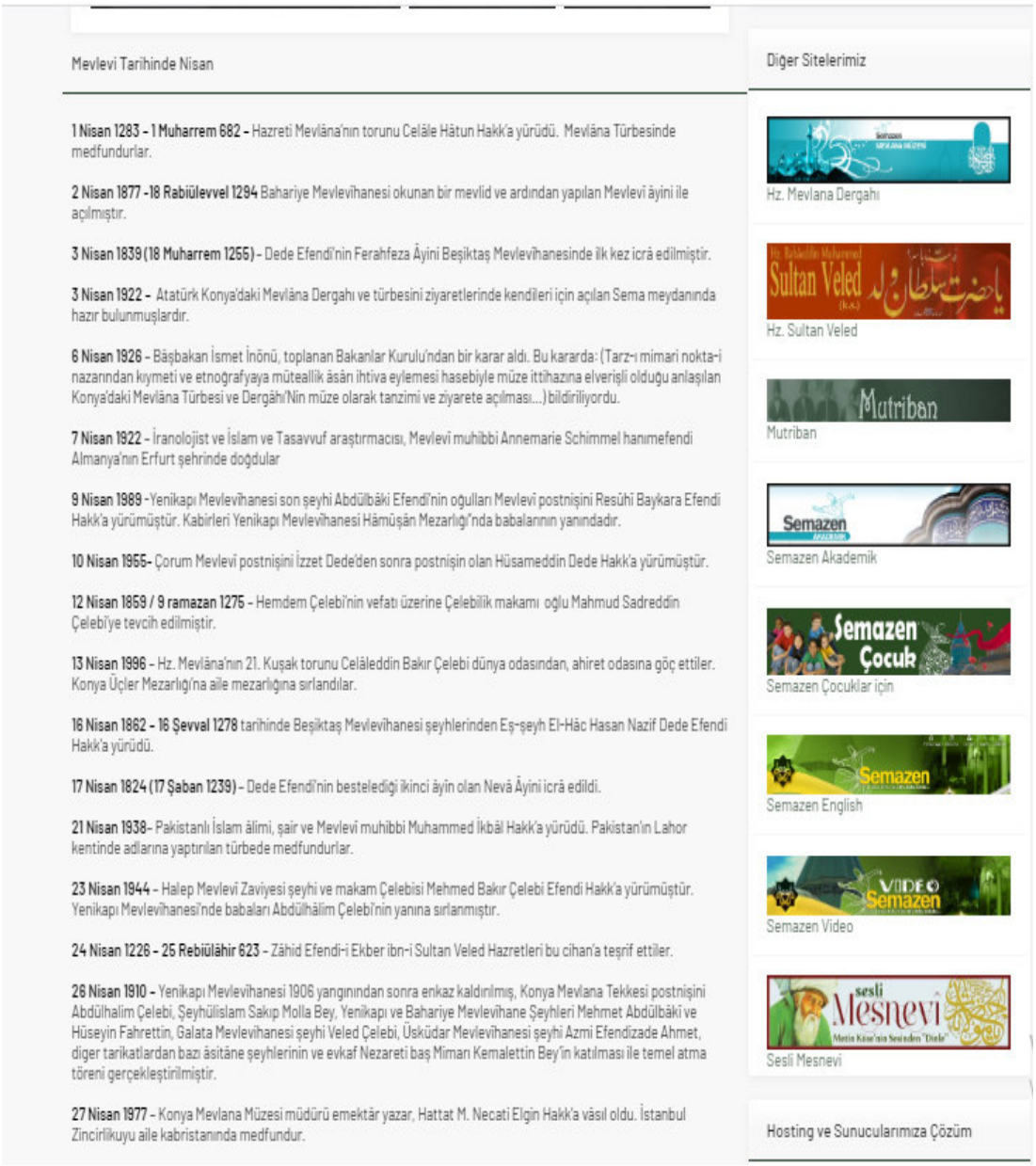
Görseller

Fotoğraf 155 Site Ana Sayfa Görüntüsü

Fotoğraf 156 Site Görüntüsü

Fotoğraf 157 Site Görüntüsü

2.4.10. T.C. KONYA VALİLİĞİ İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

İletişim

Adres: Aziziye Mah Aslanlı Kışla Cad No:5 42030 Karatay

Tel: 0332.353 40 20 - 353 40 21 - 353 40 22 - 351 10 74

Eposta: iktm42@kultur.gov.tr

konyatourism@kultur.gov.tr

İnternet Adresi: www.konyakultur.gov.tr

Tanıtım

Kültür ve Turizm Bakanlığı il temsilcisi olarak çalışmalarına devam eden Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, kültür hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesiyle ilgili araştırma ve planlama yapmak, kültür ve turizm alanlarında konferans, sergi, panel, kurs vb. etkinlikler düzenlemek, il içinde yapılacak her türlü tören ve kutlama haftalarıyla ilgili olarak Müdürlüğe düşen görevleri yerine getirmek, ildeki folklor değerlerini araştırmak, kültür faaliyetlerini yakından takip etmek, denetlemek, teşvik etmek ve gerektiğinde bu faaliyetlere rehberlik edecek çalışmaları bakanlık adına yürütmektedir. Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 57 personel ile hizmetlerini sürdürmektedir. 22 Eylül 2016 tarihinden beri Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü görevini Abdüssettar Yarar yürütmektedir.

Kurum Adına Görüşme Yapılan Kişi

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nü temsilen İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı Mehmet Yünden ile görüşme yapılmıştır. Mehmet Yünden 1963 yılında Konya'da doğdu. Necmettin Erbakan Üniversitesi (SÜ) Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği'nden 1985'de mezun oldu. 1986'da enformasyon memuru olarak başladığı İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nde bir süre şeflik yaptıktan sonra Şube Müdürü oldu ve yaklaşık 22 yıldır Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır. Almanca bilmektedir (M. Yünden ile kişisel iletişim, 04.02.2019).

Görüşme[349]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mehmet Yünden'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Mehmet Yünden, Konya'da Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili çalışma ve faaliyetlerin geçmişte yapılanlarla mukayese edildiğinde yeterli bulmadıklarını, yeterli diye bir mevzunun olmadığını, her zaman eksik olduğunu ve daha iyisini yapmanın mümkün olduğu düşüncesiyle çalışmaları şekillendirdiklerini belirtti. Ayrılan bütçe doğrultusunda en iyi şekilde faaliyetleri yürütme gayretinde olan İl Kültür, bütçe konusunda Konya Bşh Bld desteğini her zaman hissetmektedir. "İyinin düşmanı daha iyidir" mantığıyla gündeme göre, zamana göre oluşan fırsatları değerlendirerek, var olan riskleri analiz edip oluşabilecek aksaklıkları önlemek hususunda hassas davrandıklarını belirtmiştir.[350]

Mevlevîlik kültürünün niteliğinin korunmasının topluma yansıması konusunda, Mevlâna ve Mevlevîlik aslında bir tarikat olmaktan çoktan çıkıp bir yüksek kültür olarak karşımızda olduğunu, Türkiye'nin en önemli kültür ve tanıtım argümanı haline dönüştüğünü ifade etmiştir. Tüm bunlar bir şekilde halka yansıyacak, çocuklara rol model olacak, sürekliliğinin sağlanması durumunda halkta olumlu değişim ve dönüşümler sağlanacaktır. Bunu ölçümleyecek verilere sahip olunmasa da günden güne arttığını gözlemlemenin mümkün olduğunu belirtmiştir. *Mesnevî* ve *Divân-ı Kebîr* okumalarına devam eden bir kişinin hiçbir şey almaması mümkün değildir. Bu anlamda Mevlevîlik ile toplumu şekillendiren bir yapının varlığından kesinlikle bahsetmek mümkündür. Halkın dönüşümü tüm Türkiye'nin dönüşümü gibi bir söylem çok iddialı olsa da bu işlere başlayan akademisyen ya da alana vakıf kişilerin çabalarıyla elbette güzel sonuçlar alınacaktır.[351]

---

[349] Kurum hakkında bilgi almak için 04.02.2019 tarihinde İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü binasında Mehmet Yünden ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.
[350] Mehmet Yünden, İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı, 57 yaşında.
[351] Mehmet Yünden.

Tanıtımın çok önemli mecrasının sosyal medya olduğunu bilerek, bu alana gereken önemi vermeye çalışan kurum etkinliklerinin duyurusu, takipçilerle paylaşılmaktadır. Kurum web sitesini daha etkili hale getirmeye çalışarak, birkaç bölümde eksikleri giderme yolunda çalışmaların tamamlanması gerekmektedir. En popüler sosyal medya araçlarında hesabı bulunan kurum paylaşımları, NEÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümüne bağlı Medya Uygulama ve Araştırma Merkezi Akademedya tarafından yürütülmektedir. Böylece üniversite öğrencileri de uygulamaya yönelik çalışmalardan istifade etmekte ve öğrencilik yıllarında bu deneyimi kazanmaktadırlar. Konya İl Kültür Müdürlüğü çalışmalarının içeriği ve duyurular için oluşturulmuş bir internet sitesi mevcuttur.[352] [353]

Kurum, hedef kitlesi halk olmakla beraber Konya'nın tanıtılmasına katkı sağlayan herkesle de ayrım yapmaksızın çalışmaya açıktır. Var olan dernek, vakıf ya da kuruluşların yapmak istediklerini değerlendirip aslına uygun icra söz konusuysa destekleme gayreti göstermektedir.[354]

Şu an resmi olarak Mevlevîhanelerin kapatılmasıyla Mevlâna Kültür Merkezi etkinliklerin yapıldığı fiziki mekân olarak hizmet vermektedir ve bu alan bazı insanlar tarafından öne çıkma aracı olarak kullanılmaktadır. Eski dönemde olduğu gibi Allah'a ulaşma yolu olarak vaziyet alan dergâhların kapanmasıyla yaşanan boşluk ancak yayınlarla, gündemde tutulan ve icra edilen faaliyetlerle ayakta kalmayı başarmaktadır. Konya ili ile de sınırlı olmaması gereken faaliyet ve çalışmalar, artık farklı şehirlerde de kendine yer bulmaktadır. Bu anlamda devlet eliyle yürütülen faaliyetler bir yere kadar ulaşmakta, sonrasında STK'lerin de sahip çıkarak

[352] www.konyakultur.gov.tr, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[353] Mehmet Yünden.

[354] Mehmet Yünden.

faaliyetleri sivil olarak yürütmeleri arzulanmaktadır. Bu anlamda UMV, UNESCO tarafından akredite edilmiş, ailenin temsil edildiği en yetkili vakıftır.[355]

Tüm dünyanın Mevlevîlik ve Hz Mevlâna'nın toplum üzerinde etkisinin fark edilip tanıması, daha geniş kitlelere ulaşması, daha çok gündeme gelmesini sağlama noktalarında yapmayı istedikleri çalışmalar mevcuttur. Bu zaman isteyen bir süreç olmakla beraber zaman içinde olgunlaşmasını beklemek faydalı olacaktır. Faaliyetlerin verimli olması çok olmasından daha önemlidir. Çok ve gereksiz faaliyetlerle bu medeniyetin içini boşaltmamak gerekir. Bu anlamda mevcut markalaşmış etkinliklerde var olan eksiklikleri giderme yoluna gitmek planlanmaktadır. MKM Sultan Veled salonu yapılan etkinliklerde artık yetersiz kalmaya başlamıştır. Bu programlara katılmak için diğer illerden turların düzenlendiği bir konuma olan şehrimiz, özellikle yurtdışında oldukça tanınmasıyla mekân konusunda alternatif arayışlar içine girmek lazım gelmektedir.[356]

Mevlâna ve Mevlevîlik Konya'ya özgü değildir. Tarihsel süreçte kurulmuş birçok Mevlevîhane'de çalışmalar yapılmalıdır. Konya'nın âsitane olması hasebiyle Konya halkı tarafından Şeb-i Arûs'un sadece Konya'da olması arzusu dile getirilmektedir. Bu anlamda farklı bir şekilde adlandırılabilecek etkinlikler yapılabilir ama Şeb-i Arûs Konya'ya özgü olmalıdır. Semâ ayini ise dejenerasyona mahal vermeden her yerde yapılabilmelidir. Fakat bunu denetleyen resmi ya da gayri resmi bir otorite olmaması, bir yönetmelik olmaması, cezai işlem uygulanamaması sorun teşkil edebilecektir. Kurum, bunun toplumun bilinçlendirilmesi ile aşılabileceğini düşünmektedir.[357]

Mevlevîhanelerin dışında semâ yapılması konusunda internet sitesinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bir genelgesi mevcuttur fakat bu işin müeyyidesi olmayınca sadece bilinçlendirme adına katkı sağlamaktadır. Semâ icrasının müstakil yerlerde ve canlı müzik eşliğinde yapılması gerektiği gibi konularda açıklama getirmektedir.

---

[355] Mehmet Yünden.

[356] Mehmet Yünden.

[357] Mehmet Yünden.

Yapılan ibadettir ve uygun yerlerde yapılması gerekmektedir. Her yerde yapılması uygun değildir. Bir değerin UNESCO muhafazası altında kalması için dejenerasyona uğramadan orijinal haliyle muhafaza edilmesi gerekmektedir.[358]

Yurtdışında yaşayan Mevlâna ve Mevlevîliğe ilgi duyanlar kuruma ulaşmaktadır. Yurtdışı faaliyetleriyle yabancılara da hizmet veren kurumun etkinliklerinin uluslararası bazda olması dikkat çekmektedir.[359]

Farklı dillerde yayınları ve broşür olarak birçok dilde baskısı olan kurum web sitesi yabancı dile çevrilmemiş durumdadır. Birkaç yabancı dil versiyonu ihtiyaç olarak belirtilmektedir.[360]

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Çalışmaları

Hz. Mevlâna ile ilgili 3 temel organizasyon İl Kültür Müdürlüğü tarafından tertip edilmektedir. Bunlar 3-5 Mayıs Hz. Mevlâna ve Ailesinin Konya'ya geliş yıldönümü, 22-30 Eylül Hz. Mevlâna'nın Doğum Yıldönümü Etkinlikleri ve 7-17 Aralık Hz. Mevlâna'nın Vuslat yıldönümüdür.[361]

Markalaşmış bu 3 faaliyetin arasında en önemlisi 7-17 Aralık'ta düzenlenen Şeb-i Arûs Hz. Mevlâna'nın vefatının yıldönümü etkinlikleridir. 2019 itibariyle Hazreti Mevlâna'nın 746. Uluslararası Vuslat Yıldönümü (Şeb-i Arûs) Anma Törenleri yapılmıştır. Anma Törenlerinde semâ, müzik, sanat, sohbet, sergi atölye çalışması vb. etkinlikler düzenlenmiştir. Tüm bu etkinlikler Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde Konya Valiliği İl Kültür Turizm Müdürlüğü tarafından planlanmakta ve icra edilmektedir.

Bu çalışmada, örnek niteliğinde, çeşitli internet sayfalarından ulaşılmış 737., 739. ve 741. Vuslat Yıl Dönümü etkinlikleri programına yer verilmiştir. İlk gün etkinlikleri tam olarak yazılmış sonraki günler tekrar eden tasavvuf konseri, semâ'

---

[358] Mehmet Yünden.

[359] Mehmet Yünden.

[360] Mehmet Yünden.

[361] Mehmet Yünden.

âyin-i şerifi ve Mesnevî sohbetinin başlıkları yazılmıştır. Alıntı yapılan siteler dipnot ve kaynakça kısmında belirtilmiştir. 2007 sonrası etkinlikler listesi Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nden istenmiş fakat geçmişe dönük bir listenin tutulmamış olduğu tarafımıza ifade edilmiştir. Programlar incelendiğinde genel olarak ilk gün "Kandil Uyandırma Merasimi" ve "Sevgi ve Hoşgörü Yürüyüşü" ile başlanmış, fuaye alanında çeşitli sergilerin açılışları yapılarak, düzenlenen programlar icra edilmiştir. Bu programları şiir dinletileri, "Mevlâna" konulu panel ve konferanslar, çadır sohbetleri, türbe önü buluşmaları, çeşitli yarışmaların ödül törenleri olarak sıralamak mümkündür. Akşam yapılan ihtifal programı öncesi Türkçe ve İngilizce *Mesnevî* Dersleri verilmiş, Tasavvuf Müziği Sanatçısı Ahmet Özhan tarafından Hz. Mevlâna'nın Doğum günü için yazılan şarkıları seslendirilmiştir.

737. Vuslat Yıl Dönümü Etkinlikleri Programı Örneği

Hz. Mevlâna'nın 737. Vuslat Yıldönümü Anma Törenleri, 7-17 Aralık 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Hz.Mevlâna'nın 737. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri Programı

07 Aralık 2010 Salı:

Sevgi ve Hoşgörü Yürüyüşü

Saat: 13.00

Yer: Genelkurmay Başkanlığı Mehteran Bölüğü ile Kültür ve Turizm Bakanlığı

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu Eşliğinde Alâaddin'den Mevlâna Müzesi'ne Yürüyüş ve Mehteran Bölüğü'nün Konseri

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Çocuk Semâzenlerin Semâ Töreni ve Gülbang Duâsı

Saat: 14.30

Yer: Mevlâna Müzesi

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

IV. Uluslararası Konya "Dünya İnançları" ve "Mezar Taşları"

Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni ve Sergi Açılışları

Saat: 18.30

Yer: Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Mevlâna Kültür Merkezi, Hilton Oteli,

Kipa, Kule Site ve M1 Tepe Alışveriş Merkezleri Sergi Salonları

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Türk Tasavvuf Müziği Konseri

Genel Sanat Yönetmeni ve Solist: Ahmet ÖZHAN

T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü

İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu

Sohbet: Mesnevî'den Seçmeler

Ö. Tuğrul İNANÇER İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu Müdürü

Semâ (Âyin-i Şerîf)

(Ali Nutkî Dede'nin Şevkütarab Âyin-i Şerîf'i) *

Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf KAYYA

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu

Yer: Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Semâ Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

* Hz. Mevlâna'nın 737. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri'nde Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğunca Ali Nutkî Dede'nin Şevkutarab Âyin-i Şerîfi icra edilmiştir.

Sergi Açılışları (Mevlâna Kültür Merkezi Sergi Salonu'nda)

1 İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü "Dünya İnançları ve Mezar Taşları" Fotoğraf Sergisi

2 Destegül Kültür ve Sanat Derneği Geleneksel Türk Sanatları Sergisi

3 Mukaddes Can Hat, Tezhip, Minyatür Sergisi

4 Ercan Dural Seramik Sergisi

5 Sırçalı Sanat ve Tasarım Merkezi Seramik Sergisi

6 Ali Erol Ney ve Ney Yapımı

7 Ali Karayanık Ney ve Ney Yapımı

8 Ziya Özboyacı Altın A.Ş. Altın İşleme

9 Baki Sarrafiye, Kuyumculuk A.Ş. Altın İşleme

10 Rahim Köseoğlu Metal Hat Oymacılığı Sergisi

11 Nurettin Küçükokka Tesbih Ve Doğal Taşlar Sergisi

12 Ercan Tabakoğlu Tel Örme Tekniği Sergisi

13 Fatmanur Sarıkulak "Altınparmaklar" El Sanatları Sergisi

14 Selçuklu Belediyesi (SELMEK) El Sanatları Sergisi

15 Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Sergisi

16 Konya Engelliler Derneği El Sanatları Sergisi

17 Semâ Sanat Derneği El Sanatları Sergisi

18 Gülin Şenyuva El Sanatları Sergisi

19 Hülya Baysal – Şengül Karaağaçlı El Sanatları Sergisi

20 Recep Asena Ahşap Yakma Sergisi

21 Bağımsız Devletler Top. Sanatçılar Bir. Karma Resim Sergisi

22 Ümit Metin Resim Sergisi

23 Atiye Laçin Mevlevî Tatlısı Tanıtımı

24 TURSAB Tanıtım Standı

25 Karaman Belediye Başkanlığı Tanıtım Standı

Devlet Güzel Sanatlar Galerisi Salonu'nda Açılacak Sergiler

1 Kemal Güler Antik El Sanatları Sergisi (Çini)

2 Cengiz Büyükkaragöz Bakır Rölyef Sergisi

3 Nurgül Begiç Keçe Ürünleri Sergisi

4 Şükrü Baysal Ahşap Oyma Sergisi

Harflerdeki Mânâ

Yer: Kule Site ve M1 Tepe Alışveriş Merkezleri

Kule Site Saat: 17.00 M1 Tepe Saat: 18.00

Düzenleyen: Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Hz. Mevlâna Dergâhında Konya-Mardin Sevgisi

Fotoğraf Sanatçıları Mustafa Karaçelebi/ Güray Kırbıyık/ Mehmet Çelik

Yer: Hilton Garden Inn Konya Oteli

Saat: 18.30

Uluslararası Dünya İnançları Seçme Fotoğraf Sergisi

Yer: Kipa (Sille) Alışveriş Merkezi

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

* Sergiler, 7-17 Aralık tarihleri arasında ziyarete açıktır.

08 Aralık 2010 Çarşamba:

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak ve Dr. Faik Özdengül

Saat: 19.00

Yer: Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Düzenleyen**:** Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı

Semâ (Âyin-İ Şerîf)

Türk Tasavvuf Müziği Konseri Saat: 20.00

Sohbet Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) (Ali Nutkî Dede'nin Şevkütarab Âyin-i Şerîf'i)

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu

09 Aralık 2010 Perşembe:

"Selçuk Üniversitesi Öğrencileri Mevlâna Okuyor"

Mevlâna Sunumları

Saat: 10.00 – 17.00

Yer: Selçuk Üniversitesi Alâaddin Keykubat Yerleşkesi

Süleyman Demirel Kültür Merkezi Malazgirt Salonu

Düzenleyen: Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-İ Şerîf) Saat: 20.00

Sohbet Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-İ Şerîf)

10 Aralık 2010 Cuma:

Kolokyum: "Eva De Vıtray Meyerovıtch, Paris'li Önemli Sufî Düşünür ve Türkiye"

Saat: 10.00

Yer: Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: Eva De Vitray Dostları Derneği, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Katılımcılar:

Colette-Nour Brahy (Filolog, Sanatçı – "Eva'nın Son On yılı")

Khaled Bentounes (Alawiyya Tarikatı Rehberi)

Maghnia Bentounes (K.Bentounes'in Yardımcısı, "Mevlâna'nın Özelinde Eva")

Eric Geoffroy (Arap Dünyası Uzmanı, “Eva’dan Rûmi’ye, Muhammed İkbal Görüşüyle”)

Fawzi Skali (Antropolog Yazar, “Eva de Vitray veya İki Değişik Kıyının Buluşması”)

Jean-Louis Girotto (Araştırmacı Yazar, “Eva de Vitray-Meyevoritch’in Platon’dan Rûmi’ye Kadar Yolu”)

Fatima Darkoui (Dernek Üyesi, “Eva de Vitray’ın Eserlerinde Güzel İslam”)

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 20.00

Sohbet Mesnevî’den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf Kayya

11 Aralık 2010 Cumartesi:

Semâ (Âyin-İ Şerîf) Saat: 14.00

Mesnevî’den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-İ Şerîf) Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf Kayya

Mesnevî Sohbeti, Rûmî Ve Aşkın Terapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak Ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-İ Şerîf) Saat: 20.00

Mesnevî’den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-İ Şerîf) Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf Kayya

12 Aralık 2010 Pazar:

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 14.00

Mesnevî’den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf)

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 20.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf Kayya

13 Aralık 2010 Pazartesi:

Panel: "Mevlâna Araştırmalarında Kaynak Kullanımının Önemi"

Saat: I. Oturum: (10:00-12:00) - II. Oturum: (14:00-16:00)

Yer: Selçuk Üniversitesi Alâaaddin Keykubat Yerleşkesi

Süleyman Demirel Kültür Merkezi 30 Ağustos Salonu

Düzenleyen: Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Katılımcılar:

Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu (Panel Başkanı, Kırıkkale Ün.)

Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ (Selçuk Üniversitesi)

Doç. Dr. Safi Arpaguş (Marmara Üniversitesi)

R. Hakan Talu (TRT İstanbul Radyosu Sanatçısı)

Prof. Dr. Nuri Köstüklü (Panel Başkanı, Selçuk Üniversitesi)

Prof. Dr. Emine Yeniterzi (Mevlâna Üniversitesi)

Doç. Dr. Yusuf Öz (Kırıkkale Üniversitesi)

Bekir Şahin (Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi Müdürü)

Türk Tasavvuf Müziği Konseri Rûmî Türk Müziği Topluluğu Saat: 14.00

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 20.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf)

14 Aralık 2010 Salı:

Çalıştay "Mevlâna'ya Gönül Verenler"

Saat: 09.30

Yer: Mevlâna Üniversitesi Hekimoğlu Salonu

Düzenleyen: Mevlâna Üniversitesi Mevlâna Sosyal Araştırmalar Merkezi

Katılımcılar: I. Oturum Saat: 10.30

Oturum Başkanı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu

Esin Çelebi Bayru Uluslararası Mevlâna Vakfı

Dr. Mustafa Çıpan T.C. Konya Valiliği İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü

M. Veysi Dörtbudak Mevlâna Düşüncesi Araştırmaları Derneği (MEDAR)

Abdülhamit Çakmut Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği (MEKDER)

II. Oturum Saat: 14.00

Oturum Başkanı Prof. Dr. Emine Yeniterzi

Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu Mevlâna Araştırmaları Derneği

Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü

Ferda Tarzi Eskişehir Mevlevîhanesi Kültür Derneği (EMEV)

Şemsi Yılmaz Susamış Sivas Mevlâna Tasavvuf Kültürü ve Semâ Derneği (SİMEDER)

III. Oturum Saat: 15.30

Oturum Başkanı Dr. Mustafa Çıpan

Ercan Uslu Konya Büyükşehir Bld. Kültür ve Sosyal İşler Daire Başk.

Zeynep Küçüksöylemez Sultan Divanî Mevlevîhane Müzesini Yaşatma Derneği

Ahmet Çalışır Konya Tasavvuf Mûsikisi Sanatkârı

Mehmet Emin Holat www.semazen.net

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak Ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 20.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf Kayya

15 Aralık 2010 Çarşamba:

Çalıştay: "Mevlâna'ya Gönül Verenler"

Saat: 09.30

Yer: Mevlâna Üniversitesi Hekimoğlu Salonu

Düzenleyen: Mevlâna Üniversitesi Mevlâna Sosyal Araştırmalar Merkezi

IV. Oturum Saat: 09.30

Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler

H.Nur Artıran Şefik Can Uluslararası Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği

Cemâlnur Sargut Türk Kadınları Kültür Derneği İstanbul Şubesi (Türkkad)

Prof. Dr. Emine Yeniterzi Mevlâna Üniversitesi Mevlâna Sosyal Araştırmaları Merkezi

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak Ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 14.00 Saat: 20.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf)

16 Aralık 2010 Perşembe:

Mevlâna Söyleşileri (Gönlümüzdeki Mevlâna)

Saat: 10.00

Yer: Selçuk Üniversitesi Alâaddin Keykubat Yerleşkesi SDKM 30 Ağustos Salonu

Düzenleyen**:** Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Katılımcılar:

Ahmet Özhan (Moderatör), Emel Sayın, Deniz Arcak, Gökhan Özoğuz

Çalıştay: "Hz. Mevlâna'nın Dünya'da Yansıması"

Saat: 14.00

Yer: Büyükşehir Bel. Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: Uluslararası Mevlâna Vakfı, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Katılımcılar:

Faruk Çelebi, Esin Çelebi, Kabir Helminsky, Bahn Wolfdietrich, Peter Cunts, Marcel Derkse, William Gamard, Gustavo Humberto Martine, Muhammed Bordbar

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 14.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf)

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak ve Dr. Faik Özdengül

Tiyatro "Bâb-ı Hâmûşân (Suskunlar Kapısı)"

Türk Tasavvuf Müziği Konseri, Mesnevî Sohbeti Saat: 20.00

Yer: Konya Devlet Tiyatrosu Sahnesi

Düzenleyen: Konya Devlet Tiyatrosu Müdürlüğü

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 20.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf)

17 Aralık 2010 Cuma - Şeb-i Arûs:

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 14.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) Genel Sanat Yönetmeni: Yusuf Kayya

Mesnevî Sohbeti, Rûmî ve Aşkın Terapi-Mesnevî ile Psikoterapi

Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak Ve Dr. Faik Özdengül

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 20.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö. Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf)

Tiyatro "Bâb-I Hâmûşân (Suskunlar Kapısı)"

Türk Tasavvuf Müziği Konseri, Mesnevî Sohbeti Saat: 20.00

Yer: Konya Devlet Tiyatrosu Sahnesi

Düzenleyen: Konya Devlet Tiyatrosu Müdürlüğü[362]

Hz. Mevlâna'nın 739. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri Programı

07 Aralık 2012 Cuma saat 14.00'da "Sevgi Ve Hoşgörü Yürüyüşü" ile başlamış, Çocuk Semâzenlerin Semâ Töreni ve Gülbang Duâsı ile devam etmiştir. VI. Uluslararası Konya "Dünya İnançları ve Köprüler" Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni ve Sergi Açılışları yapılmıştır. Büyükşehir Belediyesi Mevlâna Kültür Merkezi Sergi Salonları aşağıdaki sergiler 07-17 Aralık 2012 tarihleri arasında ziyarete açık tutulmuştur.

1 İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2012 "Dünya İnançları ve Köprüler" Fotoğraf Yarışması Sergisi

2 İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Uluslararası Mevlâna Vakfı Şengül Erbaykent Adsalan Resim Sergisi

3 Memnûne Birkan ve Grubu Hat - Tezhib ve Minyatür Sergisi

---

[362] http://w1.semazen.net/announcement_detail.php?id=70, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

4 Nurettin Küçükokka Tesbih Yapım Sergisi

5 Çetiner Müzik Yapım Şirketi Hediyelik Eşya

6 Özboyacı Kuyumculuk Hoşgörü Koleksiyonu

7 Baki Kuyumculuk Telkârî Altın Ürünleri

8 Altınkaynak Kuyumculuk Altın Ürünleri

9 Necati Korkmaz Müttekâ Yapımı

10 Atiye Laçin Mevlevî Tatlısı

11 Ali Erol Ney Yapım Sergisi

12 Ali Karayanık Ney Yapım Sergisi

13 KTB Geleneksel El San. Mağ. İşl. Müd. Mevlevî-Semâzen Figürleri

14 Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Sergisi

15 Karatay Belediyesi KARMEK El Sanatları Sergisi

16 Meram Belediyesi MERMEK El Sanatları Sergisi

17 Rabia Girgiç Keçe Ürünleri Sergisi

18 Destegül Keçe Ürünleri Sergisi

19 Rahim Köseoğlu Metal Hat Oyma Sergisi

20 Hadiye Ertürk Ahşap Kesme Sergisi

21 Mustafa Sami Onay Kaşık Süsleme Sergisi

22 Halil İbrahim Mert Cam Üfleme El Sanatları Sergisi

23 Ercan Tabakoğlu Telkârî-Kazzâziye Sergisi

24 Sırçalı Sanat ve Tasarım Merkezi Seramik Sergisi

25 Rıfat Mirza Seramik Sergisi

26 İsmet Ketenipek ve Sedef Üzeri Hat Sergisi

27 Nevlâle Çini ve Sanat MerkeziÇini Sergisi

28 Aslıhan İskender Hat-Ebru-Minyatür ve Tezhip Sergisi

29 PTT Pul Sergisi

30 Rûmî Yayınları (Kitap Dünyası)Kitap Sergisi

31 Karatay Yayınları Kitap Sergisi

Mesnevî dersleri ve Semâ (Âyin-İ Şerîf) ile *Mesnevî*'den Seçmeler programı her gün devam etmiştir.

09 Aralık 2012 Pazar "Concept Of Ney (Flute) In Rumi's Masnavi" konferansı Farsça ve İngilizce olarak Prof. Dr. Erkan Türkmen tarafından verilmiştir.

10 Aralık 2012 Pazartesi günü Dedeman otelde 10.00-17.00 saatleri arasında 2 oturum halinde "Mevlâna Araştırmacıları Çalıştayı" düzenlenmiştir.

11 Aralık 2012 Salı Saat: 10.00-12.00/14.00-16.00 saatleri arasında UMV ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu'nda "Hakk'a Yürüyüşünün 700. Yılında Sultan Veled" sempozyumu düzenlenmiştir. 2 oturum halinde yapılan sempozyuma Doç. Dr. Nuri Şimşekler (UMV Mütevellisi), Prof. Dr. Veyis Değirmençay (Atatürk Üniversitesi), Prof. Dr. Hülya Küçük (NEÜ), Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak (SÜ), Cemalnur Sargut (TÜRKKAD İstanbul Şubesi), Prof. Dr. Emine Yeniterzi (İstanbul Medeniyet Üniversitesi), Prof. Dr. Cihan Okuyucu (Yıldız Teknik Üniversitesi), Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu (Kırıkkale Üniversitesi), Prof. Dr. Ahmet SEVGİ (SÜ) katılım sağlamışlardır.

14-15 Aralık 2012 "Bâb-ı Hâmûşân" (Suskunlar Kapısı) tiyatro oynanmış ve MKM Sultan Veled Salonu "Itrî Ve Nâbî" konseri düzenlenmiştir.

16 Aralık 2012 Pazar günü İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve Uluslararası Mevlâna Vakfı tarafından düzenlenen çalıştay "Hz. Mevlâna'nın Dünya'da Yansıması" Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu'nda yapılmıştır. Çalıştaya Faruk Hemdem Çelebi, Esin Çelebi Bayru, Mehmet Celaleddin Çelebi, Craig Victor Fenter (ABD), Ziba Ali Ayeen (Afganistan), Natalia Alexıouk (Rusya), Abdulrahman Walid El-Samhurı (Filistin), Vasil Trifonov Tosev (Bulgaristan) katılım sağlamışlardır.

17 Aralık 2012 Pazartesi

Panel: "Mevlâna Celâleddin-i Rûmî'nin Öğretilerinde Doğa ve Çevre"

Saat: 10.00 - 13.00

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğü

Katılımcılar: Prof. Dr. Bilal Kuşpınar Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim Özdemir Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Lynda Clarke Kanada Concordia Üniversitesi

Prof. Dr. Mohammad Shahriari Necmettin Erbakan Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Tarik Quadir Mevlâna Üniversitesi

Konferans: "İslâmî Kaynak Olarak Hz. Mevlâna"

Katılımcı: Prof. Dr. Mehmet Görmez (Diyanet İşleri Başkanı)

Saat: 13.30 - 15.00

Yer: SÜ Alâeddin Keykubat Yerleşkesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi 30 Ağustos Salonu

Düzenleyen: Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Konferans: "Hz. Mevlâna ve Osmanlı'nın Estetik Dünyası"

Katılımcı: Beşir Ayvazoğlu

Saat: 13.30 - 15.00

Yer: Mevlâna Üniversitesi Hekimoğlu Salonu

Düzenleyen: Mevlâna Üniversitesi Mevlâna Sosyal Araştırmalar Merkezi

Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 14.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö.Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) (Buhûrizâde Mustafa Itrî Efendi'nin Segâh Âyin-i Şerîfi)

Hz. Mevlâna'nın Hakk'a Vuslatı "Duâ ve Gülbang Okunması"

Yer: Mevlâna Türbesi

Saat: 16.00

Mesnevî Dersleri Türkçe Ve İngilizce

Şeb-i Arûs Semâ (Âyin-i Şerîf) Saat: 19.00

Mesnevî'den Seçmeler Ö.Tuğrul İnançer

Semâ (Âyin-i Şerîf) (Buhûrizâde Mustafa Itrî Efendi'nin Segâh Âyin-İ Şerîfi)

Ahmet Özhan Repertuarı Birinci Takım

Rûmî Türk Mûsıkîsi Topluluğu "Itrî Ve Nâbî" Konseri

Sanat Yönetmeni Öğr. Gör. Elif Bilge Kurtuldu

Konya Büyükşehir Belediyesi, 7-17 Aralık tarihleri arasında yapılan Hazreti Mevlâna'nın Vuslat Yıldönümü Anma Etkinliklerine çeşitli programlarla katkıda bulunmaktadır. Etkinliklerin yapıldığı Uluslararası Mevlâna Kültür Merkezi'nde ev sahibi olan Konya Büyükşehir Belediyesi, *Mesnevî* Dersleri, *Mesnevî* ile Psikoterapi programları düzenlerken; yapılan tüm semâ törenlerini internet üzerinden canlı yayınlamaktadır.[363]

741. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri Programı Örneği

7 Aralık 2014 Pazar

Kandil Uyandırma Merasimi - Sevgi ve Hoşgörü Yürüyüşü

Düzenleyen: Konya Büyükşehir Belediyesi, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat:13.30

Semâ Töreni ve Gülbang Duâsı

Yer: Mevlâna Dergâhı Semâhanesi

---

[363] https://www.denizevdenevenakliyat.com/konya/hz-mevlana-nin-739-vuslat-yildonumu-uluslararasi-anma-torenleri-canli-yayin.html, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 14.30

VIII. Uluslararası Konya 'Dünya İnançları ve Pencereler' Fotoğraf Yarışması Ödül Töreni

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 17.30

Sergi Açılışları

Yer: Konya Büyükşehir Belediyesi (38 sergi açılışı) MKM Sergi Salonları

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 18.30

Mesnevî Dersleri (Türkçe ve İngilizce, her gün aynı saatler arasında)

Yer: MKM Sultan Veled Salonu ve MKM Konferans Salonu

Düzenleyen: Konya Büyükşehir Belediyesi Saat: 19.00-19.40

Semâ (Âyin-i Şerîf) Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu'ndan Türk Tasavvuf Müziği Konseri ile Ö. Tuğrul İnançer'den *Mesnevî*'den Seçmeler

Yer: Konya Büyükşehir Belediyesi, MKM Semâ Salonu
Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 20.00

8 Aralık 2014 Pazartesi

Konferans: Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna

Yer: Selçuklu Erbil Koru Lisesi Konferans Salonu Saat: 10.00

Düzenleyen: Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Saat: 14.00

Panel: Bir İslâm Âlimi Olarak Hz. Mevlâna

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: Necmettin Erbakan Üniversitesi

Konferans: Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna

Yer: Merkez İmam Hatip Lisesi Konferans Salonu

Düzenleyen**:** SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü Saat: 14.00

Semâ (Âyin-i Şerîf) ve Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu'ndan Türk Tasavvuf Müziği Konseri ile Ö. Tuğrul İnançer'den *Mesnevî*'den Seçmeler (Âyin her gün aynı saatlerde aynı yerde) Saat: 14.00 ve 20.00 Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Semâ Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

09 Aralık 2014 Salı

Panel: Tasavvuf Kültüründe Hz. Mevlâna

Yer: Selçuk Üniversitesi Alâeddin Keykubat Yerleşkesi, SDKM Malazgirt Salonu

Düzenleyen: SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Saat: 10.00-13.00

Konferans: Genç Gönüllerde Hz. Mevlâna

Yer: Karatay İMKB Zübeyde Hanım Kız Teknik ve Meram Anadolu Lisesi Konferans Salonu

Düzenleyen: SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Saat: 10.00 ve 14.00

Konser: Türk Dünyası Müzik Topluluğu

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 14.00

10 Aralık 2014 Çarşamba

Semâ (Âyin-i Şerîf), Türk Tasavvuf Müziği Konseri ile *Mesnevî*'den Seçmeler

Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Semâ Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 14.00 ve 20.00

11 Aralık 2014 Perşembe

Konferans: Mevlâna ve Mevlevîlik

Yer: Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi Eşrefoğlu Konferans Salonu

Düzenleyen: Ali Akkanat İşletme Fakültesi, SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Saat: 13.30

Konser: Kültür ve Turizm Bakanlığı, Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korosu

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 14.00

Şiir Dinletisi: Aşkın da Âşık Olduğu Aşk

Yer: Konya Devlet Tiyatrosu Sahnesi

Düzenleyen: Konya Devlet Tiyatrosu Müdürlüğü Saat: 20.00

12 Aralık 2014 Cuma

Konferans: Mevlâna ve Mevlevîlik

Yer: SÜ Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Düzenleyen: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Saat: 14.00

Konferans: Hz. Mevlâna Dönemi ve Günümüzde Travma ve Tedavisi

Yer: NEÜ Asım Duman Konferans Salonu

Düzenleyen**:** Meram Tıp Fakültesi

Tiyatro: Mevlâna Ve Hoşgörü

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: Konya Büyükşehir Belediyesi Saat: 14.00

Şiir Dinletisi: Aşkın da Âşık Olduğu Aşk

13 Aralık 2014 Cumartesi

Panel: Hz. Mevlâna Yolunda

Yer: İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonu Saat: 14.00

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, UMV Konya Şubesi

Tiyatro: Mevlâna ve Hoşgörü

Şiir Dinletisi: Aşkın da Âşık Olduğu Aşk

14 Aralık 2014 Pazar

Konser: İstanbul Devlet Türk Müziği Araştırma ve Uygulama Topluluğu

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Saat: 14.00

15 Aralık 2014 Pazartesi

Konferans: Hz. Mevlâna'nın Eserlerinde İnsan Sevgisinin Kaynakları

Yer: MKM Sultan Veled Salonu

Düzenleyen: KTO Karatay Üniversitesi Saat: 14.00

16 Aralık 2014 Salı

Çalıştay: Hz. Mevlâna'nın Dünyada Yansıması

Yer: İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonu

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, UMV Konya Şubesi Saat: 13.00

Konferans: Hz. Mevlâna ve Sadreddin Konevî İlişkileri

Yer: MKM Sultan Veled Salonu Saat: 14.00

Düzenleyen: MEBKAM Meram Belediyesi Konevî Araştırma Merkezi

Gönlümüzdeki Mevlâna Söyleşileri: Gönülden Nağmeler (Kutbü'n-Nâyî Niyazi Sayın)

Yer: SÜ Alâeddin Keykubat Yerleşkesi, Malazgirt Salonu Saat: 14.00

Düzenleyen: SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü

Mesnevî Dersleri (Türkçe ve İngilizce)

Yer: MKM Sultan Veled Salonu ve MKM Konferans Salonu Saat: 19.00-19.40

Düzenleyen: Konya Büyükşehir Belediyesi

Semâ (Âyin-i Şerîf) ve İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu'ndan Türk Tasavvuf Müziği Konseri ile Ö. Tuğrul İnançer'den *Mesnevî*'den Seçmeler okumaları

Yer: MKM Semâ Salonu Saat: 14.00 ve 20.00

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

17 Aralık 2014 Çarşamba

Mesnevî Dersleri (Türkçe ve İngilizce)

Yer: MKM Sultan Veled Salonu ve MKM Konferans Salonu

Düzenleyen: Konya Büyükşehir Belediyesi Saat: 18.00-18.40

Şeb-i Arûs Gecesi: Semâ (Âyin-i Şerîf) ve Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğu'ndan Türk Tasavvuf Müziği Konseri ile Ö. Tuğrul İnançer'den *Mesnevî*'den Seçmeler okumaları

Yer: MKM Semâ Salonu Saat: 14.00 ve 19.00

Düzenleyen: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü[364]

Örnekleri verilen Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri programlarında Konya İl Kültür, Konya'da Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yürütülen faaliyetlere katkı sağlayan değil bizzat icra eden konumunda faaliyetleri yürütmektedir. Katkı sağlayan kurumlar Konya Bşh Bld ve merkez ilçe belediyeleri, üniversiteler, bir takım vakıf ve derneklerdir. Tüm bunların organizasyon ve koordinasyonu bizzat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Her yıl Aralık ayında yapılan Şeb-i Arûs törenleri İl Kültür tarafından organize edilir. Diğer kurumlar katkı sağlamak istedikleri konularda programlarını İl Kültür'e gönderirler. Kurum gelen talepleri Şeb-i Arûs törenleri sekreteryalığı yürütücülüğü görevi hasebiyle tertip komitesine sunar.[365]

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü web sitesinden etkinlik kitapçığına ulaşmak mümkündür. 746. Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri program kitapçığında Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediyesi, Selçuk Üniversitesi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, KTO Karatay Üniversitesi,

---

[364] https://www.sabah.com.tr/turizm/2014/11/26/baris-hosgoru-ve-sevgi-gecesi-sebi-arus, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[365] Mehmet Yünden.

Uluslararası Mevlâna Vakfı, İrfan Medeniyeti Araştırma Merkezi ve Musiki, Semâ ve Mevlevî Kültürünü Araştırma Merkezi ile gerçek kişilerin yaptığı etkinlikler içerik konu, katılımcı, yer-zaman-süre olarak gösterilmiştir.[366]

Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Şeb-i Arûs dönemi etkinliklerini internet sitesinden duyurmaktadır.[367] Sadece Şeb-i Arûs etkinlikleri duyuruları ve bilet temini için oluşturulmuş bir internet sitesi mevcuttur ve web sitesinden yürütülen tüm çalışmalara ulaşmak mümkündür. Sitenin farklı bir dil seçeneği bulunmamaktadır.[368] Bilet temini için ayrılan sekmeye tıklandığında yeni bir internet sitesine geçiş yapılarak bilet alma işlemleri kolaylaştırılmıştır. Bu site İngilizce, Türkçe ve Almanca olmak üzere 3 dilde hizmet vermektedir. [369] Programların içeriği Konya Valisi başkanlığında tüm ilgili kurum ve kuruluşların katıldığı bir tertip komitesinde belirlenmektedir. Komitede bilet fiyatlarından yapılacak faaliyetlere kadar her şey konuşulmaktadır. Tertip komitesi altında kurulan ve işlerin yürütülmesini sağlayan İcra Kurulu, kurul ve kuruluşlardan o dönemde yapacakları faaliyetlerin bilgisini alarak tertip komitesinde değerlendirildikten sonra uygun görülmesi durumunda yürürlüğe koymaktadır. SUFİSİN ve Mistik Müzik Festivali'ni tamamen İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü planlamakta ve yürütmektedir.[370]

Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından 2004 yılından beri her yıl düzenlenen "Uluslararası Konya Mistik Müzik Festivali", 22-30 Eylül tarihlerinde Hz. Mevlâna'nın Doğum Yıldönümü Etkinlikleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Dünya halklarının geleneksel, tasavvufi veya dinî nitelikteki mistik müziklerinin sergilendiği festivalin konserleri ücretsiz ve halka açıktır. Konserler, Konya Bşh Bld MKM Sultan Veled Salonu'nda icra edilmektedir. Bu

---

[366] https://sebiarus.gov.tr/files/746_EtkinlikKitapcik.pdf, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[367] https://konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/main, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[368] https://sebiarus.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[369] https://ebilet.konyakultur.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[370] Mehmet Yünden.

festival, bugün dünyanın mistik müzikler alanında en saygın festivali olarak gösterilmektedir. Festival ile Hz. Mevlâna'nın sözle ifadesi mümkün olmayan sınırsız aşkına, bütün insanlığı kucaklayan tevazu ve hoşgörüsüne layık bir anma programı hedeflenmektedir. Dünyanın çeşitli yerlerine ait mistik müziklerin buluşma noktası hâline gelen "Konya Uluslararası Mistik Müzik Festivali", tüm dünyada izlenirliği her geçen gün artan mistik müzikleri ve müziğin etkili gücü sayesinde farklı inanış ve kültürleri en çarpıcı yönleriyle tanıtmaktadır. Festival, tüm dünyada izlenirliği her geçen gün artan geleneksel müzikleri tanıtmayı ve bu müziklere popüler unsurlara karışmadan, otantik yapıları ve özellikleri korunarak sergilenebilecekleri, yani kendileri olarak var olabilecekleri bir kültür ortamı sağlamayı amaçlamaktadır. Mistik Müzik Festivali için planlanan etkinlikler sadece festival için oluşturulmuş farklı bir web sitesinde duyurulmakta ve program kitapçığı yayınlanmaktadır. Festival afişleri Farsça, İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanmış ve yayınlanmış olmasına rağmen web sitesinde farklı dil seçeneği bulunmamaktadır. Sitede festival arşivine, festivali programına, festival hakkında bilgilere, festivale katılan ülke ve grupların listesine ve festival görsellerine ulaşmak mümkündür.[371] Etkinlikler kurumun web sitesinden takip edilebilir.

Mevlâna ve Ailesinin Konya'yı Teşriflerinin 790. yıldönümü dolayısıyla 2018'de ilki düzenlenen "SÛFİSİN Sûfi Sinema Günleri" etkinlikleri kapsamında Ulusal Sinema Film Senaryo Yarışması düzenlenmiş, İslam İrfanı ve Tasavvufun özünü anlatan açıklamaya uygun senaryolar bu yarışmaya başvurabilmiştir. Ayrıca 2-5 Mayıs tarihleri arasında Konya İl Kültür tarafından İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonu, MKM Fuaye Alanı, İl Halk Kütüphanesi Konferans Salonu, Selçuklu Kongre Merkezi, SÜ Alaeddin Keykubat Kampüsü, SDKM Malazgirt Salonu, MKM Sultan Veled Salonu ve NEÜ Köyceğiz Kampüsü SBBF Konferans Salonu gibi mekânlarda sinemanın ünlü isimleriyle panel, film gösterimi, söyleşi, ayaküstü sohbet programları ve çeşitli atölye çalışmaları yapılmaktadır. Program sonunda yarışma sonucu açıklanarak bir ödül töreni ile kazanan uzun metraj sinema filmine ödülü

[371] www.mistikmuzik.gov.tr, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

takdim edilmektedir. Bu tarihlerde ayrıca UMV tarafından düzenlenen ve gelenekselleştirilmesi düşünülen Karaman'dan Konya'ya 'Sevgi ve Barış Yürüyüşü' karşılaması yapılarak Huzur-u Pir'de dua ve gülbang merasimine katkı sağlanmaktadır. Sadece bu etkinlik çalışma ve duyuruları için kurulmuş web sitesinden planlanan etkinliklere ve programa ulaşmak mümkündür.[372]

Mevlevîlik tedrisatını hayata geçirmenin, günümüz insanına aktarma, mutfak bilincinin geliştirilmesi gibi amaçlarla 2015'den itibaren Konya Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa yapılan çalışmalarla Ateşbâz-ı Velî Mutfak Kültürü Ödülleri verilmiştir.[373]

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü gelen talepler doğrultusunda çeşitli dernek, vakıf vaya kurumlarla da işbirliği içinde çalışmalar yürütmektedir. 15 Aralık 2016, Perşembe tarihinde Konya Dedeman Convention Centre, Sempozyum Salonunda yapılan "Hz. Mevlâna'da Peygamber Sevgisi" başlıklı Uluslararası Sempozyum bunun örneklerindendir. Mevlid Kandili'nin Şeb-i Arûs ile aynı haftaya denk gelmesi vesilesiyle, "Hz. Mevlâna'da Peygamber Sevgisi" başlıklı Sempozyum ve 13. "Dost" İslâm'a Hizmet Ödülleri takdim töreni Konya'da gerçekleştirilmiştir. T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Uluslararası Mevlâna Vakfı, Kerim Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı, TÜRKKAD Türk Kadınları Kültür Derneği ortak çalışması olan sempozyuma değerli isimler katılım sağlamıştır.[374]

Kurumun Yayınları

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü birçok akademik yayına imza atmış, bu alanda hizmet vermiştir. *Mesnevî* 19 dile çevrilerek yayınlanmış, Mevlâna, hayatı ve eserleri vb. birçok konu hakkında çok değerli kitaplar yazılmış ve basımı gerçekleştirilmiştir. Bu alanda çalışmalar halen devam etmektedir. Mevlâna Müzesi tanıtım kitapçıkları

---

[372] http://sufisin.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

[373] Bk. "Konya Büyükşehir Belediyesi Çalışmaları".

[374] https://turkkad.org/hizmet/hz-mevlanada-peygamber-sevgisi-baslikli-sempozyum/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

da Türkçe ile birlikte 8 kadar dile çevrilerek turistlere değerli bir hizmet sunmaktadır. Kurum tarafından 2007 sonrasında yayınlanan eserler liste halinde sıralanmıştır.

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları (2007-2019)

YAYIN NO.	YAYIN YILI	YAZAR	BASIM YILI
1	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Türkçe	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
2	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Ermenice	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
3	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Japonca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
4	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) İngilizce	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
5	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) İtalyanca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
6	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Farsça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
7	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Arapça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
8	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Azerice	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
9	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Rusça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
10	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Boşnakça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
11	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Urduca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
12	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Tatarca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
13	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Başkurtça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
14	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde)	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007

	Kazakça		
15	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Ermenice	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
16	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Özbekçe	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
17	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Kırgızca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
18	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Almanca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
19	*Mevlâna Celaleddin-i Rûmi* (18 Dilde) Fransızca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
20	*Mevlâna İstifli Hat Levhaları Albümü*	Editör: Bekir Şahin, Hazırlayan: Ahmet Kuş, İbrahim Dıvarcı, Fevzi Şimşek	2007
21	*Yedi Öğüt*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2007
22	Dinle Mesnevî'den DVD	Nuri Şimşekler	2007
23	Mevlâna'dan Şiirler DVD	Ahmet Ilgaz, Leyla Yıldırım	2007
24	Mevlâna Müzesi Gezi Rehberi DVD (3 Boyutlu)	Mehmet Emin Holat	2007
25	Mevlâna'dan Hikâyeler Çizgi Film (DVD)	Hasan Bar	2007
26	Mevlevi Âyinleri Müzik CD'si	Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu	2007
27	Mevlâna Yolu (Belh'ten Konya'ya) VCD	Doğan Haber Grubu (Atlas)	2007
28	*Âlem Dönüyor (Minyatürler ile Mevlevihaneler)*	A.Ülker Erke	2007
29	*Mesnevi'den 800 Beyit*	Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Yrd. Doç. Dr. Armağan Erdoğan	2007
30	*Şems-i Tebrizi*	Melâhat Ürkmez	2007-2009
31	*Nisâbü'l-Mevlevî*	Bekir Şahin	2007
32	*Döndükçe Aşk Tazelenir - Türkçe*	Timuçin Çevikoğlu	2008

33	*While Whirling The Love In The Hurt Renews - İngilizce*	Timuçin Çevikoğlu	2008
34	*Mevlâna ve Konfüçyüs - Türkçe*	Prof. Dr. İbrahim Özdemir	2008
35	Mesnevî (3 Cilt)	Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu	2008-2011
36	*Mevlâna ve Konfüçyüs* - İngilizce	Prof. Dr. İbrahim Özdemir	2008
37	Konya ve Mevlâna 3 Boyutlu Resim Albümü	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2008
38	Pervaneler Meclisi	Masood Khalili	2008
39	Hz.Mevlâna'nın Hayatı ve Şahsiyeti	A.Selahaddin Hidayetoğlu	2008
40	*Mevlâna Dönemi Selçuklu Eserleri* (Beşli Set) 188/1 - Alaaddin Camii 188/2 - İnce Minare Müzesi 188/3 - İnce Minareli Medrese 188/4 - Karatay Medresesi 188/5 - Sırçalı Medrese	Yaşar Erdemir	2009
41	6th Konya International Mystic Music Festival	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2009
42	6. Uluslararası Mistik Müzik Festivali	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2009
43	Hz. Mevlâna'nın 802. Doğum Yıldönümü Etkinlikleri	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2009
44	*Muhammed Murad Nakşbendî ve Hülasatüş'-Şürûh Adlı Mesnevî Şerhinden İlk 1001 Beyit*	Zekiye Güntan	2010 - 2011
45	*Tek Nefeste Aşk - Hiç - Sonsuzluk – Sır*	Reha Bilir	2010 - 2011
46	TIPKIBASIM *Mektubat – Mecâlis-i Seb'a - Fîhi Mâ Fîh*	Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu	2010
47	Gülbangler	Dr. Yakup Şafak	2010-2011
48	*Derviş Avni - Güfte ve Şiir Mecmuası*	İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü	2010
49	7. Uluslararası Mistik Müzik Festivali (Kutu İçeriği; 10 DVD, 2 Kitap)	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2010

50	Müze Broşürleri (11'li takım) Kutulu - Mevlâna Müzesi, Yazma Eserler Kütüphanesi, Ereğli Müzesi, Arkeoloji Müzesi, Nasreddin Hoca, Batı Cephesi Karargahı, Etnoğrafya Müzesi, Sırçalı Medrese, Karatay Medresesi, İnce Minareli Medrese, Atatürk Müzesi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2011
51	*Konya Dönen Dervişler Şehri*	Prof. Dr. Mehmet Aydın	2011
52	Rebabnâme Broşürü	Niğdeli Hakkı Eroğlu	2011
53	*Mevlevî Âyinleri Makâmlar ve Geçkiler*	Dr. Emrah Hatipoğlu	2011
54	*Mevlevî Âyinleri Usûller ve Arûz*	Dr. Timuçin Çevikoğlu	2011
55	8. Uluslararası Mistik Müzik Festivali (Kutu İçeriği; 10 DVD, 2 Kitap)	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2011
56	Mevlevîname Çeviri Metinler ve Resimlerle Batılı Seyahatnamelerinde Mevlevîlik	Rıza Duru	2012
57	*Hz. Mevlâna ve Tasavvuf*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2012
58	*Başpare*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2012
59	*Ney*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2012
60	Mevlâna Bibliyografyası	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2013
61	Veled Çelebi	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
62	Mevlâna Müzesi Türkçe	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
63	Mevlâna Müzesi İngilizce	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
64	Mevlâna Müzesi Almanca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
65	Mevlâna Müzesi Fransızca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
66	Mevlâna Müzesi Rusça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
67	Mevlâna Müzesi Arapça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
68	Mevlâna Müzesi Çince	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
69	Mevlâna Müzesi Japonca	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
70	Mevlâna Müzesi Farsça	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2015
71	Menakıb'ul Arifin Seçkileri	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2017
72	*Vasiyeti Mevlâna*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2017
73	*Tasavvufun Uluları "Pirler"*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2017

74	15. Mistik Müzik Festivali USB Bellek	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018
75	15. Mistik Müzik Festivali Kitapçık	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018
76	*Hz. Mevlâna'dan Günümüze Mevlevi Asitanesi*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2018
77	16. Mistik Müzik Festivali Seçkileri USB	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
78	16. Mistik Müzik Festivali Seçkileri DVD	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
79	*Rubailer (Rubaiyyat)*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
80	*Meydan-i Mevlâna*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
81	*Saz-ı Aşk*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
82	*Konya ve Sadreddin Konevi*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
83	*Binbir Gün*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
84	*Mevlâna Müzesi Kubbe-i Hadra*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
85	Mesnevî (İngilizce)	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
86	*Bir Nefes İki Ses*	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
87	Mevlâna'dan Resimli Hikâyeler	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
88	Mevlâna'nın Konyası - Broşür	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019
89	Mevlâna'nın Konyası Harita	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	2019

Görseller

Fotoğraf 158 Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Binası

Fotoğraf 159 Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Müdür Yardımcısı Mehmet YÜNDEN

Fotoğraf 160 Şeb-i Arûs Etkinlik Afişi

Fotoğraf 161 Mistik Müzik Festivali Afişi

Fotoğraf 162 Mistik Müzik Festivali

Fotoğraf 163 İL KÜLTÜR Şeb-i Arûs Etkinlik Afişi

Fotoğraf 164 Sufisin Etkinlik Afişi

Fotoğraf 165 Sufisin Yarışma Duyurusu

Fotoğraf 166 Vuslat Yıldönümü Etkinlik Programı Örneği

HZ. MEVLÂNA'NIN 746. VUSLAT YILDÖNÜMÜ ULUSLARARASI ANMA TÖRENLERİ BİLET FİYATLARI	
07 ARALIK 2019 CUMARTESİ GECE	40
08 ARALIK 2019 PAZAR GÜNDÜZ	40
08 ARALIK 2019 PAZAR GECE	40
09 ARALIK 2019 PAZARTESİ GECE	40
10 ARALIK 2019 SALI GECE	40
11 ARALIK 2019 ÇARŞAMBA GECE	40
12 ARALIK 2019 PERŞEMBE GECE	40
13 ARALIK 2019 CUMA GECE	40
14 ARALIK 2019 CUMARTESİ GÜNDÜZ	40
14 ARALIK 2019 CUMARTESİ GECE	40
15 ARALIK 2019 PAZAR GÜNDÜZ	40
15 ARALIK 2019 PAZAR GECE	40
16 ARALIK 2019 PAZARTESİ GECE	40
17 ARALIK 2019 SALI GECE	60

Fotoğraf 167 Vuslat Yıldönümü Bilet Fiyatları

2.4.11. TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİ KONYA ŞUBESİ

İletişim

Adres: Ferhuniye Mah. Sultan Mesud Sk. No:13 Selçuklu

Telefon: 0 332 350 45 25

Eposta: tybkonya42@gmail.com

İnternet Adresi: http://www.tybkonya.org.tr/index.php

Kurum Tanıtımı

1994 yılında kurulan Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) Konya Şubesi, bünyesinde yazar, şair, öykücü, akademisyen, gazeteci, televizyon programcısı, güzel sanatlar ve musiki ile ilgilenen sanatçılar ve kültür adamlarından oluşan 200'ün üzerinde üyeye sahiptir. Üyeler, TYB Konya Şubesi'nin ev sahipliğinde çeşitli kültürel faaliyetlerde bulunmaktadır. 1994 yılından itibaren Mustafa Çalışkan (1994-1995), Tahir Erbil (1995-1997), Ahmet Efe (1997-1997), Yusuf Türkalp (1997-2001), Mustafa Çalışkan (2001-2002), Ahmet Köseoğlu (2002-2010), Bekir Şahin (2010-2012), M. Ali Köseoğlu (2012-2016), Hayri Erten (2016-2020) başkanlık yapmış, 2020'de yapılan seçimle Ahmet Köseoğlu ikinci kez başkan seçilmiştir. TYB Konya Şubesi, toplumun kültürel kimliği doğrultusunda yetişen ve gelişen düşünce insanlarımızın yeni nesillerle buluşmalarına ve toplumumuzun onları tanımalarına önemli katkılar sunmaktadır. Bu katkılarını hem yurtdışı, hem de yurtiçi etkinlikler yaparak gerçekleştirmektedir.

Konya Şubesi kuruluşundan itibaren; bir yandan Konyalı yazar, şair, öykücü, akademisyen, gazeteci, televizyon programcısı, güzel sanatlar ve musiki ile ilgilenen sanatçılar ve kültür adamlarından oluşan üyelerine dönük programlar icra ederken, diğer yandan da Türkiye'nin yakından tanıdığı isimleri şehre davet ederek sadece

Konya'nın değil ülkemizin de belleğinden silinmeyecek çalışmalara imza atmaktadır.[375]

Görüşme Yapılan Kişi

Ahmet Köseoğlu, 1967 yılında Konya'da doğdu. 1990'da Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden mezun oldu. Konya'da çıkan Merhaba gazetesinin kuruluş çalışmalarına katıldı. KonTV Haber ve Müessese Müdürlüğü, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür, Basın ve Protokol Müdürlüğü, Meram Belediyesi Başkan Yardımcılığı, Tarım Bakanlığı Yayın Dairesi Başkanlığı, Niğde Belediyesi Başkan Yardımcılığı ve Konya Büyükşehir Belediyesi Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanı görevlerini ifa etti. Köseoğlu, ayrıca Türkiye Yazarlar Birliği yönetim kurulu üyeliği ve Konya Şube Başkanlığı'nı yürüttü. 2015 Yılında Kurulan Türk Dünyası Vakfı Mütevelli Heyeti'ne seçilmiş, çeşitli gazete ve dergilerde yazıları yayımlanmıştır. Ahmet Köseoğlu, 11.01.2020 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi 13. Genel Kurulu'nda tekrar Başkan seçilmiştir.

Fotoğraflarla Geçmişte Konya (1996), *Medeniyetlerin Kavşak Noktasında Konya* (1997), *Gönüllerin Başkenti Konya* (1998), *Bir Başarı Öyküsü* (1998), *Minyatürlerle Nasrettin Hoca* (1999), *Konya'da Kültür ve Hayat* (2004), *Âlem Dönüyor-Minyatürlerle Mevlevihaneler* (2006), *Kendini Koruyan Şehir* (2007) kitaplarının yazarıdır. [376]

Görüşme[377]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ahmet Köseoğlu'nun sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

---

[375] http://www.tybkonya.org.tr/tybkonya.php?PageID=1, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[376] http://www.turkdunyasivakfi.org.tr/kisi/15/ahmet-koseoglu, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[377] TYB çalışmaları hakkında bilgi almak için 30.01.2020 tarihinde belirtilen adresteki TYB Konya Şube binasında Ahmet Köseoğlu ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yazılanlar ikinci bir görüşme ile teyit ettirilmiştir.

TYB Konya Şubesi, 2017 yılbaşından itibaren Kılıçarslan Şehir Meydanı bölgesinde Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsis edilen yeni hizmet binasında hizmet vermeye devam etmektedir (A. Köseoğlu ile kişisel iletişim, 30.01.2020).

TYB her sene sene başında ilan edilen etkinlik programında mutlaka en az iki üç çalışma ile Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili çalışmalara yer vermektedir. Diğer kurumlarla işbirliği içinde Mevlâna Şiir Şöleni, çeşitli sempozyum, söyleşi vb. programlar düzenlenmiş, bildiriler ve konuşmalar kitap haline getirilerek basımı yapılmıştır. Ayrıca TYB bünyesinde kurulan kütüphanede Hz. Mevlâna için özel bir bölüm ayrılmış, bünyesindeki kitapları zenginleştirme çalışması devam etmektedir.[378]

TYB Çalışmaları

TYB Konya şubesi Şubat ayında yayınladığı yıllık etkinlik takvimi ile sene boyunca haftalık olarak düzenlecek programları açıklamaktadır. Geçmiş yıllarda yapılan taramalara göre 2002 yılından itibaren yapılan etkinliklere ulaşılmış 2019 yılından geriye dönük olarak Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili olanlar listelenmiştir.

TYB 2019

02 Mart Prof. Dr. Bilal Kuşpınar "Dünya Medeniyetlerinde Mevlâna Etkisi"

15 Haziran Dr. İbrahim Demirci "Şeyh Galib: Hoşça Bak Zâtına…"

29 Haziran 9. Mevlâna Şiir Şöleni

07 Aralık Dr. Hayati Bice "Tasavvuf Günümüze Ne Söyler? Hoca Ahmet Yesevî ve Mevlânâ Örneği"

14 Aralık Şems Friedlander "Mevlânâ Celâleddin Rûmî'nin Unutulmuş Mesajı"

TYB 2018

05 Mayıs Prof. Dr. Mim Kemal ÖKE "Aşkın Hakikat Bilgisine Dönüşümü"

---

[378] Ahmet Köseoğlu, TYB Başkanı, 53 yaşında.

30 Haziran 8. Mevlâna Şiir Şöleni

TYB 2017

08 Nisan Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç "*Mesnevî* Tercümelerinde Son Durak" Şair ve Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç ile Manzum *Mesnevî* Tercümesi Üzerine Söyleşi

08 Temmuz 7. Mevlâna Şiir Şöleni

TYB 2016

26 Mart Sadık Yalsızuçanlar "Bir Aşk Eri Yaman Dede"

TYB 2015

02 Mayıs Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç "Mevlâna'nın Konya'ya Getirdiği"

TYB 2014

03 Mayıs Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu "Mevlâna ve *Mesnevî*'ye Yakınlaşmak"

TYB 2013

04 Mayıs "Hanımların Dilinden Mevlâna" Panel SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ile Ortaklaşa

TYB 2012

05 Mayıs Yrd. Doç. Dr Nuri Şimşekler "Türkiye Mevlevîhaneleri" Düzenleyen: SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü

TYB 2011

07 Mayıs Muhsin İlyas Subaşı "Mevlâna Yörüngesinde Mevlevîlik, Remzi Dede-Yaman Dede Örneği"

01 Ekim Melahat Ürkmez "Şems-i Tebrizi"

17 Aralık Yrd. Doç. Dr Sinan Gönen "Âşıkların Gözüyle Mevlâna"

TYB 2010

22 Mayıs Yrd. Doç Dr. Nuri Şimşekler "Mevlâna'nın Konya'ya Gelişi"

TYB 2009

2 Mayıs Mevlâna Şiir Şöleni

TYB 2008

3 Mayıs Prof. Dr. Ahmed Güner Sayar "Hasan Âli Yücel'in Mevlevîliği"

TYB 2007

7 Nisan Doç. Dr. Hülya Küçük "Milli Mücadelede Bektaşiler-Mevlevîler"

19 Mayıs Yrd. Doç.Dr. Yakup Şafak "Son Dönem Mevlevîliğinin Önemli İsmi: A. Remzi Akyürek"

22 Eylül Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu "*Mesnevî*'de Hz. Peygamber'e ve Hadislere Atıflar"

TYB 2006

13 Mayıs Dr. Hasan Özönder "Mevlâna Yörüngesinde Bir Ortodoks Yaman Dede"

30 Eylül Dr. F. Asiye Senat Kazancı "Tefsir Kaynağı Olarak *Mesnevî*"

TYB 2005

7 Mayıs Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu "Modern ve İdeolojik Yaklaşımlar Kapsamında Mevlâna ve *Mesnevî*"

1 Ekim Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak "Mevlâna'nın Düşünce Hayatı"

TYB 2003

11 Ekim Doç.Dr. Dilaver Gürer "Peygamber Öyküleri (Füsusu'l Hikem ve *Mesnevî*'de)

TYB 2002

28 Eylül Yrd. Doç. Dr. Nuri Şimşekler "Hz. Mevlâna'dan Günümüze Mesajlar"

Bu çalışmalara ilaveten TYB Konya şubesi bünyesinde kurulan ve 2018 yılında hizmet vermeye başlayan kütüphane bölümünde 20 binden fazla kitap bulunmaktadır. Hz. Mevlâna için ayrılmış bölümden araştırmacıların istifade etmesi mümkündür.

TYB Büyükşehir Belediyesi, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Selçuklu ve Karatay Belediyeleri, Selçuk ve Necmettin Erbakan Üniversiteleri ile zaman zaman diğer kurumlarla işbirliği içerisinde programlar da yapmaktadır. 2017'de Konya Bşh Bld ile ortaklaşa düzenlenen Mevlâna Şiir akşamı, Karatay Belediyesi ile 2019 yılı itibariyle 9. su yapılan Mevlâna Şiir Şöleni geleneksel şairler buluşması programına dönüşmüş Hz. Mevlâna'nın adı ile anılmakta ve program şairlerin şiirlerini Kubbe-i Hadra önünde okumaları ile gerçekleşmektedir. TYB Konya Evi'nin bahçesinde 'Havuzbaşı Sohbetleri' olarak sohbet kültürümüzü de yeniden canlandıran programlar, İl Halk Kütüphanesi Salonu ve TYB Konya Şubesi'nin kendi salonunda devam etmektedir. Yıllık takvimdeki programların dışında TYB, 2000-2004 yılları arasında SADAV ile ortaklaşa haftada bir gün Pazar günleri *Mesnevî* okumaları düzenlemiş, mekân desteği sağlamıştır. Doç. Dr. Yakup Şafak tarafından yapılan okumalar ilgiyle takip edilmiştir.

Sosyal medyada etkin bir şekilde paylaşım yapan TYB Konya Şubesi, Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi (TYB) kullanıcı adıyla 7 Temmuz 2008'de oluşturulmuş grupta 1777 üye bulunmaktadır.[379] Anasayfada paylaşılan 2020 yılı etkinlik takvimi ile tüm senenin planlamasına ulaşmak mümkündür. Her hafta takvim doğrultusunda planlanmış etkinliklerin duyurusu yapılmakta ve sonrasında yapılan çalışmanın özeti mahiyetinde söyleşi metni paylaşılmaktadır. Temmuz 2020'ye kadar online olarak devam eden söyleşileri "TYB Konya Şubesi" kullanıcı adıyla açılmış youtube kanalından canlı olarak katılmak mümkündür.[380] Kaydı yapılan söyleşiler kanala yüklenerek dinleyicilerin istedikleri zaman takip etmelerine olanak sağlamaktadır. Mart 2013'de açılan ve @TYBKONYA kullanıcı adıyla erişilebilen diğer bir sosyal medya aracında çalışmalar ile ilgili duyurular, kayıt yapılmış programların linkleri, program afişleri gibi çalışmalar paylaşılmaktadır.[381]

---

[379] https://www.facebook.com/groups/55129750429/, Erişim Tarihi: 20.06.2020.

[380] https://www.youtube.com/channel/UCC2cphYkjJc12DvHYaOtqbg, Erişim Tarihi: 20.06.2020.

[381] https://twitter.com/tybkonya, Erişim Tarihi: 20.06.2020.

TYB Yayınları

TYB yayınları arasında Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili olan;

- *Konya'da Düşünce ve Sanat,* hzl. Mehmet Harmancı, TYB Konya Şubesi, 2003, Konya, 518 s.

Kitabın tamamı Mevlâna ile ilgili olmasa da Nuri Şimşekler'in Hz. Mevlâna'dan Günümüze Mesajlar söyleşi gibi yıl boyu yapılan konuşmaların yazıya dönüştürülmüş halini bulmak mümkündür.

- *Konya'da Düşünce ve Edebiyat,* hzl. Ahmet Kâzım Ürün, İbrahim Demirci, TYB Konya Şubesi, 2003, Konya, 304 s.

23-24 Mayıs tarihinde yapılmış sempozyumda 22 uzman isim tarafından sunulan bildiri ve konuşmalardan oluşmaktadır.

- *Mevlânâ Celâleddin Rûmî 800. Yıl,* hzl. Mehmet Doğan, TYB, 2007, Ankara, 223 s.

kitap 2007 yılının "Mevlâna Yılı" ilan edilmesi dolayısıyla kendisini anlamak ve anlatmak adına gerçekleştirilen bilgi şöleninin (Gelibolu) tebliğlerinden oluşmuştur. Genel Başkan Prof. Dr. Hicabi Kırlangıç sunuş yazısını yazmış, Mehmet Doğan kitabın başında yer alan açılış konuşmasında Mevlâna Yılı dolayısıyla yaptıkları faaliyetlerden bahsetmiştir. Derya Örs 'Mevlâna'yı Anlamak', Selami Şimşek 'Gelibolu'da Mevlevîlik Kültürü ve Mevlevî Şairler', Cihan Okuyucu 'Veled Çelebi'nin Yeni Bulunan İki Defteri: Mesnevî-i Şerif Hikâyeleri', Nazif Öztürk 'Evkaf Arşiv Vesikalarına Göre Gelibolu Mevlevîhanesi', Mustafa Kara 'Mevlâna'nın Yaşadığı Yüzyıla Genel Bakış', Derya Örs 'Mevlâna'yı Anlamak', Hüseyin Güllüce 'Mesnevî'ye Açılan Pencere: İlk On Sekiz Beyit', Mustafa Özçelik 'Anadolu'nun Sönmeyen İki Işığı: Mevlâna ve Yunus Emre', Süleyman Uludağ 'İslam'da Tasavvuf ve Mevlâna'nın Yeri', İsa Çelik 'Hz. Mevlâna'da İnsan-ı Kâmil', Nazım Elmas 'Mektuplardaki Mevlâna', Adnan Karaismailoğlu 'Mesnevi'de Yakınlaşma ve Anlaşma Dili', Yusuf Işıcık 'Mesnevî'de Kur'ani Temalar', Yusuf Turan Günaydın 'İmamzade Salih Saim (Unar)'ın Mevlâna Celaleddin-i Rumi ve

Şemsettin Tebrizi adlı Risalesi', Mustafa Çıpan 'Hz. Mevlâna'dan Şeyh Galip'e' başlıklı tebliğ yazılarından oluşmuştur.

- *Konya'da Kültür ve Medeniyet,* Konya: TYB Konya Şubesi, 2007, 304 s.

TYB Konya Şubesi olarak yıl içinde yapılan program konuşma metinleri kitap haline getirilerek yayınlanmaktadır. Bu bölümde Adnan Karaismailoğlu'nun 'Modern ve İdeolojik Yaklaşımlar Karşısında Mevlâna ve Mesnevî' ile Yakup Şafak'ın 'Mevlâna'nın Düşünce Hayatı' konulu yazısını bulmak mümkündür.

2019 yılı itibariyle 9. su yapılmış olan Geleneksel Mevlâna Şiir Şöleni'nde okunan şiirler seçki haline getirilerek basımı 978-605-69162-8-1 ISBN numarasıyla Karatay Belediyesi ile yapılmıştır. 2017'de yapılan şölenin seçki kitabı 978-605-389-289-2 ISBN numarası ile Konya Bşh Bld ile ortak yayın olarak basılmıştır.

Görseller

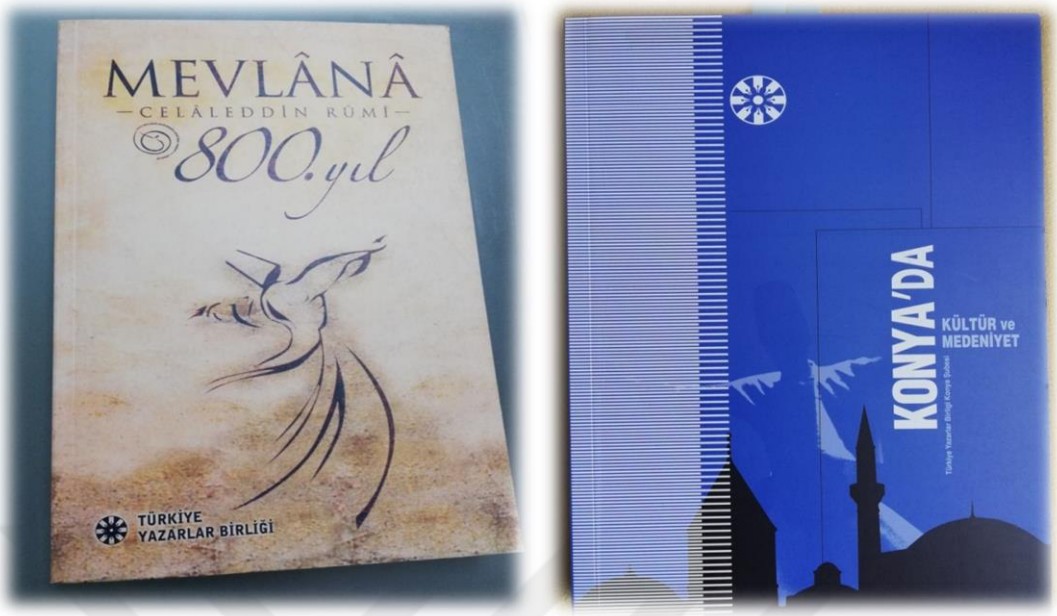
Fotoğraf 168 TYB Başkanı Ahmet Köseoğlu

Fotoğraf 169 TYB Binası

Fotoğraf 170 TYB Kütüphanesi

Fotoğraf 171 TYB 800. Yıl Adına bastırdığı Mevlâna Kitabı ve TYB Konya Şubesi Yayını

Fotoğraf 172 TYB Kütüphanesi Mevlâna Bölümü

Fotoğraf 173 Şems Friedlander Söyleşisi (A. Köseoğlu Arşivinden)

Fotoğraf 174 TYB Mevlâna Şiir Şöleni Afişi

Fotoğraf 175 Mevlâna Şiir Şöleni Kitapları

Fotoğraf 176 Dr. Hayati Bice'den "Tasavvuf Günümüze Ne Söyler? Hoca Ahmet Yesevi ve Mevlâna Örneği" programı (A. Köseoğlu Arşivinden)

Fotoğraf 177 Şems Friedlander Söyleşisi (A. Köseoğlu Arşivinden)

2.5. MEVLEVÎ MESLEK ERBABLARI

Hz. Mevlâna eserlerinde, rubailerinde, gazellerinde insanlığı güzeli, doğruyu, hakikati, aşkı aramaya davet etmiştir.

> "İster nur olsun, ister karanlık. O olmadıkça onu tamamıyle bilemezsin.
>
> Akıl oldun mu aklı tamamıyle bilirsin, aşk oldun mu aşkın yanmış, mahvolmuş fitillerini anlar, duyarsın.
>
> Anlayış bunu kavrayabilseydi bu dâvanın delilini apaçık söylerdim." (Mevlâna, 1988: 63) C VI 757-759. beyit

Bu beyitlerde de belirtildiği üzere hakikati arayış sürecinde herkesin aradığı, bulduğu, gördüğü, anladığı da farklıdır. Tek bir doğru varken, doğruya ulaşmak için birçok yol saymak mümkündür.

Geçmişe bakıldığında Mevlevîhanelerin yaşayan yerler olduğu ve Mevlevîlerin meslek sahibi oldukları görülmektedir. Tarihsel süreçte eğitimhane olan mevlevîhaneler birçok değerli şair, hattat, musikişinas, müzisyen, neyzen, nakkaş, müzehhip, sanatçı yetiştirmiş ve meslek erbablarına ev sahipliği yapmıştır (Karpuz, 2019:138). 1925 Tekke ve Zaviyelerin kapatılması kanunu ile kapatılan dergâhlarda bulunanlar ve muhibleri toplum içine karışarak normal hayat düzenini benimsemişlerdir. Zaman içinde Mevlevîlik ritüellerinin değişime uğramasıyla kişiler farklı şekillerde halkın içinde gerek sohbetleri gerek zanaatları ile Mevlevîliği yaşamakta ve yaşatmaktadırlar. Günümüzde Mevlevîlik denilince akla ilk gelen meslek grubu semâzenliktir, halbuki semâzenliğin yanı sıra halka karışan meslek erbabları toplumda Mevlevîliği alışılagelmişin dışında yaşamakta, tanıtmakta ya da bir parçası olmaktadırlar. Bu çalışmada, 10 meslek erbabı ile görüşme yapılmış ve kendilerinin Hz. Mevlâna ile ilgileri ve bu yola hizmetleri sorulmuştur. Bu kişiler alfabetik sıraya göre Balıkçılar Oteli çalışanı, Celalettin Berberoğlu, Celaleddin Mevlevî, Melahat Ürkmez, Mustafa Holat, Nevin Halıcı, Ömer Çelik, Reha Bilir, Ulaş Tekerkaya, Üzeyir Özyurt'dur.

2.5.1. BALIKÇILAR OTEL

İletişim

Adres: Aziziye Mah. Mimar Sinan Sk. No:2 42030 Karatay

Telefon: 0332 350 94 70

Eposta: balikcilar@balikcilar.com

Görüşme[382]

Otel, Mistik Müzik Festivali ve özellikle Şeb-i Arûs Hz. Mevlâna'nın Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri döneminde yurtiçi ve yurtdışından gelen turistlerin konaklamasına yardımcı olmaktadır. Son yıllarda özellikle İran'dan grup halinde gelen turistlere, Şeb-i Arûs döneminde toplantı salonunda turistlerin kendi hazırladıkları programlara ücretsiz mekân desteği sağlamaktadır. 51 yatak kapasitesine sahip otelde önceden ayırtılan odalarda kalan turistler programlarına göre genellikle saat 20.00-23.00 arası otelin toplantı salonunda semâ etmekte ve çeşitli şarkı ve ilahiler söyleyerek konser vermektedirler. 7-10 Aralık, 10-14 Aralık ve 14-17 Aralık olmak üzere 3 periyod halinde Konya'da Mevlâna Türbesi etrafında olan Dergâh Otel, Paşapark, Özkaymak ve Baykara Otelde yaklaşık 40-50 kişilik gruplar halinde kalan turistler program esnasında bu otellerden birinde günlük program akışına göre toplu olarak programlarını gerçekleştirmektedirler. Günün birinde de programlarını türbe önündeki alanda yapan turistler genelde İran'dan gelmekte olup aralarında az da olsa Pakistan, kısmen Arabistan'dan katılanlarla beraber semâ ettikten sonra yurtlarına geri dönmektedirler (M. Yaprakçı ile kişisel iletişim, 27.01.2020).[383]

Görseller

---

[382] 27.01.2020 tarihinde Balıkçılar Otel Resepsiyon şefi Mustafa Yaprakçı ile görüşülerek bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır.

[383] Mustafa Yaprakçı, Resepsiyon Şefi.

Fotoğraf 178 Balıkçılar Otel

Fotoğraf 179 Balıkçılar Otel Yurtdışından Gelen Turistlerin Düzenledikleri Şeb-i Arûs Etkinlikleri

2.5.2. CELALEDDİN MEVLEVÎ

İletişim

Adres: Aziziye Mah Şehit Nazımbey Cd. Karatay

Görüşme[384]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Celaleddin Mevlevî'nin sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Celaleddin Mevlevî belirtilen adreste dükkânında terzi olarak çalışmaktadır. 1973 yılında Suriye Halep'te doğdu. 4 kuşaktan Mevlevî bir aileden gelmektedir. Babası Necmettin Mevlevî, dedesi Bahaeddin Mevlevî, büyük dedesi Necmettin Yusuf Mevlevî'dir. 6 sene önce 2013'de yaşanan iç savaş sebebiyle Suriye'den Türkiye'ye ailesi ile birlikte mülteci olarak gelmiştir. İlk olarak ailesiyle birlikte Şanlıurfa'daki mülteci kampına yerleştikten sonra daha rahat yaşam şartı beklentisiyle ailesiyle Konya'ya taşınmıştır. Konya'ya yerleşmesinin ardından bir yıl kadar iş bulamayan Celaleddin baba mesleği olan terziliği devam ettirmek için iki dikiş makinesi ile bir terzi dükkânı açmıştır (C. Mevlevî ile kişişel iletişim, 20.01.2020).

Suriye'de mont, ferace diken büyük bir fabrikada çalışmakta olan Celaleddin Mevlevî, dükkânı ilk açıldığında kıyafet tamiratı ile geçimini sağlamaya başlar ve zamanla Suriyeli vatandaşlara şalvar, haydariye, cüppe diker. 4 kuşaktan Mevlevî olan aile büyükleri vesilesiyle Mevlevî giysilerine aşina olduğu için özellikle Şeb-i Arûs zamanında özellikle İran'dan gelen turistlere ya da Konya'daki semâzenlere tennure de dikmektedir. Dükkânında ayrıca destar satışı da yapmaktadır. Halep Mevlevîsi olarak Türkiye'deki Mevlevî ritüellerinde ve semâ şeklinde küçük farklılıklar olmakla beraber yolun aynı gönül yolu olduğunu belirten Mevlevî ailesinin kendisinin bildiği yaklaşık 150 yıldır Mevlevî aileden gelmektedir.

[384] 20.01.2020 tarihinde belirtilen adreste dükkânında Celaleddin Mevlevî ile görüşülerek bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır.

Çocukluğundan beri Mevlevî adabıyla yetişmiş, kardeşleri ile birlikte semâ etmiştir. 7 çocuğu olan Celaleddin Mevlevî'nin oğullarından Yusuf Mevlevî önceden de semâ etmeyi bilmekle beraber çark hareketindeki bazı farklılıkların olması sebebiyle Konya Tasavvuf Topluluğu bünyesinde açılan kurslara devam etmiş ve semâ âyinlerinde yer almaya başlamıştır. Celaleddin Mevlevî'de İRFA'da Pazartesi günü yapılan Meşke katılmaktadır.[385]

Görseller

Fotoğraf 180 Celaleddin Mevlevî Arşivinden

[385] Celaleddin Mevlevî, Terzi, 47 Yaşında.

Fotoğraf 181 Celaleddin Mevlevî ve Dükkanı

Fotoğraf 182 Celaleddin Mevlevî Arşivinden

2.5.3. CELALETTİN BERBEROĞLU

İletişim

Adres: Destegül GSM Aziziye Mah. Eflekidede Sok. No:8 Karatay

Eposta: cberberoglu@yahoo.co.nz

İnternet Adresi: www.sikkesemazen.com

www.keçeciyiz.biz

Görüşme[386]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Celalettin Berberoğlu'nun sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Uzak diyarlardan Hz. Mevlâna'yı ziyarete gelen misafirlere hizmet edebilmek amacıyla bu yola baş koyan semâzen, keçeci Celalettin Berberoğlu, çocukluğundan beri desenleme, nakışlama içinde dergâhı hamam olan keçeçilikle hemhal olarak atölyesinde baba yadigari mesleğine devam etmektedir. 1967 Konya doğumludur. 6 yaşında semâya etmeye, 1976 yılında da 9 yaşında teknik öğrenerek âyine çıkmaya başlamıştır. Sikkesini Süleyman Hayati Dede'nin tekbirlediği, Mustafa Holat'ın Konya'da yetiştirdiği ilk semâzenlerdendir. Daha sonra Kılcı Nuri Baba'nın terbiyesine girerek Hz. Mevlâna yoluna gönül vererek hizmet etmiştir. Yurtdışında birçok farklı ülkede farklı öğretileri de deneyimleyen Berberoğlu Hz. Pir'in öğretilerinin merkezinde dünyadaki insanların neye inandığını gözleme fırsatı yakalamıştır. 1993 yılında bir süre ara verdiği keçeciliğe geri dönen Berberoğlu, 2010 yılında şu an bulunduğu mekânı açmıştır. Konya İl Kültür Müdürlüğünce, Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma etkinlikleri kapsamında ikincisi düzenlenmiş olan "Sanat Ocağı Mevlevîhane Atölye Çalışmaları" ile ulusal ve uluslararası alanda isim yapmış usta el sanatçılarını ağırlanmış, bu sanatlar halkla

[386] 28.01.2020 tarihinde Destegül GSM keçe atölyesinde Celalettin Berberoğlu ile görüşülerek bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır. Mail yoluyla yapılan ikinci görüşme ile konuşulanlar teyit ettirilmiştir.

bütünleştirilmiştir. Mevlâna Kültür Merkezi'nde düzenlenen bu atölye çalışmasında keçe ustası Berberoğlu, geleneksel Türk el sanatının seçkin ürünlerinden olan keçe sanatının inceliklerini halkla paylaşmıştır (C. Berberoğlu ile kişisel iletişim).

Berberoğlu, öncelikli amacı Hz. Pir'in gönül dostlarına hizmet etmek olan mekânda ayrıca keçe kursları da verilmektedir. Gelen misafirlerin Konya'dan huzurla ayrılmasına yardımcı olmak, kaşanelerine birşey konulamasa da negatif duygularla ayrılamamaları için gayret sarf etmektir. Berberoğlu, Tamam olmaya gelen her kişiye, Mekke emirinin Kâ'bet'ül-uşşâk'a hizmet ettiği gibi bu şehirde yaşayan her insanın bu vazifeyi üstlenmesi gerektiğini vurgulamıştır. "Hz. Mevlâna eksiksiz bir bütündü." diyen Berberoğlu âşık, maşuk, arif, öğrenci, mürşit, şair, akademisyen, musikişinas, vaiz olan Hz. Mevlâna'nın herkes nereden bakarsa kendi kapasitesi doğrultusunda onu görebildiğini, bu açıdan sığ yaşanan bu yüzyılda kendisinin tam olarak zaten tanımlanamayacağını, Mevlâna budur diyenin gaflette olduğunu belirtmiştir. Madde ve mana olarak paylaşılması gereken büyük bir miras olan Hz. Mevlâna'dan maddi çıkar bekleyenlerin bu yola zarar verdiğini vurgulamıştır.[387]

Konya'da yapılan faaliyetlerin kâfi olmadığını, her şeyden önce bu konuya turizm açısından bakılmaması gerektiğini ifade etmiş ve her yıl özel olarak hiçbir şey yapılmadan Konya'ya olan merakından ve hürmetinden gelen 3 milyon kişiye 700 yıllık bu medeniyetin anlatılması konusunda aciz kalındığını belirtmiştir. Kendisine özel biri dili, hiyeraşisi, musikisi, semâsı, zikri, edebiyatı, el sanatları, estetiği, giysisi kısaca her şeyi olan bu değer 1925 Tekke ve Zaviyeler kanunu ile bile tam olarak yok olmamış bilakis artık taşmıştır. Bu mirasın sorumluluğunu hisseden şehrin yöneticileri, bu işin vazifelileri, akademisyenler ilk önce bu konuda toplanıp sorunun sıkıntılarına dem vurmalıdırlar. Bu kültürü görmek için bir hayalle gelen Hz Pir'in gönüllerine dokunduğu insanları en iyi şekilde ağırlamak tüm Konya'nın vazifesidir.

[387] Celalettin Berberoğlu, Keçe Ustası/ Semazen, 53 Yaşında.

Hz. Mevlâna'nın öğretileriyle donatılmış kişiler olmalı, fikirlerini safça yaşama çabasında olan bir öğretici kadrosuyla hizmet verilmelidir.[388]

Görseller

Fotoğraf 183 Celalettin Berberoğlu

[388] Celalettin Berberoğlu.

Fotoğraf 184 Celalettin Berberoğlu Arşivinden

Fotoğraf 185 Celalettin Berberoğlu Arşivinden

2.5.4. MELAHAT ÜRKMEZ

İletişim

Eposta: melahaturkmez@hotmail.com

Görüşme[389]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Melahat Ürkmez'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Melahat Ürkmez, Konya'nın Hadim kazasında 1959 yılında doğdu. NEÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği ve Anadolu Üniversitesi Halkla İlişkiler Fakültesi'nden mezun oldu. Halen İstanbul Üniversitesi AUZEF Felsefe Bölümüne devam etmektedir. 1976-79 yılları arasında Türkiye Halk Bankası'nda memur olarak görev yaptı. Evlilik nedeniyle memuriyetten ayrılarak sonrasında çeşitli devlet okullarında Türkçe Öğretmeni olarak hizmet etti. 2004-2015 yılları arasında yerel gazete ve internet sitelerinde köşe yazarlığı ve röportaj yaptı ve gazetelerin Kültür Sanat Sayfasını hazırladı. Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi Yönetim Kurulu üyesi; Selçuklu Sanayici İşadamları Serbest Meslek Sahipleri Derneği (SELSİAD) Yönetim Kurulu üyesi ve Genel Başkan Yardımcısı; Konya Fikir ve Sanat Adamları Derneği Onur Kurulu üyesidir. (M. Ürkmez ile kişisel iletişim, 30.01.2020).

Melahat Ürkmez'i bizler için değerli kılan, Hz. Mevlâna, Şems-i Tebrizî konulu araştırma inceleme eserleri yanı sıra Hz. Mevlâna ve etrafındakilerle ilgili yazmış olduğu roman, tarihi romanları ve Hz. Mevlâna sevgisidir. Yazara 2015 yılı Kasım ayında Türkiye Yazarlar Birliği Genel Merkez tarafından, Milletlerarası Tarihi Roman Büyük Ödülü Beratı verilmesinin sebebi kendi tabiriyle, tarihi

[389] 30.01.2020 tarihinde Zafer Camlıköşk'de Melahat Ürkmez ile görüşülerek bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır. Mail yoluyla yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

romanlarında kurgu yaparken titiz araştırmalar sonucu bilimsel gerçeklikten sapmamasıdır.[390]

Yazarın Japonya'dan Konya'ya gelen bir turistin izlediği semâ töreninden etkilenerek Mevlâna Hazretlerini araştırmaya başlamasını konu alan romanı *Gönül Bahçesinde Mevlâna*, 2004 yılında T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yayımlanmış, takip eden yıllarda beş yıl yine İl Turizm ve Kültür Müdürlüğü tarafından basılıp yayımlanmıştır. Aynı romanı, TYB Genel Merkezi'nin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne, bastığı kitaplardan dolayı "Özel Ödül" verdiği altı kitap arasında yer almıştır. 2007 yılında Nesil Yayınevi ve çeşitli yayınevleri tarafından yayımlanmış, Japoncaya çevrilen ilk Mevlâna konulu bir roman olması hasebiyle Japonya Büyükelçisi tarafından teşekkür mektubu yazılmış ve 2008'de Hollanda UETD tarafından yayımlanmıştır. Araştırma-İnceleme dalında, *Mevlâna'da Aşk Sırrı ve Nihai Bütünleşme* adlı araştırma- inceleme kitabı, 2005 yılında NKM tarafından, 2. ve 3. baskısı, Ağustos 2009 ve 2010 yıllarında Palet Yayınları tarafından yayımlanmıştır, İngiltere'de üniversitelerde ve Selçuk Üniversitesi'nde bazı bölümlerde kaynak kitap olarak okutulmaktadır.[391]

Kısa zamanda 22. baskıya ulaşan ve alanında bir ilk olarak gösterilen, *Şems-i Tebrizî* isimli araştırma-inceleme kitabı, 2007 yılında T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından, 2. ve 3.baskısı, NKM tarafından, 4. baskısı tekrar Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, diğer baskıları Tuna ve Eser Kitap yayınevi tarafından yayımlanmış ve sonrasında yazılan birçok kitaba kaynakça olmuştur. Bu eseri aynı zamanda Uluslararası bir besteci olan Can Atilla tarafından baş kaynak olarak bestelenip 'Şems-i Rumi' adlı albüm yapılmış plak ve CD'si çıkmıştır.[392]

Yazarın, *Diyâr-ı Aşk / İlâhî Ulak Şems-i Tebrizî* adlı romanı 2010 yılında NKM; 2.baskısı Gençlik Yayınları tarafından yayımlanmıştır. İngilizce ve Flemenkçe'ye çevirisi yapılmış, basılma aşamasındadır. Yine alanında bir ilk olan ve

---

[390] Melahat Ürkmez, Yazar, 61 Yaşında.

[391] Melahat Ürkmez.

[392] Melahat Ürkmez.

Mesnevî'nin yazılışını konu alan *Aşkın Kâtibi / Çelebi Hüsâmeddin* adlı romanı 2015 yılında yayınlanmıştır. [393]

Diyar-ı Aşk ve *Gönül Bahçesinde Mevlâna* adlı romanları ve *Ödlek Musa* adlı hikâye kitabı, Necmettin Erbakan Üniversitesi'nce yürütülen ve KOP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı'nca desteklenen Şehit Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın anısına kurulan UNİKOP Sesli Kütüphanesi projesi kapsamında seslendirilmiştir. [394]

Ürkmez, 10 yıl süre ile çeşitli yerel kanallarda programlar yapıp sunmuştur. Kitap çalışmalarının yanı sıra birçok sempozyuma bildiri sunumuyla katılmıştır. 9-11 Mayıs 2011'de İran'da Urumiye Üniversitesi ve Yüzüncü Yıl Üniversitesi tarafından düzenlenen I. Uluslararası Çelebi Hüsameddîn-i Urmevî ve Mesnevî-i Manevî Sempozyumunda "Mesnevî'de Çelebi Hüsamettin" başlıklı bildiriyle katılmış, 4 Mayıs 2013 tarinde SÜ Mevlâna Enstitüsü ile TYB Konya Şubesi'nin birlikte düzenlediği "Hanımların Dilinden Hz. Mevlâna" konulu panelde, 2015'de Hollanda Amsterdam'da Türkevi Araştırma Merkezi "Mevlâna'ya 'Başını Feda Eden Şems" programında konuşmacı olarak yer almıştır. Aralık 2009'da yayınlanan Müsvedde Dergisinde "Şems'i Tebrizî'nin Mevlâna'ya Etkisi" konulu yazısıyla katkı sağlamıştır. Bunlara ilaveten Suriye, Romanya gibi birçok ülkede, Türkiye'nin birçok ilinde ve Konya'da okullarda, televizyon programlarında Hz. Mevlâna, Şems-i Tebrizi ve Hüsamettin Çelebi hakkında konuşmalar yapmıştır. Bu alanda çalışmalarına devam etmektedir.[395]

Yazdığı kitaplarla ulusal ve uluslararası platformda birçok kişiye ulaştığına inanan Ürkmez, kitaplarını yazarken Hz. Mevlâna'nın "Ben Kur'an'ın kulu kölesiyim, Muhammed Mustafa'nın ayağının tozuyum. Kim bundan farklı bir söz söylerse, o sözden de o sözü söyleyenden de bizarım, davacıyım." sözünün vermiş olduğu veballe konuyu titizle incelemesi, sahih kaynaklardan yararlanması gerektiğini düşünerek derinlemesine araştırma yaptırmıştır. Mevlâna'nın öğretilerin,

[393] Melahat Ürkmez.

[394] Melahat Ürkmez.

[395] Melahat Ürkmez.

nasihatların, yaşadığı ilahi aşkın topluma yansıması konusunun çok önemli olduğunu bu konu ile ilgili Konya'da birçok çalışma olduğunu fakat üniversite ve diğer kurumların akademik çalışmalarına halkın ya da üniversite öğrencilerinin ilgi göstermemesinin üzücü olduğunu belirtmiştir. Bu konuda Hz. Mevlâna'yı halkla küçük yaşlarda tanıştırmalı, ders kitaplarına mutlaka *Mesnevî*'den ya da diğer eserlerinden bölümler yerleştirilmeli, öğrencilerin anlayabileceği ve ilgisini çekebilecek çalışmaların yapılması gerektiğini belirtmiştir. Halkın bir kısmının talebi doğrultusunda *Mesnevî* okumaları ve sohbetleri ile Hz. Mevlâna'nın ne demek istediği aktarılmalıdır. Şeb-i Arûs törenleri Konya'da mı İstanbul'da mı yapılmalı, semâ âyinleri nasıl olmalı tartışmaları devam ederken Mevlevîliğin şekil kısmına yönelik konuşmalara dahil olmak istemeyen Ürkmez, Hz. Mevlâna'nın beyitlerini söylediği doğrultuda yazmaya çalışarak özellikle okul döneminde çocuklara tohumları atmanın gerekliliğini vurgulamıştır.[396]

Görseller

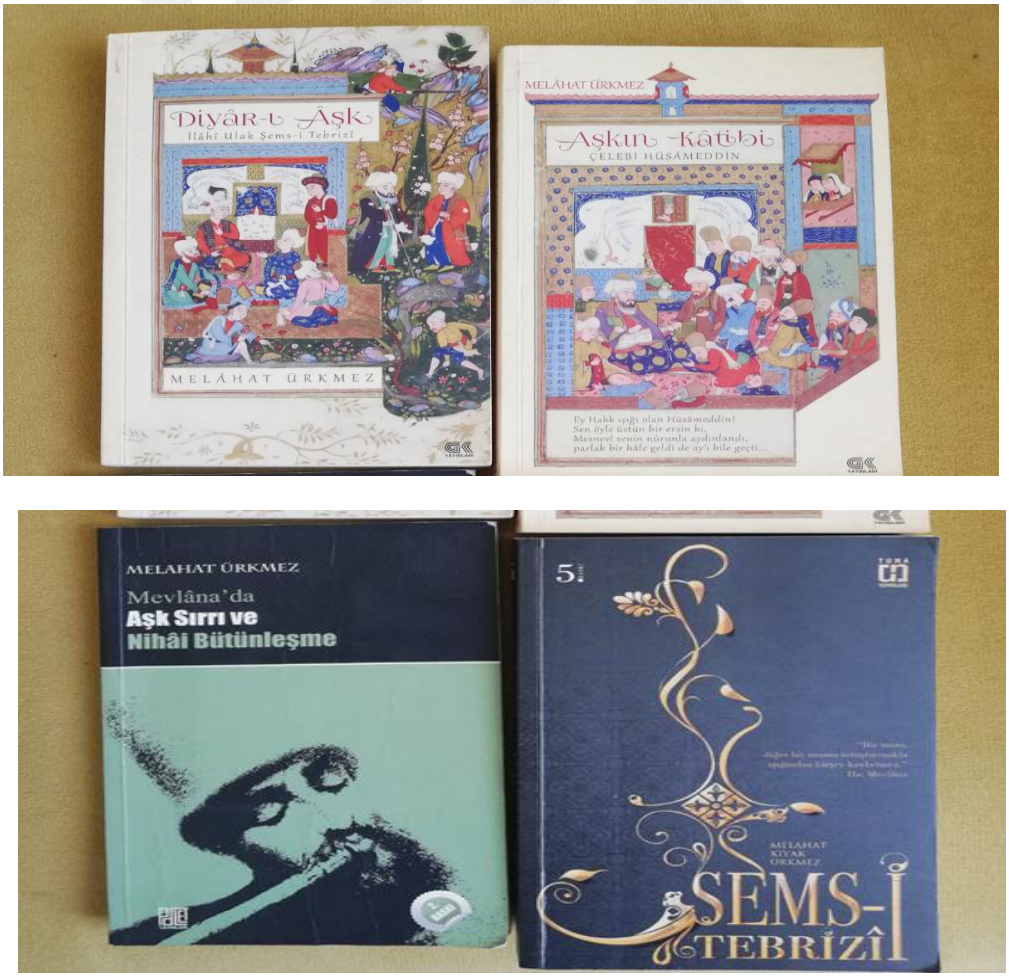

Fotoğraf 186 Melahat Ürkmez Söyleşi Afişi

[396] Melahat Ürkmez.

Fotoğraf 187 Melahat Ürkmez Söyleşi Afişi

Fotoğraf 188 Melahat Ürkmez Kitaplarından Bazıları

2.5.5. MUSTAFA HOLAT

İletişim

İnternet Adresi: http://www.mustafaholat.com/

Özgeçmiş

1 Ocak 1946 yılında Konya'da doğan Mustafa Holat ilk ve orta öğrenimini Konya'da tamamladı. Son Mesnevîhan Sıtkı Dede'nin talebesi olan babası Hüseyin Holat'ın etkisiyle evde ve çevresinde Mevlevîlerle büyüdü. Konya'da 1946'da şiir, anma konuşmaları ile başlayan Mevlâna'yı anma programları 1959 yılında Konya İl kitaplığında icra edilmeye başlayan semâ âyini programı izleyen 13 yaşındaki Mustafa Holat babasına "Ben de semâ edeceğim" diye ısrarda bulunması üzerine Hüseyin Holat oğlunu, tekkeler kapatılmadan önce dergâh adabını gören kimselerden olan Ali Karadağ'a götürür. Ali Karadağ, Mustafa Holat, Celaleddin Loras ve Ethem Karadağ'a semâ öğretmeye başlar. Bu üç genç, tekke ve zaviyelerin kapatılmasından sonra Konya'da ilk semâ öğrenen kişiler olmuştur. Mevlevî usûl ve adabınca semâ talim eden Holat, babasının götürdüğü ev sohbetleri ve zikirlerde semâ etmeye başladı. 1961 yılından itibaren Konya Turizm Derneğince organize edilen Hz. Mevlâna'yı Anma Törenlerine Mustafa Holat ilk defa Konyalı 8 semâzenden biri olarak katıldı.

1970 yılında Konya Şeker Fabrikası'nda çalışmaya başladı. Bu zaman aralığında tekke görmüş pek çok değerli kişilerle aynı yerde semâ etme ve sohbet etme imkânı bulmuştur. Selman Tüzün, Abdülbaki Gölpınarlı, Midhat Bahari Beytur, Saadettin Heper, Refi Cevat Ulunay, Ahmet Bican Kasapoğlu, Halil Can görüştüğü ve feyz aldığı kişilerden bazılarıdır.

Mustafa Holat, 1977 yılında Geleneksel Hz. Mevlâna Anma törenlerinde Semâzenbaşı olarak görev almaya başlayarak semâzen yetiştirilmesinden sorumlu olarak onlarca semâzen yetiştirmiştir.

1987 yılında Konya Turizm Derneğinden ve Konya Şeker Fabrikasından ayrılarak Konya Belediyesi'nin Semâ Topluluğunun kurulmasıyla burada 1991 yılına kadar hem belediye işçisi olarak çalışmış, hem de semâ törenlerinde görev almıştır.

1991 yılında Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğunun kurulması ile toplulukta Postnişin olarak görev almaya başlayan Holat, 2012 yılı başında 65 yaşında topluluktan emekli olmuştur.

Mustafa Holat, uzun yıllar yurtiçi ve yurtdışında Hz. Mevlâna'yı anma ve Semâ etkinliklerinde Semâzen, Semâzenbaşı ve Postnişin olarak görev yapmış, büyüklerinden gördüklerini, duyduklarını yetiştirdiği talebelerine aktarmıştır. Bu zamanda Semâ'nın yozlaşmasına fırsat vermeden, Mevlevî âdâb ve erkânına uygun şekilde yapılmasında ve korunmasında çok büyük katkıları olan Holat, Hz. Mevlâna'nın yolunda 50 yılı aşkındır aynı hizmet aşkı ile hizmet etmektedir.[397]

Görüşme[398]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mustafa Holat'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Mustafa Holat, 1925'de Tekke ve zaviyelerin kapatılmasıyla Konya'daki dervişanın sustuğunu, tören ve programların Konya Belediye Başkanı Muhlis Koner'in (Hz. Mevlâna hanım soyundan gelir ve 3 dönem belediye başkanlığı yapmıştır.) Mevlâna aşığı olarak Alaaddin Tepesi'nde Belediye sineması olarak bilinen mekânda verdiği konferanslarla başladığını belirtmiştir. Semâ törenlerinin birkaç kişiyle ve birkaç enstrümanla kıyafetsiz olarak oralarda başladığı fotoğraflanmıştır ve arşivinde mevcuttur. 1958'de şimdiki tiyatro binasında Konya Belediyesi öncülüğünde semâ törenleri yapılmaktaydı. Bu çalışmanın davetiyesini edinen Holat, törenleri izler ve babasına semâ etmek istediğini söyler. Bu yıllar evlerde toplanan Mevlevî muhibbileri sohbetler ve zikirler esnasında semâ etmektedirler. Bu sohbetleri küçük yaşlarında izleme ve dahil olma fırsatı yakalayan Holat, gittikçe semâya ilgi duymaya başlar. Bu konuyu babasına açan Holat, terzi olan babasının dükkânına uğrayan Süleyman Dede ve 1925'de dergâhın

[397] http://www.mustafaholat.com/?p=27, Erişim Tarihi: 12.01.2020.
[398] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 12.01.2020 tarihinde İRFA'da Mustafa Holat ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

kapatılmasından evvel orada semâzen olan arkadaşına konudan bahseder. İlk eğitimini 1958'li yıllarda bu kişiden alan Holat, birinci merhale olan çark eğitimini alır. İkinci merhale olan yürüyüş hareketini İstanbul'dan getirilen Ali Karadağ öğretir ve bu şekilde Mustafa Holat, Celaleddin Loras ve Ethem Karadağ 3 kişi olarak semâ eğitimini almışlardır. Sonradan eklenen 5 kişi ile beraber 8 kişi 1962 yılında törenlere katılmışlardır. Mustafa Holat'ın babasına semâ etme isteğini iletmesi ve akabinde alınan eğitimle başlayan bu süreç Holat tarafından başlatılmış ve zamanla şimdiki halini almıştır. Şu an bu 8 kişiden 4'ü hayattadır. Dönemin Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek'in 1991'de koroyu kurması ve dönemin başbakanı Turgut Özal'ın desteğinin bugünlere gelinmesinde oldukça faydası vardır. Devlet büyüklerinin desteği bu anlamda çok önemlidir ve toplumu etkiler. Osmanlı İmparatorluğu döneminde padişah III. Selim bizzat kendisi neyzen ve bestekâr olmasıyla, böyle âyinler ortaya çıkmış ve Mevlevîlik kültürü gelişmiştir. O günlerden şimdi Belediye öncülüğünde kurulan külliyelerle Mevlevîlik canlanmış, halka ulaşmaya başlamıştır. Efendi kime denir, kendisine nasıl hitap edilir, efendi kimi temsil eder? Bu soruların cevabını düşünen insan doğruya ulaşma çabasındadır. Şeyh Peygamberimizi temsil eder ve kişiyi Allah'a götürür (M. Holat ile kişisel iletişim, 12.01.2020).

Postnişin Mustafa Holat emekli olmasının akabinde İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi bünyesinde Pazar ve Perşembe günleri halka açık ve ücretsiz olan icra edilen Semâ ayini postnişinidir. Bu günlerde mekâna gelen ziyaretçilerle sohbet etmekte ve bu yolun tarihi vb. hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca Karatay'da Emek İşhanı 3. Katındaki 203 no.lu mekânda kendisini ziyarete gelenleri ağırlamaktadır. Kendisi ile yapılan *Mesnevî* sohbeti hakkındaki görüşmeye bu çalışmanın ikinci bölümünde yer verilmiştir.

2.5.6. NEVİN HALICI

İletişim

Eposta: nh@nevinhalici.com

Özgeçmiş

Dr. Nevin Halıcı 1941'da Konya'da dünyaya geldi. Konya Kız Tatbikat İlk Okulu, Konya Kız Enstitüsü okullarından mezun olduktan sonra 1970-75 yıllarında Ankara Gazi Üniversitesi'nde Ev Ekonomisi Beslenme okudu. 1986'da İngiltere'de, City of Guilds of London Institute'den "The Cookery Certificate" diploması aldı. 1991'de Selçuk Üniversitesi'nde yüksek lisans, 1997'de Gazi doktora programını tamamladı.

1975'te Kızılcahamam'da yemek öğretmeni olarak çalışmaya başladı. İzmir Büyükçiğli Pratik Kız Sanat Okulu, İzmir Karşıyaka Kız Meslek Lisesi, Konya Kız Meslek Lisesi, Çumra Kız Meslek Lisesi, Konya Mehmet Akif İlköğretim Okulu ve Meram Kız Meslek Lisesi okullarında görev yaptıktan sonra 1999 yılında emekli oldu. Almanca, İngilizce ve Türkçe olarak 3 farklı dilde 18 basılmış kitabı bulunmaktadır (N. Halıcı ile kişisiel iletişim, 29.03.2020).

Görüşme[399]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Nevin Halıcı'nın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Yemek yazarı olan Nevin Halıcı, 1959 yılında abisi Feyzi Halıcı tarafından kurulan Konya Turizm Derneği'nin Mevlâna'yı anma törenlerinin yürütülmesine öncülük etmesi ve bugünkü haline getirilmesi ile ilgili süreçte abisine yardımcı olmuştur. Konya Kültür ve Turizm Derneği çalışmalarına dahil olarak bu alanda hizmet vermiş, ilerleyen yıllarda Mevlâna ile ilgili yapılan uluslararası kongreleri

[399] 29.03.2020 tarihinde telefon aracılığı ile yapılan görüşmede bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır. Yazılan bilgilerin doğruluğu yapılan ikinci görüşmeyle teyit ettirilmiştir.

organize etmiş, Feyzi Halıcı'nın vefatı sonrası bir dönem dernek başkanlığı da yapmıştır. Dernek tarafından yürütülen tüm faaliyetlerde aktif rol oynayan Nevin Halıcı, programların en iyi şekilde icra edilmesi için Hz. Mevlâna'yı daha yakından tanımaya, eserlerini okumaya başlar. Bu okumalar esnasında Hz. Mevlâna'nın yemek ile ilgili sembollere ayrı bir değer verdiği dikkatini çekmiş ve yemek öğretmeni olması sebebiyle de Mevlevî mutfağı ile ilgili bir kitap yazmaya karar vermiştir. 1999 yılında emekli olmasının akabinde bütün zamanını bu işe adayarak Hz. Mevlâna ve yaşadığı dönemde yazılan eserleri taramaya başlamıştır. Başta Hz. Mevlâna'nın eserleri *Mesnevî* ve *Divan-ı Kebir* olmak üzere Sipehsalar, Eflaki, Sultan Veled, Şems-i Tebrizi vb. okuyarak eserlerde geçen yemek adlarını çıkardıktan sonra bahsi geçen yemeklerin tariflerini bularak Konya'da yaşayanlarla uygulamalı bir yemek kitap yazmıştır. Âteşbâz-ı Velî'ye dayanan, unutulmaya yüz tutmuş pek çok tarifi özel olarak belirlenmiş yemekler, Konya'ya da ikamet eden ve bu yemek kültürünü yaşamakta olan insanlarla istişare edilerek belirlenmiştir. Bunlardan bazıları tutmaç çorbası, zerde, gül şerbeti, pilav gibi Konya mutfağında hala yapılmaya devam eden, yaşayan yemeklerdir. Halıcı, kitabında birçok tarifin yanı sıra Mevlâna'nın yemek hakkındaki düşünceleri, Mevlâna'nın yemeği Allah'a ulaşmak için nasıl bir sembol olarak kullandığı da yer aldığını belirtmiştir. Kitapta sindirim sistemini temizleyici özelliği ile bilinen sirkencübin şerbetinin yapımı

"Sirke, sirkeliğini arttırdıkça şekerin artması gerek.

Kahır, sirkedir, lütuf da bala benzer. Sirkengübinin temeli, bu ikisidir.

Bal, sirkeden az oldu mu sirkengübin, iyi olmaz." (*Mesnevî* VI. s.4 17-19 beyit) beyitleri ile *Mesnevî*'de yer almaktadır. Ve kahvenin Selçuklu döneminde Anadolu'da tüketildiği bilgisine de *Divan-ı Kebir*'den ulaşılmaktadır.[400]

İlk olarak 2005 yılında Londra ve Oxford'da tanıtımı yapılan *Sufi Cuisine* adıyla İngilizce'ye çevrilen yemek kitabı Saqi Books (240s.) yayınevi tarafından İngiltere Londra'da yayınlanmıştır. Kitap İngiltere'de 2005 yılının en iyi yemek

[400] Nevin Halıcı, Emekli Öğretmen/Yazar, 79 Yaşında.

kitabı seçilerek 'Gourmand Cookbook Award (Gurmand Yemek Kitabı Ödülü)'ne layık görülmüştür. Türkiye'de 2007 Aralık'ta *Mevlevî Mutfağı* adıyla Metro Kültür Yayınlarından basılmıştır (269 sayfa)[401].

Görseller

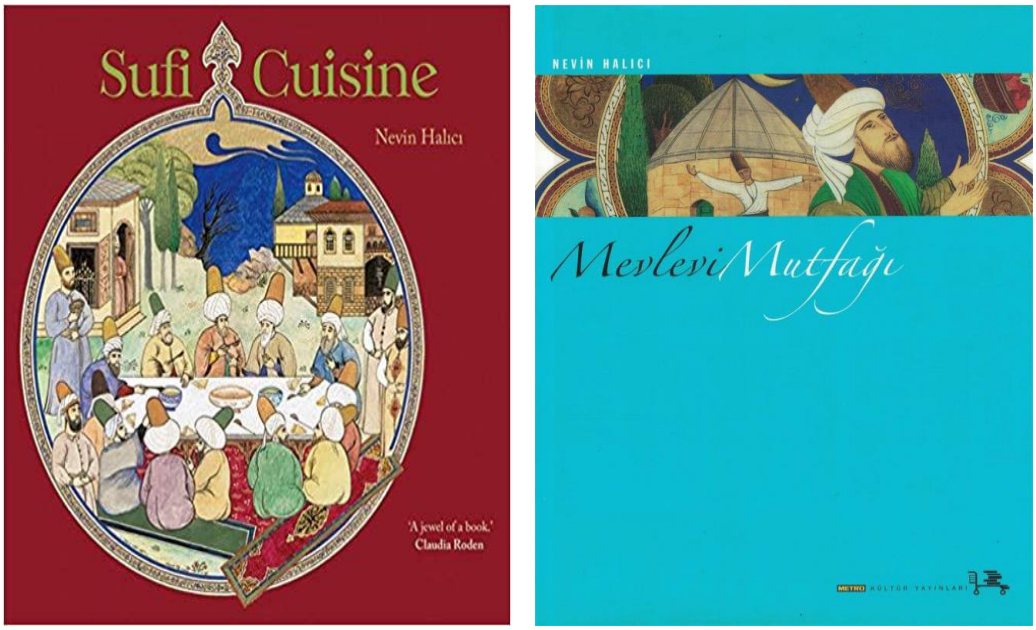

Fotoğraf 189 Nevin Halıcı

[401] Nevin Halıcı.

Fotoğraf 190 Nevin Halıcı ile UMV Söyleşisi

Fotoğraf 191 Nevin Halıcı Ödüllü Yemek Kitabı

2.5.7. ÖMER ÇELİK

İletişim

Eposta: semazenomer@hotmail.com

Telefon: 0534 605 8989

Özgeçmiş

1985 yılında Konya'da doğdu. AÖF İlahiyat bölümü mezun oldu. 2010 yılından beri Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu'nda semâzen olarak görev yapmaktadır (Ö. Çelik ile kişisel görüşme, 26.03.2020).

Görüşme[402]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ömer Çelik'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Ömer Çelik, semâzen tennuresi ve derviş kıyafetleri tasarımına uzun yıllar önce başlamıştır. İlk semâzen olduğu zaman semâ kıyafeti (tennure) diktirmek için bir terziye sipariş vermesiyle başlar. Tennuresini teslim alma günü geldiğinde terzinin hala tennureyi dikmekte olduğu üstelik dikim esnasında haram olan bir nesneyi kullandığını fark eder. Terziden konu hakkında malumat istediğinde bu şekilde dikim yaptığı cevabını alır. Sipariş verdiği tennureyi kullanamaz. Tennure mübarek bir kıyafet olduğunu ve onu giyen derviş semâ ederken "Allah" diye ism-i celal çektiğini yani Allah'ı zikrettiğini ifade eden Çelik kıyafetin dikildiği ortamın ve kişinin çok önemli olduğunu vurgulamıştır. Kıyafetin dikildiği haneye ayakkabı ile girilmemesi, kıyafetin dikimi esnasında abdestli olunması ve lafza-i celal çekilerek dikilmesi gerektiğini belirtmiştir. Doğru olanın bu şekilde olduğuna inanan Ömer Çelik, bu kıyafeti o gün kendisi dikmeye karar verir ve konu ile ilgili eğitim almaya başlar. Makineye 'Allah' diyerek basan Çelik, tennureyi her semâzenin vücut

[402] 26.03.2020 tarihinde sosyal medya aracılığı ile yapılan görüşmede bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır. Yazılan bilgilerin doğruluğu 29.03.2020'de yapılan ikinci görüşmeyle teyit ettirilmiştir.

ölçüsünden 15 cm yüksekte dikmektedir. Kaldırma payı ve kolları sıkmaması için bu şekilde yapılan kıyafet aynı zamanda yerde sürünme riski de taşımaktadır. Semâzen koridorda yürürken tennuresinin yere değmemesi için tennureyi toparlayıp yürür.[403]

Tennure Mevlevîlikte kefeni simgelemektedir ve renklerinin anlamı bulunmaktadır. Tennurede beyaz saflığı, paklığı; üzerindeki siyah ise kabri ve nefsi temsil etmektedir. Siyahla beyazın buluşması tenle ruhun buluşması demektir.[404]

Bu alanda kendini daha da geliştirerek derviş kıyafeti tasarımı yapmaya başlamıştır. Kendine tennure sipariş vermek isteyen kişilere nerede kullanmak istediklerini soran Çelik, uygunsuz bir yerde kullanılacağını öğrenmesi durumunda dikimi gerçekleştirmemektedir. Zikirle dikilen kıyafeti, aynı şekilde giyen kişinin de semâ ederken zikretmesi gerekmektedir.[405]

Çelik, her zaman ism-i celal çeken semâzenin, sikkesinin yapılışı, derisinin, tennuresinin dikilişi ile başlayan süreçte de lafza-i Celal çekilerek hazırlanan kıyafetine liyakatlı olması gerektiğini vurgulamıştır. Hz. Mevlâna "Semâ aşıkların mezhebinde helaldir. Münkirlerin mezhebinde haramdır." buyurmuştur. Yani semâ ehline helal, ehil olmayana haramdır. Bu durumda ehillik kıyafetin dikim aşamasından taşınması noktasına kadar dikkat isteyen bir konu olduğunu ifade etmiştir.[406]

Görseller

[403] Ömer Çelik, Semazen/Terzi, 35 Yaşında.

[404] Ömer Çelik.

[405] Ömer Çelik.

[406] Ömer Çelik.

Fotoğraf 192 Ömer Çelik

Fotoğraf 193 Ömer Çelik

2.5.8. REHA BİLİR

İletişim

Eposta: rehabilir@gmail.com

Özgeçmiş

Beyşehir'de doğan Reha Bilir, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi mezunu olup, serbest eczacı olarak çalışmaktadır.

2008 yılında Türkiye'nin en saygın fotoğraf ödüllerinden olan Şinasi Barutçu Kupasını, 2009 yılında ise Sami Güner Kupasını kazanmıştır. Yurt içi ve yurt dışında fotoğraf dergilerinde söyleşileri yayınlanmış, Endonezya, Çin, İtalya, Benin, Lüksemburg, Kanada, Umman, Belçika, Lüksemburg, Tunus, Finlandiya, İtalya, Romanya, Kıbrıs, Sri Lanka, Hindistan, Kazakistan'da fotoğraf temel eğitim seminerleri vermiştir.

"Dijital Kareler" adını verdiği sergisi ile Güler Ertan tarafından 2005 yılında hazırlanan "Türk Fotoğrafında 1960 Sonrası" isimli yayında fotoğraf üzerinde bilgisayar ortamında düzenlemeler yapan ilk Türk fotoğrafçılar arasında gösterilmiştir. 200'den fazla ulusal, 85'den fazla uluslararası fotoğraf yarışmasında jüri üyesi olarak görev yapmıştır.

2014 yılında FIAP tarafından uluslararası alandaki fotoğraf çalışmalarından dolayı ESFIAP (FIAP Başarılı Hizmet Ödülü) ile ödüllendirilmiştir. Türkiye'de birçok derneğin ve Amerika, Bangladeş, Hindistan, Malezya gibi birçok ülkede 20'den fazla fotoğraf topluluğunun onursal üyesidir. 2012 – 2016 yılları arasında Global Potographers Unıon – GPU fotoğraf topluluğunun yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmış, Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu – FIAP tarafından düzenlenen 7. Dünya Kupası – 2012 Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu FIAP'ın Türkiye'de Konya'da bulunan sergi salonunun yöneticiliğini yapmıştır.

Konya'da faaliyet gösteren Sille Sanat Sarayı isimli sanat topluluğunun kurucusu ve yöneticisidir. Uluslararası Fotoğraf Sanatı Derneği – UFSD'nin başkanıdır (R. Bilir ile kişisel iletişim, 26.03.2020).

Görüşme[407]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Reha Bilir'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Konya'da yaşayan Reha Bilir, uzun yıllardır takip etmekte olduğu semâ programlarında çektiği fotoğrafları Selçuk Üniversitesi'nde benzer alanlarda çalışmalar yapan çeşitli akademisyenlerle paylaştıkça kendilerinin yapmış olduğu heykel, ebru gibi çalışmalarla beraber bir sergi açma fikri ortaya çıkar. Anar Eyni, Mutluhan Taş, Tahir Kasımov gibi isimlerle SÜ Ali Akkanat Beyşehir Meslek Yüksek Okulu projesi olarak 2005 yılında "Tek Nefeste Aşk" resim, heykel, ebru ve fotoğraf ortak sergisi açmıştır. Daha sonra bu sergi Adana'da sanatseverlerin beğenisine sunulmuştur. Akabinde yine "Tek Nefeste Aşk" adıyla Mevlâna'nın felsefesiyle birleştirerek semâ törenlerinde fotoğraf sergisi olarak açılmıştır. Bu konuda çalışmalarına devam eden Reha Bilir bir süre sonra çekilen fotoğrafların birbirini tekrar ettiğini fark ederek diğer proje oluşumlarına doğru yol alır. Meydana gelen "Hiç", "Sonsuzluk" ve "Sır" adlarında proje çalışmaları 2010 yılında dönemin Konya İl Kültür Turizm Müdürü Mustafa Çıpan'ın teklifiyle *Aşk Olsun* adıyla kitap haline getirilir.[408]

Hong Kong Fotoğraf Federasyonunu 70. Kuruluş Yıldönümü vesilesi ile yapılan kutlama etkinliğinde tüm dünyadan davet edilen 13 fotoğrafçı ile beraber Reha Bilir'in Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili fotoğraflarını gören, o dönemde Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu - FIAP'ın genel sekreteri, şimdi ise başkanı olan İtalyan fotoğrafçı Riccardo Busi 2007 yılında Reha Bilir'den İtalya'da bir sergi

[407] 26.03.2020 tarihinde sosyal medya aracılığı ile yapılan görüşmede bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır. Yazılan bilgilerin doğruluğu 28.03.2020'de yapılan ikinci görüşmeyle teyit ettirilmiştir.

[408] Reha Bilir, Eczacı/ Fotoğrafçı.

açmasını istemiştir. Akabinde yine aynı sene İsviçre'nin Thun şehrinde Migros Sanat Galerisi Müdürü Walter Winkler'ın davetiyle İsviçre'de sergi açılmış ve zamanla dünya ülkelerine yayılmaya başlamıştır. Sergi zamanla Çin, Sırbistan, Kanada, Benin, Yunanistan gibi 40 ülkede sergilenmiş ve büyük ilgiyle karşılanmıştır. [409]

'2007 Mevlâna Yılı' çerçevesinde, "1. Uluslararası Fotoğraf Yarışması" konulu Uluslararası Fotoğraf Yarışması ödül töreni 1 Aralık 2007 de MKM'de yapılmıştır. Reha Bilir, konusu "Dünya İnançları" olan fotoğraf yarışmasının kuruluş aşamasından beri jürisi ve organizatörü konumdadır. Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü öncülüğünde düzenlenen ve Aralık 2019 itibariyle 13. sü gerçekleştirilen Dünya İnançları Fotoğraf Yarışması "Vefa Vakti" ve "Dünya İnançları" kategorilerinde 20 ülkeden 418 fotoğrafçının 1533 fotoğrafı değerlendirilmiştir. FIAP Altın, Gümüş, Bronz ve Özel Ödül Madalyaları ile ödüllendirilen yarışmanın kategorilerinden biri her yıl "Dünya İnançları", ikinci kategori de Mevlâna felsefesini yansıtacak "Dünyada Mevlevîlik ve Mevlevî Yaşamı", "Vefa" gibi konular olarak belirlenmektedir. Yarışmada dereceye giren eserler de Vuslat Yıldönümü Anma Etkinlikleri haftasında MKM'de sergilenmekte ve albüm halinde İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından yayınlanmaktadır.[410]

Görseller

[409] Reha Bilir.

[410] Reha Bilir.

Fotoğraf 194 Reha Bilir

Fotoğraf 195 Reha Bilir Fotoğraf Çalışmalarından Örnekler

2.5.9. ULAŞ TEKERKAYA

İletişim

Adres: Akçeşme Mah. Mengüç Caddesi No: 19 Karatay

Telefon: 0 332 352 4200

Eposta: bilgi@somatci.com

İnternet Adresi: http://www.somatci.com/

Görüşme[411]

[411] 28.01.2020 tarihinde Somatçı Fihi MaFih restoranında Ulaş Tekerkaya ile görüşülerek yazılan bilgilere ulaşılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ulaş Tekerkaya'nın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Ulaş Tekerkaya, 1978 yılında Konya'nın Bozkır ilçesi Çat köyünde doğdu. Çekirdekten yetişme usta-çırak ilişkisiyle 1989 yılında çocuk yaşlarda Maliye Çay Ocağında başladığı meslek hayatına 1991 yılında otelcilik sektöründe komi olarak devam etti. Meslek lisesi Yiyecek İçecek Hizmetleri Bölümü Mutfak Dalını bitirerek sırası ile aşçı yardımcılığı, ustalık ve usta öğretici belgesi aldı. Yurdumuzun çeşitli bölgelerindeki otellerde farklı birimlerde görev yaptıktan sonra 1999 yılında Türk Hava Kuvvetleri Konya NATO FOB Müfreze Komutanlığında protokol hizmetleri sorumlusu ve aşçı olarak hizmet sundu. Vatani görevini, aşçılık yeteneği sayesinde "Üstün Başarı" ödülüyle tamamlayarak 1999 yılında Türk Hava Kuvvetlerinde aşçı olarak işe alınmş, Selçuk Üniversitesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümünde akademisyen olarak hizmet vermiştir. Çeşitli kurumlarda dersler vermekte olup Wacs Worldchefs World Cooks Association üyesi, jürisi ve yazardır. Türkçe ve İngilizce olarak yazılmış *Somat'a Salâ* isimli kitabında Selçuklu, Mevlevî ve Konya Mutfağı hakkında bilgiler yer almaktadır. Hz Mevlâna'dan, Kur'an-ı Kerim'den ve yer yer Sultan Veled'den sözler ve ayetler ile Âteşbâz-ı Velî ve Konya hakkında tanıtıcı bilgilerin de yer aldığı kitabı 2019 Temmuz ayında Plato Yayınları tarafından basılmıştır. Kitabında Mevlevî mutfağını, geleneklerini ve adabını en doğru şekilde aktarmaya çalışmıştır. Tekerkaya, Mevlevî mutfağında, ince geleneklerinde ve şükür adabında kendini bulduğunu vurgulamaktadır (U. Tekerkaya ile kişisel iletişim, 28.01.2020).

Tekerkaya, Mevlevî mutfağına olan ilgisinin 2009 yılında Konya'daki askerî üstte komutanının, "Mevlâna Hazretleri ne yermiş bir araştır." sözü üzerine yaptığı çalışmaların onu farklı bir noktaya taşıdığı ifade etmiştir. Bu söz üzerine başaladığı araştırmalar sonucu bazı tarifler geliştirmiş ve bu tarifleri askeriyedeyken deneyerek, yemek yaptığı 130 kişilik devlet erkânının görüşlerini alarak kendi tarif kitabının temellerini atmıştır. Uzun emekler sonucunda tamamı Mevlevî mutfağında yapılan ve bazıları Selçuklu mutfağına dayanan 45 yemek tarifi çıkarmıştır. Araştırma aşamasında Türkiye genelindeki bütün Mevlevîhaneleri ziyaret etmiş, Mevlâna'nın

Mesnevî'sini ve diğer eserlerini inceleyerek ilgili beyitleri tespit etmiştir. Bu beyitlerde net tariflere yer verilmese de Mevlâna Hazretleri'nin 'Hay ateşbaz hay, biraz badem, biraz un. Yap ahaliye bir badem helvası' beyiti içerik hakkında bilgi vermektedir. İki seneyi aşkın araştırmaları esnasında dört bin kilometre yol kat etmiştir. Hazırladığı yemekleri yüz otuz kişiye tattırarak yemeklerin yapılış usûlünü adeta yeniden keşfeden Tekerkaya, özellikle Selçuklu, Mevlevî, Osmanlı yemekleri hakkında edindiği bilgilerden hareketle dünyanın ilk ve tek Selçuklu, Mevlevî, Osmanlı Mutfağı sunumu yapan ve kendi işletmesi olan Somatçı Fîhi Mâ Fîh restaurantını on iki yıllık görevinden istifa ederek Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti olan Konya'da 2011 yılında açmıştır. Amacını, Konya'daki çok zengin ve temalı mutfak kültürünü anlatmak, *Mesnevî*'den, *Dîvân-ı Kebîr'*den, *Fîhi Mâ Fîh*'ten referanslarla zenginleştirerek tarihî yemeklerin kayıtlarını tutmak ve bunları gelecek nesillere aktarabilmek şeklinde ifade etmektedir. Aslına uygun hazırlanmış yemek, içecek ve tatlıların sunulduğu, misafirlere o döneme ait mutfak geleneği hakkında bilgi verildiği işletme, dokuz yıl içinde Osmanlı, Selçuklu ve Mevlevî mutfağı alanında 16 ödül almıştır. İşletmenin ismi olan "Somatçı" Mevlevî dergâhında yapılan on sekiz görevden biri olup, "somat sofra, somatçı sofrayı kuran ve kaldıran kişi"; Hz. Mevlâna'nın eserinin adı olan *Fîhi Mâ Fîh* ise "Ne varsa içindedir, içindekinin içindeki, özün özü" anlamlarına gelmektedir. Mistik Müzik Festivali ve Şeb-i Arûs döneminde Konya'ya gelen turistleri uğrak noktası olan mekân belirtilen adreste hizmet vermeye devam etmektedir. Tekerkaya, dünya üzerinde adına türbe yapılmış tek aşçı olan Âteşbâz-ı Veli'yi dünyaya yeteri kadar duyuramadığımızı ve onu anlatmak, duyurmak istediğini de ifade etmiştir. İnsanların Âteşbâz-ı Veli'yi, Konya'yı, Mevlevîliği, Selçuklu mutfağını araştırması ve öğrenmesi gerektiğini belirtmiştir.[412]

Görseller

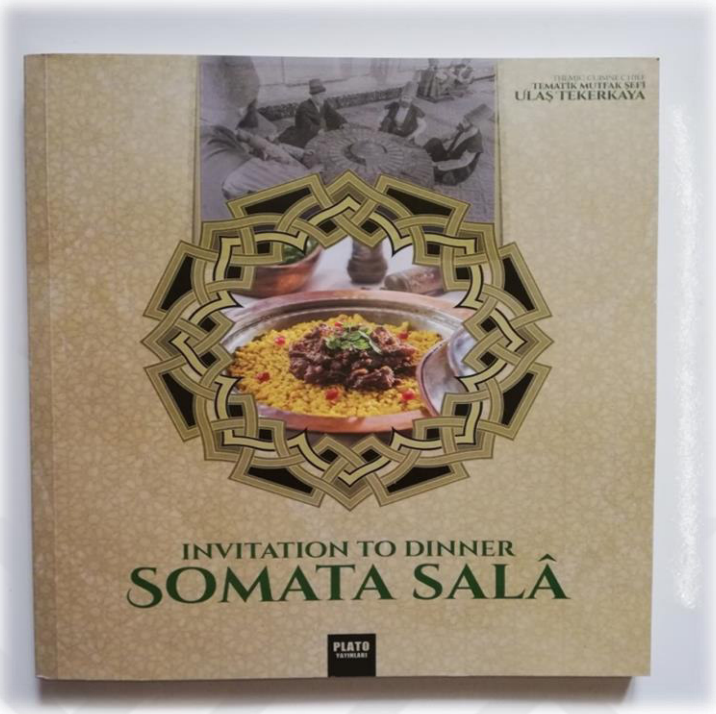
[412] Ulaş Tekerkaya, Mevlevî Aşçısı, 42 Yaşında.

Fotoğraf 196 Ulaş Tekerkaya

Fotoğraf 197 Somatçı Fîhi Mâ Fîh Restoranı

Fotoğraf 198 Ulaş Tekerkaya Yemek Kitabı

Fotoğraf 199 Mekân Tatlı Sunumu

2.5.10. ÜZEYİR ÖZYURT

İletişim

Adres: Mevlâna Alanı Otel Balıkçılar Yanı M.Sinan Sok. No: 7/A Karatay

Telefon: 0332 351 54 67 0332 350 81 88

Eposta: dervishbrotherscenter@hotmail.com

İnternet Adresi: www.dervishbrothers.com

Görüşme[413]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Üzeyir Özyurt'un sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Uluslararası bir merkez ve birçok turistin uğrak yeri olan Dervishbrothers'ın işletmecisi Üzeyir Özyurt, 40-50 yıldır devraldığı şekilde tasavvuf ve Hz. Mevlâna'yı yabancılara anlatmaya çalışmaktadır. 1968 doğumludur. Nakşibendi hatip olan dedesi sayesinde 5-6 yaşlarında Fransa Marsilya'da yaşarken tasavvufla tanışır. 5 yıl sonra yaklaşık 12 yaşında yasaklı dönemlerde Karaman'a dönerek dergâh usulü okullarda eğitim almıştır. Konya'ya geldikten sonra Kılcı Nuri Baba ve Ali Baba'nın mürşitliği ile muhabbetle yetişmiştir. T.C. Turizm ve Kültür Bakanlığına bağlı profesyonel turist rehberidir. (Ü. Özyurt ile kişisel iletişim, 27.01.2020).

Kendisinin işletmeciliğini yaptığı dükkânında başta halı ve kilim olmak üzere otantik eşyaların alım-satımını yapmaktadır. Şeb-i Arûs ve Mistik Müzik festivali döneminde yurtdışından gelen turistlere programlar düzenlemektedir. "Number 5" olarak bilinen mekânında turistler sabahlara kadar semâ ve musiki ağırlıklı programlar tertip etmektedir. Talep eden gruplara 40-50 kişilik ya da daha az

[413] 27.01.2020 tarihinde belirtilen adresteki mekânında Üzeyir Özyurt ile görüşülerek bahsedilen bilgilere ulaşılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanların doğruluğu teyit ettirilmiştir.

sayıdaki gruplara rehberlik hizmeti, bunun yanı sıra birkaç gün ya da bir hafta süren tasavvuf kampları yaparak tasavvufu özümsetmeye yönelik programlar düzenlemektedir.[414]

Tasavvufu Hak, hakikat, Ene'l-Hakk deme hali olarak yorumlayan Özyurt, adaletli ve Hakk'ı, hakikati bilme usulü olarak ifade eder. Bu hakikat bilincinde olunduğunda, hakikat şeriatinde yaşandığı zaman dinin anlamı anlaşılır. Din kendi yaptığın herşeyde sorumluluk sahibi olup kendini yargılayan hal ve hakikatte yaşayan insan olma durumudur. Başkasının yaşadıkları ve bunun rivayetlerinin din olamayacağını savunur. Doğrular yaşanır ve hakikatle hemhal olunduğunda yapılan ibadette de sefa, şifa, ruha gıda olur. Özyurt, Mevlâna'nın yaşadığı dönemde Konya'nın 20 bin olan nüfusunun 5bininin Müslüman olduğunu, geri kalanı Hristiyan olan toplumu Hak ve Hakikat dinine getirmek için musiki, semâ ve aşkla aşina oldukları yolla dine davet edildiklerini belirtmiştir.[415]

Mekânda Arjantin, Ekvator, Kolombiya, İsviçre, Fransa, İtalya gibi birçok ülkeden gelen turist ağırlanırken son dönemlerde İran'lı turistlerin yoğun ilgisi gözlemlemekte ve düzenledikleri programlarla kendileri misafir edilmektedir. Gönüllerindeki aşkla kendi tasavvuf anlayışlarını yaşayan turistler Şeb-i Arûs dönemini hissetmektedirler. Özyurt, "Bir cami yaptıramıyorsan, mescidi yıkma" anlayışıyla gelenlerin muhabbetlerini kırmamaya çalıştıklarını, ellerinden geldikçe muhabbetle doğru olana sarılmaya meylettiklerini belirtmiştir. Yabancıların tasavvufa bu kadar ilgi göstermelerinin barış ve huzur ortamından kaynaklanmasından dolayı olduğunu, tasavvufun, İslam tasavvufunun zorlaştırılması durumunda bu ilginin Budizm, hinduizim gibi akımlara kayacağını hatta kendi insanımız içinde bile bu kaymaların mevcut olduğunu belirtmiştir. Bu anlamda da kendini şeyh gibi göstermeye çalışan, amacı mürit toplamak olan kişilerden uzak durulması gerektiğini belirtmiştir. Hz. Pir'in "Sen agâh ol, insan-ı kâmilin eteğinden tut" sözü üzere toplumun bilinçlenmesi gerektiğini, insan-ı kâmili olmanın önemini

[414] Üzeyir Özyurt, Tur Rehberi, 52 Yaşında.

[415] Üzeyir Özyurt, Tur Rehberi, 52 Yaşında.

vurgulamıştır. Özyurt herkesin kendi hakikatimizi bulması ve şekilcilikten kurtulması gerektiğini belirterek kişilerin içlerindeki öz hali bulmaları ve herkesi olduğu gibi kabul etmeleri gerektiğini ifade etmiştir.[416]

Görseller

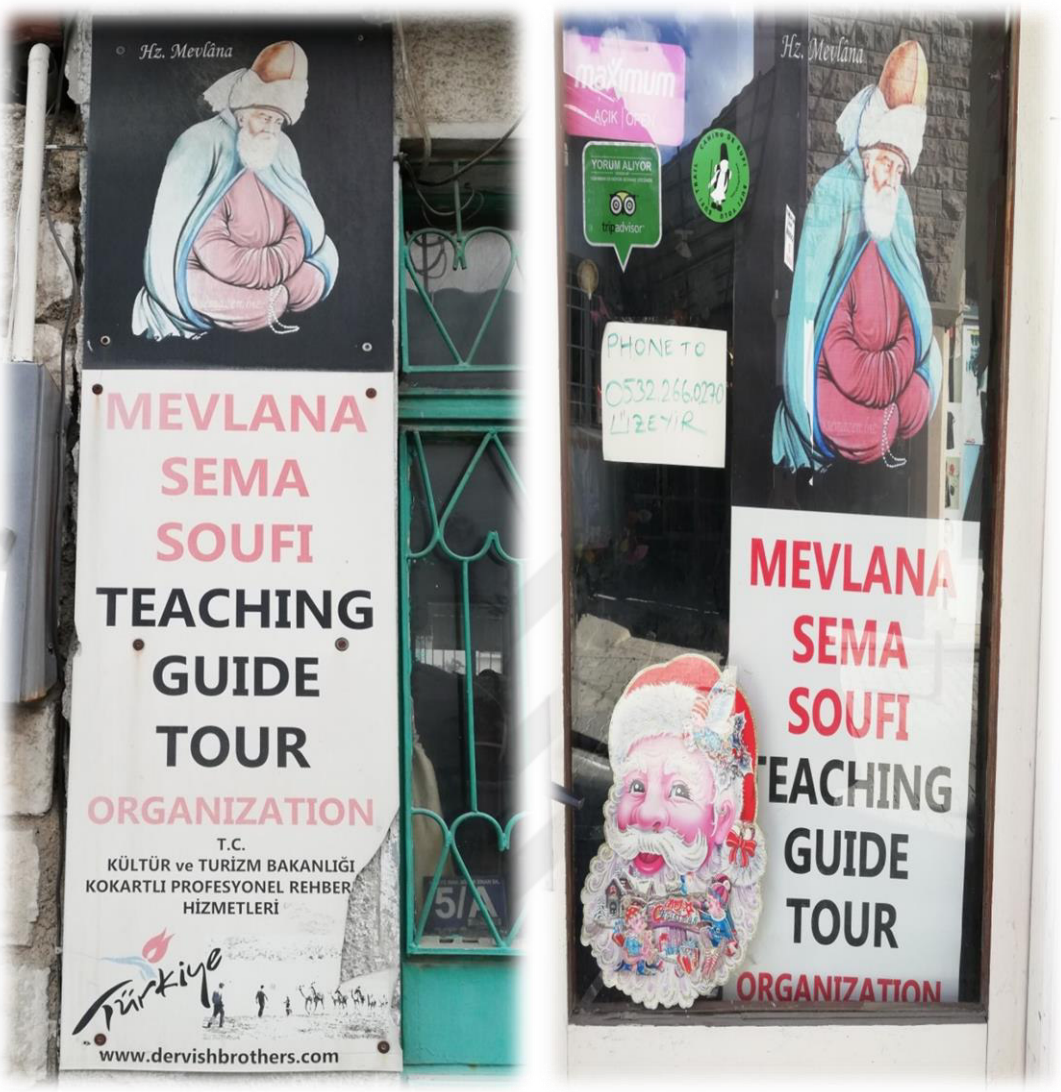

Fotoğraf 200 Üzeyir Özyurt

Fotoğraf 201 Turistler Arasında 5 Numara olarak Bilinen Mekân

[416] Üzeyir Özyurt.

Fotoğraf 202 Tanıtım Afişleri

Fotoğraf 203 Mekân Kapı Numarası

2.6. İLAVE FAALİYETLER

Çalışmada, belirlenen vakıf, dernek, merkez, üniversite gibi birçok kurumun faaliyetleri sıralanmıştır. Bu kurumlar dışında, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına çalışmada zikredilen birimlerle ortaklaşa ya da kendi başına, çoğunlukla Şeb-i Arûs zamanına denk gelen tarihlerde yapılan etkinliklerin tespit edebilenlerini aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür.

2007 Mevlâna Yılı temel alındığında bu yıla özel bir çok etkinliğin de yapıldığı görülmektedir. Yapılan akademik çalışmalar ve bibliyografya Abdülkadir Ürün tarafından SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü yüksek lisans semineri "2007 UNESCO Dünya Mevlâna Yılı kapsamında Ülkemizde Yayımlanmış/ Yapılmış Çalışmalar Bibliyografyası" ve Arzu Yılmaz tarafından 2012'de SÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi'nde "2007 Unesco Mevlâna'yı Anma Yılında Mevlâna ve Mevlevilik İle İlgili Yayımlanmış Türkçe Eserler Bibliyografyası" olarak hazırlanmıştır. Katıldıkları konferans, sempozyum, söyleşiler, yazdıkları kitaplar, üniversitelerde okutulan dersler başta olmak üzere alana katkı sağlayan akademik çalışmaların bugünlere gelmesine vesile olan değerli akademisyenlerin kıymetli katkıları da zikredilmelidir. Prof. Dr. Ahmet Saim Arıtan, Dr. Ahmed Selâhaddin Çelebî Hidâyetoğlu, Prof. Dr. Ahmet Sevgi, Prof. Dr. Dilaver Gürer, Prof. Dr. Emine Yeniterzi, Prof. Dr. Fevzi Günüç, Dr. Hasan Özönder, Prof. Dr. Haşim Karpuz, Prof. Dr. Hülya Küçük, Prof. Dr. İsmet Kayaoğlu, Dr. Mustafa Çıpan Mevlâna ve Mevlevîlik konusunda değerli katkılarda bulunmuş akademisyenlerimizdir.

Şefik Can Uluslararası Mevlânâ Eğitim ve Kültür Vakfı Konya'da her yıl Şefik Can'ın Vuslat Yıl Dönümü için anma programı düzenlemektedir. 2020 itibariyle 15. si yapılan anma programı için yurtdışından ve özellikle İstanbul ve Konya'dan birçok kişi program için Üçler Hamûşanına gelmektedirler. Öğle namazını müteakip Şefik Can'ın mezarı başında buluşan birçok Mevlevî muhibbi dualarla Şefik Can'ı anmaktadır.

Konya Devlet Tiyatrosu da çalışmalara Aralık 2013'de "B"aşk"a Y"anma"k", Aralık 2014'te "Aşkın da Âşık olduğu Aşk", Aralık 2016'da ve 2017'de "Adı Aşk (Binlerce Ateş Binlerce Ah…) adlı şiir dinletisi düzenlenleyerek 17 /18 /19 Ocak

2019 tarihleri arasında saat 20:00 ve 15:00'de "Uyan" isimli 1 saat 15 dakika süren 1 perdelik oyun sahneleyerek katkı sağlamıştır. Sahnelenen oyunun künyesine bakıldığında yazan Mevlâna Celaleddin-i Rumi, çeviren Şefik Can olarak belirtilmiş, oyunlaştıran, yöneten ise Yaşar Özboz'dur.

Birlik Vakfı Konya Şubesi olarak Aralık 2018 tarihinde "Her Cumartesi Birlikteyiz" programı kapsamında Prof. Dr. Fikret Karapınar tarafından "Mevlâna'da Hadis" konulu bir konferans vermiştir.[417]

Konya'da faaliyet gösteren Konya Fikir, Sanat, Kültür Adamları Birliği Derneği'de yapılan faaliyetlere katkı sağlamıştır. Seyit Küçükbezirci başkanlığında Konya Kültür ve Turizm Derneği ile Konya Fikir, Sanat ve Kültür Adamları Derneği'nin paydaş olduğu 2017 yılı Mevlâna'yı Anma Etkinlikleri'nden bahsetmek mümkündür. O dönemde her iki derneğin başkanı olan Seyit Küçükbezirci tarafından düzenlenen 2017 yılı Mevlâna'yı Anma Etkinlikleri kapsamındaki 'Mevlâna ve Şems Düşüncesini Özümseme Konferansları' 17 Aralık tarihine kadar perşembe günleri saat 19.00'da konunun uzmanları, yetkin yazarları, sanatçıların birikimlerini sunmasıyla gerçekleştirilmiştir. Konferanslar Kılıçarslan Şehir Meydanı'ndaki Konya Kültür ve Turizm Derneği konferans salonunda yapılmıştır. Bu konferanslardan birine örnek olarak *Aşk Güneşe Benzer* romanının yazarı Fatma Şeref Polat'ın çoğunluğu tıp, hukuk, iletişim, güzel sanatlar öğrencilerinden oluşan dinleyicilere Mevlâna ve Şems konusunda bilmek istedikleri soruları cevaplaması gösterilebilir.[418]

Özellikle Şeb-i Arûs dönemine özel Konya'daki hemen hemen tüm yerel gazeteler özel sayı yayınlayarak alanında uzman kişilerin Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yazıları, şöyleşileri vb. yayınlanmaktadır. Konya'nın Sesi, Konya Olay, Anadolu'da Bugün, Yeni Haber, Memleket, Pusula, Merhaba gazetelerinin

---

417 http://www.memleket.com.tr/birlik-vakfinda-mevlana-konusuldu-1592894h.htm, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

418 http://www.anadoludabugun.com.tr/konya-haber-mevlana-yi-anma-ve-anlama-konferanslari-basladi-36971, Erişim Tarihi: 10.04.2020.

çalışmalarını bu kapsamda saymak mümkündür. Giba Lokum ve Şekerleme firması da Vuslat Yıldönümü için özel sayı yayınlamıştır. Konya'da birçok ortaokul, lise, imam-hatip ortaokulu ve lisesi de özel sayı çıkarmaktadır.

TCDD Vakfı'nın Yüksek Hızlı Tren (YHT) yolcuları için sunduğu önemli bir yayın hizmeti olan "Raillife" dergisi Eylül 2017 sayısında Ateşbâz-ı Velî ve Hz. Mevlâna'nın arasında geçen menkıbelerden bahsetmiş, Mart 2014'da "Tasavvufta Buluşmak", Aralık 2014 sayısında "Konya ve Mevlâna Müzesi", Nisan 2014'de "Mevlâna Müzesi'nin İçinde Mescit Açıldı", Aralık 2016'da "Şeb-i Arûs'a Merhaba", Aralık 2018'de "Şeb-i Arus'ta "Selam Vakti", Aralık 2019'da "Şeb-i Arûs Törenleri", "CRR-Aşk İle", Haziran 2019'da "Rumi Treni, Teşrif-i Konya Etkinlikleri İçin Sefer Yaptı" yazıları ile İngilizce ve Türkçe olarak okurlara Mevlâna ve Mevlevîliği tanıtmıştır.

Konya Camileri Temizleme Derneği hizmeti olan Sultan Selim Camii'ne ait internet sitesinde Ahmet Özkan Cumartesi günleri Cami'de yapmış olduğu *Mesnevî* Sohbetlerinin kayıtları yayınlanmakta ayrıca sitesi içerisinde Hz. Mevlânâ'nın Hayatı ve Mevlânâ Külliyesi tanıtılmakta yapılan faaliyetler hakkında duyuru ve bilgilendirmeler paylaşılmaktadır.[419]

Konya Müftülüğü DİB görevlileri olan Ahmet Özkan ve Fatma Hale Sağım'da *Mesnevî* sohbeti yaparak halkı bu konuda bilinçlendirmektedir. Kendilerinin yaptıkları faaliyetlere bu çalışmanın ikinci bölümünde detaylı bir şekilde yer verilmiştir.

Sevgi, barış ve hoşgörü ile sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerin bütünleştiği bölgede kalkınmaya yön veren, öncü ve dinamik bir kurum olmak vizyonuyla Konya'da hizmet veren T.C. Mevlâna Kalkınma Ajansı vakıf, dernek vb. oluşumların varolan projeleri için maddi destek sağlamaktadır. Sunulan projelerin kabulü halinde verilen hibe desteğinden Semâ Okulu projesiyle SADAV ve

[419] http://sultanselimcami.com/, Erişim Tarihi: 10.04.2020.

Uluslararası Mevlâna Vakfı yararlanmıştır. Bahsi geçen çalışmaların detayı ilgili vakıfların çalışmaları bölümünde belirtilmiştir.

70 Meslek Komitesi ve 20 binin üzerinde üyesiyle Türkiye'nin en büyük 6. odası unvanına sahip olan Konya Ticaret Odası çoğunlukla aylık olarak yayınlanan İpek Yolu Dergisi'nde Mevlâna ve Mevlevîlik konularına yer vermiştir. 27 Mayıs 2000 yılında başlayarak 5 yıl boyunca devam eden *Mesnevî* derslerine mekân desteği sağlamıştır. Dersler Prof. Dr. A. Osman Koçkuzu tarafından okutulmuştur (Koçkuzu, 241).

"Konya ve Mülhakâtı Eski Eserleri Sevenler Derneği" tarafından 1949 yılının Şubat ayından, 1964 yılı Mart ayına kadar aylık olarak fakat düzensiz aralıklarla bir arkeoloji, folklor ve tarih dergisi olarak yayınlan Anıt Dergisi'nde birçok konunun yanı sıra tarih, ibadethaneler, Mevlâna ve eserleri gibi konularla ilgili yazılara da yer verilmiştir. Bu anlamda özellikle Konya ve çevresinin tarihine ışık tutması bakımından incelenmeye ve bahsedilmeye değer özelliklere sahiptir (Ulutürk, 303).

18.05.2018 tarihinde kurulan Konya Teknik Üniversitesi 746. Vuslat Yıl Dönümü Anma Etkinliklerinde 10 Aralık 2019'da Doç. Dr. Betül Gürer tarafından "Mevlâna'nın Günümüz Gençlerine Mesajları" konulu bir konferans ve KTÜN Mimarlık ve Tasarım Fakültesinde Prof. Dr. Ahmet Alkan tarafından "Mevlâna ve Biz" konulu bir söyleşi, KTÜN Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu tarafından hazırlanan "Hazret-i Mevlâna'nın Hayatı" sergisi ile katkıda bulunmuştur.

Genel Merkezi ise Ankara'da olan Türk Kadınları Kültür Derneği TÜRKKAD'da Konya'da çeşitli birimlerle ortaklaşa sempozyum, konferans düzenlemiştir.

1980 yılından itibaren Konya'da yapılan Mevlâna İhtifalleri'ne Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğunun şefi ve solisti olarak katılan Ahmet Özhan Mutrip heyetinde yer alarak repertuarındaki Türk Tasavvuf

Müziğinin değerli eserlerini tören programı boyunca seslendirmiştir.[420] Bu anlamda Özhan, 2020 itibariyle 40 yıldır Konya'daki çalışmalara katkı sağlamaktadır.

Son olarak, 1925 sonrası dönemin akabinde Mevlâna ve Mevlevîlik adına değerli katkılarından dolayı Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk (ö. 1974) ve Yüksek Mimar Şahabeddin Uzluk (ö.1989) isimlerinin zikredilmesi uygun olacaktır. Anneleri Ayşe Sıdıka Hanım tarafından Mevlâna soyundan gelen iki kardeşin Ankara'da birlikte kurduğu matbaada, "el- Âsâru'l-Mevleviyye fi Edvari's-Selcukiyye: Anadolu Seçukîleri Gününde Mevlevî Bitikleri olarak adlandırdıkları proje çalışması kapsamında, 1937 senesinde *Mecâlis* ve *Mektûbât*, 1941 yılında *Sultan Veled Divanı*, 1949 yılında İstanbul'daki Kutulmuş Matbaası'nda *Rubâiyyât-ı Ulu Ârif Çelebi* ve tercümesi, Feridun Nafiz Bey tarafından hazırlanıp basımı sağlanmıştır (Şafak, 2017: 87,89,90). Uzun yıllar genel başkanlık görevini Prof. Dr. Feridun Nafiz Uzluk'un, Konya Şubesi Başkanlığı da Şehabettin Uzluk'un yaptığı Türkiye Anıtlar Derneği (TAD) Konya Şubesi hizmeti olarak Sultan Selim Camii, İshak Bey Türbesi, Mevlâna Türbesi Şadırvanı gibi birçok yapının onarımı yapılmıştır (Karpuz ve Çetinaslan, 2017: 93,97,98, 119,125). 1949 yılında Mevlâna ve Mevlevîlik'le ilgili diğer eserlerin basılması ve tercümesinin yapılıp yayınlanması için sevenlerin katılımıyla Mevlâna Muhibleri Cemiyeti kurulmuştur (Şimşekler, 2017:129). Mevlâna ile ilgili bilimsel araştırmalar yapılması için Mevlâna Tetkikleri Enstitüsü kurulması gerekliliği ile ilgili gazetelerde yazılar yazmış ve dönemin hükümet adamlarıyla görüşmelerde bulunmuştur (Şimşekler, 2017: 130).

Görseller

[420] http://sufi.com.tr/yazar/ahmet-ozhan/, Erişim Tarihi: 02.06.2020.

Fotoğraf 204 TÜRKKAD'ın Konya'da düzenlemiş olduğu Sempozyum Afişi

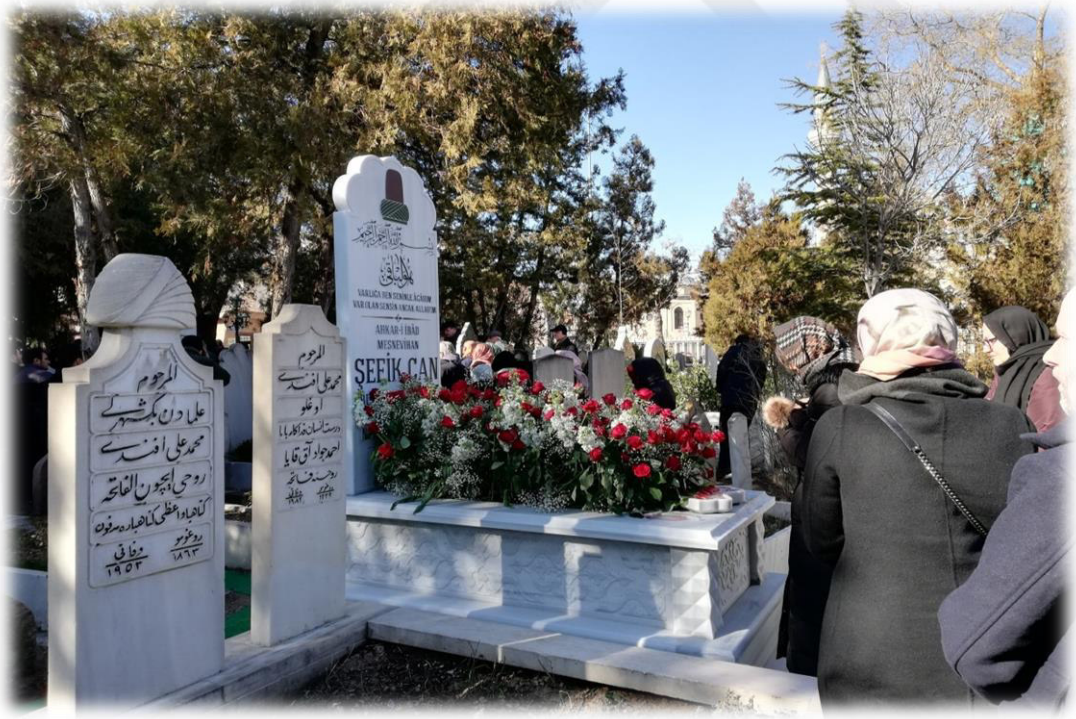

Fotoğraf 205 Konya Devlet Tiyatrosu Çalışmaları Afişi

Fotoğraf 206 Konya'daki çeşitli yerel gazetelerin çıkarmış olduğu özel sayılardan örnekler

Fotoğraf 207 Şefik Can Uluslararası Mevlânâ Eğitim ve Kültür Vakfı Şefik Can'ın Vuslat Yıl Dönümü Anma Programından görüntü

Fotoğraf 208 Konya Müftülüğü Vaizesi Fatma Hale Sağım Mesnevî Sohbeti Afişi

Fotoğraf 209 Merhaba Gazetesi Akademik Yayını

2.7. MEVLÂNA VE ŞEMS İBARESİNİ KULLANAN FAKAT ÇALIŞMASI OLMAYAN BİRİMLER

Bu çalışma için yapılan araştırmada Konya'da Mevlâna ve etrafındakilerin adını kullanan 6 vakıf, dernek veya birim belirlenmiş ve kendilerine bu isimleri kullanma sebepleri sorulmuş, alınan bilgiler yazılmıştır.

2.7.1. Konya Mevlâna Doğayı ve Hayvanları Sevenler Derneği Haydosev

İletişim

Adres: İhsaniye Mah. Barbaros Hayrettin Sok. 4 Yüksel Apt. Selçuklu

31.01.2020 tarihinde yapılan telefon görüşmesinde Gonca Özsoy kurumun Konya'da olmasından dolayı Mevlâna isminin konulduğu ve Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir çalışmalarının olmadığını belirtmiştir.

2.7.2. Konya Mevlâna Eğitim ve Kültür Derneği

İletişim

Adres: Beyhekim Mah. Harita Sok. No: 6 42060 Selçuklu

Eposta: bilgi@konyayurdu.com

İnternet Adresi: www.mevlanaegitim.com

18.03.2020 tarihinde verilen iletişim numarası aranmış ve yapılan görüşmede derneğin öğrenci yurdu olarak hizmet verdiği, derneğin Konya'da olmasından dolayı Mevlâna isminin konulduğu ve Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir çalışmalarının olmadığı belirtilmiştir.

2.7.3. Mevlâna Sağlık Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı

İletişim

Adres: Horozluhan Mah. Albayrak Cad. No: 7 / 1 Selçuklu

Telefon: 0532 431 04 56

02.07.2019 tarihinde verilen telefon numarası üzerinden yapılan telefon görüşmesine göre vakfın önceki yıllarda üniversite öğrencilerine burs verdiği fakat artık bu çalışmanın sonlandırıldığı Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir

faaliyetlerinin olmadığı vakfın Konya'da olması sebebiyle 'Mevlâna' isminin kullanıldığı belirtilmiştir.

2.7.4. Mevlâna Sevgi Evleri Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu

İletişim

Telefon: 0332 322 8527

28.01.2020 tarihinde yapılan telefon görüşmesinde Kurum Müdürü, Aile Bakanlığına tabi olan kuruma Bakanlık insiyatifiyle kurumun Konya'da olmasından dolayı Mevlâna isminin konulduğu ve Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir çalışmalarının olmadığını belirtmiştir.

2.7.5. Mevlâna Talasemi Hastaları ve Aileleri Yardımlaşma Derneği

İletişim

İnternet Adresi: http://mevlanatalasemi.org

Tanıtım

Merkezi Konyada bulunan dernek, "Talasemi hastaları ve aileleri ile bire bir iletişim kurup toplumsal dayanışma ve yardımlaşmanın sağlanması, talasemi hastası bireylerin bağımsız olarak toplumsal yaşama katılmasının önündeki engelleri ortadan kaldırmak, dışlanma ve ayrımcılığın ortadan kaldırıldığı bir hayatın gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak amacı ile" 16.11.2011 tarihinde kurulmuştur. Tarihi çok eski olmamasına rağmen yıl içerisinde gerçekleştirdiği faaliyetler ile bu alanda hizmet veren yurt çapındaki birçok derneğe fark atmıştır. http://mevlanatalasemi.org/yonetim-kurulu/

2.7.6. Şems İlim Araştırma Vakfı

İletişim

Adres: Şems-i Tebrizi Mah. Bilgin Sokak No: 1 / A Karatay

02.07.2019 tarihinde verilen telefon numarası üzerinden yapılan telefon görüşmesine göre vakfın önceki yıllarda üniversite öğrencilerine burs verdiği, Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir faaliyetlerinin olmadığı vakfın Şems-i Tebrizi mahallesinde olması sebebiyle bu ismin kullanıldığı belirtilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

3.1. Mesnevî Sohbeti Hakkında Genel Bilgi

İslam tasavvufunun şüphesiz en yüksek, en büyük kitaplarından biri olarak sayılan (Fürûzanfer, 1986: 144) *Mesnevî*, Çelebi Hüsamettin'in

> "bir kısım dostların tam bir istek ve büyük bir aşk ile Hakîm'in *İlahinâme*'si ve Ferideddin Attar'ın *Mantıku't Tayr* ve *Musibetname*'si ile meşgul olduklarını ve bunların sırlarından çok lezzet aldıklarını ve bunların garip manalarını pek acayip bulduklarını" (Eflâkî, 1973: 167)

görerek Mevlâna'dan böyle bir eser yazmasını istemesiyle yazılmaya başlanır. Sarığının arasından *Mesnevî*'nin 18 beyitini içeren kağıdı çıkaran Mevlâna, Hüsameddin Çelebi'ye *Mesnevî*'yi yazdırmıştır (Çıtlak, 2012: 30). Günümüze kadar birçok kez tercüme ve şerh edilen *Mesnevî* en çok okunan eserlerin başında gelmektedir. Mevlâna

> "Bizden sonra *Mesnevî* şeyhlik edecek, arayanlara doğru yolu gösterecek, onları yönetip onlara önderlik edecek" (Sipehsâlâr, 2011: 89-90) buyurmuştur.

Temel olarak insanın nefsini terbiye etmesi ve ilahi aşk, sabır, helal lokma, şükür gibi birçok konu hakkında kıssalar, hikâyeler ve beyitlerden oluşan *Mesnevî*'nin temel kaynağı Kur'an-ı Kerim ve hadislerdir. Her hikâyenin bir ayet ya da hadisi açıklamak için örnek olarak verildiği görülmektedir. Bu yüzden *Mesnevî*, Kur'an-ı Kerim'in tefsiri sayılmış, Magz-ı Kur'ân (Kur'ân'ın özü) adıyla anılmıştır. *Mesnevî*'de tefsir ve hadis yanında; fıkıh, kelam, tasavvuf, tarih, tıp gibi ilimlere ait konular, zamanın örf ve adetleri de yer alır (Yeniterzi, 1997: 37). Bu derece mühim bir eserin daha iyi anlaşılması için *Mesnevî* okumaları, takriri, dersleri veya sohbetleri adıyla kişiler bir araya gelerek çeşitli çalışmalar yapmıştır. *Mesnevî*'yi okuyup manasını vererek şerh etmeye "*Mesnevî* okutmak", *Mesnevî* okuyana da "Mesnevîhan" denir (Gölpınarlı, 2006: 372)

> "Bu ünvan Farsça bilen, bir müddet *Mesnevî* derslerine devam etmiş birine Mevlevî olmasa bile, çelebilik makamından, Mevlevî şeyhi ya da

> Mesnevîhan tarafından uygun niteliklere sahip olana icazet ve destar sarma izni ile verilmekteydi. Mesnevîhan sıfatıyla anılan ilk kişi Hüsameddin Çelebi'dir. Onun mesnevîhanlık için izin verdiği ilk kişiyse, Mesnevîhan Sirâceddin'dir. Çelebi Hüsameddin ve Sultan Veled de bizzat *Mesnevî* okutmuşlardır" (Karaismailoğlu, 2019: 43).

Mevlevîhanelerde *Mesnevî*, mukabele ve semâ günlerinde veya farklı bir zamanda, namazdan sonra *Mesnevî* kürsülerinde şeyhler tarafından şerh edilirdi. Kürsünün alt tarafında ya da rahlenin yanında oturan dede efendi *Mesnevî*'den dört beş beyit okur, şeyh efendi bu beyitleri Türkçeye çevirip şerh ederdi. Beyitleri okuyan dedeye "*Karî-i Mesnevî*"(*Mesnevî* okuyucusu) denirdi, önünde kitap veya defter bulunmayan ve *Mesnevî*'yi ezberlemiş şeyh efendiye bir manada beyitleri hatırlatmada yardımcı olurdu (Karaismailoğlu, 2019: 43). *Mesnevî* okunmaya başlarken adet olan bazı beyitlerle başlar ve son bulurdu. Ders bu usûlle devam eder, mukabele olmayacaksa Kur'ân-ı Kerim'den kısa ayetler okunduktan sonra dua ve Fatiha ile bitirilirdi.

Mesnevî, Mevlevîler ve dahi diğer tarikat mensupları için de özel bir kitap olmuştur. Osmanlı'da *Mesnevî* okuyarak birçok kişi Farsça öğrenmiş ya da Farsça öğrenmek isteyen bir kişi *Mesnevî* okumuştur (Kılıç, 2014: 140). 13. yüzyılda Hüsamettin Çelebi ile başlayan okumalar toplumun isteği ve ilgisi doğrultusunda dergâhın ötesine geçerek camilere, medreselere, hususi müesselere, çeşitli ilim yuvalarına taşınarak halkla *Mesnevî*'yi buluşturmuştur. Zamanla sadece *Mesnevî* okutulması için "*Dârül Mesnevî*" adıyla müesseseler kurulmuştur. *Mesnevî* dersleri halkın *Mesnevî*'yi daha iyi anlamasına ve yaşantısına uygulayabilmesine, sohbet ortamında olması hasebiyle toplumsal kaynaşmaya da vesile olması bakımından önemlidir.

> "Yahya Kemal'e sormuşlar:
>
> "Türkler Viyana kapılarına nasıl gitti?" diye. O da;
>
> "Türkler Viyana kapılarına kılıçla mı gitti zannediyorsunuz? Hayır. Osmanlı, Viyana kapılarına bulgur pilavı yiyerek ve *Mesnevî* okuyarak gitmiştir."

cevabını vermiştir" (Kılıç, 2014:140). Bu sözü Mahmut Erol Kılıç *Mesnevî* okuyarak Viyana kapısına gidenlerin nefsi arzularına hükmettikleri, tevazu sahibi oldukları ve aynı zamanda ruhlarını *Mesnevî* ile besledikleri şeklinde yorumlamaktadır.

1925 sonrası dönemde Tahirü'l Mevlevî 1971 basımı *Mesnevî Şerhi* önsözünde hocası Mehmet Esat Efendi'nin yarım asra yakın Fatih Camii'nde *Mesnevî* okuttuğunu, vefatının ardından Karahisarlı Ahmed Efendi'nin mesnevîhan olduğunu, onun da vefatıyla bu işi

> "haftada bir gün 20 Ağustos 1339'dan 7 Kânûn-u evvel 1341 tarihine kadar" (Olgun, 1971: 18)

sürdürdüğünü belirtmiştir. [421] Konya'da ise

> "Türbe'de en son Mesnevîhan, rahmetli Filibeli büyük âlim ve Dergâh Post-nişin'i Hüseyin Sıdkı Dede'dir" (Koçkuzu, t.y.:239).

1933'de vefat eden Hüseyin Sıdkı Dede'den sonra Konya'da tespit edebildiğimiz ilk *Mesnevî* dersleri Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu tarafından yapılmıştır. 27 Mayıs 2000 yılında başlayarak 5 yıl boyunca devam eden ve Aralık 2005'te bittiği bilinen *Mesnevî* dersleri her hafta Cumartesi günleri iki saat, sıralı okuma üslubuyla devam etmiş ve *Mesnevî* baştan sona okutulmuştur. İlerleyen yaşı dolayısıyla rahatsızlıkları bulunan ve bu sebeple kendisine ulaşamadığımız Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu'nun Konya'da ilk olarak yapılan ve zor şartlara rağmen devam kendisinin ettirdiği *Mesnevî* dersleri ile ilgili detayları, yazmış olduğu "Konya'da *Mesnevî* Dersleri" makalesinde bulmak mümkündür.

Çalışmaya,

> "Mesnevî bir şeyin değil, herşeyin kitabıdır. Çünkü istinathâgı Hazret-i Kur'an'dır. İlhamı Haktan, Feyzi Habib-i kibriya'dan alır. Yüzlerce ayet ve hadîsin hakiki mâna ve esrarını keşfeder" (Büyükkörükçü, 1972:58).

---

[421] Daha fazla bilgi için bk. Abdülbaki Gölpınarlı *Mevlâna'dan sonra Mevlevîlik* s. 372-374.

şeklinde tanımlanan *Mesnevî*'yi halkla bütünleştirmek amacıyla okuma, sohbet, dersler yapan kişiler de dahil edilmiştir. Tespit edilen 17 kişi ile görüşme sağlanmış ve kendilerine yöneltilen soruların cevaplarından derlenen bilgiler kaleme alınmıştır. Bu kişiler Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu, Ahmet Özkan, Ali Bektaş, Prof. Dr. Ali Temizel, Doç. Dr. Betül Gürer, Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, Dr. Faik Özdengül, Fatma Hale Sağım, Hakkı Özsoy, Hasan Yaşar, Mustafa Holat, Dr. Mücahit Sami Küçüktığlı, Doç. Dr. Nuri Şimşekler, Prof. Dr. Tarik M. Quadir, Ömer Tuğrul İnançer, Doç. Dr. Yakup Şafak, Yusuf Ziya Karipek'tir. Kendilerine yöneltilen sorularla hedef kitle, derslere katılanların demografik bilgisi, kendilerinin üslup, teknik ve yararlandıkları kaynaklar gibi bilgiler sorulmuştur. Kişiler alfabetik sıraya göre yazılmıştır. Konya'da muhtelif dönemlerde Türkçe, İngilizce ya da Farsça olarak Abdurrahman Nedim (Nadir) Karnıbüyükler, Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu, Prof. Dr. Hülya Küçük, Hüseyin Alagöz, Mehmet Fatih Çıtlak, Prof. Dr. Fikret Karapınar, Prof. Dr. Mohammad Shahriari, Doç. Dr. Şadi Aydın'ın sohbet verdikleri tespit edilmiş fakat kendilerine ulaşılamamıştır. Bir dönem *Mesnevî* okuması yapan Doç. Dr. İbrahim Kunt ile bir telefon görüşmesi vasıtasıyla iletişim kurulmuş ve Koyunoğlu Müzesi'de yapılan çalışmalarda kendisinden bahsedilmiştir. Aynı şekilde bu çalışma devam ederken Konya dışında yaşayan Prof. Dr. Kelim Erkan Türkmen'le görüşme fırsatı yakalanamamış, kendisi bu sırada vefat etmiştir. Bölüm içinde kendisinden eserleri ve yaptığı çalışmalar hakkında derlenen bilgilerle bahsedilmiştir.

3.1.1. ADNAN KARAİSMAİLOĞLU

İletişim

Adres: Mevlâna Araştırmaları Derneği: Sümer 2 Sokak, Kardeşler Ap. 10/36 Kızılay / Ankara

Kırıkkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatı Bölümü, Bölüm Başkanlığı

Eposta: adnankaraismailoglu@yahoo.com

İnternet Adresi: http://adnankaraismailoglu.com/

Özgeçmiş

1957 yılında Trabzon'da doğdu. 1979 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. 4 Temmuz 1980 tarihînde Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda göreve başladı. Prof. Dr. M. Nazif Şahinoğlu'nun danışmanlığında doktora tezini 1985'de tamamladı. 19 Mart 1990'da yardımcı doçent kadrosuna atandı. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. Haluk İpekten'in danışmanlığında 1991 yılında yüksek lisans programını bitirdi. 18 Temmuz 1990 tarihînde Selçuk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı yardımcı doçentlik kadrosuna intikal etti ve Mart 1997'ye kadar bu anabilim dalı başkanlığını yürüttü. 4 Ekim 1991'de Doçent unvanını aldı. Eylül 1993-Ekim 1994 tarihleri arasında Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölüm Başkanlığında bulundu. 24 Mart 1997 günü Kırıkkale Üniversitesinde profesörlük kadrosuna atandı. Şubat 2010- Şubat 2014 yıllarında Rektör Yardımcısı olarak görev yaptı. Halen aynı üniversitede Fen-Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Başkanı olarak görev yapmaktadır. Ankara'daki Mevlana Araştırmaları Derneği'nin başkanlığını 2004'den itibaren sürdürmektedir.

Fars Dili ve Edebiyatı, Klâsik Türk Edebiyatı, Mevlâna ve eserleri üzerinde çalışmalar yapmaktadır. [422]

Görüşme[423]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Adnan Karaismailoğlu'nun sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Adnan Karaismailoğlu, özellikle 1990 - 1997 yılları arasında Selçuk Üniversitesi bünyesinde çalışırken bu alanda Selçuk Üniversitesi ve Konya Bşh Bld'nin yürüttüğü faaliyetlerin içerisinde görev almıştır. Bu dönemde var olan SÜMAM'da başkan yardımcısı olarak enstitünün iki amacından birisi olan Mevlâna Araştırmaları kısmı ile ilgili başkan yardımcısı olarak görev yapmıştır. Selçuk Üniversitesi'nde bilimsel anlamda yapılması istenen çalışmaların başlangıcını o dönemde bu çatı altında Prof. Dr. Haşim Karpuz başkanlığında, SÜ Fen Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri Bölümü Fars Dili ve Edebiyatı alanında görev alarak başlatmışlardır. Konya'daki o dönem yoğunlukla kongre ve konferans şeklinde devam etmekte olan faaliyetler kapsamında Hz. Mevlâna ile ilgili yayınlar SÜMAM'da bir araya getirilmeye başlanmıştır. O dönemin kitaplarını barındıran Mevlâna kitapları kataloğu hazırlanmıştır. Toplanan kitapların bibliyografyası 1996'da oluşturulmuştur. Dolayısıyla, Adnan Karaismailoğlu bugüne kadar gelen çalışmaların nüvesinde yer almıştır (A. Karaismailoğlu ile kişisel iletişim, 10.12.2019).

Adnan Karaismailoğlu, 2018 yılı Şeb-i Arûs dönemi *Mesnevî* Sohbetlerinde ve 2019 Vuslat Yıl Dönümü Anma Türbe Önü sohbetlerinde halkla *Mesnevî* üzerine konuşmalar yapmıştır. Karaismailoğlu, Ankara'da sürdürülen *Mesnevî* okumaları çalışmaları dahilinde çeşitli hocaların iştirakı ile nöbetleşe sürdürülen bir programla

---

[422] http://adnankaraismailoglu.com/, Erişim Tarihi: 11.12.2019.

[423] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 10.12.2019 tarihinde SÜ Mevlâna Arştırmaları Enstitüsü kütüphane salonunda Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Mesnevî Şerif'in tamamının okumasının tamamlanmış, 1 yıllık aradan sonra tekrar 1.ciltten başlamak suretiyle 21 yıldır devam etmekte olan programda yer almıştır. Bu program yılın 10 ayı her pazartesi saat 18.30'da Mevlâna Araştırmaları Derneği'nde yapılmaktadır. Karaismailoğlu, Konya'da davet edildikçe çalışmalara katkı sağlamaktadır. Son yıllarda Çadır sohbetleri olarak devam eden programlar, halka buluşulan ve Hz. Mevlâna ile ilgili bilgiler, eserlerinden örnekler beyitlerin okunması, incelenmesi şeklinde devam eden programlardır. Fakat düzeli bir *Mesnevî* okuması dersinden ziyade sohbet niteliğindedir. Bu çalışmalarda tercih edilen periyod hafta içi mesai saati dışındadır. Konya'da semâ mukabelesi öncesi saat 19.00 da başlayan ve 45 dk. süren bir sohbet niteliğindedir. Ankara'da ise işten çıkış saati olan 18.30 uygun saat olarak belirlenmiştir. Eylül-Haziran ayları arasında devam etmektedir.[424]

Belirli bir hedef kitle olmaksızın ilgi duyan herkesten oluşan topluluk, belli bir sayıyı yakalayarak devam etmektedir. Buna rağmen sohbete katılanların sayısında hedefe ulaşılmış sayılmamaktadır. *Mesnevî* günlük hayatın inceliklerini, güzelliklerini, sukutunu, canlılık ve diriliğini anlatan bir kitap olarak tüm insanlara hitap eden bir metindir. O yaygınlıkta dinlenildiğini ve sohbetlere katılım sağlandığını söylemek mümkün olmasa da çalışma istikrarla devam etmektedir. Katılımcı sayısı olarak ortalama Konya'da kafilelerin tesadüf etmesi durumunda 300-400 kişi ya da 30 ile 40 kişi arasında bir rakam söylenebilir. Her açıdan tertipli ve düzenli bir faaliyet olarak anmak zordur.[425]

Sohbete katılım sağlayan arasında 15- 16 yaştan itibaren muhattaplar olduğu gibi olgun yaşlarda katılımcılar da bulunmaktadır. Kadın-erkek oranı birbirine uyumlu olmakla beraber genellikle yurtiçinden ve zaman zaman kadın katılımcıların

[424] Adnan Karaismailoğlu, Akademisyen, 63 Yaşında.

[425] Adnan Karaismailoğlu.

fazla olduğu söylenebilir. Yabancı katılımcılara ve ülkemizde tahsil gören yabancı uyruklu gençlere rastlanmaktadır.[426]

Mesnevî okumaları düzeni olması halinde sırayı takip edilir ve okuma esnasındaki konular konuşulur. *Mesnevî* temel bir kaynak olarak bireyin olgunlaşması ve toplum dayanışması konularını içeren ve bunları çeşitli açılardan okuyuculara sunan bir kitaptır. Bireyin kendi sorunları ile alakalı, tercihlerinin doğruluğu ve yanlışlığını anlatan *Mesnevî* beyitleri kimi zaman da toplumdaki beraberliği veya kavgayı izah eden fakat kişileri hep yarara yönlendiren bir metin olarak ifade edilmektedir. Adnan Karaismailoğlu hoca, üslup olarak düzenli yapmakta olduğu *Mesnevî* okumasında önce Farsça orjinal metni okuma, sade bir Türkçe ile çevirmek ve arkasından beyitin çağrıştırdığı anlamları, klasik şerhlerden çoğunlukla İsmail Ankaravi'nin *Şerh-i Mesnevî*'si, Abidin Paşa'nın *Mesnevî* şerhi ve Tahirü'l Mevlevî şerhinden yararlanarak izah ve şerhler yapılmaktadır. Geleneğe uygun olarak önce ayet-i kerime sonra o konuyla ilgili hadis-i şerif varsa gündeme getirilip arkasından eklenmesi gereken hususlar ilave edilir. Bu kaynaklar muhteviyat olarak oldukça zengin olmakla beraber dil konusunda dinleyicinin anlayacağı şekilde sunulmaya gayret edilmektedir. Genel itibarıyla öne çıkarılması gerekenleri açıklayarak güncel olarak eklenmesi gerekenler eklenir.[427]

Adnan Karaismailoğlu'nun http://adnankaraismailoglu.com/ adresinden ulaşılabilen şahsi web sitesi bulunmaktadır. Bu sitede hocamızın özgeçmişi, yazmış olduğu önsözler, makaleler ve çalışmalar paylaşılmaktadır. Sosyal medya şahsi sayfalarında yapmakta olduğu çalışmalarla ilgili bir paylaşımı bulunmamaktadır. Beraber olunan çevreler örneğin TYB youtube kanalı kayıt altına alınan ve ortalama 1 saat süren 10 adet video ile yapılan sohbetler, Semerkand TvFan kanalı tarafından "Mesnevî'den Dersler" ve "Mesnevî'den Hikâyeler" konulu başlıkta yapılan 20 ile 30 dakika arasında değişen sürelere sahip 21 video, Nefes Yayınevi tarafından "Güneşle Aydınlananlar- Uluslararası Hz. Şems Sempozyumu" çerçevesinde 11-16

[426] Adnan Karaismailoğlu.

[427] Adnan Karaismailoğlu.

Aralık 2009 tarihleri arasında İstanbul ve Konya'da gerçekleştirilmiş sempozyumda sunduğu "Makalat-ı Şems'teki Mevlâna" konulu tebliği izleyicilerle buluşturulmaktadır. İlaveten çeşitli televizyon kanallarında yapılmış röportajları yayınlanmıştır.

Konya'daki faaliyetlere katkıda bulunmaya çalışan Karaismailoğlu, bilimsel araştırma ve ihtisas merkezi gibi bir yapılanmanın eksikliğinin hissedildiğini belirtmiştir. Bu anlamda birkaç yabancı dili bilen bir ekibin bir araya gelerek çalışmalar yapması gerektiğini ifade etmiştir. Bilimsel manada Hz. Mevlâna ile ilgili bütün yayınlar toparlanmalı ve bir araya getirilmeli, gruplandırılmalı ve bunlar üzerinden gerekli yayınlar yapılmalıdır. İkinci olarak vatandaşın ilgi ve alakasını çekebilecek tarzda düzenli *Mesnevî* okumalarının yapılması elzemdir. [428]

Görseller

Fotoğraf 210 Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu Mesnevî Sohbet Afişi

[428] Adnan Karaismailoğlu.

Fotoğraf 211 Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu Türbe Önü Konuşmaları Mesnevî Sohbeti[429]

3.1.2. AHMET ÖZKAN

Özgeçmiş

Ahmet Özkan, 1956 yılında Mardin İli Midyat İlçesi Gelinkaya Köyünde doğdu. İlkokulu burada, İmam-Hatip Lisesini Adana'da bitirdi. Ara vermeden Konya Yüksek İslam Enstitüsü'ne başlayarak 1979'da mezun oldu. Aynı yıl Mardin İli Ömerli İlçesi Müftüsü olarak memuriyet hayatına başladı. 1982 yılında vatani görevini tamamladıktan sonra 1985 yılında Yozgat İli Şefaatli İlçesi Müftülüğüne atandı. 1999 – 2008 yılları arasında Konya Seydişehir İlçe Müftüsü olarak görev yaptı. 2008 yılında Konya İli Meram İlçe Müftülüğüne atanan Ahmet Özkan, 5 Mart 2014 Şırnak İl Müftülüğüne ve sonra Konya DİB Başkanlık vaizi olarak atanmış ve

429 https://anadoludabugun.com.tr/kultur-sanat/turbeonu-bulusmalarinda-mesnevi-okumalari-gerceklestirildi-102848h, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

halen bu görevi sürdürmektedir. Evli ve 9 çocuk babası olan Ahmet Özkan Pekiyi derecede Arapça, Orta derecede Farsça ve İngilizce bilmektedir.[430]

Görüşme[431]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ahmet Özkan'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Ahmet Özkan, Konya Karatay Sultan Selim Camii'nde Konya İl Müftülüğü ve bir dönem Konya Bşh Bld oluru ile "*Mesnevî* Dersleri" yapmaktadır. Sohbet, Sultan Selim Camii'nde her Cumartesi günü öğle namazı sonrası olmaktadır. Cami cemaati, Türkiye'nin her tarafından türbeyi ziyarete gelenler ile yurtdışından gelen ziyaretçiler tarafından ilgiyle dinlenmektedir (A. Özkan ile kişisel iletişim, 16.04.2020).

Mevlâna Müzesinin yanında olan Sultan Selim Camii konumu itibariyle Mevlâna Müzesi ziyaretçilerinin uğrak noktasıdır. Türbeyi ziyarete gelen kafileler ve Konya halkı Cumartesi günü sohbetine de katılım sağlamaktadır. Cemaat içerisinde bayanlar, öğrenciler ve bazen az da olsa yabancılar da olabilmektedir. İki buçuk yıldır devam etmekte olan sohbet başladığı ilk zamanlar öğle namazını müteakip olan yapılırken 1,5 yıldır öğlen namazına yaklaşık 45 dakika kala başlamaktadır. Sohbetin akabinde de öğle namazı kılınmaktadır. Sohbete katılanlar farklı yaş, cinsiyet hatta dinden olabilmekle beraber genel itibariyle camii cemaatinden oluşmaktadır.[432]

Ahmet Özkan, *Mesnevî* derslerine 1. ciltten başlayarak sıralı okuma şeklinde devam etmeyi tercih etmiştir. *Mesnevî*'de sırası gelen beyiti okuduktan sonra tercümesini yaparak izah etmekte, beyitte geçen ayet-i kerime veya hadis olması durumunda tefsirinin yapılması, günümüzle ilgili bir hususa değinmekteyse o konudan ile de irtibatlandırılmakta, tasavvufi mevzulardan da bilgi verilmektedir. Bu

---

[430] http://www.toroslargazetesi.com.tr/ahmet-ozkan-mardin-il-muftusu-oldu_d2377.html, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[431] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 16.04.2020 tarihinde telefonla görüşme yoluyla görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[432] Ahmet Özkan, Vaiz, 64 Yaşında.

şekilde olması sebebiyle daha yavaş gidilmekte ilk beyitten başlamak üzere şimdiye kadar ikinci cildin ortalarına gelinmiş bulunmaktadır.[433]

Ahmet Özkan, kaynak olarak Kuşeyrî'nin *Risâle*si gibi tasavvuf kaynakları ile Tahirü'l Mevlevî'nin *Mesnevî Şerhi*'nden yararlanmaktadır. Ayrıca Hâfız-ı Şirâzî'nin *Divan*'ı ile Sâdi Şirâzî'nin *Bostan* ve *Gülistan*'dan istifade etmekte, yeri geldiği zaman bu eserlerin Farsçalarına yer vermeye çalışmaktadır. Gülistan'ın Osmanlıca şerhinden yararlanmaktadır. Tüm bu eserlerden hikâyeler, şiirler ve kıssalara yer vererek sohbeti zenginleştirmektedir. İlaveten sohbet esnasında Halil İbrahim Sarıoğlu tarafından hazırlanmış DİB bastırdığı *Rubailer*'e de yer vermektedir.[434]

Öğle namazı öncesi yapılan *Mesnevî* sohbeti oldukça ilgi görmekte, bayanlar da hesaba katıldığında Sultan Selim Camii dolmakta ve cemaatin sayısı yarıdan aşağı düşmemektedir. Önceki yıl Konya Büyükşehir Belediyesi'nin DİB'dan aldığı olur ile başlayan sohbetin KONTV tarafından video kaydı alınmış ve düzenli olarak bir dönem KONTV sosyal medya kanalında yayınlanmıştır. 53 bölüm olarak yayınlanan sohbetin son bölümü 4 Şubat 2019'da yüklenmiştir.[435] Ahmet Özkan'a ulaşanlar bu kayıtları evlerinden de takip ettikleri ve çalışmadan memnun olduklarını belirtmişlerdir. Konya Bşh Bld'ndeki yönetim değişiklikleri sebebiyle oluşan aksamalardan dolayı bu sene çalışma devam etmemiş, bu da camii cemaatinin sohbete katılımının artmasına sebep olmuştur. Bu artışı gerek artık yeni kayıtların olmaması sebebiyle halkın sohbeti bizzat kendi takip etme gayesi gerekse konuşup sohbeti birbirlerine ve tanıdıklarına tavsiye eden halkın cemaat olma şuuru ile camiye gelmeleri ile oluşmuştur. Aynı video kayıtları Sultan Selim Camii internet

[433] Ahmet Özkan.

[434] Ahmet Özkan.

[435] https://www.youtube.com/watch?v=d9VFtg-zZxo, e.t.09.04.2020.

sitesinde yayınlamıştır.[436] Ahmet Özkan Konya İl Müftülüğü oluru ile Sultan Selim Camiindeki sohbete devam etmektedir.[437]

Ahmet Özkan'ın sosyal medya hesabı bulunmamaktadır. Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetlerin hepsinin içinde bulunamadığını fakat takip etmeye, katılamaya çalıştığını belirtmiştir. Özkan, İslam için bir ömür harcamış, *Mesnevî*, *Divân-ı Kebir, Fîhi Mâ Fîh, Rubailer* gibi eserler yazmış, "Hamdım, Piştim, Yandım" diyerek insanın halini anlatan Mevlâna'nın hakkının verilmediğini düşünmektedir. Mevlâna'ya ve eserlerine hakim, İslam'ı ve Tasavvuf'u iyi bilen, tasavvuf karşıtı düşüncelere delilleri ile cevap verebilecek ehil ağızların Mevlâna'yı anlatması gerektiğini düşünmektedir. Son yıllarda İRFA gibi kurumların değerli katkıları ile kıymeti bilinmeye başlanan Mevlevîlik vaaz veren, sohbet eden kişiler tarafından kıymetince zikredilmemektedir ve Hz. Mevlâna'nın anlattığı konuları eserlerinden aldıkları alıntılarla anlatan hocaların sayısı oldukça azdır. İslam'ın şerefi olan, Kur'an-ı Kerim'i hayat düstur edinen insanlardan bahsetmekten çekinmemek gerekir. Rahmetli Tahir Büyükkörükçü'nın tabiri ile Aşk Eri olan, pişmiş olgunlaşmış, vefatını buluşma günü diyebilecek kadar Allah'la bütünleşmiş Hz. Mevlâna ve Sadi Şirazi, Yunus Emre, Arif Nihat Asya, Necip Fazıl Kısakürek, Yahya Kemal Beyatlı gibi değerli insanları okumak, onları anlamak, bu işi görev olarak yapan değerli vaiz ve vaizelerin sohbetlerinde yer vermeleri, toplumların gönüllerini okşayan şiirlere, beyitleri halkla buluşturmaları gerekmektedir. İmkanların ziyadesiyle çoğaldığı bu dönemde istibdat ve kabiliyetlerin azaldığını söyleyen Özkan daha verimli, hayırlı, yıldızların hakkını verme konusunda daha hassas kişilerin sayısının çoğalmasını Allah'tan niyaz etmektedir.[438]

Görseller

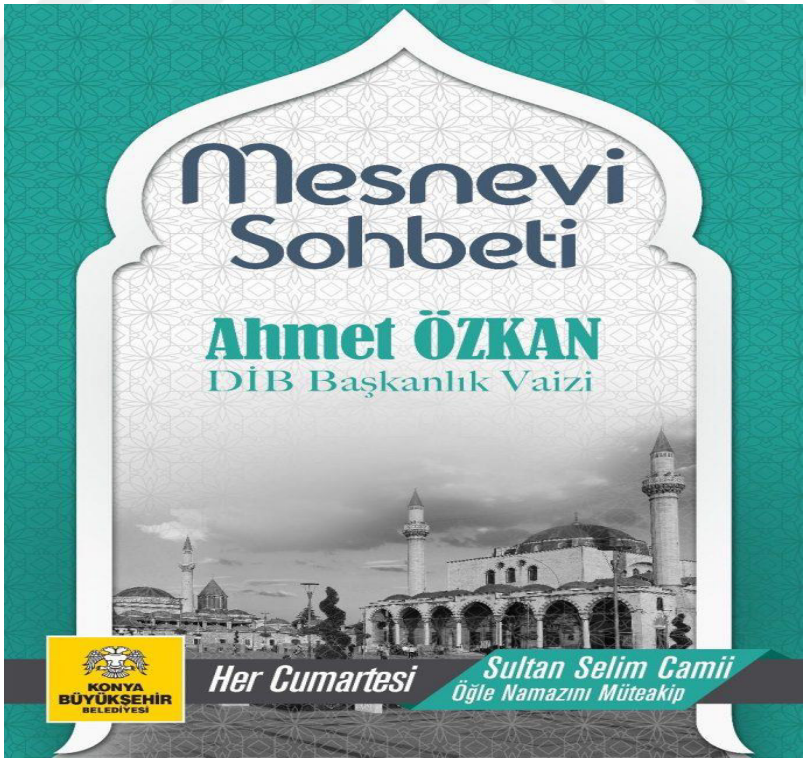
[436] http://sultanselimcami.com/mesnevi-sohbetleri-ahmet-ozkan-bolum-53/, Erişim Tarihi:09.04.2020.

[437] Ahmet Özkan.

[438] Ahmet Özkan.

Fotoğraf 212 İRFA Ahmet Özkan Sohbeti

Fotoğraf 213 Sultan Selim Camii Mesnevî Sohbeti Duyuru Afişi

3.1.3. ALİ BEKTAŞ

İletişim

Eposta: alibegdas@gmail.com

Özgeçmiş

Samsun Terme doğumludur. İmam-Hatip Lisesinden sonra bir süre Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, bir süre İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünde okumuştur. Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümünden mezunu olmuştur. Konya'da yaşamaktadır. Evli ve dört çocuk babasıdır. Şiirleri ve yazıları Jurnal, Mahalle Mektebi gibi edebiyat dergilerinde yayımlanmıştır. İlk özel radyo programcılarındandır. Televizyonlarda kültürel ve dini programlarla edebiyat ve şiir programları yapmaktadır. Birkaç Farsça ve Osmanlıca tercüme kitaba emek vermiş, aruz ve hece ile şiirler yazmaktadır.

Kısa bir dönem Jurnal adıyla birkaç arkadaşıyla Konya'da dergi çıkarmıştır. Feridüddin Attar'ın *Esrârnâme* (Çeviri, 2014), *İnsanlık Aynası Mevlâna* (Komisyon-2001), *Mevlevî Ayininde Manevi İşaretler* (Osmanlıcadan çeviri 2005), *Mesnevî'nin Özü Muhlis Koner* (2 cilt, Tablet Yayınları. 2006, Yeniden Okuma ve Notlandırma) *Mevlâna'dan Çocuklara Masal Şarkılar* (2007- Cd-kitap), *Newbi* (2008, populer roman editörlüğü), *Mevlâna Belgeseli* (2007-TRT, Belgesel Danışmanlığı), Mevlâna Filmi Senaryosu (2007 Ömer Lütfi Mete, Senaryo Danışmanlığı) vb. çalışmaları vardır. Aruzla yazdığı kimi şiirleri çeşitli bestekârlarca Türk Müziği formlarında bestelenmiştir. TRT 1 ve diğer televizyon kanallar için program hazırlamakta ve sunuculuk yapmaktadır (Ali Bektaş ile kişisel iletişim, 20.01.2020).

Görüşme[439]

[439] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 20.01.2020 tarihinde Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü binasındaki odasında Ali Bektaş ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci bir görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ali Bektaş'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir**.**

Ali Bektaş, şu an Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nde görevlendirme usulü ile çalışmakta olup esas görev yeri 20 yılı aşkın süredir Konya Bşh Bld Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı'ndadır. 3 yıldır Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün yürütmekte olduğu Hz. Mevlâna'yı Anma etkinlikleri ve farklı çalışmalara refakat etmektedir.[440]

Mevlâna ile ilgili etkinliklerde esas odak noktası Konya Valiliği Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'dür. Şu an yapılmakta olan Şeb-i Arûs etkinlikleri *Mesnevî* sohbetleri ile başlamıştır. 1917-1918, 1919-1923, 1946-1950 tarihleri arasında 3 kez belediye başkanlığı yapan ve Cumhuriyet Türkiye'sinin ilk Konya Belediye Başkanı olan merhum Muhlis Koner[441] ile modern dönem etkinliği biçimi olarak Mevlâna Etkinlikleri *Mesnevî* sohbetleri ile başlamıştır. Muhlis Koner'in sekiz yılı aşkın bir sürede *Mesnevî* hikâyelerini özetleyerek şerh ettiği *Mesnevî'nin Özü* isimli eser, 2008-2009 yılları arasında Muhlis Koner'in torunu Avukat Özgen Küçükoner'in isteği ile Muhammet Ali Orak ve Ali Bektaş tarafından edisyon kritiğini yapılarak redakte edilmiştir ve 2006'da basılmıştır. 1930' lu yılların sonuna doğrı SÜ Fen Edebiyat Fakültesi eski dekanı Mustafa Özcan'ın ifade ettiği gibi Mevlâna'yı Anma Törenleri denilen modern dönem etkinlikleri, Mevlevîlikle ilgili enformasyon bugün artık sınırları kontrol edilemeyen, çoktan Konya'nın hatta Müslümanların aşabileceği sınırların ötesine geçmiş ve bu enformasyon Konya'da Muhlis Koner'le başlatılmıştır. Ve bunun başlangıçta *Mesnevî* şerhi ile olmuştur. Ancak Mevlevî geleneğinde *Mesnevî*'nin bu çağlarda bu kadar yoğun okunması ile ilgili olarak kognitif bir kabul de vardır. Hz Mevlâna "Öyle bir zaman gelecek ki o zamanın insanlarına bizim *Mesnevî*miz mürşidlik edecektir" demektedir. Modern dönemde modern okuma yazma imkânlarıyla bilgi alışverişi ortamları açısından

[440] Ali Bektaş, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Çalışanı.

[441] Ayrıntılı bilgi için bk. https://semazen.net/mehmet-muhlis-koner/.

bakılırsa Mevlâna ile ilgili kimselerin *Mesnevî* okumalarına sahip çıkmaları bir anlamda Hz. Mevlâna'nın sözünün kerameti gibidir. *Mesnevî* okumaları ve şerhlerinin bu yüzyılda bu kadar yoğunlaşmasına bu açıdan da bakmak gerekmektedir.[442]

1930'lu yılllarda Muhlis Koner'in Belediye Sinema salonunda bir soba etrafında topladığı Konyalılara anlattığı, okuduğu, şerh ettiği ve böylece başlattığı *Mesnevî* okumaları hemen bir sene sonra Abdülbaki Gölpınarlı tarafından İstanbul ve Ankara'da yapılmıştır. 1940'larda Halkevi Dergisi özel bir Mevlâna sayısı çıkartmış ve bunun üzerine *Mesnevî* ve Mevlevîlik ile ilgili olanlar *Mesnevî*'yi odak alarak bu işi anlamaya çalışmışlardır. A. Avni Konuk, Tahirü'l Mevlevî, Mithat Bahari Beytur gibi isimlerin henüz hayatta olduğu bu dönemde halk; devletin siyasi sisteminin de Hz. Mevlâna üzerinden anlaşılmasına izin verdiği dini dünyaya giriş yapma imkânı bulmuşlardır. Aynı zamanda Mevlâna'yı Anma Törenleri ve *Mesnevî* okumaları resmi söylemin izin verdiği düzey kadar dini dünyanın geçmişi ile bağlantı kurmanın da bir yolu olmuştur. 1950'lerde Demokrat Parti'nin varlığıyla mesele başka boyutlara ulaşmış neredeyse devletin dini görüşü, söylemi Hz. Mevlâna ve onun görüşleri etrafında şekillenmiş Mevlevîlik olmuştur. Semâ mukabelesi, Türkiye içinde bazı radikal, aşırı dini görüş ve söylemlerin önüne geçerek işin içine görsellik de katmıştır. Türkiye dışında Avrupa'ya da dinimizi tanıtma imkânı sunmak olarak anlaşılmıştır. *Mesnevî* sohbetleri ve Mevlana Etkinlikleri uzun yıllar gönüllü insanların İstanbul, Afyon, Kütahya gibi illerden Konya'ya gelip gitmeleri ile yapılan çalışmalarla devam etmiştir. 1950-60'lı yıllarda Osmanlı bakiyesi son Mevlevî dervişleri, onların aileleri veya evlatları olarak Aralık ayında Konya'ya gelenlerle gelenek nispeten aktarılmıştır.[443]

Doğu dünyasında Mevlâna ve *Mesnevî* ile çok meşgul olmuş, modern dönemde bu konuyu eserlerine taşımış ülkemizde ve İslam âleminde etkili olmuş isim Muhammed İkbal'dir. Bizde Mevlâna ve *Mesnevî*'ye modern dönemde ilgi

---

[442] Ali Bektaş.

[443] Ali Bektaş.

duyulması noktasında Muhammed İkbal'in de büyük etkisi vardır. Oryantalistlerin doğubilimcilerin, batılı yazarların entellektüellerin *Mesnevî*'ye ilgisi de Avrupa'da Mevlâna'nın tanınırlığını arttırmıştır. Reynold Alleyne Nicholson, Annemarie Schimmel, Eva de Vitray-Meyerovitch, ihtifal zamanlarında gelip gittiğini bildiğimiz Anna Masala, diğer yandan Samiha Ayverdi, Safiye Erol, Sofi Huri, Nezihe Araz gibi İstanbul'da Ken'an Rifâî etrafında manevi mistik terbiyeden geçmiş hanım müellifler *Mesnevî* okumalarının tercümeleri ve şerhlerine imkân sağlamış, buna zemin oluşturmuştur. Bugün bu insanların devamcısı niteliğinde çalışmalarını yürüten Cemâlnur Sargut, Hayat Nur Artıran, Esin Çelebi hanım bütün bu bilgiler düşünüldüğünde Mevlâna, Mevlevîlik ve *Mesnevî* birlikte yürüyen algı kaynaklarıdır. Rahmetli Feyzi Halıcı'nın kurduğu 1960'lardan sonra Mevlâna'yı Anma Törenini düzenleyen Konya Kültür ve Turizm Derneği'nin Aralık ayında yaptığı Milli Mevlâna Kongreleri vardır. O kongre ve sempozyumları daha sonra Feyzi Halıcı *Destegül* adıyla yayınlamıştır. O metinlerde *Mesnevî*'den ve Mevlâna'nın diğer eserlerinden şerhler, tercümler vb. faaliyetler görülebilir. Daha sonra Kültür ve Turizm Bakanlığının devralmasıyla Mevlâna Anma Törenleri ve *Mesnevî* okumaları daha düzenli hale gelmiştir. 1989 yılında ilk defa Necmettin Erbakan'ın başında olduğu Refah Partisi döneminde Konya Belediye yasasıyla büyükşehir olmuştur. Belediye başkanının da aynı partiden olduğu dönemde, belediyenin Mevlâna Anma Törenlerine ortak olması ile görsel ve sanatsal kısım Konya Valiliği ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nde, *Mesnevî* okumaları, şerhleri, sempozyum, panel, konferans gibi nispeten bilgi aktarımına dayalı bilimsel faaliyetler Konya Bşh Bld bünyesinde kalmıştır. Kurumlar arasında yapılan bu paylaşıma 1990'lardan sonra üniversiteler de dâhil olmuştur. Rektör Prof. Dr. Halil Cin zamanında Selçuk Üniversitesi tarafından ilki 1985 yılında Milli boyutta ve sonra 3-5 Mayıs 1987'de milletlerarası olarak düzenlenen Mevlâna Kongrelerinin katkıları tartışılmazdır. Esas fikrinin Nurettin Topçu'ya ait olduğu "Mevlâna kürsüsü kurulmalıdır" tezi bazı dergilerde 60'lı yıllarda yazılmıştır.[444]

[444] Ali Bektaş.

Konya Bşh Bld'nin etkinliklerine katkı sağlamaya çalıştığı dönemlerde Bşh Belediyesi Kültür Daire Başkanlığı semânın ve Mevlevîliğe ait diğer örf ve törelerin değerinin ancak Hz. Mevlâna'nın ve fikirlerinin doğrudan anlaşılmasına bağlı olduğunu vurgulamıştır. Bu sebeple de Konya Bşh Bld öncülüğünde yapılan etkinliklere özellikle *Mesnevî*'nin anlaşılmasına yardımcı olacak isimleri davet etmeye çalışmışlardır. Özellikle tasavvufi pratiğin içinde yer alan Şefik Can, İrfan Gündüz, Hasan Kâmil Yılmaz, Saffet Solak gibi isimler 1990'lı yıllar boyunca anma törenlerine davet edilmiş ve *Mesnevî* hakkındaki değerli bilgileri paylaşmışlardır.[445]

Mesnevî'ye ilgi, Muhlis Koner'le Konya'da ve Türkçe olarak başlamışsa da dünya üzerinde *Mesnevî*'ye ilgi Müslüman Türklerle değil, Nicholson, Schimmel, Meyerovitch gibi isimlerle başlamıştır. Doğu bilimciler içinden bu isimler *Mesnevî*'ye ziyadesiyle yer vermiştir. Günümüzde William C. Chittick çok değerli tercümeler yapmaktadır. Rene Guenon ve Martin Lings'i anmak gerekir. Onlar Avrupa literatürü içinde *Mesnevî* ve Hz. Mevlâna'ya özel bir yer vermişlerdir. Onların emekleri ve katkılarıyla nispeten ulaştığımız ve zaman zaman şikayetçi olduğumuz evren meydana gelmiştir.[446]

Ali Bektaş 2003'den sonra Büyükşehir Merkez binasının MKM'ye taşınmasıyla dönem dönem Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî'*sinden Cumartesi günleri yapılan semâ âyini öncesi 10-15 dakikalık sürelerde ya da özel toplantılarda birkaç yıl süreyle ve 2012 ve 2013 yılında Genç Kart Kültür Sanat Etkinlikleri kapsamında Kılıçarslan Gençlik Merkezi bünyesinde her Perşembe üniversite öğrencilerine yönelik *Mesnevî* sohbeti yapmıştır. Bunlara ilaveten arkadaş çevresinden 8-10 kişilik gruplarla dönem dönem gezek usulü *Mesnevî* ve *Divan-ı Kebir* okumaları ile 1990'lı yıllardan itibaren sesli ve görüntülü iletişim organlarında da Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî*'si ve *Divan-ı Kebir*'i hakkında konuşmalar yapmıştır. İlk defa *Mesnevî*'yi radyo mikrofonuna taşıyan kişi olmuştur. Ribat FM'de yapmış olduğu kayıtlar semâzen.net internet sitesinde yüklüdür. 1993-1994 senelerinde yaptığı çalışmalar

[445] Ali Bektaş.

[446] Ali Bektaş.

arşiv çalışması oluşturulmadığından mevcut değildir. Radyo spikerliği ve yayın yönetmenliği sırasında kendisinde hakim olan, "Müslüman bir topluma dini yayın yapacak olan radyo ya da televizyon kanalı önce bu topluma yön veren temel metinleri işlemelidir" düşüncesi ile bu çalışma yapılmıştır. Toplumda *Mesnevî* okuması, şerhi, sohbeti ihtiyacının o yıllarda doğduğunu ifade eden Bektaş, Tahir Büyükkörükçü'nün Kapı Camii'nde verdiği her vaazda Hz. Mevlâna ve *Mesnevî*'den bahsetmesi, bir beyit ya da hikâyeye yer vermesinin zikredilmesi gereken bir konu olduğunu vurgulamıştır.[447]

Mesnevî sohbeti yaptığı dönemlerde sıralı okuma şeklinde devam eden sohbetlerde bir ara geleneksel şerh usulü olan i'rab yaparak da okumalar devam etmiştir. İ'rab yani Farsça gramer üzerinden kelimelerin kökenlerine vararak açıklama usulü günümüz insanının ilgisini çekmemektedir. Bu dönemde sohbet vermekte olan Yakup Şafak, Adnan Karaismailoğlu, zaman zaman Mahmut Erol Kılıç ve Hicabi Kırlangıç hocalar bu yöntemi devam ettirmektedir. Ali Bektaş *Mesnevî*'deki temel kavramlar ile ilgili konuşmuş, radyoda yaptığı sohbetlerde ise Muhlis Koner'in yaptığı gibi hikâyeleri özetleyerek bir sonuç vermeye dayalı sohbetler yapmıştır. Padişahla cariye hikâyesinde ana temanın ne olduğu, tavşanla aslan hikâyesinde ne anlatıldığı gibi konulara odaklanılıp dinleyicinin düşünmesi sağlanmıştır.[448]

Ali Bektaş, evvelki yıllarda yaptığı çalışmalara şu an devam etmemektedir. Arkadaş grubu ile beraber Abdülbaki Gölpınarlı ve Füruzanfer'in metinleri üzerinden *Divan-ı Kebir* okumalarında 3.cildin son bölümüne gelinmiştir. Ihtifal dönemine ilaveten Mistik Müzik Festivali kapsamındaki programlarda ve 2020 Mayıs ayında TRT Sahur programında sunucuk yapmaktadır. Konya'da Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan ve yapılması planlanan çalışmalara danışmanlık etmekte, bu anlamda Konya'da hizmet veren başta rehberler birliği olmak üzere birçok turizmci, yapılan toplantılarda kendisinden istifade etmektedir. SÜ Dilek Sabancı

[447] Ali Bektaş.

[448] Ali Bektaş.

Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Öğr. Gör. Tolga Özenç Özençel'in *Mesnevî*'den uyarlama tiyatro oyunları olan "Aynadaki" ve "Kendi", Konya Devlet Tiyatrosu sanatçısı Yaşar Özboz'un "Uyan" adlı tiyatro oyunlarına da danışmanlık yapmıştır. Bektaş, bu tiyatro oyunlarının da aslında bir tür *Mesnevî* okuması, şerhi çalışması olduğunu belirtmiştir. Mevlâna'dan Çocuklara Masal Şarkılar (2007- Cd-kitap) Mevlâna Belgeseli (2007-TRT, Belgesel Danışmanlığı), Mevlâna Filmi Senaryosu (2007 Ömer Lütfi Mete, Senaryo Danışmanlığı) vb. çalışmaları mevcuttur. *Mesnevî*'den seçilen 10 tane hikâye sekizli-yedili hece ölçüsünde çocukların anlayabileceği pedagojik seviye de gözetilerek şiir dilinde çevrilmiş ve bestelenmiştir.[449]

Bektaş, 2014-2017 yılları arasında kapalı cezaevinde çeşitli grup mahkumlara *Mesnevî* okumuştur. Konya Bşh Bld Medeniyet Okulu projesi kapsamında Kılınçarslan Gençlik Merkezinde 2 yıl, kapalı cezaevinde 3 yıl kadar ve yarı kapalı cezaevinde 6 aylık bir dönemde *Mesnevî* okuması yapmıştır. Kapalı cezaevinde yapılan sohbetlerde, o gün gelecek olan mahkumun hüküm giyme sebebine uygun olarak *Mesnevî*'den seçtiği birkaç beyiti mahkumların psikolojisi ve suçluluk evrenine uygun olarak şerh etmiştir. İlginç tecrübeler kazandıran bu çalışmada Hz. Mevlâna'nın anlattığının oradaki insanın gerçekliğine indirgemeye dikkat edilmiştir. Hatta bunu yapmak için zaman zaman Hacı Bektaş-ı Veli, Yunus Emre ve hatta Neşet Ertaş, Müslüm Gürses veya Orhan Gencebay'ın şarkılarından misal de getirilmiştir. Bu çalışma bu anlamda gerçekten çok faydalı olmuştur fakat vakit yetersizliği sebebiyle devam edilememiştir.[450]

Üslup olarak klasik *Mesnevî* şerhinde Sûdî Bosnevî, Ankaravî, Ahmet Avni Konuk'da önce klasik i'rab yapılır, kelimeler farsça gramere göre açıklanır, öz anlamları verilir, sonra beyitin tam anlamı verilir ve ona yapılan şerhlerden alıntılar yapılır. En sonda onu yazan kişinin görüşü beyan edilir. Bu klasik şerh sistemidir. Bir de Şefik Can ve A. Gölpınarlı gibi modern müelliflerin i'raba yer vermeden daha

[449] Ali Bektaş.

[450] Ali Bektaş.

yalın, duru, anlaşılır şekilde yaptıkları şerhler vardır. Ali Bektaş kendi çalışmasını ikisinden de bir parça olarak görmektedir. Zaman zaman kelimenin etimolojisine ve ne anlattığına işaret etmek icap etmekte ve geleneksel şerhten yararlanmayı tercih etmektedir. Farsça orijinal metinlerden de yararlanmaktadır. [451]

Geleneksel metinlere bakıldığında dinleyicinin seviyesinin göz önünde bulundurulmadığı fark edilir. A. Avni Konuk şerhini döneminin insanının anlaması dahi zordur ve İbnü'l Arabi ile Hz. Mevlâna'yı birlikte şerh eden bir uslubu vardır. Buna ancak geleneksel şerhlerden sayılabilirse Tahirü'l Mevlevî'nin dikkat ettiği kısmen söylenebilir. Esas duyanın seviyesine *Mesnevî*'yi indirgeme konusunda aşırı ve eleştirilmesi gereken bir tutum Şefik Can'da görülmektedir. *Mesnevî* ile haşır neşir bir kişinin orda söyleneni dinleyenin seviyesine indirmesi icap etmektedir. Bu anlamda Ali Bektaş bulunduğu meclislerde konuştuğu kişilerin konumuna göre sohbeti şekillendirmektedir.[452]

Konya'da yürütülen faaliyetlerin temel amacı Hz. Mevlâna ve *Mesnevî*'yi içimizde bulmak olmalı ve bu yönde gayret edilmelidir. İlahiyat fakülteleri öncelikle Hz. Mevlâna ve *Mesnevî*'ye gerekli ilgiyi göstermeli, Diyanet İşleri Başkanlığımız Mevlâna ve *Mesnevî* yokmuş gibi davranmaktan vazgeçmelidir. Bir müderris, âlim, arif olan Hz. Mevlâna aynı zamanda bir dil uzmanı, sosyolog, hatip, öğretmendir ve tek yönlü olarak Konya'da sadece belli kurumların bu alandaki çalışmaları yetersiz kalmaktadır. Konya'da en büyük sıkıntılardan biri Mevlâna'nın tam anlamıyla anlaşılamamasıdır. *Mesnevî*'de bir hikâyede filin tarif edilmesindeki gibi Mevlâna tarif edilmeye çalışılmaktadır. Kimisi hortumundan tutmakta ve ona göre tanımlamakta, kimisi ise kuyruğundan tutarak eline geldiği şekliyle bir tarif yapmaktadır. Hz. Mevlâna'nın manası karşısındaki tarifimiz körlerin fili tarif etmesi

[451] Ali Bektaş.

[452] Ali Bektaş.

gibi olduğunu belirten Bektaş, Konya'da yaşayanlar olarak Hz. Mevlâna'yı tanımamız ve yaşamamız gerektiğini vurgulamıştır.[453]

Görseller

Fotoğraf 214 Ali Bektaş Arşivinden

Fotoğraf 215 Söyleşi Program Duyurusu

[453] Ali Bektaş.

3.1.4. ALİ TEMİZEL

İletişim

Adres: SÜ Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü Konya

Eposta: temizel46@yahoo.com

Özgeçmiş

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Ali Temizel'in özgeçmişine çalışmanın Selçuk Üniversitesi Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü bölümünde yer verilmiştir.

Görüşme[454]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ali Temizel'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Prof. Dr. Ali Temizel, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetlere SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Müdürü olarak enstitü sayfasında belirtilen tüm faaliyetlerin planlanması ve uygulanması, yüksek lisans öğrencilerinin eğitimi ve derslerin tatbiki, sempozyum, konferans gibi faaliyetleri içeren akademik çalışmalarla katkı sağlamış, bunun yanı sıra *Mesnevî* sohbeti de yapmıştır. Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri (Şeb-i Arûs) 17 Aralık 2018 etkinlikleri kapsamında Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu ve Doç. Dr. Yakup Şafak ile sıralı okuma şeklinde yapılan *Mesnevî* sohbeti Konya Bşh Bld MKM'de ihtifal programı boyunca devam etmiştir. Farsça ve Türkçe olarak yapılan sohbette *Mesnevî* beyitlerinin Farsça orjinallerinin okunmasının ardından Türkçe tercümesi ve anlaşılmayan yerler, konu ile ilgili ayet ve hadisler, bilinmeyen ve açıklanması gereken özel terimler hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır. Sohbet esnasında slaytla açıklama yapmış, konferans niteliğinde devam etmiştir. Belirli bir

[454] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 22.01.2020 tarihinde SÜ Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı bölümü odasında Prof. Dr. Ali TEMİZEL ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

konudan ziyade sırası gelen beyitte işlenen konu hakkında konuşulmuştur (A. Temizel ile kişisel iletişim, 22.01.2020).

Halka açık olan sohbette en az lise mezunu, çoğunlukla SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü yüksek lisans, Fars Dili ve Edebiyatı lisans ve yüksek lisans veya mezun öğrenciler, akademisyenler ve Mevlâna'ya ilgi duyan farklı eğitim düzeyinde katılımcılara rastlanmıştır. Yurtdışından özellikle İran'dan gelen ziyaretçiler sohbete iştirak etmiştir. Yaklaşık bir saat kadar süren sohbet ihtifal dönemiyle sınırlı kalmış, devam etme imkânı bulunamamıştır.[455]

Sohbet esnasında Ali Temizel, Tahirü'l Mevlevî'nin ve Abdülbaki Gölpınarlı'nın *Mesnevî* şerhleri ve Adnan Karaismailoğlu hoca'nın ve kendinin yaptığı tercümelerden yararlanmıştır. İlaveten konu ile ilgili çeşitli bilgiler için TDV ansiklopedisi ve muteber kaynaklardan araştırmalar yapılmıştır. [456]

Sosyal medyada twitter hesabıyla paylaşımlar yapan Temizel, enstitü duyuruları ve günceli takip etmek amacıyla sosyal medyayı kullanmaktadır.[457]

Sohbetleri yapan kişilerin Farsça bilmelerinin faydalı olacağı kanısında olan Temizel, beyiti tercüme ederken ya da tercümesi okunurken o beyitin ilk tercümesi sohbeti veren kişi tarafından yapılmalı, bunun içinde ciddi Farsça bilgisinin gerekli olduğunu düşünmektedir. Bugüne kadar yapılmış birçok tercümeniin çok değerli olduğunu fakat *Mesnevî* tercüme çalışmalarının halen devam etmesinin bu alandaki ihtiyacı işaret ettiğini belirtmiştir. Bu da tercümenin değişiklik gösterebileceğinin, Farsça orijinal beyitin birçok kişinin farklı yorumuna göre farklılık gösterebildiğini anlatır. Farsça öğrenmeye gerek olmayıp sadece tercümeler yeterli olsaydı *Mesnevî* sohbetine de gerek kalmayacağını belirten Temizel, tercüme çalışmalarının devam etmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bugün gelinen noktada kişilerin *Mesnevî* sohbetlerine katılım talebinin fazlalığı, evde yapılan tercüme ya da şerh okumaların

[455] Ali Temizel, Akademisyen, 57 Yaşında.

[456] Ali Temizel.

[457] Ali Temizel.

yeterli olmadığının ispatı niteliğindedir. Zaman içinde birçok farklı kişinin *Mesnevî*'yi tercüme ettiğini bilinmektedir. Her okumada aynı kişi dahi yaptığı tercümeye yeni bir açıdan bakarak farklı boyut getirebilir, yeni mazmunlar, yeni açıklamalar eklenebilir. 100-200 yüzyıl önce kullanılan kelime bugün anlamda ve kullanımda farklılaşmış olarak karşımıza çıkabilir. Evrensel mesajları olan *Mesnevî* günümüz toplumunun şekillenmesi, ailenin korunması, çocuğun yetiştirilmesi vb türlü konularda katkılar sağlaması açısından günümüze ışık tutmaktadır. Dolayısıyla bu tür eserlerin genel çerçevenin dışına çıkılmadan, İslam merkezli olarak açıklama ve şerhinin 15-20 yılda bir yapılması ve güncel tutulması gerekmektedir. [458]

Temizel, *Mesnevî* sohbetlerinin sürekliliğinde Konya'da istikrarlaşma sağlanması ve kurumsallaşmanın olması gerektiğini düşünmektedir. Konya'da Mevlâna'ya hizmet vermiş birçok kurumun bu konuyu sorgulaması ve yıllar önce yapılması gerekeni ivedilikle yapması gerektiğini, uygun fiziki şartları henüz elde eden enstitünün bu alanda çalışmalarını devam ettirdiğini ifade etmiştir.[459]

Görseller

Fotoğraf 216 Mesnevî Sohbeti Afişi

[458] Ali Temizel.

[459] Ali Temizel.

Fotoğraf 217 Mesnevî Sohbetinden Bir Görüntü

Fotoğraf 218 Prof. Dr. Ali Temizel

3.1.5. BETÜL GÜRER

İletişim

Eposta Adresi: btlguclu@yahoo.com

Özgeçmiş

2006 yılında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinden mezun olan Betül Gürer 2009'da 'Sadreddin Konevî'ye Nispet Edilen Mevâridü Zevi'l-İhtisâs İlâ Makâsıdı Sûreti'l-İhlâs Adlı Eserin Tahkik ve Tahlili' başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Yüksek lisans eğitimi sırasında adı geçen fakültenin Tasavvuf Ana Bilim Dalında araştırma görevlisi olarak göreve başladı. 2014'te 'Molla Fenârî'nin Bilgi ve Varlık Anlayışı' adlı tezini tamamlayarak doktor unvanı aldı. 2018 yılında doçent oldu. Hâlen Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Tasavvuf Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Yurt içi ve yurt dışında çeşitli ilmî toplantılarda sunulmuş tebliğleri, ulusal ve uluslararası dergilerde yayımlanmış makaleleri ve çeşitli yayınevlerinden çıkmış kitapları bulunmakta, İngilizce ve Arapça bilmektedir. Evli, iki çocuk annesidir (B. Gürer ile kişisel iletişim, 08.11.2019).

Görüşme[460]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Betül Gürer'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Doç. Dr. Betül Gürer, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yürütülen faaliyetlere Necmettin Erbakan Üniversitesi Tasavvuf alanında verdiği derslere ilaveten Konya'da halka dönük olarak yapılan faaliyetler çerçevesinde özellikle Aralık ayında düzenlenen etkinliklerde konferans, panel gibi faaliyetlere katkı sağlamaktadır. Bunların dışında 2018 yılı Eylül ayından itibaren İrfan Medeniyeti

[460] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 08.11.2019 tarihinde mail yoluyla ulaşılmıştır. Sonrasında İRFA binasında Doç. Dr. Betül Gürer ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Araştırma Merkezi'nde Pazar günleri sadece hanımlara yönelik olarak *Mesnevî* sohbeti yapmaktadır. Sohbet yapılan mekânın şehir içinden ya da şehir dışından gelen ziyaretçilere Hz. Mevlâna ve Mevlevîliğin tanıtılması amacıyla kurulmuş, çalışmalarını bu yönde şekillendirmiş olması ve dolayısıyla gelen ziyaretçilerin Pazar günü daha fazla olması sebebiyle bu gün tercih edilmiştir. Başka bir gün denenmediği için katılımcıların fazla veya az olmasına ilişkin bir tespit ya da mukayesede bulunulmamaktadır. Sohbete yaz döneminde ara verilmiş olmakla beraber bir yıldan fazla süredir istikrarlı olarak devam etmektedir.[461]

Yapılan sohbette dinleyici kitlesi her yaştan ve pek çok farklı eğitim seviyesinden olan hanımlardan oluşmaktadır. Sohbeti olabildiğince anlaşılır yapmaya gayret eden Gürer, hedef kitleye ulaştığını düşünmektedir. Sohbete ortalama 25-30 civarı üniversite öğrencileri, doktor, öğretmen, diyetisyen, hemşirelik gibi farklı meslek gruplarına mensup kişiler ve ev hanımları katılmaktadır. Çoğunlukla Konya'da yaşayan bayanlar, üniversite öğrencilerinde oluşan bir dinleyici kitlesinin yanı sıra hafta sonu Konya'yı günü birlik ziyaret etmeye gelen ziyaretçilerin de katılım sağladığı görülmektedir. Yabancı uyruklu dinleyiciyle çoğunlukla karşılaşılmamaktadır.[462]

2018 Eylül döneminde başlayan sohbette sabır, şükür, oruç, tövbe gibi konular belirlenerek bu konuların *Mesnevî* beyitlerinde nasıl işlenildiği anlatılmaya çalışılmıştır. Konuların geçtiği beyitler tespit edilmiş, dinleyicilere okunmuş ve bu konuya Hz. Mevlâna'nın nasıl değindiği aktarılmıştır. İlk defa yapılan sohbette katılımcı sayısı, seviyesi ve sohbetin devamlılığı tam olarak belli olmadığından bu şekilde ilerlemeyi tercih eden Gürer, ilerleyen zamanda *Mesnevî*'nin ilk beyitinden başlayarak sıralı okuma şeklinde ilerlemiştir. Dolayısıyla *Mesnevî*'deki muhteva aynı zamanda sohbetin konusunu oluşturmaktadır. Ancak beyitlerin izahında mevzuyu olabildiğince günümüz problemlerine getirilerek sohbet canlı tutulmaya çalışılmaktadır. Bu konulara örnek olarak, gençlik problemleri, ibadetlerin

[461] Betül Gürer, Akademisyen.

[462] Betül Gürer.

profanlaştırılması, manevi ihtiyaçlar ve sebeplerini verilebilir. Sohbetlerdeki temel amaç, insanların *Mesnevî* vasıtasıyla kendi manevi ihtiyaçlarının farkına varması ve bireysel olarak yaşadığı manevî problemlerine çözüm bulmalarını sağlamaktır. Bu sebeple anlaşılır olmak oldukça önem arz etmektedir. Sohbetlerde tüm hedef kitlenin anlayacağı bir dil, tavır ve içerik kullanmaya dikkat edilmektedir.[463]

Sohbetlerde Farsça beyitlere yer verilmemektedir. Buna sebep olarak daha önce gerçekleştirilmiş olan sohbetlere yapılan geri dönütler sonucunda Farsça metinleri okumanın dinleyicinin ilgisini çekmediği belirtilmiş ve bu yüzden bundan vazgeçilmiştir. Bu sebeple Gürer, sohbetine devam ederken beyitlerin orijinalini okumayarak sadece Türkçe sohbet yapmaktadır. Sohbetlere hazırlanırken çok fazla kaynağa müracaat edilmese de zaman zaman Ahmed Avni Konuk'un *Mesnevî* şerhi göz önünde bulundurulmaktadır. Betül Gürer Tasavvuf akademisyeni olması sebebiyle beyitleri genel tasavvuf meseleleri çerçevesinde izah etmeye çalışmaktadır. Avni Konuk'un *Mesnevî* şerhi ise dinleyicilerin anlayabileceği seviyede olmaması, oldukça ağır metafizik tahlil ve terimler içermesi sebebiyle bu eserden faydalanılması durumunda yorumlar anlaşılır hale getirilmeye çalışılmaktadır.[464]

Sosyal medya hesabı bulunmayan Gürer'in herhangi bir paylaşımı yoktur.[465]

Betül Gürer Konya'da Mevlâna ve adına yürütülen faaliyetleri yeterli bulmamaktadır. Özellikle *Mesnevî* derslerinin halkın rahatlıkla ulaşabileceği kadar sık ve çok sayıda olması gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca etkinliklerin sadece Aralık ayıyla sınırlı olmasını oldukça üzücü olarak nitelendirmektedir. Faaliyetler için öncelikle, Konya'daki üniversiteler, belediyeler ve diyanet görevlilerinin birlikte çalışması gerektiğini düşünen Gürer, çocuklara, gençlere, yetişkinlere her eğitim düzeyinden insanın ihtiyacını karşılamaya dönük etkinlikler planlanması gerektiğini

[463] Betül Gürer.

[464] Betül Gürer.

[465] Betül Gürer.

savunmaktadır. Yıllardır yetkililerce konuşulan bu mesele ile ilgili herhangi bir gelişme olmamaktadır. Bu husus çok geniş bir çalışmanın konusu olmalıdır.[466]

Görseller

Fotoğraf 219 Doç. Dr. Betül Gürer

Fotoğraf 220 Doç. Dr. Betül Gürer Sohbet Duyurusu

[466] Betül Gürer.

3.1.6. BİLAL KUŞPINAR

İletişim

E-posta: bkuspinar@konya.edu.tr

Özgeçmiş

10 Ocak 1961 Tarihinde Konya'nın Derbent ilçesinde doğdu. Lisansını 1982-1986 tarihleri arasında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladı.1986-1987 arasında ODTÜ' de yüksek lisans, 1990-1991 arasında Selçuk Üniversitesi'nde İslam Felsefesi, 1994-1995 McGill University Montreal Felsefe üzerine doktorasını tamamladı. Necmettin Erbakan Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyeliği, NEÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi dekanlığı, Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi müdürü olarak görev yapmıştır. 2019 Kasım ayı itibariyle Washington Din İşleri Müşaviri olarak Amerika'da görevine devam etmektedir (B. Kuşpınar ile kişisel iletişim, 23.09.2019).

Görüşme[467]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Bilal Kuşpınar'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

2013'den beri faaliyetler yürüten Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi müdürü olarak görev yapan Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, merkez kapsamında yapılan birçok seminer, panel, konferans vb. düzenlemiştir. İngilizceye hakim olması dolayısıyla uluslararası ölçekte yapılan programlara katılım sağlamış, talep edilen noktalarda İngilizce olarak Mevlâna'yı, Mevlâna'nın ilim anlayışı, akla, insana, topluma bakışını özetlemeye yönelik sunumlar yapmıştır.[468]

---

[467] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 23.09.2019 tarihinde NEÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanlık binasındaki odasında Prof. Dr. Bilal Kuşpınar ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

[468] Bilal Kuşpınar, Washington Din İşleri Müşaviri, 59 yaşında.

2017 yılında merkez bünyesinde basılan İngilizce ve Türkçe iki bölümden oluşan *Mevlâna ve İslâm* kitabının editörüdür. 2018 yılında Kanada McGill Üniversitesinde "Mevlâna Celaleddin Rumi'nin İrfanı ve Düşüncesinin Dünya Medeniyetlerine Etkisi" konusunda konferans vermiş, TİKA işbirliğinde gerçekleşen bir çalışma kapsamnda Tacikistan ve Özbekistan'da çalışmalara dahil olmuştur. Mevlâna bu topluma ve gençliğe ne vermektedir sorularına cevap verecek konuşmalar yapmıştır.[469]

Ünlü *Mesnevî* şarihi Ankaravi üzerine çalışmalar yapmış, kitaplar yazmıştır. Prestijli bir dergi olan "The Mawlana Rumi Review"de uzun süre danışmanlık yapmış, ortak editör olarak devam etmektedir. Sosyal medya hesabı kullanmamaktadır.[470]

Bilal Kuşpınar Hz. Mevlâna'nın 2013 yılından başlayarak 2018'e kadar Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri (Şeb-i Arûs) dönemi boyunca İngilizce olarak zaman zaman sadece kendisi veya Prof. Dr. Mohammad Shahriari ve Prof. Dr. Tarik M. Quadir ile dönüşümlü olarak *Mesnevî* sohbeti yapmıştır. İngilizce bilenlere ve turistlere yönelik olarak yapılan sohbetler Konya'ya gelen turistlerin Mevlâna ile ilgili bilgi edinmesine yardımcı olmuştur. Sonrasında Prof. Dr. Tarik M. Quadir bu sohbetlerin her hafta Cumartesi günü yapılan Semâ öncesi yapılması fikrini Konya Büyükşehir Belediyesi'ne sunmasıyla Ekim 2011'de İngilizce *Mesnevî* sohbeti yapılmaya başlanmıştır. Eylül 2013'te Prof. Bilal Kuşpınar, sonrasında Prof. Dr. Mohammad Shahriari ve Yusuf Ziya Karipek'in bu çalışmaya dahil olmasıyla MKM Sultan Veled Salonu'nda dönüşümlü şekilde İngilizce olarak *Mesnevî* sohbeti devam etmiştir. Sıralı okumadan ziyade konunun sohbete katılanların alt yapısına göre şekillendirildiği ve birbirlerinden bağımsız olarak ilerleyen bir sohbet olarak devam etmiştir.[471]

---

[469] Bilal Kuşpınar.

[470] Bilal Kuşpınar.

[471] Bilal Kuşpınar.

Kuşpınar, Konya'da yapılan Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili faaliyetlerin ilkokul seviyesinde başlatılması, her okulun müfredat planlamasında Konya ve Mevlâna kültürü, ahlakı veya medeniyeti anlatılması gerektiğini belirtmiştir. Konya'ya has Mevlâna, Konevi, Hacı Veyiszade, Ali Ulvi Kurucu gibi değerli kişiler ve mekânlar derinlemesine olmadan, çocukların seveceği şekilde tanıtımı yer almalıdır. Selam alma, selama karşılık verme, misafir ağırlama gibi konuları, Hz. Mevlâna'nın çocuklarına hitabı, öğütleri yaşayan hikayelerden örneklerle anlatılması halinde çocuklar üzerinde muhakkak etkisi büyük olacağını ifade eden Kuşpınar, rol model olan Konya'nın değerlerini dinleyerek büyüyen çocukların büyükleri değiştireceğini ve toplumsal hayatın değişimine yol açacaklarını ifade etmiştir. Belediye, MEB tarafından yürütülen Değerler Eğitimi gibi çalışmaların kitapta kalmaması, etki bırakması gerekmektedir. Mevlâna'nın ahlakı Muhammedi ahlak olduğunu dolayısıyla bu değerleri iyi tanıyarak, yaşantılarını tatbik etmek konusunda toplumun şuurlu olması gerektiğini vurgulamıştır. Bu gibi değerlere hürmet Yaradan'a hürmettir. Olumlu yönde değişimler isteniyorsa dünyevileşen insanın rakamsal algısını kaliteye önem verecek şekilde biçimlendirmesi gerekmektedir. Kuşpıanr, Mevlâna Müzesi sayısal anlamda en çok ziyaret edilen bir mekân olması gerçeğinin yanında evlerine dönenlerin ne götürmekte olduklarını, etkilenmenin gerçekleşmiş olmasının asıl mevzular olduğunu ifade etmiştir. Kemiyetten önce keyfiyet önemlidir. Konya'dan başlayarak toplum seferberliği oluşturulmalı, Konya'da tüm birimler birlik olarak hizmet etmelidir.[472]

Mevlâna'yı anlamak, *Mesnevî* ve diğer eserleri anlamak demektir. Bu anlamda Ankaravi'nin *Mesnevî Şerhi*'nin tahkikinin yapılması, anlaşılır Türkçeye ve mümkünse İngilizceye köklü, kalıcı, uzun süreli ve etkili bir çalışma olarak aktarmak Kuşpınar'ın yapmayı istediği çalışmalar arasındadır. Bu meşakkatli işi Türkiye'de yapabilecek birçok alanda kendini yetiştirmiş, dinamik, yeterli kişiler mevcuttur. Az ama keyfiyeli yapılan çalışmalarla yabancıların Mevlâna'yı bizden öğrenmelerini sağlamak mümkündür. Bu anlamda disiplinli çalışan Batılı akademisyenler özverili

[472] Bilal Kuşpınar.

çalışmalarla yıllar önce başarılı çevirilere, eserlere imza atmıştır. Akademik anlamda daha kuvvetli olunması gerekmektedir.[473]

Kültür Bakanlığı bünyesinde yapaılan Mevlâna ile ilgili çalışmaların Konya merkezli olması gerektiğini söyleyen Kuşpınar, bunun dışında Mevlevî dergâhlarında da törenlerin yapılabileceğini fakat Mevlâna'nın meftun bulunduğu, feyzini saçtığı yerin ayrı bir konumda olması gerektiğini ifade etmiştir.[474]

Görseller

Fotoğraf 221 Bilal Kuşpınar'ın konuk olduğu program tanıtım görüntüsü

Fotoğraf 222 Mesnevî Sohbeti programı

[473] Bilal Kuşpınar.

[474] Bilal Kuşpınar.

Fotoğraf 223 Prof. Dr. Bilal Kuşpınar *Mesnevî* Sohbeti Afişi

Fotoğraf 224 Mesnevî Sohbetinden bir görüntü [475]

[475] http://www.sanalbasin.com/buyuksehirden-hazreti-mevlananin-misafirlerine-mesnevi-sohbeti-28240841, Erişim Tarihi: 06.06.2020.

3.1.7. FAİK ÖZDENGÜL

İletişim

Eposta: fozdengul@gmail.com

İnternet Sitesi: https://faikozdengul.wordpress.com

Özgeçmiş

1965 yılında Konya'da doğdu. 1983 yılında Konya İmam Hatip Lisesi, 1989 yılında da Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı fakültede Fizyoloji Anabilim Dalı'nda doktora yaptı. Tıbbi Hipnoz Derneği ve Yeditepe Üniversitesi bünyesinde Hipnoz ve Hipnoterapi ile Psikoterapi Enstitüsü'nde "Bütüncül Psikoterapi" eğitimlerini tamamladı. Sosyal Araştırmalar ve Dayanışma Vakfı (SADAV) bünyesinde 5 yıla yakın bir süre Mesnevi eğitimi aldı. 2005 yılında *Mesnevî* odaklı ilk psikoterapi kitabı olan "Rumi ve Aşkın Terapi"yi kaleme aldı. Dr. Özdengül, 2007 yılında Bakü'de gerçekleşen "Çağdaşımız Mevlâna" isimli uluslararası konferansta bireysel ve toplumsal ruh sağlığımızı kazanmak ve korumak adına *Mesnevî*'nin bir psikoterapi işlevi gördüğünü ortaya koyduğu çalışmasında, geliştirdiği disipline *Rumi Terapi*" ismini vermiştir.

Rumi ve Aşkın Terapi, *Her şey Yağmurla Başladı*, *Demsâz*, *Sırlı Cam* ve *Niyaz* adlı yayınlanmış kitapları ve Mevlâna ve Ruhsal Terapi ile ilgili çeşitli bilimsel makaleleri bulunan Dr. Faik Özdengül halen NEÜ Meram Tıp Fakültesi Fizyoloji ABD'nda öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. TRT Avaz'da "*Fihi Mâ Fih*" adıyla bir programın yapımcılığını da sürdüren Dr. Özdengül Konya ve İstanbul'da Rumi Terapi ismiyle *Mesnevî* odaklı ruhsal terapi grup çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve 3 çocuk babasıdır. [476]

[476] https://faikozdengul.wordpress.com/dr-faik-ozdengul/, Erişim Tarihi: 12.12.19.

Görüşme[477]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Faik Özdengül'ün sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Dr. Faik Özdengül, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yapılan faaliyetlere öncelikle yazdığı kitapları ile katkı sağlamaktadır. Buna ilaveten, Konya ve İstanbul'daki gruplara *Mesnevî*'nin psikoterapik bir kuram olarak kullanılabileceğine dair grup terapisi ve üniversitede bu konu ile alakalı öğrencilere yönelik seminerler yapmaktadır. İhtifal döneminde yapılan programlara *Mesnevî* Sohbetleri kapsamında katkı sağlamaktadır. Ayrıca Konya'nın yerel gazetesi olan Memleket gazetesinde 13 Haziran 2014'den beri yaptığı köşe yazarlığına 2020 yılı itibariyle Pusula gazetesinde devam etmektedir. Konya Büyükşehir Belediyesi kapsamında devam eden Konya Okulu geçmiş dönemde Selçuklular döneminde zikredilen bir kurumun yeniden ihya edilmesi düşüncesine dayanmaktadır. O dönemde de Konya Okulu diye bir tabir kullanılmış çok sayıda âlim yetişmiş ve bu sayede Konya'dan çok sayıda önemli ilim adamının yolu geçmiştir. Bu kapsamda Rumi Aşkın Terapi disiplinini de buna ekleyerek 2020 Şubat ayından başlayarak her Cumartesi özellikle Konya'da mevcut üniversitelerin Psikoloji bölümünden katılan bir grup öğrenci ve az miktarda da olsa halktan dileyenin katıldığı 60 kişilik bir grupla çalışmalarına devam etmektedir. TRT Avaz kanalında yayınlanan *Fihi Mâ Fih* adında bir program yapmaktadır. Hz. Mevlâna'yı ve *Mesnevî*'yi daha iyi anlamaya ve anlatmaya çalışan program, İslam düşünce geleneğinin, ehl-i sünnet anlayışının ve Maturîdi itikadının belirlediği doğrultuda izleyicileri iman ve inanç esaslarını daha iyi kavramaya, iç ve dış dünyasını daha iyi tanımaya davet etmektedir. Tasavvuf, kelam, felsefe, sanat ve edebiyat konularıyla birlikte insanın ve medeniyetin konuşulduğu "Fîhi Mâ Fîh"

[477] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 10.12.2020 tarihinde Konya Bşh Bld MKM'de Dr. Faik Özdengül ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

TRT Avaz televizyon kanalında her Cuma saat 20.00'de ve her Cumartesi saat 00.00 ve 09.30'da yayınlanmaktadır (F. Özdengül ile kişisel iletişim, 10.12.2019).

Faik Özdengül'ün *Mesnevî* sohbeti, ilk kitabının çıktığı yıl olan 2005'ten itibaren grup psikoterapi şeklinde Konya ve İstanbul'da devam etmektedir. Ankara, Antalya ve İzmir'de 8 ayla 1 yıl arası devam eden gruplar olmasına rağmen fiziksel zorluklardan dolayı devam ettirilememiştir. Çalışmalar, otellerin seminer salonlarında, Konya Bşh Bld'ne ait mekânlar, konferans salonları veya çeşitli vakıfların salonlarında vb. yerlerde yapılmaktadır. Sohbetler için tercih edilen periyod hafta sonu, akşam ve gündüz olmak üzere 3 periyottur. Sohbetler her dönemde mevcut olup rutin şekilde yapılmakta ve istikrar arz etmektedir. Hedef kitle taleple gelen kişiler olarak üniversite öğrencileri, okuyan yazan, entelektüel seviyesi yüksek Hz. Mevlâna ile ilgilenen kişilerdir. Bu anlamda hedeflenen kitleye ulaşıldığı düşünülmektedir. Katılımcılar halka açık programlarda daha ziyade bayanlar olmakla beraber üniversitede yapılan çalışmalarda bayan ve erkek öğrenciler arasında dengeli bir dağılım göze çarpmaktadır. Buna ilaveten Şeb-i Arûs dönemi boyunca *Mesnevî* Öğretisiyle Ruhsal Tedavi "Rumi ve Aşkın Terapi" Vuslat Dönemi etkinliklerinde 2009'dan beri yer almaktadır.[478]

Mesnevî' de belirli konulardan ziyade Konya ya da İstanbul'da çalışılan gruplarda başından sonuna kadar *Mesnevî* okunarak devam edilmektedir. Konya'daki grupta 6. cilde gelinmiştir. Bu kapsamda yapılan çalışmada *Mesnevî*'yi bir psikoterapi kitabı ya da kuramı olarak okumak gayreti güdülmektedir. Normal bir grup ya da bireysel psikoterapi nasıl yapılırsa *Mesnevî*'den o anlamda çıkarımlar yapılmaktadır. Gruplarda 2 bölüm halinde grup psikoterapisi uygulanmaktadır. Birinci bölümde duyguların konuşulduğu grup psikoterapisi yöntemi, ikinci bölümde ise *Mesnevî* okumalarının ardından yorumlamalar yapılır. En sonda ise Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî*'sinden alınan dualarla bitirilir. Çalışma esnasında Farsça

[478] Faik Özdengül, Doktor, 55 Yaşında.

orjinal metinlerden yararlanılmakla beraber Türkçe olarak sohbete devam edilmektedir.[479]

Kaynak olarak Tahirü'l Mevlevî Şerhi, semazen.net web sitesi, Veled Çelebi İzbudak'ın tercümesi, Abdülbakî Gölpınarlı'nın *Divan-ı Kebir* tercümesi, *Fihi Mâ Fih*'in çoğu tercümesinden yararlanılmaktadır. Kaynaklar dinleyicinin seviyesine indirgenmektedir.[480]

Terapi grupları 15 kişilik olmakla beraber seminerler daha kalabalık devam etmektedir. 70 ile 100 katılımcı arasında bir sayıda katılımcı mevcuttur. Konya dışından gelenlerin fazla olduğunu söylemek mümkündür. Yabancı katılımcılar çok olmamakla birlikte mevcuttur.[481]

Faik Özdengül, https://faikozdengul.wordpress.com/ adresinden ulaşılabilen kendisine ait internet sitesinde yaptığı çalışmaları ve bununla bağlantılı olarak Hz. Mevlâna ile ilgili paylaşımlarda bulunmaktadır. Ocak 2009'da oluşturulan sitede Başlangıç, Aşkın Terapi, Dr. M. Faik Özdengül, Duyuru ve Etkinlikler, English, Haberler, İletişim, Videolar, Yayınlar başlıkları bulunmaktadır. Paylaşımlar çoğunlukla Hz. Mevlâna ile ilgili blog yazılarından oluşmaktadır.[482] Twitter sosyal medya ağında @faikozdengul hesabıyla paylaşımlar yapan Özdengül'ün 2228 takipçisi 4389 tweetine 1001 beğenide bulunmuştur.[483] faikoz kullanıcı adıyla instagram sosyal medya hesabı 3101 kiş tarafından takip edilmektedir. Paylaşılan 1940 gönderi katılacağı çeşitli programların duyurusu, katıldığı programların veya sohbetlerinin videosu ya da muhtelif beyit, güzel söz, tebrik vb. içermektedir. Dünyada pandemi olarak ilan edilen Covid-19 virüsü sebebiyle getirilen kısıtlamalarla ara verilen yüzyüze sohbetlere, instagram ve youtube sosyal medya

---

[479] Faik Özdengül.

[480] Faik Özdengül.

[481] Faik Özdengül.

[482] https://faikozdengul.wordpress.com/, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

[483] https://twitter.com/faikozdengul?lang=en, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

kanallarından herkese açık olarak Mayıs ayı boyunca hergün devam edilmiştir.[484] Şahsına ait Faik Özdengül adresinden ulaşılabilen facebook hesabı 988 kişi tarafından takip edilmektedir.[485] Yine facebook sosyal medya ağında Rumi ve Aşkın Terapi adıyla kurulmuş 989 kişi tarafından takip edilen grup tanımlamasında şu ifadeler yer almaktadır.

> "Bu kitap, masal diyene masaldır… Fakat bu kitapta halini gören, bu kitapla kendini anlayan kişi de erdir! *Mesnevî*, Nil ırmağının suyudur. Kıptiye kan görünür ama Musa kavmine sudur." İhtiyacınız olanı ararsınız. Ya da aratılan ihtiyacınızdır. Hem ihtiyacınız var hem de aramıyor ve tembellik ediyorsanız bu kez onu bulabileceğiniz mekânlara, insanlara zorla ya da size göre tesadüfen itilir ya da çekilirsiniz.
>
> Anlaşılmak bir lükstür. İlişkiler ise yaşamın vazgeçilmezi. Yaşamak zordur ve problemlerle baş edebilmeyi gerektirir. "Sıkıntı nimettir" der Hz. Mevlâna. Şu an hangi sıkıntı sizi neye yöneltiyor? Neyi arayıp bulmanız gerekiyor?
>
> Aşkın Terapi, yaşamı daha kolay, huzurlu ve yaşanılır kılma yolculuğudur. Bu yolculuğun kılavuzu Hz. Mevlâna, kanatları da aşk'tır. Ey bütün hastalıkların ilacı aşk sen şad ol…" [486]

Gerek şahsi hesabında gerekse sosyal medya gruplarında Hz. Mevlâna ve TRT Avaz'daki *Fihi Mâ Fih* programının bölüm tanıtımları ile ilgili paylaşımları görmek mümkündür.

Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmaları yeterli bulmayan Özdengül, bu konunun arz talep meselesi olduğunu düşünmektedir. Herkesin kendi

---

[484] https://www.instagram.com/faikoz/, Erişim Tarihi: 01.06.2020.

[485] https://www.facebook.com/faikozdengul, Erişim Tarihi: 02.02.2020.

[486] https://www.facebook.com/groups/337212158229/, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

konumundan baktığı Hz. Mevlâna'ya Özdengül'de doktor olarak bakmaktadır. Mevlâna ve eserleri sağlık dünyası açısından da çok önemli kaynaklardır.[487]

Konya'da yapılması elzem faaliyet olarak Hz. Mevlâna'nın ve eserlerinin okulların müfredatında ders olarak yer alması, müftülük, diyanet gibi kamu kurumlarının vaazlarda ve camilerde Hz. Mevlâna'dan, eserlerinden ve görüşlerinden bahsetmeleri gerektiğini düşünmektedir. Bu anlamda üzerine medeniyet kurulmuş bu kitabın ve Mevlâna'nın öneminin yeteri kadar anlaşıldığı kanaatindedir. Halka küçük yaşlardan itibaren ulaşması gerektiği kanısındadır.[488]

"Rumi ve Aşkın Terapi" olarak adlandırılan, grup Mesnevî Terapi sohbeti çalışmalara ciddiyet katması adına belli bir ücrete tabidir.[489] Konya Okulu bünyesinde devam eden çalışma ücretsizdir.

Görseller

Fotoğraf 225 Dr. Faik Özdengül *Mesnevî* Sohbeti

[487] Faik Özdengül.

[488] Faik Özdengül.

[489] Faik Özdengül.

Fotoğraf 226 Dr. Faik Özdengül Sohbet Afişi

Fotoğraf 227 Faik Özdengül Sohbet Afişi

3.1.8. FATMA HALE SAĞIM

Özgeçmiş

Fatma Hale Sağım 1999 yılında Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu ve aynı üniversitede Manevi Danışmanlık alanında yüksek lisansını tamamladı. Artvin, İstanbul, Beşiktaş, Denizli gibi birçok ilde Diyanet İşleri Başkanlığı'nda yaptığı vaizelik görevine Konya'da devam etmektedir. Bununla beraber tasavvufa olan ilgisi ile Hz.Mevlâna'nın *Mesnevî*, *Fîhi Mâ Fîh*, Muhyiddin İbnü'l-Arabî'nin *Fusûsü'l-Hikem, el-Fütûhâtü'l-Mekkiyye* ve Sadreddin Konevî'nin *Miftâhu'l-Gayb* isimli eserleri üzerinde özel çalışmaları mevcuttur. Şebnem dergisinde aylık olarak yayınlanan yazılarına ilaveten *Hayat Mektebi* isimli kitabın yazarıdır. (F. H. Sağım ile kişisel iletişim, 16.03.2020).

Görüşme[490]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Fatma Hale Sağım'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Fatma Hale Sağım, kişisel olarak *Mesnevî* ve Hz. Mevlâna'ya duyduğu ilgi neticesinde halka *Mesnevî* okuma düşüncesinin toplum tarafından taleple karşılanıp karşılanmayacağını anlamak amacıyla 2016 yılı itibariyle Lalezar Derneği'nde genelde hadis, tefsir okumalarına aşina kesime hitaben başlatılmış ve büyük bir ilgiyle karşılanmıştır. Lalezar Derneğine gelenler sohbeti dinledikçe *Mesnevî*'nin insanın kendisini ve Rabbini en iyi anlayacağı kitap olduğunu fark etmişlerdir. Kendini tanıdığını sanan insan bazen *Mesnevî*'de dinlediği bir hikâye ile kendi içine ayna tutmuş ve aslını daha iyi tanıma fırsatı yakalamıştır. Konya'da daha önce böyle bir çalışmanın yapılmadığını fark ederek Diyanet İşleri Başkanlığı Diyanet Vakfı ek binasında bir çalışma başlatmıştır. *Mesnevî* sohbetinin yapıldığı oda zamanla tamamen dolarak yetersiz kalmaya başlamıştır. Bu ilgi üzerine İl Müftü

[490] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 16.03.2020 tarihinde yapılan telefon görüşmesi ile vasıtasıyla kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

Yardımcısının önerisiyle projeye dönüştürülmesi kararlaştırılmış ve Aile Dini Danışmanlık çalışması kapsamında Diyanet İşleri başkanlığına sunulmuştur. Projenin kabul edilmesiyle üniversiteler de projeye dahil edilmiştir. Bu konuda ilk talep Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından gelmiştir. Bu fakültede okuyan öğrencilerle Pazartesi günü öğle aralarında *Mesnevî* okumaları yapılmıştır. Sınavları ve derslerine rağmen en az 50 öğrencinin katıldığı okumalar ilgiyle karşılanmıştır. Buna ilaveten Selçuk Üniversitesi Kampüs içerisindeki Gençlik Merkezi'nde başlatılmış ve yoğun bir ilgi görmüştür. *Mesnevî*'nin sohbete katılanlara kendini tanımayı öğretmesi, Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî* ile yol göstererek psikoloğa ihtiyaç duymaksızın kendi problemlerini çözmeyi, diğer insanlarla ve farklı durumlarla başa çıkmayı öğrenmeleri ve özelllikle ayrılık vb. acıları olanları rahatlatması ilgiyi en üst seviyeye çıkarmıştır. Örneğin *Mesnevî*'de sunulan Firavun ile Haman arasındaki konuşmayı okuyan insan sadece kendini değil insanı da tanımaktadır. Kanser hastası olan ve bu hastalığın neden kendisinde olduğunu kabullenemeyen bir bayan, sohbetlere devamını sırasında *Mesnevî*'de devamlı düşük yaparak bebeğini kaybeden bir kadının hikâyesini dinleyince huzur bulmuş, durumunu kabullenerek zamanla manen rahatlamıştır. *Mesnevî*'yi A. Avni Konuk'tan ya da Tahirü'l Mevlevî'den okuyarak anlamaya çalışmak çok zordur. Kişi temiz bir idrak ve irade sahibiyse Hz. Mevlâna ne söylemeye çalıştığını kişiye açar. Değerli isimlerin şerhleri çok önemlidir fakat bu şarihlerinde tam olarak çözemeyerek bıraktığı bölümler mevcuttur. Bu kısımların ve diğer kısımların anlaşılması için 3 aklın yardımcı olması gerekmektedir. Rahmani yardım bu anlamda çok önemli ve değerlidir.[491]

Herkesin *Mesnevî* okutmasını doğru bulmayan Fatma Hale Sağım Hz. Mevlâna ile ruhani alemde, mana aleminde irtibat kurabilen kişilere eskiden icazet verildiği ve

[491] Fatma Hale Sağım, Vaize.

bu kişilerin *Mesnevî* okutmasının doğru olacağını belirtmiştir. Canlı bir kitap olan *Mesnevî* kendini kendisi anlatmaktadır.[492]

Geçirdiği kaza sonucu kolunda kırık bulunan Fatma Hale Sağım, raporlu olduğu için ara vermiş durumda olsa da düzenli olarak Konya'da Diyanet İşleri ek binasında, NEÜ Tıp Fakültesinde, SÜ Kampüsü Gençlik Merkezi ve Kültürpark içindeki İl Halk Kütüphanesinde devam eden 4 mekânda *Mesnevî* sohbeti yapmaktadır. Dünyada pandemi olarak ilan edilen Covid-19 virüsü sebebiyle getirilen kısıtlamalarla ara verilen sohbetlere, kısa sürede sosyal medyada açılan hesapta sadece bayanlara olmak suretiyle devam edilmiştir. Süreçte birçok ilden hatta ülkeden takip edilen hesapta yapılmakta olan programa 4000' i geçen dinleyicinin katılmasıyla süreç sonrası da devam edilmesi kararı alınmış, Salı günleri Tefsir ve Perşembe günü ise *Mesnevî* sohbeti bahsedilen hesaptan yapılmaktadır. Yapılan sohbet günlük olarak kaydedilmekte ve sadece bayan katılımcıların olduğu sosyal medya gruplarında paylaşılmaktadır. Canlı yayınlara katılamayan birçok hanım bu yolla sohbeti takip etme olanağı bulmaktadır.

Konya'da görev yapan psikologlardan da hastalarına yardımcı olunması adına Fatma Hale Sağım'dan *Mesnevî* okuması talep edilmiştir. Farklı şarihlerin şerhlerine ulaşılması kolay olan günümüz dünyasında böylesi taleplerin gelmesi, Ortodoks Tıp dünyasının Hz. Mevlâna'nın yardımına ihtiyaç duyması bu anlamda değerlidir. [493]

Sohbetler Fatma Hale Hoca'nın programına daha uygun olması sebebiyle hafta içi yapılmaktadır. Üniversite öğrencilerinin yoğunlukta olduğu sohbetlere yaz döneminde ara verilse de, Kültürpark'ta ve ek binada yapılan sohbetler aralıksız devam etmektedir. En fazla talebin haftasonu ve akşam yapılması yönünde olduğunu belirten Sağım, bu talebe yetişemediğini üzülerek ifade etmiştir. [494]

---

[492] Fatma Hale Sağım.

[493] Fatma Hale Sağım.

[494] Fatma Hale Sağım.

Sohbetinde Farsça orijinal metinlere yer vermeyen Sağım, Fars Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirmenin *Mesnevî* sohbeti vermek için yeterli olmadığını, Farsça bilmeyen birinin *Mesnevî* sohbeti yapabileceğini ifade etmiştir. *Mesnevî* sohbeti yapabilmek için elzem olan çok iyi tefsir, hadis, fıkıh, kelam geleneğine sahip olmaktır. Farsça bilgisi bunlardan sonra gelmektedir. Ekrem Demirli Hoca'nın yürütmekte olduğu Klasik Düşünce Okulu'nda da belirtildiği üzere "Bir nesli anlamayabilmeniz için o dilin üzerinden okumak kişiyi geriletir. Bir metni anlayabilmek için o dilin yapılmış en iyi tercümesini ortak akılla okuyup çözüm bulmak gerekir." Kur'an tefsirinde de aynı durum söz konudur. Kelime kelime çözümlemek kişinin ilerlemesine mani olur. Dilde var olan yozlaşmadan dolayı Farsçayı dahi iyi bilen birisi eski metinleri anlamakta zorlanmaktadır. *Mesnevî* basit ve sıradan bir eser olmanın çok ötesinde sahibi bizzat muhattap olunmadıkça anlaşılması ve anlatılması zor bir eserdir. Bu sebeple *Mesnevî*'yi anlamak isyeten birisi Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî*'de bahsettiği üzere "İrşad isteyen yok mu irşad edeyim, imdat isteyen yok mu imdat edeyim, ruhunun İslam'la sulanmasını isteyen yok mu sulayayım. Ben öldüğüm zaman benim tabuta mı konacağımı sanıyorsunuz? Ben çok daha iyi bir yere geleceğim ve bunların hepsini tekrar yapacağım" sözlerini idrak ederek Hz. Mevlâna bizatihi bu işi zaten yürütmektedir. Bu yüzden *Mesnevî* sohbeti verenlerin yükümlülüğü çok fazladır ve bunu hakkıyla yapabilmek, topluma fayda sağlamak, gönül kırmadan sabırla yapabilmek çok önemli ve oldukça zordur. [495]

Hedef kitle bayanlar, üniversite gençliği ve ev hanımlarıdır. Ev hanımlarının yoğun ilgisi ile beraber çalışan kesimde ise avukatlar, sağlıkçılar ve doktorlardan katılım gözlenmektedir. Yaralı olan her gönülün aradığını bulduğu bu eserde yaralı olana kendini açmaktadır. *Mesnevî* okuyup anlamadığını ifade eden ya çarpıtılmış içeriklere takılanlar ya da Hz. Pir'den öte olanlardır. [496]

---

[495] Fatma Hale Sağım.

[496] Fatma Hale Sağım.

Yapılan sohbetler sıralı okuma olarak devam etmektedir. Devamı olmayan vaya günübirlik yapılan bazı sohbetlerde, sohbet öncesi dinleyicinin ihtiyacını karşılamaya yönelik edilen dua üzerine Fatma Hale Sağım hocanın gönlüne ilham olan konu işlenmektedir. İşlenen konu sadece sohbeti dinleyenlerle sınırlı kalmayıp dinleyenlerin de etrafıyla paylaşması ile geniş bir halka şeklinde yayılmaktadır ve farklı yaralara iyi gelmektedir. Dinleyicilerin geri bildirimlerinden çıkan sonuca göre sohbete katılım sonrası kişiler aile ve toplum içinde diğer insanlarla olan ilişkilerinin düzeldiğini ifade etmişlerdir.[497]

Kaynak olarak A. Avni Konuk, Tahirü'l Mevlevî ve Şefik Can'ın çeviri ve şerhlerinden yararlanmakta olan Fatma Hale hoca, dinleyicilerin anlatılanı daha iyi anlaması için konuyu günümüz kelimeleriyle aktarmaya çalışmaktadır. Kendi başına okunduğu zaman anlaşılması zor olan şerhlerin dili ve *Mesnevî*'nin sembolik yapısı birinin yardımı olmaksızın anlaşılabilecek nitelikte değildir. [498]

Sohbete katılanların ortalama sayısı Diyanet ek binada ortalama 70 kişi, Kültürpark İl Halk Kütüphanesi'nde tüm koltuları dolduracak sayıda, üniversitelerdeki sohbetlerde ise öğrencilerin ders, sınav durumuna göre değişmekle beraber 50 kişinin altına düşmediği görülmüştür. Katılımcılar Konya'da yaşayanlar, Konya'ya okumaya gelen öğrenciler ve ihtiyacı olan herkesten oluşmaktadır. *Mesnevî*'nin önemini İstanbul ilinde yaşayanlar kavramış ve bu idrake göre bir ilgi oluşmuştur. Konya ise sahibine ziyadesiyle itibar etmiş, manayı zaman içinde anlayacaktır.[499]

Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yürütülen faaliyetleri yeterli bulmamakta, belediye, üniversitelerin bu konu ile ilgili somut çalışmalar yapmasının

[497] Fatma Hale Sağım.

[498] Fatma Hale Sağım.

[499] Fatma Hale Sağım.

gerekli olduğunu düşünmektedir. Psikolojik ve psikiyatrik hastalıkların çok fazla olduğu bu çağın merhemi *Mesnevî* olduğunu belirtmiştir.[500]

Görseller

Fotoğraf 228 Fatma Hale Sağım Sohbet Afişleri

[500] Fatma Hale Sağım.

Fotoğraf 229 Fatma Hale Sağım Sosyal Medya Hesabı Sohbet Duyuruları

3.1.9. HAKKI ÖZSOY

Özgeçmiş

Hakkı Özsoy'un özgeçmişine çalışmanın Dünya Mevlâna Sağlık Eğitim ve Kültür Vakfı kısmında görüşme yapılan kişi bölümünde yer verilmiştir.

Görüşme[501]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Hakkı Özsoy'un sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Dünya Mevlâna Sağlık Eğitim ve Kültür Vakfı kurucusu ve başkanı Hakkı Özsoy, önce dernek sonra vakıf bünyesinde 13 Haziran 2003 tarihinden beri *Mesnevî* dersleri yapmaktadır. *Mesnevî*'nin tamamı sıralı okuma şeklinde devam etmiş,

[501] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 20.01.2020 tarihinde Dünya Mevlâna Sağlık Eğitim ve Kültür Vakfı binasında Hakkı Özsoy ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Mesnevî 2 kez bitirilmiş, 3. kez başlanmış ve görüşme yapılan tarihten itibarıyla yarıya gelinmiştir. Dersler her hafta Cumartesi akşamı saat 21.00 ile 00.00 saatleri arasında yapılmaktadır. Hedef kitle önyargı olmaksızın, herhangi bir ayrım yapılmadan katılmak isteyen, talep eden yerli yabancı herkestir. Sohbet katılımcı gençlerin bir önceki derste kalınan beyiti Şefik Can'ın *Mesnevî* şerhinden okuması ile başlar, beyit şerh edilir. Beyit içinde yer alan ayetlerin açıklaması Özsoy tarafından yapılır. Bu şekilde devam eden sohbette bir beyitin 3-4 saatte açıklandığı zamanlar olabilmektedir. *Mesnevî* edebi özelliği gereği bir hikâye ile başlar. Özsoy, hikâye devam ederken mühim bir konuyu açıklamak için diğer bir hikâyenin anlatımına başlandığını gaybi bir konu zuhur ettiğinde ikinci hikâye de yarım kalabildiğini ve üçüncü hikâyeye geçilebildiğini belirtmiştir. Bazen bu şekilde cildin dahi değişmesinin söz konusu olabildiğini, mevzu tamamlanıncaya kadar 100-150 sayfa atlanabildiği için okuyucunun bunu takip etmesi zorlaşmaktadır. Şefik Can bunu engellemek için 1. hikâyeden 2. hikâyeye geçmemiş gibi birinci hikâyeden devam ederek sona kadar hikâyeyi anlatır. Konu birliği sağlanmıştır. Bu nedenle Özsoy, sohbetinde Şefik Can'ın şerhini tercih etmiştir (H. Özsoy ile kişisel iletişim, 20.01.2020)

Sohbet esnasında Farsça orijinal metinlerden yararlanılmamaktadır. Bu zamana kadar çok değerli isimlerin Türkçeye çevrilmiş Mesnevi tercüme ve şerhleri yeterlidir. Hakkı Özsoy bunu elektrik yüklü bulutlara benzetmektedir. Bulutlar elektrik yüklüdür ama bu görülmez. Hangi dilde olursa olsun şerh edildikten sonra kişi, mürşid-i kâmilden, mesnevîhandan o kelimelerle yüklü elektiriği alır. Özsoy, bunun kalple olduğunu vurgulamıştır.[502]

Sohbete katılım sağlayanlar Konya içinden her yaş grubundan gönül dostlarıdır. 2019 Mart ayı itibariyle tüm dünyada pandemi olarak ilan edilen Covid-

[502] Hakkı Özsoy, Emekli, 68 Yaşında.

19 virüsü sebebiyle ara verilen yüz yüze sohbetler derneğin ‘zoom’ programı üzerinden dernek üyeleri ile online olarak gerçekleştirilmiştir.[503]

Görseller

Fotoğraf 230 Hakkı Özsoy *Mesnevî* Sohbeti Duyurusu

[503] Hakkı Özsoy.

3.1.10. HASAN YAŞAR

İletişim

Eposta: hyasarkonya@gmail.com

Özgeçmiş

1969 Konya ili Yunak ilçesinde doğdu. Sırasıyla İnönü İlkokulu, Yunak İmam Hatip Lisesi'nde okudu. 1987 senesinde liseyi bitirdikten sonra 1988 senesinde girdiği Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (NEÜ İlahiyat Fakültesi)'nden 1993'te mezun oldu. Okulu bitirdikten sonra kısa süre ticaretle meşgul oldu. Özel bir yurtta kurucu müdürlük ve bir yıl da müdür olarak görev yaptı. 1994 yılında öğretmen olarak tayini çıktı fakat görev almadı. Aynı yıl Konya BB' nin açmış olduğu memurluk imtihanını kazanarak Kültür Müdürlüğü'nde göreve başladı. 1995 yılında kısa dönem askerliğini tamamladıktan sonra, memur olarak Konya Belediyesi'ne bağlı Koyunoğlu Şehir Müze ve Kütüphanesi'nde hizmete başladı. 1997 yılında şef, 2000 yılında da müdür olarak görevlendirildi. Beş yıl boyunca Mehmet Eminoğlu ile birlikte el yazması eserlerin tasnifini yaptı. Destegül Sanatlar Mektebi'nin kurulmasına ve işlemesine öncülük etti. Destegül SM' de Osmanlıca Türkçesi ve hat dersleri aldı. Destegül Sanat Merkezi' nin ardından "KOMEK" bünyesinde Koyunoğlu Müzesi'nde açılan; Hızlı Okuma ve Anlama Teknikleri, İngilizce, Diksiyon, Farsça ve İleri Osmanlı Türkçesi dersleri kurslarına katılarak sertifika aldı. Halk eğitim ve KOMEK kurslarında Osmanlı Türkçesi dersleri vermekte olan Yaşar, noter ve mahkemelerde bilirkişilik de yapmaktadır. Aynı zamanda İlim Yayma Cemiyeti Konya Şubesi'nde yönetim kurulu üyesi olarak hizmet etmektedir. Uzun süre deruhte ettiği Müze ve Kütüphaneler Müdürlüğünden sonra şu anda MKM Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığında yayınlardan sorumlu Şube Müdürü olarak çalışmaktadır. Evli ve 3 çocuk babasıdır (H. Yaşar ile kişisel iletişim, 31.01.2020).

Görüşme[504]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Hasan Yaşar'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Hasan Yaşar, bir grup arkadaşıyla 2013 yılında bir süre İkindi Sohbetleri öncesinde 15 dakikalık süre ile Koyunoğlu Müzesi'nde, 2015 yılında SADAM bünyesinde her Çarşamba saat 15.00- 16.00 saatleri arası, daha sonra Koyunuğlu Müzesi, Keykavus Bilgehane'de Osmanlı Türkçesi ile *Mesnevî* okumaları çalışması devam etmiştir. Bu çalışma 2019 itibariyle de İRFA Araştrma merkezinde her Cuma saat 17.30'da erkeklere özel olarak yapılmaktadır. 6 yıldır devam eden Abidin Paşa'nın *Mesnevî* Şerhi'nin Osmanlı Türkçesi'nden okunması çalışmasını istikrarını korumaktadır. Okumalar mesai sonrası Cuma akşamları yapılmış, yaz döneminde ara verilmiştir. Hedef kitle Osmalı Türkçesi okuyan ve geliştirmek isteyenlerdir. Bu sayede katılımcılara *Mesnevî*'ye tanıtmak ve okumalarını sağlamak amacıyla böyle bir çalışma tercih edilmiştir. Ortalama 10 civarı katılımcı sayısı mevcuttur.[505]

Sıralı okuma yapıldığı için belli bir konu olmaksızın sıra takip edilmektedir. Sırası gelen beyitin sesli olarak okumasının ardından Yaşar tarafından beyitin şerhi yapılmakta ve konu hakkında bilgi verilmektedir. Her derste ortalama 5-6 sayfa okunmakta ve bu esnada bilinmeyen bir kelime olması halinde sözlük kullanılmaktadır. Gerekli olduğu durumlarda A. Avni Konuk ve Tahirü'l Mevlevî'nin şerhlerinden de yararlanılmaktadır. Eylül ayı itibariyle başlanan okumalarda birinci cilt bitirilmiş, ikinci cildin ortalarına gelinmiştir. Yeri geldiği zaman aşinalık olması açısından Farsça orijinal metinlerden de yararlanılmaktadır.

[504] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 31.01.2020 tarihinde İRFA binasında Hasan Yaşar ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanlar teyit ettirilmiştir.

[505] Hasan Yaşar, Konya Büyükşehir Belediyesi Şube Müdürü, 51 Yaşında.

Böylece beyit açıklanırken beyitte yer alan kelimelerin aslı, Farsçadan Türkçeye geçen kelimeler daha kolay fark edilmektedir.[506]

Hasan Yaşar, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan her çalışmanın az olduğunu, her yıl daha fazlasını yapmanın gerektiğini, eserleri ve yolu ile engin bir deniz Hz. Mevlâna ile ilgili yapılanların asla yeterli olmayacağını ifade etmiştir. Mevlâna ve Mevlevîler şehri olan Konya'da Mevlâna Kütüphanesi kurulması için çalışmalarda bulunulmuş ve MKM de bir Mevlâna İhtisas Kütüphanesi kurulmuştur. Gerek Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü gerek belediye üstün çabalarla bu kütüphaneyi oluşturmuştur. Bu kütüphane 2019 yılı itibariyle Koyunoğlu Müzesi kütüphanesinde hizmet vermeye devam etmetedir. Bu kitaplar internet ortamında da araştırmacıların hizmetine açılmıştır. Diğer bir hizmet olarak Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi ile birlikte Türkiye'deki tüm kütüphaneler taranarak Mevlâna ile ilgili tüm yazma eserlerin digitalleri toplanmış ve Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi okuyucularının hizmetine sunulmuştur. Bu çalışmalarda bizzat bulunan Hasan Yaşar, Kastamonu, Kayseri, Bursa, İstanbul gibi yazma eserlerin bulunduğu kütüphanelere giderek oradaki taramaları yapmış, digital örneklerini Konya'ya getirmiştir. Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınlar bölümünde Mevlâna ile ilgili gelen kitapların araştırılması ve bir Mevlâna Külliyatı hazırlanması konularında çalışmalara katılmaktadır.[507]

Sosyal medya hesabı bulunan Yaşar, bu hesabında *Mesnevî*'den Osmanlı Türkçesi ile bir metin seçip paylaşmayı ve sonrasında seslendimesini yapmayı planlamaktadır.[508]

Yaşar, Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yürütülen faaliyetler yeterli olmamakla beraber son dönemde kurulan ve çalışmalarıyla adından söz ettiren İRFA'nın Konya için bir şans olduğunu belirtmiştir. Bir araştırma merkezi olarak geniş bir kütüphane ihtiyacı olan kuruma önce zengin bir kütüphane kurulmalı ve bu

---

[506] Hasan Yaşar.

[507] Hasan Yaşar.

[508] Hasan Yaşar.

yönü topluma yansıtılmalıdır. İstanbul'da dünya çapında oluşturulmuş nice İhtisas kütüphaneleri misali Konya'da da branşlaşmış kütüphaneler ihtiyaçtır. Tarihte Selçuklu ve Osmanlı döneminde 1200'lü yıllarda mevcut zengin kütüphaneleri ile meşhur olan Konya bu yönüyle tekrar adından bahsettirmelidir. Bu canlandırmayı yaparken mutlaka her alanda branşlaşma yoluna gidilmeli ve Konya bu anlamda irfani alanda ihtisaslaşmalıdır. Bayanlar ve erkekler için yapılan *Mesnevî* okumaları ve sohbetleri daha küçük yaşlara hitap etmeli ve hikâyeleştirme yoluyla çocukların zihinlerinde yer etmelidir. Tasavvufi sohbetler, tasavvuf tefsirleri de yapılmalı *Mesnevî*'nin yanı sıra diğer tasavvuf eserleri beraber okunarak toplumun aydınlanması sağlanmalıdır. MEB okullarında mutlaka Mevlâna ve Mevlevîlik konularında dersler konulmalıdır. Disiplinlerarası bir yaklaşımla araştırılmaya ve ders olarak okutulmaya müsait olan Mevlevî medeniyei ile ilgili konuları içeren dersler üniversitelerde her bölümde farklı açılardan ele alınmalı ve müfredatlarda yer verilmelidir. Bu anlamda Konya elindeki dünya değerinin farkına olmalı ve bu konudaki farkını ortaya koymalıdır.[509]

Görseller

Fotoğraf 231 Hasan Yaşar

[509] Hasan Yaşar.

Fotoğraf 232 Hasan Yaşar Sohbet Afişi

Fotoğraf 233 Hasar Yaşar'ın Koyunoğlu Müzesinde Osmanlı Türkçesi ile Mesnevî Sohbeti

3.1.11. KELİM ERKAN TÜRKMEN

Özgeçmiş[510]

1943 yılında Peşavar (Hindistan)'da doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Pakistan Lahore'da Don Baskow Catholic High School'da tamamladı ve 1959'da Peshawar University, Senior High School'a devam etti. 1959-62 yılları arasında Lahore'da Muslim Anglo Oriental College'da ön lisansını tamamlayarak lisans eğitimini 1971'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi 2 yılı Latince olmak üzere İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde tamamladı. Yüksek lisans ve doktora eğitimini 1979'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Fars Dili ve Edebiyatı alanında Hintli Türk Şairi Amir Husrev-i Dihlevi'nin Hayatı ve 'Daval Rani Hızr Han' adlı eserinin tenkitli metni çalışmasıyla yaptı. 1962'de T.C. vatandaşlığına geçti. 1993'de YÖK yasası gereğince Selçuk Üniversitesi'nde profesör olmuştur.

Prof. Dr. Erkan Türkmen Türkiye, Libya, KKTC de çeşitli üniversitelerde öğretim üyesi, dekan, rektör yardımcısı olarak çalışmış en son 2012'den vefatından kısa süre öncesine kadar Konya KTO Karatay Üniversitesi'nde Yabancı Diller Koordinatörü, İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü Başkanlığı, Konya Karatay ve Selçuklu Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü olarak görev almıştır.

Çalışmaları arasında Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili olanlardan bazıları;

1-*The Essence of Rumi's Masnevi, Including His Life and Works, Ministry of Culture of The Republic of Turkey*, Culture Series/ 386.

Mevlâna *Mesnevî*'sinin tahlili niteliğinde olan bu eser Mevlâna'nın Selçuk Tarihi çerçevesinde, babasıyla diğer hocalarının etkisinde nasıl yetiştiği hakkında bilgi yer aldıktan sonra *Mesnevî*'ye geçilmiştir. *Mesnevî* üzerinde çalışma yapan

[510] Çalışma süresince kendisi ile iletişime geçmeye çalışılan Prof. Dr. Erkan Türkmen'e şehir dışında olması sebebiyle ulaşılamamış ve görüşme yapılamamıştır. 15 Kasım 2019 tarihinde vefat eden Erkan Türkmen'in özgeçmişi şahsi sosyal medya hesabı yayınından alınmıştır. https://www.facebook.com/notes/erkan-t%C3%BCrkmen/profdrerkan-t%C3%BCrkmen-kimdir/775817429101864/, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Hindistan, Pakistan, İran ve Türkiye'nin en seçkin bilim adamlarının Farsça, Urduca, İngilizce ve Türkçe olarak yazılan şerhlerinden yararlanılmıştır. Kitap daha sonra Avrupa ve Asya'da ün kazanmış ve kimi üniversitelerde ana kaynak olarak kullanılmaktadır.

1- *Rumi As A True Lover of God*, Baltacn Tourism, İstanbul (Mevlâna ile ilgili makalelerden oluşan ve yabancılara hitap eden bir yapıt).

2- *Teachings of Shams-i Tabrezi*, NKM, Konya 2009 (2.Baskı)

3- *Şems-i Tebrzi'nin Öğretileri*, NKM, Konya 2009 (3.Baskı) (Farsça olarak yazılmış Şems'in Makalelerinin yorumsal çevirisi)

4- *A Bouquet of Rumi's Versified Poems*, Friends of Museum Association, North Cyprus 2002 (Kuzey Kıbrıs Mevlevi Hanesi). (Mevlâna'nın Mesnevîsinden alınma en güzide beyitler)

5- *Bessinnung Sufi Dichter Rumis Schönester Verse*, Altunarı Ofset, Konya 2004 (Yukarıdaki eserin Almancası).

6- *Mevlâna'dan Deyişler (şiirsel çeviri*), Müze Dostlar Derneği, KKTC 2002 (Kıbrıs Müze Dostlar Derneğine Vakfedilmiştir).

7- *Mevlâna Mesnevî'sinin Evrenselliği*, NKM, Nisan 2007.

8- *Rumi and Christ*, Damla Matbaacılık, Konya 1992 (Pocket Book=Cep Kitabı).

9- *Mevlâna'nın Öğretileri*, NKM, Konya, 2009.

10- *Şems-i Tebrizi'nin Öğretileri*, NKM, Konya (Türkçe).

11-*Gönül Sarayı,* KTO Yayınları, 2013.

15 Kasım 2019 tarihinde vefat eden Prof. Dr. Erkan Türkmen, İngilizce, Farsça, Urduca, Arapça, Almanca dillerine ve Türk dillerinin pek çok lehçelerine

vâkıf olan ve bu dillerde uluslararası konferanslar veren ve bildiriler sunan değerli bir akademisyen ve Mevlâna aşığıydı.

Erkan Türkmen kullanıcı adıyla şahsi sosyal medya hesabı bulunmaktadır.[511] Çalışmaları ile ilgili duyuruların ve Hz. Mevlâna ile ilgili paylaşımların olduğu sayfa artık aktif değildir. Konya Bşh Bld ile yapılan bir çalışma dahilinde youtube sosyal medya sayfasında Konya Metropolitan Municipality (Konyamun) hesabı "Konya Mun. Mathnawi Talks in Different Languages" bölümünde Erkan Türkmen hoca'nın Türkçe, Farsça ve İngilizce olarak üç farklı dilde yapmış olduğu 90 sohbetin video kayıtları yayınlanmıştır. Bu sohbetler MKM'de anlatılan derslerin video kayıtlarıdır. Bu videoların ilki 30 Mart 2018'de, sonuncusu ise 26 Nisan 2019 tarihinde yayınlanmıştır. 90 videonun uzunluğu 8.51 sn. ile 30.37 sn. arasında değişmektedir. 30 video Türkçe, 30 video İngilizce ve 30 sohbet videosu da Farsça olarak yayınlanmıştır. Bu video kayıtlarından seçilen 9 tanesi 3'ü Türkçe, 3'ü İngilizce ve 3'ü Farsça olmak üzere KTO Karatay Üniversitesi de kendi youtube kanalında bu videoları paylaşmıştır. Videolar izlendiğinde Erkan Türkmen'in 3 dilde sohbet yaptığı, bu anlamda sohbet esnasında Farsça orjinal metinlere yer verdiği görülmektedir. Yeri geldiğinde beyitlerde geçen kelimelerin izahını yaparak tercüme ve sonra beyitlerdeki anlamı şerh etmektedir.[512]

Prof. Dr. Erkan Türkmen'in kendi adına kurulmuş internet sitesinde de Ana Sayfa/ Prof. Dr. Erkan Türkmen Kimdir / Hz. Mevlâna Celâleddin Rumi /Şems-i Tebrizi /Eserleri/ Prof. Dr. Erkan Türkmen Makaleleri / Basında Rumi Erkan/ Mevlânadan Deyişler / İletişim bölümleri mevcut olup Hz. Mevlâna, eserleri ve çevresindekiler ile ilgili bilgiler bulmak mümkündür.[513]

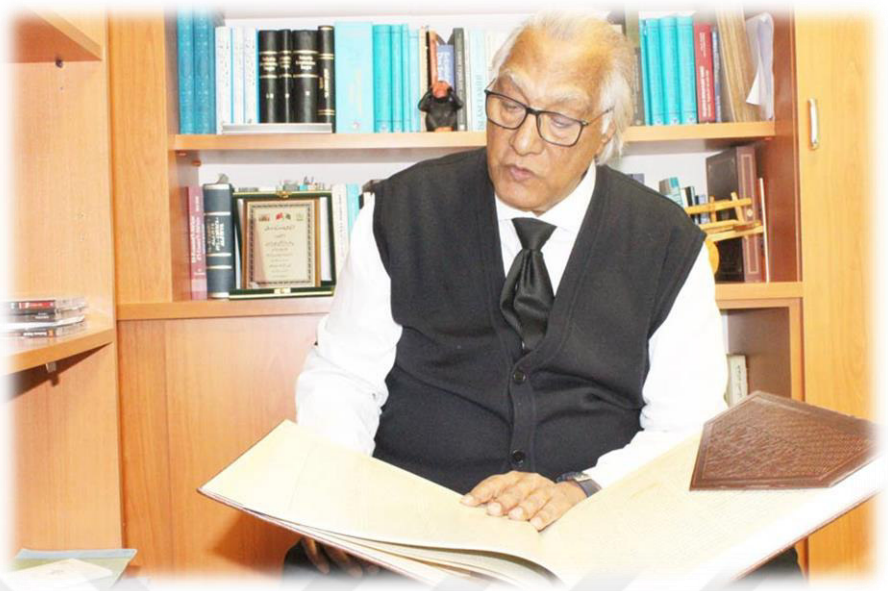
Görseller

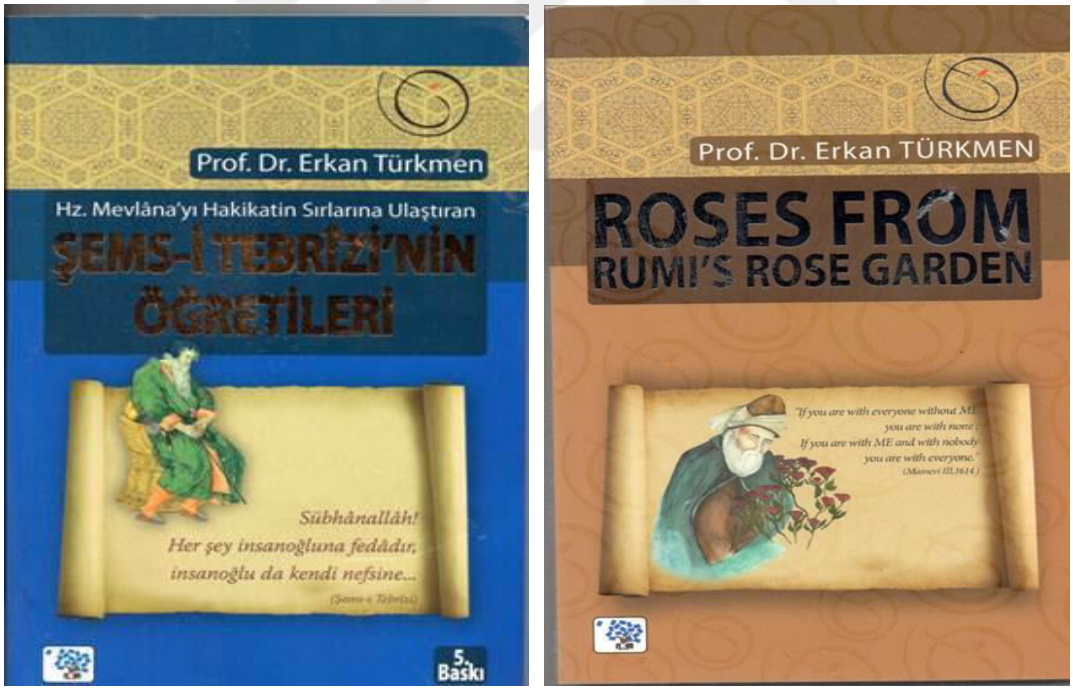
[511] https://www.facebook.com/rumierkan, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[512] https://www.youtube.com/watch?v=hfyaFIpZr5s&t=6s, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[513] http://rumierkan.com/TR/default.asp, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Fotoğraf 234 Prof. Dr. Erkan Türkmen[514]

Fotoğraf 235 Prof. Dr. Erkan Türkmen Eserlerinden Bazıları

514 https://www.karatay.edu.tr/Haber/prof-dr-erkan-turkmen-den-4-dilde-mesnevi-dersleri.html, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

3.1.12. MUSTAFA HOLAT

İletişim

İnternet Adresi: http://www.mustafaholat.com/

Özgeçmiş

Çalışmanın Meslek Erbapları bölümünde Mustafa Holat'ın özgeçmişine yer verilmiştir.

Görüşme[515]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mustafa Holat'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Mustafa Holat, Hz. Mevlâna'yı tanıyan, bilen, sözlerini benimseyen 5 aileden oluşan sohbet grubu her hafta genellikle cumartesi günleri mesai çıkışında uygun olan 5 aileden birinde gezek adı verilen usulle toplanmakta ve sohbet etmektedir. Yazın ara verilen sohbet genel sohbetin ardından peygamberlerin hayatının okunmasının ardından okunan *Mesnevî*'den beyitlerin manasının açıklanması ile devam eder. Belli bilgi birikimine sahip olan katılımcılar kendi görüşlerini anlatır. Çoğunlukla Holat'ın öncülüğünde günkü zuhurata göre sohbet gelişir. Yaklaşık 4 senedir bu şekilde devam eden sohbete dışarıdan katılmak isteyenler de dahil olabilmektedir. Muhteviyatı gereği tarikat tavsiyelerinin konuşulduğu sohbetin bilen kişilerle yapılmasının uygun olması sebebiyle tamamen halka açık değildir. Kur'an-ı Kerim'de müteşâbih ayet ve hadisler bulunmaktadır. Manasını avamın sökemediği bu ayetleri, Hz. Mevlâna hikâyeler yoluyla halka aktarmaktadır. Dolayısıyla bu ayetlerin konuşulduğu sohbetin herkesin bulunduğu ortamda konuşulması uygun değildir. Bu mevzuları anlayabilecek kişiler sohbette bulunur. Sohbet esnasında öncelikle edeb konusu üzerinde durulmaktadır. "Edebi olmayanın dini olmaz."

[515] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 12.01.2020 tarihinde İRFA'da Mustafa HOLAT ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

hadisinden yola çıkarak ilk olarak bu konu işlenir. Hz. Mevlâna'nın *Mesnevî*'de en çok üzerinde durduğu konu olan aşk konusu işlenmektedir (M. Holat ile kişisel iletişim, 12.01.2020).

Yıllar önce konuşmalarda kullanılmak üzere beyitleri bir kenara not etmeye niyet eden Mustafa Dede, her sayfada farklı anlamlar içeren beyitlerin hepsini yazmaya başladığı fark ederek bunu yapmaktan vazgeçer. Dolayısıyla beyitlerin zaten en güzel şekliyle yazılmış olduğunun, bu beyitlerin yaşanması gerektiği gerçeğini fark eder. Dolayısıyla temel kaynak *Mesnevî*'dir. 1946 doğumlu olan Holat, çocukluk zamanlarında şimdiki gibi *Mesnevî* olmadığını belirterek *Mesnevî*'nin dilden dile kulaktan kulağa sohbet yoluyla aktarıldığını ifade etmiştir. 1933 yılında vefat eden Sıtkı Dede'nin etrafındaki müritlerin kendisinden duyduklarını sanki 3 gün önce sohbet edilmişcesine anlattıkça tazelenen konuşmalar aktarıldığını ve canlılığını kaybetmediğini belirtmiştir.[516]

Yapılan sohbette belirli bir konu belirlemeksizin hale göre değişen konular hakkında konuşulmaktadır. Tasavvuf çerçevesinde sohbete katılanlara ilmihal okumaları, belli bir dini altyapıya sahip olunması gerektiği tavsiye edilir. Konya'da yapılan faaliyetler geçmişe nazaran yıldan yıla gelişim göstermiş, özellikle İRFA'nın kurulmasıyla binlerce ziyaretçiye, kursiyere, Müslümanlara hizmet vermektedir.[517]

Görseller

[516] Mustafa Holat, Emekli Postnişin, 74 Yaşında.

[517] Mustafa Holat.

Fotoğraf 236 Mustafa Holat

3.1.13. MÜCAHİT SAMİ KÜÇÜKTIĞLI

İletişim

Eposta: sami@konya.bel.tr

Özgeçmiş

1976 doğumlu olan Mücahit Sami Küçüktığlı, Kimya alanında yüksek lisans, İletişim Fakültesi Halka İlişkiler bölümünde doktora yaptı. Bir dönem Amerika ve İngiltere'de bulundu. Şu an Konya Bşh Bld Dış İlişkiler Şube Müdürü olarak çalışmaktadır. 2011 - 2018 yılları arasında Kültür Daire Başkanlığı, öncesinde de Basın ve Özel Kalem Müdürlükleri ile Sosyal Araştırmalar Merkezi Müdürlüğü yapmıştır. Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı olarak görevine devam etmektedir (M. S. Küçüktığlı ile kişisel iletişim, 08.12.2019).

Görüşme[518]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Mücahit Sami Küçüktığlı'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Dr. Mücahit Sami Küçüktığlı, bir dönemdir Aralık ayı İhtifal dönemlerinde yapılmakta olan *Mesnevî* Sohbetlerini İngilizce olarak yapmaktadır. Bu anlamda özellikle bu dönemde şehir dışından törenleri izlemeye gelen ziyaretçilere yabancı dilde Mevlâna'yı anlatmaktadır.[519]

Hz. Mevlâna'nın kendisine atfedilen "Ne olursan ol, yine gel." sözü üzerine ülke dışından gelen ziyaretçilere Mevlâna düşüncesini ve felsefesini anlatmaya çalışan Küçüktığlı, bu şekilde hoşgörü, sevgi, muhabbet, aşk gibi temel normların insanlar arasında daha fazla yaygınlaşması için mücadele etmektedir. Bunun için Konya Bşh Bld olarak bütün çalışmalar Rumi ve felsefesi üzerine yoğunlaştırılmıştır. Bunun yaygınlaşması için çocuklar için "Emiray" çizgi filmi çekilmiş, üniversite hocaları ile beraber üniversite gençliği ve akademisyenlere yönelik *İslam Düşünce Atlası* yapılmıştır. Bu fikrin yaygınlaşması için ilkokul, ortaokul ve lise gençliğine yönelik yüzden fazla kütüphane açılmıştır. Yarısından fazlası Mevlâna ve eserleri ile alakalı olan 300'e yakın farklı ciltte kitap basılmıştır. *Mesnevî,* Konya Bşh Bld tarafından 26 dile çevrilmiş ve digital uygulama halinde halkın kullanımına ücretsiz olarak sunulmuş. 300 bin kişi tarafından indirilmiştir. Belediye Kültür Dairesi 100 farklı ülkede semâ mukabeleleri icra ederek Mevlâna düşüncesini yaygınlaştırmak için faaliyetler yürütmüştür.[520]

Aralık dönemi İhtifal zamanında semâ törenleri öncesinde yapılmakta olan *Mesnevî* sohbeti 19.40 itibariyle başlamakta ve yaklaşık 40 dakika sürmektedir ve ihtifal zamanı ile sınırlıdır. Sohbetinde, Mevlâna düşüncesi, tarihi ve neden Hz.

---

[518] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 08.12.2019 tarihinde Konya Bşh Bld MKM'de Dr. Mücahit Sami Küçüktığlı ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.
[519] Mücahit Sami Küçüktığlı.

[520] Mücahit Sami Küçüktığlı, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı, 44 Yaşında.

Mevlâna'nın vefat gününe Şeb-i Arûs denildiğini, bir ölüm gününün nasıl düğün günü olarak tanımlandığını tüm bunların arka planı anlatmaya çalışmaktadır. Hedef kitle şehir dışından ve yurtdışından gelen yabancılar olmakla beraber Türk misafirlerin katılım sağladığı da görülmektedir. Yaş ortalaması grup olarak gelenlerin katılımıyla değişim gösterse de 20-30 yaş aralığındaki gençler olarak tarif etmek mümkündür. Üslup olarak net ifadeler içeren ve tarihe dayalı tanımların olduğu anlatımlar tercih edilmektedir. Kur'an ve sünnete uyan bir âlim olan Mevlâna İslam insanıdır ve mesajlarını hep İslam perspektifinde vermiştir. Bunu net, yumuşak, sessiz ama üslubunca söylemekte olan Küçüktığlı, Mevlâna nazik ve naif bir şekilde fikirlerini nasıl sundu ise o çerçevede sevdirerek aktarmaya çalışmaktadır.[521]

Küçüktığlı, sohbet esnasında sohbetin dili İngilizce olması sebebiyle yabancı dil kullanmakta, bunun yanı sıra birkaç Farsça orjinal metinden bildiği kadarıyla yararlanmaya çalışmaktadır. Kaynak olarak Mevlâna *Mesnevî*'si başta olmak üzere Abdülbakî Gölpınarlı çevirisi temelli Veled Çelebi İzbudak eserlerinden istifade etmektedir. Konya Bşh Bld'nin basmış olduğu kaynak temel kaynaktır. Bunlara ilaveten Osman Nuri Topbaş'ın "Last Breath" kitabından istifade etmektedir. Bu eserde Rumi ve felsefesi çok yoğun bir şekilde anlatılmaktadır. Kaynaklar sohbet için yeterli olmamaktır. Bu anlamda internet üzerinde yapılan araştırmalar sonucunda bulunan kaynaklar da ilave edilmiştir. Kaynakların dilini anlamakta zorlanılsa da, farklı manalar farklı kaynaklardan bulunup en anlaşılır şekilde ifade edilmeye çalışılmaktadır.[522]

Sohbete gelen katılımcı sayısı ortalama 10 kişi civarındadır. Konya dışından ve ülke dışından katılım daha fazla olmakla beraber sohbet verilen mekânın uzak ve gözden ırak olması, saatin semânın hemen öncesinde olması katılımın az olmasına sebep olmaktadır. Mücahit Sami Küçüktığlı'nın sosyal medya hesabı bulunmamaktadır.

---

[521] Mücahit Sami Küçüktığlı.

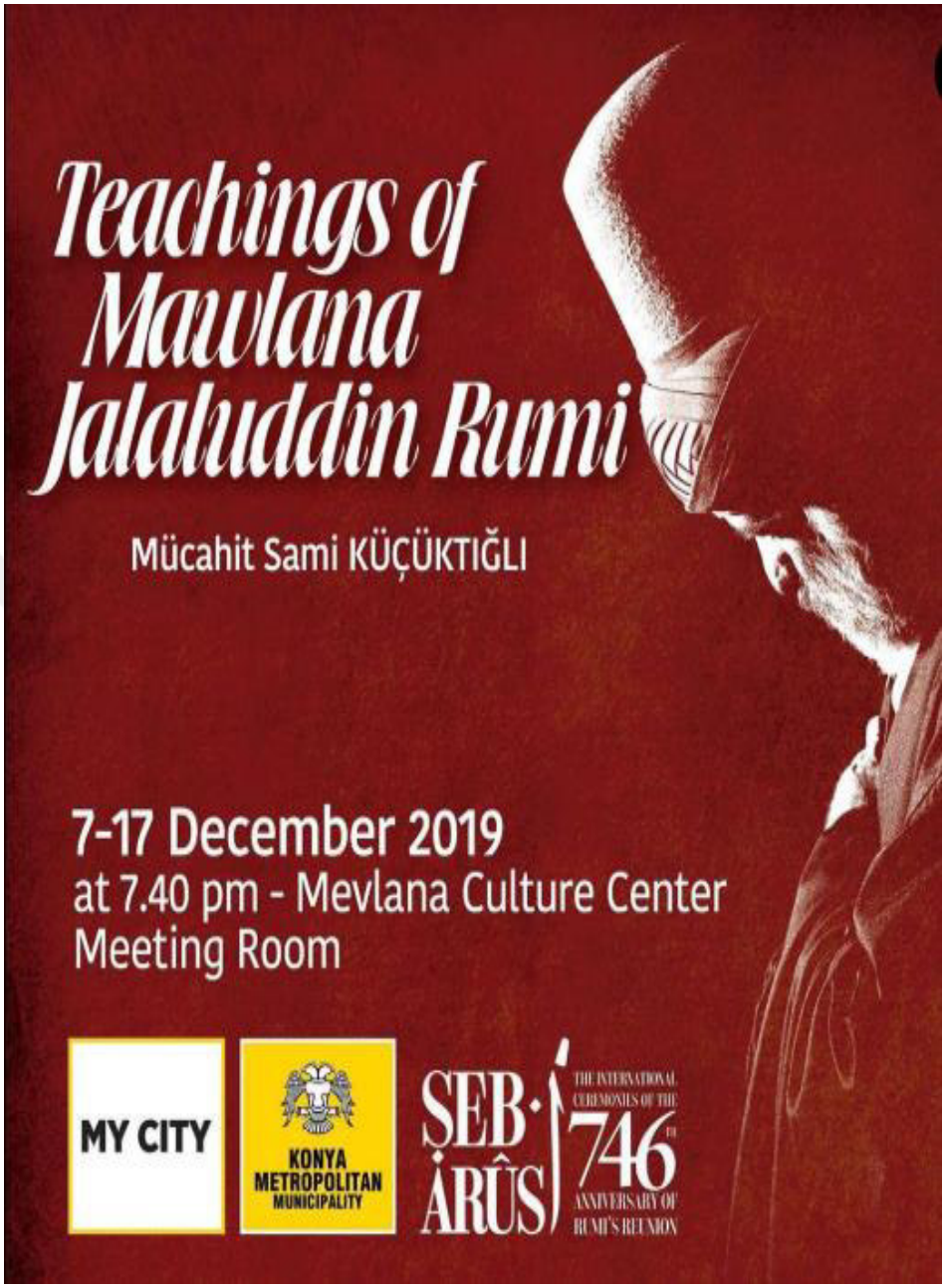
[522] Mücahit Sami Küçüktığlı.

Konya'da yapılan çalışmaları yeterli bulmayan Küçüktığlı, Mevlâna türbesine gelen herkesin mesajı almasının gerekmekte olduğunu ve bu mesajın aktarılamadığını düşünmektedir. Türbe içinde ayrıca bir sohbet salonu bulunmamaktadır. Mescid vardır ama tam anlamda işlev görmemektedir. Matbah kısmı vardır ama bir sıcak çorba ikram edilerek işlevsel hale getirilmesi çok daha yerinde olacaktır. Bu anlamda türbe müze görüntüsü ile ön plana çıkmaktadır. Müze, türbe, tekke bunların birleştiği yaşayan bir türbe haline dönüştürülmesi için oradaki rehberlerden mutfakta görev alacak aşçıya kadar düşünülmüş bir organizasyonun oluşturulması gerekmektedir. Amerika'da örneği olan bu tarz bir oluşumun incelenmesi ve uygulanması gerekmektedir. İnsanlara mesaj aktarmak gerekiyorsa profesyonel şekilde kapıları açacak şekilde, müze kalıplarının dışında, müze, eğitimci ve türbe mentalitesini bir birine buluşturan bir mantıkla yapılabilmesi gerekmektedir.

Görseller

Fotoğraf 237 Mücahit Sami Küçüktığlı İngilizce Mesnevî Sohbetinden

Fotoğraf 238 Duyuru Afişi

3.1.14. NURİ ŞİMŞEKLER

İletişim

Eposta: n.simsekler@gmail.com

Özgeçmiş

1964 yılında Konya'da doğan Nuri Şimşekler ilk, orta ve lise tahsilini burada yaptıktan sonra 1983 yılında Ankara Üniversitesi DTCF'de Fars Dili ve Edebiyatı bölümünde lisans eğitimine başladı. 1990 yılında Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak çalışmaya başladı ve 1992 yılında Selçuk Üniversitesi'nde yüksek lisans ve 1996 yılında aynı üniversitede doktora çalışmasını tamamladı.

Akademik çalışmalarının büyük bir bölümünü ve lisansüstü tezlerini Mevlâna, eserleri, fikirleri ve Mevlevî Kültürü üzerinde yoğunlaştıran Şimşekler'in bu konularla ilgili yazılmış kitapları, bilimsel ve popüler dergilerde yayınlanmış birçok makalesi, yurt içi ve dışında sunduğu bildirileri mevcuttur. Ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum ve paneller düzenlemiş, film danışmanlıkları yapmıştır. 2016-2017 yılları arası T.C. Tahran Büyükelçiliğinde, 2017 yılı itibariyle de T.C. Bişkek Büyükelçiliği Kültür ve Tanıtma Müşaviri olarak görev yapmaktadır. Farsça dışında orta derecede Almanca ve az derecede Arapça bilen Şimşekler evli ve dört çocuk babasıdır (Nuri Şimşekler ile kişisel iletişim, 16.04.2020).

Görüşme[523]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Nuri Şimşekler'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Lisans eğitimi boyunca okuduğu bölüm, derslerin muhteviyatı ve hocalarının - özellikle Prof.Dr. Meliha Ülker Anbarcıoğlu (Tarıkâhya) ve son sınıfta tanıştığı Hz.

[523] Mesnevî okumaları hakkında bilgi almak için 16.04.2020 tarihinde sosyal medya aracılığı ile Nuri Şimşekler ile görüşme yapılmış ve kendisinin ilettikleri yazılmıştır. Yapılan ikinci görüşme ile yazılanların doğruluğu teyit ettirilmiştir.

Mevlâna'nın 21. Kuşak Torunu Celâleddin B. Çelebi'nin- tavsiyesiyle akademik çalışmalarını Hz. Mevlâna ile ilgili yoğunlaştırmış 1990 yılında SÜ Fars Dili ve Edebiyatı bölümüne asistan olarak başlamıştır. Lisans ve lisansüstü eğitimi sayesinde Hz. Mevlâna'nın fikir penceresini açmış, öğretilerini anlama yönünde yeterlilik sağlamıştır. Selçuk Üniversitesi'nde kaldığı 1990-2017 yılları boyunca özellikle Mayıs ve Aralık döneminde faaliyetler kapsamında SÜSAM olarak Prof. Dr. Haşim Karpuz, yüksek lisans ve doktora çalışmaları danışmanı Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu ve Doç. Dr. Yakup Şafak hocaların düzenledikleri sempozyum, konferans, panel gibi akademik çalışmaların icrası ve sonrasında bildiri kitabı hazırlanması sürecinde bölüm arkadaşları Prof. Dr. Yusuf Öz ve Prof. Dr. Ali Temizel ile birlikte kendilerine yardım etmiş, bir dönem yönetim kurulu üyeliği de yapmıştır. 2003-2004 yılında SÜ rektörü olan Prof. Dr. Süleyman Okudan'ın fikri ve konularında uzman değerli akademisyenlerin önerileri ile merkezi enstitüye çevirme konusunda çalışmaların hız kazanmasıyla 2005 yılında Mevlâna Araştırma ve Uygulama Merkezi açma çalışmalarını yürütmüş ve kuruluşu sonrasında Kurucu Müdür olarak Nuri Şimşekler 2010 yılına kadar görev almıştır. SÜ Mevlâna ve Mevlevîlik adına yapılan tüm akademik çalışmalar merkez uhdesinde yürütülmüştür. 2010 yılında yönetimin ve Nuri Şimşekler'in gayreti ile dönemin YÖK başkan vekili ve yardımcısı olan Prof. Dr. Yekta Saraç'ın daveti ile Araştırma Merkezi hakkında bilgilendirme yaparak çalışmaları sunmuş ve enstitü olma gerekliliği aktarılmıştır. Alınan olumlu yanıtla bürokratik yazışmaların akabinde 2010 yılında Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü açılarak Mevlâna ve Mevlevîlik Araştırmaları ABD kurulmuştur. Yüksek lisans öğrencisi alımı yönünde YÖK'den alınan izinlerden sonra 2010 yılında Nuri Şimşekler Enstitü Müdürü olarak görevlendirilmiştir. 2015 yılına kadar görevini sürdürmüş, geleneksel yapıyı ihmal etmeden bilimsel kriterler temelli, gelenekten gelenler ile yurtiçinde ve dışında çeşitli üniversitelerde görev yapan akademisyenlerle iş birliği halinde enstitünün bilimsel bir kurum haline gelmesine katkı sağlamıştır. SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü resmi olarak

Türkiye'de ve dünyada Hz. Mevlâna adına kurulan ilk uygulama ve araştırma merkezi ve yüksek lisans öğrencisi yetiştiren ilk enstitü olmuştur.[524]

Mesnevî sohbeti, dersi ve gelenekte olduğu üzere Mesnevîhanlığın farklı olduğunu belirten Şimşekler çalışmalarının büyük çoğunluğunun Mevlâna ve *Mesnevî Şerif* olması hasebiyle eserler içinde *Mesnevî*'ye vakıf olduğunu ve periyodik olarak yapılan *Mesnevî* dersinden ziyade lisans eğitimleri boyunca klasik metinler ve Mevlâna ile ilgili derslerde Fars Dili ve Edebiyatı bölümü, enstitü kapsamında yüksek lisans ve doktora öğrencilerine *Mesnevî* okumaları, *Mesnevî* ve *Divân-ı Kebir*'den metin çevirileri konusunda yardımcı olmuştur. İlerleyen zamanda Konya Büyükşehir Belediyesinden gelen talep üzerine Kılıçarslan Gençlik Merkezinde hafta sonu haftada bir kez olmak suretiyle 18- 20 haftalık ders söz konusu olmuştur. Gerek yurtta gerek evlerde kalan üniversite öğrencileri arasından farklı fakülte ve bölüm öğrencilerine yönelik yapılan bu çalışma herkes açık şekilde devam etmiş, zamanla Bosna Hersek Mahallesi'nde yaşayan kesime Konya merkezinde oturanlar da katılmıştır. Sosyal medyanın bu kadar yaygın olmaması, afiş, reklam vb. ile tanıtımı ve duyurusu yapılan bir çalışma olmaması sebebiyle katılımcı profili genelde Bosna Hersek mahallesi sakinleri ile sınırlı kalmıştır. 2011 yılında yapılan okumalara sürekli devam eden 6-7 kişilik bir grupla beraber ortalama 15-25 kişi katılım sağlamıştır. Türkçe devam eden derslere günü birlik Hz. Mevlâna'yı ziyarete gelen yabancılar da zaman zaman iştirak etmiş, orta yaşlı, orta yaş üstü denebilecek bir kesimle öğrenciler düzenli katılmıştır. Bu gruba ilaveten 10-11 yaş grubu çocuklara da rastlanmıştır. Katılımcılardan herhangi bir ücret talebi olmamıştır. Sohbetin verildiği 2011 yılı göz önünde bulundurulduğunda yapılan okumalar dinleyici sıfatı ile dersleri takip eden Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü Uzmanı Dr. Selman Karadağ tarafından kameraya kayıt edilmiş ve sosyal medya kanalında herhangi bir montaj ya da sistem kullanılmaksızın yayınlanmıştır. İlaveten

[524] Nuri Şimşekler.

2011 yılında UMV mütevellisi Dr. Nuri Şimşekler vakfın Konya Şubesinde Ramazan ayı boyunca haftada bir kez "*Mesnevî* Dersleri" düzenlenmiştir.[525]

Mesnevî okumaları ve derslerinde geleneksel usül ilk beyitten başlanıp devam etmek suretiyle olmuştur. Nuri Şimşekler'in belirttiği üzere gelenekte çok yaygın olmasa da son dönemde modern çağın gereksinimi olan konularla alakalı *Mesnevî* dersleri yapanlar da görülmektedir. Mevlâna ve Aşk, Mevlâna ve Dostluk, Vuslat, Semâ vb. tematik çalışanlar ve *Mesnevî* seçkileri yapanlar mevcuttur. Şimşekler bu konuda tercihini geleneksel usulden yana kullanmış, ilk beyitten başlayarak 30 beyite kadar gelmiş, her beyitte farklı konulara da değinerek *Mesnevî*'nin kendi içinde yer alan pedagojik sistemi üzerinden yol almıştır. 15. yüzyıldan başlayıp günümüze kadar gelen *Mesnevî* şerhlerine bakıldığında her döneminin farklı olduğu, her şerhin kendi döneminin dilini, özelliklerini ve gündemini yansıttığı söylenebilir. Şimşekler üslüp olarak geleneği benimsemiş aynı zamanda günün şartları ve ihtiyaçlarına göre örnekler sunmuş, yakın dönem olaylarına atıfta bulunarak hedef kitle olan üniversite öğrencilerinin ilgisini sıcak tutmaya çalışmıştır. Hz. Mevlâna ile ilgili yer aldığı çeşitli konferanslarda yaptığı konuşmalarda Hz. Mevlâna'nın mesajlarını, toplumun yapısı, dinleyicinin seviyesini göz önünde bulundurarak, onların anlayışına uyacak şekilde hitap etme gayreti göstermiştir. Bu aslında Hz. Mevlâna'nın benimsemiş olduğu yoldur. *Mesnevî*'de de anlatılmak istenen konu, kimi zaman hikaye, özdeyiş kimi zaman ise hadisler ve ayetlerle kişilerin farklı algı seviyeleri gözetilerek anlatılmıştır. Verilmek istenen mesajlar ise aslında tümüyle aynıdır. Bu da Hz. Mevlâna'nın farklı kesim ve seviyelerden insan tarafından okunmasını, anlaşılmasını ve öğretilerinin günümüze kadar gelmesini sağlamıştır.[526]

Nuri Şimşekler, okumalar esnasında Fars Dili ve Edebiyatı bölümünde akademisyen olmanın Hz. Mevlâna'yı anlama noktasında önemli vasıf olduğunu belirtmiştir. *Mesnevî*'nin Türkçe çevirileri yapılmış olsa da orijinalinden okuyup anlamak kişiyi geniş düşünmeye sevk etmektedir. Farsçada bir hikayeyi çevirmek,

[525] Nuri Şimşekler, Bişkek Büyükelçiliği Tanıtma ve Kültür Müşaviri, 56 yaşında.

[526] Nuri Şimşekler.

anlamı vermek daha kolay iken manzum çevirilerde Farsça kelimenin anlamını az kelime ile Türkçe aktarmaya çalışmak zordur. Bu yüzden Farsça orijinal beyitlerden istifade etmek anlamlıdır. Dinleyici seviyesini hesaba katarak çok yoğun olmamak kaydı ile dinleyicinin *Mesnevî*'deki ahengi hissedebilmesi adına Farsça beyitlere yer vermekte olan Nuri Şimşekler, kimi zaman tercümelerin de farklılık gösterdiği durumlarda konuyu tam manasıyla anlamak için Farsça bilmenin önemli olduğunu vurgulamıştır.[527]

Şimşekler, *Mesnevî* okumaları esnasında *Mesnevî*'nin yine *Mesnevî* ile açıklanabileceğini düşünerek ilk on sekiz beyitte anlatılanları diğer beyitler vasıtasıyla anlatmaya ve anlamaya gayret etmiştir. İlk 18 beyitte anlatılanlar ile diğer beyitlerde izah edilen konuları bir araya getirmek suretiyle bir çalışma yaparak özgün bir usul geliştirmiştir. Bunu yaparken anlatılan beyiti destekleyen hikâyelerden, Hz. Mevlâna'nın Fîhi Mâ Fîh'inden ve dönemin olaylarının aktarıldığı Eflaki Dede'nin Menâkıbü'l-ârifîn eserinden örnekler ve günümüz yakın geçmişinde yaşanılmış olayları beyit izahında kullanmaya çalışmıştır. Bu noktada dinleyicin seviyesine inebilmeyi ve zihninde konuyu somutlaştırmayı amaçlamıştır. [528]

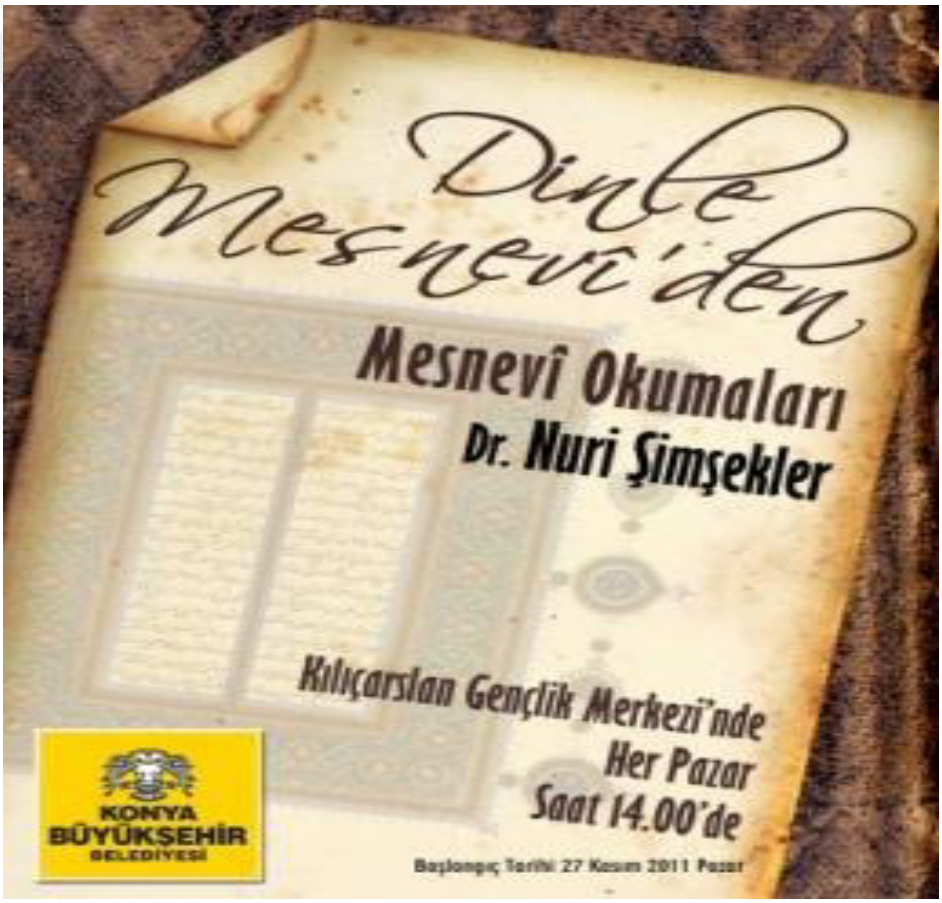
Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmalar yıllardır konuşulmaktadır ve son 15 yıldır önemli bir yol katedildiğini söylemek mümkündür. Özellikle 2007 yılında Nuri Şimşekler'in bizzat içinde olduğu çalışmalar sonucunda UNESCO tarafından Hz. Mevlâna'nın doğumunun 800. Yıl Dönümü münasebetiyle Dünya Mevlâna'yı Anma Yılı ilan edilmesi Hz. Mevlâna'nın tüm dünyada tanınması ve eserlerinin okunması yaygınlaştırmış, çeşitli konferans, sempozyumlar düzenlenerek semâ ayinleri icra edilmiştir. Yurtdışında alanda tanınan isimlerin tanıtım ve çalışmalar yapmasıyla Türkiye'de ve doğal olarak geleneğe göre Mevlevîliğin merkezi Âsitâne-i Aliye olan Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmalar daha fazla yer bulmuştur. Konya'da Mevlevîliğin dışında olan kişilerinde de konu ile alakalı duyarlılık kazanmasına vesile olmuş, kurumsal

[527] Nuri Şimşekler.

[528] Nuri Şimşekler.

anlamada Valilik, belediyeler, gazeteler, düşünce insanları, şehrin önde gelenleri, STKler, resmi ve tüzel kurumların da katılımlarıyla etkinlikler düzenlenmiş ve Konya Mevlâna'ya daha çok sahip çıkmıştır. Çalışmalar kurumsal boyut kazanmıştır. Yapılan ne olursa olsun hedefin her zaman daha ileri olması gerekmesi sebebiyle yeterli denmemesi gerektiğini düşünen Şimşekler, ilerleme ve yenilenmenin durmaksızın devam etmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bağlamda yapılması elzem olan öncelikle Konya tarafından Hz. Mevlâna'nın doğru anlaşılması ve anlatılmasıdır.[529]

Görseller

Fotoğraf 239 Nuri Şimşekler Mesnevi Okumaları Duyuru Afişi

[529] Nuri Şimşekler.

Fotoğraf 240 Nuri Şimşekler Arşivinden

Fotoğraf 241 Nuri Şimşekler Arşivinden

3.1.15. ÖMER TUĞRUL İNANÇER

Özgeçmiş

Ömer Tuğrul İnançer 1946 yılında Bursa'da doğdu. Orta tahsilini Bursa'da tamamlayıp İstanbul Hukuk Fakültesini bitirdi. 20 yıl kadar Avukatlık ve Hukuk Müşavirliği yaptıktan sonra 1991 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Tarihi Türk Müziği Topluluğunda Sanatçı-Müdür olarak çalışmaya başladı ve emekli oldu. İlk müzik terbiyesini ailesinden aldı. 3 yıl kadar devam eden Batı Müziği öğreniminden sonra Bursa Musiki Cemiyeti'nde sonra İstanbul'a geldiğinde Üsküdar Musiki Cemiyeti'nde Klasik Türk Müziği öğrendi. 1966'da Üskidar Musiki Cemiyeti bünyesinde ve daha sonra misafir sanatçı olarak Radyo programlarına iştirak etti. Dinle Ney'den, Şarkılar Seni Söyler, Ahmet Özhan Sizlerle gibi programlarda yer aldı. Türk Tasavvuf Musikisini Koruma ve Yayma Cemiyeti'nin yöneticisidir. 1971'den beri her yıl Konya'da yapılmakta olan Hz. Mevlâna İhtifallerine katılmaktadır. Yurtiçi ve yurtdışı pek çok konser ve Mevlevî törenlerine iştirak etmiştir. Tasavvuf ve Musiki konusunda yayınlanmış birçok makalesi ve bazı ansiklopedi maddeleri vardır. Ömer Tuğrul İnançer evli ve iki çocuk babasıdır (Şimşekler, 2007:372).

Hz. Mevlâna'yı Anma Vuslat Yıldönümü'nde Mevlevî ayininde sunuculuk ve yorumculuk yapmıştır ve her yıl bu törenlerde semâ öncesi *Mesnevî* sohbeti vermektedir. *Dinle Neyden & Mesnevî Sohbetleri*, *Bir Muhammedi Âşık: Hz. Mevlâna* yazdığı kitaplardan bazılarıdır. Mehtap TV'de Mehmet Fatih Çıtlak ile birlikte *Mesnevî'den* adlı program yapmıştır.

Görüşme[530]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Ömer Tuğrul İnançer'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

---

[530] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 30.09.2019 tarihinde Hich Otel bahçesinde Ömer Tuğrul İnançer ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır.

Tuğrul İnançer hem anne hem baba tarafından tasavvufa mensup bir aile çocuğudur. Anne dedesi Tekirdağ Kadirihanesi şeyhi, babasının büyükdedesi ise Bursa İsmail Hakkı dergâhı şeyhidir. 1946- 50- 60 yasakların döneminde büyür fakat tasavvufun esası olan muhabbete yasaklar mani olamamıştır. Tuğrul İnançer gençliğinden beri sevginin odak noktası olarak Peygamberimizi görmüştür. Hazreti Pir'in "Göz kamaşmadan, zahmet çekmeden kim güneşe bakabilir?" sözünde de ifade ettiği gibi efendimize bakmak kolay iş değildir ve İnançer peygamberimize bakanlara bakmaya çalıştığını belirtmiştir. 1925 sonrası dönemde 1925'den önceki dönemden bilgi ve feyz almış kişilerin eserlerini okumaya başlamıştır. İlk ve orta tahsilini Bursa'da bitirerek İstanbul'a yerleşmiştir. Bu arada Musiki ile meşgul olmuştur. Mevcut rejimin öğrettiklerine göre şekillenen müzik derslerinde öğretmeni ortaokuldayken kendisini Bursa Öğretmenler Derneği'ne götürülerek Hamdi Daner'den Batı Müziği dersi aldırmıştır. 3 sene sonra eğitimini öğretilen müziğin kendi ifadesiyle "Bana beni söylememesi" sebebiyle bırakır. Sadettin Kaynak'ın vefatıyla onun çok değerli bir talebesi olan Hafız Tahir Karagöz'den Türk müziği dersleri almaya başlamıştır. Bursa Musiki Cemiyeti'ne sonrasında ise Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne devam etmiştir. Emin Ungan'dan musikinin zatını öğrenmiştir. Rahmetli Sabahattin Volkan, Sadettin Heper, Şakir Çetiner gibi büyük musikişinaslardan tasavvuf müziği öğrenmeye başlamıştır. Tasavvufun müziğini tanıdıktan sonra tasavvufun kendisini araştırarak ve 1971 senesi Konya'ya Şeb-i Arûs'a geldiğinde Süleyman Hayati Dede'yle tanışmıştır. Süleyman Hayati Dede kendisini İstanbul'da bir zata teslim etmesiyle 40 seneden fazladır bu hayatın içinde var olmuştur (Ö. T. İnançer ile kişisel iletişim, 30.09.2019).

İnançer'in tanımına göre "Tasavvuf uçmak, kaçmak değildir. Suda yürümek değildir, odunu da suya atarsan yüzer. Havada uçmak kuşların işidir. Kuş da olmayan bizler bunların peşinde koşmamalıyız. Bunların peşinde koşanlar ham hayal peşinde

koşanlardır. Ayağını sağlam yere basmak, adam gibi yaşamak ve bundan sonraki hayata, hayatlara adam gibi hazır olmak mesleğidir.” [531]

Hz. Mevlâna'nın en büyük eseri başta oğlu Sultan Veled olmak üzere Çelebi Hüsamettin ve ondan bugüne kadar yetişen hazreti insanlardır. Hayatta en hakiki mürşit ilim değil âlimdir. Dünyada insandan daha yüksek bir şey yoktur. Âlim ilimden büyüktür. Kitap okuyup okuduklarını kitaba aktarmak âlimlik değil nâkirliktir. İlim ortaya konduğun bir hususa dair alamet sahibi olmaktır. Hz. Mevlâna yeni bir şeyler söylemek lazım derken aslında yeni bir şey olmadığını bilmektedir. Her şey eskiden beri hep vardı sadece zuhuru değişmiştir, ortaya çıkışı, şekil alışı değişir. Mühim olan aydınlanmak ise lambayı, mumu, elektriği değil fikirleri konuşmak gerekir. [532]

Her şey kendi cinsini sever. Cinsimizden olmadığı için bir çiçeğe aşık olunmaz, bir insana aşık olunur. Aşk, muhabbet, sevgi denilince fiziksel sevgiden ziyade kalbi sevgi ve bu sevginin odak noktası da peygamberimizdir. İnsan ruhu ile sever. Kişi çocuğunu anneliği, eşini hanımlığı, anne babasını yavruluğu ile sever ve tüm bunlar dünyevi sıfatlardır. Bu dünyevi sıfatlar ölünce biter. İnsanın peygamberimize olan sevgisi onu ruhumuzla sevdiğimiz için ölünce bitmez, incelik budur. Onun için Hz. Mevlâna kendisini toprakta aramamamızı söyler. 2 tane soyut olan mürşit vardır. Biri dergâhların meydanlarıdır, âyinin icra olunduğu yer, semâhanedir. Bir de *Mesnevî Şerif* bizzat mürşittir. Her okuyan kendi miktarınca alır ama bu kademe kademe olmaktadır. Nasıl ki ilkokul bitirmeden ortaokula gidilmez, dini ilimde yeterli olmadan *Mesnevî Şerif* anlamak mümkün değildir. İlmihal bilmeden İbnü'l Arabi anlaşılmaz. [533]

Her kurum merasimi ile yaşar. Bir manganın tekmil alıp vermesi, bayramlarda ordunun resmî geçiti gibi göz alıcı şekilde olur. Talim aslında yağmur, çamur, kar, güneş çok zordur. Âyinler de tarikatların resmi geçiti gibidir ve dünyanın en estetik

[531] Ö. Tuğrul İnançer, Yazar/ Sunucu/Postnişin, 74 Yaşında.

[532] Ö. Tuğrul İnançer.

[533] Ö. Tuğrul İnançer.

âyini Mevlevî semâhıdır. Maalesef bugün yapılan âyinin âyin olmadığını belirten İnançer semâzenlerin musiki bilmemekte olduğunu, musikişinasın da semâ bilmemekte olduğunu belirtmiştir. Bu yüzden tam istenilen gibi bir âyin olmamasına rağmen 40 sene evveline oranla çok daha iyidir. Mevlevî âyinlerinin 1950'den sonra temelli aşikar olup hatta devlet büyüklerinin dahi ziyaretçi olmaları sadece Mevleviliğe değil diğer tarikatlara da ilgiyi çoğaltmıştır. Nakşi şeyhi Necmettin Efendi, Sadi şeyhi Raşit Efendi, Şabani Efendi şeyhi Aziz Efendi, Cerrahi şeyhi Muzaffer Efendi, Rıfaî Şeyhi Musa Efendi, Rıfaî dervişi Vehbi Emre, Kenan Rıfaî 40 sene önce buraya gelen son kalan tarikat şeyhi bakiyeleriydi. Turuk-u Aliyye'nin göremediği yasaklanan tarikatler arasında sembolizma olarak âyinlerin hiçbir fark yoktur. Mevlevî âyinleri tüm âyinlerde olduğu gibi naat-ı Mevlâna ile başlar. Çünkü Efendimiz sebeb-i hilkat-ı âlemdir. Bütün âyinler onunla başlar. Itri'den önce de naat okunmaktadır ama Itri'nin bestesi değildi. Mevlevî âyinlerine özel hükümler gibi dervişliğin genel hükümleri elbette mevlevîler için de vardır. Âyinin serbest oluşunun getirdiği cazibe ile *Mesnevî-i Şerif'e* de ahalide bir cazibe oluşmuştur. *Mesnevî-i Şerif'i* anlamak için öncelikle din kurumunun bilinmesi, din kurumu içerisinde diğer dinlerle içinde İslamiyet, sonra tasavvuf kurumu, tasavvuf kurumu içinde de tasavvufun ekolleşmiş halleri olan Turuk-u Aliyye'nin bilinmesi önemlidir. Onun içinde ayrıca Mevlevîlik bilinmelidir. Bu alt tabanlar olmadan, bilinmeden hiçbir şey olmaz. Onun için *Mesnevî*'nin ve Mevlevî âyininin cazibesinden istifade ile gençleri bağlamak için İnançer'in mürşidi azizi kendisine *Mesnevî* okutmasını söylemiş ve gençlere *Mesnevî* cazibesi ile sohbet ederken suallerini dinleyerek kendilerinin eksikliklerinin tespit etme yoluna gitmesini tavsiye etmiştir. Gezek denilen bir usulle sohbet, bir hafta gruptan birinin, diğer hafta öbürünün evinde olmak suretiyle yapılmıştır. İnançer gençlik döneminde ailelerin kışın toplap sohbet ettiklerini ve para cezalı oyunlar oynadıklarını belirtmiştir. Ortaya toplanan para ile takip eden baharda ailelerin pikniğe ya da gezmeye gittiğini ifade ederek Kütahya, Bursa, Eskişehir, İzmit, Balıkesir'de olduğu gibi İstanbul'da *Mesnevî* sohbetlerinin de bir süre bu şekilde devam ettiğini aktarmıştır. Daha sonra sohbet, tamir edilen Amcazade Hüseyin Paşa Medresesi'nde, İnançer'in evlenmesinin akabinde ise aileler

arasında devam etmiştir. İnançer, meşgalesinin yoğunlaşması sebebiyle zaman içinde muntazam *Mesnevî* sohbeti devam edemediğini belirtmiştir.[534]

İnançer'e göre, *Mesnevî* hakkında birkaç kelime söyleyene Mesnevîhan yakıştırması yapılması son derece yanlıştır. Son mesnevîhan 1950'de ahirete göçen Tahirü'l Mevlevî'dir. Mesnevîhanlık kendisi bir mesnevîhan olan bir zatın, bir başka zata "Sen Mesnevîhansın" demesi ile olur ve o mesnevîhan kendisi Mevlevî ise, sikkesi varsa, sikkesinin üstüne beyaz destar sarar. Değilse mesnevîhan olunca Şeyh efendilerden biri ona teberrüken bir sikke tekbirler ama beyaz destar sarma yetkisi vermek şeyhe ait değil, mesnevîhana aittir. Selanikli Esad Dede Efendi Hazretleri Tahirü'l Mevlevî'ye vermiştir. Tahirü'l Mevlevî ile beraber de mesnevîhanlık bitmiştir. Mesnevîhanlığın Mevlevîlik ile alakası yoktur. En önemli *Mesnevî* şarihlerinden biri Hariciye nâzırlığı da yapmış olan Abidin Paşa Halveti Sümbüli dervişidir ama *Mesnevî* şerhi vardır. Ankaravi Hazretleri aslen Bayramidir. İsmail Hakkı Bursevi Celveti Pir-i Sanisidir. Son dönemin yine mücaz yani icazetli mesnevîhanlarından biri meşhur hattat Sütlüce Sadi Dergâhı şeyhi Elif Efendi Hazretleridir. Yenikapı Dergâhı şeyhi Osman Selâhaddin Dede Efendi Hazretleri aynı zamanda mesnevîhandır. Tahirü'l Mevlevî'den sonra başka mesnevîhan yoktur. Şefik Bey, Tahirü'l Mevlevî'den çok istifade eden, yabancı dillerin birkaçını kendi kendine öğrenmiş, *Mesnevî*'yi çok iyi şerh eden biridir fakat icazetli mesnevîhan değildir. Kendisinin tecvidi yoktur. Kur'an-ı Kerim hariç sadece *Mesnevî* okunması için mektep yapılan tek kitap *Mesnevî*'dir. İstanbul'da Nakşi şeyhi Murat Efendi Hazretleri *Mesnevî* evi Darü'l Mesnevî yapmıştır. Kurucusu da Nakşi şeyhidir ve mesnevîhandır. Tahir Efendi ile beraber mesnevîhanlık verilişi bitmiştir. Mesnevîhanların Farsça bilmesi gerekmektedir. [535]

Tuğrul İnançer resmi olarak Konya'da *Mesnevî* sohbeti yaptığını belirtmiş fakat yapılan sohbeti günümüzde tıp fakültesinin kapatılmasıyla ağrısını sahte doktorlarda gidermeye çalışan kişinin durumuna benzetmektedir. 1925 sonrası

---

[534] Ö. Tuğrul İnançer.

[535] Ö. Tuğrul İnançer.

kapatılan gönül mektepleri kişilerin gönül yarasını bitirmez, birileri sahtekarları daha fazla olmak üzere yapmaya devam edecektir. Dolayısıyla aslına en yakın olanı bulma ve sunma mücadelesi ile İnançer aynı zamanda 20 senedir âyin okumakta ve bendir çalmaktadır. Mevlevî âyininin namazdan sonra yapılmasını münasip bulmaktadır. Âsitanede Cuma namazı sonrası, Yenikapı Mevlevîhanesi'nde Perşembe günü yapılan âyin, Galata Mevlevîhanesinde Cumartesi günü, Kasımpaşa Mevlevîhanesi'nde ise Salı günü olmak üzere her birinin günlerinde yapılmakta ve önce vakit namazı kılınmaktaydı. Sonra İsm-i Celâl çekilmekte ve *Mesnevî-i Şerif* okunmaktaydı. Okuma iki türlü yapılmaktaydı. Mesnevîhan çıkar, okur ve anlatır ya da Kari-i Mesnevî olan zat bir beyit veya konuya göre bir beyitte toparlanmazsa 3-4 beyit okunur ve Mesnevîhan onu anlatır. Sonra semâya geçilir. Bunun tamamının adı âyindir. Çünkü namaz vaktinden önce abdeste, tennureye 'sala ya Hu!' diye bağırılır yani abdestsiz olmaz. Bunun İsm-i Celâli ancak 17 Aralık'ta huzurda yapılabilmektedir. Hepsinin usulü, kaidesi, estetiği olması hasebiyle İsm-i Celâl çekmeyi bilenler olmalıdır. Örneğin gülbang bir dua olmadığı için gülbang çekilirken amin denilmez. Vakti şerif hayrola demek bir temennidir. Yarabbi vaktimizi hayırlı et duadır. Âyin-i Şeriften önce *Mesnevî* ile ilgili 5-10 dakikalık bir sohbetin doğruya bir nebze de olsa daha yakın olması sebebiyle yaklaşık 20 senedir ihtifal zamanında semâ öncesi *Mesnevî* sohbetini Tuğrul İnançer yapmaktadır. 7-17 Aralık tarihleri arasında 10 günlük bir süreçte okunacak âyinin güftesi ile ilgili, *Mesnevî-i Şerif*'ten bir konu ya da seneidevriye olması durumunda onunla ilgili her gün farklı konuda sohbet vermektedir.[536]

Tuğrul İnançer sohbetinde kaynak olarak Tahirü'l Mevlevî'nin şerhinden yararlanmaktadır ve Abdülbaki Gölpınarlı'nın şerhinin kullanılmasını uygun bulmadığını ifade etmiştir..

[536] Ö. Tuğrul İnançer.

Tuğrul İnançer sevenleri tarafından Ocak 2015'te kurulmuş twitter hesabı mevcuttur. Twitter sosyal medya hesabında 1987 takipçisi bulunmaktadır.[537] Ömer Tugrul İnancer kullanıcı adıyla 7 farklı hesap mevcuttur fakat resmi hesap olup olmadığı tespit edilememiştir. Hesaplarda sohbetleri ya da etkinliklerinin duyurusunun yapılmakta, kendisinin yer aldığı fotoğraf kareleri paylaşılmaktadır. Farklı bir sosyal medya kanalı olan Youtube'da kendisi ile yapılan röportajlardan oluşan birçok video bulunmaktadır. Şahsi internet sitesine ulaşım sağlanamamıştır. Esenler Kültür Sanat kullanıcı adıyla paylaşımlarda bulunan İstanbul Esenler Belediyesi Ömer Tuğrul İnançer'in Esenler Belediyesi Şeyh Edebali Kültür Sanat Sezonu Etkinlikleri kapsamında yapmış olduğu sohbetlerden oluşan 11 videoyu yayınlamıştır. Bu videolar ortalama 1 saat süren ilki 24.10.2018, sonuncusu 17.04.2019 tarihinde çekilmiş Edep ve Ahlak Sohbetleri konulu 7 video ve Ömer Tuğrul İnançer ile Tasavvuf Sohbetleri başlıklı 30.10.2019 ve 15.01.2020 tarihleri arasında çekilmiş ortalama süreleri 4 videodan oluşmaktadır.[538] Kendisinin epostası, internet sitesine ya da iletişim adresine ulaşılamamıştır.

Görseller

[537] https://twitter.com/omertinancer, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

[538] https://www.youtube.com/channel/UCs4HKTYfV7bfFPZy-sYH1cA, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Fotoğraf 242 Ömer Tuğrul İnançer

Fotoğraf 243 Ömer Tuğrul İnançer Mesnevî Sohbeti Duyuru Afişi

3.1.16. TARIK MASUD QUADIR

İletişim

Eposta: tquadir@gmail.com

Özgeçmiş

Bangladeş kökenli Amerikan vatandaşı olan Tarik M. Quadir, Amerika'da matematik lisans eğitimimi tamamladı ve daha sonra sırasıyla George Washington Üniversitesi ve Harvard Üniversitesi'nde İslami Çalışmalar alanında iki yüksek lisans mezunudur. Doktorasını İngiltere Birmingham Üniversitesi'nde tamamlamış bu alanda oldukça tanınan Prof. Seyyed Hossein Nasr ve Prof. William Chittick'in öğrencisi olarak Mevlâna hakkında derslerine katılma şansına erişmiştir. 10 yıldan fazla Konya'da yaşamış ve Temel düzeyde Türkçe bilmektedir (T. Quadir ile kişisel iletişim, 03.04.2020).

Görüşme[539]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Tarik M. Quadir'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Tarik M. Quadir, 2006 ve 2007 yıllarında Konya ziyaretinde, şehre gelen turistlerin ya da ilgi duyan yabancıların Mevlâna öğretilerini İngilizce olarak duyup öğrenebilecekleri bir yer olmadığını fark eder. Türk olmayan turistlerin Mevlâna öğretileri hakkında önemli bir fikir edinmeden, bilgi sahibi olmadan gelip şehirden ayrılmakta olmaları, Mevlâna'nın dünya çapında ünü ve derin manevi durumu göz önüne alındığında Quadir'e şaşırtıcı gelmiştir. Bu durumu üzerine Eylül 2011'de Mevlâna Kültür Merkezi'nde ilgili yetkililerden her Cumartesi turistlere Mevlâna'nın İngilizce öğretilerini anlatması ile ilgili program konusunda izin ister. Semâdan yaklaşık 45 dakika önce Cumartesi günleri Mevlâna'nın öğretileri hakkında

[539] Bir dönem yaptığı Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 03.04.2020 tarihinde şu an Amerika'da yaşamakta olan Tarik M. Quadir ile eposta yoluyla görüşme yapılmış ve kendisinin İngilizce olarak yazmış oldukları tarafımızdan Türkçeye çevrilmiş ve yazılmıştır.

konuşmasına izin verilen Quadir'in Ekim 2011'de başlattığı sohbete Eylül 2013'te Necmettin Erbakan Üniversitesi Felsefe Bölümü öğretim üyesi Prof. Bilal Kuşpınar dahil olur ve Farsça bilen Prof. Dr. Mohammed Shahriari'yi dahil eder. O zaman NEÜ İlahiyat Fakültesi yetenekli bir yüksek lisans öğrencisi olan Yusuf Ziya Karipek, 2016 yılı sonu İngilizce *Mesnevî* sohbeti veren bu gruba katılır. Quadir 2018 yılı Bahar aylarına kadar projede yer almıştır.[540]

Sohbette, hedef kitle İngilizce bilen ve konuşulduğunda anlayan yabancılar ve hatta Türklerdir. Quadir, birçok Türk katılımcının Mevlâna hakkında çok yüzeysel bilgiye sahip ve genellikle sohbete gelenlerin niyetinin İngilizce öğrenmek olduğunu ve bu amacın Mevlâna'daki derin ilmin farkına varmanın önüne geçtiğini ifsde etmiştir. Bazıları İngilizce pratik yapmak maksadıyla gelmiş olsalar da Quadir, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili öğrenilen kelimelerin bile fayda olduğunu ve bu konuda onlarla konuşmaktan zevk aldığını belirtmiştir. Sohbete Türkiye'den katılanların yanı sıra her kıtadan farklı birçok ülkeden gelen katılımcılar mevcuttur. [541]

Tarik M. Quadir, Mevlâna'nın eserlerinde geçen ayetlerde sıklıkla bahsedilen konulardan bahsetmeyi tercih etmiş, insanların manevi gerçekliği, Allah'ın insan ve doğa ile ilişkisi, peygamberler, evliyalar, aşk, manevi eğitim ve İslamın içsel boyutu olan Sufizm konuları hakkında konuşmuştur. Mevlâna'nın kendini tamamıyla dine adamış, sadakatle ve sevgiyle İslam'ın geleneksel ritüellerini uygulayan biri olmasından bahsetmiştir. Şeriat'ın, tarikatın temeli, Tasavvuf Yolu olduğunu vurgulayarak Şeriat'ın tarikata ulaşmak için yol gösteren bir mum olduğunu ve Allah'ın lütfu ile Hakikat'i tatmaya vesile olacağını Mevlâna'nın kendi sözleriyle anlatmıştır.[542]

Üslup olarak Quadir önce kendi konuşmayı tercih etmiş, sonrasında da dinleyiciyi soru sormaya teşvik ederek konuşma esnasında sorulan sorulara göre de

---

[540] Tarık M. Quadir, Akademisyen.

[541] Tarık M. Quadir.

[542] Tarık M. Quadir.

sohbet konusunu belirlemiştir. Sohbetinde Farsça orijinal metinlerden yararlanmadığını bu konuda Prof. Dr. Mohammed Shahriari'nin sohbetinde Farsça beytilere yer verdiğini ifade etmiştir. [543]

Mesnevî sohbetinde çoğunlukla Dr. William Chittick'in çevirilerini kullanmıştır. Bunda Chittick'in Farsçaya hakim olmasının yanı sıra İslam ve Tasavvuf geleneklerine olan sevgisi, bağlılığı ve ilmi derinliği etkili olmuştur. Buna ilaveten beyitlerden kendi anladığı, Nasr, Chittik ve diğer Tasavvuf ve İslam âlimlerinin tercümeleri temel kaynak olmuştur. [544]

Mesnevî sohbeti başlangıçta MKM Sultan Veled salonunda başlamıştır ve derslere sıklıkla 30-40 yabancı katılım sağlamıştır. MKM yetkilileri turist gruplarının sohbete yönlendirmekteydi. Ancak 2012 yılının sonlarından itibaren Sultan Veled salonunda yapılan diğer çalışmalarla çakışması nedeniyle İngilizce Mesnevî sohbeti MKM Kütüphanesi'nde devam etmiştir. Bu değişiklikle beraber sohbete katılan kişi sayısı hızla azalarak ortalama sayı 4 ya da 6'ya kadar düşmüştür. Bunun temel nedenlerinden biri İngilizce yapılan *Mesnevî* sohbetinin duyurularının azalmasıyla yabancı ziyaretçiler tarafından erişim sağlanamamış olmasıdır. Diğer bir neden, gelen ve MKM'yi bilmeyen turistin MKM Kütüphanesinin nerede olduğunu bulmasının zorluğu ve üçüncü olarak MKM girişindeki hiçbir görevlinin turistleri İngilizce sohbetin yapıldığı yere yönlendirecek kadar İngilizce bilmemesi olarak belirtilmiştir.[545]

Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik ile yapılan çalışmaları yetersiz bulan Quadir Konya'daki turizm endüstrisinin odak noktasının insanları semâya yönlendirmek olduğunu ifade etmiştir. Ancak semâ Mevlâna'nın hayatının ve öğretilerinin ne olduğunun sadece küçük bir parçasıdır. İnsanların Mevlâna'nın ne öğrettiğini öğrenmesi gerekmektedir. Kur'an ve hadisleri en güzel şekilde büyük bir zekanın

[543] Tarık M. Quadir.

[544] Tarık M. Quadir.

[545] Tarık M. Quadir.

ürünü olarak öğretmiştir. Sözlü bir açıklama olmaksızın bir turistin manayı anlaması çok zordur. Gelen turistlere semânın anlamı bile öğretilmemektedir.

Durumu yetkililerce defalarca görüşen Quadir, karşında muhattap bulamamış, konu ile ilgilenen olmamıştır. Öneri olarak Gül Bahçe'de ya da hemen dışında sağ tarafa, sabahları, öğleden sonraları ve akşamları her gün (özellikle Nisan-Ekim aylarında) İngilizce ve farklı dillerde Mevlâna sohbetleri, *Mesnevî* okumaları ya da Mevlâna'nın eserlerinden çeşitli beyitlerden derlemelerinin okunabileceği ortalama büyüklükte bir yer inşa etmeyi önermektedir. Bu konu ile ilgili Yeni Şafak gazetesiyle de görüşme yapmıştır. Mevlâna Muhammed Celaleddin, Konya'nın sahip olabileceği en büyük altın madeniyken ne yazık ki şehir kendisinden uygun şekilde yararlanabilme fırsatını boşa harcamaktadır.[546]

Görseller

Fotoğraf 244 Tarik M. Quadir Mesnevî Sohbeti Duyurusu

[546] Tarık M. Quadir.

Fotoğraf 245 Tarik M. Quadir Mesnevî Sohbeti Duyurusu

3.1.17. YAKUP ŞAFAK

İletişim

Adres: Kırıkkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Yahşıhan/Kırıkkale

Eposta: yakupsafak@hotmail.com

Telefon: 0318 357 42 42 (4215)

İnternet sitesi: http://yakupsafak.com/

Özgeçmiş

14.12.1959 tarihinde Samsun'da dünyaya gelen Yakup Şafak, ilk ve orta öğrenimini bu şehirde tamamladıktan sonra 1978-1979 öğretim yılında kaydolduğu Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı bölümünü 1982'de bitirdi. 19.02.2015 tarihinden itibaren Kırıkkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatı Bölümü, Mütercim-Tercümanlık Farsça ABD'ında öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Akademisyen Yakup Şafak, Konya'da yürütülen faaliyetlere bilimsel toplantılara, sempozyum ve kongrelere katılmak, Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü ve Selçuklu Araştırmaları Merkezi'nde akademik faaliyetlerde tez savunması, jüri görevi veya yapılmakta olan tez çalışmalarında fikir alışverişinde bulunma şeklinde katkı sağlamaktadır. 2002 yılında başlattığı *Mesnevî* okumaları çalışmalarına halen devam etmektedir.[547]

Görüşme[548]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Yakup Şafak'ın sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

---

[547] http://yakupsafak.com/ozgecmis/ , Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[548] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 09.12.2019 tarihinde Konya Bşh Bld MKM'de Doç Dr. Yakup ŞAFAK ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Verilen bilgiler yapılan ikinci görüşme ile teyit ettirilmiştir.

Akademisyen Yakup Şafak, 2002 yılında SADAV bünyesinde başlattığı ve daha sonra Konya Bşh Bld. çatısı altında yürüttüğü *Mesnevî* okumaları çalışmalarına halen devam etmektedir. 2019 yılında yeniden Konya Bşh Bld. tarafından başlatılan *Mesnevî* sohbeti Pazar günleri ikindi namazı sonrası İl Halk Kütüphanesinde tüm halka açık bir şekilde yapılmaktadır ve yaklaşık 1,5 saat sürmektedir. 1992 yılı Eylül ayında Selçuk Üniversitesi'nde göreve başlamasıyla Konya'ya gelen Şafak, o tarihten itibaren çalışmalarını sürdürmüştür. Üniversitede görev aldığı dönemde SÜSAM bünyesinde Hz. Mevlâna ile ilgili faaliyetler yürütülmekteydi. Prof. Dr. Haşim Karpuz hocanın başkanlığında merkezde görevli olan Yakup Şafak, üniversitede Hz. Mevlâna ile ilgili Konya'da yapılan faaliyetlere üniversite boyutunda katılım sağlamaktaydı. Bu çalışmalara ilaveten üniversitede Hz. Mevlâna ile ilgili bağımsız bir ders bulunmamakla birlikte çeşitli derslerin bünyesinde Hz. Mevlâna'nın eserleri, fikirlerine değinilmiştir. 2002 yılı başlarından Yakup Şafak hocanın Konya'dan ayrıldığı 2007 yılı sonlarına kadar her hafta olmak suretiyle doktor, mühendis, bürokrat ağırlıklı seçkin bir grupla SADAV bünyesinde *Mesnevî* dersleri yapmıştır. Bu grup arasından araştırmalarını yoğunlaştırıp bu sahaya yönelenler de olmuştur. Bu grupla yapılan dersler halen devam etmektedir. Şu anda *Mesnevî*'nin 3.cildinin ilk çeyreğine gelinmiştir. Kendisi herhangi bir vesile ile Konya'ya geldiğinde konuya kalınan yerden devam edilmektedir. 2018'de Konya Bşh Bld öncülüğünde başlayan "Konya Okulu" projesi bünyesinde Pazar günleri ikindi namazı sonrası Konya İl Halk Kütüphanesi'nde 6 aylık dönemde halka açık olarak devam etmiştir. Yaklaşık bir buçuk saat süren okumalar Mesnevî'nin Farsçasının okunması, Türkçe çevirisi ve şerhi şeklinde yapılmaktadır. Buna ilaveten 2007 yılı sonrası programların içeriğine göre kimi zaman Ramazan ayının 30 günü, kimi zaman ihtifal haftası döneminde sohbet devam etmiştir. 2019 Eylül ayı itibariyle Şafak, sağlık problemleri sebebiyle 17 senedir devam ettirdiği *Mesnevî* sohbeti, verilen aradan sonra 2020 Şubat ayı itibariyle tekrar başlamıştır. 2019 Mart ayında tüm dünyada pandemi olarak ilan edilen Covid-19 virüsü sebebiyle ara verilen yüz yüze sohbetler Konya Okulu youtube kanalında canlı olarak yayınlamış ve kanala kaydedilmiştir. Bu çalışmalara ilaveten Konya ilindeki oluşumlar, TYB ya da üniversiteler özellikle SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü bünyesinde yapılan

sempozyum, söyleşi, konferans vb. çalışmalara katılım sağlamakta ve aynı enstitüde yürütülen tezlere gönüllü danışmanlık ve jüri üyeliği yapmaktadır (Y. Şafak ile kişisel iletişim, 09.12.2019).

Devam eden sohbetlerde 2002-2007 dönemindeki sohbetler ikindi ve akşam namazı arasında, Ramazan ayında ise sohbetler teravih namazı sonrası, Konya Okulundaki sohbetler hafta sonu 14.00 ya da 16.00'da devam etmiştir. 2009 ve 2010 yılında Kültürpark'ta Rahmet Akşamları programında, 2012'de SADAV bünyesinde Ramazan ayı boyunca her aksam teravihten sonra Dr. Yakup Şafak'ın Mesnevi sohbeti yer almıştır. Genelde 17 senedir devam eden tüm sohbetlerde hafta sonu tercih edilmiştir ve bu anlamda istikrar arz etmektedir. Yapılmakta olan dersler halka açık şekilde devam etmiştir. 2002-2007 arası devam eden sohbetlerde katılımcılar belli tasavvuf alt yapısı olan, bu konuda birçok eser okumuş kişilerden oluşması hasebiyle daha akademik düzeyde yapılmıştır. Çalışmaya katılanlar arasında halktan kişiler olması durumunda onlarında ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde anlatımlar yapılmaya gayret edilmiş, katılımcıların seviyesi gözetilmiştir.[549]

Mesnevî okumalarına devam ederken sıralı okumalar tercih edilmektedir. *Mesnevî*'deki beyitlerin Farsçası'nın okunması, Türkçe çevirisi ve şerhi şeklinde yapılan sohbet esnasında ayrıntılarda derinleşmeden yaşanmakta olan dönemin dünyası ile bağlantı kurulmaya çalışılmaktadır. Sadece eski insanların fikirleri ve dünyalarını aktarmak değil bugünkü insana ne cevap verebiliriz sorusunun endişesi de taşınmaktadır. Bu kadar yıldır devam eden sohbetlerin uzun sürmesi ve ilgi görmesinin sebebinin de bu olduğu düşünülmektedir. İnsanlar ihtiyaçlarının karşılığını almakta oldukları için bu okuma ve sohbetler Ankara'daki Mevlâna Araştırmaları Derneğinde 15 yıldır, TYB de ise 20 yıldır devam etmektedir. Katılımcılar sohbetlerde ve derslerde duyduğu bir sözü hayatına ve problemlerine uygulamaktadır. Şafak, dersler ve sohbetlerde üslup ve ifade tarzı olarak sohbet ve günlük konuşma tarzını benimsemekten yanadır. Resmi dilden ziyade samimi bir ortam oluşturarak seviyeyi düşürmeden halkla iç içe bir üslupla sohbet devam

[549] Yakup Şafak, Akademisyen, 61 Yaşında.

etmiştir. Zaman zaman kelime tahlili yapmak lazım geldiği için Farsça orijinal beyit mutlaka okunmaktadır. Bu sayede konuya odaklanılması kolaylaşmaktadır. Sohbeti dinleyen kitle yüzde doksan oranında Mevlâna'yı eserlerindeki mana ile sevmektedir ama eserlerindeki muhteşem lirizm ve Farsçanın ahenginden maalesef mahrum kalmaktadır ve henüz bu lezzeti tatmamışlardır. Bu ahengi kürsüden duyurmaya çalışan Yakup Şafak, dinleyicinin *Mesnevî*'nin Farsça orijinalini dinlemekten haz alacağını düşünmektedir.[550]

Yakup Şafak, sohbetinde Osmanlı döneminden başta Ankaravî, Bursevî, Sarı Abdullah Efendi, Abidin Paşa'nın; Cumhuriyet döneminde kaleme alınmış Tahirü'l Mevlevî, Abdülbakî Gölpınarlı, Veled Çelebi İzbudak, Şefik Can, Ahmet Avni Konuk'un, Farsça'da ise başta dünyaca ünlü Mevlâna uzmanı Bediüzzaman Füruzanfer şerhi ve günümüzde yapılmış olan Taki Caferî ve Zamanî'nin şerhleri ile Abdülkerim Süruş'un izahlarına ilaveten Nicholson'ın Farsçaya çevrilmiş şerhinden istifade etmektedir. Hindistan sahasında da *Mesnevî* çok okunmuş ve şerh edilmiştir. Örneğin Ahmet Avni Konuk kendi şerhinde bu çalışmalardan ziyadesiyle istifade etmiştir. Dolayısıyla bu şerhlerin çoğu basılmış olmasıyla bu matbu eserlerden yararlanılmaktadır. Kaynakların diline bakılırsa, Cumhuriyet tarihinde Abdülbakî Gölpınarlı'nın şerhinde dil anlaşılır olmasına rağmen konunun biraz yüksek düzeyde tartışıldığı görülmektedir. Halka hitap etmekten ziyade bildiklerini aktarma yolunun seçildiği bu eseri aktarırken sadeleştirme ihtiyacı duyulmaktadır. Diğerleri de genellikle Osmanlı Döneminde yetişmiş kişiler olduğu için örneğin daha çok takip edilen Tahirü'l Mevlevî'nin şerhi 1940'larda yazılmasına rağmen dili sadeleştirerek ve özetleyerek aktarılması uygundur. Şerhlerin uzun olması özetleme ihtiyacını gerektirmiştir. Şefik Can'ın dili günümüz insanı için yeterlidir fakat bu eserin de izahı sınırlıdır.[551]

Yakup Şafak'ın sosyal medya hesapları ve web sitesi mevcuttur. "Twitter" sosyal ağına Kasım 2011'de katılmış, 510 fotoğraf ve video paylaşmış, 1551 tweet

---

[550] Yakup Şafak.

[551] Yakup Şafak.

yazmıştır. 910 takipçiye sahiptir. 3.039 beğeni almıştır. Paylaşımları üzerinde Hz. Mevlâna'nın sözleri önemli bir yer tutmaktadır.[552] Yakup Şafak ismiyle kayıtlı facebook hesabında 361 arkadaşı mevcuttur. Genellikle hesabından çeşitli konularda özellikle Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili bilgilendirici paylaşımlar yapmaktadır.[553] Youtube sosyal medya kanalında kendine ait bir hesabı olmayan Yakup Şafak'ın "Konya Okulu" hesabından paylaşılmış sohbetlerinden oluşan ortalama 1 saatlik 17 video; "Türkiye Yazarlar Birliği" tarafından paylaşılmış ortalama 50 dakikalık 9 video, semâzen kullanıcı adıyla açılmış bir hesapta "Aşkın Sultanları Sempozyumu" bölümüne ait 25 dakikalık 1 video, Nefes yayınevi tarafından yayınlanan 11-16 Aralık 2009 tarihleri arasında İstanbul ve Konya'da gerçekleştirilen "Güneşle Aydınlananlar"- Uluslararası Hz. Şems Sempozyumu'nda yaptığı konuşmayı içeren 13 dakikalık video, 10-11 Aralık 2011'de İstanbul/Maslak - İstanbul Teknik Üniversitesi, Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde ve 15-16 Aralık 2011 Konya - Mevlâna Kültür Merkezi, Sultan Veled Salonunda gerçekleştirilen "Sultan Veled Sempozyumu"nda "Mevlevî Âyinlerinde Sultan Veled'den Alınan Şiirler" başlıklı tebliğini sunduğu 18 dakikalık videolarla çeşitli televizyon kanallarında yapılan röportajlar yayınlanmıştır. Kendisine ait web sitesinde özgeçmişi, kitapları ve makalelerinden oluşan yayın listesi, kaynak eserler, galeri ve iletişim bölümü yer almaktadır.[554]

Konya'da yapılan çalışmaların giderek artmasının memnuniyet verici olduğunu ifade eden Yakup Şafak tüm yapılan faaliyetlere rağmen Hz. Mevlâna gibi bir şahsın başka topraklarda yetişmiş olması durumunda yapılan çalışmaların çok daha farklı olacağını ifade etmiştir.[555]

---

[552] https://twitter.com/TalipNail, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

[553] https://www.facebook.com/yakup.safak.7549, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

[554] http://yakupsafak.com/, ErişimTarihi: 12.04.2020.

[555] Yakup Şafak.

Görseller

Fotoğraf 246 Yakup Şafak

Fotoğraf 247 Yakup Şafak Konya Okulu Mesnevî Sohbeti Duyurusu

Fotoğraf 248 Yakup Şafak Mesnevî Sohbeti

09 Aralık 2014 Salı

Mesnevî Dersleri (Türkçe ve İngilizce)
Saat: 19.00 – 19.40

Türkçe: Yrd. Doç. Dr. Yakup ŞAFAK
Selçuk Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi
Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Sultan Veled Salonu

İngilizce: Prof. Dr. Mohammad SHAHRIARI
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yer: Mevlâna Kültür Merkezi Konferans Salonu

Düzenleyen: Konya Büyükşehir Belediyesi

Fotoğraf 249 Yakup Şafak Mesnevî Sohbeti Duyurusu

3.1.18. YUSUF ZİYA KARİPEK

Özgeçmiş

1994 yılında Konya'da doğmuştur. Babasının görevi sebebiyle eğitimini Elazığ, Konya Tuzlukçu ve Amerika'da tamamlamıştır. Lisans eğitiminde Amerika'da sosyoloji alanında çalışmalara başlamıştır. Türkiye'ye dönüşünde İlahiyat okumaya devam etmiş ve NEÜ'de din sosyolojisi alanında araştırma görevlisi olarak çalışmalar yapmıştır. 2018 itibariyle MEB bursuyla Çin'de başladığı sosyoloji alanında eğitimine devam etmektedir (Y. Z. Karipek ile kişisel iletişim, 01.02.2020).

Görüşme[556]

Bu bölüme, yapılan görüşme sonucunda Yusuf Ziya Karipek'in sözleri aktarılmış, araştırmacının yorumu ya da kendine ait herhangi bir ifade kullanılmamıştır. Yazılanlar tamamıyla görüşmelerin kaleme alınmış halidir.

Yusuf Ziya Karipek, Konya Bşh Bld tarafından MKM'de her hafta Cumartesi günü Semâ Töreni öncesi yapılan *Mesnevî* sohbetlerini 2017 Şeb-i Arûs ve 2018 Temmuz dönemi arasında 2 haftada bir olmak kaydı ile İngilizce olarak yapmıştır. Sohbet, semâ mukabelesini izlemeye gelen yabancı turistlere yönelik olarak Hz. Mevlâna'nın hayatını tanıtmak, Mevlevîliği anlatmak ve *Mesnevî*'den kesitler sunmak amacıyla NEÜ öğretim görevlisi Tarik M. Quadir'nin önerisiyle başlatılmıştır.[557]

Konya Bşh Bld'nin konu ile ilgili hazırlamış olduğu, *Mesnevî* sohbetinin İngilizce olarak da yapıldığını bildiren afişler turistlerin yoğun olarak tercih ettikleri otellere gönderilmiş ve sıkça ziyaret edilen destinasyonlara bırakılmak suretiyle duyurular yapılmıştır. Konya'ya gelen turistlerin Cumartesi semâ programına katılacağı varsayılarak düzenlenen sohbette hedef kitle gelen gruplardır. Karipek,

---

[556] Mesnevî sohbeti hakkında bilgi almak için 01.02.2020 tarihinde Yusuf Ziya Karipek ile görüşme yapılmış ve kendisinin söylemiş oldukları yazılmıştır. Verilen bilgiler yapılan ikinci görüşme ile teyit ettirilmiştir.

[557] Yusuf Ziya Karipek, Doktora Öğrencisi, 26 Yaşında.

ortalama 30-40 dk. süren sohbetinde, 10-15 dakikalık bir süreyi Hz. Mevlâna'nın hayatı ile ilgili bir bölüme ya da zaman zaman tüm hayatını kısaca özetlemeye ayırmakta, sonrasında *Mesnevî*'den bir hikâye, bir şiir ya da bir kıssa seçip okuyarak burada Hz. Mevlâna'nın anlatmak istedikleri, öğretilerinin günümüze yansımalarını aktarmaya çalışılmıştır. Sohbetlerde bazen Hz. Mevlâna'nın hayatında kendisine etki eden kişilerden bahsetmiş, bazen ise Mevlâna'nın vefatının ardından Mevlevîliğin nasıl bir sistemle devam ettiği ile ilgili konuşmasını şekillendirmiştir.[558]

Karipek, sohbet yaptığı dönemde, zaman zaman değişmekle beraber Prof. Dr. Bilal Kuşpınar, Prof. Dr. Mohammad Shahriari ve Tarik M. Quadir ile birer hafta vardiyalı şekilde sohbet vermekteydi. Tarik M. Quadir'nin önerisi ve önderliğiyle başlayan İngilizce sohbetler bir hafta Tarik Hocanın kendisinin, diğer hafta Yusuf Ziya hocanın ya da diğer hocalardan birinin sohbeti ile ilerlemekteydi. Sohbeti verenler önceden anlatmayı planladıkları konuyu sohbete katılanların alt yapısına göre de şekillendirmekteydiler. Bu anlamda sohbet, sıralı okumadan ziyade birbirlerinden bağımsız olarak sohbeti verenlerin kendi üslupları doğrultusunda gerçekleşmekteydi. Şeb-i Arûs, Ramzan ayı veya Peygamberimizin doğumunun kutlandığı Mevlid Kandili gibi özel zamanlarda içerik bu konular üzerinden şekillenmiştir.[559]

Karipek, gelen gruba göre katılımcı sayısı değiştiğini, yurtdışından semâyı izlemeye gelen turist gruplarının gelmesi halinde 20-30 kişi, bazı haftalarda 3-4 kişi ile sohbetin gerçekleştirildiğini ifade etmiştir. Kaynak olarak Konya Bşh Bld tarafından basılan Reynold A. Nicholson'ın ve A.J. Arberry'in İngilizce *Mesnevî* çevirilerinden yararlanmıştır. Yusuf Ziya Karipek'in şahsi sosyal medya vardır fakat sıklıkla kullanmamaktadır.[560]

Konya Bşh Bld bünyesinde bir dönem istikrarlı bir şekilde devam eden program, belli bir amaç doğrultusunda, klasikleşen Cumartesi Semâ programlarını

[558] Yusuf Ziya Karipek.

[559] Yusuf Ziya Karipek.

[560] Yusuf Ziya Karipek.

takip eden ve katılım sağlayan yabancı turistlere Hz. Mevlâna'yı farklı bir dilde anlatmak ve sorularını yanıtlamak adına oldukça değerli bir çalışmadır. Karipek, Mevlâna'nın hayatı ve eserleri hakkında bilgi edinmeye hevesli, Avrupa veya Asya'dan gelen katılımcıların, yapılan duyurular ve programın istikarlı devam etmesiyle, zamanla sohbet salonunu dolduracak sayıya erişmiş olduğunu ifade etmiştir. İngilizce yapılan sohbet maalesef devam etmemektedir. Gelen turistleri Mevlâna, eserleri ve Mevlevîlik konularında bilgilendirmek, onların zihninde Mevlâna öğretileri hakkında bir fikir edindirmek için farklı dillerde sohbetler yapılmalı ve istikrarlı şekilde devam etmelidir.[561]

Görseller

Fotoğraf 250 Yusuf Ziya Karipek Arşivinden

[561] Yusuf Ziya Karipek.

Fotoğraf 251 Yusuf Ziya Karipek Arşivinden

SONUÇ

13. yüzyıldan beri Mevlevîlik medeniyeti, toplumun sanatsal, edebi, ahlaki, dini ve kişisel gelişimini desteklemiştir. Mevlâna tüm dünya tarafından asırlardır okunan eseri *Mesnevî*'de, tevekkül, kader, kaza gibi anlaşılması zor konulara açıklık getirmiş, nefsi terbiye ederek nasıl insân-ı kâmil olunabileceği gibi konulardan bahsetmiştir. Edep, irfan, ilim tahsil edilen mektepler olarak hizmet veren Mevlevî dergâhları, 30 Kasım 1925'te kabul edilen yasayla kapatılmış, Konya Dergâhı müzeye dönüştürülmüş, dergâhta mevcut eserler, eşyalar vb. muhafaza edilerek müzede sergilenmiştir. Bu tarihi karar sonrası, Mevlevîlerin hizmetleri de yön değiştirmiş, yapılanlar dağınık bir tablo sergilemiştir. 2019 yılı verilerine göre, Mevlâna Müzesi'nin Türkiye'de en çok ziyaret edilen ikinci müze olması, yurtiçinde ve dışında yoğun ziyaretçi ilgisinin devam ettiğini işaret etmektedir. Konya ve Mevlâna Müzesi'ni günübirlik turlar vb. ile kısa süreli de olsa ziyarete gelenler, Konya halkı ya da Mevlâna öğretilerini merak edenler Mevlâna ile ilgili yeterli ve tatmin edici bilgiye ulaşmalıdır. Bu konuda çeşitli birimlerin neler yaptığı çalışma konusudur.

Bu çalışma, 2007 Mevlâna Yılı sonrası Konya'da Mevlâna ve Mevlevilik ile ilgili çalışmaları olan 4 vakıf, 8 dernek, 3 üniversite, bir Büyükşehir, 3 merkez ilçe belediyesi, 1 merkez, 1 birlik, 2 topluluk, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 1 internet sitesi, Mevlâna Müzesi, topluma ulaşmanın farklı yollarını seçerek hizmet veren 10 şahıs, Mevlâna veya Mevlevîlik ile ilgili isim içeriğine sahip 6 dernek, vakıf veya birim, farklı zaman ve mekânlarda Mesnevî sohbeti/ okuması/ dersi yapan 18 kişi ile kurulan sözlü, yazılı iletişim sonucu elde edilen bilgiler ışığında hazırlanmıştır. Çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ve literatür taraması uygulanmıştır.

Kurumları temsilen idareci ya da vekili konumundaki kişilerden kurum ve kendileri hakkında bilgi vermeleri istendi. Kurum faaliyetleri sıralandı ve halka yönelik çalışmalar ve cemiyetin etkinliklerden haberdar edilme yöntemleri araştırıldı. Verilen bilgiler ve yapılan araştırmalar neticesinde bulunanlar tasnif edildi. Aynı yöntemle, Mevlevîlik yoluna hizmet eden meslek erbabları ile görüşme yapıldı. Kısa süreli devam eden, destek olunan ya da değerli katkıları ile belli dönemlerde

çalışmalar yapanlar belirtildi. Akabinde *Mesnevî* okumaları hakkında bilgi verilerek Konya'daki mevcut durum araştırıldı, görüşmelerle konu hakkında bilgi alındı. 50 sözlü, 8 telefon veya sosyal medya aracı ile kurulan iletişim sonucunda, aşağıdaki değerlendirmeleri yapmak mümkündür.

Çalışmaları araştırılan 4 vakıftan 3'ünün öncelikli amacı Mevlâna ve Mevlevîlik yoluna hizmet etmektir. Bu gayeyle çalışmalarını devam ettirmektedirler. SADAV çalışmaları, doğrudan Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili olmasa da 2002 yılından beri yapılan *Mesnevî* sohbetini istikrarlı bir şekilde devam ettiren tek kurum olması ve kazandığı hibe desteği ile yürütmüş olduğu Sema Okulu projesi, bu anlamada yapılan ilk faaliyetlerdir. Tespit edilen 8 dernekten 2 tanesinin faaliyetleri hakkında yeterli bilgiye ulaşılamamıştır. Evrensel İnsanlar Derneği, Mevlâna öğretilerine ilgi duyanlara, bu kültürü tüm güzelliği ile aktarabilmek amacıyla kurulmuştur. Mevlevî kültür ve sanatını devam ettirmek, yeni nesile taşıyabilmek ve en önemlisi yaşatabilmek adına çalışmalar yapan Konya Kültür Sanat Derneği faaliyetleri hakkında, dernek başkanı Mehmet Çipan'ın ifadesiyle çalışmaların "sırlı" olması sebebiyle, bilgi edinilememiştir. Konya Kültür ve Turizm Derneği, kurulduğu tarihten itibaren 25- 30 yıl kadar değerli katkılar sunmuş, dernek başkanı Feyzi Halıcı'nın ilerleyen yaşı nedeniyle duraklama sürecine girmiş ve dernek, eski etkinliğini yitirmiştir. Konya Şems ve Mevlâna Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği, Abdullah Gürbüz'ün hayatta iken yapmakta olduğu hayır faaliyetlerini devam ettirmek amacıyla kurulmuş, Mevlevîlik ile ilgili olarak dünyaya örnek niteliği oluşturacak çok kapsamlı büyük bir mevlevîhane inşa edip burada insanlığa hizmet etmek için çalışmalar yapmaktadır. Mevlâna Celaleddin Rumi Torunları Derneği, geçmişten bugüne süregelen soyağacını, var olan mevcut yasalar çerçevesinde kayıt altına almak, yeni nesil torunlarını kaydetmek suretiyle şecereyi oluşturmak amacıyla kurulmuş ve çalışmalarına devam etmektedir. Mevlâna Hoşgörü, Barış, Kültür, Sanat ve Turizm Derneği'nin Mevlâna ve Mevlevîlik temelli kuruluş amaçları, ulusal ve uluslararası alanda Konya ve Mevlâna kültürünü, turizmini, tarihini, Mevlâna felsefesinin, yaşamının, eserlerinin tanıtımını sağlamak, Konya'nın ve Mevlâna'nın korunması, gelişmesi içerikli faaliyetlerde bulunmak, yardımcı olmak, Konya'ya bir Mevlâna Kültür Evi açılması için çalışmalar yapmak,

bahsedilen konularla ilgili başta Kültür ve Turizm Bakanlığı ve diğer Bakanlıklara proje hazırlamak ve yardım almaktır. Mûsikî, Semâ ve Mevlevî Kültürünü Araştırma Derneği faaliyetlerinin amacı ise Hz. Mevlâna'nın dillendirmiş olduğu "İlahi Aşk" çağrısını O'nun sözleri, fikirleri ve görsel mirası ile ulaşabilindiği ölçüde, uzak-yakın bütün insanlığa duyurmaktır. Süleyman Hayati Dede Mevlana ve Mevlevilik Araştırmaları Derneği ile ilgili herhangi bir kimse ile görüşme yapılamamıştır. Konya'da mevcut 5 üniversiteden üçü olan SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü, NEÜ ve KTO Karatay Üniversiteleri, akademik faaliyetler planlamakta, sempozyum, konferans, söyleşi vb. düzenleme, lisans ve lisansüstü düzeyde öğrenci yetiştirme gibi birçok çalışmayı gerçekleştirmektedir. Faaliyetleri olduğu tespit edilen 11 birim arasında, İrfan Medeniyeti Araştırma ve Kültür Merkezi, Konya Türk Tasavvuf Topluluğu, Mevlâna Müzesi ve semazen.net internet sitesi çalışmaları tamamen Mevlâna ve Mevlevîlik merkezlidir. Konya Mevlevî Topluluğu, UMV bünyesinde faaliyetlerine devam etmekte, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Konya'da Mevlâna ile ilgili etkinlikleri bizzat planlamakta ve yürütmekte, diğer birimler ise katkı sağlamaktadırlar. Mevlâna ve Mevlevîlik yoluna semâzen, postnişin, terzi, keçe ustası, yazar, fotoğraf sanatçısı, Mevlevî mutfağı uzmanı, tur rehberi olarak hizmet eden meslek erbabları ile görüşme yapılmış, bilgi alınmıştır.

Tespit edilen tüm kurumlar, Mevlâna düsturunda olduğu gibi ayrım yapmaksızın tüm insanlığa hitap etme gayesindedir. Çeşitli yaş, cinsiyet ve ilim seviyesine göre musiki, İslami ilimler, semâ, geleneksel sanatlar gibi uzmanlık alanlarında çeşitlilik gösteren kurs çalışmaları gençler, orta yaşlılar, bayan, erkek, üniversite öğrencisi vb. belirgin hedef gruplara hitaben yapılabilmektedir. Hedef kitleye ulaştığını düşünen birimler olmakla birlikte genel çoğunluk kısmen ulaşıldığı görüşündedir.

Görüşme yapılan tüm birimler, Mevlevîliğin özünün insanlar tarafından doğru anlaşılması durumunda, Mevlevîliğin kültürel niteliklerinin korunabileceğini, dolayısıyla bu medeniyetin, cemiyetin olumlu gelişimine katkı sağlayacağını düşünmektedir.

Kurumların çoğunun etkinlik duyurularını broşür, afiş ve sosyal medya vasıtasıyla yaptıkları tespit edilmiştir. Halk facebook, twitter, instagram ve youtube

aracılığıyla yapılan faaliyetleri ve duyuruları takip edebilmektedir. Bu anlamda yeni bir mecra olarak nitelendirilebilen sosyal medya kullanımına adapte olunmuş, yapılan çalışmalar halka arz edilmiştir.

Tespit edilenlerin tümü, herkese hizmet etme gayesi ile çalışmalarına devam etmektedir. Orta yaşa yakın, farklı meslek gruplarından beylerin veya bayanların yapılan çalışmalara daha fazla ilgi gösterdiği, üniversite öğrencilerinin her geçen gün daha fazla katılım sağladığı belirtilmiştir. Çocuklar ve gençlere yönelik çalışmalar olmakla birlikte devamlı ve istikrarlı değildir. Yapılan çalışmalar çoğunlukla ücretsizdir. Şeb-i Arûs törenlerine ücretli bilet alınarak katılım sağlanmaktadır. 2019 yılı itibariyle semâ programları da Kültür Bakanlığı tarafından ücretli hale getirilmiştir. Akademik bilgi edinmek için Mevlâna'nın eserlerinin birçok dilde çevirisi ve şerhi yapılmış, internet sitelerinden ve satış noktalarından rahatlıkla ulaşılabilir durumdadır.

Mevlevî dergâhlarında güzel sanatlar, semâ, Kur'ani ilimler gibi birçok konuda bir mektep edasında hizmet verilmişken, günümüzde var olan birimlerin bir dergâhın yaptığı çalışmaların tamamını uygulayabilecek nitelikte olmadığı, bu yüzden kısmi hizmet verdikleri belirlenmiştir. Bir başka deyişle, haftanın bir ya da iki günü ders yapılmakta, semâ edilmekte, kurs düzenlenmekte, seminer vb. çalışmalar yapılmaktadır. Bu anlamda geçmişle mukayese edildiğinde eğitimlerde kişiler daha yavaş ilerleme göstermektedirler. Yapılan çalışmalarda, tüm kurumlar, temiz niyetlerle yapabildiklerini en doğru şekilde yaptıklarını ifade etmişlerdir. Tümü en az yanlışla çalışmalarına devam etmeyi hedeflemektedir. Eksik olarak tespit edilen noktaları tamamlayarak yola devam edeceklerini vurgulamışlardır. Semâ ayinlerinin amacına dışına çıkarılarak uygun olmayan ortamlarda yapılmasını doğru bulmamaktadırlar. Yurtdışından gelen ziyaretçilere mümkün olduğu kadar hizmet etmeye gayret edilmekte, fakat dil sorununu aşmada yetersiz kalınmaktadır. Buna rağmen yurtdışında ülkelerle irtibat halinde çalışmalar devametmektedir.

Görüşme yapılan kurum sorumlusu kişiler, hizmet veren kurumların gelecekteki hedeflerinden bahsetmiş, lisans, lisansüstü ve doktora düzeyinde eğitim çalışmaları, çocukların bu kültürü küçük yaşta öğrenmesi yönünde faaliyetler, okulların ders müfredatlarına Mevlâna ve Mevlevîlik konularının yer alması,

Mevlâna İhtisas Kütüphanesi, Mevlâna Çalışmaları Üniversitesi ve Külliyesi, Mevlâna Kültür Evi, gelen ziyaretçilere, eski dönemde mevlevîhanede verilen derslerin Türkçe ve İngilizce olarak anlatıldığı Hz. Mevlâna Celâleddin-i Rumi Kültür Köyü kurulması, Semâ Talimi konusunda donanımlı fertlerin topluma kazandırılması, usulüne uygun bir mevlevîhane kurulması, Uluslararası Mevlâna filmi çekilmesi, Uluslararası Mevlâna Barış Ödülleri konseptinin hayata geçirilmesi, Kur'an, Hadis, Arapça derslerinin verilirken aynı zamanda musiki, tezhib, kündekari, sedefkârlık, ebru, cildhane vb. sanatların da öğretildiği bir akademi kurulması, herkese açık Mesnevî sohbeti yapılması ve Farsça, İngilizce ve Türkçe olarak hazırlanacak uluslararası bir dergi çıkarılması, *Mesnevî* çevirisinin 30 dile tamamlanması gibi çalışmalar yapılması hedeflenen ve elzem görülen faaliyetler olarak belirtilmiştir.

Yapılan araştırma sonucu elde edilen verilere göre, yapılanlar sıralandığında, digital ya da yüzyüze olarak yürütülen halka açık, kurs gibi eğitim faaliyetlerinin tüm seneye yayılmış olduğu görülmektedir. İlaveten en yoğun faaliyet dönemi Aralık ayına denk gelen Şeb-i Arûs ve sonra Mayıs ayına denk gelen Mevlâna ve ailesinin Konya'ya geliş yıldönmü ile Eylül ayı içerisindeki Mevlâna'nın doğum yıldönümü etkinlikleridir. Bu dönemlere mahsus, şehrin turizmini de canlandırmak adına bir çok çalışma yapılmaktadır. Yapılan görüşmelerde kişilere yöneltilen "Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yapılan faaliyetleri yeterli buluyor musunuz?" sorusuna hemen hemen herkes çalışmaların yeterli olmadığı yanıtını vermiştir. Genel olarak, kurumların çalışmalarını duyurmak için sosyal medyayı kullandıkları görülmüştür. Sosyal medyayı aktif kullanmayan birkaç kişi ya da dernek bilgi kirliliği ya da yanlış anlaşılmaktan muzdarip olarak çalışmalarını duyurmamayı tercih etmiştir.

Kurumsal adında Mevlâna ve Şems ibarelerini kullanmış 6 birim tespit edilmiş, birim sorumlulukları ile yapılan telefon görüşmesi sonucunda çalışmalarının Konya'da olması sebebiyle, bu ibarelerin kullanımının tercih edildiğini, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili herhangi bir çalışma yapmadıklarını ifade etmişlerdir.

İkinci bölümde 2000 yılı sonrası 26 kişinin Türkçe, İngilizce ya da Farsça dillerinde *Mesnevî* sohbeti yaptığı belirlenmiştir. Bu kişiler arasından 17 kişiye ulaşılarak görüşme yapılmış, araştırma sürecinde şehir dışında olması sebebiyle

kendisine ulaşılamayan ve yakın zamanda vefat eden bir kişinin de yaptığı çalışmaların derlemesine yer verilmiştir. Bir kişi ile de telefon görüşmesi yapılarak bir dönem *Mesnevî* sohbeti yaptığı teyit ettirilmiş, detaylara kısmen ulaşılmıştır. Bu anlamda, *Mesnevî* sohbeti yaptığı tespit edilen 19 kişinin 10'u akademisyendir. 18 kişinin en az lisans düzeyi eğitimi olup 1 kişi ortaokul mezunudur. *Mesnevî* sohbeti yapanların 2'si bayandır ve sadece bayanların yer aldığı sohbet gruplarına yönelik sohbet vermektedir. 2 kişi Konya Müftülüğü görevlisi, 9 kişi çeşitli üniversitelerde Tasavvuf ya da Farsça eğitimi üzerine ders veren öğretim üyesi, 3 kişi de Konya Büyükşehir Belediyesi çalışanıdır. 4 kişi, 2019 yılı temel alındığında yurtdışında çalışmalarına devam etmektedir. *Mesnevî* sohbeti/ okumaları/ dersleri olarak nitelendirilebilecek okumalarda, dinleyicinin ilmi seviyesi gözetilerek kaynak seçimi yapılmış, yoğunlukla Tahirü'l Mevlevî'nin *Mesnevî* şerhi tercih edilmiş, A. Avni Konuk'un şerhinin, günümüz insanı açısından anlaşılmasının zor olduğu belirtilmiştir. *Mesnevi*'de mevcut hikayelerin tamamının tek seferde anlatılması sebebiyle 1 kişi Şefik Can şerhini tercih ettiğini ifade etmiştir. İngilizce şerh ve çeviriler arasında Dr. William Chittick, Reynold A. Nicholson ve A.J. Arberry'nin temel kaynaklar olduğu vurgulanmıştır. Genellikle sohbetler kış döneminde devam etmiş, yaz döneminde ara verilmiştir. Tercih edilen zaman aralığı haftasonudur. *Mesnevî* sohbetine katılanların çoğunlukla orta yaş ya da orta yaşa yakın, farklı meslek gruplarından veya ev hanımı bayanlar olduğu dikkati çekmekle beraber, üniversite öğrencilerinin ilgisinin arttığı ifade edilmiştir. Sohbet verenler, sıralı okuma yaparak *Mesnevî*'nin başından başlamış, dolayısıyla sırası gelen beyitte bahsedilen, sohbetin konusunu ihtiva etmektedir. Sosyal medya etkili kullanılarak çalışma duyuruları payaşılmaktadır. 4 kişi online olarak da geniş kitlelere de hitap etmektedir. 2020 Ramazan ayında sosyal medya aracılığı ile Fatma Hale Sağım'ın yaptığı *Mesnevî* sohbetine, birçok ülke ve şehirden 4000 civarı bayan dinleyici katılım sağlamıştır.

Mesnevî sohbeti yapanlar arasında 8'i orta ya da iyi derecede Farsça bilmekte ve sohbetlerinde Farsça beyitlere yer vermektedir. 3 kişinin sadece İngilizce, 2 kişinin hem İngilizce hem Türkçe sohbet verdiği tespit edilmiştir. 7 kişi sohbet gruplarında Türkçe olarak sohbete devam ederken, 1 kişi de Osmanlı Türkçesi ile

yazılmış Abidin Paşa şerhini kaynak alarak Mesnevî okuması yapmaktadır. Sadece Şeb-i Arûs döneminde sohbet yapan 1kişi İngilizce, 2 kişi de Türkçe olarak, yurtiçinden ve yurtdışından gelen katılımcılara hitaben, 3 kişi belli bir dönem İngilizce olarak yurtdışından gelen ya da İngilizce bilenlere yönelik, 6'si 2007-2019 yılları arasında belli bir süre *Mesnevî* sohbeti yapmış, 8 kişi ise halen sohbet vermeye devam etmektedir. Bu anlamda 2002 yılından bu yana Doç. Dr. Yakup Şafak ve 2005 yılından itibaren aralıklarla olmak kaydı ile Dr. Faik Özdengül, 2003 yılından beri vakıf bünyesinde Hakkı Özsoy ve 2013 yılında başlayan Abidin Paşa'nın *Mesnevî Şerhi*'nin Osmanlı Türkçesi'nden okunması çalışması Hasan Yaşar tarafından istikrarlı bir şekilde devamlılığı olan uzun soluklu hizmetlerdir. 1 kişinin grup *Mesnevî* Terapisi olarak devam ettirdiği sohbet, çalışmalara ciddiyet katması adına ücrete tabidir, diğerleri tamamen ücretsiz yapılmıştır ve yapılmaya devam etmektedir.

Mevlâna ve Mevlevîlik adına devam eden ya da yapılabilecek çalışmaların sınırı olmamakla beraber mevcut faaliyetlerin kalitesinin korunması da önem arz etmektedir. Yapılan çalışmaların daha kapsamlı ve etkili devam etmesi adına öneriler sıralanmıştır. Digital çağın gereği kurumlar, internet siteleri oluşturmuş, sosyal medya hesapları açmış ve bu hesaplar aktif kullanılmaktadır. Bu bağlamda, Hz. Mevlâna'yı merak edip araştırmak isteyen bir kişi için web siteleri ve sosyal medya araçları doğru ve tatmin edici içeriğe sahip olmalıdır. Yurtdışından erişim sağlamak isteyen birinin, tüm dünyada milyonlarca kişi tarafından merak edilen Hz. Mevlâna ile ilgili Konya'da yapılan etkinleri takip etmesi, dil seçeneğinin olmaması sebebiyle neredeyse olanaksızdır. Geçmişte internet kavramının olmaması hasebiyle bir mukayese yapılamasa da, var olan mektup, telegraf vb. diğer iletişim araçlarına oranla hızlı iletişim sağlaması önemli bir özelliktir. Sosyal medya aracılığı ile yeni bir boyut kazanan çalışmaların, dünyanın her tarafından birçok kişi tarafından rahatlıkla takip edilmesi mümkündür. Özellikle pandemi sürecinde sosyal medyanın etkin kullanımının değeri anlaşılmıştır. UMV'nın instagram yayınlarına başlaması, Doç. Dr. Yakup Şafak, Dr. Faik Özdengül, Fatma Hale Sağım ve Hakkı Özsoy'un *Mesnevî* sohbetleri düzenleyerek bu iletişim yoluna hızlıca adapte olmaları çalışmalarına kesintisiz devam etmelerine vesile olmuştur.

Etkinlikler halka afiş, poster, sosyal medya, internet siteleri gibi yollarla ulaştırılmaktadır. Yoğun ilgi gösterilen etkinliklere, kalabalık sebebiyle ulaşamayan halkın ilgisi azalma eğilimi gösterebilmektedir. Örneğin, son yıllarda yoğun ilgi gösterilen Şeb-i Arûs törenlerinde, MKM'nin yetersiz kaldığı birçoğu tarafından belirtilmiştir.

Daha iyiye ulaşılması adına kurumların Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yapılan çalışmaları yetersiz bulunmuş, daha fazla kişiye erişilmesi gerektiği belirtilmiştir. Yürütülen çalışmaların kurumlararası işbirliği içinde yapılması durumunda daha etkili olduğu görülmüştür.

Konya'nın büyükşehir olması hasebiyle, mevcut birçok vakıf, dernek veya birim, diğerinin çalışmasından ya da programından haberdar değildir. Şeb-i Arûs döneminde Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü önderliğinde yapılan toplantılar sonucunda belirlenen çalışmalar, bu konuda oluşabilecek birliğin temelini oluşturmalıdır.

Konya Bşh Bld ve Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün birçok dilde *Mesnevî* tercümeleri ve tanıtım broşürleri, Konya'ya gelen turistlerin bu medeniyeti öğrenmeleri açısından çok önemlidir. Hz. Mevlâna'yı merak ederek Konya'ya gelen ve türbeyi ziyaret eden yerli ya da yabancı turistlere yönelik, Mevlevîliği anlatma noktasında daha nitelikli çalışmalar yapılması gerektiği belirtilmiştir. Müze tanıtımı ile görevli rehberler eğitilerek yanlış bilgi aktarımlarına son verilmelidir. Görüşülen uzman kişilerin çoğu yapılanları denetleyecek bir üst kurulun olmaması sebebiyle yanlış uygulamaların devam ettiğini belirtmiştir.

Kurumlarda devamlı değişen yönetim kadrosu, devam eden çalışmaların istikrarı için tehdit durumundadır. Yeni yönetimin onaylamaması durumunda mevcut çalışma durabilmekte veya verilen ara istikrarı zedelemektedir. Yetersiz tanıtım, mekân, zaman sıkıntısı vb. durumlar da bu konudaki diğer engellerdir. DİB ve müftülüklerin, Cuma vaazlarında ve halka hitaben yaptığı her çalışmada Mevlâna'dan ve kültürün önde gelen değerlerinden bahsetmesi gerekliliği görüşmelerde zikredilmiştir.

Semâ törenlerinin sadece Konya'da yapılması gerektiğini savunanların yanı sıra, doğru bir şekilde yapıldığı takdirde merkez Konya kalmak suretiyle heryerde yapılabileceğini ifade edenler de olmuştur. Bu anlamda Semâ Âyin-i Şerif'i en doğru şekilde temsil edildiği takdirde yerini ve değerini her daim muhafaza edecektir.

Digital içeriğin önem kazandığı son dönemde Mobil uygulmalar desteklenmelidir. Bu anlamda Konya Bşh Bld'nin Mobil Mesnevî uygulamaları ve 3 eserin digital ortama aktarıldığı "Digital Kitaplığım" internet sayfası örnek çalışmadır. İnternet sitelerinde farklı dillerde yayın, görme ve işitme engelli vatandaşlarımız için içerik üretimi eksikliği hissedilen diğer çalışmalardır. Görme engelli vatandaşlarımıza yönelik semazen.net'in sesli *Mesnevî* okuma çalışması örnek çalışmadır. Kurumlar bazında yayınlanan akademik içerikli eserlerin de digital ortama aktarılıp araştırmacıların erişimine açılması elzemdir. Bu anlamda Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü tüm basılı yayınını digital ortama aktarmış, sitesinde tüm araştırmacıların kullanımına açmıştır.

Yapılan görüşmelerde okul öncesi çocukluk döneminde Mevlâna öğretilerinin anlatılarak tanıtılması ortak görüştür. Bu alanda çalışmaların ve çeşitliliğin fazlalaştırılması oldukça önemlidir. Karatay Belediyesi'nin Mevlâna'nın hayatını anlatan digital çizgi film çalışması, Konya Bşh Bld'nin resimlendirilmiş "*Mesnevî'den Hikayeler"* kitabı ile ilkokullarda sergilenen tiyatro oyunu örnek çalışmalardır. İlgili kurumlarla görüşülerek Mevlâna, Mevlevîlik ve yöresel kültür öğelerinin çocuklarla buluşturulması, bu konu ile ilgili dersin müfredata konulması gerekliliği hemen hemen her görüşmede ifade edilmiştir.

Yapılan faaliyetlerin geçmişe dönük bir dökümü mevcut değildir. Kurum tarihini ayakta tutan kişilerle kurum kayıtları tutulması çabası yerine kurumsal digital arşiv oluşturularak yapılanlar kayıt altına alınmalıdır. Bu çalışma esnasında, geçmişe dönük etkinliklerin kaydını tutmayan kurumlar tarafından doğruluğu kesin olmayan yerel gazete haberlerine yönlendirilmek profesyonel bir yaklaşım değildir.

Digital platformlarda duyrulan etkinliklerin gerçekleştirilmesi akabinde çalışma ile ilgili halka yeterli bilgilendirme yapılmamaktadır. Etkinlik bitimlerinde, konuşmacı ya da katılımcıların konuşmalarının özetlendiği içerikler oluşturulmalı ve paylaşılmalıdır. Bu anlamda üniversitelerin sempozyumlar sonunda yayınladıkları

bildiri kitapları, Koyunoğlu Müzesi etkinlik sonrası sosyal medya paylaşımları örnek çalışmalardır.

Konya'da ve tüm Türkiye'de Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili yayınlanan eserlerin alanda akademik çalışma yapan enstitüye gönderilmesinin zorunlu olması tutulması, akademik çalışma yapan öğrencilere kaynak desteği sağlayacak, İhtisas Kütüphanesi oluşması için altyapı hazırlayacaktır. Bu anlamda Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü'nün ağırlığının daha fazla hissettirilmesi gerekmektedir.

Mesnevî okumaları veya sohbetlerinin istikrarlı olarak devam etmesi topluma ulaşma açısından önemlidir. Bu anlamda uzun yıllardır *Mesnevî* sohbeti yapan Doç. Dr. Yakup Şafak'ın özverili çalışmaları takdire şayandır. Bu sayede *Mesnevî* sohbetlerinden haberdar ve takipçisi konumunda bir zümre oluşmuş, mekân değişikliklerine rağmen katılım sağlamaktadırlar. Büyükşehir olan Konya'da daha fazla mekânda bayan-erkek, genç-yaşlı, eğitimli-eğitimsiz herkesin faydalanabileceği sohbet ortamları oluşturulmalıdır.

Bu verilere göre, Mevlâna ve Mevlevîlik ile ilgili bilimsel araştırmaların sayısının arttırılması, toplumun küçükten büyüğe her kesimine, algı seviyesine ve tasavvufi altyapısına uygun çalışmaların arttırılması, *Mesnevî* okumalarının sıklaştırılması ve yaygınlaştırılması, sohbetleri verebilecek uzman kişilerin yetiştirilmesi, farklı dil seçenekleriyle zenginleştirilmesi, daha kapsamlı şekilde sürdürebilirliğinin sağlanması, halkın yapılan ve yapılması planlanan çalışmalardan haberdar edilmesi ve kurumların sosyal medya hesaplarının etkin kullanılması ve güncellenmesi, var olan çalışma, faaliyet ve oluşumları denetleyen, doğrusunu gösteren bir üst kurul oluşturulması, Konya'daki Mevlâna Dergâhının yaşayan bir mekâna dönüştürülerek aktif hale getirilmesi en büyük temennimizdir.

Konya'da Mevlâna ve Mevlevîlik adına yapılan faaliyetlerin, yapılabilecek çalışmaların sınırı olmamakla beraber mevcut faaliyetlerin kalitesinin korunması da önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

I. KİTAPLAR

Ağaoğlu, Yavuz Selim (2013), *Neyzen Selâmi Bertuğ'un Anılarından Belgelerle Hazret-i Mevlâna'yı Anma Törenleri (1942-1974),* Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Konya.

Bayru, Esin Çelebi ve Sağbaş, Bekir Reha (2008), *Yüzyıllar Boyu Mevlâna ve Mevlevilik,* Uluslararası Mevlâna Vakfı, İstanbul.

Büyükkörükçü,Tahir (1972), *Mevlâna ve Mesnevî*, Şelâle Yayınevi, İstanbul.

Can, Şefik (1995), *Mevlânâ Hayatı-Şahşiyeti-Fikirleri,* Ötüken Yayınları, Ankara.

Ceyhan, Semih (2009), *Semâ,* TDV, C 36, İstanbul.

Çıtlak, Mehmet Fatih (2012), *18 Beyit Dinle Mesnevî'nin İlk 18 Beyitinin Şerhiyle Sesleniş*, Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Konya.

Eflâki, Ahmed (1973), *Ariflerin Menkıbeleri,* Çev.T. Yazıcı, Hürriyet Yayınları, İstanbul.

Fürûzanfer, Bediüzzaman (1986), *Mevlâna Celâleddin,* Çev. F. N. Uzluk, MEB, İstanbul.

Gölpınarlı, Abdülbaki (1963), *Mevlevî Âdâb ve Erkânı,* Yeni Matbaa, İstanbul.

_____(2006), *Mevlânâ'dan sonra Mevlevilik,* İnkılap Kitabevi, İstanbul.

Karpuz, Haşim ve Çetinaslan, Mustafa (2017), *Türkiye Anıtlar Derneği'nin Konya'da Onarımını Yaptırdığı veya Onarımına Katkıda Bulunduğu Yapılar,* Uzluk Ailesi Armağanı, Selçuk Üniversitesi Matbaası, Konya.

Konya İl Milli Eğitim Müdürlüğü Konya İnsan Mektebi Etkinlik Kataloğu, t.y.,105.

Kılıç, Mahmut Erol (2014), *Mevlâna Üzerine Konuşmalar*, Sufi Kitap, İstanbul.

Lewis, Franklin (2008), *Mevlânâ Geçmiş ve Şimdi, Doğu ve Batı,* Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

Mermer, Ahmet- vd. (2009), *Osmanlı Şiirinde Mevlânâ Övgüleri ve Mevlevîlik Unsurları.* TDV, Ankara.

Mevlâna, *Mesnevî VI* (1988) , Dü. A. Gölpınarlı ve Çev. V. İzbudak, MEGSB Yayınları, İstanbul.

Önder, Mehmet (1992), *Yüz Yıllar Boyunca Mevlevîlik,* Dönmez Yayınları, Ankara.

Özcan, Mustafa (2003), *Refi Cevad Ulunay'ın Mevlâna, İhtifaller ve Konya Üzerine Yazıları,* Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Konya.

Rûmî, M. C.-i (1971), *Mesnevî,* Çev.T. Mevlevî, Selâm Yayınları, İstanbul.

Sadav, *Nev-Niyâz Semâ Okulu Projesi El Kitabı,* SADAV Yayınları, t.y.

Sipehsâlâr, Feridun Bin Ahmed-i (2011), *Mevlânâ ve Etrafındakiler,* Çev. Tahsin Yazıcı, Pinhan Yayıncılık, İstanbul.

Şafak, Yakup (2017), "F*eridun Nâfiz Uzluk'un Mevlevilikle İlgili Bir Yayın Projesi"*, Uzluk Ailesi Armağanı, Selçuk Üniversitesi Matbaası, Konya.

Şimşekler, Nuri (2017), *Feridun Nâfiz Uzluk'a Elli Altı Yıl Sonra Verilebilen Müjde: Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü"*, Uzluk Ailesi Armağanı, Selçuk Üniversitesi Matbaası, Konya.

Şimşekler, Nuri ve Bayru, Esin Çelebi (2012), *Mevlâna'dan Mevlâ'ya Ulaşanlar,* Uluslararası Mevlâna Vakfı Yayınları, Konya.

Uludağ, Süleyman (1991), *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* Marifet Yayınları, İstanbul.

Uz, Mehmet Ali (2017), *Konya Alimleri ve Velileri,* Meram Belediyesi Kültür Yayınları, Konya.

Yeniterzi, Emine (1997), *Mevlânâ Celâleddin Rûmî,* TDV, Ankara.

II. BİLDİRİ, DERGİ, MAKALE, YÜKSEK LİSANS TEZİ BÖLÜMLERİ

Aksoy, Mustafa- vd. (2016), *Mevlevilikte Mutfak Kültürü ve Ateşbaz-ı Veli Makamı*, Journal of Gastronomy Studies, s. 96-103.

Babahanoğlu, Didem (2015), *Selçuk Üniversitesi'nin Kuruluşundan Bu Yana Hz. Mevlâna ve Mevlevîlik İle İlgili Yapılan Çalışmalar (Kongreler,*

Sempozyumlar, Paneller, Yayınlar), Yüksek Lisans Semineri, Selçuk Üniversitesi.

Bakırcı, Naci (2007), *Konya Mevlâna Dergâhı*, İSTEM, Sayı:10, s. 191 – 202.

Bektaş, Mevlüt (2007), *Hz. Mevlâna'yı Anma Törenleri ve İl Kültür Müdürlüğü*, Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevîlik, Karatay Belediyesi Yayınları, Konya, s. 335-338.

Çelebi, Celâleddin B (2007 Bektaş), *Semâ*, Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevîlik, Karatay Belediyesi Yayınları, Konya, s. 185-190.

Dülgeroğlu, Selma (2016), *Cumhuriyet Dönemi Konya'daki Şeb-i Arûs Törenleri Postnişinleri,* Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi.

Kara, Hacer (2009), *Mevlâna Müzesi Kütüphaneleri*, Akademik Sayfalar Konya Kütüphaneleri Özel Sayı, C. 9, Sayı: 14, s.210.

Karaismailoğlu, Adnan (2019), *Mesnevî'nin Mektebi Mesnevîhanlık*, Derin Tarih Dergisi, 42-45.

Karpuz, Haşim (2019), *Mevlevîhâneler*, Derin Tarih Dergisi, 136-140.

Kaynar, Osman (2007), *Konya Halkevi'nin Türk Modernleşmesindeki Faaliyetleri (1932-1951)*, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi.

Koçkuzu, A. Osman, *Konya'da Mesnevî Dersleri*, SÜİFD, t.y. 238-244.

Orak, Muhammet Ali (2014), *Üç Çeyrek Asırda Hz. Mevlâna'yı Anma Törenleri-I*, Akademik Sayfalar Üç Çeyrek Asırda Hz. Mevlâna'yı Anma Törenleri (1940-2014) Özel Sayı II, C.14, Sayı 33, s. 518-520-524.

Ösen, Serdar (2015), *Türk Eğitim Tarihi İçerisinde Mevlevîhanelerin Yeri,* Turkish History Education Journal , 4 (2) , 259-271.

Özönder, Hasan (2007), *Mevlevî Dergâhlarında Mutfağın Önemi ve Âteş-Bâz Makâmı,* Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevîlik, Karatay Belediyesi Yayınları, Konya, s. 179-184.

"Sayın Maarif Vekilimiz Tarafından Gönderilmiştir" (1943), *Konya Halkevi Kültür Dergisi,* Özel Sayı.

Şimşekler, Nuri (2010), *"Mevlâna Araştırma Ve Uygulama Merkezi'nin (Sümam) Kuruluş Amacı Ve Çalışmaları" Dünyada Mevlâna İzleri – Bildiriler2*, SÜMAM Yayınları, Konya, s. 71–90.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 736. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2009.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 738. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2011.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 739. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2012.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 740. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2013.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 741. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2014.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 742. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2015.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 743. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2016.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 744. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2017.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 745. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2018.

T.C. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Hz. Mevlâna'nın 746. Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri kitapçığı, 2019.

Tekin, Mustafa (2007), Mevlâna Bibliyografyası, İSTEM, Yıl:5, Sayı:10, s.345 – 398.

Topatan, Mustafa (2019), *Fetva, Takva ve Mânâ Hanedanı Mevleviyye'nin Tarihçesi,* Derin Tarih, 16-29.

Ulutürk, Muammer (2013), *Konya Kültür ve Tarihi Açısından "Anıt" Dergisi,* International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, s. 303-318.

Uz, Mehmet Ali, Işık, Ali (2009), *Mevlâna Müzesi Kütüphaneleri,* Akademik Sayfalar Konya Kütüphaneleri.

"Üstat Veled Çelebi Tarafından Gönderilmiştir" (1943), *Konya Halkevi Kültür Dergisi*, Özel Sayı.

"Üstat Ferit Kam Tarafından Gönderilmiştir" (1943), *Konya Halkevi Kültür Dergisi*, Özel Sayı.

III. İNTERNET KAYNAKLARI

"Anasayfa",http://www.hayatidede.org/contact-us/, Erişim Tarihi:02.04.2020.

"Anasayfa", https://www.facebook.com/S%C3%BCleyman-Hayati-Dede-Mevlana-ve-Mevlevilik-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-Derne%C4%9Fi-1441589859432337/, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

"Ateşbaz-ı Veli Aşçı Dede Mutfak Kültürü Günleri – Konya", (2017, 28 Eylül, 18:35), https://www.haberler.com/atesbaz-i-veli-asci-dede-mutfak-kulturu-gunleri-10076974-haberi/, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

"Ateşbâz-ı Velî Mutfak Kültürü Ödülleri 2016",

https://2016.atesbaziveli.gov.tr/anasayfa, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

"Ateşbâz-ı Velî", https://atesbaziveli.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

"Fahrünnisa Hatun'un adı bu tesiste yaşatılacak", (2017, 12 Mayıs), https://www.sabah.com.tr/konya-bolge/2017/05/12/fahrunnisa-hatunun-adi-bu-tesiste-yasatilacak, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

"Gönül Gözüyle Mevlâna", (2012, 07 Aralık, 15:09),

http://www.hakimiyet.com/gonul-gozuyle-mevlana-35864h.htm, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

"Hakkında", https://www.facebook.com/pg/S%C3%BCleyman-Hayati-Dede-Mevlana-ve-Mevlevilik-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-Derne%C4%9Fi-1441589859432337/about/?ref=page_internal, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

"Konya'da "Semâ'yı Okulda Öğrenecekler" (2011, 13 Mayıs), http://www.konyaninsesi.com.tr/konyada-semayi-okulda-ogrenecekler-627h.htm, Erişim Tarihi: 04.06.2020.

"Mevlâna Celaleddin-i Rumi Torunları Derneği", https://bilgece.net/konya-ili-mevlana-celaleddin-i-rumi-torunlari-dernegi, Erişim Tarihi: 02.06.2020

"Mevlâna Müzesi"

http://www.selcuklucocuk.com/Blog/Details/103/Mevlana-Muzesi-, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

"Mevlâna Müzesi", https://twitter.com/mevlanamuzesi, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

"Mevlâna Müzesi", http://www.mevlanamuzesi.com/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

"Mevlâna Müzesi", https://www.facebook.com/rumi.mevlanamuzesi/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

"Mevlâna Türbesi",

http://www.selcuklumirasi.com/architecture-detail/mevlana-turbesi, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

"Müze İstatistikleri", http://www.dosim.gov.tr/muze-istatistikleri, Erişim Tarihi: 30.03.2020.

"Özgeçmiş", http://www.mustafaholat.com/?p=27, Erişim Tarihi: 12.01.2020.

"Tarihi Zazadın Hanı Semâ Okulu Olarak Hizmet Verecek", (2011, 13 Mayıs 12:50), https://www.sondakika.com/haber/haber-tarihi-zazadin-hani-sema-okulu-olarak-hizmet-2722786/, Erişim Tarihi: 04.06.2020.

"Yedi Ödül / Kategoriler", https://2016.atesbaziveli.gov.tr/yediodul, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

ABV, "Anasayfa", http://www.abdullahbaba.com/default.asp, Erişim Tarihi: 11.04.2020.

ABV, "Anasayfa", http://www.abdullahbabavakfi.com/index.php, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ABV, "Hakkımızda", http://www.abdullahbabavakfi.com/sayfa-hakkimizda-48.html, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ABV, "Sorulan Soru",

http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=418#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ABV, "Sorulan Soru",

http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=950#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ABV, "Sorulan Soru",

http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=771#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ABV, "Sorulan Soru",

http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=825#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

ABV, "Sorulan Soru",

http://abdullahbaba.com/soruDetay.asp?sorularID=457#yorumSonuc, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Adnan Karaismailoğlu, "Prof. Dr. Adnan Karaismailoğlu Kişisel Web Sayfası", http://adnankaraismailoglu.com/, Erişim Tarihi: 11.12.2019.

Ahmet Akbaş, (2012, 07 Aralık 17:23),

https://www.denizevdenevenakliyat.com/konya/hz-mevlana-nin-739-vuslat-yildonumu-uluslararasi-anma-torenleri-canli-yayin.html, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Ahmet Çalışır, https://www.youtube.com/user/ahmetcalisir, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Ahmet Özhan, http://sufi.com.tr/yazar/ahmet-ozhan/, Erişim Tarihi: 02.06.2020.

Anadolu'da Bugün, (2017, 24 Kasım 18:28), "Konya Haber: Mevlâna'yı Anma ve Anlama Konferansları başladı", http://www.anadoludabugun.com.tr/konya-haber-mevlana-yi-anma-ve-anlama-konferanslari-basladi-36971, Erişim Tarihi: 10.04.2020.

Anadolu'da Bugün, (2019, 10 Aralık), "Türbeönü Buluşmalarında Mesnevi Okumaları Gerçekleştirildi", https://anadoludabugun.com.tr/kultur-sanat/turbeonu-bulusmalarinda-mesnevi-okumalari-gerceklestirildi-102848h, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

DÖSİM, (2019, 30 Mart), Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü, http://www.dosim.gov.tr, Erişim Tarihi: 14.04.2020.

Dr. M. Faik Özdengül, https://faikozdengul.wordpress.com/, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

Dr. M. Faik Özdengül, https://faikozdengul.wordpress.com/dr-faik-ozdengul%20/, Erişim Tarihi: 12.12.19.

Erkan Türkmen, (2013, 28 Kasım 08:57), "Prof. Dr. Erkan Türkmen kimdir?", https://www.facebook.com/notes/erkan-t%C3%BCrkmen/profdrerkan-t%C3%BCrkmen-kimdir/775817429101864/, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Erkan Türkmen, https://www.facebook.com/rumierkan, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Esenler Kültür Sanat,

https://www.youtube.com/channel/UCs4HKTYfV7bfFPZy-sYH1cA, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Faik Özdengül, https://www.facebook.com/faikozdengul, Erişim Tarihi: 02.02.2020.

Faik Özdengül, https://www.instagram.com/faikoz/, Erişim Tarihi: 01.06.2020.

Faik Özdengül, https://twitter.com/faikozdengul?lang=en, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

Financial Tribune, (2015, 16 Kasım), "Rumi Best-Selling Poet in US", https://financialtribune.com/articles/art-and-culture/30372/rumi-best-selling-poet-in-us, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Haberler.com, "Mevlâna'nın 740. Vuslat Yıldönümü Anma Törenleri", (2013, 08 Aralık 21:45), https://www.haberler.com/mevlana-nin-740-vuslat-yildonumu-anma-torenleri-5400836-haberi/, Erişim Tarihi: 14.04.2020.

Hiçhane İnsan Merkezi, https://www.facebook.com/hic.com.tr, Erişim Tarihi: 28.02.2020.

Hiçhane İnsan Merkezi, https://www.hic.com.tr/, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

http://www.onethroughlove.org/tr/lovers/jelaleddin-loras/, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

H. Salih Zengin, (2014, 26 Kasım), "Barış, hoşgörü ve sevgi gecesi Şeb-i Arus" https://www.sabah.com.tr/turizm/2014/11/26/baris-hosgoru-ve-sevgi-gecesi-sebi-arus, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

İhlas Haber Ajansı, (2013, 23 Eylül), "KTO Karatay Üniversitesi'nde "Hz. Mevlâna'da Musiki Kavramı" Konferansı", http://www.iha.com.tr/konya-haberleri/kto-karatay-universitesinde-hz-mevlanada-musiki-kavrami-konferansi-konya-555978/, Erişim tarihi: 14.04.2020.

İRFA, http://www.irfanmedeniyeti.org/, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

İRFA, https://twitter.com/irfanmedeniyeti, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

İRFA, https://www.instagram.com/irfanmedeniyeti/?hl=tr, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

İrfan Medeniyeti,

https://www.youtube.com/channel/UCVfFlQihv3qfp4eTtvHP20w/featured, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Karatay Belediyesi, (2019, 11 Aralık), "Karatay Belediyesi'nden "Vefa"lı Fotoğraf Yarışması", https://www.karatay.bel.tr/haberdetay/4098/karatay-belediyesinden-vefali-fotograf-yarismasi, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Karatay Belediyesi, “2007 Mevlâna Yılı İlk Panelini Selçuk Üniversitesi”, https://karatay.bel.tr/haberdetay/593/2007-mevlana-y%C4%B1l%C4%B1-ilk-panelini-sel%C3%A7uk-universitesi, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Karatay Belediyesi, https://www.karatay.bel.tr/mevlana, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Kılcı Nuri İplikçi, https://www.facebook.com/kilcinuri, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

Konhaber, (2019, 30 Haziran), “Konya 9. Mevlâna Şiir Şöleni'nde şiire doydu”, https://www.konhaber.com/haber-konya_9_mevlana_siir_soleni_nde_siire_doydu-1015392.html, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

KONTV, (2019, 4 Şubat), Mesnevî Sohbetleri Ahmet Özkan Bölüm 53, https://www.youtube.com/watch?v=yoSAuntQFlM, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi Mesnevi Sohbetleri, https://www.youtube.com/channel/UCldS6SD9V9-blNs3nzqKwGQ, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, https://www.youtube.com/channel/UC_4nHId6II3WyrS2dVxOxbA, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, (2019, 22 Ağustos), “Mobil Mesnevi Tüm Dünyada İlgi Görüyor”, https://www.konya.bel.tr/haberayrinti.php?haberID=6972, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, “Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî”, http://konya.com.tr/en/mevlana-celaleddin-i-rumi/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, http://www.konya.bel.tr/index.php, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, https://twitter.com/konyabuyuksehir, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, https://www.facebook.com/konyabuyuksehir, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Büyükşehir Belediyesi, https://www.instagram.com/konyabuyuksehir, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, http://sufisin.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, https://ebilet.konyakultur.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, https://konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/main, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, https://sebiarus.gov.tr/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, https://sebiarus.gov.tr/files/746_EtkinlikKitapcik.pdf, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, www.konyakultur.gov.tr, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, www.mistikmuzik.gov.tr, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, "Mevlâna Müzesi", https://konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/pages&page_id=32, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Konya Kitapçısı, https://www.konyakitapcisi.com/, Erişim Tarihi: 18.06.2020.

Konya Korosu, https://twitter.com/search?q=%40KonyaKorosu%20&src=typd, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Korosu, https://www.facebook.com/groups/264070636971539, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Korosu, https://www.instagram.com/konya_korosu/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Korosu, https://www.youtube.com/channel/UCM9WiCxm-Iouph2blHmhB4A, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Kültür Sanat Derneği, https://www.facebook.com/Konya-K%C3%BClt%C3%BCr-Sanat-Derne%C4%9Fi-295676767151639/, Erişim Tarihi: 02.06.2020.

Konya Kültür Sanat Derneği,

https://www.facebook.com/295676767151639/photos/a.303517406367575/313404708712178/?type=3&theater, Erişim Tarihi: 15.06.2020.

Konya Kültür ve Turizm Derneği,

https://www.facebook.com/groups/380740912695884/about/, Erişim Tarihi: 04.06.2020.

Konya Mun. Mathnawi Talks in Different Languages,

https://www.youtube.com/channel/UCqfMS-2BdyTC1hzQBifQabQ, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya Okulu, https://twitter.com/konya_okulu, Erişim Tarihi: 19.04.2020.

Konya Okulu, https://www.youtube.com/channel/UCC8LOHnFOYuP5KDKhd-UbSQ/featured, Erişim Tarihi: 19.04.2020.

Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu, "Hakkımızda", http://konyakorosu.com/hakkinda/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konya'da Mesnevî Okumaları "Dinle Mesnevî'den",

http://w1.semazen.net/announcement_detail.php?id=80, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Konyalife, (2008, 17 Eylül, 11:19:50), http://konyalife.com.tr/haber/5-konya-mistik-muzik-festivali-3259.html, Erişim Tarihi: 23.01.2020.

Koyunoğlu Müzesi ve Kütüphanesi,

https://www.facebook.com/koyunoglumuzesi/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Koyunoğlu Şehir Müze ve Kütüphanesi,

https://www.youtube.com/channel/UCzwW6SgrzhSUUK_W0YnWKrg, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

KTO Karatay Üniversitesi, (2018, 18 Haziran), "Prof. Dr. Erkan Türkmen'den 4 Dilde "Mesnevi" Dersleri", https://www.karatay.edu.tr/Haber/prof-dr-erkan-turkmen-den-4-dilde-mesnevi-dersleri.html, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

KTO Karatay Üniversitesi, https://www.karatay.edu.tr/Karset.html, Erişim Tarihi: 25.01.2020.

KTO Karatay Üniversitesi,

https://www.youtube.com/watch?v=hfyaFIpZr5s&t=6s, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

KTÜN, (2019, 17 Aralık 16:03:00), "KTÜN'de Mevlâna'nın Mesajları Gençlere Anlatıldı", http://ktun.edu.tr/Home/Duyuru/923, Erişim Tarihi: 14.04.2020.

Mehmet Bahaüddin Varol ve Mehmet Gönül, (2007, 24 Ağustos),

http://www.ahmetcalisir.com/, Erişim Tarihi: 08.05.19.

Melâhat Ürkmez, http://cemalnur.org/contents/detail/cemalnur-sargut/372, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Memleket, (2018, 16 Aralık 19:35), "Birlik Vakfı'nda Mevlâna konuşuldu", http://www.memleket.com.tr/birlik-vakfinda-mevlana-konusuldu-1592894h.htm, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Meram Belediyesi Konevi Araştırma Merkezi (MEBKAM), "Makaleler", http://www.mebkam.com/makaleler.asp?dil=53, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Meram Belediyesi Konevi Araştırma Merkezi (MEBKAM),

http://www.mebkam.com/mebkam.asp?dil=53&SiD=4, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Meram Belediyesi, (2015, 15 Eylül),

https://meram.bel.tr/tr/icerik/69/18/tarihce.aspx, Erişim Tarihi: 25.01.2020.

Meram Belediyesi, (2016, 25 Eylül), "Fatih Çıtlak Konya'ya geliyor" https://www.meram.bel.tr/Content.aspx?CategoryID=23&ContentID=3518, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Meram Belediyesi, (2018, 03 Ekim), Ateşbaz-ı Veli, http://m.meram.bel.tr/icerik/62/3558/atesbazi-veli-.aspx, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Meram Belediyesi, (2018, 29 Eylül), "Meram'ın aşında da aşk var!", http://m.meram.bel.tr/icerik/23/4207/meramin-asinda-da-ask-var-.aspx, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Meram Belediyesi, https://meram.bel.tr/, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Merhaba Haber, (2015, 05 Mayıs), "Mevlâna'nın Konya'ya Gelişi KTO Karatay Üniversitesi'nde Anıldı", http://www.merhabahaber.com/mevlananin-konyaya-gelisi-kto-karatay-universitesinde-anildi-451660h.htm, Erişim Tarihi: 04.04.2020.

Meryem Uçar, (2012, 11 Ekim, 22:59), "Aşkın Dili-Yunus ve Mevlâna sahnede", https://www.dunyabizim.com/havadis/askin-dili-yunus-ve-mevlana-sahnede-h11223.html, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Mevlâna, http://www.dijitalkitabim.com/, 18.06.2020.

Mevlâna Hoşgörü, Barış, Kültür, Sanat ve Turizm Derneği,

http://www.mevlanahosgorubaris.org/dernek-tuzugu/, Erişim Tarihi: 01.09.2019.

Mevlâna Hoşgörü, Barış, Kültür, Sanat ve Turizm Derneği,

https://www.facebook.com/mevlanahosgorubariskulturvesanatdernegi, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Mevlâna Müzesi, (2016, 8 Kasım), "İhtisas Kütüphanesi",

http://www.mevlanamuzesi.com/2016/11/08/ihtisas-kutuphanesi/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Mevlâna Müzesi, “Bilgilendirme”,

https://muze.gov.tr/muze-detay?SectionId=MEV01&DistId=MEV, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Mevlevider, “Alemlerin Kimliği”,

http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=259, Erişim Tarihi: 30.03.2020.

Mevlevider, “Hakkı Dede”,

http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=244&ln=tr, Erişim Tarihi: 30.02.2020.

Mevlevider, “İnsanın Hakikati Nedir?”,

http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=258, Erişim Tarihi: 30.03.2020.

Mevlevihane, http://www.mevlevider.net/default.aspx?mi=235&ln=tr, Erişim Tarihi:10.06.2020.

Mihrimah, https://www.youtube.com/watch?v=a6gcrz0sYew&t=12s, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

MKM, http://www.mkm.gov.tr/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

Mutriban, http://www.mutriban.com/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Nefes Yayınevi, “Esin Çelebi Bayru Biyografi”,

https://nefesyayinevi.com/yazarlar/esin-celebi-bayru/, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

NEÜ Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi, “Kişi Detayı”,

http://www.ilahiyat.konya.edu.tr/index_v2.0.php?pid=34, Erişim Tarihi: 24.01.2020.

NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi,

https://www.erbakan.edu.tr/rumi/sayfa/404, Erişim Tarihi: 23.01.2020.

NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Araştırma Merkezi,

https://www.facebook.com/The-International-Rumi-Center-for-the-Study-of-Civilizations-783917991662944/, Erişim Tarihi: 24.01.2020.

NEÜ Uluslararası Rumi Medeniyetler Uygulama ve Araştırma Merkezi, "Duyurular", https://www.erbakan.edu.tr/rumi/duyurular, Erişim Tarihi: 24.01.2020.

Ömer Tuğrul İnançer, https://twitter.com/omertinancer, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Mustafa Özcan, "Kronolojik olarak Mevlâna İhtifalleri", http://w1.semazen.net/sp.php?id=71&page_id=1&menu_id=id17, Erişim Tarihi: 21.02.2020.

Ramazan Yelken, (2016, 28 Şubat), "Prof. Dr. Nilgün Çelebi Kimdir ?", https://www.fikircografyasi.com/makale/prof-dr-nilgun-celebi-ile-turkiyede-sosyolojinin-meseleleri-uzerine-soylesi, Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Rumi Erkan, http://rumierkan.com/TR/default.asp, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Rumi ve Aşkın Terapi, https://www.facebook.com/groups/337212158229/, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

Sanalbasın, (2018, 09 Aralık), "Büyükşehir'den Hazreti Mevlâna'nın misafirlerine Mesnevi Sohbeti", http://www.sanalbasin.com/buyuksehirden-hazreti-mevlananin-misafirlerine-mesnevi-sohbeti-28240841, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

Selçuklu Belediyesi, "Nüfus Dağılımı",

https://www.selcuklu.bel.tr/ilcemiz/detay/277/nufus-dagilimi.html, Erişim Tarihi: 03.02.2020.

Semâzen Akademik, http://akademik.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen Akademik, (2018, 13 Şubat 10:56), ""Mesnevî Okumaları" ve "İleri Farsça" Dersleri", http://akademik.semazen.net/news_detail.php?id=6186, Erişim Tarihi: 07.06.2020.

Semâzen Çocuk, http://cocuklar.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen Mevlâna Müzesi, http://muze.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen, https://www.instagram.com/semazennet/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen, Âsitâne Mevlevî Kültür Dergisi, https://semazen.net/asitane-mevlevi-kultur-dergisi/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen, https://www.facebook.com/www.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen, https://www.youtube.com/user/semazen401/featured, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen.net (İngilizce), http://w1.semazen.net/eng/index.php, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

Semâzen.net, https://twitter.com/SemazenNet, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Semâzen.net, "737. Vuslat Yıl Dönümü etkinlikleri programı" http://w1.semazen.net/announcement_detail.php?id=70, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

Semâzen.net, http://mesnevi.semazen.net/, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

Semâzen.net, http://sultanveled.semazen.net/, Erişim Tarihi: 05.04.2020.

Semâzen.net, https://semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Sirri Vakfi,

https://www.youtube.com/channel/UCUNttfCEZTOf2xjQ-pj9G4A/featured, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

Sultan Selim Camii, http://sultanselimcami.com/, Erişim Tarihi: 10.04.2020.

Süleyman Hayati Dede Mevlana ve Mevlevilik Araştırmaları Derneği, https://www.facebook.com/pg/S%C3%BCleyman-Hayati-Dede-Mevlana-ve-Mevlevilik-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-Derne%C4%9Fi-1441589859432337/about/?ref=page_internal, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü,

https://www.facebook.com/mevlanaenstitusu, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü, https://twitter.com/MevlanaEnstitu, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

SÜ Mevlâna Araştırmaları Enstitüsü,

https://www.selcuk.edu.tr/mevlana_arastirma_ens/tr, Erişim Tarihi: 02.04.2020.

Şems ve Mevlâna Kültürünü Tanıtma ve Yaşatma Derneği, https://www.facebook.com/semsvemevlanakulturunutanitmaveyasatmadernegi/ , Erişim Tarihi: 01.04.2020.

Şems ve Mevlâna Dernegi, https://www.instagram.com/semsvemevlanadernegi/, Erişim Tarihi: 05.06.2020.

Tahir Akyürek, (2004, 12 Aralık), "Tarihçe",

http://www.mkm.gov.tr/sayfadetay.php?mID=98&ustID=82, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

T.C. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü, "2019 Yılı Müze Ve Örenyeri Ziyaretçi İstatistikleri", http://www.dosim.gov.tr/assets/documents/2019-ZIYARETCI-WEB-SITESI.pdf, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, "Müze İstatistikleri",

http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR-43336/muze-istatistikleri.html, Erişim Tarihi: 20.02.019.

Toroslar, (2014, 16 Nisan), "Ahmet Özkan Mardin İl Müftüsü Oldu",

http://www.toroslargazetesi.com.tr/ahmet-ozkan-mardin-il-muftusu-oldu_d2377.html, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

Türk Dünyası Vakfı, "Ahmet Köseoğlu",

http://www.turkdunyasivakfi.org.tr/kisi/15/ahmet-koseoglu, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

TÜRKKAD, (2009, 11 Aralık), "Güneşle Aydınlananlar" – Uluslararası Hz. Şems Sempozyumu, https://turkkad.org/hizmet/gunesle-aydinlananlar-uluslararasi-hz-sems-sempozyumu, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

TÜRKKAD, (2011, 10 Aralık), "Sırrın Sırrı"- Uluslararası Sultan Veled Sempozyumu, https://turkkad.org/hizmet/sirrin-sirri-uluslar-arasi-sultan-veled-sempozyumu/, Erişim Tarihi: 07.04.2020.

TÜRKKAD, (2016, 15 Aralık) "Hz. Mevlâna'da Peygamber Sevgisi" Başlıklı Sempozyum", https://turkkad.org/hizmet/hz-mevlanada-peygamber-sevgisi-baslikli-sempozyum/, Erişim Tarihi: 08.04.2020.

TYB, "Tarihçe", http://www.tybkonya.org.tr/tybkonya.php?PageID=1, Erişim Tarihi: 12.04.2020.

TYB, Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi (TYB), https://www.facebook.com/groups/55129750429/, Erişim Tarihi: 20.06.2020.

TYB, TYBKONYA, https://twitter.com/tybkonya, Erişim Tarihi: 20.06.2020.

TYB, TYB Konya Şubesi,

https://www.youtube.com/channel/UCC2cphYkjJc12DvHYaOtqbg, Erişim Tarihi: 20.06.2020.

UMV "Uluslararası Mevlâna Vakfı Tarihçesi",

http://mevlanafoundation.com/about_tr.html, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

UMV, "Anasayfa" http://mevlanafoundation.com/index_tr.html, Erişim Tarihi: 18.04.2019.

UMV, "Uluslararası Mevlâna Vakfı",

https://www.facebook.com/mevlanafoundation/, Erişim Tarihi: 19.03.2020.

UMV, "Uluslararası Mevlâna Vakfı",

https://www.instagram.com/uluslararasimevlanavakfi/, Erişim Tarihi: 31.03.2020.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, "UNESCO Genel Konferansları Tarafından İlan Edilen Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri", http://www.unesco.org.tr/Pages/132/149/Anma-ve-Kutlama-Y%C4%B1l-D%C3%B6n%C3%BCmleri, Erişim Tarihi: 18.04.2020.

Video Semâzan, “Anasayfa”, http://video.semazen.net/, Erişim Tarihi: 03.04.2020.

Yakup Şafak, http://yakupsafak.com/, ErişimTarihi: 12.04.2020.

Yakup Şafak, https://twitter.com/TalipNail, Erişim Tarihi: 13.01.2020.

IV. SÖZLÜ KAYNAKLAR

Abdullah Baba Vakfı görevlisi, Öğrenci, kişisel iletişim, 28 Ocak 2020.

Bakırcı, Naci, Mevlâna Müzesi Müdür Vekili, 58 yaşında, kişisel iletişim, 21.01.2019.

Bayru, Esin (Çelebi), UMV Vakfı Başkan Vekili, 71 yaşında, kişisel iletişim, 04.05.2019.

Bektaş, Ali, Konya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Çalışanı, kişisel iletişim, 20.01.2020.

Belviranlı, Zübeyr, Merkez Müdürü /Neyzen, 35 Yaşında, kişisel iletişim 04.02.2019.

Berberoğlu, Celalettin, Keçe Ustası/ Semâzen, 53 yaşında, kişisel iletişim, 28.01.2020.

Bilir, Reha, Eczacı/ Fotoğraf Sanatçısı, kişisel iletişim, 26.03.2020.

Çakır, Volkan, Medya F Group Yönetim Kurulu Başkanı, 40 yaşında, kişisel iletişim, 13 Temmuz 2020.

Çalışır, Ahmet, Devlet Korosu Sanatçısı, 54 yaşında, kişisel iletişim, 08 Mayıs 2019.

Çelebi, Nilgün, Emekli Akademisyen, 70 yaşında, kişisel iletişim, 29 Mart 2020.

Çelik, Ömer, Semâzen/Terzi, 35 Yaşında, kişisel iletişim, 26.03.2020.

Çipan, Mehmet Şükrü, Postnişin, kişisel iletişim, 02.06.2020.

Erten, Hayri, Akademisyen, kişisel iletişim, 21.01.2020.

Güleç, Selim Yücel, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür, Turizm ve Dış İlişkileri Daire Başkanı, 54 Yaşında, kişisel iletişim 08.12.2019.

Gürer, Betül, Akademisyen, kişisel iletişim, 08.11.2019.

Halıcı, Nevin, Emekli Öğretmen/Yazar, 79 yaşında, kişisiel iletişim, 29.03.2020.

Holat, Mehmet Emin, Semâzen, 55 yaşında, kişisel iletişim, 04.02.2019.

Holat, Mustafa, Emekli Postnişin, 74 yaşında, kişisel iletişim, 12.01.2020.

İnançer, Ömer Tuğrul, Yazar/ Sunucu/Postnişin, 74 yaşında, kişisel iletişim, 30.09.2019.

Kabak, Sinan, Meram Belediyesi Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü, kişisel iletişim, 21.01.2020.

Karaca, Mehmet, Karatay Belediyesi Kültür İşleri Müdürü, kişisel iletişim 21.01.2020.

Karaismailoğlu, Adnan, Akademisyen, 63 yaşında, kişisel iletişim, 10.12.2019.

Karipek, Yusuf Ziya, Doktora Öğrencisi, 26 yaşında, kişisel iletişim, 01.02.2020.

Karnıbüyükler, Nadir, Postnişin, kişisel iletişim, 09.07.2019.

Keser, Ömer Faruk, SADAV Vakfı Başkanı/Akademisyen, 50 yaşında, kişisel iletişim, 16.04.2020.

Konukcu, Mustafa, Evrensel İnsanlar Derneği Başkanı, 36 yaşında, kişisel iletişim, 27.01.2020.

Köseoğlu, Ahmet, TYB Başkanı, 53 yaşında, kişisel iletişim, 30.01.2020.

Kunt, İbrahim, Akademisyen, kişisel iletişim 13.06.2020.

Kuşpınar, Bilal, Akademisyen, 59 yaşında, kişisel iletişim, 23.09.2019.

Küçükdağ, Yusuf, Akademisyen, 71 yaşında, kişisel iletişim, 24.01.2020.

Küçükiplikçi, Muharrem, Vakıf Temsilcisi, kişisel iletişim, 21.01.2019.

Küçüktığlı, Mücahit Sami, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı, kişisel iletişim, 08.12.2019.

Mevlevî, Celaleddin, Terzi, 47 yaşında, kişişel iletişim, 20.01.2020.

Özçakıl, Fahri, Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğu Müdür Vekili/ Postnişin, 59 yaşında, kişisel iletişim, 21.01.2019.

Özçakıl, M.Mithat, Semâzen, kişisel iletişim 21.01.2019.

Özdengül, Faik, Doktor, 55 yaşında, kişisel iletişim, 10.12.2019.

Özkan, Ahmet, DİB Vaizi, 64 yaşında, kişisel iletişim, 16.04.2020.

Özsoy, Hakkı, Emekli, 68 yaşında, kişisel iletişim, 21 Şubat 2019.

Özyurt, Üzeyir, Tur Rehberi, 52 yaşında, kişisel iletişim, 27.01.2020.

Portakal, Süleyman, Selçuklu Belediyesi Personeli, kişisel iletişim, 03.02.2020.

Quadir, Tarik Masud, Akademisyen, kişisel iletişim, 03.04.2020.

Sağım, Fatma Hale, Vaize, kişisel iletişim, 16.03.2020.

Şafak, Yakup, Akademisyen, 61 yaşında, kişisel iletişim, 09.12.2019.

Şimşekler, Nuri, Bişkek Kültür ve Tanıtım Müşaviri, 56 yaşında, kişisel iletişim, 16.04.2020.

Tekerkaya, Ulaş, Mevlevî Aşçısı, 42 yaşında, kişisel iletişim, 28.01.2020.

Temizel, Ali, Akademisyen, 57 yaşında, kişisel iletişim,16.07.2019.

Uslu, Ercan, Konya Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri, 57 yaşında, kişisel iletişim, 28.01.2020.

Ürkmez, Melahat, Yazar, 61 yaşında, kişisel iletişim, 30.01.2020.

Yaprakçı, Mustafa, Balıkçılar Otel Resepsiyon Şefi, kişisel iletişim, 27.01.2020.

Yaşar, Hasan, Konya Büyükşehir Belediyesi Yayınlardan Sorumlu Şube Müdürü, kişisel Görüşme 28.01.2019.

Yünden, Mehmet, Konya İl Kültür ve Turizm Müdür Yardımcısı, 57 yaşında, kişisel iletişim, 04.02.2019.

V. KANUN

"Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklarla Birtakım Ünvanların Men ve İlgasına Dair Kanun" 30.11.1341 (1925) tarihinde kabul edilip 13.12.1341 (1925) tarihinde 243 Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.